

ANALELE ACADEMIEI ROMÂNE

DESBATERILE

TOMUL LXI

1940 — 1941

MONITORUL OFICIAL ȘI IMPRIMERIILE STATULUI
IMPRIMERIA NAȚIONALĂ BUCUREȘTI, 1942

PARTEA I

ȘEDINȚELE ORDINARE

7 Iunie 1940 — 9 Mai 1941

Ș E D I N Ț A P U B L I C A

DELA 7 Iunie 1940

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l N. IORGA face o comunicare cu titlul « *O carte de gândire conservatoare, românească* ».

Ședința intimă.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU prezintă « *Cuvântările Majestății Sale Regelui Carol II către Academia Română, 1930—1940* », volum editat de Academie și închinat Majestății Sale Regelui, Protectorul și Președintele de Onoare al acestei Instituțiuni, cu prilejul împlinirii unui deceniu de domnie.

D-l Secretar General comunică invitațiunea Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba Iulia și Sibiu la sărbătorirea Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae cu ocazia împlinirii a 20 de ani dela așezarea I. P. Sfinției Sale în scaunul metropolitan dela Sibiu. Sărbătorirea va avea loc la Sibiu în ziua de 17 Iunie.

— Se delegă D-l Secretar General Alex Lăpădatu să reprezinte Academia.

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU atrage atențiunea asupra articolului publicat de d-sa în « *Revista Fundațiilor Culturale Regale* », tratând despre legătura dintre Academia Română și Regele Țării și depune discursul rostit la deschiderea « *Lunii Cărții* », 4 Iunie 1940:

« Academia Română este instituția culturală care are cea mai strânsă legătură cu cartea. Prin tradiție, ea este depozitara tuturor documentelor cărțurărești, dela cele mai sfinte, în care sunt păstrate primele lucriri

ale vieții naționale, până la cele mai frivole în care se reflectă vremelnicia gândului omenesc. Ea este în același timp, prin obligațiile sale statutare, ținută să coopereze la ridicarea producției cărții bune, dând ea însăși exemplul unei asemenea producțiuni; și totodată ea este ținută prin publicare de cataloage sistematice, și prin organizarea serviciilor de bibliotecă, să asigure cititorilor cele mai bune condiții pentru folosirea cărții. Căci cartea nu există decât în măsura, în care ea se realizează. Academia Română strânge și produce cărți, nu din avariție pentru a-și mări averea sa, ci în scopul de a mări potențialul de creație a sufletului românesc. Ea este instituția care îngrijește deopotrivă de interesele scriitorului și cititorului.

« În cursul ultimului an, sporul imprimatelor intrate în depozitul Academiei este simțitor. S'au primit și înregistrat 7737 volume, față de 6700 volume intrate în anul precedent. În numărul acestor volume nu se cuprind, bine înțeles miile de foi volante, care totuși se păstrează deosebit, avându-și importanța lor documentară.

« S'a sporit de asemeni numărul manuscriselor și al documentelor.

« Pentru utilizarea cărților, cititorul are nevoie de orientare. Aceasta este dată de cataloagele sistematice alcătuite. Academia Română și-a făcut o tradiție din alcătuirea acestor cataloage. Același lucru, pentru manuscrise și documente. O inovație începută de curând, și continuată cu stăruință în anul trecut, este executarea de copii fotografice de pe manuscrisele și documentele rare și de valoare, și care sunt oferite doritorilor pe un preț modest.

« Orientarea cititorului, prin cataloage, a fost completată prin organizarea unor expoziții de cărți vechi și rare. Au fost până acum organizate mai multe asemeni expoziții. Un modest început s'a făcut la 1925, când a fost expusă presa periodică românească din anii 1820—1925. Apoi au urmat pe rând: expoziția cărții vechi românești în 1926; la 1928, cu prilejul comemorării lui Vasile Alecsandri, o expoziție în legătură cu viața și activitatea poetului; apoi în anii următori expozițiile: operelor poetilor români, a hărților geografice, a cărții științifice, a cărții ilustrate, a calendarelor și almanahurilor românești, și în sfârșit a presei ardelenne până la războiul de întregire. Asemeni expoziții vor urma și pe viitor.

« În ceea ce privește publicațiile sale proprii, Academia Română și-a continuat activitatea sa ca în trecut.

« Au apărut: din Memoriile Secțiunii Literare, ale Secțiunii Istorice și ale Secțiunii Științifice, în cursul anului din urmă, câte un volum de fiecare secțiune; din Studii și Cercetări cinci volume; din Monografiile Științifice, un volum, din Publicațiunile Fondului Adamachi un volum; din Documentele Hurmuzaki, un volum. Deosebit de acestea, publicațiunile periodice: Bulletin de la Section Scientifique, Anuarul Arhivei de Folklor, și fasciculele din Dicționarul limbii române și-au urmat cursul lor regulat.

« În strânsă legătură cu cartea a trăit Academia Română, timp de șaptezeci și patru de ani. Acesta este destinul ei și de azi înainte. Orice sărbătoare a cărții este și pentru ea o sărbătoare. Aducem felicitări Uniunii

Fundațiilor Regale, care în fiecare an organizează în mod așa de frumos, luna cărții ».

D-l N. DONICI, membru de onoare, depune un raport despre participarea României la al VI-lea congres al Uniunii Astronomice Internaționale, ținut la Stockholm în August 1938, — congres la care d-l Donici a reprezentat Academia Română și Fundațiile Culturale Regale.

D-l General R. ROSETTI face a XXVII-a dare de seamă despre « *Învățămintele din războiul în curs* »

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ă

DELA 14 IUNIE 1940

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l O. ONICESCU, membru corespondent, face o comunicare despre *Probleme de limbă în Matematică*.

Ședința intimă.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU comunică scrisoarea de mulțumire primită dela d-l Inginer N. C a r a n f i l pentru alegerea sa ca membru corespondent al Academiei Române.

Ș E D I N Ț A D E L A 21 I U N I E 1940

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU semnalează prezența d-lui Ing. N. C a r a n f i l, care vine să ia parte la ședințele Academiei pentru întâia oară, după alegerea sa ca membru corespondent. Meritele pentru care d-l Ing. N. C a r a n f i l a fost chemat printre noi ne sunt tuturor cunoscute. Cei ce locuiesc Capitala îi sunt recunoscători pentru asanarea lacurilor din jurul ei și în genere pentru înfrumusețarea ei. D-l Președinte asigură pe d-l Caranfil că în Academie va găsi recunoașterea sinceră a marilor sale înfăptuiri tehnice și îl roagă să vină cât mai des printre noi.

D-l Ing. N. CARANFIL mulțumește d-lui Președinte pentru bunele cuvinte pe care i le-a adresat și pentru alegerea ca membru corespondent, onoare pe care o arată a fi deosebit de mare pentru d-sa. Vede în această alegere aprecierea unor lucrări care s'au făcut pentru folosul colectivității și un imbold la muncă pentru viitor. Dă asigurări că se va strădui să contribuie în măsura puterilor sale la lucrările științifice ale Academiei.

D-l Dr. GR. ANTIPA zice că, contrar regulei ca salutul unui nou coleg să fie făcut numai de d-l Președinte al Academiei, d-sa ia cuvântul în numele Secțiunii Științifice, în sânul căreia a fost chemat d-l Ing. C a r a n f i l, spre a arăta că această secțiune apreciază în noul nostru coleg un om de o mare energie și de o neînfrântă voință. Suntem fericiți — zice d-l Dr. G r. A n t i p a — că-l avem coleg și suntem siguri că-și va da cu aceeași energie colaborarea sa la munca noastră științifică. Fiți bine venit, domnule coleg, în Secțiunea Științifică a Academiei.

D-l N. VASILESCU KARPEN arată că Secțiunea Științifică, văzând haosul ce domnește în terminologia științifică a cărților școlare, a luat inițiativa întocmirii unui vocabular științific precis. În acest scop secțiunea, în lucrarea ei, a ajuns la un număr restrâns de norme și precizări de terminologie științifică românească, ce sunt formulate în textul pe care-l prezintă.

D-sa roagă Academia să-și însușească aceste norme și să intervină la Ministerul Educației Naționale să le impună la redactarea cărților școlare ce se pregătesc pentru viitorul an școlar.

D-l Dr. GR. ANTIPA dă explicația că Secțiunea Științifică, pentru a împlini această lucrare, a numit o Comisiune, care s'a ocupat de pregătirea ei și a prezentat raportul depus de d-l coleg N. V a s i l e s c u K a r p e n. Intru cât această chestie angajează însă Academia, d-sa a socotit necesar ca raportul Comisiunii să fie adus și discutat în plen.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU zice că procedura urmată de d-l Coleg G r. A n t i p a este cea bună. Problema terminologiei științifice românești nu este o lucrare numai a unei secțiuni, ci a întregii Academii. Lucrarea în sine este vastă. Secțiunea Științifică nu a terminat-o, dar de pe acum a putut fixa normele care urmează a fi acceptate de Ministerul Educației Naționale. Aceste norme fiind și de caracter literar, d-l Secretar General e de părere ca raportul Comisiunii să fie în prealabil examinat de specialiștii noștri din Secțiunea Literară care să vină cu un aviz asupra lui în plen, în vîntoarea ședință.

— Propunerea se aprobă.

D-l General R. ROSETTI face a XXVIII-a dare de seamă despre *Invățămintele din războiul în curs*.

ȘEDINȚA DELA 28 Iunie 1940

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU comunică știrea primită prin Ministerul Afacerilor Străine că d-l J e a n P e r r i n, laureat al Premiului Nobel și membru de onoare al Instituțiunii noastre, a informat Ambasada română din Franța că d-l H o r i a H u l u b e i a fost ales membru corespondent al Academiei Franceze de Științe.

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU aduce la cunoștință că prin intervenția colegului nostru d-l Victor Slăvescu, d-l Mitiță C o n s t a n t i n e s c u ne-a pus la dispoziție suma de 3.500 000 lei din partea Ministerului de Finanțe și 3.500 000 lei din partea Băncii Naționale a României, pentru construirea unui depozit special pentru dubletele Academiei și a unui adăpost blindat pentru tezaurul Instituțiunii noastre.

— Se ia act cu mulțumire.

La ordinea zilei fiind discutarea raportului Secțiunii Științifice cu privire la « Normele și precizările de terminologie științifică românească », d-l Președinte dă cuvântul d-lui coleg Th. Capidan.

D-l TH. CAPIDAN, în numele linguștilor din Secțiunea Literară, face un raport verbal asupra cuprinsului raportului Secțiunii Științifice, arătând că își însușește fixarea termenilor științifici propusă de Secțiunea Științifică cu unele mici modificări pe care d-sa le semnalează în scris Secțiunii Științifice

— Se ia act de raportul d-lui coleg Th. Capidan și se aprobă următorul text:

TERMINOLOGIA ȘTIINȚIFICĂ ROMÂNEASCĂ

I. NORME ȘI PRECIZĂRI GENERALE

1. Științe matematice și fizice

« Secțiunea Științifică a Academiei Române a hotărât întocmirea unui vocabular științific având în vedere, în primul rând, revizuirea și precizarea unei *terminologii științifice românești*.

« Lucrarea este în curs, iar primul capitol referitor la științele matematice și mecanică generală va fi în curând elaborat. Vor urma apoi succesiv capitolele referitoare la celelalte științe.

« Dat fiind însă că ultimele completări vor mai cere câțva timp, dată fiind necesitatea unor precizări prealabile de principiu și de norme generale de terminologie științifică, și mai ales urgența ce se impune asupra acestei lucrări, s'a considerat necesar a se adopta și publica în prealabil câteva *norme și precizări de terminologie științifică românească*.

« Acestea vor putea servi la redactarea cursurilor respective și a cărților de școală.

« În felul acesta se va pune capăt unei stări de lucruri creatoare de confuziuni în predarea științelor exacte, prin întrebuintarea de termeni cu semnificație diferită și chiar în discordanță cu spiritul limbii românești. Astfel de exemplu, în interiorul acelorași instituții de învățământ și chiar de învățământ superior, se întrebuintează azi, cu semnificație științifică cu totul diferită, termenii de *forță*, *putere*, *putință*.

« Normele ce urmează se referă numai la cazurile cele mai urgente din domeniul științelor matematice și fizice.

« Ele vor fi completate, pe măsura înaintării lucrărilor, cu alte norme asemănătoare.

« 1. Terminația « iune »¹⁾ În general terminația « iune » va fi înlocuită prin « ie ». Se va zice deci: *convenție, direcție, expresie, fracție, funcție*, etc.

« Se exceptează: *acțiune, compresune, inversiune, tensiune*.

« Se va putea zice: *reacțiune* sau *reacție*.

« Termenul « *impulsiune* » va fi înlocuit în mecanică prin « *impuls* ».

« 2. *H inițial*. *H* dispare în cuvintele începând cu *iper, ipo, omo*. Se va zice deci: *ipربولă, ipotenuză, ipoteză, omologare*.

« *H inițial* se păstrează în cuvintele începând cu: *hecto, hidro, helio*, ca de exemplu: *hectar, hectogram, hidraulică, heliocentrică*.

« 3. Noțiunea reprezentând raportul între lungimea parcursă de un mobil și timp (*vitesse, viteză, velocity, Geschwindigkeit*) se va exprima prin *viteasă* sau *iuțeală*.

« Alți termeni ca de exemplu: *celeritate, repeziciune*, etc., se vor limita la limbajul comun.

« 4. Noțiunea definită prin produsul dintre masă și accelerație (*force, forța, Kraft*) se va exprima în românește numai prin *forță*.

« 5. Noțiunea definită prin produsul dintre deplasarea unui vector și componenta acestui vector pe direcția deplasării (*travail, lavoro, work, Arbeit*) se va exprima în românește, după împrejurări, prin *lucru mecanic* sau *lucru*. Nu se va mai zice « *travaliu* ».

« 6. Noțiunea definită prin raportul dintre lucru mecanic și timp (*puissance, potența, power, Leistung*) se va exprima în românește numai prin *putere*.

« Termenul « *putință* » nu se va mai întrebuința cu semnificație științifică.

« 7. Precizări de gen. Se va zice *axă, problemă, teoremă*, iar nu *ax, problem, teorem*.

« 8. Precizări ortografice și ortoepice. Se va zice și se va scrie:

<i>cifră</i>	(nu Țifră)
<i>centezimal</i>	(nu centizimal)
<i>complement, complementar</i>	(nu compliment-complimentar)
<i>desen, desenare</i>	(desemnare rămânând cu sensul « <i>indicare</i> »)
<i>diferențiere</i>	(nu diferențiar)
<i>ecuație</i>	(nu ecvație sau equație)
<i>ecuator</i>	(nu ecvator sau equator)
<i>frecvență</i>	(nu frecuență sau frequentă)
<i>liniar</i>	(nu linear)
<i>masă</i> , cu pluralul <i>mase</i> (și nu <i>massă-masse</i>)	
<i>metodă</i>	(nu metoadă)
<i>parcure</i>	(nu percurge)
<i>parenteză</i>	(nu paranteză sau parantez)
<i>proiect</i>	(nu proiect)
<i>traietorie</i>	(nu traectorie sau trajectorye).

¹⁾ Aci ne referim numai la expresiile cu semnificație științifică. Pentru celelalte se vor folosi formele consacrate în limbajul comun și uneori chiar ambele forme

« 9. *Termenii compuși în «metru» fac pluralul în metri, dacă e vorba de măsura unei mărimi și în metre, dacă e vorba de aparate de măsură* Se va zice: *doi kilometri, dar: două termometre, două voltmetre*. Pluralul articulat: *kilometri; termometrele, voltmetrele*.

« 10. Expresiile terminate în *-trice, -triță* se vor înlocui prin *-toare*, ca de exemplu: *bisectoare, comutatoare, directoare, electromotoare, excitatoare, generatoare*.

« Se menține însă expresia: *matrice*.

« 11. *Pluralul termenilor în -or* (cu semnificația de mașină sau element de mașină):

<i>acumulator</i>	<i>acumulatoare</i>
<i>conductor</i>	<i>conductoare</i>
<i>contor</i>	<i>contoare</i>
<i>generator</i>	<i>generatoare</i>
<i>întrerupător</i>	<i>întrerupătoare</i>
<i>mutator</i>	<i>mutatoare</i>
<i>transformator</i>	<i>transformatoare</i>

« Plur. articulat: *acumulatoarele, conductoarele, contoarele...*

« 12. *Diverse expresii de plural:*

<i>arc</i>	<i>arce</i> (în geometrie)
<i>arc</i>	<i>arcuri</i> (în mecanisme)
<i>corp</i>	<i>corpuri</i>
<i>cosinus</i>	<i>cosinusuri</i>
<i>cuplu</i>	<i>cupluri</i>
<i>diametru</i>	<i>diametri</i>
<i>interval</i>	<i>intervale</i>
<i>plan</i>	<i>plane</i> (în geometrie)
<i>plan</i>	<i>planuri</i> (proiecte, desene, hărți)
<i>pol</i>	<i>poli</i>
<i>sinus</i>	<i>sinusuri</i>
<i>ștunță</i>	<i>științe</i>

« 13. *Fixarea accentului*. Se va zice:

<i>algèbră</i>	(nu <i>âlgebră</i>)
<i>c nică</i>	(nu <i>conică</i>)
<i>formulă</i>	(nu <i>förmulă</i>)

« 14. *Sensul expresiei billion* se fixează ca fiind un milion de milioane. De asemenea un *trilion* este un milion de bilioane.

« *Un miliard* este o mie de milioane.

« 15 *Termenii greutate și gravitate* se pot întrebuința amândoi.

cu semnificații deosebite, ca de exemplu: *divizie* (împărțire militară și administrativă) și *diviziune* (împărțire în general), *porție* (de mâncare) și *porțiune* (de teren, etc.), *rație* (de hrană) și *rațiune* (putere de judecată).

« 16. Prefixul *sur-* se înlocuește cu *supra-*, ca de exemplu:

supratensiune (nu *surtensiune*)

supravoltor (nu *survoltor*).

« 17. Expresiile *de unități deduse din nume de savanți* se vor scrie în românește astfel:

<i>amper</i>	<i>amperi</i>
<i>amperoră</i>	<i>amperore</i>
<i>coulomb</i>	<i>coulombi</i>
<i>farad</i>	<i>farazi</i>
<i>gaus</i>	<i>gauși</i>
<i>gilbert</i>	<i>gilberți</i>
<i>henry</i>	<i>henryi</i>
<i>hertz</i>	<i>hertzi</i>
<i>joul</i>	<i>jouli</i>
<i>maxwel</i>	<i>maxweli</i>
<i>oersted</i>	<i>oerstezi</i>
<i>ohm</i>	<i>ohmi</i>
<i>var</i>	<i>vari</i>
<i>wat</i>	<i>wați</i>
<i>watoră</i>	<i>watore</i>
<i>weber</i>	<i>weberi</i>

D-l General R. ROSETTI face a XXIX-a dare se seamă despre *Invă-
țăminte din războiul în curs*.

ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 5 IULIE 1940

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU zice:

Domnilor Colegi,

« Unitatea neamului nostru a fost grav știrbită în cursul săptămânii trecute. Silit de conjunctura nenorocită produsă de războiu, guvernul M. S. Regelui a fost nevoit să primească nota cu caracter de ultimatum a Uniunii Sovietelor Ruse și în consecință a ordonat armatei să evacueze teritoriul Basarabiei și al Bucovinei de Nord, care fuseseră încorporate patriei române, prin libera determinare a populației acestora, în anul 1918. O parte din trupul nostru a căzut astfel jertfă pentru a asigura Statului Român pacea de care el avea nevoie în aceste clipe tragice.

« Jertfa este dureroasă. Ea retează două dintre cele mai viguroase vlăstare ale ființei Românismului. Dar Românismul are rădăcini puternice. El a luptat cu încercări încă mai grele în trecut, și le-a biruit. Seva ființei lui este departe de a fi pe sfârșite. Va ieși, suntem siguri, și de astă dată biruitoare, fiindcă dreptatea este de partea lui.

« Vă rog să binevoiți a supune propunerea aceasta plenului Academiei pentru luarea hotărârilor ce se vor crede de cuviință ».

— După o discuție la care iau parte d-nii I Petrovici, Em. Racoviță, Dîm. Gusti, Alex. Lăpădatu, St. Ciobanu și I Nistor, se cade de acord ca Academia să întocmească și să răspândească în lume un memoriu, în care să fie înfățișată problema Basarabiei și a părții evacuate din Bucovina. D-l I. Nistor e delegat cu redactarea memoriului.

D-l General R. ROSETTI face a XXX-a dare de seamă despre *Invățămintele din războiul în curs*.

ȘEDINȚA DELA 12 IULIE 1940

Președinția d-lui I. PETROVICI.

D-l I. NISTOR amintește că la propunerea d-lui coleg Liviu Rebreanu, făcută în ultima ședință, Academia a decis ca să adreseze tuturor Academiei din lume un memoriu, în care să fie înfățișată științific și fără caracter polemic problema Basarabiei și a părții din Bucovina, recent rupte din trupul României de Uniunea Sovietelor rusești, dând d-sale însărcinarea să redacteze acest memoriu. D-sa a redactat un ante-proiect, pe care îl cetește.

MEMORIU

După înfăptuirea unității sale politice și naționale, România se găsea în plin avânt cultural și economic, străduindu-se, cu încordarea tuturor forțelor sale morale și intelectuale, să completeze lipsurile din trecut și, *dornică de pace*, să-și deschidă drum larg între țările civilizate din lume. Ea nu deținea decât ceea ce era al ei și nu avea de revendicat nimic vecinilor săi. Dar în această atmosferă de muncă și creație căzu asupra ei, ca un fulger din senin, nota ultimativă a U R S S din 26 Iunie prin care sub amenințarea imediatei intervenții armate, cerea evacuarea Basarabiei și Bucovinei de Nord.

Uniunea Sovietică cerea evacuarea *Basarabiei* pe motivul că această provincie s'ar fi găsit *în unitate seculară* cu Rusia, că ea ar fi « *populată în principal cu Ucrainenii* » și că ar fi fost « *luată cu forța* » de către România.

Față de aceste motive ținem să constatăm că teritoriul revendicat de Uniunea Sovietică între Prut și Nistru a făcut timp de cinci veacuri parte din Principatul Moldovei și numai la 1812, în urma războiului ruso-turc, a fost rupt din corpul Moldovei și încorporat imperiului rusesc, ca oblasie autonomă moldovenească, împotriva protestelor unanime ale populațiunii autohtone românești și ale membrilor obșteștei adunări a Moldovei. Guvernul rus a numit noua sa achiziție teritorială Basarabia, nume împrumutat dela vechea dinastie românească a Basarabilor. Noua oblasie cuprindea o suprafață de 45 631 km patrați și o populație de 482.630 de suflete. Timp de una sută de ani Basarabia a stat sub stăpâ-

nirea rusească, păstrându-și însă cu sfințenie tradițiile, instituțiile și vechea sa legislație românească. Iată la ce se reduce pretinsa unitate seculară a Basarabiei cu Rusia.

Populațiunea printr-oală a Basarabiei a fost și a rămas cea moldovenească sau românească, care, din prisosul ei, a populat, în scurgerea veacurilor, și regiuni întinse dincolo de Nistru până la Bug, fapt care a determinat Uniunea Sovietică să creeze pentru acea populație românească o *republică sovietică moldovenească* proprie în acea regiune. Cât privește populația ucraineană, aceasta s'a infiltrat în masa compactă românească în cursul vremii, emigrând din Podolia învecinată, dar această infiltrație a rămas restrânsă, numai asupra regiunilor periferice ale Basarabiei, precum sunt județele Hotin și Cetatea Albă, restul teritoriului basarabean rămânând populat în covârșitoare majoritate de Români.

Ca element etnic autohton populațiunea românească și-a păstrat în Basarabia și sub stăpânirea rusească situațiunea sa dominantă, cum rezultă aceasta din înseși datele oficiale ale *statisticilor rusești din epoca țaristă*. Ultimul recensământ din 1930 arată în Basarabia 1.610 750 Români față de 351 912 Ucraineni, în procente 56,2% față de 12,3%. Proporția aceasta arată că Basarabia este populată în principal de Români și nicidecum de Ucraineni cum încearcă să susțină nota ultimativă a Uniunii Sovietice

Dar cea mai convingătoare dovadă pentru predominanța elementului românesc în Basarabia ne-o dă geograful ucrainean Ștefan Rudnicki în lucrarea sa apărută în traducere germană în 1916 intitulată: *Ucraina, țară și popor*. El stabilește chiar o linie de demarcație între Români și Ucraineni precum urmează:

« În Basarabia linia pornește dela brațul Chiliei și dela Delta Dunării, trece pe la Ismail, atinge limanul Nistrului la Cetatea Albă și de acolo o ia pe Nistru în sus până la Dubășar de unde atinge în curbe nedefinite Orheiul și Bălțile și continuând pe obcina dintre Nistru și Prut atinge acest fluviu la Sulița Nouă » (p. 132) Deși Rudnicki cuprinde în linia sa de demarcație etnică zeci de mii de suflete românești, el totuși este silit să recunoască că cea mai mare parte din teritoriul basarabean este populată de Români, contra afirmațiunilor cuprinse în recenta notă ultimativă.

La izbucnirea revoluției sovietice din 1917 populația din Basarabia n'a făcut cauză comună cu Rada Ucraineană din Chiev ci s'a constituit la 2 Decembrie în « *republică democratică federală moldovenească* » reprezentată prin *Sfatul Țării*, pentru ca la 24 Ianuarie 1918 să se proclame *Republică Moldovenească Independentă*. Cum însă nici așezarea geografică, dar nici condițiunile economice nu cheazășluiau nouei Republici o viață de stat independentă, Sfatul Țării, care reprezenta suveranitatea teritorială a Basarabiei, în virtutea dreptului de autodeterminare a popoarelor, a proclamat în ziua de 27 Martie 1918, unirea Basarabiei cu Regatul României. Iată și cuprinsul aceluia memorabil act istoric:

« *Republica democratică Moldovenească Basarabia, în hotarele sale dintre Prut, Nistru, Dunăre, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă*

de Ruși acum o sută de ani și mai bine din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric și al dreptului de neam, pe baza principiului ca noroadele singure să-și hotărească soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu mama sa România».

România a primit hotărârea de unire cu Basarabia, izvorită din propriul îndemn al Sfatului Țării, și în baza votului liber exprimat, a reintegrat Basarabia în hotarele etnice și istorice ale statului român. Ba mai mult chiar Rada Ucraineană dela Chiev a recunoscut formal unirea Basarabiei cu România, la 26 Iulie 1919 dând următoarea declarație, prin șeful misiunii sale diplomatice la București:

« Guvernul ucrainean declară că nu voiește sub niciun chip, de a pune în discuție fruntaria actuală între cele două state, considerând Nistrul ca graniță definitivă între ele și dorind să stabilească la această fruntarie cele mai bune relații de vecinătate ».

Nota ultimativă din 26 Iunie consideră că chestiunea întoarcerii Basarabiei ar fi legată în mod organic cu chestiunea «transmutării» către U.R.S.S. a părții de Nord a Bucovinei, a cărei populație ar fi legată cu Uniunea Sovietică «*prin comunitatea soartei istorice*» și «*prin comunitatea de limbă și compoziție națională*». La cetirea notei te puteai gândi la fâșia de pământ din Bucovina așezată între Prut și Nistru și locuită în majoritate de Ucraineni. Dar când veni la ocupare pe teren, trupele sovietice au cuprins în cordonul lor de demarcație mai mult de jumătate din teritoriul Bucovinei cu orașele Cernăuți și Storojineț și un număr de 40 de sate, pe care însăși statistica austriacă din 1910 le arată cu o populație curat românească.

Linia de demarcație sovietică mai cuprinde și un număr de sate din județul Dorohoi care n'au aparținut niciodată Bucovinei ci fac parte din vechiul Regat al României.

Orașele și satele ocupate de Uniunea Sovietică în Bucovina, n'au fost nicidecum legate cu Ucraina, nici prin comunitatea soartei și nici prin comunitatea de limbă și compoziție națională. Ocuparea lor de trupele sovietice nu găsește justificare nici în *criteriul etnic*, într-un cât caracterul etnic românesc al acestei populațiuni este mai presus de orice îndoială.

Puși de nedreptate în fața acestei tragice situațiuni, vedem cu durere cum se repetă față de Bucovina jocul diplomatic din 1775 și cum un teritoriu românesc, cu o veche mitropolie ortodoxă, cu o universitate românească și cu alte numeroase așezăminte de cultură și asistență precum și instituțiuni industriale de tot felul, este ocupat de trupele sovietice cu scopul mărturisit de nota ultimativă, de a servi ca *despăgubire* pentru pretensele pierderi, pe care Uniunea Sovietică le-ar fi îndurat în urma dominațiunii românești în Basarabia în curs de 22 de ani.

Față de pretențiile Uniunii Sovietice asupra Bucovinei de Nord ținem să precizăm că Bucovina, nici întreagă și nici în parte, n'a aparținut niciodată Ucrainei sau imperiului rusesc. Până la 1775 Bucovina a făcut parte din Moldova. De atunci până la 1918 ea a constituit o provincie de co-

roană austriacă, asupra căreia însă Austria renunțase formal în favoarea României prin art. 59 din tratatul de pace dela Versailles.

La 28 Noemvrie 1918 populațiunea Bucovinei s'a unit, din propriul său îndemn și neslită de nimeni, cu țara mamă România, din corpul căreia fusese ruptă.

Actul Unirii a fost votat de Congresul General al Bucovinei din 28 Noemvrie 1918, din care făceau parte și reprezentanții populațiunilor minoritare.

Realipirea Basarabiei și Bucovinei la țara mamă România, n'a fost deci, precum susține nota ultimativă, a Uniunii Sovietice, o « luare cu forța » ci o reîntoarcere din voie liberă la matcă.

Din constatările de mai sus se vede deci lămurit că prin ocuparea Basarabiei și a Bucovinei de Nord de către trupele Uniunii Sovietice, s'a săvârșit un act de o evidentă nedreptate politică, care atinge în mod evident drepturile etnice și istorice ale națiunii române asupra teritorurilor situate între Prut și Nistru.

Dar deodată cu pierderea suveranității teritoriale asupra Basarabiei și Bucovinei de Nord, națiunea română suferă prin deslupirea acestei provincii din teritoriul său național și o simțitoare atingere a bunurilor culturale. Pământul Basarabiei și al Bucovinei de Nord este presărat cu monumente istorice. Vechile cetăți moldovenești Cetatea-Albă, Tighina, Soroca, Hotin și Țețin care au fost ridicate de Români pentru apărarea vadowilor Nistrului și Prutului contra invaziilor dușmane dela răsărit, sunt azi ocupate de trupele sovietice. Sute de biserici și mănăstiri cu prețioase urme de pictură, sculptură și arhitectură moldovenească au rămas în teritoriul ocupat de Soviete în paguba culturii noastre naționale. Tot acolo au rămas două mitropolii românești, una la Cernăuți și alta la Chișinău, 2 episcopi istorice la Ismail și Hotin precum și trei așezăminte de înaltă învățătură și anume Universitatea Carolina din Cernăuți, Facultățile de teologie și agricultură din Chișinău. La aceasta se mai adaugă și sutele de școale primare, secundare și profesionale pentru răspândirea și luminarea populațiunii românești, care ajunsă sub ocupațiunea străină, este amenințată să rămână fără învățătură în limba sa maternă. Iată pentru ce ocuparea Basarabiei și Bucovinei de Nord, constituie pentru națiunea română una din cele mai grele și mai simțitoare lovituri pe care o națiune conștientă a suferit-o cândva.

În împrejurările acestea tragice, Academia Română, care de trei sferturi de veac de când funtează, a continuat să reprezinte *unitatea culturală a poporului român de pretutinden* a îndurat cea mai grea lovitură din câte se pot închipui. De aceea, în durerea ei, se adresează către Academile surori din lumea întreagă pentru a le împărtăși durerea ei și a le solicita sprijinul moral de care simte nevoie, pentru repararea nedreptății și redresarea culturii și științei românești, încercată așa de greu, pe urma recentelor întâmplări.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU spune că Delegațiunea va lua măsuri ca textul memoriului prezentat de d-l coleg I. Nistor să fie tradus

în limbile germană, italiană, franceză și engleză. La memoriu vor trebui să se anexeze și hărți etnografice.

D-l I. PETROVICI, Vicepreședinte, încheie ședința, arătând că începând de astăzi, Academia intră în vacanță de vară până Vineri, 20 Septembrie viitor, când își va relua activitatea în ședințele sale săptămânale. Urează tuturor domnilor colegi cât mai multă liniște sufletească în cursul acestor două luni de vacanță și termină cu cuvintele: «Dumnezeu să aibă țara noastră în grija lui sfântă».

ȘEDINȚA DELA 20 SEPTEMBRIE 1940

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU, deschizând ședința, zice:

Domnilor Colegi,

«Dela ultima ședință, în care am avut durerea să luăm act de silita ocupare a Basarabiei și a Nordului Bucovinei, patria noastră a suferit alte pierderi nouă. A treia parte din teritoriul ei a fost înstrăinat. S'a înjumătățit Ardealul, trecând sub stăpânirea maghiară peste un milion de Români; iar în zilele acestea Dobrogea de sud trece la Bulgari. Astfel Statului Român, întregit în urma jertfelor făcute în timpul războiului din 1916—1918, a fost micșorat, în suprafața sa teritorială, cu mai mult de o treime. El a rămas aproape în granițele dinainte de 1912. Din deprimarea morală produsă de această micșorare, au rezultat profunde transformări în viața noastră politică internă: abdicarea Regelui Carol II; suirea pe tron a Regelui Mihai I și instituirea unui Conducător al Statului Român, în persoana d-lui general Ion Antonescu, primul-ministru.

«În urma durerilor mutilări aduse trupului neamului nostru, care pe mulți dintre frați i-au aruncat pe drumul pribegiei și al mizeriei, o singură mângâiere ne-a rămas. Constatarea solidarității naționale. Suntem în aceeași credință, astăzi, ca și înainte. Popor nefericit, pus la răscrucea tuturor primejdurilor, dar popor cu încredere în destinul său. Restriștea nu ne-a abătut. Tineretul nostru este mai viu ca oricând. În virtuțile sângelui său stau neclintite hotarele prevăzute de Dumnezeu pentru spațiul vital al Românismului.

«Academia Română, cea mai înaltă și mai veche instituție culturală a țării, oricare ar fi împrejurările, își are, prin Statute și prin tradiție, scopul său bine definit. Ea este menită, ca prin activitatea sa să contribuie la consolidarea și la creșterea producției culturale, pe planul vieții naționale. Întru realizarea scopului său măreț, timp de mai bine de 70 ani, experiența a deprins-o cu vitregia soartei. A muncit, la început, din greu, până ce a scos la lumină temeiurile istorice și lingvistice ale unității spirituale a poporului român. După ultimul războiu greul muncii părea sfârșit. Acum el revine din nou.

Tantae molis erat . . .

« Munca trebuie reluată, Academia Română o va relua, până ce dreptatea Românismului va fi recunoscută de toată lumea. Ea va trebui să adâncească cercetarea temeiurilor spirituale până la substratul biotipologic și geopolitic al unității poporului român, pentru ca astfel lumina să nu mai lase îndoială pentru nimeni. Va intensifica, spre acest sfârșit, cercetările științifice. Căci știința, ea singură, prin adevărurile ei nepieritoare pronunță, în ultimă instanță, judecata supremă în conflictele dintre popoare.

« În realizarea scopului său, Academia Română a fost ajutată de tot ce este suflet nobil în această țară. Generozitatea oamenilor de bine, atenția neîntreruptă a bărbaților din fruntea Statului, și mai presus de toate protecția Suveranilor, i-au fost acordate din plin. Academia Română este adânc recunoscătoare pentru toate acestea, și de aceea ea se crede datoră, ca la chemarea către toți Români, pe care conducătorul, și în mare măsură, salvatorul Statului Român de astăzi, d-l General Ion Antonescu, să răspundă, de îndată, cerându-și partea de muncă și de răspundere, la opera de constituire a unei Români mai frumoase și mai puternice în viitor.

« Această Românie, mai frumoasă și mai puternică, am credința că vom avea-o, domnilor colegi!

« Fața ei se întrevește de pe acum, în manifestările publice din jurul nostru. Niciodată, un început de Domnie săvârșit cu mai mare entuziasm, ca începutul de Domnie al M. S. Regelui Mihai I. Niciodată persoana Suveranului, mai aproape de inima mulțimii: Dacă vocea poporului exprimă și vocea lui Dumnezeu, apoi nu este caz mai îndreptățit, că de astă dată, vom avea, sub Domnia M. S. Regelui Mihai I, împlinirea aspirațiilor, cum și răsplata suferințelor noastre!

« Cu această credință în suflet reluăm ședințele noastre obișnuite de după vacanță ».

Apoi, la propunerea d-lui Președinte se decide a se expedia următoarele telegrame Majestății Sale Regelui Mihai I și d-lui General I. Antonescu, Conducătorul Statului Român:

« Majestății Sale Regelui Mihai I

« Academia Română reluând astăzi activitatea sa, după vacanța de vară, exprimă Majestății Voastre omagii sale de profund devotament împreună cu urările cele mai calde pentru o lungă și rodnică Domnie care să aducă reparația marilor pierderi impuse neamului românesc ».

« Domnului General I. Antonescu, Conducătorul Statului Român

« Academia Română, reluându-și activitatea obișnuită, răspunde cu însoflețire la apelul Domniei-Voastre cerându-și partea de muncă și răspundere la opera de constituire a unei Români mai frumoase și mai puternice în viitor. Dumnezeu să vă fie în ajutor ».

D-I I. LUPAȘ, într-o cuvântare impresionantă, a dat expresie protestului său împotriva feroaselor atrocități săvârșite de Unguri față de populația românească din partea Transilvaniei cedate prin arbitrajul dela Viena. Cuvântarea are cuprinsul următor:

« Când s'a răspândit, zilele trecute, vestea despre înfiorătoarea sălbăticie a Ungurilor din Huedin, cari la 10 Septembrie au ucis, în chinuri oribile, pe protopopul Aurel Munteanu și pe gardianul Ioan Nicula în văzul mulțimii adunate la târgul de săptămână al Huedinului, ni se părea cu neputință de crezut un asemenea măcel monstruos. Și totuși s'a consumat îngrozitorul act turanic, de o brutalitate mai sângeroasă decât cel din zilele lui Ginghishan, secerând printre cele dintâi victime vieța credinciosului și neînfricatului luptător naționalist, care era în toate împrejurările vrednicul protopop al Huedinului Aurel Munteanu, o personalitate cunoscută și apreciată în largi cercuri românești, nu numai printre preoții și țărani din satele păstorite de dânsul cu înflăcărată râvnă duhovnicească și cu nestinsă jertfelnicie.

« Iubirea lui de carte și setea de progres îl îndemnase a cerceta nu numai satele din cuprinsul protopopiatului său, ci și altele dela distanțe mai mari porpovăduind cuvântul adevărului, sfătuind și luminând poporul prin numeroase predici și conferințe religioase, culturale și economice. Adeseori putea fi văzut prin librăriile din Cluj, din Sibiu și din București cu câte o carte proaspătă în mână.

« Un interes surprinzător de multilateral pentru orice manifestare națională îl smulgea de repetate ori din preocupările strâns legate de obligațiile sale oficiale. De aceea se îngrijise în anii din urmă să aibă în preajma sa pe tânărul licențiat al Academiei teologice ortodoxe din Cluj, D. Comșa care, împlinind cele de trebuință sufletească pentru credincioșii ortodocși din parohia centrală Huedin, înlesnea protopopului Munteanu o activitate din cele mai bogate și mai rodnice în toate celelalte parohii ale circumscriptiei sale protopopești.

« Ca partizan al regretatului nostru coleg Octavian Goga, s'a învrednicit să fie adeseori chemat la Ciucea printre prietenii lui intimi și chiar să fie ales senator în sesiunea parlamentară 1926—1927.

« Adânc cutremurat de sălbăticia grofului Urmánczy Nándor, care în iarna anului 1919 arsesse pe rug 45 de țărani români de pe moșia sa Jozsikafalva, protopopul Munteanu a alergat în toate părțile adunând fondurile necesare pentru înălțarea unei troițe și a unei capele comemorative pe locul unde s'au săvârșit în vălătaia flăcărilor acești țărani mucenici ai desrobirii dela 1918. În fiecare an chema poporul din satele protopopiatului său la procesiuni pioase în amintirea acestor jertfe ale credinței românești. Se pare că această activitate naționalistă și creștinească n'au putut s'o uite, nici s'o ierte ucigașii dela Huedin.

« Cu toate că i se atrăsese atenția să se refugieze la centrul episcopiei din Cluj pentru câtva timp, protopopul Munteanu, încrezător în promisiunile ce-i făcuse colegul său maghiar, protopopul calvin Bokor, de a-l apăra în caz de primejdie, nu a dat ascultare sfatului prietenesc, ci a rămas

lângă turma credincioșilor săi, răscumpărându-și astfel cu însuși sângele său conștiința datoriei împlinite, cu eroic spirit de sacrificiu, până la cea din urmă răsuflare.

« Mucenicia lui Aurel Munteanu chiamă în amintirea tuturor și pe cei 45 de țărani arși pe rug în 1919 și pe cei 180 de dorobanți din oastea lui Mihai Viteazul, atacați prin surprindere în dimineața unei Dumineci de August 1600 — în larga piață a Huedinului, tocmai în timpul săvârșirii serviciului divin în biserică — uciși cu nemiluita și unii dintre ei îngropați de vii, între chiotele de bucurie și cuvintele de ironie ale bestialilor ucigași maghiari. Deci cazul dela 1600 s'a repetat la 1919 și la 1940.

« Să nu uite neosteniții propagandiști dela Budapesta a înregistra în publicațiile lor aceste trei cazuri de « civilizație maghiară », cazuri strigător de concludente pentru valoarea sufletească a nației lor turanice.

« Românii nu le vor putea uita în veci. Sângele nevinovat al mucenicilor dela 1600, dela 1919 și dela 1940 pătează pentru totdeauna fruntea revizioniștilor dela Budapesta.

« Deplângând moartea vrednicului protopop Aurel Munteanu din Huedin, în condițiuni de asemenea tragism covârșitor, ne îndreptăm gândul spre poporul dreptcredincios, văduvit acum de cărmuitorul său duhovnicesc, și rugăm pe Părintele milostivirii fără de sfârșit, să aibă în sfânta Sa pază pe toți Românii osândiți din nou să trăiască în temnița din care-i desrobise la 1918 armata română ».

Academia s'a asociat la sentimentele de durere cuprinse în cuvântarea d-lui I. Lupaș și l-a rugat să dea publicității textul cuvântării.

D-l Secretar General ALEX LĂPĂDATU arată că Ministerul Educației Naționale ne-a înștiințat că și-a însușit normele și principiile privitoare la terminologia științifică românească stabilite de Academia Română și că le-a trimis instituțiilor dependente de acel Departament pentru conformare.

La propunerea d-lui Andrei Rădulescu, se decide a se expedia următoarele telegrame:

« *Majestății Sale Regelui Împărat al Italiei, Victor Emanuel al III-lea*

« Academia Română, mândră de a avea pe Majestatea Voastră printre membrii săi, nu uită încă ziua în care a avut neașteptatul prilej de a saluta pe Majestatea Voastră ca oaspete binevenit la București și îndreaptă privirile spre augusta și suverana Voastră bunătate, pentru a binevoi a-i acorda înaltul său sprijin în favoarea acelor Români Transilvăneni, — și sunt, Majestate, un milion trei sute de mii — care au nedreapta nenorocire de a se găsi, din nou, sub cea mai crudă și furioasă stăpânire străină, capabilă să compromită pentru întreaga Europă opera celor mai modeste progrese ale civilizației omenești. Apelul nostru se îndreaptă spre Majestatea Voastră, în numele copiilor, femeilor și bătrânilor masacrați cu sutele de-a-lungul drumurilor pașnicilor lor sate. Incredzători în senti-

mentele de înaltă umanitate, care au însuflețit totdeauna glorioasa domnie a Majestății Voastre și siguri că proverbialul spirit de cavaleriească protecțiune, care a constituit totdeauna mândria Casei Voastre domnitoare, va binevoi să ia apărarea atâtor victime, în numele umanității lovite ne permitem a asigura pe Majestatea Voastră de cel mai emoționat și sincer omagiu al nostru ».

« *Excelenței Sale Benito Mussolini Duce al Italiei.*

« Academia Română, care s'a onorat totdeauna de a fi strâns în jurul său întreaga spiritualitate românească și al cărei membru de onoare este Majestatea Sa Regele Impărat Victor Emanuel al III-lea, își permite să apeleze la spiritul de dreptate latină, care l-a însuflețit totdeauna pe cel mai mare Latin al timpurilor noastre, în favoarea acelor Români Transilvăneni, — sunt, Duce, mai mult ca un milion trei sute de mii — care au fost din nou trecuți sub cea mai nemiloasă și sălbatică stăpânire străină. În timp ce populațiile din Africa, încă de pe vremuri romană, sunt tratate cu cea mai înaltă umanitate civilizatoare de către Voi, Duce, Creator al Imperiului, voită și mereu supravegheată, această populațiune pașnică și fără apărare a Transilvaniei, cade victima celei mai anacronice dintre barbarii Indurerați, dar siguri, că Voi, Duce, genial creator al nouălor destine ale acestei sbuciumate omeniri, veți spune cuvântul Vostru autoritar în ajutorul atâtor copii, femei și bătrâni ce imploră în genunchi mila unei apărări, Membrii Academiei Române vă roagă să binevoiți a crede în sinceritatea sentimentelor lor, în aceste grave momente ale istoriei naționale »

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU arată că Delegațiunea, la propunerea mai multor domni colegi, a acceptat ca în viitor ora ședințelor noastre săptămânale să fie 16 în loc de 15 ca până acum. Regulamentul General, prin art. 4, al. 2, lasă Delegațiunii libertatea de a fixa orice altă oră decât ora 15 pentru ședințele noastre. D-sa consultă plenul dacă este de acord ca în viitor deschiderea ședințelor să se facă la ora 16

— Se admite în unanimitate.

D-l General R. ROSETTI face a XXXI-a dare de seamă despre *Invățămintele din războiul în curs*.

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ț A

DELA 27 SEPTEMBRIE 1940

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l I. NISTOR face o comunicare despre *Călugărița Elisaveta Sturdza. Un episod din timpul Zaveriei.*

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU zice :

« Dr. A. Zauner, profesor de limbile romanice la Universitatea din Graz, membru corespondent al nostru, din anul 1914, a încetat din viață luna trecută ».

« Elev al lui Meyer-Lubke, a urmat la catedra lui Hugo Schuchardt. A fost unul dintre cei mai de valoare filologi româniști. »

« În lucrările sale de romanistică, a insistat adeseori asupra problemelor de lingvistică, privitoare la limba română. »

« În această privință este importantă lucrarea sa : « Romanische Sprachwissenschaft ». I. Lautlehre und Wortlehre I. — II. Wortlehre II und Syntax, astăzi în ediția a 4-a, revăzută și pusă la curent cu ultimele cercetări din 1926. În această sciire tratează cu multă competență problema romanității limbii române punând în lumină rolul ce-l are limba noastră pentru studiul celorlalte limbi romanice. »

« Bun cunoscător al limbii noastre, numeroase din articolele și notițele profesorului Zauner sunt consacrate studiului limbii române. A publicat astfel în diferite reviste de specialitate în deosebi în « Literaturblatt für germanische und romanische Philologie » — o serie de etimologii românești și recenzii asupra diferitelor lucrări privitoare la limba română. »

« În mod special, amintim dintre acestea contribuțiile sale cu privire la elementele germanice vechi din limba noastră, precum și « Die Romanischen Namen der Koperteile », în care sunt aduse multe exemple din limba noastră. »

« Academia Română exprimându-și regretele pentru pierderea distinsului filolog, fost membru corespondent al ei, timp de aproape 25 ani, transmite familiei cele mai sincere condoleanțe ». »

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU arată că la Ljubljana a luat ființă o Academie de Științe și de Arte, cu 4 secțiuni : 1. Secțiunea de filosofie, filologie și istorie. 2. Secțiunea de Drept; 3. Secțiunea științelor matematice și naturale; 4. Secțiunea artelor frumoase.

Noua Academie înștiințându-ne despre înfiunțarea ei, și-a exprimat dorința de a intra în relațiuni științifice și de schimb de publicațiuni cu Instituțiunea noastră.

D-l Secretar General amintește că pentru pomenirea memoriei marelui poet național Vasile Alecsandri cu ocazia semicentenarului morții sale, Academia Română, în înțelegere cu Ministerul Educației Naționale, hotărîse a face un parastas la Mircești în ziua de 8 Septembrie a. c. Din cauza cunoscutelor evenimente politice, parastasul nu a putut avea loc la data fixată și a fost amânat pentru finele lunii Septembrie sau începutul lui Octombrie, cât se menține încă vremea frumoasă.

D-l Secretar General arată îndatorirea pe care Academia o are și față de memoria poetului și angajamentul luat față de public de a face acest parastas și de aceea propune să se fixeze data acestei solemnități.

— După discuția care a urmat, s'a decis ca parastasul la Mircești să se facă Duminecă, 6 Octomvrie a. c.

D-l General R. ROSETTI depune a XXXII-a dare de seamă despre *Învățămintele din războiul în curs*.

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ț A

DELA 4 OCTOMVRIE 1940

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l SILVIU DRAGOMIR face o comunicare despre *Considerațiuni istorice asupra vechului și noului statut privitor la granițele Ardealului românesc*.

Ședința inimă.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU arată că împrejurările sunt din nou defavorabile ținerii parastasului la Mircești, pentru pomenirea memoriei lui Vasile Alecsandri.

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU este de părere ca să se renunțe la parastas. Academia va consacra o ședință, în Noemvrie, pentru comemorarea marelui poet național prin cuvântări ce vor fi rostite de d-nii colegi DIM. CARACOSTEA și NICHIFOR CRAINIC.

D-l DIM. CARACOSTEA oferă medalia bătută de Ministerul Educației Naționale cu prilejul semicentenarului morții lui Vasile Alecsandri.

Ș E D I N Ț A D E L A 11 OCTOMVRIE 1940

Președinția Părintelui N. M. POPESCU.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU comunică scrisoarea d-lui Ioan Atanasie, prin care mulțumește Academiei pentru alegerea sa ca membru corespondent.

D-l I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI zice:

« Cu mult înainte de realizarea României Mari, Academia Română, chiar din clipa înființării ei, a dus o neîntreruptă luptă pentru păstrarea unității sufletești a neamului nostru.

« Astăzi, urgia vremurilor în care trăim a abătut o îngrijitoare amenințare peste o parte a acestui neam, atribuit printr-o hotărâre extrem de nedreaptă stăpânirii unor dușmani feroși.

Vicepreședintele Consiliului de Miniștri, într-o cuvântare rostită Joi seara la Brașov a strigat, în auzul întregii omeniri, protestarea României împotriva ticăloasei prigoniri la care sunt supuși Românii din fâșia smulsă din trupul patriei noastre.

«Cred că se cuvine ca Academia Română să exprime Conducătorului țării noastre asocierea ei la protestarea exprimată, rugându-l să ceară cu stăruință cărmuitorilor puterilor axei, să impună sălbaticilor care ne prigonesc conaționalii, încetarea ticăloasei lor purtări.

D-l I. NISTOR zice că propunerea d-lui coleg I. Al. Brătescu-Voinești este bine venită. Ea însă ar trebui dezvoltată într'un protest al Academiei în fața lumii civilizate în contra unor proceduri necunoscute până acum în istorie.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU zice că, mai înainte de a discuta propunerea d-lui coleg I. Nistor, Academia are a se pronunța asupra propunerii făcute de d-l coleg I. Al. Brătescu-Voinești.

—Pusă la vot, propunerea d-lui I. Al. Brătescu-Voinești se admite în unanimitate.

D-l ANDREI RĂDULESCU zice că, potrivit acestui vot, Delegațiunea urmează a expedia d-lui General I. Antonescu, Conducătorul Statului, telegrama propusă de d-l coleg I. Al. Brătescu-Voinești. Deosebit de aceasta, se cere să răspândim un memoriu mai dezvoltat prin care să semnalăm lumii de pretutindeni ororile ce se comit în partea din Transilvania cedată Ungurilor. Acest memoriu trebuie făcut și d-sa propune să fie trimis în întâiul rând membrilor din străinătate ai Academiei noastre, corespondenți și de onoare, care să fie rugați în același timp printr'o circulară ca să apere, fiecare în cercul său, drepturile noastre.

D-l I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI arată că ceea ce l-a determinat să facă propunerea de astăzi a fost gândul că o neprotestare din partea Academiei Române ar fi făcut Românilor din Transilvania cedată o impresie de nepăsare față de soarta lor din partea instituțiunii noastre, iar străinătății, această resemnare, pe care ne-am impus-o numai pentru a nu stânjeni acțiunea politică și militară a axei Berlin-Roma, ar părea o lașitate

D-l NICHIFOR CRAINIC e de părere să se alcătuiască, cât mai repede, o broșură în care să se trateze statistic problema tuturor pierderilor suferite de Români în provinciile ce ni s'au răpit.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU arată că propunerea d-lui N. Crainic este, în ce privește Basarabia și Bucovina, realizată prin memoriul redactat de d-l coleg I. Nistor, memoriu care în prezent se află sub tipar în trei limbi străine. E de părere să rugăm pe d-l Silviu Dragomir sau pe d-l I. Lupaș să facă un memoriu asemănător cu privire la Transilvania și să-l răspândim împreună cu memoriul d-lui Ion Nistor. D-l coleg I. Nistor a venit însă astăzi cu propunerea ca să protestăm contra politicii de desființare a neamului românesc din Transilvania ocupată. D-l Secretar General e de părere ca acest protest să fie redactat de d-l Liviu Rebreanu.

— Propunerea se aprobă

D-l I. NISTOR observă că afară de cele două propuneri aprobate, mai este aceea a d-lui Nichifor Crainic, completată de d-l Secretar General, ca să se facă un memoriu mai dezvoltat, întemeiat pe date statistice etnografice, privitor la Transilvania, după modelul celui redactat de d-sa pentru Basarabia și parte din Bucovina răpită. E de părere ca redactarea acestui memoriu să fie încredințată d-lui coleg Silviu Dragomir.

— Propunerea se aprobă.

D-l DIM. GUSTI amintește că problema românească în nouăle provincii a fost înfățișată științific, sub toate aspectele ei, în mai multe lucrări voluminoase tipărite în limbile franceză și engleză sub auspiciile Academiei și cu colaborarea în cea mai mare parte a membrilor acestei Instituțiuni. Aceste lucrări au fost făcute cu ocazia participării României la expozițiile internaționale dela Paris și New-York. Volumul privitor la Transilvania a fost întocmit la Cluj, de Institutul de Istorie Națională. Așa dar cerința d-lui Nichifor Crainic este satisfăcută, dacă traducem aceste lucrări și în limbile germană și italiană. Sunt oameni de știință, care nu se mulțumesc numai cu proteste redactate pe scurt, ci au nevoie să cunoască contra-argumentele noastre la teza Maghiarilor și a Rușilor. D-sa e de părere ca Academia să utilizeze acele publicațiuni răspândindu-le în străinătate.

D-l I. PETROVICI, Vicepreședinte, rezumând cele discutate, arată:

Că a fost o propunere pentru a se trimite Capului Statului o adresă cu răsunet local de protest în contra atrocităților săvârșite de Unguri în Transilvania cedată.

Ca să răspândim în lumea intelectuală și politică de pretutindeni lucrări mari asupra provinciilor pierdute, prin care să se demonstreze cu tot aparatul științific, drepturile noastre asupra acelor provincii.

Ca să se redacteze și difuzeze o broșură privitoare la Ardeal, alături de broșura acum sub tipar despre Basarabia și Bucovina răpită.

Ca să se facă un protest în contra atrocităților recent săvârșite de Unguri în partea cedată din Transilvania.

D-sa își exprimă dorința ca aceste lucrări să fie făcute cât mai repede.

D-l Secretar General ALEX LĂPĂDATU amintește că lucrări de propagandă privitoare la toate provinciile noastre s'au redactat la Ministerul Propagandei și al Minorităților sub direcțiunea d-lui coleg Silviu Dragomir și că ele așteaptă numai să fie puse sub presă. D-l Silviu Dragomir, care ne-a dat aceste informațiuni, ne-a arătat într-o recentă ședință că nu sunt bani pentru tipărirea lor. Noi am luat atunci hotărârea ca să contribuim la cheltuielile de tipar ale acestor lucrări cu sume din fondurile de publicațiuni ale Secțiilor noastre. Lucrările făcute sunt foarte serioase. D-sa e de părere ca d-l coleg Silviu Dragomir să ne prezinte acele lucrări și Academia să aleagă și să tipărească cu fondurile ei pe cele ce sunt mai utile în momentul de față, ca Atlasul Etnografic întocmit de d-l Sabiu Manuila, spre exemplu.

D-l DIM. GUSTI stăruiește ca să se facă o ediție germană a volumului « La Transylvanie ».

D-l NICHIFOR CRAINIC arată că cunoaște lucrările făcute la Ministerul Propagandei. Multe sunt tipărite. Toate fiind făcute însă înainte de pierderea părții cedate Ungurilor prin verdictul dela Viena, niciuna nu înfățișează această problemă. Apoi nu există o broșură sintetică a pierderilor de Români. Totalul acestor pierderi trebuie pus în vedere întregii lumi. D-sa stăruie. deci, pentru redactarea unei asemenea broșuri.

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ă

DELA 18 OCTOMVRIE 1940

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l I. RĂDULESCU-POGONEANU, membru corespondent, cetește o comunicare despre « *O scrisoare inedită către Alecsandri și câteva considerații în legătură cu ea* ».

D-l Președinte CONST. RĂDULESCU-MOTRU mulțumește d-lui coleg Pogoneanu pentru interesanta sa comunicare despre Vasile Alecsandri, a cărui figură, prin comemorarea făcută de d-sa, a fost întregită cu lumini nouă. D-l Președinte arată că în ultima vreme au apărut și alte contribuții relative la marele poet național, în ziare, în reviste, în reeditări ale poezurilor lui Alecsandri și în monografii despre poet, printre care se află aceea a d-nei Elena Rădulescu-Pogoneanu, soția distinsului nostru conferențiar. Pentru comemorarea lui Alecsandri, cu ocazia semicentenarului morții sale, Academia își luase obligațiunea să facă un parastas la mormântul poetului, la Mircești, în cursul lunii trecute. Cunoscută împrejurări nefavorabile ne-au împiedecat să facem această pomenire. Academia Română va comemora totuși într-o ședință anume consacrată memoria lui Alecsandri, în care cuvântările comemorative vor fi rostite de colegii noștri d-nii Dim. Caracostea și Nichifor Crainic.

D-l General R. ROSETTI depune a XXXIII-a dare de seamă despre *Invățămintele din războiul în curs*

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ă

DELA 25 OCTOMVRIE 1940

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU, deschizând ședința, zice:

« Ne vine știrea despre moartea distinsului nostru membru onorar, d-l George Popu.

« D-l George Popu a fost președinte la Inalta Curte de Casație și s'a bucurat de autoritate excepțională în lumea juridică, din Ardeal. D-sa face parte din generația veche a intelectualilor transilvăneni, care au știut

să se distingă, prin munca și talentul lor, chiar și în câmpul atât de străin al *jurisprudenței* ungare. Ca tânăr avocat român la Arad a fost invitat să intre în magistratură, unde a izbutit să se impună și să se facă indispensabil în domeniul dreptului civil necodificat. G. Plopu fu recunoscut în scurtă vreme ca cel mai temeinic specialist al dreptului urban și posesoral, pentru a urca repede până la treapta de *Consilier al Casației ungare*. În primul an ai Unirii și-a oferit Statului român serviciile, pentru a contribui la organizarea Inaltei Curți, unde a și fost numit președinte. Trecut la pensie, după o activitate de aproape o jumătate de secol, a tipărit în două mari volume: *Părți alese din dreptul civil ungar*, o operă monumentală a dreptului uzual și a jurisprudențelor.

« Ultimii ani din viață el și i-a petrecut la Oradea-Mare.

« Moartea nu l-a surprins însă în acest oraș. Cu câteva săptămâni, înainte de moarte, a izbutit să se refugieze pe pământul României libere.

« Vom adresa adânci condoleanțe familiei ».

« În ziua de 11 ale lunii acesteia, s'a stins din viață, ilustrul nostru membru de onoare, Volterra Vitto. Născut la Ancona la 13 Mai 1860, a făcut studii universitare la Florența, unde a fost asistentul lui A. Rotti, apoi, la 1878, la Universitatea din Pisa, unde a avut ca profesori pe E. Betti, U. Dini, R. Felici, E. Padova. Admis în anul 1880 în Școala Normală Superioară, își luă licența doi ani mai târziu în fizică, și în 1883 fu numit la catedra de mecanică rațională dela Universitatea din Padova. Trecu apoi (1892) la aceeași catedră la Universitatea din Torino, iar în 1900 a fost chemat la Roma ca succesor al lui E. Beltrami la catedra de fizică-matematică, pe care o ținu până la 1931. În 1906—1907, cu R. Pirotta și A. Issel, organizează reconstituirea Societății Italiene pentru Progresul Științelor.

« Voluntar în războiul mondial, ca ofițer de geniu, a avut ocazia să facă experiențe îndrăznețe și studii teoretice de artilerie aeronautică. Doctor «honoris causa» a multor dintre cele mai însemnate Universități din lume, membru al celor mai de seamă Academii — printre care aceea *Pontificia delle Scienze*. Fost Președinte al Societății dei XL, al Academiei Naționale a Lincei-lor și al Consiliului Național al Cercetărilor, președea din 1921 Comitetul Internațional al Măsurilor și Greutăților. Senator din 1905

« Opera științifică a lui Volterra s'a desfășurat în cele mai diferite ramuri ale analizei mecanice raționale, a fizicii matematice. Printre multele sale contribuții de importanță fundamentală se pot aminti: optica myloacelor birefractante; studiul mișcării corpurilor solide conținând lăcuile libere; metodele născocite de el pentru integrarea ecuațiilor de derivate parțiale interesând mecanica myloacelor continue de două și trei dimensiuni, mai cu seamă descoperirea conurilor caracteristice pentru ecuațiile de tip iperbolic reprezentând fenomenele ondulate și introducerea așa numitei «metodo delle immagini». Dar cercetările de seamă de care va rămâne legat numele lui Volterra, ca unul dintre cei mai de seamă matema-

ticieni ai timpurilor noastre, sunt acelea arătate de lucrările sale, devenite clasice, despre teoria *funcționalelor*, care au deschis nouă și vaste orizonturi în cercetările matematice, astăzi încă în parte explorate.

« Academia Română va transmite familiei ilustrului decedat, fost membru al nostru de onoare, cele mai sincere condoleanțe ».

D-l I. NISTOR face o comunicare despre *Lucius Aprobianus, eroul Țării Șipenișului*.

Ședința intimă.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĚDATU comunică următoarea telegramă primită dela d-l General Antonescu, Conducătorul Statului și Președintele Consiliului de Miniștri, ca răspuns la telegrama de felicitări a Președintelui Academiei:

« Primind telegrama cu bunele urări pe care mi-ați trimis-o cu ocaziunea reluării activității Academiei Române, vă mulțumesc pentru în-suflețitele sentimente și bunele urări. Trimit Academiei Române și D-voastră personal cele mai bune gânduri și vă asigur de întreaga mea atențiune ».

D-l General R. ROSETTI depune a XXXIV-a dare de seamă despre *Invățăminte din războiul în curs*.

ȘEDINȚA DELA 1 NOEMVRIE 1940

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l Președinte arată că la Comisiunea pentru coordonarea activității culturale a Academiei s'a făcut propunere ca legea Școalei Române din Roma să fie completată în vederea lărgirii cadrului de activitate a școalei. Comisiunea a discutat și a ajuns la formularea principiilor pentru completarea legii școalei, după care s'a decis ca aceste principii să fie expuse într-o audiență d-lui General Ion Antonescu, Conducătorul Statului și Președintele Consiliului de Miniștri, care să fie rugat a decreta modificarea legii în vigoare.

Ieri a avut loc această audiență, la care au participat: Președintele Academiei Române, d-l coleg Dr. Gr. Antipa, ca Președinte al Comisiunii Culturale și d-l coleg corespondent Octav Onicescu, care ca Președinte al Asociației Amiciția Româno-Italiană, ne-a dat sugestia transformării școalei dela Roma. D-l General I. Antonescu a fost de acord cu propunerea de a se da o dezvoltare acestei școale, fiind în același timp de părere ca la științele care se cultivă în școală să se adauge și științele juridice.

D-sa a admis, principial, ca selectarea membrilor școalei să se facă de Academie, iar nu de Facultăți, ca până acum, și a lăsat în sarcina Comisiunii noastre să redacteze proiectul de lege și să i-l prezentăm urgent, având nevoie de el înainte de plecarea d-sale la Roma, anunțată pe curând.

D-l Dr. GR. ANTIPA arată că sugestiile care au stat la baza înnoirii școalei sunt:

Ca școala să se reorganizeze pe o bază mai largă de activitate spre a fi, în întâul rând, o ambasadă a propagandei pentru țara noastră în Italia.

Ca Academia să aleagă și să desemneze pe Director și pe membrii școalei și tot ea să vadă formarea bugetelor anuale ale școalei, având astfel, din toate punctele de vedere, conducerea superioară a ei.

D-l General R. ROSETTI depune a XXXV-a dare de seamă despre *Învățămintele din războiul în curs*.

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ă

DELA 8 NOEMVRIE 1940

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l N. BĂNESCU face o comunicare cu titlul *Stăpânirea Bizantină în Matracha (Tmutorokan), în Chazaria și Rusia, în timpul Comnenilor*.

Ședința intimă

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU propune a se adresa Majestății Sale Regelui Mihai I, cu ocazia onomasticei de astăzi a Majestății Sale următoarea telegramă:

« Rog pe Majestatea Voastră, Protectorul și Președintele de Onoare al Academiei Române, să binevoiască a primi, cu prilejul serbării de astăzi, cele mai respectuoase și devotate urări de glorioasă și fericită domnie ale colegilor mei ».

D-l Secretar General ALEX. LĂPĚDATU arată că d-l coleg Sextil Pușcariu, Rectorul Universității din Cluj, în prezent în Sibiu, ne-a înștiințat telegrafic că în ziua de Duminecă, 10 Noemvrie curent, Universitatea își va deschide cursurile și roagă Academia să ia parte printr'un delegat.

— Se delegă d-l coleg E. m. Răcoviță.

D-l Secretar General aduce la cunoștință că d-l coleg Nichifor Crainic a fost proclamat doctor « honoris causa » al Universității din Viena.

D-l Președinte exprimă felicitări d-lui coleg Crainic, în numele Academiei pentru această distincțiune.

D-l I. NISTOR, referindu-se la telegrama adresată Majestății Sale Regelui, ridică chestiunea proclamării formale a Majestății Sale ca Președinte de Onoare al Academiei Române, așa cum s'a făcut pentru Suveranii predecesori ai Majestății Sale.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĚDATU dă următoarele lămuriri: în « Monitorul Oficial » din 5 Noemvrie curent d-l Mareșal al Curții Majestății Sale Regelui a invitat toate instituțiunile, organizațiile, societățile, corpurile constituite, etc., care beneficiază de înalta favoare a Președinției active, înalțului patronaj, Președinției de Onoare, etc., a Majestății Sale Regelui sau a unui Membru al Familiei Regale, să-i comunice documentele în baza cărora beneficiază de această favoare.

Conform acestei dispozițiuni, Academia are a arăta d-lui Mareșal al Curții Regale că în Statutele Academiei Române, la art. 29, se prevede că « Majestatea Sa Regele României, Protector al Academiei Române, este « Președintele ei de onoare ».

D-l Secretar General arată că această dispozițiune a fost înscrisă în Statutele Academiei după ridicarea fostei Societăți Academice la rangul de institut național sub denumirea de « Academia Română » prin legea promulgată la 29 Martie 1879 și că atunci Suveranul țării, într'o audiență comună a membrilor Academiei la Palatul domnesc dela Cotroceni, în ziua de 27 Mai 1879, a fost proclamat Protector și Președinte de Onoare al Academiei Române.

În baza acelei prevederi statutare, la moartea Regelui Carol I, Regele Ferdinand I a devenit Protectorul și Președintele de Onoare al Academiei, iar fostul Rege Carol al II-lea, la urcarea sa pe tron, a fost de asemenea, de drept, Protectorul și Președintele de Onoare al Instituțiunii noastre.

Potrivit aceiași dispozițiuni, cum și tradițiunii stabilite prin predecesorii Săi, Majestatea Sa Regele Mihai I este, din momentul urcării Sale pe tron, Protectorul și Președintele de Onoare al Academiei Române.

Dacă totuși s'ar stărui într'o proclamare formală a Majestății Sale ca Președinte de Onoare, aceasta nu s'ar putea face decât la viitoarea sesiune generală ordinară, sau într'o sesiune generală extraordinară.

D-l ANDREI RĂDULESCU este de părere că, față de textul categoric al art. 29 din Statutele Academiei, nu este nevoie de o proclamare. Ea ar fi și de prisos și ar șubrezi totdeodată tăria acestui text.

D-l I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI este de părere ca Președintele Academiei, d-l C. Rădulescu-Motru, să solicite o audiență Majestății Sale Regelui, în care să-L anunțe că este Protectorul și Președintele de Onoare al Instituțiunii noastre.

D-l I. NISTOR se unește la părerea d-lui I. Al. Brătescu-Voinești.

D-l Vicepreședinte I. PETROVICI constată că dispoziția cuprinsă în art. 29 din Statute are caracter de lege și trăiește și că, deci, Majestatea Sa Regele Mihai I, este, prin puterea acestei dispozițiuni, Protectorul și Președintele de Onoare al Academiei Române. D-sa este de părere ca Majestatea Sa să fie invitat la ședința solemnă pentru comemorarea lui Vasile Alecsandri, cu care ocaziune Iși va începe exercitarea calității Sale de Președinte de Onoare.

— Propunerea se aprobă

D-l General R. ROSETTI depune a XXXVI-a dare de seamă despre *Învățămintele din războiul în curs*.

ȘEDINȚA DELA 15 NOEMVRIE 1940

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĚDATU face o dare de seamă asupra degradărilor suferite de localul Academiei și de imobilele ei din Capitală

și din provincie de pe urma cutremurului întâmplat la 10 Noemvrie a. c.

Localul vechiu al Academiei a suferit serioase avarii, dar nu atât de grave ca să nu poată fi refăcut. Localul a fost examinat de colegii noștri specialiști d-nii Arhitect Petre Antonescu și N. Vasilescu Karpen împreună cu Delegațiunea. D-nii colegi tehnicieni sunt de părere că localul poate fi folosit mai departe după ce i se vor face reparațiile de trebuință, hotărâte în amănunt de Delegațiune. De urgență este a se repara zidurile crăpate prin legături de fier, rămânând ca lucrările de tencueli și de vopsitorie să se facă la primăvară.

Localul Bibliotecii n'a suferit de pe urma cutremurului, în afară de căderea cărților din rafturile dela etajele superioare și de spargerea câtorva piese de muzeu.

Asemenea la localul Fundațiunii « Ioan I. Dalles » avarii sunt neînsemnate. D-l Arhitect Horia Teodoru și cu firma Prager, care a construit Fundația, au luat măsuri pentru a pune rânduială la acest local.

În schimb la castelul « I. Ottetelișanu », dela Măgurele-Ilfov, s'a produs un adevărat dezastru. Zidurile castelului, mai ales cele dela Sud, s'au desprins și unele din ele, împreună cu cele două turnuri laterale, amenință să se prăbușească. Partea dinspre Nord a construcției s'a menținut ceva mai bine.

Clădirea a fost evacuată de elevele Școlii Normale care funcționează din 1920 în acest local. S'au dat dispozițiuni ca localul să fie evacuat de tot materialul mobil și imobil, în deosebi s'a atras atenția organelor administrative ale școlii ca să ridice de urgență instalația de calorifer și țevăria care astăzi au o foarte mare valoare.

D-l Secretar General arată și stricăciunile dela celelalte imobile ale Academiei, din București și din provincie, precum și măsurile luate de Delegațiune pentru reparațiunile care s'au constatat că sunt necesare.

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU semnalează prezența pentru întâia oară la lucrările Academiei a d-lui Prof. I. A t a n a s i u, ales membru corespondent în trecuta sesiune generală, transferat de curând dela Iași la catedra de Geologie dela Universitatea din București. D-sa salută pe d-l Atanasiu, urându-i bună venire.

D-l I. A t a n a s i u mulțumește călduros pentru bunele cuvinte de primire pentru alegerea sa ca membru corespondent.

D-l General R. ROSETTI depune a XXXVII-a dare de seamă despre *Învățămintele din războiul în curs*

ȘEDINȚA DELA 22 NOEMVRIE 1940

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU, deschizând ședința, zice:

« Înconjurat de numeroși Basarabeni refugiați, între care un întreg sobor de preoți, de prieteni și de colegi dela Academie, a fost dus ieri la

locașul de veci trupul neînsuflețit al lui Ion Inculeț. Moartea lui Ion Inculeț ne pune pe suflete o jale adâncă. Pe lângă că ea răpește din mijlocul nostru pe un coleg iubit și apreciat, ea face să ni se aprindă în conștiință, din nou și cu mai multă putere, suferințele care izvoresc din rana, rămasă deschisă, a răpirii Basarabiei. Căci Ion Inculeț, mai mult decât oricare altul dintre frații săi basarabeni, era pentru Basarabia un adevărat simbol. În sufletul lui bun și generos se oglindeau virtuțile creștinești ale Moldovanului născut în Lăpușna basarabeană. Niciodată răzbunător; veșnic să facă primul pas la împăciuire. Reprezentant, din primul moment al Basarabiei, în guvernul român, el n'a îndemnat la legi de prigoană contra cuiva; n'a făcut sectarism politic, deși spiritul acestui sectarism îi era cunoscut, fiindcă asistase și participase la începuturile revoluției sovietice din Petrograd în Martie 1917. Când s'a văzut învestit cu o autoritate de Stat, Ion Inculeț a devenit păzitor al ordinei, așa cum s'au arătat toți bărbații de Stat, pe care i-a dat până astăzi neamul românesc. Evenimentele istorice, dacă nu l-ar fi chemat la rolul politic, pe care l-a jucat, mai întâi, în pregătirea încorporării Basarabiei la România, cu deosebire în zilele eroice dela 6 până la 13 Ianuarie 1918, și apoi în diferite servicii publice, ca ministru la diferite departamente, și el și-ar fi păstrat cariera de om de știință, așa cum dorise dela început, Ion Inculeț ar fi fost încă un reprezentant, cu care Basarabia s'ar fi putut mândri. Locul său, în sânul Academiei, i-ar fi fost, și în acest caz, asigurat, judecând după primele publicații științifice pe care le-a făcut, ca docent al Universității din Petrograd. Activitatea lui științifică a fost mărginită din cauza obligațiilor politice, cărora a trebuit să se supună. Nu l-au împiedecat aceste obligații însă dela o intensă activitate culturală. Din potrivă, faptul că a ocupat, mulți ani în șir, înalte demnități în Stat, i-a dat ocazia să sprijine toate nobilele inițiative pornite din mijlocul populației basarabene. Credincioșii ortodocși, cari nu-și puteau termina clădirea bisericii începute, sau n'aveau odoarele necesare serviciului divin; tinerii cari nu puteau să-și termine studiile; publicațiile care aveau nevoie de îndrumare și sprijin material; școale și spitale; toate, în ceasurile de restriște, își îndreptau ruga lor către Ion Inculeț, care găsea totdeauna vreme și dispoziție sufletească ca să le dea ascultare. « Din multe colțuri ale nenorocitei noastre patrii basarabene », zicea un cucernic preot, în cuvântarea sa de ieri, din biserica Amzei, unde s'a făcut serviciul religios de înmormântare, — « din multe colțuri, se vor ridica la cer rugăciuni pentru odihna sufletului tău, Ion Inculeț, fiindcă și tu, în viață cât « ai fost, mult ai ostenit cu ajutorarea fraților tăi ».

« Academia Română, în aceste ultime cuvinte de despărțire, nu-și poate exprima în mod mai solemn adâncă sa recunoștință pentru activitatea politică și culturală a fostului său membru activ, decât însușindu-și sufletește pe viitor preocupările care l-au condus pe el, în tot cursul vieții: Iubirea de pământul basarabean și grija de cultura românească de pe acest pământ.

« Rog pe d-nii Colegi a păstra câteva minute de reculegere ».

D-1 GH. IONESCU-ȘIȘEȘTI, Vicepreședinte, depune următoarea cuvântare rostită de d-sa, în numele Academiei, la înmormântarea regretatului nostru coleg I. Inculeț:

Indurerată Asistență,

« Deplângem pierderea năprasnică a bărbatului ales care nu a putut supraviețui zdrobirii idealului, pe care el îl servise cu toate puterile ființei sale, din copilărie și până la moarte.

« Ion Inculeț făcea parte din generația de viteji, care începând dela 1905, au aprins lumina conștiinței naționale a poporului moldovenesc de peste Prut. Foarte tânăr, încă la 22 de ani, Inculeț colabora la primul ziar românesc apărut la Chișinău în 1906.

« El se consacră apoi pregătirii științifice. Studiază, cu strălucit succes, fizica și matematica la Universitatea din Petersburg, ajunge fizicianul observatorului meteorologic, docent universitar și apoi profesor de fizică la Școala comercială din capitala Rusiei.

« Timp de 5 ani Inculeț s'a consacrat cercetărilor științifice, în domeniile cele mai nouă, ale fizicii. Tânărul învățat se dovedise un cercetător pătrunzător și un popularizator talentat al adevărilor științifice. Soarta îi rezerva o carieră științifică strălucită, când din adâncurile pământului strămoșesc l-a chemat din nou la luptă glasul nației sale.

« El pregătește reînvierea patriei moldovenești, organizând în spirit național pe soldați și pe țărani. Ca reprezentanță legală a provinciei dintre Prut și Nistru, a fost ales la 21 Noemvrie 1917 Sfatul Țării și Inculeț a fost ales Președintele acestui Sfat. Republica moldovenească a fost proclamată la 24 Ianuarie 1918 tot sub președinția sa, iar 2 luni mai târziu republica se uni cu patria mamă. Răsărea astfel pe cerul istoriei soarele dreptății naționale.

« Acum în anul ciuntirii hotarelor, bărbatul care cu jertfa ființei sale fusese un ctitor al întregirii țării, s'a stins în durere și desnădejde, lăsându-ne moștenire idealul său.

« Inculeț a fost în Academia Română un exponent al științei și un reprezentant al potențialului de cultură a poporului românesc de peste Prut. El era chemat în acest for după alți străluciți reprezentanți ai aceluiași minunat popor.

« Ales membru al Academiei Române după recomandarea marelui nostru înaintaș Petre Poni, Inculeț și-a făcut intrarea cu o disertație remarcabilă despre spațiu și timp, în noua lumină științifică. Această disertație dovedea profunda sa pregătire științifică și puterea minții sale înaripate, care se ridica pe culmile cele mai înalte și cele mai aride ale gândirii. Dar încă odată datorită grabnice către nația sa l-au obligat să se consacre altor îndeletniciri, care erau cerute de nevoia de organizare și de consolidare a țării unite în hotarele ei etnice.

« În multe și marile lui griji de om de Stat, el nu a uitat niciodată Academia Română. El aducea în mijlocul nostru farmecul atrăgător al

ființei sale, farmec care evoca blândețea răzeșilor din care se trăgea și dulceața plaiurilor din ținutul unde își avea obârșia.

« Cea mai vrednică cinsire a memoriei lui Inculeț și înaintașilor săi este că ne legăm ca această notă particulară a sufletului românesc să nu lipsească nici în viitor din Academia Română. Căci Academia Română a reprezentat totdeauna sufletul și cultura Românilor de pretutindeni. Ea nu a fost împiedecată niciodată în trecut și nu va fi împiedecată nici în viitor de a-și alege membrii dintre Români de oriunde, independent de hotare.

« Cultura e opera popoarelor și instituțiile care o personifică trebuie să se inspire din integralitatea acestei culturi.

« Cu această cheazășie, sufletul lui Ion Inculeț poate fi liniștit în lumea dreptilor și poate privi senin la străduințele urmașilor, care-i vor cultiva și împodobi de-a-pururi memoria.

« Academia Română se pleacă în fața celui ce a fost Ion Inculeț și aduce familiei îndurerate prinos de mângâiere și de reazem sufletesc, în comuniunea de iubire pentru colegul care ne părăsește așa de timpuriu.

« Fie-i țărâna ușoară ».

Dela d-l coleg Dr. E m. R a c o v i ț ă se primește următorul text al cuvântării rostite de d-sa ca delegat al Academiei Române la deschiderea Universității din Cluj, mutată în Sibiu :

« Vă prezint închinarea salutului Academiei Române și urările sale de deplină ispravă în reînnoita așezare ce, cu atâta râvnă și însuflețire, au întreprins în minunată solidaritate profesorii și studenții Universității Daciei Superioare.

« Academia Română nu putea să lipsească dela această sărbătoare de înaltă însemnătate culturală și românească. Doar de trei patrare de secol în analele sale se oglindesc toate întâmplările fericite sau jalnice prin care a trecut neamul nostru. Chiar unirea tuturor Românilor s'a făcut simbolic dela începutul ființării ei, căci tot poporul nostru cel cuprins în strâmte hotare politice și cel de dincolo de aceste hotare, a fost reprezentat printre membrii ei.

« Și evenimentul ce-l serbăm astăzi își va avea răsunetul său în Academie, căci va fi comentat și cercetat istoricește astfel cum merită, adecă, ca o dovadă reînnoită că Românul nu se lasă abătut de restriștile soartei. Cu răbdarea poporului nostru călit de prigoanele vremurilor, și cu rezistența neînvinsă ce a arătat-o în cursul veacurilor, va fi odată din nou ceea ce a fost.

« Iar Universitatea Regele Ferdinand I va da, fără întrerupere, tot pilda de temeinică și roditoare activitate științifică ce a dovedit în cei 20 de ani de ființare clujeană.

« Sub imboldul râvnei patriotice și al entuziasmului de care este stăpânită studențimea noastră, deplina rodnicie a muncii inaugurate astăzi este asigurată.

« Cu această convingere, în numele Academiei Române, mă asociez la strigătul d-voastre :

« Trăiască Universitatea Ferdinand I ».

ȘEDINȚA DELA 29 NOEMVRIE 1940

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU, deschizând ședința spune:

Domnilor Colegi,

« Nicolae Iorga nu mai este printre noi. Este tot ce putem spune în aceste momente tragice pentru țara noastră, viitorimei îi este rezervat să judece, cu un suflet liniștit, împrejurările morții sale. Noi, care am fost atât de aproape de el, sub povara durerii abia ne putem aduna gândurile pentru a-i adresa ultimele cuvinte de despărțire.

« Nicolae Iorga a întrupat puterea de muncă intelectuală a neamului nostru în gradul ei cel mai înalt. Nu l-a întrecut nimeni până astăzi, și încă mulți ani de aci înainte nu-l va întrece nimeni. Râvna lui adâncă de a cunoaște, și de a împărtăși și altora cunoștințele sale, l-au făcut: cercetător în cele mai variate ramuri de cultură; creator în scris și în cuvânt, de o fecunditate fără seamăn. Nu este răstimp, fie cât de întunecat, din trecutul poporului român, în care înțelegerea lui ageră să nu fi pătruns pentru a aduce lumină. Contribuția lui în acest domeniu se poate socoti la sute de volume. Ea formează baza de granit pe care vor clădi istoricii de mâine. În legătură cu istoria poporului român, cu intenția de a o face tocmai pe aceasta mai încheagată și mai documentată, N. Iorga a studiat deopotrivă și istoria popoarelor învecinate, punând între ele multiple corelații, pe care el ridică pe urmă sinteze, care pot fi discutate, dar care totdeauna vor rămâne interesante.

« Alături de cercetarea pe câmpul faptelor istorice merge la Nicolae Iorga cercetarea în domeniul literaturii și al artei. Toate manifestările literare și artistice îl ating și-l pasionează. El vibrează cu cele trecute și cu cele actuale, destul dacă ele sunt manifestări de adevărată cultură românească.

« Insușirile de cercetător nu-i întunecă pe acelea de creator. Dimpotrivă. Incomparabilul cititor de documente este tot pe atât de incomparabil, ca animator și gânditor. Au fost momente, și încă des repetate, în care el a trecut, pentru toată lumea, ca reprezentantul necontestat al culturii române. În congresele ce se țineau în străinătate, în locurile de cinst, oferite de Academile străine României, persoana căreia nu i se discuta niciodată întâietatea, era aceea a lui Nicolae Iorga. În cuvântul lui se traduceau pentru toată lumea istețimea și originalitatea genului românesc. A fost gânditorul, care prin scrisul și prin cuvântul lui a răscolit cel mai adânc în inima conaționalilor săi. Din această răscolire s'au trezit, în entuziasm naționalist, multe sentimente nobile, dar și destulă ură. Asupra țării au mers sentimentele nobile naționaliste, pregătind înarmarea morală a generației care a făcut războiul de întregire a neamului; asupra lui a mers ura. Acum, că omul nu mai este, rămâne ca opera gânditorului să trezească mai departe sentimentele nobile naționaliste ca și altă dată. Este frumoasa moștenire pe care el o lasă deschisă generațiilor viitoare ».

Domnilor Colegi,

« Rolul lui Nicolae Iorga în dezvoltarea culturii românești, din ultimii patruzeci de ani, este considerabil; în dezvoltarea Academiei Române, el este covârșitor.

« Dela alegerea sa, ca membru activ în 26 Mai 1910, nu este an, nu este aproape lună, în care să nu-l găsim, dându-și contribuția la publicații, sau făcând comunicări în ședințele de Vineri ale Academiei. Scriitor și orator fecund, — în același timp, coleg cu intimitatea cea mai comunicativă. Prezența lui dogorea ca un foc. Era sclipitor în glumă; fermecător în tot ce spunea. Sincer, mai presus de toate. Critic tăios, dar fără răutate. Iar când recunostea cuiva un merit, nimic pe lume nu l-ar fi împiedecat să-l proclame. Figură, care se proiecta pe mai multe planuri, și care, cu toate acestea, era de o unitate perfectă. O figură de legendă, încă din timpul vieții, și care va câștiga în grandoare cu cât timpul va trece.

« Inmormântarea rămășițelor pământești ale lui Nicolae Iorga se va face astăzi, peste o jumătate de oră, la Cimitirul Bellu. Rog pe d-nu colegi să asiste la serviciul religios ».

La ședință au asistat toți membrii Academiei Române prezenți în Capitală. Cuvântarea d-lui Președinte s'a rostit într-o profundă atmosferă de pietate. După cele câteva momente de reculegere închinare memoriei marelui dispărut, ședința s'a ridicat în semn de doliu, iar membrii Academiei au plecat la Cimitirul Bellu, unde, în corpore au participat la funeraliile lui Nicolae Iorga, pe mormântul că uia Academia Română a depus o cunună a veșnicei recunoștințe pentru neuitatul ei membru.

ȘEDINȚA DELA 6 DECEMVRIE 1940

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l General R. ROSETTI dă cetire următoarelor poezii ale regretatului coleg Nicolae Iorga, publicate în « Cuget Clar » (Nr. 3, anul V din 28 Iulie 1940), din care se vede că prevestise și își aștepta cu seninătate sfârșitul :

CÂNTECE PENTRU ASTĂZI

I

*Cetatea sufletului meu
Mai tare e ca orice zid
Oricât de aspru și de greu :
Din culmea lui eu vă desfid.*

*În el nădejdea 'ntreagă-mi este
Și răd de toată sîla lor :
De pe neînchinate creste
Eu flutur steag biruitor.*

II

*Din șes, din munte și din văi
Veniți, o voi, cei mulți și răi,
Veniți ca flacăra ce arde,
O, voi, nestăpânite hoarde.*

*Cu orice silă voi veniți,
Stăm în dreptate sprâmiți :
Puteți vărsa al vostru sânge,
Noi nicio lacrimă n'om plânge.*

*Subt negrăite suferinți
Nu vom scrâșni măcar din dinți,
Căci, în tăcere înțeleaptă,
Pândim pedeapsa ce v'așteaptă.*

III

*În sborul vostru ucigaș
Puteți distruge un oraș
Și pe runa de cetăți
Să rupeți carnea în bucăți*

*Dar pe triumful de o clipă
Aud alt freamăt de aripă
Și mult mai sus ca orice sbor
E cugetul răsbunător.*

IV

*Când, plini de sânge și noroi
Vă 'ntoarceți mândri iar la voi,
Opriți arămlile să sune
Din sacrele turnuri străbune.*

*Luați cuvinte care sânt
Cu sensul lor bătrân și sfânt :
Spre a sfinți a' voastre creșteri
Treziți pe cruzii zei din peșteri.*

N. IORGA

D-l General R. ROSETTI cetește:

Copie de pe scrisoarea lui Sever de Zotta către V. Grigorcea după originalul ce i-a înfățișat D-l Iancușor S. Zotta.

Dragă Lica,

« Te felicitiez călduros de noua ta situație. Am auzit că ești Secr. gen. (Com. de Pilsner după Radio) dar poate că ești Subsecr. d. St. Despre

Iancu am auzit din două părți (Banila și Cireș) că ar fi Subsecr. de St. Despre Neagoe și Rioșanu sunt direct inf(ormat) de radio, care se află în agonie din lipsă de baterii. De altfel lipsesc vin, tutun, făină de păpușoiu, bere, sau se capătă cu prețuri extraordinare, de ex. rachiu 25 R(uble) = 1000 L. Kg., ceea ce îndispune populația. Am atras atenția prefectului (« Holova ») din Stor(ojineț) care m'a vizitat și mi-a spus că peste curând totul se va normaliza. Nu prea cred. În schimb armata are din toate, precum auzisem și din Galiția.

« În ce privește situația mea, mă aflu între *Scylla și Charibdis*. Dacă plec, ca alții, chiar Germanii, n'am voie să iau cu mine *nici o carte, nici « un tablou, nici un doc(ument) nici giuvaere și nici bani decât 2000 L.* Deci, deși aș putea să plec cu Nemții, ca f(ost) nob(il) ereditar austr(iac), aș pierde tot p(entru) ce am rămas. Voi încerca deci să cad de acord cu Rușii *dăruindu-le* biblioteca în schimbul plecării mele cu *bibl(ioteca) mea de specialitate* și mai ales cu *doc(umentele) și m(anuscrisele) mele* adică cât pot încărca pe două căruțe, sau pe un autocamion. Cum am dreptul să dispun de bibl(ioteca) mea deci să o și *vând* sper că propunerea se va admite. Dacă rămân până la pace, când poate granițele se vor modifica, risc 1) să nu mai văd niciodată țara mea. 2) Să fiu dat afară din casă unde, precum simt, vor să facă un spital. 3) Să mor de foame și deci să nu-mi pot atinge scopul de a elabora materialul meu moștenit și mai ales adunat. 4) Să fiu asasinat întru cât sunt dezarmat și lumea știe că am bani din vânzări de mobile. Deci voi face tot posibilul să scap cu documentele mergând eventual până a dărui tot ce am până la cămașă. Dela Iancușor am aflat că Nadéje a intervenit prin Acad. Rom. (prin d. gen. R. Rosetti) la Moscova spre a fi lăsat să plec cu biblioteca. *Gafenco* să fie plecat cu cererea aceasta de repatriere. *Te rog deci mult să te interesezi de veracitatea acestei știri și cum aș putea să fiu pus în cunoștință de rezultatul demersului făcut.* Te mai rog să *interesezi Acad(emia)* căreia îi *donez de pe acum tablourile de fam(ilie) documentele și manuscrisele p(entru) cazul morții mele cu asentimentul presupus al lui Iancușor.* Cum *Rușii ni-au înapoiat documentele dela Moscova*, ar fi ilogic de a reține doc(umentele) mele dăruite *Academiei*. Poate în loc de a apuca calea lungă a Moscovei ar fi una mai expeditivă, o înțelegere cu Min(istrul) rus(esc) din București și trimiterea din partea Min(isterului) de Ext(erne) a unui emisar la Cern(ăuți) cu scopul repatrierii mele cu cele sus menționate. Te întrebi desigur cum de au rezistat nervii mei unei așa de teribile încercări și unui așa de nesigur viitor? Mă întreb și eu. Poate p(entru) că continua mișcare în casă și permanentele iritații m'au distrat, pe când mai nainte vieța mea era f(oarte) monotona. Oricum să nu fie de-ochi, dorm încă bine și mult și am o poftă de mâncare normală, dar iau numai odată pe zi masa, seara. De comisarii R(uși) nu pot să mă plâng, afară de unul singur, care mi-a luat vaca, calul și radio, dar a fost silit să-mi înapoieze totul p(entru) că eu nu sunt « pameșcic », ci sunt *intelectual*, având după Const(ituția) din 1936 *drepturi egale cu muncitorii și țărani.* În plus sunt *членъ Академіи наукъ*, titlu care la ei se respectă. Mai mult am avut de suferit

din partea slugilor mele femeiești, cari m'au furat cu nerușinare și din partea d-rei Z. ai cărei nervi s'au prăbușit după o prădare din partea unor soldați, cari căutau arme. În fine «Comitetul» local (Sovietul) până ce nu s'a încredințat că nu sunt «vogelfrei», și-a permis numeroase atingeri ale drepturilor mele «egale» și cu dificultate s'au supus ordinelor din Stor(ojineț), unde am f(ost) de două ori spre a mă plânge. Din nefericire nu există ordine *scrise* și se lasă o prea mare latitudine interpretării Comitetelor locale «Der Czar ist weit u(nd) sein Beamte nahe». Aceste Com(itete) supt un «Președinte» servesc ca paravan de răspundere autorităților superioare, cari nu sunt numai sovietul lui Halowa ci și (Secretariatul) partidului la Stor(ojineț) după impresia mea mai puternic și căruia m'am adresat în primul rând. A f(ost) cu sov(ietul) la mine și m'a întrebat de fel de fel, naștere, pensie, rude, etc. și pe urmă ce cer. Atunci am recăpătat 2 H1 (cât am cerut) vaca, calul, radio și trăsura. A doua zi mi-a trimis radio-ul cu un automobil. Desigur așa un gest a făcut impresie asupra Comitetului. Dar de când comisarii cumpără mobile dela mine și plătesc i-a trecut pofta de ele și cumpără și țărani, jidani, etc. M'a vizitat și a dormit la mine un cercetător de ist(orie) lit(erară) din Leningrad interesându-se de o dedicație a lui Pușkin pe o carte de I. I. Rousseau p(entru) d-ra Elena Rally, apoi Em. Stîrcea, carte pe care să o fi văzut un R(us) în 1914 la Crasna. I-am spus că cunosc până și podul din Crasna și n'am dat de o astfel de carte. P(ușkin) a dansat mult cu Elena. Era amoretat de sora ei. Am pierdut o noapte spre a-i da date genealogice. Era f(oarte) mulțumit. Ori care va fi sfârșitul meu, am satisfacția că neplecând ca Iancușor, am scăpat bibli(otecă) etc. care în 24 de ore n'ar mai fi existat. Am făcut un serviciu civilizației umane și poate națiunii. Vieța e trecătoare, documentele rămân. Mai prudent era de a le expedia la timp dar 1) însemna alarmism 2) Nu credeam că vor trece Siretul 3) Ultimatumul vorbea de Buc(ovina) de Nord ceea ce p(entru) noi însemna totdeauna de peste Prut, însă trebuia guv(ernul) nostru să spună clar ce înseamnă «harta anexată». Aveam 3 zile timp pentru fugă.

«Nu știu de ce nu primesc nicio scrisoare din Regat prin Cons(ulatul) germ(an). Te rog să-mi scrii de urgență prin leg(ația) germ(ană) din Buc(urești) căci consulul pleacă curând și nu mai văd o altă posibilitate de coresp(ondență). Sper că ai mei sunt bine, dar unde? Te rog să trimiți scrisoarea mea lui Iancușor și să transmiți tuturor multe salutări și sărutări. Salutări speciale Graziellei și Anei Marii, cari trebuie să fie fericite și te îmbrățișez cu drag al tău

Sever

D-l I. LUPAȘ zice că Academia Română nu trebuie să pară că rămâne nepăsătoare față de primejdia de care este amenințată cauza românească. În acest scop d-sa propune ca în cel mult 2--3 luni să se traducă și să se răspândească în limbile germană și italiană volumul publicat în limba franceză «La Transylvanie», cu mijloace pe care să le pună la dispoziție Academia Română.

D-l DIM. GUSTI arată că există și un manuscris, în traducere engleză, a volumului « La Transylvanie ». Propune să se modifice și să se adapteze volumul în chestiune și să se însărcineze d-l I. Lupaș cu îngrijirea traducerilor și tipărirea în limbile germană și italiană a acestui volum.

D-l I. LUPAȘ se deosebește de această părere, neavând la Sibiu condițiile necesare materiale pentru a lucra. Crede că traducerile pot fi supravegiate de d-l coleg Sextil Pușcariu, care poate găsi traducători la Institutul român din Germania, condus de d-sa, pentru limba germană. În ce privește traducerea în limba italiană, și-ar putea lua această sarcină d-l Găzdaru, noul Director al Școlii Române din Roma, sau d-l coleg corespondent Alex. Marcu. Recomandă ca volumele să apară sub auspiciile, autoritatea și firma Academiei Române.

D-l Dr. GR. ANTIPA e de părere că volumele mici, broșurile, cartea mică în genere, are mai mare efect propagandistic decât volumele impozante. De aceea d-sa propune ca un domn coleg, d-l I. Lupaș sau d-l Pușcariu, spre exemplu, să facă o comunicare la Academie, în ședință publică, asupra volumului de propagandă ungurească și să se publice apoi ilustrată de hărți.

D-l DIM. CARACOSTEA se alătură la părerea d-lui Dr. Gr. Antipa, pentru motivul că o carte mică circulă ușor.

D-l SEXTIL PUȘCARIU se alătură și d-sa la propunerea d-lui coleg Gr. Antipa. Pe de altă parte d-sa e de părere că și noi, Românii, să intensificăm propaganda. D-sa pregătește în acest scop terenul în Germania. Arată că a și intrat în legătură cu o casă editoare germană, pentru a tipări și răspândi în Germania și în alte țări o « bibliotecă românească », cu prețul ieftin de 80 mărci, sau 4.000 lei, coala de tipar. Putem tipări până la 20 de lucrări pe an. D-l Pușcariu roagă ca fiecare dintre noi, care au vreo carte gata, s'o dea acolo spre tipărire, cheltuiala de tipar luând-o asupra sa Academia Română. D-sa stăruie să se înceapă cât mai curând această acțiune, arătând că același lucru s'ar putea face prin mijlocirea d-lui Alex. Marcu sau d-lui Găzdaru.

D-l I. NISTOR observă că propunerea d-lui coleg Antipa este realizată prin comunicarea făcută la Academie de d-l coleg Silviu Dragomir. Acea comunicare este răspunsul științific la volumul de propagandă ungurească. Rămâne numai ca d-l Silviu Dragomir să fie întrebat asupra publicării comunicării d-sale în câteva limbi străine.

Este de părerea d-lui Lupaș ca să se tipărească în traducere germană și italiană volumul « La Transylvanie », rămânând ca Academia să găsească mijloacele materiale.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU, în ce privește mijloacele materiale arată că găsirea lor nu e posibilă pe cale bugetară, ci numai pe cale extrabugetară. S'a întâmplat însă că în acest an să avem mari cheltuieli de făcut, extraordinare, cu repararea imobilelor Academiei. Să presupunem totuși că vom găsi suma trebuitoare pentru traducerea și tipărirea volumului « La Transylvanie ». Această tipărire noi n'am putea-o face decât în con-

dițiile de tipar obișnuite, nu într'o ediție de mare lux, cum a apărut volumul de propagandă ungurească, tipărit cu tonduri dela Stat. Nu putem tipări decât ceva asemănător. Dar pentru aceasta Statul trebuie să cheltuiască.

De altă parte, Academia Română nu poate deveni un birou de propagandă. Nu intră propaganda în rolul ei. Individual membrii Academiei pot însă face scrieri de propagandă, așa cum s'a propus de d-l coleg Sextil Pușcariu.

D-l Alex. Lăpădatu arată piedecile de ordin material și cele de ordin politic, de care se pot lovi publicațiile noastre de propagandă. Este de părere că cele mai eficace publicații, ce pot fi date de Academie în acest domeniu, sunt memoriile întocmite științific și publicate individual prin editura germană cu care a contractat d-l Pușcariu, pe care d-sa este de părere să-l ajutăm cu bani, pentru editură. Mai mult nu se poate face.

D-l DIM GUSTI se unește la părerea d-lui Secretar General, că Academia nu poate tipări, cu mijloacele ei, volumele de propagandă și că cheltuiala aceasta trebuie să cadă în sarcina Statului. Se deosebește însă de d-sa în ce privește obligația Academiei de a face publicații de propagandă. Este vorba, mai înainte de orice, de restabilirea adevărului științific, grosolan falsificat de propaganda ungurească. Numai Academia Română poate face, cu autoritate, această restabilire. D-sa stăruiește, deci, ca să se publice, în traduceri propuse, volumul « La Transylvanie », cerându-se banii necesari dela Ministerul Propagandei.

D-l NIC. BĂNESCU zice că volumul are nevoie de revizuire și adaptări.

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU, rezumând desbaterile, zice că s'au făcut următoarele două propuneri:

1. Să se traducă și tipărească în limbile germană și italiană, după ce va fi revizuit și adaptat, volumul « La Transylvanie ».

2. Să se trimită, individual, de către d-ii membrii, d-lui Sextil Pușcariu, memorii pentru a fi publicate și răspândite prin editura germană, așa cum s'a propus de d-l coleg Sextil Pușcariu.

— Puse la vot, ambele propuneri sunt admise.

În ce privește propunerea d-lui coleg Dr. Gr. Antipa, ca lucrarea ungurească să fie respinsă prin comunicări în ședințe publice, se așteaptă a se produce acele comunicări.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĚDATU arată că ieri a avut ocazia să expună pe larg, în ședința Comisiunii Bunurilor, stricăciunile provocate de cutremurul din 10 Noembrie a. c., la clădirile Academiei din Capitală și din provincie. S'a văzut atunci că sunt necesare reparațiuni care se vor ridica la câteva milioane. Nefiind posibil să avem aceste sume decât pe cale extrabugetară, Comisiunea Bunurilor este de părere ca ele să fie preluate din venitul Fondului de 200 milioane lei, destinat construcției Palatului Academiei. Acest venit, până în prezent, a atins suma de 24.000 000 lei, din care jumătate o avem în numerar. Comisiunea a opinat ca sumele trebuitoare pentru reparațiile localului Academiei, să se preleveze « à fond perdu », pe

când cele necesare pentru clădirile diferitelor fonduri cu destinație specială să se dea cu împrumut, urmând ca ele să fie restituite de fondurile respective, fondului de 200 milioane.

Veniturile fondului de 200 milioane, printr'o hotărîre a Academiei luată în sesiune generală, au fost însă destinate pentru construirea palatului Academiei. Spre a schimba această destinațiune este necesar să avem deci votul plenului întrunit în sesiune generală.

De aceea Comisiunea Bunurilor vă propune ca să se convoace Academia în sesiune generală extraordinară, în cursul lunei Ianuarie viitor, pentru ca cel mai târziu în Martie, având fondurile, să începem reparațiunile.

— Se aprobă, în principiu, convocarea unei sesiuni generale extraordinare, după sărbătorile Crăciunului.

D-l General R. ROSETTI depune a XXXVIII-a dare de seamă despre *Invățăminte din războiul în curs*.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

DELA 13 DECEMBRIE 1940

Președinția d-lui ION PETROVICI.

D-l General R. ROSETTI face o comunicare despre *Participarea populației civile la războiul din 1877—1878*.

În ședința intimă, d-sa depune a XXXIX-a dare de seamă despre *Invățăminte din războiul în curs*.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

DELA 20 DECEMBRIE 1940

La ședință asistă d-l GENERAL ION ANTONESCU, Conducătorul Statului și Președintele Consiliului de Miniștri.

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU salută pe d-l General I. Antonescu.

D-l DIM. CARACOSTEA cetește comunicarea comemorativă despre *Vasile Alecsandri — Poetul*.

Ședința intimă.

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU arată că în Dumineca trecută, la 15 Decembrie, Academia a proclamat Premiul de Virtute Mavroyeni în București, în valoare de 100.000 lei, în prezența unei numeroase asistențe. Prin decizia Academiei, luată în trecuta sesiune generală, premiul a fost acordat soților Vasile și Ana Ioniță din Capitală. Academia plătise încă din Iunie trecut jumătate din valoarea premiului celor doi premiați. Restul sumei le-a fost înmănat în ședința de Duminecă, după ce d-l Vicepreședinte Gh. Ionescu-Șișești, care a prezidat ședința, a rostit cuvântarea de mai jos, iar

Preotul N. M. Popescu a citit Raportul Sf. Sale despre faptele de virtute ale premiaților, raport publicat în *Anale*.

Iată textul cuvântării d-lui coleg G. h. I o n e s c u - Ș i ș e ș t i :

« Ne-am întrunit astăzi, cu inima curată și gând senin, spre a împlini vrerea unuia dintre donatori, care având încredere în Academia Română, a însărcinat-o să îndeplinească o nobilă misiune, lăsându-i și mijloacele necesare în acest scop.

« Alexandru Mavroyeni, cetățean grec, din Atena, prin testamentul său din 28 Septembrie 1929, a lăsat Academiei Române sarcina de a institui și acorda în București « un premiu de virtute » în amintirea lui Nicolae Vodă Mavroyeni, fost Domn al Țării Românești.

« Testatorul a fixat valoarea premiului la suma de 150 lire sterline, care se predau anual Academiei ca venit al unui fond special depus de testator la Banca Națională a Greciei.

« Testamentul prevede ca premiul să se dea din 2 în 2 ani sau chiar anual, dacă veniturile permit.

« Academia, ținând seamă de *prevederile testamentare*, a statuat că premiul poate fi acordat unei persoane sau unei familii onorabile, sărace, care își câștigă existența prin muncă încordată și s'a distins prin acte continui de devotament, de abnegație și de jertfă fie către aproapele său, rudă ori nu, fie către societate.

« Această persoană sau familie, după prevederile testamentare trebuie să locuiască în București sau împrejurimi.

« Premiul poate fi dat, în mod excepțional, odată la 6 ani, unei instituțiuni de binefacere, de o serioasă importanță și de un mare folos social.

« Academia a acordat până în prezent de trei ori acest premiu.

« Prima oară a fost dat d-rei *Artemiza Nicolau* în 1933. Premiul următor a fost dat acum un an Societății « *Leagănul Sfânta Ecaterina* » iar în acest an s'a dat soților *Vasile și Ana Ioniță* ale căror acte de devotament și de jertfă, care au îndreptățit această hotărîre a Academiei vor fi expuse de colegul nostru, Preotul N. Popescu prin citirea raportului Sf. Sale, pe care s'a întemeiat acordarea premiului.

« Distribuind acest premiu, Academia Română ține să aducă omagiul său generosului testator, care a găsit un mijloc așa de nobil de a cinsti memoria Domnitorului Nicolae Mavroyeni. Fără îndoială virtutea nu așteaptă răsplătă, omul virtuos merge pe drumul său fără a se preocupa de impresiunea pe care o face, dar nu-i mai puțin adevărat că o societate care cinstește pe oamenii virtuoși se cinstește pe sine însăși, iar recunoașterea publică a faptelor de merit, este o mângâiere pentru cei ce le săvârșesc cu discrețiune și modestie.

« Generosul testator a ținut ca această recunoaștere publică să fie însoțită de un premiu important în bani, ceea ce îngăduie Academiei să ușureze greutatea, să aline suferințele și să încurajeze și pe alții a stăruii pe cărările virtuții, muncii și abnegațiunii.

« Academia Română mulțumește publicului care cinstește cu prezența sa serbarea de astăzi și în special ține să mulțumească d-lui S p i r o s

Capitanide, Prim Secretar al Ambasadei Regale a Greciei, care a binevoit să fie de față la distribuirea unui premiu creat de un compatriot al său.

« Academia Română își exprimă prețuirea cea mai aleasă și sentimentele sale cele mai calde premiaților săi din anii trecuți ca și premiaților din acest an și face urarea ca abnegațiunea și jertfa lor să servească de exemplu și altora și ca floarea virtuții să înflorească cât mai mult în câmpul obștei românești.

D-l General R. ROSETTI depune a XL-a dare de seamă despre *Învățămintele din războiul în curs*.

ȘEDINȚA DELA 10 IANUARIE 1941

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU aduce la cunoștința Academiei că d-na Ecaterina N. Iorga a răspuns prin scrisoare la condoleanțele d-lui Președinte cu ocazia pierderii mult regretatului său soț și neuitatului nostru coleg Nicolae Iorga.

D-l Dr. GR. ANTIPA zice:

« La 29 Decembrie 1940 s'au împlinit 100 de ani dela nașterea marelui zoolog Anton Dohrn, fondatorul și organizatorul renumitei stațiuni zoologice dela Napoli. Institutele de științe și Academile din toate Statele civilizate serbează această zi, aducând omagii marelui învățat și energicului organizator, care la 1873 a înființat cu propriile sale mijloace materiale, primul institut sistematic de cercetări de biologie marină spre a pune la dispoziția specialiștilor din toate țările lumii laboratoarele și tot utilajul necesar pentru studiul metodic al mării și viețuitoarelor ei. Rezultatele acestei munci și acestor sacrificii au fost că — după cum a constatat-o cunoscutul biolog și filosof prof. Driesch — în primii 50 de ani, 90% din principalele lucrări biologice care au apărut în acest timp, au fost executate în laboratoarele acestei stațiuni, și apoi că până la 1908, au lucrat în stațiune 1858 de învățați din toate țările, numărul lor crescând progresiv, în fiecare an, până ce a ajuns în 1908 la 150 persoane.

« Față de aceste mari servicii aduse științei se cuvine ca și știința română — alături de știința universală — să participe la aceste serbări ale unei mari opere științifice și cu deosebire Academia Română, care, prin neuitatul ei Secretar General Dim. A. Sturdza și mai mulți membri ai ei biologi au stat în strânse legături cu acest mare om de știință — care era și un mare prieten al țării noastre precum și un devotat admirator al familiei noastre regale — să-și îndeplinească o pioasă datorie față de memoria sa.

« D-l Dr. Antipa descrie apoi, — după cum i le-a povestit însuși Dohrn în cursul multor excursiuni în munții Apenini, la Ischia sau cu vaporul în golful de Napoli în 1892 — țelurile pe care le-a urmărit, greutatea

pe care le-a întâmpinat, persoanele care l-au ajutat pe Dohrn pentru realizarea planurilor sale. Din aceste povesturi vedem că Dohrn — pe atunci profesor la Universitatea din Iena — a știut totdeauna să-și asigure, pentru reușita operei sale, concursul celor mai însemnate personaje ale timpului din toate țările. Naturaliști: Darwin, Haeckel, Balfour, Huxley, Du Bois Raymond, Virchow, etc. Fizicienii: Abbé, Werner v. Siemens, etc. Economiști: John St. Mille, Krupp. Diplomați: v. Kendell, Bulow (Ambasadorul Germaniei la Roma) etc. Artiștii: Sculptorul Ad. Hildebrandt, pictorul H. Marées, muzicianul Felix Mendelsohn, etc., apoi Bismark, Moltke, Principele și apoi Împăratul Friedrich Wilhelm, Împăratul Wilhelm al II-lea, etc.; toți aceștia și mulți alții au apreciat opera lui Dohrn și i-au dat tot concursul lor.

« Dohrn la începutul carierei sale științifice era profesor la Universitatea din Iena și asistent al lui Ernst Haeckel și deși era un distins specialist în zoologie, el diferă mult prin cultura sa universală de tipul specialiștilor obișnuiți. El era un adevărat om de lume, iubit și apreciat în toate țările de toate persoanele — dela Împărat până la pescar —. Caracteristic pentru concepția despre însușirile pe care trebuie să le aibă un director al stațiunii, sunt următoarele fraze dintr-o scrisoare pe care a trimis-o amicului său prof. Hubrecht din Olanda privitoare la fiul său Reinhard care trebuia să-l înlocuiască ca director al stațiunii: « Reinhard se prezintă foarte bine ca administrator și are pretutindeni o deplină autoritate; aceasta tocmai *fiindcă el este un gentleman și nu numai un specialist*, ceea ce tocmai era problema de viitor care cerea să fie rezolvită ».

« Anton Dohrn era un mare admirator al Regelui Carol I, pe care-L cunoscuse încă de când Principele Carol de Hohenzollern Sigmaringen era ofițer în Berlin, la 1863, în salonul cunoscutei jurnaliste Fany Luvald. După cum de altfel cunoștea de aproape și pe Carmen-Silva cât și pe Principesa Antoaneta, mama mult regretatului nostru Rege Ferdinand.

« O scrisoare a lui Dohrn — plină de povește înțelepte — către tânărul fiu al ambasadorului Germaniei la Roma, R. v. Kendell, cu care-i trimite acestuia ca dar pentru a douăzecia sa aniversară, 4 volume cu « Memoriile Regelui Carol al României », arată atât înțelepciunea și înălțimea sufletească a lui Dohrn, cât și înalta apreciere a acestui distins învățat despre marile nostru Rege. Scrisoarea este de o mare valoare literară dar prea lungă, așa că nu pot reproduce din ea decât câteva fraze caracteristice:

« După cât te judec acum, cred că nicio carte nu te-ar putea stimula acum mai mult să gândești asupra ta însuși ca autobiografia Regelui Carol, căci el a scris singur textul acestei cărți . . .

« Când am cetit pentru prima dată cartea Regelui Carol, am simțit imediat cât de adânc pătrunde aceasta atât de liniștită, atât de obiectivă și totuși cu o acțiune atât de profund personală asupra cetitorului, și cu câtă altă fermitate stă autorul cărții și autorul acestei cărți a vieții față de oricine vine la el pentru a-l cunoaște ».

« Când în aceste 4 volume ale Regelui României asculți vorbind pe un om care singur a trăit și a făcut o bună parte de istorie politică . . . ».

« De acum cred că această carte trebuie să producă o profundă impresie asupra unui tânăr cu mintea vioaie și voința fermă și care va simți efectul unei asemenea lecturi mulți ani înainte și chiar în toată viața. Și aceste efecte să nu fie că și tu vei putea deveni undeva un rege, ci un om de o tenacitate de fier, de un grandios simț al datoriei, de o supleță înțeleaptă și de o prevăzătoare putere de judecată, care ori unde în viață cuceresc coroane acolo unde se aplică în proporțiile cuvenite . . . ».

« Cred că asemenea aprecieri ale unui mare om de știință despre înțeleptul nostru Rege trebuie să miște adânc pe orice Român. Aceleași sentimente le-a avut Dohrn și pentru țara noastră și le-a manifestat prin grija ce avea de a da tot ajutorul său binevoitor Românilor care veneau să lucreze în stațiunea sa dela Neapole. Mie mi-a fost ca un adevărat părinte și povețele sale înțelepte mă călăuzesc încă și astăzi la bătrânețe în activitatea mea științifică ».

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU se asociază, în numele Academiei, la comemorarea marelui învățat Anton Dohrn și dispune să se comunice familiei acestuia o dare de seamă despre comemorarea de azi în Academie; asemenea și Stațiunii Zoologice din Neapole.

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU amintește că secțiunile și comisiunile speciale numite pentru acordarea premiilor Academiei au fost convocate în ședințe speciale astăzi, pentru a lua cunoștință de câștigurile intrate la concursul premiilor din acest an și pentru a proceda la distribuirea lor între d-nii raportori, în vederea facerii rapoartelor speciale asupra lor.

D-sa invită secțiunile și comisiunile să procedeze la această lucrare și prezintă următoarea listă a concurenților înscriși în termen la concursul premiilor din anul în curs:

I. PREMII GENERALE (PRIN COMISIUNEA MARELUI PREMIU NĂSTUREL)

1. — *Marele Premiu Năsturel, de 12.000 lei*

16 scrieri cu conținut de orice natură:

Caranica (Ion), 130 de melodii populare aromânești culese și notate. (București, 1937).

Chirculescu (Dr. D.), Valoarea biologică a gândirii. București, 1940.

Colonaș (Dr. Constantin), Cartea căsătoriei. București, 1940.

Diaconescu (Emil), Vechi drumuri moldovenești. Iași, 1939. ✓

Ene (Nic.), Critica sistemului muzical de astăzi. București, 1939.

Epureanu (Paul), In cantonament. Scenetă pentru șezători premilitare și ostășești. București, f. a.

Harbuz (Doctor Ioan), Licăriri, Mixtum-compositum. R.-Sărat, 1940.

Lungianu (Mihail), Smei și Zâne. București, 1937.

» Licăriri în besnă. București, 1940. ✓

Mănescu (Elisabeta), Educația prin Iisus. București, 1940.

Marinescu (P.), Magda. Roman. Constanța, 1939.

Matasă (Elena), Oropșișu — Nuvele. București, 1938.

» Soare-Răsare. București, f. a.

Micșunescu (Preotul Dimitrie P.), Vizitând mănăstiri basarabene și bucovinene. București, 1937.

Radu (Eugenia P.), Sândica — Povestiri pentru copii și tineret. Bacău, f. a.

Stroescu (I.), Hore și sârbe din Oltenia, culese dela lăutari. Seria II. Vioară solo. Timișoara, 1938.

2. — Premiul Asociațiunii Craiovene, de 4.000 lei

7 scrieri didactice:

Ceaușanu (Nicolae), România, pentru gimnaziu, licee industriale, băieți și fete. Ediția III-a. București, 1939.

Ceaușanu (Nicolae) și *Nadă* (Eug. D.), Științe agricole. Agricultura generală, viticultura, pomicultura, zootehnie, pentru clasa VI-a primară și școlile agricole sătești. Craiova 1938.

Jarnea (D.), Noțiuni de Drept civil. București, 1938.

Petrescu (Alexandru-Dan St.), Manual de Fizică cu aplicațiuni la comerț și industrie pentru clasa III-a a liceelor și gimnaziilor comerciale de băieți și fete. Ploiești, 1938.

Vicol (I.), Carte de cântece și învățături muzicale pentru clasa I-a a tuturor școalelor secundare de băieți și fete. București, 1939.

Vicol (I.), Carte de cântece și învățături muzicale pentru clasa II-a a tuturor școalelor secundare de băieți și fete. București, 1938.

Vicol (I.), Carte de cântece și învățături muzicale pentru clasa III-a a tuturor școalelor secundare de băieți și fete. București, 1939.

II. PREMIILE SECȚIUNII LITERARE

1. — Marele Premiu C. Hamangiu, de 100.000 lei.

11 lucrări dramatice și 7 volume de poezii:

✓ *Barolt* (Petru), Penelopa — Comedie tragică în 5 acte în versuri. București, 1940.

✓ *Bran-Lemeny* (Ioan Al.), Traista mea. Poesii, 1908—1940. Brașov, f. a.

✓ *Ciprian* (G.), Capul de rățoi. Comedie în 3 acte (7 tablouri). București, 1940.

Dronca (Crăciun C.), Cocioaba. Piesă în 3 acte (6 tablouri). București, f. a.

✓ *Fara* (Dimitrie), Sbuciumare. Roman dramatic în cinci acte. Timișoara, 1937

✓ *Fulger-Dan*, Mozaic sentimental. Versuri. Iași, f. a.

✓ *Georgian* (George), Vârtejul, piesă în trei acte. București, f. a.

✓ » Printre nori, câteva stele. București, 1940.

Hălmău (Victor), Frumoasa fără corp. Basm în patru acte și un prolog în versuri. București, 1940.

- Luca* (Ion), *Rachierita*. Dramă în versuri. Ediția II. București, 1938.
 » *Femeia Cezarului*. Comedie în unsprezece tablouri. Ediția II. București, 1940.
Luca (Ion), *Icarul de pe Argeș*. Poem dramatic. Ediția II. Bacău, 1940.
 » *Amon-Ra*. Poem dramatic. Ediția II, Bacău, 1940.
Olariu (Dumitru), *Crângurile cerului*. Poezii. Constanța, 1939. ✓
Popescu-Drăgușeni (Ștefan), *Pe prundurile Moldovei*. Versuri. Tg.-Ocna, f. a.
Radu (P.), *Poezii*. Bacău, 1940. ~
Rădulescu (Mircea Dem), *Serenada din trecut*. București, 1936.
 » *Sufletul Patriei*. Cântarea marelui nostru război și evocarea eroilor. Poeme. București, 1940.

2. — Premiul Demostene Constantinide, de 3.000 lei

7 scrieri de literatură și artă:

- Athanasu* (Dr. Mircea), *Forma și curba dramatică în artă*. București, 1940.
Costin (Lucian), *Balada Bănățeană — Studiu asupra folclorului bănățean*. Vol. II. Craiova, f. a.
Dimitriu (G.), *Poetul A. Vlahuță*. Focșani, 1939. ✓
Dobrotă (Eugeniu), *Soarele din Piatra-Albă*. Roman din Carpați. Sibiu, 1940.
George-Munteanu (Const.), *Literatura poporană bulgară*. Cu 8 planșe afară din text. București, 1940.
Paraschivescu (Vintilă), *Pe vifor*. București, 1938. ✓
Rădulescu (Horia), *Scribe sur la scène roumaine dans la première moitié du XIX-e siècle*. Vălenii-de-Munte, 1940.

3. — Premiul Ioan C. Mihail, de 10.000 lei

19 scrieri literare (proză sau versuri):

- Ciaușanu* (G. F.), *Răsuri scuturate*. Schițe și amintiri. Craiova, 1940.
Constant (Paul), *Iancu Jianu, Roman*. București, 1940.
Constantinescu (Iancu), *Cu aripă noi spre creste*. Însemnări. Craiova, 1936.
Dimitrescu-Ceterașu (Ștefan), *Cercetaș de război*. București, 1938.
Dimitrescu-Ceterașu (Ștefan), *Negustorie de răzăș*. București, f. a.
Gancea (Nicolae), *Mărgăritare*. Poezii. Sibiu, 1940.
Georgescu (Ioan), *Fumul Pământului*. Poeme. București, 1940.
Gherghinescu (Vania), *Privighetoare oarbă*. Versuri. București, 1940.
Ionașcu (George), *Chemarea focului*. Cernăuți, 1939.
Marin (Aurel), *Vieța în munți*. A doua carte de însemnări despre lume, prieteni și moarte. Brașov, 1940.
Mihăescu-Nigrim (N.), *Ineluș ... Povești pentru copii*. Buzău, f. a.
Nanu (D. Al.), *Plecarea recruților*. Comedie muzicală în 2 acte. București, 1940.

- Popescu-Polyclet* (I. C.), Reliefuri. Craiova, f. a.
Soare (Alice), Sâmburi de lumină. București, 1940.
Ștefanopol (Alexandru), Dintr'un vârf de tufan. Poeme în proză. București, 1937,
Țimiraș (Nicolae), Cântecul singurătății. București, 1940.
 » Cântec de cristal. București, 1940.
Țuculescu (I. P.), Siluete proeminente. București, f. a.
Zottoviceanu Rusu (Ștefania), De ziua tatii și Scrisoare către Dumnezeu. București, 1940.

4 — *Premiul Elena și Gheorghe M. Vlasto, de 50.000 lei*

pentru opere de pictură:

- 7 concurenți: a) *Arjoca* (V. Ilie);
 b) *Batalu* (Nina);
 c) *Drăguțescu* (Eugen);
 d) *Eleutheriade* (Micaela);
 e) *Ghiață* (D.);
 f) *Mirea* (Ioan I.);
 g) *Svoropy* (S.).

5. — *Premiul Elena și Gheorghe M. Vlasto, de 50.000 lei*

pentru opere de sculptură:

- 6 concurenți: a) *Baraschi* (Constantin);
 b) *Burcă* (Teodor);
 c) *Gheorghiuță* (Ioan);
 d) *Iordănescu* (I.);
 e) *Mărăcineanu* (Constantin D.);
 f) *Torosian* (H.).

PREMII CU SUBIECTE DATE

6. — La *Premiul General Constantin și Maria Burghel, de 4 000 lei*, pentru o lucrare în manuscris de compunere literară, istorică sau didactică s'a prezentat un manuscris (115 p) cu titlul « Iisus », de d-l Peioan Rouan.

III. PREMIILE SECȚIUNII ISTORICE

1. — *Premiul Leon Gh. Pallade, de 80 000 lei (indivizibil)*

3 lucrări cu caracter economic:

Filipescu (C.), Evoluția agriculturii românești. Studiu de politică agrară. București, f. a.

Haiduc (Dr. Ilie), Industria aurului din România. București, 1940.
Maior (Josif), Problema românizării economiei naționale. București, 1940.

2. — *Premiul Elena și Gheorghe M. Vlasto, de 50 000 lei (indivizibil)*

2 lucrări juridice:

Dașcovici (N.), Marea noastră sau regimul strămtorilor. Iași, 1937.

Rarincescu (Constantin G.), Contenciosul administrativ român. Edițiunea a doua. București, 1937.

3. — *Premiul Elena și Gheorghe M. Vlasto, de 50.000 lei (divizibil)*

5 lucrări juridice:

Basarab Șon, Principiul continuățiunii persoanei defunctului. Iași, 1938.

Boilă (Romul), Statul. Volumul I. Considerațiuni teoretice. Avec un résumé en français. Cluj, 1939.

Jivan (Dr. Josif), Composesoratele de pădure din Transilvania-Banat și controlul Statului. Gherla, 1936.

Jivan (Dr. Josif), Composesoratele de pădure. Indrumător. Deva, 1940.

Nestorescu (Cicerone), Proprietatea minieră în România. Studiu de doctrină și jurisprudență. Târgu-Jiu, 1940.

4. — *Premiul Elena și Gheorghe M. Vlasto, de 40.000 lei (divizibil)*

2 lucrări juridice:

Demetrescu (Paul I.), Societățile bancare pe acțiuni. București, f. a.

Părăianu (N.), Testamentul în Dreptul internațional privat. București, 1940.

5. — *Premiul Vasile Pârvan, de 30.000 lei*

2 lucrări sau descoperiri arheologice:

Macrea (Mihail), Monetele și părăsirea Daciei. Cluj, 1940.

Petrescu (I. D.), Odorhei Castru Roman: Dela porțile cetății « Udvard » la origina românească a Securilor hunic (lucrare în manuscris 18 p.).

6. — *Premiul C. G. Vernescu, de 50.000 lei*

3 publicațiuni sociale sau economice:

Georgi in (Profesor Pamfil C.), Războiul total și Strategia economică. București, 1940.

Georgian (Profesor Pamfil C.), Organizarea economiei de război. București, 1940.

Georgian (Profesor Pamfil C.), Materiile prime și Economia de război. București, 1940.

7. — *Premiul C. G. Vernescu, de 35.000 lei*

4 publicațiuni juridice:

Buzea (Nicolae T.), Executarea hotărârilor penale după Legiuirea penală Carol II. Iași, 1940.

Dimiu (Radu), Stilul judiciar. București, 1939.

Ionescu (Alexandru Gh.), Spionajul economic. București, 1940.

Sion (Florin), Curs de Drept Civil. Contractul de căsătorie. Vol. VI. Iași, 1939.

8. — *Premiul Statului Gheorghe Asachi, de 50 000 lei*

20 scrieri istorice, economice, juridice, filosofice:

Atanasiu (Lt.-Col.), Psihologia și Pedagogia Ordinului. București, 1940.

Bezviconi (Gheorghe G.), Boierimea Moldovei dintre Prut și Nistru. Actele Comisiei pentru cercetarea documentelor nobilimii din Basarabia, la 1821, publicate de... București, 1940.

Botoș (Olimpiu), Raporturile Românilor cu Ledru-Rollin și radicalii Francezi în epoca revoluției dela 1848. București, 1940.

Brătulescu (Victor), Miniaturi și manuscrise din Muzeul de Artă Religioasă. București, 1939.

Chițimia (Ion Const.), Cronica lui Ștefan cel Mare. București, 1939.

Ciomac (Dr. Ion Luca), Problema Laptelui în Transilvania. București, 1940.

Dumitrașcu (I. G.), Înainte mergătorii. Din Istoricul Asociației Generale a Învățătorilor din România. Vol. I. București, 1940.

Dumitriu (Anton), Logica nouă. București, 1940.

Lăzărescu (Gh.), Istoricul Școlii Comerciale din Galați. Liceul Comercial « Alexandru Ioan I. Cuza » dela înființare și până în prezent, 1864—1940. Galați, 1940.

Luca (Stéphán Pascal), Le Danube et Les Roumains depuis l'époque roumaine jusqu'à la fondation des Principautés. București, 1940.

Muster (Dumitru), Asupra notelor școlare. Cercetări docimologice. București, 1940.

Nedici (Gh.), Istoria vânătoarei și a Dreptului de vânătoare. București, 1940.

Nicolau (V. P.), Pedagogie și cultură. București, 1940.

Peucescu (Matei Gr.), Împăratul Marcu Aureliu Filosoful. București, 1940.

Popa-Lisseanu (G.), Românii din Izvoarele istorice medievale. București, 1939.

Popa-Lisseanu (G.), Izvoarele Istoriei Românilor. Volumul XV. Procopius din Caesarea: De Aedificiis. Text, traducere și comentarii. Cu o hartă. București, 1939.

Răutu (Constant), Ion C. Brătianu. Omul—timpurile—opera (1821—1891). Turnu-Severin, 1940.

Răutu (Constant), Eugeniu Carada, Omul și opera (1836—1910). Craiova 1940.

Riegler-Dinu (Dr. Emil), Das rumänische Volkslied. Eine musikwissenschaftliche Studie mit 162 Liederbeispielen und 2 Tabellen. Berlin, 1940.

Siadbei (I.), Cercetări asupra Croniclei moldovene. I. Evstratie Logofătul, Grigore Ureche, Simion Dascălul, Ion Neculce. Iași, 1939.

9. — *Premiul Dr. Cornel Nicoară, de 12.000 lei (divizibil)*

10 scrieri istorice, economice, juridice, filosofice:

Balan (Teodor), Documente bucovinene. Volumul IV, 1720—1745. Cernăuți, 1938.

Costea (Preotul Dr. Erast), Mănăstirea Sânt Ilie, Ctitoria Voevodului Ștefan cel Mare (1488—1883—1938). Cernăuți, 1940.

Diaconu (George Cozma), Cooperatie și cooperatori. Folticeni, f. a.

Dima (Al.), Conceptul de artă populară. București, 1939.

Găvdănescu (Ed. I), Mărturie românești din Eparhia Aradului în veacul al XVIII-lea. Arad, 1940

Ionescu-Muscel (Petre), Istoria veche și nouă a Comunei Domnești, Județul Muscel. Ediția I-a. București, 1940.

Popiș (Gr.), Date și documente bănețene (1728—1887). Timișoara, 1939.

Secășanu (Corneliu), Numismatica antică. Monete grecești. Cuprinzând 68 ilustrațiuni în text și o hartă geografică. București, 1939.

Secășanu (Corneliu), Numismatica antică. Monete romane. Cuprinzând 154 ilustrațiuni în text și o hartă geografică. București, 1940.

Tăcutu (I.), Monografie forestieră. Tehnică. Administrație. Contabilitate. Chestiuni fiscale. București, 1938.

10. — *Premiul Profesor George Vâlsan, de 15.000 lei*

3 scrieri geografice și etnografice:

Cristescu-Golopenția (Ștefania), Gospodăria în credințele și riturile magice ale femeilor din Drăguș (Făgăraș). București, 1940.

Dragomir (Nicolae), Oieri mărgineni în Basarabia, Crimeea, Caucaz și America de Nord. Cluj, 1939.

Popp (Dr. Nicolae M.), Subcarpații dintre Dâmbovița și Prahova. Studiu geomorfologic. București, 1939.

PREMII CU SUBIECTE DATE

11. — *La Premiul Episcopiei Hușilor, de 20.000 lei*, cu subiectul *Istoria Episcopiei Hușilor*, s'a prezentat un manuscris (204 p.) cu motto « Virtutea acelor cari au făcut izbânzi atâta este prețuită, cât au putut-o înălța prin vorbe talentele ilustre ».

12. — *La Premiul Basarabiei în memoria lui I. C. Brătianu*, în efecte de lei 6.500 nominal și 4.004 lei în numerar, cu subiectul *Istoria apărării drep-*

turilor României asupra Basarabiei și rolul oamenilor de Stat ai României în această luptă, s'a prezentat un manuscris (47 p.) cu motto « Cine își închipue că poate exista acomodare cu bolșevicii se înșală ».

13. — La *Premiul Comitetului Național Cooperatist*, de 30.000 lei cu subiect despre *Cooperație*, s'a prezentat un manuscris (107 p.) cu motto « Bună stare prin muncă ».

IV. PREMIILE SECȚIUNII ȘTIINȚIFICE

1. — *Premiul I. Oroveanu, de 70.000 lei*

9 lucrări medicale:

Baltaceano (Prof. Dr.), *Vasiliu* (C.), *Constantinesco* (S.) et *Fotescu* (L), Contributions à l'étude de l'équilibre acide-base dans la bile. Bucarest, 1940.

Baltaceano (G.), *Vasiliu* (C.), *Constantinescu* (S.) et *Concister* (B.), Contributions à l'étude des vitamines. L'alimentation. Recherches sur les vitamines des aliments roumains. Bucarest, 1940.

Câmpeanu (Dr. Liviu), Die postoperative Erkrankung. Eine Reform der chirurgischen Behandlung. Sibiu, 1940.

Cârstea (Dr. Andrei), Apendiculo-Duodenita. București, 1940.

Gilorteanu (Dr. I.), Chirurgia de război. București, 1940.

Petrescu (Mircea) și *Suțianu* (Aurora), Nutriție și dietoterapie. Alimente-regimuri. București, 1940.

Plătăreanu (Dr. Vasile M.), Aparatul cardio-vascular. București, 1940

Vasiliu (Titu), Manual de Anatomie patologică clinică. Cluj, 1939.

Voina (Docent Dr. Aurel), Cum ne apărăm de sifilis. București, 1940.

2. — *Premiul Ștefan Demetrescu-Vergu, de 10.000 lei*

2 lucrări de natură silvică:

Pana (Gheorghe I.), Contribution à l'étude des propriétés mécaniques du bois en fonction de sa structure. Bucarest, 1940.

Vasilescu (Inginer Dr. Grigore St.), Bonifica Integrare. Sistematizarea și mărirea producției terenurilor agrare și forestiere. București, 1940.

3. — *Premiul Adina și Colonel Paul Străjescu, de 8.800 lei*

1 lucrare medicală:

Grigore (Dr. Gr.), și *Iamandi* (Dr. Teo Gr.), Pediculidele parazite ale omului. (Pediculus humanus Linné și Phthirus pubis Linné). Morfologie, biologie și parazitologie medicală. Iași, 1940.

4. — *Premiul Dr. Em Riegler, de 12.000 lei*

1 lucrare medicală:

Vintilă (Dr. George D.), Conduita în dystociile basinelui osos. București, 1940.

5. — *Premiul Grigore Alexandrescu, de 5.000 lei*

2 scrieri de chimie aplicată:

Curelci (Gheorghe), Studiu asupra uleiului de semințe de tutun. Intrebuițările ce 1 se pot da. București, 1939.

Popescu Ulmu (Anton), Un nou lichid « Anti-Freeze » întrebuițat în sistemele de răcire a motoarelor cu explozii. București, 1940.

6. — *Premiul Dr. Victor Babes, de 20.000 lei*

1 lucrare medicală:

Nicolau (S.), La septinevrite rabique et quelques conséquences théoriques découlant de son étude. București, 1940.

7. — *Premiul V. Adamachi, de 5.000 lei (divizibil)*

5 scrieri cu conținut științific:

Brăescu (Aurel), Alimentația. O știință nouă? București, 1940.

Lixândroi (Gheorghe), Cultura pomilor, compusă în folosul sătenilor și orașenilor. Pitești, 1940.

Pilat (Inginer Cristian), Considerațiuni asupra materiilor prime. Iași, 1940.

Toporescu (Er.), Structura Atomului (Noțiuni). București, 1940.

Vlădea (Dr. Ing. Ion,) Compresorul motorului de avion. București, 1940.

8. — *Premiul Dr. Calistrat Grosovici, de 5.000 lei*

3 lucrări medicale:

Făgărășanu (Docteur I.), Recherches anatomiques sur le sympathique lombaire. Bucarest, 1938.

Halița (Dr. Mircea) și *Popescu* (Dr. C-tin), Cercetări asupra puterii zimo-
mostenice în « vitro » a câtorva ape minerale din Nordul Transilvaniei, asupra
fermentului glicolitic din sânge. Cluj, 1940.

Stroian (Medic Colonel Dr. Nicolae) și *Lupulescu* (Medic Căpitan Dr. I.
Ioan), Acțiunea Vitaminei B₁ asupra Glicemiei. București, 1940.

9. — *Premiul Inginer Ion Aprihăneanu, de 20.000 lei*

1 lucrare de electro-mecanică:

Petrescu (Inginer Sebastian), Curs de tehnica reparațiunilor și întreținerea
locomotivelor cu aburi. București, 1940.

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ă

DELA 17 IANUARIE 1941

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-1 General R. ROSETTI face o comunicare: *Despre Academii și Institute.*

In ședința intimă, d-sa depune a XLI-a dare de seamă despre *Invăță-minte din războiul în curs.*

S E S I U N E A G E N E R A L Ă E X T R A O R D I N A R Ă

DELA 24 IANUARIE 1941

D-1 *Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU*, deschizând ședința, amintește că Academia Română a fost convocată astăzi în sesiune generală extraordinară pentru rezolvirea câtorva chestiuni de resortul sesiunii generale. Din cauza evenimentelor din zilele de 22 și 23 Ianuarie, trenurile au fost suspendate, așa că d-nii colegi din provincie n'au putut să vină spre a lua parte la lucrările acestei sesiuni extraordinare. D-1 Președinte roagă Academia să hotărască dacă putem ține această sesiune fără participarea și a colegilor din provincie.

D-1 I. SIMIONESCU arată că lucrările la ordinea de zi a acestei sesiuni extraordinare nu sunt de natură urgentă. D-sa propune, în consecință, să se amâne sesiunea peste 2—3 săptămâni, când vor putea veni în Capitală și colegii din provincie.

— Propunerea pentru amânarea sesiunii se aprobă, autorizându-se Delegațiunea să fixeze data viitoarei convocări a sesiunii extraordinare.

D-1 Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU, trecând la lucrările ședinței ordinare, ține o caldă cuvântare pentru aniversarea zilei de 24 Ianuarie, arătând strălucirea cu care se sărbătorea altă dată ziua Unirii Principatelor și tristețile împrejurării în care se face astăzi această serbare.

D-1 Președinte propune și se admite a se expedia următoarele telegrame Majestății Sale Regelui și Domnului General Ion Antonescu, Conducătorul Statului și Președintele Consiliului de Miniștri:

Majestății Sale Regelui

« La a 82-a aniversară a Unirii Principatelor, Academia Română, întrunită în ședința ei de astăzi, roagă, prin mine, pe Majestatea Voastră, Protectorul și Președintele nostru de Onoare, să binevoiască a primi respectuoase omagii de cel mai profund devotament al membrilor săi ».

*Domnului General Ion Antonescu
Conducătorul Statului și Președintele Consiliului de Miniștri*

« Academia Română, întrunită în ședința sa de azi, 24 Ianuarie, a 82-a aniversară a Unirii Principatelor, ține să constate, cu firească emoțiune, că neamul românesc, care, în toate momentele cruciale ale trecutului său, a avut conducători înțelepți și patrioți, curagioși și hotărâți, care l-au trecut peste greutăți adesea de neînving, a găsit și acum, în aceste zile de dureroase și primejdioase încercări, în Generalul Ion Antonescu pe Conducătorul luminat și eroic, care să-l scoată din ghiarele anarhiei pierzătoare și să-l readucă pe drumul istoricelor îndatoriri și răspunderi.

« Fie ca Providența, care a călăuzit și ocrotit pașii marilor generațiuni trecute pe calea glorioaselor înfăptuiri prin care s'a întemeiat și dezvoltat România modernă, să călăuzească și ocrotească pașii Generalului Antonescu pe calea realizării destinului istoric al neamului. Trăind în spiritul și cultul iluștrilor înaintași, mulți din ei cititori ai României moderne, Membrii Academiei Române vă încredințează, Domnule General, de întregul lor devotament și sprijin la acțiunea D-voastre de salvare a patriei ».

D-I Secretar General ALEX. LĂPĂDATU zice :

« În sesiunea din Mai trecut, pe baza unei expuneri a subsemnatului, privitoare la serbarea jubileului de 75 ani dela întemeierea Academiei Române, s'a decis ca chestiunea să fie desbătută și hotărâtă după ce se va fi luat avizul Majestății Sale Regelui, Patronul și Președintele de Onoare al Academiei, asupra amplerii ce ar fi să se dea acestei serbări în raport cu situațiunea și împrejurările, în care ne vom găsi în Mai 1941.

« Însă, dela ultima noastră sesiune, situațiunea și împrejurările de atunci s'au schimbat în așa fel, încât naște întrebarea dacă este cazul a se serba acest jubileu acum ori să fie amânat pentru vremuri mai bune.

« Cu unitatea națională și teritorială sfărâmată, cu starea din ce în ce mai grea și precară a lumii noastre românești, fără vreo perspectivă mai luminoasă și încurajatoare de viitor, — de sigur nu vom avea atmosfera necesară unei serbări cum ar trebui să fie aceea de 75 de ani dela întemeierea Academiei Române, singura instituție a țării în care continuitatea și stabilitatea în lucrări au fost menținute neatînse trei sferturi de veac.

« Rugându-vă să binevoiți a decide, trebuie să vă precizez că în anul acesta se împlinesc 75 de ani dela *întemeierea Societății Literare Române*, nu și dela începerea și organizarea lucrărilor ei, care s'a făcut în August 1867. Dacă în 1891 s'a serbat jubileul de 25 de ani ai Academiei dela întemeierea ei, nu dela începerea lucrărilor, e că în acel an se serba și jubileul de 25 de ani de domnie a Regelui Carol I și că instituțiunea noastră a ținut să contribuie prin serbarea sa la înălțarea prestigiului dinastiei române.

« În 1916, când se împlineau 50 de ani dela înființare, Academia a socotit, prevăzând intrarea noastră în războiu, că e bine să amâne serbarea

jubilară, care, cum se știe, din cauza prelungirii războiului, n'a putut avea loc decât în 1919, după unitatea noastră națională.

« În consecință, dat fiind situația și împrejurările puțin favorabile, s'ar putea amâna serbarea jubileului nostru de 75 de ani pentru anul viitor, în speranță că până atunci, perspective nouă, mai norocoase și luminoase, se vor produce, care să ne pună în situația de a serba jubileul în alte dispozițiuni sufletești și în împrejurări mai favorabile ale vieții naționale ».

D-l I. NISTOR zice că, în ce ne privește pe noi Români, aniversarea a 75 de ani de existență și activitate a unei instituțiuni, este un mare eveniment. La 75 ani de vârstă Academia Română este cea mai veche instituțiune din țară. La sărbătorirea ei va urma să chemăm instituțiile similare din lumea întreagă, asemenea pe membrii noștri de onoare și corespondenți străini. Dar nici acum și nici în Mai viitor credem că nu se va putea circula în lume. Participarea invitaților noștri din străinătate va fi astfel împiedecată. De aceea d-l I. Nistor este de părere că amânarea aniversării pentru timpuri mai potrivite se impune dela sine.

Este de părere însă să se meargă mai departe cu întocmirea publicațiilor pe care Academia le prepară pentru acest jubileu. În deosebi să se continue cu lucrarea Istoricului Academiei, dată în grija d-lui Secretar General.

D-l Vicepreședinte I. PETROVICI este de părere contrară. În vremuri turburi ca cele de astăzi, țara noastră ar avea prilej de înălțare sufletească în sărbătorirea jubileului Academiei. În alte țări, chiar aflate în război, evenimente mult mai puțin importante sunt sărbătorite. De altă parte trebuie să ținem seama că acest jubileu concordă cu aniversarea a 75 de ani dela suirea pe tron a Dinastiei. Deci și din acest punct de vedere nu putem amâna comemorarea Instituțiunii noastre. Serbarea va trebui să fie sobră, așa, de altfel, cum este în tradiția Academiei noastre.

D-l DIM. CARACOSTEA este de părerea d-lui coleg I. Petrovici, mai ales că în ultimul timp Academia a fost obiect de atacuri fâțișe, făcându-i-se imputarea că nu lucrează. Este deci nevoie să arătăm cât mai curând posibil ce însemnează Academia Română în viața neamului românesc. Cu prilejul acestui jubileu va trebui să facem, pe lângă broșura cuprinzând istoricul Academiei și inventarul valorilor sufletești, punând în lumină, în câteva publicațiuni, personalitățile care au avut însemnătate deosebită în cultura neamului și în viața Academiei. Aceste publicațiuni s'ar putea întocmi, împărțindu-se munca pe specialități.

D-l DIM. GUSTI este pentru sărbătorirea jubileului la data lui firească, adică în Mai acest an. Este timpul cel mai potrivit pentru ca intelectualitatea din străinătate să vadă că suntem o instituție veche.

D-l NICHIFOR CRAINIC este de părere ca să invităm pe membrii noștri străini, căci înapoiindu-se dela noi, ei vor duce vești bune despre țara și cultura noastră.

D-l S. MEHEDINȚI zice că comemorarea Academiei în aceste vremuri va constitui un moment de învioreare și înălțare pentru neamul românesc. Deci acest jubileu nu trebuie amânat. Din contra, trebuie făcut orice ca Academia să aibă în aceste vremuri cel mai mare răsunet.

D-l General R. ROSETTI nu este pentru amânarea jubileului. În ce privește publicațiile jubilar, d-sa e de părere ca să nu se facă și alte publicații afară de istoricul Academiei, care, pentru ca acest jubileu să aibă ecou și în străinătate, ar trebui tradus și publicat și într-o limbă de largă circulație

D-l N. BĂNESCU este de părere că, oricât de sobră va fi ședința pentru această solemnitate, după cuvântările oficiale, ar fi bine să se arate de către un reprezentant al fiecărei secțiuni, activitatea, în linii sumare, a secțiunii respective, subliniindu-se prin aceasta contribuția originală adusă de Academia Română patrimoniului științific din țară și din afară de țară.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU dă relațiuni despre monografia Academiei, pe care d-sa și-a luat sarcina s'o pregătească, arătând că până în prezent este gata istoricul Academiei dela întemeierea ei până la 1879. Pentru această perioadă lucrarea se impunea dela sine să fie tratată unitar, nu pe secțiuni, deoarece despățirea pe Secțiuni încă nu se făcuse, iar Secțiunea Științifică nici chiar nu se desemnase prin vreun reprezentant în Academie. Căci se știe că Societatea Academică Română a fost mai mult literară și filologică și în parte istorică, având ca misiune principală stabilirea ortografiei și întocmirea gramaticii și Dicționarului limbii române. Mai pe urmă s'au adaus pentru Secțiunea Istorică anumite lucrări și numai cu intrarea lui A. Fătu în Academie s'a făcut un început al Secțiunii Științifice.

Dela 1879 încoace activitatea Academiei s'a dezvoltat pe secțiuni, fiind totuși, paralel, și lucrări cu caracter general. Pentru această perioadă, tratarea istoricului Academiei se poate face și trebuie să se facă pe secțiuni, potrivit dezvoltării lor. De aceea — arată d-l Secretar General — pentru tratarea istoricului acestei perioade doresc să am colaborarea d-lor Secretari ai secțiunilor, domnile lor fiind persoanele cele mai indicate a redacta istoricul activității secțiunilor respective. Pentru a le ușura munca, s'au făcut și le punem la dispoziție fișe, rămânând ca redacția să fie făcută, bine înțeles în înțelegere cu noi, după planul fixat în vederea unei prezentări unitare.

După acest capitol, alt capitol va trata despre Biblioteca noastră, arătându-i tezaurul și dezvoltarea lui. S'a adunat materialul necesar și pentru această parte a lucrării.

Alt capitol va fi acel al *Fundațiilor* Academiei, în care se va arăta cum s'au împlinit destinațiile donațiilor făcute Academiei, cu arătarea în special a premiilor, bursei și sumelor date pentru tipărirea publicațiilor Academiei din veniturile diferitelor fundații.

Un alt capitol va trata despre *Proprietățile* Academiei, spre a se vedea pe de o parte grija cu care se gospodărește la Academie, iar pe de altă parte importanța domeniului nostru funciar, care, după părerea colegului nostru Gh. Ionescu-Șișești este cel mai mare pe care îl are vreo instituțiune din țară.

După schițarea acestui program al monografiei, d-l Secretar General face din nou apel la d-nii secretari ai secțiunilor să-i dea colaborarea.

În ce privește dezideratul d-lui coleg Caracostea ca să se înfățișeze în cu prinsul acestei monografii și persoanele ca valori sufletești, aceasta se va face numai în ce privește activitatea lor în cadrul Academiei.

D-l I. NISTOR este de părere ca, paralel cu monografia despre Academie, să apară și numere festive ale Buletinelor în limbi străine ale secțiunilor, al căror cuprins să fie destinat a caracteriza activitatea secțiunilor. La această lucrare poate contribui orice membru al Academiei, iar valorile sufletești ale secțiilor pot fi înfățișate în ele și în ce privește activitatea lor în afară de Academie.

D-l Vicepreședinte I. PETROVICI propune ca programul solemnității să fie lăsat a fi întocmit de Delegațiune.

— Propunerea se aprobă

După ce mai iau cuvântul d-nii Andrei Rădulescu, Dīm. Caracostea și Th. Capidan, d-l Președinte încheie discuția arătând că părerea generală este ca solemnitatea jubileului să aibă loc în sesiunea generală din Mai 1941. Fixată această dată, programul solemnității în amănuntele lui va fi hotărât de Delegațiune.

D-l General R. ROSETTI depune a XLII-a dare de seamă despre *Învățămintele din războiul în curs*.

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ț A

DELA 31 IANUARIE 1941

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l LIVIU REBREANU face o comunicare despre *Prima năvelă românească « Alexandru Lăpușneanu » de Costache Negruzzi*.

D-l NICHIFOR CRAINIC face o comunicare despre poezia « *Anul 1840* » de Grigore Alexandrescu.

Ședința intimă.

D-l Președinte salută pe d-nii colegi General Radu Rosetti și Nichifor Crainic în calitatea lor de Miniștri în noul Guvern.

D-l GENERAL RADU ROSETTI a mulțumit în numele d-sale și al d-lui coleg Nichifor Crainic pentru bunele cuvinte cu care au fost salutați.

ŞEDINȚA PUBLICĂ

DELA 7 FEBRUARIE 1941

D-1 Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU, deschizând ședința, zice :

« Alaltăieri, 5 Februarie, a încetat din viață membrul nostru de onoare, și unul dintre cei mai distinși membri ai corpului didactic universitar, *David Emanuel*. Timp de aproape cincizeci de ani, la lecțiunile lui de matematică, ținute la înălțimea științei timpului, și într-o claritate de expunere, aproape incomparabilă, s'au format generațiile de profesori și ingineri ai țării noastre. Lui se datorește, în bună parte, atracția de care se bucură studiul matematicelor înalte, cu toată natura lor abstractă, în mijlocul auditorilor dela Facultatea de Științe și dela Școala Politehnică din București.

« Născut în 1854 în București, *David Emanuel*, după strălucite studii făcute la Sorbona, în Paris, de unde vine doctor în matematică și licențiat în științele fizico-chimice, este numit profesor de « Teoria Funcțiunilor » și « Algebra superioară » la Facultatea de științe din București, în 1882. Pe lângă cursurile, pe care le face la catedra sa, el suplinește, în diferite rânduri, pe colegii chemați în alte posturi. În același timp este numit profesor de « Calcul diferențial și integral » la vechea Școală Națională de Poduri, astăzi Școala Politehnică, unde dându-și perfect seama de cerințele artei inginerului față de aplicațiile matematicelor superioare, el reușește a-și îndeplini îndatoririle, cu aceeași conștiinciozitate și competență ca la Universitate. Lecțiunile sale universitare au fost editate în anul 1924 de « Cultura națională » cu sprijinul acordat de Casa Școalelor și formează două volume; între care cel de al doilea, care tratează despre funcțiunile eliptice, materia de predilecție a lui Emanuel, își va păstra încă multă vreme o actualitate bine meritată.

« Pe lângă lecțiunile ținute la Universitate și la Școala Politehnică, *David Emanuel* a dat o contribuție importantă și la mișcarea științifică din câmpul specialității sale. În buletinele Societăților științifice și la congresele de matematică, el apărea cu lucrări și note, care învederau întotdeauna înaltele și serioasele sale preocupări.

« Ca o consacrare a valorii sale științifice și didactice, *David Emanuel* a fost ales, ca membru de onoare al Academiei Române, în sesiunea din Mai 1926.

« Cu puțin înainte de acest an, fusese cooptat în Consiliul de administrație al Fundației Elias, unde a depus, pentru prosperitatea acestei instituții atât de legată de Academie, o muncă rodnică și cinstită.

« Academia Română recunoscătoare tuturor bărbăților, care au ostenit, o viață întreagă, pentru ridicarea științei românești, îi va păstra lui *David Emanuel* o pioasă amintire ».

D-1 I. IONESCU-DOLJ, membru corespondent, face o comunicare cu titlul : *O pagină din istoria dreptului penal român : Contribuțiunea profesorului Ion Tanoviceanu la progresul științei penale române.*

Ședința intimă.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU comunică următoarea scrisoare, prin care d-l General Ion Antonescu, Conducătorul Statului și Președintele Consiliului de Miniștri, a răspuns la telegrama ce i-a fost adresată de Academie cu ocazia aniversării Unirii Principatelor:

Domnule Președinte,

« Mișcat de solia Academiei Române din ședința de aniversare a Unirii Principatelor, vă rog să primiți domnia-voastră personal și să binevoiți a transmite distinșilor membri ai celui mai înalt așezământ de cultură națională, sincerele mele mulțumiri pentru mărturia comuniunii de sentimente și pentru bunele urări ce mi-au făcut.

« Depozitara virtuților creatoare ale spiritualității românești, Academia Română are în însăși ființa ei misiunea de înainte-mergătoare pe linia destinului nostru istoric. Sprijinul membrilor ei, oferit strădaniilor de refacere națională și morală, găsește în sufletul meu o deosebită prețuire.

« Vă rog să primiți, domnule Președinte, asigurarea întregii mele considerațiuni ».

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ă

DELA 14 FEBRUARIE 1941

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l S. MEHEDINȚI face o comunicare cu titlul: *Academia—Instituție etnopedagogică. Institutul — organizare internațională.*

SESIUNEA GENERALĂ EXTRAORDINARĂ

DELA 15 FEBRUARIE 1941

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU amintește că această sesiune a fost convocată pentru ziua de Vineri, 24 Ianuarie a. c. și că din cauza lipsei d-lor colegi din provincie la această sesiune și din cauza evenimentelor a fost amânată pentru astăzi.

La ordinea de zi a acestei sesiuni extraordinare se află următoarele chestiuni:

1. Repararea și refacerea clădirilor Academiei Române din Capitală și din provincie, deteriorate sau distruse de cutremur.
2. Acceptarea legatului St. Constantinescu-Roda.
3. Modificarea ultimului alineat al art. 29 din Regulamentul Bibliotecii.

D-l Secretar General trecând la prima chestiune, face o expunere asupra stării clădirilor Academiei din Capitală și din provincie după cutremurul din 10 Noemvrie trecut. Arată deteriorările la vechiul local al Academiei și la sala de ședințe, care au fost destul de însemnate. Localul Bibliotecii ca și acel al Fundației Dalles și al clădirii Lucaciu au avut mai puțin de suferit.

Mai sunt alte imobile în Capitală asupra cărora avem numai un drept de nudă proprietate, în prezent fiind locuite și folosite de uzufructuari. Acestea sunt imobilele provenind din succesiunile C. Manolescu-Râmnicănu, Ing. Mironescu și Em. Socec. Legea ne obligă să ne îngrijim și de reparația acestor imobile, contribuind, cel puțin cu o parte, la cheltueli.

La imobilele din provincie s'au produs pagube și mai mari.

Castelul Ottetelișanu, dela Măgurele-Ilfov, este atât de deteriorat încât nu mai poate fi folosit. A și fost de altfel evacuat de elevele Școalei Normale, care funcționează în acel local.

Asemenea clădirea Școalei de Agricultură « T. P. Anastassiou », dela Țigănești (Tecuci), a trebuit să fie evacuată de elevi, cari, o parte au fost trimiși la Școala de Agricultură dela Moara Grecilor (Vaslui), iar ceilalți au fost lăsați la dispoziția Ministerului de Agricultură și Domenii cu o parte din profesorii școalei.

Localul Școalei dela Moara Grecilor a rămas în stare de funcțiune, având nevoie de reparațiuni puține.

Avarii serioase se constată la școala și biserica din Călmățui (Tecuci) și la casa și biserica Em. Pallady, din Suseni (Tutova). Și mai însemnate se constată la imobilul Bellu, din Urlați (Prahova), pe care îl folosește uzufructuarul testatoarei.

Toate aceste imobile au nevoie de reparațiuni care necesită cheltueli de câteva milioane.

Sumele prevăzute în bugetul pe exercițiul în curs pentru reparațiuni sunt neînsemnate, față de costul reparațiilor pe care ni le impune starea imobilelor după cutremur.

De aceea d-l Secretar General arată că a văzut necesitatea de a convoca Comisiunea Bunurilor spre a aviza asupra găsirii mijloacelor materiale pentru a face reparațiunile.

Comisiunea Bunurilor, întrunindu-se în ședință la 5 Decemvrie 1940, a adoptat propunerea d-lui coleg I. Nistor, potrivit căreia sumele necesare pentru repararea clădirilor localului propriu al Academiei (din Calea Victoriei) să se ia din venitul fondului « Regele Mihai I », de 200 milioane lei, cheltuindu-se « à fond perdu »; în ce privește reparațiunile clădirilor, care aparțin diferitelor fonduri testate sau donate, inclusiv cele asupra cărora avem drept de nudă proprietate, Academia să se poată împrumuta din veniturile aceluiasi fond « Regele Mihai I », cu obligația pentru fondurile respective de a restitui sumele împrumutate, după modalități ce urmează a se stabili pentru fiecare fond în parte.

Această propunere și-a însușit-o Comisiunea Bunurilor și Comisiunea Financiară prin următorul aviz dat în ședința dela 22 Ianuarie 1941: « Comisiunea financiară examinând situația fondului pentru construcții și

evaluările aproximative ale lucrărilor necesare pentru reparația sau refacerea clădirilor Academiei dela centru și din provincie, își însușește propunerea Comisiunii Bunurilor dela 5 Decembrie 1940 și o supune desbaterii și hotărârii plenului în sesiunea generală extraordinară dela 24 Ianuarie 1941 ».

Fondul de 200 milioane lei, în rentă, a fost acordat Academiei Române prin decret-lege, în 1937, și produce o dobândă de 4% așa dar cu un venit anual de 8.000.000 lei. În același an, 1937, Academia primind fondul, a hotărât în sesiunea generală extraordinară dela 22 Iunie 1937, ca veniturile acestui fond să fie afectate și cumulate pe zece ani pentru construcția palatului Academiei. Așa dar pentru a putea pune în aplicare propunerea celor două Comisiuni, a Bunurilor și a celei Financiare, va trebui să revenim asupra hotărârii luate în menționata sesiune generală extraordinară din 22 Iunie 1937 cu privire la destinația veniturilor fondului.

Fondul, care este inalienabil, se prezintă, în ce privește veniturile pe cei patru ani, de când a luat ființă, astfel :

S'au capitalizat în rentă de Stat lei 12.184.506.

Numerar disponibil la 17 Ianuarie 1941, lei 15.979.290, aflat în depozit la Banca Românească. Din acest numerar disponibil putem ridica sumele necesare pentru reparațiunile clădirilor în discuțiune.

Asupra acestor reparațiuni nu s'a putut face un deviz precis. Dar după o socoteală aproximativă a Serviciului Bunurilor, cheltuiala totală s'ar ridica la aproximativ 10.000.000 lei, în care se cuprinde și contribuția pe care legea ne obligă s'o dăm la reparațiile clădirilor asupra cărora avem deocamdată numai un drept de nudă proprietate.

Sunt, apoi, fonduri, ca Ottetelișanu, care pot acoperi dela început cheltuiala reparațiilor, iar altele care au mare putere de rambursare a sumelor ce li se vor avansa.

Aceasta fiind situația, d-l Secretar General arată că plenul este chemat a se pronunța în această sesiune asupra propunerii Comisiunii Financiare, dând vot de revenire asupra hotărârii Academiei din sesiunea generală extraordinară dela 22 Iunie 1937.

D-l Dr. GR. ANTIPA este de părere să acceptăm propunerea Comisiunii Financiare.

D-l I. NISTOR dă informații asupra lucrărilor și propunerilor Comisiunilor Bunurilor și celei Financiare, din care d-sa face parte și arată că deciziunea ce trebuie să se ia nu poate fi amânată până la sesiunea generală din Mai viitor, întru cât lucrările de reparațiune trebuie să înceapă încă din luna Martie. În numele membrilor ambelor Comisiuni, d-sa propune plenului să aprobe soluțiunea acestor Comisiuni, fiind bine studiată și chibzuită în vederea satisfacerii intereselor Academiei. În acest scop d-sa precizează că Delegațiunea să fie autorizată să întrebuințeze din veniturile Fondului de 200 milioane sumele necesare pentru reparațiunile localului propriu al Academiei (din Calea Victoriei) « à fond perdu » iar pentru reparațiunile tuturor celorlalte clădiri, fie din Capitală, fie din provincie, cu împrumut, — fondurile

respective având să restituie, după modalități ce vor fi fixate de Delegațiune pentru fiecare fond în parte, sumele împrumutate.

— Pusă la vot, propunerea d-lui I. NISTOR se aprobă în unanimitate.

Se trece la chestiunea acceptării legatului lăsat de Academiei defunctul *Arhitect St. Constantinescu-Roda*.

D-l ANDREI RĂDULESCU raportează asupra legatului, dând citire testamentului și tuturor actelor și rapoartelor care formează dosarul succesiunii.

Din testamentul defunctului Arhitect St. Constantinescu-Roda, cu data 1 Septembrie 1940, rezultă că Academia Română a fost instituită legatară universală asupra întregii averi a defunctului; că această avere se compune din avere imobilă (trei imobile situate în București: 1. Str. Șelari 10; 2. Str. V. A. Urech a 16; 3. Str. Mircea Vodă 48—50 colț cu Str. Mitropolitul Ghenadie și din avere mobilă compusă din acțiuni, din sume prevăzute în diferite acte de ipotecă, din efecte de Stat, etc. Această avere se cifrează în totul la suma aproximativă de 25 000 000 lei.

Obligațiunile care se impun prin testament Academiei sunt de a înființa un azil de noapte sub numele testatorului, de a plăti anual o rentă Facultății de Arhitectură și de a achita mai multe legate particulare în valoare totală de aproximativ 3 milioane lei.

— Deschizându-se discuția asupra acceptării legatului, iau cuvântul d-nii Secretar General Alex. Lăpădatu, Dr. Gr. Antipa, I. Nistor, Pr. N. M. Popescu, Andrei Rădulescu, General R. Rosetti.

În cursul desbaterilor se prezintă trei propuneri.

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU pune la vot propunerile făcute, începând cu cea din urmă, anume de a se amâna pronunțarea asupra acceptării legatului pentru sesiunea generală din Mai viitor.

— La numărarea voturilor se constată că sunt 9 voturi pentru amânare. Membrii prezenți fiind în număr de 31, propunerea se declară căzută.

Se pune la vot a doua propunere, anume pentru acceptarea legatului.

— La numărarea voturilor se constată că propunerea întrunește 3 voturi și se declară căzută.

Se pune la vot a treia propunere, pentru respingerea legatului, pe motiv că în scopurile statutare ale Academiei Române nu intră înființarea și administrarea unui azil de noapte.

— La numărarea voturilor se constată că propunerea a întrunit 19 voturi și se declară admisă.

Trecându-se la a treia lucrare din ordinea de zi, d-l General R. ROSETTI arată că Regulamentul Bibliotecii, la Art. 29 alin. ultim, prevede ridicarea permiselor de intrare în Bibliotecă persoanelor care se dovedesc că deteriorează cărțile sau le subliniază. Această sancțiune, care se dă în afară de despăgubirile materiale pe care acele persoane sunt obligate să le plătească, conform celui articol, se hotărăște de Conservator. D-l General R. Rosetti zice că ar fi cuminte ca să se adauge o a doua instanță peste Conservator, fie Delega-

țiunea, fie Comisiunea Bibliotecii, completându-se articolul în chestiune în acest sens, bine înțeles această măsură neavând efect retroactiv.

— După o discuțiune, la care iau parte d-nii Dim. Caracostea, Ion Petrovici, Alex. Lăpădatu, General R. Rosetti și Andrei Rădulescu, se decide a se adăuga la sfârșitul articolului 29 următoarele cuvinte: « Contra acestei hotărâri, persoanele interesate se vor putea adresa Delegațiunii ».

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ă

DELA 21 FEBRUARIE 1941

Președinția d-lui C. Rădulescu-Motru.

D-l S. MEHEDINȚI face o comunicare cu titlul: *Etnopedagogia — fundament al renașterii unui popor.*

Ședința intimă

D-l Secretar General ALEX. LĂPĚDATU comunică următoarea scrisoare primită dela d-l General Ion Antonescu, Conducătorul Statului și Președintele Consiliului de Miniștri:

Domnule Președinte,

« Vă rog să primiți d-voastră personal și să binevoiți a transmite prea onoraților membri ai Academiei Române, călduroasele mele mulțumiri pentru contribuția de lei 50.000 oferită de Academia Română în scopul ajutorării familiilor ostașilor căzuți la datorie. Mărturiile impresionante ale griii neamului pentru orfanii și familiile celor ce și-au jertfit viața pentru liniștea țării și a noastră a tuturor, constituie izvoare de încredere și de optimism pentru viitor.

« Primiți, vă rog, asigurarea considerațiunii mele ».

Se delegă d-l L u d o v i c M r a z e c ca reprezentant al Academiei și ca Președinte al Consiliului pentru administrarea fondului de cercetări științifice necesar pentru progresul industriei românești, creat din inițiativa Creditului Național Industrial.

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ă

DELA 28 FEBRUARIE 1941

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l ALEXANDRU LĂPĚDATU face o comunicare despre 11 Februarie 1866 — în perspectiva istorică a trei sferturi de veac.

Ședința intimă.

D-l I. NISTOR prezintă o notă a d-lui T. Cristureanu, atașat comercial al țării la Constantinopol, despre *Geografia economică și politică a Țărilor Românești*, reconstituită după *Lexiconul* lui Johann Hübner, apărut la Lipsca în 1727. D-sa prezintă în dar, din partea d-lui T. Cristureanu, și lexiconul după care a întocmit următoarea notă:

GEOGRAFIA ECONOMICĂ ȘI POLITICĂ A ȚĂRILOR ROMÂNEȘTI,

reconstituită de T. Cristureanu, după *Lexiconul* lui Johann Hübner, apărut în Lipsca, la 1727

«Până la «*Lexiconul*» lui Hubner, ediția I-a din 1704, au mai apărut în Germania numai, alte două lexicoane.

«Publicul, după cum rezultă din prefața lucrării apărute sub conducerea lui Hubner, nu era încă deprins cu acest fel de «omnibus» științific, dar, evenimentele politice, economice și sociale, care se succedau pe acea vreme cu o «repezițiune umitoare», reclamau imperios o asemenea atotcuprinzătoare lucrare.

«Abia ediția 12-a, aceasta din 1727, aduce precizări geografice și istorice, mai precise și mai complete și evident că reprezintă un interes pentru noi să știm ce anume, în legătură cu țările românești, prezenta pentru păturile largi de cetitori ai lumii germane un interes deosebit, de epocală actualitate, spre a fi fixat și trecut cu grijă într'un astfel de lexicon.

«Ce se tipărea și apărea efectiv în 1727, trebuie să presupunem că era deja consacrat ca noțiune și element informativ, cu mai mulți ani înainte. Este logic deci să facem aserțiunea că cele ce s'au scris în lexiconul din 1727, redau în cea mai mare parte stări de fapt de pe la sfârșitul secolului al XVII-lea.

«Titlul principal al lexiconului amintit este:

*Reales
Staats-Zeitungs-
und
Conversations-
Lexicon*

nebst vollständigen Registern, und einer ausführlichen Vorrede

Heren *Johann Hubners*,
Rectoris zu S. Johannis in Hamburg
Die zuolffte Auflage
über 26.000 Artickel
Verlegt Johann Friedrich Gleditschens

seel. Sohn

Buchhändl. in Leipzig, Anno 1727.

(achiziționată în Mai 1940, la Riga, de T. Cristureanu).

«În total, 146 de numuri, nomenclaturi și cuvinte, se referă în acest lexicon la tot ce este românesc. Aproape toate cuvintele au un caracter

geografic-economic-istoric, de unde și posibilitatea pentru această încercare de reconstituire a unei geografii economice și politice a țărilor noastre.

« Să procedăm așa dar, întâi cu gruparea și coordonarea acestui material (cifrele din text, în paranteză, reprezintă numărul coloanei din lexiconul Hubner).

Dacia (Dacien)

« Așa se numește din vechime regiunea unde azi este situat Principatul Transilvaniei, Moldova și Valahia » (537).

Transylvania

« un mare Principat în Europa, situat între Ungaria de sus, Valahia, Moldova și Polonia și înconjurat de munți și păduri. Țara ea însăși este muntoasă; totuși însă bogată în cereale și vin, având și numeroase mine de plumb, fier, argint viu, aur și argint. Ea are 35 mile în lungime și 30 în lățime.

« Grecii sau Valahii, care sunt mulți în toate părțile din țară, aparțin bisericii grecești » (1793—1794).

Moldova

« regiunea europeană, care e numită și Valahia Mare, răsăriteană sau de jos, se mărginește spre Nord cu Nistrul și Podolia, spre Sud cu Dunărea și Bulgaria, spre Vest cu Rossia Neagră și Transilvania.

« Ea este bogată în cereale, legume, miere, ceară și cai . . . » (1196).

Valahia (Dacia transalpina)

« țara dincolo de munți, așa numită, se mărginește spre Est cu Moldova, spre Vest cu Transilvania și Ungaria, spre Sud însă cu Dunărea.

« Ea este bogată în cereale și vii, mai ales sunt mult apreciați caii săi și cultura de vite este bună.

« Populația Valahiei, între care se găsesc și romano-catolici, aparține mai ales bisericii grecești, iar după originea lor o colonie romană, limba lor fiind deci alcătuită dintr'o latinească stricată » (2069—2071).

« După aceste trei mari regiuni românești, întâlnim și următoarele subregiuni:

Basarabia

« provincie în Europa care se mărginește spre Nord cu Podolia, spre Vest cu Dunărea și spre Est cu Marea Neagră » (244).

Hațegul

« ținut mic sau vale, 9 mile de lungă, în colțul extrem al Transilvaniei, înconjurat de jur împrejur de munți » (832).

Țara Oltului

« un anumit ținut al Transilvaniei, care e despărțit prin Olt de Țara Bârsei și unde este și capitala țării, Sibiul » (82).

Țara Bârsei

« mic ținut în Transilvania, pe râul Bârsa, lângă granițele Moldovei și a Valahiei, care, împreună cu munții și pădurile sale constituie un fel de țărișoară pentru sine, despărțită de Țara Oltului prin râul Olt. Brașovul și multe alte târguri aparțin Țării Bârsei și multe frumoase sate cu culturi frumoase de cereale, dar fără podgorii » (327).

II. APE ȘI RÂURI

Dunărea

« un mare fluviu în Europa... care se varsă prin 6 brațe în Marea Neagră, cu atâta violență încât la o depărtare de 20 mile franceze el își mai păstrează apele sale dulci, după ce a parcurs până la revărsarea sa în mare peste 700 de mile » (590).

Nistrul

« mare râu care izvorește din voevodatul Lemperg-ului, desparte Moldova de Polonia și se varsă la Cetatea Albă în Marea Neagră » (582).

Prutul

« mare râu în Moldova, care izvorește din Carpați, trece pe la Iași și se varsă în Dunăre. Nu departe de Fălciu, s'a dat pe malurile acestei ape, în Iulie 1711 o mare luptă între Moscoviți și Turci, care luptă a durat 3 zile » (1488).

Tisa (Tibiscus)

« râu care izvorește din Carpați la frontiera Transilvaniei și se varsă nu departe de Titel în Dunăre. Taxa care se percepe pentru transportul pe acest râu al sării care provine din Transilvania și Ungaria, aduce anual mari venituri » (1912).

Siretul

« râu, care izvorește în Transilvania și se varsă prin Moldova în Dunăre, nu departe de Axiopol » (1779).

Moldova

« râu care izvorește în Transilvania și se varsă la Torgorod, în Siret » (1196).

Oltul (Aluta)

« un râu destul de mare în Transilvania, care izvorește din Carpați la muntele Tarcău, adună un număr de ape ca Harghita, trece pe lângă cetatea Făgărașului, se strecoară prin Pasul Turnu Roșu și după ce a parcurs astfel toată Transilvania și Valahia, el se varsă la Nicopole în Dunăre » (76).

Someșul

« cu acest nume se găsesc în Transilvania două râuri din care unul Someșul Mare care izvorește în apropiere de Bistrița, iar la Dej se varsă în el Someșul Mic, pentru ca împreună, să se verse în Tisa » (1669).

Crișul

« râu care se varsă în Tisa » (961).

Mureșul

« un mare râu care izvorește în Carpați în Transilvania și se varsă la Seghedin, în Tisa » (1134).

Târnava

« râu transilvănean, care izvorește între Ciuc și Uioara, trece pe la Sighișoara și Mediaș, se unește cu Târnava Mică și se varsă apoi în Mureș » (978).

III. ORAȘE, TÂRGURI ȘI SATE

a) *Centre muntenești*

— *București* (Bucherest, Bucuresta), « oraș mare dar slab fortificat în Valahia, unde-și are reședințe Prințul sau Hospodarul. Orașul e situat pe râul Dâmbovița, la 9 mile spre Sud-Est dela Târgoviște. Există peste 40 de biserici și mănăstiri și religia predominantă este cea greco-ortodoxă » (320).

— *Argeș* (Argisch), « oraș și castel de munte în Valahia, în apropierea graniței Transilvaniei, de unde izvorește râul Dâmbovița » (131).

— *Brăila* (Brailow, Ibrahim, Brail) « oraș mic în Valahia, situat acolo unde Siretul se varsă în Dunăre, la 22 mile spre Est de Târgoviște » (292).

— *Cernetești*, « localitate în Valahia, în a cărei apropiere crește o viță excelentă, care ca tărie și gust nu rămâne în urma niciunei alte vițe din Europa » (535).

— *Dâmbovița* (Dambrowitz), « oraș pe râul Dâmbovița, în Valachia » (541).

— *Câmpulung* (Kämpelunge, Campus longus): « localitate admirabilă în Valahia, la 6 mile depărtare de Brașov. Are anual un târg cu renume

mare care ține toată luna Iulie și e vizitat intens de către comercianții din Turcia europeană. Din cauza situației agreabile, numeroși boieri își au aci locuințele lor » (950).

— *Pitești*, « oraș mic în Valahia, în a cărei apropiere se găsește un vin, printre primele vinuri din Europa » (1427—28).

— *Târgoviște* (Targowisko), « oraș în Valahia, pe râul Ialomița, unde-și are reședința uneori Principele Munteniei » (1901).

— *Tismana*, « localitate mică întărită în Valahia, spre frontiera Banatului Timișoarei » (1941).

b) Centre moldovenești

— *Iasi* (Iassium), « capitala Moldovei, pe râul Prut, cu o cetățuie puternică. Ea este reședința Principelui Moldovei. Există numeroase biserici greco-ortodoxe, care au toate clopote, lucru ce nu este permis de Turci celorlalți ortodocși din Turcia. Aci este renumit vinul de Catanagou » (904—905).

— *Chișinău*, « oraș mic în Moldova, la 8 mile spre Vest dela Bender » (973).

— *Suceava*, « oraș rău întreținut în Moldova, lângă râul Siret, la 6 mile depărtare spre Sud-Vest de Iași » (1814).

— *Siret*, « oraș în Moldova, pe râul cu același nume, situat la 15 mile spre Vest de Iași » (1779).

— *Bacău* (Baccovia), « oraș în Moldova, pe râul Missovo, are un episcopat care depinde de Galați » (176).

— *Tighina* (Tegina, Bender) « cetate turcă în Basarabia, pe Nistru » (228).

— *Cetatea Albă* (Bialograd, Moncastrum), « oraș întărit turc în Basarabia, pe Nistru » (248).

— *Hotin* (Chotimia) « oraș mic în Moldova, pe Nistru, la frontiera podolică, în fața cetății poloneze Caminietz, la 16 mile spre Nord de Iași » (438).

— *Fălciu* (Falczin), « oraș în Moldova, pe râul Prut » (674).

— *Galați*, « oraș mic turc, în Moldova pe Dunăre » (734).

— *Cotnar* (Kotinara) « orașel în Moldova, la 6½ mile spre Nord-Vest de Iași, renumit prin vile sale » (986).

— *Chilia* (Kilia nova), « oraș foarte bine întărit în Basarabia, la vărsarea Dunării în Marea Neagră » (996).

— *Roman*, « orașel în Moldova, la 16 mile spre Vest de Iași » (1626).

— *Reni* (Tamarovo) « orașel în Moldova, la 4 mile spre Sud de Iași, unde se varsă Prutul în Dunăre » (1896).

— *Ștefănești* « orașel în Moldova, pe Prut, la 8 mile spre Nord de Iași » (1852).

— *Târgul Frumos*, « oraș în Valahia, la 8 mile depărtare de Iași » (1940).

c) *Centre ardelenesti*

— *Abrud* « mare centru în Transilvania, 5 mile depărtare dela Alba Iulia, pe râul Ompa. E locuit de Valahi, Unguri și vreo câțiva Sași și aci se găsește cea mai de seamă mină de aur din Ardeal, cunoscută încă de Romani sub numele de Auraria » (9).

— *Arad* « puternică cetate, unde . . . până la intrarea Timișoarei în mâinile creștinilor, se desfășura un intens comerț între creștini și Turci » (123).

— *Bistrița*, « oraș mic dar întărit, pe râul Bistrița în Ardeal. Înainte vreme făcea un comerț intens cu Polonia și Moldova, comerț care se găsește însă acum în decadență » (244 și 259).

— *Caransebeș* « oraș la 3 mile depărtare dela frontiera Valahiei, acolo unde se varsă râurile Caran și Sebeș în Timiș, la 8 mile depărtare de Timișoara și 3 mile depărtare dela Portile de Fier » (374).

— *Cluj* (Claudiopolis) « oraș în Transilvania, situat nu departe de munți înalți, acum în bună parte în ruină, înconjurat fiind numai de un zid și turnuri de apărare. Guvernatorul General, contele de Steinvillle a ridicat o fortăreață pe o colină de unde domină orașul » (450).

— *Brașov* (Corona, Stephanopolis) « oraș comercial mare și fortificat în Transilvania, în așa numita Țara Bârsei, la frontiera unde se întâlnesc Moldova cu Valahia. E cel mai populat oraș în țară » (522).

— *Deva* « castel și trecătoare, pe râul Mureș în Transilvania și târg destul de mare » (565).

— *Sibiu* (Cibinium) « capitala Transilvaniei pe râul Sibiu. Orașul este destul de mare și întărit după metoda veche » (863).

— *Mediaș* (Media), « oraș mijlociu în Transilvania, la 4 mile depărtare de Sibiu » (1157).

— *Orșova* « oraș mic și întărit în Banatul Timișoarei, la Dunăre. Nu departe se găsește insula bine fortificată Carolina » (1337).

— *Rodna* « oraș în Transilvania, unde se găsesc mine excelente » (1508).

— *Tușnad* « orașel, nu departe de Satu Mare » (1905).

— *Timișoara* « Banat care se mărginește spre Est cu Valahia, spre Sud cu Dunărea, iar spre Vest cu Tisa și care, pe lângă capitală, Timișoara, cuprinde și 970 orașele, târguri și sate » (1913—1914).

— *Turda* « mare dar acum decăzut târg din Transilvania, la 2 mile depărtare de Cluj, renumit prin excelentele sale mine de sare » (1950).

— *Oradea* « un oraș foarte bine fortificat, pe râul Criș, în a cărui apropiere se găsesc băi termale. Acest centru face un mare comerț, agricultura și viticultura fiind renumite. Se cresc însă puține vite » (2121).

— *Alba Iulia* « oraș și fosta reședință a Principelui în Transilvania, pe râul Mureș, cu o cetate puternic întărită » (2133).

— *Satu Mare* « oraș destul de mare și bine întărit pe râul Someș » (2193).

— *Sighet* « situat pe Tisa, spre munții Carpați » (2214).

d) *Localități dobrogene*

— *Caliacra*, « oraș turcesc pe țărmul Mării Negre, cu un port bun » (346).

— *Cavarna*, « localitate pe coasta de Nord-Vest a Mării-Negre, care posedă un port frumos » (956).

— *Mangalia* « localitate turcă pe coasta de Nord-Vest a Mării Negre, cu unul din cele mai frumoase porturi ale acestei mări » (1114/15).

* * *

« In afară de acestea, mai găsim menționate următoarele localități românești:

Giurgiu (770)	Călărași (952)
Câineni (968)	Sebeș (1762)
Sighișoara (1719)	Șercani (1890)
Turnul Roșu (1638) și	Huși (895).

« Insula Serpentum » (1871), Pasul dela Turnu Roșu (1638), Porțile de Fier (626), și Pasul dela Buzău (333), ca elemente geografice pe deplin consacrate în jurnalistica acelor vremuri.

* * *

« Evident că o serie de detalii (distanța, poziția geografică, etc.) nu corespund întotdeauna exactității. Acestea și alte abateri dela preciziunea științifică sunt de altfel scuzabile din moment ce ne reamintim că această lucrare a fost compilată acum aproape 250 ani și când predomina o atmosferă de încă puternică infiltrație catolică în toate manifestările de viață și în toate operele de știință și cultură.

« Faptul remarcabil, pe care ni-l desvăluie însă această lucrare, este și rămâne următorul: recunoașterea, prin acele 146 nomenclaturi geografice de regiuni, ape și așezări omenești, că între Nistru și Tisa, Dunărea și Marea Neagră, Europa de Vest și lumea germanică în special, atesta existența spațiului etnic, istoric și economic românesc.

« O succintă geografie economică, pe baza materialului citat mai sus, pentru regiunile românești, ar putea fi schițată astfel:

« 1. In Muntenia și Moldova (inclusiv Bucovina și Basarabia), renumite centre viticole și în genere o viticultură răspândită în întreaga regiune deluroasă care se întinde aproape că paralel cu lanțul arcuit al Carpaților;

« — recunoașterea unei bogății în cereale, legume și miere, precum și apreciată rasă cavalină din Muntenia mai ales, creșterea de vite fiind considerată ca bună;

« — ca centru comercial de prim rang este recunoscut Câmpulungul din Muscel, situat la intersecția zonei economice muntoase și a zonei de șes, cu un iarmaroc « în renume mare care ține toată luna Iulie »; tot, Câmpulungului îi revine în acele vremuri titlul de primă stațiune climaterică.

« 2. Prea puțin se vorbește de Dobrogea. Dar merită totuși să semnalăm faptul că pe acea vreme Caliacra, Caverna și Mangalia erau toate considerate ca bune și frumoase porturi, capabile probabil să satisfacă pe acea vreme modestul trafic maritim și exigențele tot modeste ale hinterland-ului lor. Constanța, este amintită doar în treacăt.

« 3. Transilvania, muntoasă și împădurită, este prezentată pe de altă parte ca o regiune economică perfect echilibrată, unde abundă nu numai pădurile, agricultura, viticultura și creșterea vitelor, dar și exploatarea miniere de la sare până la mercur, argint și aur.

« Cereale în Țara Bârsei, aur la Abrud, sare la Turda, minereuri diverse în ținutul Rodnei, agricultură intensivă și viticultură excelentă în regiunea Oradei caracterizează sumar dar valabil până astăzi, valoarea și structura economică a acestei regiuni « valahe ».

« Este scoasă în evidență artera economică Tisa, marile centre comerciale Brașov și Arad, starea oarecum decadentă din punct de vedere comercial a Bistriței și, până astăzi renumitele băi termale, de lângă Oradea (Băile Felix?).

« Toate, precum vedem, în Dacia... « din vechime regiunea unde azi (1727) este situat Principatul Transilvaniei, Moldova și Valahia ».

ȘEDINȚA PUBLICĂ

DELA 7 MARTIE 1941

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l ION I. NISTOR face o comunicare despre *Romanii în Transdanubia*

Ședința intimă.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU comunică invitația Universității Catolice Fordham University, din New-York, la serbarea centenarului ei, care se va face în zilele de 5—7 Septembrie 1941.

— Se delegă d-l D i m . G u s t i care se oferă să reprezinte Academia la această serbare.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

DELA 14 MARTIE 1941

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l MIHAIL DRAGOMIRESCU, membru de onoare, face o comunicare despre *Eminescu — poet universal*.

D-l GEORGE OPRESCU, membru corespondent, face o comunicare despre *Carol Popp de Szatmary — desinator*.

Ședința intimă.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU rostește următorul elogiu adus memoriei publicistului ardelean T. V. Păcățian, decedat la 11 Februarie a. c.:

«La 11 ale lunii trecute s'a stins din viață, la Cluj, în vârstă de 89 ani, un slujitor al scrisului românesc, care, vreme de șapte decenii aproape, dela 1872, de când își publica cele dintâi încercări literare în *Famula* dela Oradea, până la 1941, când își tipărea ultimele foiletoane istorice în *Tri-buna Ardealului* dela Cluj, n'a lăsat peana din mână.

«Este T. V. Păcățian.

«În tot acest timp, scrisul său, risipit în coloanele revistelor literare și ziarelor politice românești de peste munți, a contribuit, alături de al atâtor altora, la menținerea trează a conștiinței și sufletului național al neamului, prin afirmarea și apărarea drepturilor și intereselor cărora era consacrat acest scris.

«Evident, ca ziarist român pe vremea stăpânirii ungurești, T. V. Păcățian a trebuit să plătească și el, pentru această laborioasă și devotată activitate publicistică românească, tributul cuvenit temnițelor maghiare și să-și caute refugiu — temporar — dincoace de munți, în țară.

«Căci, aci, în țară, la București, a cunoscut cel ce rostește aceste cuvinte, mai întâi, personal, acum vreo 43 de ani, pe mult regretatul publicist, pe când ținea casa la Drogheria unui frate al său, sub Hotel de France (azi Lafayette), în colțul dinspre Casa de Depuneri, și pe când, în momentele libere, traducea cu sânge, *Lupta pentru Drept* a lui Rudolf Jhering.

«Dacă pe urma lui T. V. Păcățian nu ar fi rămas altceva decât activitatea ziaristică de care am vorbit și totuși ea ar fi fost de ajuns ca urmașii să-l așeze în rândul celor mai vrednici și meritoși ziariști ai Românilor de peste munți, la care, se știe, ziaristica a fost nu atât o profesiune, cât o vocație și, mai ales, un sacrificiu.

«Dar zelul său în slujba neamului l-a adus să întreprindă o lucrare de care și-a legat pentru totdeauna numele. Este marea colecție de acte și documente privitoare la luptele politice naționale ale Românilor de sub Coroana ungară, dela 1791, dela *Supplex libellus*, până la Procesul Memorandiului — publicațiune pe care a intitulat-o *Cartea de Aur*.

«Sunt opt volume mari, fiecare de câte 7—8 sute de pagini, în care se găsește adunat și ordonat întreg materialul istoric documentar din care se pot urmări și reconstitui luptele, pe care conducătorii și reprezentanții poporului român de peste Carpați, a trebuit să le ducă pentru emanciparea sa politică și națională, iar, după ce începu politica de violentă maghiarizare, pentru însăși salvarea ființei sale naționale.

«Opera aceasta monumentală, rezultat al unei munci pe care numai un om de stăruință și râvnă lui T. V. Păcățian, o putea înfăptui, în împrejurările așa de grele în care se găsea, s'a bucurat, dela început până la sfârșit, de aprecierea și sprijinul Academiei Române, care, la 1905, i-a

decernut pentru întâlul volum, premiul Năsturel, de 5 000 lei aur, iar la 1930, pentru ultimul volum (al VIII-lea), premiul Aurel Cosma de 100 000 lei.

« O recompensă însă de care s'a bucurat mai mult decât de toate cele ce i-au mai venit a fost, pentru dânsul, distincțiunea pe care i a acordat-o Regele Carol I, conferindu-i *proprio motu* medalia Benemerenti cl. I, pe vremea când această medalie se distribuia cu discernământul necesar. Acordată, în cazul lui T. V. Păcățian, unui publicist din Ardeal pentru o scriere al cărei autor fusese pus sub acuzare, judecat și condamnat la 6 luni temniță de Stat la Seghedin, — această înaltă distincțiune regală constituia o adevărată demonstrațiune față de asupritorii, care, lovind în apărătorii cei mai devotați ai unui neam întreg, socoteau — în șovinismul lor — că vor distruge însuși acest neam.

« De aceea — cum ne relatează un tânăr și talentat ziarist într'un frumos și duios necrolog făcut « Moșului Păcățian » — pe modesta lui masă de scris, ținea, sub sticlă, două documente: dovada de eliberare din închisoarea dela Seghedin și brevetul Regelui Carol I pentru Benemerenti. Erau actele de recunoștință, cu care, zicea el, se mândrește mai mult în viață.

« Acum T. V. Păcățian nu mai este. Socotesc însă că sufletul lui de mucenic al scrisului românesc nu putea trece în lumea eternității, fără ca numele său să nu fie înregistrat în analele celui mai înalt așezământ de cultură al neamului, ca un pios omagiu adus memoriei sale ».

D-l Secretar General ALEX. LĂPĚDATU aduce la cunoștință că d-l Artur Gorovei, membru de onoare, a trimis o notă cuprinzând amintiri ale sale despre Teodor Stefanelli, cum și cuvântarea funebă pe care a rostit-o în numele Academiei la moartea lui, în Folticeni, unde Stefanelli a murit în pribegie. Iată textul:

« Eram judecător de ocol la Folticeni.

« Într'o zi a intrat în biroul meu, un domn pe care nu-l cunoșteam, deși era însurat cu o folticeneancă de ale noastre; un domn foarte simpatic, care-ți atrăgea atenția printr'un mare neajuns fizic al lui: jumătate din obraz era acoperită cu un strugure roșu, o escrescență care i-a dat mult de suferit sufletește.

« Era Teodor Stefanelli, judecător și el la Tribunalul din Câmpulungul Bucovinei. Venise la familia nevastei lui, și cu ocazia aceasta se interesa de organizarea judecătorească din România, de modul cum se fac judecățile, și i-am dat toate informațiile cu putință.

« Despre familia soției lui Stefanelli, care era tot din Bucovina, se cuvine să amintim câteva lucruri.

« Ruxanda Belici soacra lui Stefanelli, era fiica bucovineanului Panaite Moldovanu, însurat cu Maria, născută Velescu.

« Ruxanda Belici mai avea patru surori: Catinca, măritată cu Vasile Stamati. din Folticeni, fiu al lui Ifimie Rață, din Bărăști, pe Moldova, zis și Iftimie Stamati, întemeietorul spitalului din

Folticeni; altă soră era nevasta lui Niță Cucinschi, Moldovan din Câmpulung, care până la sfârșitul vieții lui a fost primar al orașelului cu nume așa de potrivit; a treia soră, Profira, a fost măritată cu Gheorghe Radu, fiul lui Costache Radu și al Zoitei născută Romănescu, la 11 Septembrie 1866. A patra fiică a lui Panaite Moldovanu a fost Elena, născută în 1852, căsătorită la 28 April 1875, cu Nicu Rojniță, și moartă la 30 August 1878.

«Profira Radu a murit în Folticeni, la 20 Februarie 1930, în vârstă de 85 de ani.

«In casa lui Niță Cucinschi am petrecut și eu o lună de vacanță, într'un an pe când Dimitrie Onciul își pregătea examenul de matură, și acuma, de câte ori trec prin Câmpulung, jalea mă cuprinde privind casa modernă, din fundul pieții de lângă palatul comunal, în locul așezării bătrânești a Moldovanului Niță Cucinschi.

«Despre Maria Velescu, soția lui Panaite Moldovanu, s'ar putea bănuî că era fata preotului Velescu din Folticeni. Așa s'ar explica stabilirea lui Moldovanu în orașul acesta, în casa din strada de astăzi, Regele Mihai I, în dosul statuii Grănicerului, casa care a fost avere de zestre a soției lui Moldovanu bucovineanul.

«Când a descălicat Panaite Moldovanu în Folticeni, nu știm încă, dar la 1851, el locuia în casa aceasta, de care se leagă oarecare amănunte interesante.

«La 8 Mart 1851, «Obștia târgului Folticeni», adresează o jalbă «Inaltului Divan Apelativ» din Iași, în care se tângue că Aga Dimitrie Cantacuzino, proprietarul moșiei Folticeni, pe care se întemeiasse partea orașului în zona căruia intra și casa lui Moldovanu, se încearcă să întărească un act prin care a vândut Clucerului Neculai Boian, pe lângă locurile cu bezmăn cei-au rămas nerăscumpărate pe «partea de sus a târgului», și «toate drumurile de prin ulițele târgului i osebite drituri ce le-ar fi putut închipui atunci când pe această parte erau supuse bezmănelui toate locurile». Subscriitorii jalbei susțin că Aga nu putea vinde drumurile «fiind obștești și o comunicație fără de care noi niciodată nu i-am fi numărat o însemnată sumă pentru răscumpărăturile ce am făcut fiecare în parte».

«In fruntea acestei jalbe este iscălit Matei Gane, tata scriitorului Nicu Gane; urmează apoi Dr. I. Diaconovici (bucovinean), Sainoglu, Rudinca Păhărniceasa¹⁾, Stolnicul Gh. Radu, Karl Vorel (farmacist), Dimitriu, Anton Witzel, A. Stroescu, și la urmă iscălește Panaite Moldovanu.

«Panaite Moldovanu avea tot interesul să facă această jalbă, deoarece el își răscumpăraseră casa de sub bezmăn, și dacă i se închidea strada, care o încunjura pe două părți, nu ar mai fi avut ieșire.

¹⁾ Rudinca era mama lui Iorgu Văsescu; era de origină polonă, și fusese măritată cu paharnicul Iordache Grigoriu-Văsescu, frate cu vesitul căminar Ioniță Grigoriu, din Folticeni, al cărui adevărat nume de familie era Văsescu, de loc din satul Nănești, județul Putna.

«Pe jalba aceasta, Înaltul Divan Apelativ pune rezoluția că protestul Obștei «se întoarce dătorilor prin a lor vechil», de vreme ce se constată că prin cererea făcută de C a n t a c u z i n, pentru întărirea actului, se cerea numai constatarea bunei învoiri dintre părțile «contrăctăluitoare», iar statornica întăritură urmează a se face după încheierea termenului publicațiilor.

«Panaite Moldovanu a scăpat de primejdia ce bănuia că-l amenință; locul uliței nu s'a vândut, și la 4 Octomvrie 1851, «Sfatul orășenesc de Folticeni» îi învoiește să-și facă zaplaz de scânduri la ograda dumisale «provizornic», numai despre dumneai Cucoana Stroeasca», iară despre ulița șoseluită ce vine în fața caselor dumisale, va face staheturi de lemn boit sau zidul de cărămidă».

«Arhitectul orașului vine să-i tragă linia pe care să facă îngrăditura, și-l retrace cu o palmă de loc din cât cumpăraseră el. Moldovanu se plânge Departamentului Lucrărilor Publice, care se vede că nu i-a dat dreptate, ceea ce l-a îndemnat ca la 16 Mai 1852 să se adreseze «Onorabilei Stărostii a K. K. Aghenției și gheeneral Consulat», să mijlocească la Sfatul orășenesc să deie a sa lucrare în pricina cu zaplazu.

«Panaite Moldovanu, punându-se sub scutul Consulatului austriac, era deci considerat ca supus al marei Împărății.

«Dacă a intervenit sau nu Consulatul, nu știm, dar cu data de 17 Iunie 1852, mai mulți boieri din Folticeni iesească o mărturie că Panaite Moldovanu, având învoirea Departamentului Lucrărilor Publice de a-și face zaplazu pentru care Sfatul orășenesc a primit și poroncă dela Departament, «astăzi chemând meșterii teslari în funța noastră, au arătat să sunt opriți de cătră dumnealui Președintele Sfatului orășănesc a înainti lucrul ce cu voia Eforiei este început, la ograda dumisale Moldovanu, dela luna Noemvrie anul trecut».

«Moldovanu s'a plâns din nou Departamentului, care a însărcinat pe Postelnicul Alecu Botez-Forăscu ca împreună cu Spatarul Teodor Buzdugan, dregătorul ținutului Suceava, să cerceteze pricina și să raporteze. În 1872 Septemvrie 2, casa aceasta a fost vândută lui Alecu V. Dimitriu, de cătră moștenitorii Mariei Moldovanu¹⁾.

«Teodor Stefanelli venea adeseori în Folticeni, unde avea doi cumnați: Eugeniu Petrovski, bucovinean, cunoscut sub numele de Petrescu, medic veterinar, căsătorit cu Maria Belici și Leon George Spiridon, funcționar la căile ferate, căsătorit cu altă fiică a Ruxandei Belici.

«Peste câțiva ani, după ce l-am cunoscut pe Stefanelli, am fost și eu în casa lui din Câmpulung.

«Mă duceam spre Dorna cu trăsura, ca de acolo să trec înapoi în Moldova, la Gura-Negrei și Șarul-Dornei, unde era de efectuat o cercetare

¹⁾ Documentele acestei case sunt în păstrarea Doamnei Elena Ing. G. Dimitriu, actuala proprietară.

locală, și împreună cu tovarășii de drum ne-am oprit să-l vedem pe judecătorul așa de simpatic, atunci — mi se pare — președinte al tribunalului din Câmpulung.

« Au trecut ani la mijloc, întâlnindu-mă, din când în când, cu Teodor Stefanelli, fără să fi avut prilejul să leg cu el relațiuni prietenești, cu toate că aveam, pentru el, deosebită considerație, ca pentru un om distins, precum era. Când am intrat și noi în războiu, Stefanelli a fost nevoit să-și părăsească Bucovina lui iubită, și să se refugieze în Moldova, la rudele lui.

« Crezând și el, ca mulți alții, că războiul va fi de scurtă durată, s'a aciuiat la cumnatul său Spiridon, șeful stației Dolhasca; dar când și-a luat nădejdea aceasta, și războiul își părea că are să ție o veșnicie, a venit în Folticeni, la cumnatul său Eugeniu Petrescu.

« Erau vremuri grele. Dușmăniți, în vatra noastră, de Rușii cari nu se făcuseră stăpâni, și gata să pribegim în fiecare clipă, în fața invaziei celui-lalt dușman, care se strădănuia să ne copleșească, nu ni mai rămânea vreme să ni manifestăm prietenie și dragoste către acei de cari ne simțeam atrași sufletește. De aceea întâlnirile mele cu Stefanelli se întâmplau mai rar, pe stradele orașului, în așteptarea veștilor Comunicatului Oficial, din care niciodată nu aflai ceea ce doreai să știi.

« Când s'a făcut unirea cu Bucovina, Stefanelli a fost cel întâi care a trecut granița spulberată, ca să se închine pământului din care era zămislit.

« Cât timp a zăbăvit în Bucovina, când s'a întors înapoi în Folticeni, nu știu. Știu, însă, că în ziua de 23 Iulie 1920 am aflat vestea care m'a sguduit ca un trăsnet: a murit Teodor Stefanelli.

« Plâns de familie, regretat de cei cari-l cunoșteau, a fost înmormântat în țințirumul bisericii din Tâmpaști.

« În catedrala « Adormirea Maicei Domnului » unde i s'a făcut prohodul, în calitatea mea de coleg la Academia Română cu Stefanelli, cu inima măhnită, am rostit câteva cuvinte de cinstire a aceluia care ne părăsea așa fără de vreme.

« Cuvântarea mea a fost aceasta:

« Teodor Stefanelli s'a născut în târgul Siret din Bucovina, la 18 August 1849.

« La liceul din Cernăuți, unde și-a făcut studiile, a avut profesori pe vestiți cărturari români Aron Pumnul și Ioan Sbiera, dela cari a putut să-și desăvârșească învățătura născut de neam, religie în care fusese crescut în casa părintească. Tot la Cernăuți a avut coleg de școală pe Eminescu, despre care a scris amintiri duiioase, cu ajutorul cărora se vor deslega multe din problemele privitoare la viața acestui mare cugetător.

« La 1868 a început să învețe Dreptul la Universitatea din Viena, și la 1875 a trecut, cu distincție, examenele de doctorat.

« Menit să fie unul dintre fiii distinși ai poporului subjugat din Bucovina, Teodor Stefanelli nu și-a dus o viață de student, după chipul obișnuit, ci dela început chiar a fost preocupat de gânduri mari și a dezvoltat o întreagă activitate pentru deșteptarea conștiinței naționale a Moldovenilor lui, pe care-i iubea mai presus de toate, și pentru mântuirea

căroră și-ar fi jertfit chiar viața. Intovărașit de tineri care urmăreau aceeași țință, ca Eminescu și Slavici, Stefanelli, în calitate de membru al societății « România Jună », a muncit din răsuputeri și a izbutit să se dea un fast deosebit serbărilor din 1871, dela mănăstirea Putnei, pentru pre-slăvirea marelui nostru Voevod, Ștefan-cel-Mare și Sfânt.

« Cu studiile isprăvite, dar fără norocul de a se fi născut bogat, și fără meșteșugul afacerilor, Stefanelli s'a întors în Bucovina, și a intrat în magistratură. Cunoștințele sale temeinice de drept, puterea lui de muncă, manierele lui civilizate și nepărtenirea cu care știa să împartă dreptatea, în țara atâtor neamuri diferite și dușmane, l-au impus acelora pentru cari era destul ca cineva să fie Moldovan, pentru a i se tăgădui orice drept, și la 10 Decembre 1903 a fost numit consilier al Curții de Apel din Lemberg, iar la 9 Ianuar 1910, a ajuns culmea la care este îngăduit să ajungă numai cei puținii aleși dintre mulțimea celor cari o râvnesc: a fost numit membru al Înaltei Curți de Casație din Viena, delegat cu conducerea Curții de Apel din Lemberg, secția Bucovinei, demnitate pe care a ținut-o până în 1911, când a ieșit la pensie.

« Cu toate că magistratura, pe care el a conceput-o așa de frumos și a îndeplinit-o așa de conștiincios, i-a răpit o viață întreagă, totuși Stefanelli nu a putut să puie stavilă pornirii lui sufletești, și a găsit puțința să-și jertfească și restul vieții, pentru izbânda cauzei din care își făcuse un ideal: înălțarea neamului moldovenesc din Bucovina.

« În 1875, când se înființează Universitatea din Cernăuți, Teodor Stefanelli împreună cu Dimitrie Onciul, cu Ciprian Porumbescu, și cu alții, pun temelia celei întâi societăți de studenți români, cu numele de « Arboroasa », iar el și cu Vasile Morariu au fost cei întâi « membri bătrâni » intrați în comitetul tinerilor studenți, pentru a-i iniția și a-i conduce în viața socială și culturală.

« Cunoscător al condițiunilor cerute pentru ca un popor să poată progresa, Teodor Stefanelli, împreună cu Ștefan Ștefureac, întemeiază în 1883, societatea « Școala Română » din Suceava, care astăzi are filialele în toate orașele din Bucovina, și după stăruințele lui s'a înființat, în Câmpulung, cunoscuta școală de lemnărit, care a contribuit, într-o măsură așa de mare la răspândirea artei populare românești, care ni face pretutindeni cinste.

« Ca răsplată pentru atâtea merite, Stefanelli a fost ales, în 1911, vicepreședinte al Societății pentru cultura și literatura românească din Bucovina.

« Ajuns la o vârstă când alții, obosiți de viață, se odihnesc în neactivitate, Teodor Stefanelli începe o nouă luptă, o luptă aprigă, pentru izbăvirea neamului românesc din Bucovina, amenințat de primejdia slavismului. La 1913, în marele conflict biseicesc dintre Români și Ruteni din Bucovina, Teodor Stefanelli se pune în fruntea acțiunii de salvare a Bisericii Naționale-românești, și ca președinte al Comitetului de tratative între Români și Ruteni, redactează un mare memoriu, un document de înaltă valoare, în care se iau la întrecere întinsele lui cunoștințe istorice și măiestria logicei lui neînfrante. Memoriul acesta a ajuns în mâna

împăratului Franz Joseph, care urma să hotărască de soarta Bisericii noastre din Bucovina, ultimul stăvilă în care mai nădăjduiau Bucovinenii.

« În acest timp izbucnește războiul și Stefanelli e nevoit să se refugieze în România, în orașul nostru. Austriaci îl socotesc trădător, îl dau în judecata Consiliului superior de Justiție din Viena, și-i opresc plata pensiei.

« Fără a se tângui și fără a se intitula « martir », Teodor Stefanelli suferă toate nedreptățile, căci avea credință neștrămutată în izbânda cauzei pentru care luptase până la bătrânețe, și nu a fost om mai fericit pe lume, ca el, când în toamna anului 1918 a sărutat pământul Bucovinei lui slăvite, în care a intrat învingător, pentru a sărbători unirea Bucovinei cu Țara-Mamă.

« Atâta activitate rodnică nu l-a oprit pe Stefanelli de a cerceta cu îndărâtnicie documentele străbune, ascunse în pălămișile atâtor lăzi de gospodari din satele Bucovinei, documente din care iese la iveală viața din trecut a Moldovenilor bucovineni, și drepturile lor asupra pământului pe care l-au stropit cu sudoarea lor, și l-au apărat su sângele lor, vărsat cu îmbelșugare.

« Pentru munca aceasta și pentru studiile în care s'a adâncit, Teodor Stefanelli a fost ales, la 26 Maiu 1910, Membru al Academiei Române, iar lucrarea sa fundamentală: « Documente din vechiul ocol al Câmpulungului moldovenesc », poate servi ca pildă cercetărilor de natura aceasta.

« Acesta a fost omul a căruia viață pământească s'a stins, și în jurul căruia suntem adunați, în aceste minute, pentru a-i da ultimul nostru salut.

« Despre el am putea spune: « între noi ai fost, și nu te-am cunoscut ». Din pricina modestiei lui excesive, Teodor Stefanelli nu a făcut sgomot în jurul lui, și s'a strecurat prin mulțime fără ca mulți dintre noi să știm că stăm în apropierea unui om distins, a unui bun Român.

« Istoria va înscrie numele lui Teodor Stefanelli printre fiii cei aleși ai neamului nostru; prietenii, cari s'au adăpat din izvoarele nesecate ale minții lui luminate și ale unui suflet bun și drept, îi vor păstra o dulce amintire; iar voi, soție nemângâiată și fiu îndurerat, mângâiați-vă cu mândria că acel care v'a părăsit, va fi numit de un întreg popor: « Marele bucovinean Teodor Stefanelli.

« Fie-1 țărâna ușoară! ».

ȘEDINȚA PUBLICĂ

DELA 21 MARTIE 1941

D-l Vicepreședinte I. PETROVICI, deschizând ședința, zice:

Domnilor Colegi,

« În noaptea de Luni spre Marți din săptămâna aceasta a încetat din viață în străinătate, colegul nostru Nicolae Titulescu.

« Este adevărat că acel care ne părăsește astăzi n'a activat prea mult în sânul Instituției noastre și greu se va găsi în această incintă un loc care să-l evoce, un scaun văduvit prin dispariția sa. Cu toate acestea nu rare au fost mărturiile sale de recunoștință pentru forul care l-a ales la scurt interval, membru de onoare și membru activ al Academiei Române, mărturii care au culminat nu de mult, printr'un semn menit să arate dorința lui Nicolae Titulescu de-a rămânea atașat de Instituția noastră, într'o formă care îl va împleti de-a-pururi, și după încetarea ființării sale pământești.

« Însă doliul Academiei Române nu se măsoară cu asemenea considerații de balanță contabilicească.

« Academia este, mai înainte de orice, un loc de consacrare a valorilor naționale, iar Nicolae Titulescu a fost desigur o valoare excepțională. Oricine a avut prilejul să-l apropie, a rămas vrăjtit de ceea ce ar putea să se numească o autentică strălucire intelectuală. O vitesă uluitoare a procesului cugetării, o aptitudine de-a prinde îndată relațiile ideilor cu tot ce-ar putea să șadă în legătură cu ele, o promptitudine neasemănată a replicii care se făcea cu perfecțiunea unui lucru îndelung pregătit, un dar torrențial de expresie care totuși găsea termenul cel mai propriu — fie în formă jucăușă, fie în formă lapidară — un glas de fanfară care străbătea departe și dădea cadența pasului acelora din apropiere.

« Această strălucire s'a manifestat de-a-capul în forma timpurie a precocității, depășind de copil nivelul clasei sale, nu în felul premianților întâi, disputați și contestați de alți colegi, ci cu deplina recunoaștere a tuturor, căci între dânsul și coloana celorlalți, era distanța unui călăreț pe care pedestrima nu-l poate ajunge, ori cât ar voi să gonească. Această strălucire s'a menținut și dezvoltat vertiginos cu vârsta, umind de-o potrivă toate categoriile de profesori, autohtoni și străini, inclusiv somitățile juridice care i-au dat diploma de doctor, cu elogiul supreme, la facultatea de drept din Paris. Cariera sa în țară a sărit toate etapele, ajungând dintr'odată pe planul întâi al baroului și pe-acel al politicii, unde într'o vreme de selecție mai aspră, când nu se făcea loc tinerilor decât cu sgârzenie, iar aceștia nu dădeau brânci generațiilor dinaintea lor, Titulescu și-a cucerit fără zăbavă un loc de primul rang, fiind introdus în guvernul național din 1917, ca ministru de finanțe, la vârsta de 34 de ani.

« Elementul său a fost vieța de acțiune, vieța militantă, nu pasiunea elaborării științifice, deși posibilitățile sale creatoare se manifestaseră frumos și în domeniul acesta, cu prilejul tezei sale de doctorat.

« O precisă conștiință a forțelor sale excepționale, neconținut verificate în comparație cu alții, l-au făcut să dorească o scenă cât mai vastă de manifestare, care nu putea să fie nici zidurile unei camere de lucru, nici estrada unei catedre universitare — pe care a dobândit-o de altfel fără efort — și dacă se poate nici scena restrânsă a unei țări mici, oricât ar fi fost aceasta de legată de inima lui de bun patriot. Împrejurările, după războiul de întregire națională l-au pus la dispoziție o arenă incomparabil mai vastă: aceea a reuniunilor internaționale, care deveniseră continui,

permanente, în străduința colectivă a țărilor, mari și mici, de-a organiza continentul așa de sdruncinat de pârjolul abia trecut și pentru a-l păzi în viitor de-o catastrofă similară.

« Pe această arenă răsunătoare, unde se întruneau cu gânduri generoase și așteptări optimiste, fruntași ai mai tuturor popoarelor, Titulescu, ca delegat al țării sale, a atins momente de adevărată glorie internațională.

« Talentul lui de-a pătrunde chestule și-a le găsi formula cea mai strălucitoare, l-au făcut să domine adunările, să fie adesea prima violină a orchestrei internaționale, ba uneori chiar șef de orchestră, priceput și prestigios.

« Am avut ocaziunea să-l văd la Geneva, unde în două rânduri « Societatea Națiunilor » l-a ales președinte. Mi-a rămas vie în aducerea aminte, cuvântul său decisiv în situațiile cele mai încurcate, elocvența lui ascultată și așteptată cu emoțiune — ca producerea unui mare solist — și mai ales tonul său mândru ca între absolut egali, ceea ce era de natură să ne încante pe toți compatrioții săi, constatând că un reprezentant al poporului nostru poate adopta o ținută deosebită de aceea de care e plină istoria noastră și la care ne-a constrâns prea des vitregia vremurilor: aceea de concesi, de resemnări și înclinări.

« Desigur realitatea a desmințit multe din calculele acestui om, impregnat de spiritul genevez și îți vine poate să zici că elanul speranțelor sale generoase în iminenta înfrățire a popoarelor n'a fost îndeajuns de ținut în echilibru de sacrul egoism național, pe care totuși el era încredințat că-l servește în permanență și cu toată pasiunea necesară. Aceste lucruri — asupra cărora istoria nepărtinitoare se va pronunța complet mai târziu — nu ne poate face să uităm strălucirea cu care am fost reprezentați neîntrerupt în aceste debateri și dispute internaționale, unde adeseori am câștigat cupa învingătorului, asupra altor neamuri cu prestigiu mai îndătinat și că această strălucire se integrează la capitolul trecutului nostru apropiat, valorificându-se chiar indiferent de rezultate, așa cum și la alte neamuri eroi nenorocoși, fie și dintr'un propriu avânt nestăpănit, sunt totuși integrați în istorie, pentru nimbul lor de raze, care au revărsat lumină și asupra patriei lor.

« De altfel, poate un viitor mai îndepărtat va vedea în Nicolae Titulescu mai puțin stâlpul unei clădiri prăbușite, cât precursorul unei instituții care va trebui să vie. Că opera dela Geneva a fost prematură și nădejile acelora care au crezut într'însa au trebuit să se risipească, aceasta este evident. Însă nimenea nu poate crede că războiul este un scop în sine și chiar pretențiunile lui constante de a crea o « ordine nouă » implică dela sine un ideal de pace dreaptă și de popoare înfrățite. Aceea ce-a încercat fără succes Geneva, rămâne, oricum, un țel de viitor.

Domnilor Colegi,

« O maximă a înțelepciunii antice ne înștiințează, că nu trebuie să zici de nimeni că a fost fericit, mai înainte de-a muri. Vieți îndelung răsfățate de soartă, pot să sfârșească totuși cu suferințe și nenorociri. Nu se poate

spune despre Nicolae Titulescu, că n'a fost un răsfățat al norocului și al oamenilor, în cea mai largă parte a vieții sale, — însă totuși finalul ființării sale a fost umbrat de decepții, iar ochii i s'au închis pe o imagine cumplită: icoana țării sale mutilată de hotare, cu care sufletul nostru nu se va împăca niciodată. Ziua dreptății naționale, pentru a cărei contemplare nu există nimeni, oricât de împovărat de viață, să nu mai ceară zile de trăit, — ziua aceea nu va mai luci și în ochii lui Nicolae Titulescu.

« Cu adânc respect pentru această durere supremă și pentru tot ce el a procurat ca recunoaștere și faimă, în bătaia deschisă, virtualităților spirituale ale neamului românesc, să-i întovărim o clipă umbra, pe drumul fără întoarcere, cufundându-ne într'un minut de pioasă tăcere ».

D-l ION RĂDUCANU, membru corespondent, comunicare: *«Ideea națională în gândirea economică a lui Friedrich List»*.

În ședința următoare se dă delegație d-lui coleg Petre Bogdan să reprezinte Academia în Consiliul Fundației Regelui Ferdinand I.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

DELA 28 MARTIE 1941

Președinția d-lui I. PETROVICI.

D-l C. RĂDULESCU-MOTRU face o comunicare despre *Tipul rasial românesc, după indicele cefalic*.

În ședința intimă d-l G. G. MIRONESCU, membru de onoare, cetește următoarea comunicare intitulată *Amintiri despre Nicolae Iorga* :

« Academia Română va pomeni la timpul său pe marele nostru cărturar, Nicolae Iorga, cel mai mare pe care l-a avut până acum neamul românesc.

« Eu nu voiesc să anticipez asupra acestei comemorări. Dar am crezut că sunt dator să notez unele amintiri personale din timpul când eram împreună elevi de liceu.

« S'au împlinit în toamna trecută cincizeci și trei de ani de când am făcut cunoștința lui Nicolae Iorga.

« În Septemvrie 1884, eu am intrat prin concurs, bursier în internatul liceului din Iași, care a fost chemat mai târziu Liceul Național.

« Înaintând regulat, am ajuns în Septemvrie 1887 în clasa a patra.

« Atunci a venit în internat Nicolae Iorga, în clasa a șasea.

« El făcuse la Botoșani cele patru clase gimnaziale.

« Pe când era în clasa a cincea a liceului din Botoșani — după cât știu — el a fost eliminat din școală pentru un motiv, care nici nu era exact și de ar fi fost exact, nu trebuia să aducă eliminarea: i se imputa pe nedrept că nu salutase pe un profesor.

« Cred că Iorga a terminat clasa a cincia la Iași ca extern; iar la finele lunii August 1887 s'a prezentat la concurs pentru internat. A reușit și a fost primit în internat ca bursier în clasa a șasea.

« Eu nu făcusem cunoștința lui cât era extern; dar când a intrat în internat, l-am cunoscut în împrejurările mai jos arătate.

« Elevii interni nu erau repartizați în dormitoare după clase.

« Eu dormeam într'o sală lungă și încăpătoare, în care nu intram direct din coridor, ci treceam printr'un dormitor pătrat ce cuprindea numai trei paturi.

« Sala în care dormeam eu cuprindea, după cât îmi aduc aminte, șase-sprezece paturi, așezate în două rânduri, câte opt, în șir, rămânând în mijloc un larg loc de trecere.

« La începutul lui Septemvrie 1887, am constatat că un coleg nou, înalt și subțire, ocupase un pat ce fusese până atunci liber. Patul acela era aproape de capătul din dreapta al dormitorului, despărțit de ultimul pat din dreapta printr'un loc ceva mai larg, corespunzând ferestrei.

« Din prima noapte, noul coleg a atras atenția noastră prin faptul că, venind să se culce, a luat din cuu singura lampă ce era în dormitor — o lampă mică de gaz — și a așezat-o la patul său. Acesta era un pat de fier ca și celelalte, având, la un capăt, o mică platformă de metal. Pe această platformă noul venit așează lampa.

« Noi eram toți doritori să dormim, pentrucă ne sculasem la ora cinci dimineța — cum era regula — și avusem de lucru toată ziua.

« Lampa pusă la patul noului nostru coleg jena puțin pe unii dintre noi. Însă nu am ținut seama de aceasta.

« Ne-am preocupat numai a ști ce făcea el.

« Am constatat că a scos din hainele lui o carte și a început să citească.

« A doua seară s'a petrecut același lucru.

« Continuă du-se lucrul acesta câteva seri de-a-rândul, am fost toți intrigați de a afla ce cărți citește, mulți bănuind că se delectează cu public și ni nefermise.

« Sub pretextul de a-i așeza mai bine lampa la pat, am putut constata că citea, în acel moment, cartea lui Herbert Spencer despre Educație.

« În câteva seri următoare controlul nostru discret nu a slăbit și totdeauna am constatat că citea cărți de învățătură.

« Convingându-ne astfel că studia opere serioase, am căpătat respect față de el și când intram în dormitor, unul dintre noi îi așeza lampa la pat, spre a-l dispensa pe dânsul să facă aceasta.

« Astfel o legătură de simpatie s'a stabilit între colegii din dormitor și Nicolae Iorga, iar prestigiul său față de noi a sporit, când am văzut că în mod constant el sacrifica o parte a nopții spre a-și completa cultura.

« S'au putut asemenea remarca încercările sale de a citi uneori cărțile în zare, fără a le tăia.

« Dar operațiunea o făcea foarte rar noaptea, probabil din cauza luminii prea slabe ce îi dădea lampa mică de petrol. Ziua însă, la fereastra pe jumătate deschisă, așeza mai des în zare scumpele volume, spre a des-cifra cuprinsul paginelor netăiate.

« Fiind sărac, Iorga nu putea să-și cumpere cărțile ce dorea să citească. Însă principalii librari de atunci ai Iașilor, Kuperman și Emanuel Haiman, poate ei înșiși înduioșați de atâta dor de învățătură ce avea acest tânăr, îi împrumutau cărți nouă, pe care Iorga se obliga să le înapoieze netăiate

și perfect de curate. Înțelegerea era ca volumele să fie restituite librarului în așa stare, încât el să le poată prezenta altor clienți ca nouă. Pentru a aceasta era, în genere, suficient ca să rămâie netăiate capetele volumelor și să fie curate.

« Când ieșea în oraș, primul drum al lui Iorga era la librărie, unde cerceta cărțile și le răsfoia ore întregi. Pe atunci nu erau obligate magazinele a se închide sârbătoarea. De aceea el găsea deschise librăriile Duminică și sârbătoarea.

« În internat, în orele de recreație, Iorga nu se amesteca cu ceilalți elevi la un joc oarecare. Singura lui distracție era citirea. Se așeza în picioare la o fereastră deschisă — ca să aibă puțin aer — și citea, mâncând alune.

« Așa se explică de ce, din fragedă tinerețe, a înmagazinat atât de mult în puternicul său creier.

« Discuta foarte rar cu ceilalți elevi. Nici nu avea timp de conversație, fiindcă era toată vremea în mână cu o carte, al căreia conținut îl sorbea cu nesaț.

« Uneori vorbea ceva mai mult cu vreo doi colegi, dintre cari unul era acea frumoasă inteligență, apusă astăzi, a lui George Longinescu.

« Vieța în internatul Liceului era aspră.

« Ne sculam la ora cinci dimineața. Un om de serviciu trecea prin mijlocul fiecărui dormitor, dela un cap la altul și suna tare dintr'un clopot. Clopotul era destul de mare și era fixat într'o coadă de lemn, având aspectul unei coade de topor.

« Omul de serviciu învărtind cu vioiciune acest instrument de deșteptare, făcea un sgomot așa de puternic, încât nu era posibil a-l ignora.

« Erau unii care încercau să reziste, acoperindu-și capul cu plapoma. Dar încercarea era zadarnică, mai ales că, în asemenea cazuri, cel ce mânuia clopotul se apropia și îl manevra la capul îndărătnicului.

« Niciodată Iorga nu a întârziat de a se scula, măcar că ar fi fost normal să întârzie, pentru că precum am arătat — citea târziu noaptea, după culcarea noastră. El nu dormea mai mult de cinci ceasuri. Deseori dormea mai puțin.

« La ora cinci și jumătate trebuia să fim în repetitor, unde pregăteam lecțiile, sub supravegherea unui pedagog.

« Această supraveghere se mărginea la păstrarea liniștei. Pedagogul nu ne dădea nicio îndrumare pentru învățat și niciun ajutor de a înțelege ce citcam sau de a scrie ce aveam de compus. Asemenea preocupări nu intrau în atribuțiunile de atunci ale pedagogilor.

« Cel mai simpatic era pedagogul Broșteanu. El — cum intra în repetitor — care era o sală mare rotundă — începea să se plimbe cu vioiciune prin mijlocul sălii și continua această plimbare, până suna clopotul de terminarea orelor de repetiție.

« La ora șapte și jumătate treceam în sala de mâncare, unde nu se servea în niște farfuri de metal un fel de amestec de apă și lapte cu puțină sare și cu o bucățică de pâine.

« La ora opt treceam la externat, unde ne făceau profesorii lecțiile, nouă și externilor împreună.

« La amiază ne întorceam dela lecții și aproape imediat luam prânzul, în genere foarte puțin apetisant.

« După prânz intram iarăși în repetitor pentru o oră.

« La ora două reîncepeam lecțiile până la ora patru și jumătate sau cinci.

« Pe urmă aveam recreație până la ora șapte.

« Masa ni se servea la ora șapte. Era compusă dintr'un borș sau o supă și două feluri de mâncare, în genere, de calitate inferioară.

« La ora opt treceam în repetitor până la ora zece, când mergeam la culcare.

« Precum se vede, dela ora cinci dimineța până la ora zece seara, aveam o singură recreație de aproximativ două ceasuri, după amiază.

« În dormitor sufeream iarna de frig. Existând un depozit de lemne în fundul curții, departe de clădirea internatului, ne împărțeam în echipe, care mergeau să aducă porții suplimentare de lemne. Se înțelege că aceasta nu era permis. De aceea organizam ștafete care să ne vestească în caz de pericol de a fi descoperiți.

« Iorga ne servea ca observator în sala de culcare. Cum el adormea foarte târziu, era gata să explice absența noastră în caz de inspecție, ceea ce se întâmpla extrem de rar. Pentru curte, ștafeta eram în genere eu, care aveam reputația de a fugi extrem de repede.

« La început această aprovizionare clandestină o făceam în fiecare seară.

« Dar într'o zi, desfăcând o ușă condamnată din dormitorul cel mic — de care am vorbit la început — am constatat că era o ușă dublă, care dădea într'o hruță îngustă, scoborînd în jos vreo 2 metri. Cei ce au împins cercetările mai departe spuneau că, după hruță, se deschidea o sală largă și lungă, la capătul căreia era iarăși o prelungire îngustă. Se pretindea că acest refugiu ajungea până la mănăstirea Cetățuia.

« Eu n'am scoborît niciodată în această subterană. Deci raportează spusele colegilor ce au umblat pe acolo. După cât știu însă, nimeni nu a răzbătut mai departe de sala cea largă.

« Nouă ne-a folosit această descoperire pentru altceva. Am putut face acolo un depozit mai mare de lemne și nu am mai fost nevoiți a ne aproviziona în fiecare seară.

« Hrana era insuficientă și de calitate cu totul inferioară. De aceea am adresat o plângere Ministerului de Instrucție și am făcut demonstrațiuni ostile în contra Provizorului.

« Iorga a fost între demonstranți.

« Directorul liceului, filologul Burlă, care iubea foarte mult pe școlarii săi, a venit să ne facă mustrări și să ne îndemne a reintra în ordine. O delegațiune din care făcea parte și Iorga a discutat cu Directorul. Am convenit să intrăm în repetitor și să mergem la masă.

« A venit apoi să facă o anchetă amănunțită bunul rector al Universității, Papa Cuhanu.

« Cercetarea a dovedit că elevii aveau dreptate. Însă, pentru că noi nu ne mărginisem a ne plânge, ci am făcut și oarecari neorândueli; iar

pe de altă parte probabil spre a nu slăbi prea mult principiul de autoritate, câțiva dintre capii rebeliunii au fost eliminați din internat pe timp limitat. Cred că Iorga a fost eliminat pe timp de o lună, ca și mine.

« Dar, peste puțină vreme, provizorul internatului a fost înlocuit. Noul provizor Cujbă a îmbunătățit situația din punct de vedere alimentar.

« Iorga a absolvit liceul cu doi ani înaintea mea.

« El a fost admis, în mod cu totul excepțional, să treacă examenul de licență la Facultatea de litere din Iași, după un an de frecventare a cursurilor.

« Apoi a plecat în străinătate pentru completarea studiilor.

« În acest răstimp am fost și eu, pentru același scop, în străinătate.

« Nu am avut prilej să ne vedem decât după instalarea sa în Capitală.

« Am rămas toată viața prieteni.

« Se înțelege că din această lungă perioadă de timp, am multe amintiri despre el.

« Dar, pentru moment, țin să mă mărginesc a nota aceste câteva amintiri din viața liceală.

« Se întrevedea din liceu, după imensa lui râvnă de învățătură, că el va ajunge departe.

« Aceste prevederi s'au realizat peste orice așteptare.

« Iorga a devenit un reprezentant genial al culturii române, cum n'am mai avut înainte de el și cum nu vom mai avea probabil multă vreme.

« Va rămânea pe veșnicie o imensă durere pentru neamul românesc faptul că această măreață întrupare culturală a poporului nostru a fost sdrobotită de înșipii fii ai acestuia ».

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ă

DELA 4 APRILIE 1941

D-l Vicepreședinte I. PETROVICI deschizând ședința, zice:

« În intervalul dintre ședința precedentă și ședința de astăzi s'au împlinit 60 de ani dela nașterea lui O c t a v i a n G o g a. La vârsta aceasta, fără nicio dărnicie excepțională din partea destinului, l-am fi putut avea pe Goga în mijlocul nostru, viu și sprinten, cu mișcările tinerești, gata să-și reverse simțirea în cadența unei elocinți cuceritoare, care se isprăvea în deobște cu invocarea neamului și a țării, de care sufletul său pururea integrat în comunitatea națională, nu se putea desprinde niciodată.

« Dar altfel s'au petrecut lucrurile de cum părea firesc să fie și comemorarea acestor șaizeci de ani, se face fără dânsul, cu imaginea lui într'un chenar de doliu și într'o ambianță de lacrimi stăpânite.

« Căci deși se împlinesc trei ani dela plecarea lui Goga dintre noi, balsamul timpului a fost inoperant și rana durerii este încă vie. Imprejurările pe care le-am străbătut în țara noastră, dela moartea lui până astăzi, cu năpraznice tragedii naționale și cu primejdii neistovite încă, îl chiamă

stăruitor din negurile neființei și îl fac mai actual decât oricând. Timpul nu i-a pălit imaginea, ci i-o conturează tot mai viu, înfățișându-ni-l ca o mare forță salvatoare care ar fi ajutat cu mâna fermă, la pilotarea corăbiei amenințate.

«Parcă nu găsești destule cuvinte pentru a mostra destinul care l-a smuls brutal din mijlocul nostru și tot din prezia lui Goga vom învăța cuvinte potrivite pentru a ne adresa forțelor atotputernice, spunându-le cu glas de mahnire nemângăiată:

*De ce l-ați dus de lângă noi,
de ce l-ați dus de-acasă?*

«Durerea noastră e sporită de convingerea că dacă Octavian Goga, ale cărui viziuni de viitor nu erau pure reverii poetice, ci, adeseori, admirabile intuiții realiste, ar fi fost lăsat să lucreze și să pregătească pe îndelete viitorul țării, multe din câte s'au întâmplat în urmă n'ar mai fi luat ființă, multe lacrimi n'ar mai fi curs, multe și cumplite dezastre n'ar mai fi cunoscut drumul patriei noastre. Intre critic le precizează pe care le merită trecutul apropiat esee desigur și aceea de a nu-l fi folosit îndeajuns pe Goga, de a-l fi ținut statornic la o parte — chiar dacă îl încununa când și când cu flori — de a-l fi lăsat să vegeteze, ca om de acțiune, în coloana valorilor neîntrebuințate, o vreme poate tot așa de lungă, cât și rubrica mediocrităților puse mereu în frunte.

«Căci atributul de mare poet, intrat în conștiința neamului, nu putea fi invocat în mod serios ca o specialitate restrictivă, care ar exclude alte priceperi și alte iscusinți. Prea mult s'a crezut, aici, în țara noastră, în capacitatea așa zișilor oameni «practici» și prea s'a socotit că adevăratul om de practică este acela ce nu circulă niciodată în regiunile idealului și nu e ademenit nicidecum de vraja îndeletnicirilor spirituale. S'a uitat încă un lucru: că cel puțin la marile cotituri ale istoriei, în preajma marilor decizii, acei care conduc o țară trebuie neapărat să aibă ceva din viziunea profetică a poetului, așa că un poet, care posedă și pasiunea acțiunii, se găsește la cârma țării exact la locul lui. De altfel bardul Octavian Goga mai dăduse dovadă — într-o împrejurare crucială a neamului — de viziune clară și de acțiune hotărâtă, și se cunoștea de toată lumea rolul său covârșitor la opera de întregire națională, înfăptuită cu neadormitul său concurs, iar deunăzi năruită fără participarea lui, cu nesocotirea tuturor îndemnurilor sale repetate.

«Chiar în opera sa pur poetică, Octavian Goga a fost mai înainte de orice un luptător. El era poetul contemplativ care își face din poezie un refugiu pentru a se izola de mizeriile vieții. Pentru Goga, poezia n'a fost un loc de retragere, ci un instrument de luptă, iar atelierul plămăuirilor sale n'a fost de podoabe, ci de armament. Ca poet eu nu mi-l pot închipui pe Goga jucându-se pe coarde de harpă sau de liră, ci totdeauna suflând din buci. Versul lui, chiar acela din poezii mai duioase, e viril și viguros. Veșnic în arena de luptă, pentru Goga clipele de izolare nu aveau decât semnificația pregătirii, ca acele 40 de zile petrecute în pustie

de Mântuitorul Iisus. De sigur obiectivul lui Goga a fost mai restrâns decât acel din solia creștină. Dar cu cât trebuie să ne fie nouă și mai scump! Obiectivul lui n'a fost omenirea, ci ridicarea neamului său năpăstuit și sfărțecă. Poate se va fi gândit și la omenire, dar pe aceasta o privea din pervazul nației sale, a cărei soartă îl frământa fără odihnă și pentru deplina lui contopire cu dânsa, Goga ruga cerul să-i adoarmă orice preocupare individuală, să-l izbăvească de orice vibrație egoistă.

*« Alungă patimile mele
Pe veci strigarea lor o frânge
Și de durerea altor inimi
Învăță-mă pe mine-a plânge*

*.
Dă-mi tot amarul, toată truda
Atâtor doruri fără leacuri,
Dă-mi vîrfurile în care urlă
și gem robii de veacuri ».*

« În concordanță cu această notă adânc națională — geniul lui Goga și-a făurit pentru opera sa o minunată limbă neaoșă, cu miros de brazdă și iz bisericesc, un stil cu totul personal, dar care se potrivește la perfecțiune cu subiectele poeziilor și se încadrează admirabil în peisajul rustic al Ardealului, precum și în atmosfera acestei provincii sbuciumate de unde i-au izvorât cele mai multe și cele mai frumoase inspirațiuni. Știu că orice citație din Goga e o neprețuită desfătare a sufletelor, dar îmi era prea greu să aleg între atâtea nestimate și greu aș fi rezistat ispitei să vă citesc o carte întreagă.

« Apoi scriitorul Goga n'a lăsat moștenire numai versuri veșnice, ci și pagini de proză bărbătească, de-o neîntrecută frumusețe, din care se pot oricând desprinde rânduri gravate în metal. Luptătorul vajnic al cauzei naționale și stăpân al unui talent de-o mare elasticitate, n'a putut să stea departe de ziaristica militantă, unde prin articolele sale puternice și inspirate, ne-a făcut să reținem vremurile glorioase ale ziaristului Mihail Eminescu, îmbogățind cu pagini trainice produsele unei îndeletniciri mai fragile și mai efemere. Mare meșter al scrisului, Goga a fost și un maestru al cuvântului rostit, posedând astfel în bogata sa claviatură, totalitatea coardelor necesare omului care iubește lupta și e pasionat de țelurile ei. Cine a avut norocul să-l asculte pe Octavian Goga la tribună, nu va putea să uite vocea sa guturală, dar cu rezonanțe adânci, smuncirea cuvintelor din taințele sufletului, scăpărarea imaginii, ca un fulger care brăzdează văzduhul, după care începea să curgă ploaie abundentă și bine-făcătoare . . .

« Nici înfățișarea sa, din clipele acelea, nu poate să i-o uite nimeni. O fizionomie francă, ochi albaștri, păr bălău, ceva din legendarul Siegfried care se aruncă neînfricat în vălmășagul luptei, fără să se mai îngrijească — încrezător în lealitatea oamenilor — dacă nu cumva i se pregătește vreo sulță pe la spate.

« Lovitură a primit multe Goga, dar nu s'a plăns de ele, fiindcă știa și să răspundă și să se ridice de-asupra lor. Unei singure lovitură n'a putut să-i răspundă și n'a putut-o nici disprețui. A fost lovitură destinului, acum trei ani de zile, căzută ca un trăsnet pe stânca dela Ciucea, unde se reculegea în sine pentru noi înfruntări ale vieții.

« Omul care câteva luni în urmă sfidase gerul unei ierni cumplite și își râdea de prietenii puțin mai sgribuți, a fost înghețat de frigul eternității în Maiul florilor renăscute și al cântecului de privighetori.

« A fost un moment din cele mai sguduitoare pe care le-am trăit vreodată, clipa când așteptam pe peronul Gării de Nord, pierdut într'o mulțime reculeasă și abătută, cu lumânările de ceară în mână, a căror flacără sfredelea întunerecul, — așteptam să sosească trenul mortuar, care la ora fixată, a șuerat prelung a jale și a intrat sub cupola gării, înaintând încet, dar implacabil, ca moartea însăși.

« A fost tristețe mare la toată obștea, care recunoaște din instinct pe oamenii de preț și buni la nevoie, chiar dacă dânsa nu ia inițiative, ba se lasă târîtă de inițiativele altora. L-am dus pe scumpul mort cu « pogribanie domnească » până la gropnița provizorie din București, între fronturi de omenime înșirată pe străzi, ieșită la balcoane, cățărată pe acoperișuri. Peste câteva luni a doua înmormântare: în parcul său dela Ciucea, unde trebuia să-și găsească odihna definitivă; iar în clipa când alaiul de prieteni și de slujitori l-a scoborit în bolta cavoului, am avut o viziune reconfortantă, care — vai! — nu s'a îndeplinit.

« Mi s'a părut că mormântul lui Octavian Goga — erou recunoscut al patriei sale — va apăra hotarul țării de pretențiile dușmane mai bine decât un întreg sistem de fortificații. Sunt forțe morale care stăvilesc agresiunile și statornicesc lucrurile mai sigur decât orice alte măsuri de apărare.

« Evenimentele au desmînțit însă așteptările mele. Sentinela de pază, care era mormântul lui Goga, a fost și ea depășită într'o îngrămădire nemiloasă de nenorociri, de valul unei vitregii cotropitoare, iar marele nostru fost coleg a cunoscut o a treia înmormântare, cea mai adâncă și mai neagră dintre toate: în pământul unei țări străine.

« Atâta numai că sunt lucruri care nu pot rămânea și care nu vor rămânea. Se mișcă lucrurile însele, dacă nu vor oamenii să se miște.

« Acum douăzeci și trei de ani, țara noastră a trecut prin împrejurări asemănătoare cu acele de astăzi, și ca încheiere a nenorocirilor de atunci, ea a fost nevoită să cedeze numeroase pîscuri ale munților noștri, între care și mărețul Ceahlău moldovenesc. Goga se afla în Moldova și frânt de durerea generală a scris următoarea poezie, cu pana muțată în amar:

*« Va fi 'ntr'o zi de primăvară
Cu molcom svon în zări albastre,
Când poate nimeni n'a mai plânge
Fărămuțarea țării noastre.*

*În negură de ani de zile
Se va fi cufundat Calvarul
Și doar bătrânii de-or mai spune
Pe unde-a fost de mult hotarul...*

*Atunci se va urni deodată
Într'un cutremur toată firea
Și-un chiot surd din depărtare
Va despica nemărginirea...*

*De peste granița cea nouă,
Ca o sălbatică urgie.
Strigând spre țarina Moldovei
Un munte s'ar porni să vie...*

*Și va să 'nsemne cronicarul
Atunci o zi vijelioasă:
— Ceahlăul n'a rămas la dușmani
Ceahlăul s'a întors acasă».*

« N'am absolut nicio îndoială că la o dată ce va figura în calendarul istoriei, mormântul lui Goga va face și dânsul la fel ».

Ședința se suspendă pentru câteva minute.

La redeschiderea ședinței d-l ANDREI RĂDULESCU face o comunicare: *Cercetări privitoare la organizarea tutelei minorilor în Dreptul românesc.*

ȘEDINȚA PUBLICĂ

DELA 11 APRILIE 1941

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l I. NISTOR face o comunicare despre *Principatele Române în preajma tratatului dela Adrianopol.*

În ședință intimă d-l General R. ROSETTI depune textul cuvântării comemorative, rostită la Inst tutul Franței, de d-l Mario Roques, membru corespondent al Academiei Române, despre regretatul coleg Nicolae Iorga, la aflarea vești despre dispariția sa:

« Un communiqué du Conseil des Ministres de Roumanie transmis à la presse le 29 novembre a fait connaître ceci: « le soir du 27 novembre le professeur Nicolas Iorga a été enlevé de son domicile à Sinaia. Les mesures prises rapidement pour retrouver l'ancien premier ministre et pour le libérer furent sans succès: le 28 novembre, des gendarmes du district de Prahova ont découvert le corps de M. Iorga... percé de six

balles de revolver . . . ». Le 30 novembre une autre dépêche de Bucarest annonçait que les obsèques du professeur Iorga avaient eu lieu en présence d'une assistance considérable dans laquelle on remarquait, avec de nombreuses personnalités politiques et universitaires, le chargé d'affaires de France.

« La nouvelle de l'assassinat de notre confrère nous était arrivée, par voie radiophonique, dès le jeudi 28 novembre; nous avions voulu conserver l'espoir qu'elle pouvait être encore démentie et nous n'en avions pas fait état à notre séance du lendemain. Notre espoir était illusoire; ni l'âge de Iorga, presque septuagénaire, ni les cinquante années de son labeur scientifique et national, ni son patriotisme si sincère et si ardent, ni la courageuse dignité de sa vie civique, ni l'éclat qu'il a donné dans le monde savant au nom roumain ne l'ont préservé des hideuses violences où sont entraînées les frénésies de vengeance politique.

« Les jeunes nations, dans leur course hâtée pour monter au même niveau de culture intellectuelle et d'exigence morale, au même plan d'organisation politique et sociale que les États de formation ancienne, ont parfois le bonheur de trouver en elles-mêmes des guides qui éclairent leur route, des chefs qui assurent leurs pas. La conscience nationale se forme à travers des hésitations et des retouches; lentement dégagée des incertitudes, elle reste longtemps exposée à se dévoyer et à se corrompre si des hommes de sagesse, de sens larges et de foi ne la ramènent pas sans cesse au principe de liberté dont elle est née, ne lui rappellent pas sans cesse la fin dernière des progrès humains où elle doit tendre.

« Nicolas Iorga a été un de ces hommes des temps épiques, initiateurs, conducteurs, directeurs de la nation, qui doivent inlassablement tout comprendre de leur pays, tout apprendre, mais aussi tout démêler, trier, adapter, de ce que les autres nations peuvent lui fournir, tout essayer chez eux, tout commencer, tout organiser, plus tard tout vérifier, corriger et souvent tout reprendre à la base. Les hommes de cette sorte tiennent nécessairement une grande place, excessive au goût de certains; leur activité multiple, rapide, vive, brusque quelquefois, trouble les esprits lents, blesse les vues trop basses, inquiète les âmes timorées et bouscule tant d'intérêts étroits, que l'opinion va pour eux de l'enthousiasme au sarcasme, de l'affection à la haine. Tout cela Nicolas Iorga l'a vécu, senti, subi.

« Il était merveilleusement armé pour cette carrière héroïque. Ce Moldave (il était né, le 5/18 juin 1871, à Botosani) n'avait rien de l'indolence gracieuse et un peu sceptique que l'on prête aux gens d'entre Pruth et Carpathes; grand, malgré sa tendance à se voûter, avec une endurance voulue à la fatigue qui arrivait à suppléer une résistance physique moins certaine, il avait une puissance de travail, une continuité dans la préoccupation du travail, faites pour étonner les plus laborieux, les plus vigoureux d'entre nous. En Roumanie ou à l'étranger, à la ville ou à la terre, en tournée dans le pays ou en voyage à travers l'Europe, jamais

Iorga n'a cessé de lire, de transcrire, de composer, de dicter. Je ne pense pas que le mot de vacances ait eu pour lui un sens, et peut-être non plus le mot de repos : je ne l'ai jamais rencontré, où que ce soit, et même dans la rue, qu'il n'ait eu à m'expliquer, à me montrer ou me démontrer, le travail auquel il se donnait à ce moment-là même, la trouvaille qu'il avait faite, l'idée qui lui était venue, le système qu'il construisait, le projet qu'il établissait ; ses visites aux bouquinistes juifs de Bucarest ou de Iassi ou aux boîtes de nos quais, n'étaient pas plus de flâneries que ses séances dans les bibliothèques ou les archives étrangères, mais une perpétuelle recherche menée par un esprit aussi curieux qu'averti de tout ce qui a été action ou pensée humaine ; et dans les longues heures de ses voyages vers l'Italie ou la France ou la Pologne, quand il avait épuisé les forces de ses compagnons de wagon à les faire écrire sous sa dictée, il s'accordait le divertissement d'écrire des scènes de quelqu'un de ses drames d'histoire nationale.

« En effet l'activité de N. Iorga pouvait se manifester sous des formes diverses ; il a fait des vers, il a composé pour le théâtre en vers et en prose et il a imprimé de gros recueils de documents anciens ; il a tenté de larges synthèses d'histoire orientale ou d'histoire universelle et broché de rapides aperçus historiques ; il a écrit des études très spéciales sur des questions obscures d'histoire roumaine et rédigé des manuels d'enseignement ou des brochures de vulgarisation, il a enseigné les étudiants de Bucarest, mais aussi les officiers des écoles militaires, le public de Paris et les auditeurs ruraux ou les touristes étrangers du village de Valeni-de-Munte ; il a prononcé de grands discours au Parlement roumain et dans les cérémonies officielles et il a donné presque quotidiennement à ses journaux de brefs et mordants articles de critique politique. Il a abordé chacun de ces genres si divers avec le même allant, la même confiance en son intelligence, sa valeur, son talent, qui était une grande force pour lui et une nécessité de sa nature. Ce qu'il avait appris ou compris, aperçu ou construit dans son esprit, il était incapable de le conserver en lui, de le réserver pour lui seul ou de le laisser se décanter, prendre du corps et de l'âge ; il lui fallait le jeter immédiatement au public, le répéter, le multiplier : aussitôt su aussitôt dit, et fixé par écriture, dictée ou sténographie ; aussitôt fixé, aussitôt imprimé, bien ou mal, et distribué largement avec l'aide de l'Académie, du roi, du Ministère ou du Service des Ecoles, par la Ligue Culturelle ou les journaux qu'il avait créés, ou par Iorga lui-même, à ses frais. Il est arrivé à avoir une imprimerie à lui, à Văleni, non pour son profit certes — et il a dû peiner pour la faire vivre, — mais à son usage, comme le porte-voix nécessaire de l'orateur ou plutôt de l'apôtre qu'il a toujours été, et il suffisait pour ne pas laisser chômer ses typographes.

« Pour être orateur il lui manquait la souplesse et le dramatique de la voix, du geste, je dirais de la pensée ; mais c'était un inlassable explicateur, un surprenant montreur de soudains points de vue. Sous le déroulement rapide, heurté, mais continu de sa parole aux sonorités monotones,

insistantes, corrosives, l'on était emporté, — parfois un peu étouffé — vers la conclusion que Iorga, en parlant, semblait toujours, par delà son public, regarder de ses yeux noirs, brillants, dilatés, comme pour la fasciner, la saisir et la jeter toute chaude aux pieds de l'auditeur harassé.

« Et son style était sa parole même, plus insistant que passionné, plus entraînant que limpide, ne décourageant pas les objections par sa sûreté, les nivelant plutôt par son élan et sa masse.

« Les bibliographes qui se sont risqués à tenter de dresser la liste des publications de N. Iorga comptaient déjà, il y a 7 ou 8 ans, 800 volumes grands et petits et plus de 10.000 articles. Puissance de travail, facilité de parole ou d'écriture, besoin de s'exprimer n'expliqueraient pas ces chiffres, si l'on ne savait pas l'extrême rapidité d'information et d'adaptation de l'auteur. Iorga s'était très vite donné un précieux outillage de polyglotte : vous avez jugé de sa connaissance du français et nous ne saurions oublier qu'une grosse partie de ses oeuvres, et des plus importantes, est écrite dans notre langue ; il s'est servi de même, bien plus rarement, de l'allemand et de l'italien ; il pouvait user pour sa documentation, du grec moderne, du hongrois par sa femme, et des langues slaves. Il avait aussi de bonne heure, acquis une pratique suffisante des moyens auxiliaires de la recherche historique, tels que paléographie ou diplomatique, dans les domaines byzantin ou slavons aussi bien que latin. Il s'était donné sur l'histoire des pays de l'Europe centrale et orientale une information parfois rapide, mais souvent de première main, et qui embrassait les institutions, les faits économiques, les arts, les lettres et le folklore, aussi bien que les faits politiques, diplomatiques ou militaires. Pour la Roumanie c'était merveille de le voir saisir, recueillir, enregistrer, dans sa mémoire autant que dans ses notes, les matériaux les plus disparates, les faits les plus aberrants, pour les replacer dans un ensemble ou plutôt pour y agréger presque instantanément d'autres faits d'autres matériaux analogues qui transformaient d'emblée un minime détail en un embryon d'histoire, et aboutissaient toujours à un article, une brochure, un livre ou un recueil : ici une inscription, là une lettre privée, là encore un livre de comptes ou le carnet d'échantillons de quelque marchand transylvain, un fragment de manuscrit ou de livre liturgique, une tapisserie, un portrait, une croix. Et l'on comprenait que ce qui, chez Iorga, paraissait à certains improvisation s'était en réalité dégagé spontanément de la collection de faits et d'observations ramassés sans relâche, conservés et organisés dans une mémoire sans défaillance.

« Ce n'est pas davantage une improvisation ou une poussée d'ambition qui en 1907, a jeté Iorga dans la vie politique. Histoire nationale, culture nationale, politique nationale, tout se tient en lui : historien, il a dégagé la tradition héroïquement obstinée des Latins d'orient ; critique des institutions et des moeurs, il a reconnu la nécessité pour le peuple roumain de garder intacte son originalité propre, de ne pas la sacrifier à l'imitation d'aucune autre civilisation fût-ce de la civilisation française si tentante, si aimée, et si proche de l'esprit roumain ; chef de

parti ou homme d'Etat, il a voulu une politique non pas étroitement, mais essentiellement nationale, toute dirigée vers le progrès de l'esprit, de la culture, de la valeur du peuple roumain et qui prendrait son ferme point d'appui chez le paysan et non dans l'instabilité morale du cosmopolitisme des villes. Je ne veux juger ni ce programme, ni les efforts de Iorga pour le réaliser, mais je puis dire que, dans sa vie politique comme dans toute son activité, Iorga a apporté la même puissance de labeur et le même oubli de soi, et je ne saurais taire qu'il y a gardé sa dignité personnelle, sa liberté d'opinion, et aussi sa pauvreté. Il a disposé au cours de sa vie de beaucoup de ressources; elles lui ont valu beaucoup de jalousies; rien ne lui en est jamais resté, ni aux siens: il a fallu que la reconnaissance et l'amitié lui donnent à Bucarest une maison digne de lui et de ses collections pour qu'il puisse sortir d'un médiocre logis trop étroit pour sa famille nombreuse et son multiple travail; la vieille maison de boyard qu'il habitait à Văleni lui avait été remise par ses admirateurs, et avant de disparaître lui-même il l'avait vu détruire par le tremblement de terre; tout le reste il l'avait donné toujours, ou légué, pour la culture nationale.

« Ne croyez pas pourtant que je veuille vous représenter Iorga comme ayant uniquement vécu un incessant et douloureux sacrifice, jusqu'à ce suprême supplice du 27 novembre. Sans doute en cinquante années d'action ou de vie politique il a éprouvé bien des amertumes, qu'il confiait rarement à des amis très sûrs; il en a gardé des rancunes, il ne m'est jamais apparu qu'il en conservât des rancœurs bien cuisantes. C'est qu'il avait le goût inné de la lutte, la jouissance de la riposte, chez lui toujours prompte et coupante, et que, bon escrimeur, le coup porté effaçait pour lui le coup reçu. Il avait le besoin de se mettre en avant, d'être au premier rang, toujours, mais il avait le courage d'en courir les risques, et le succès public lui était une volupté, à peine troublée par les irrésistibles mais brèves crises de jalousie que lui causait le succès d'autrui. Il avait surtout l'âme et les joies des fondateurs; il a inscrit en tête d'un des volumes de sa grande *Histoire des Roumains* ce sous-titre « *Les fondateurs d'Etat* »; j'imagine qu'il a mis dans cette tournure sa plus ardente sympathie: commencer quelque grande entreprise, préparer le sol où se fondera quelque établissement national ou humain corçu pour de grands desseins qui s'y réaliseront peut-être, cela a été la permanente tentation, sans doute la plus grande satisfaction de N. Iorga. La Ligue Culturelle roumaine, le parti national-traditionaliste, plusieurs journaux ont été les plus vastes, mais les plus éphémères de ses fondations; voici les entreprises scientifiques plus durables: *Les Notes pour servir à l'histoire des Croisades au XVe siècle*, les *Actes et fragments relatifs à l'histoire des Roumains rassemblés dans les dépôts de manuscrits de l'Occident*, le recueil roumain des *Etudes et Documents* dont Iorga a publié lui-même 30 volumes avant de le faire adopter par l'Académie Roumaine comme une série régulière de ses publications, et la *Revue historique roumaine*, et le *Bulletin de la Commission des monuments historiques*; voici maintenant des établissements, non pas

seulement ceux de Văleni où les jeunes enseignants roumains et étrangers devaient prendre contact dans l'étude commune des choses de Roumanie et d'Europe, mais à l'étranger, cette *Ecole roumaine en France* établie à Fontenay-aux-Roses sur les conseils de notre confrère Ferdinand Lot et par où sont passés les meilleurs des professeurs de l'enseignement supérieur roumain, l'*Ecole roumaine de Rome*, qui, plus jeune a déjà à son actif des publications méritoires, en Albanie, initiative hardie, l'*Institut roumain* d'archéologie de *Santi-Quaranta*, et en Roumanie l'*Institut pour l'étude de l'Europe sud-orientale* avec son *Bulletin* puis sa *Revue historique du sud-est Européen*, la *Commission historique de Roumanie* et sa collection de textes. L'on pourrait allonger cette liste; elle suffira à tous ceux qui, dans l'espoir ou la peine, ont pu fonder quelque oeuvre viable pour mesurer la volonté et l'intensité des efforts de Nicolas Iorga, pour estimer la grandeur de son rôle, pour sentir la puissance des joies qu'il a pu y trouver.

« Ces fondations scientifiques nous ramènent aux préoccupations normales de notre compagnie. Je m'excuserais bien volontiers de m'en être trop longuement éloigné, si vous ne pensiez pas comme moi que, dans les circonstances où nous avons à déplorer la mort de notre confrère roumain, le grand citoyen qu'il a été méritait plus de respect encore que l'historien. Je n'oublie pas cependant que c'est l'historien et non l'homme politique que vous avez accueilli le 8 janvier 1932 comme votre associé étranger, en remplacement de Kr. Nyrop et que ses titres vous ont été exposés ici par deux historiens, Charles Bémont et M. Charles Diehl. Ils vous ont dit fortement, brillamment, — comment en auriez-vous perdu le souvenir? — que N. Iorga est resté sans cesse un historien, que son oeuvre historique considérable, est, dans sa diversité, souvent excellente et toujours illuminée d'intelligence; ils vous ont, l'un et l'autre, donné un sommaire aperçu de ses ouvrages historiques principaux.

« Vous me permettez de me borner à dire très brièvement quels traits marquent pour moi le travail d'historien de M. Iorga. C'est d'abord le souci de la recherche documentaire bien naturel chez un élève de notre Ecole des Hautes Etudes; il se manifestait déjà largement dans la thèse présentée par Iorga pour le diplôme de l'Ecole sur *Philippe de Mézières et la croisade au XIV-e siècle* (1896), il s'est affirmé de plus en plus, non seulement dans les séries documentaires dont je vous ai rappelé la fondation, ou dans les milliers de pages des sept énormes volumes qu'il a ajoutés de 1897 à 1913 à la collection Hurmuzachi des *Documents concernant l'histoire des Roumains*, mais plus encore dans le nombre infini des monographies insérées dans des revues, des journaux, des mélanges, ou dans les Annales de l'Académie roumaine, et consacrées à des documents isolés ou en petits groupes. Ces documents ne sont pas toujours des documents d'archives, mais aussi bien des informations commerciales, des témoignages de voyageurs, des monuments figurés, des inscriptions, des objets d'art, des correspondances privées, des documents humains.

« La conception de l'histoire qui s'est affirmée chez Iorga est en effet très large; c'est, pour la Roumanie toute la civilisation, toute la vie qu'il

a voulu étudier et restituer, à côté de ses diverses *Histoires du peuple roumain*, sans cesse reprises et accrues et pour les préparer ou les compléter il a composé toute une série d'histoires partielles, non d'une époque, mais d'un aspect de la vie du pays; histoires de l'Eglise et de la vie religieuse en Roumanie (1908, 1929, 1932), histoire de l'armée roumaine (1910, 1919, 1929), de l'enseignement en Roumanie (1928), de la presse (1922), des industries (1927), du commerce (1914, 1923, 1925) de l'agriculture, histoire de la vie des femmes roumaines (1930), du costume et des modes, histoire des diverses familles de princes ou de boyards (1902), histoire de villes (1899), histoire des Juifs en Roumanie (1914), histoire de la littérature roumaine ancienne et moderne (1902, 1904, 1907, 1928, 1930), et l'art roumain ancien (1922), autant d'ouvrages distincts, souvent considérables, plusieurs revues et encore développées et entourées d'une multitude d'articles de détails; trouverait-on pour beaucoup de pays des ensembles aussi divers et aussi étendus?

« Terre de passage, champ de bataille, provinces disputées, soumises, démembrées, le pays roumain n'est pas une unité historique qui se suffit et il en est de même à des degrés divers de la plupart des états balkaniques, carpathiques ou danubiens qui enserrent la Roumanie. C'est un des mérites de Iorga d'avoir mis en une nette lumière cette interdépendance des développements et des transformations historiques dans l'Europe sud-orientale, d'avoir poussé les travailleurs de son pays à l'étude commune de tous les peuples et de tous les groupes nationaux de cette région et de leur avoir fourni les moyens en même temps que l'exemple de cette étude. Ses articles, ou brochures, ou livres sont nombreux où il a fait l'histoire des relations des provinces roumaines avec les nations voisines, Serbes, Bulgares, Grecs, Hongrois, Russes, Polonais, Tchécoslovaques. Il a directement tracé l'histoire de plusieurs de ces nations en de courts résumés parfois, comme pour l'Albanie, la Petite Arménie, la Bulgarie, la Hongrie, ou pour les peuples dispersés, Roumains sud-danubiens ou Tziganes, sous une forme plus ample pour les Turcs dans les 5 volumes de son *Histoire de l'empire ottoman* (1908—1913) parue en langue allemande à défaut d'éditeur français, ou dans ses diverses *Histoires des Etats balkaniques* (1913, 1914, 1924) fragments déjà poussés d'histoire générale. C'est à l'histoire générale, au moins de l'Europe Orientale, que Iorga aboutissait quand il étudiait dans des conférences, des communications, des mémoires: *La survivance byzantine dans les pays roumains* (1913), *Les formes byzantines et les réalités balkaniques* (1923), *Le caractère commun des institutions du Sud-Est de l'Europe* (1929), *La création religieuse du Sud-Est Européen* (1929), ou encore *L'histoire du commerce de l'Orient* (1923—1925), *Les premiers essais de fédération dans le Sud-Est Européen* (1931) ou *L'origine des idées d'indépendance balkanique* (1927).

« Les influences à distance ont joué dans l'histoire du Sud-Est européen un rôle que Pompiliu Eliade avait déjà bien marqué dans ses livres sur *L'influence française et la formation de l'esprit public en Roumanie*. N. Iorga à son tour a insisté sur l'importance de *La pénétration des idées de*

l'Occident dans le Sud-Est Européen (1934) et il a jugé nécessaire d'écrire en 1919 pour nos compatriotes une *Histoire du peuple français* où ils devaient apprendre la raison et le sens de leurs aspirations propres et, suivant la formule, le « secret de la culture française ». L'histoire générale de l'Europe s'était ainsi amorcée dans les enseignements de Iorga et il en a traité des chapitres importants: *Question du Rhin* (1912), *Question de la Méditerranée* (1914), *Question des Océans* (1919), même qui la faisait tourner autour du globe, en même temps qu'il esquissait des vues d'ensemble: *La Latinité d'Orient* (1921), *La conception de latinité* (1923), *Histoire des Roumains et de la Roumanie d'Orient* (1937), *Les croisades et leurs fondations en Terre-Sainte* (1924), et, plus larges encore, le *Développement des institutions politiques et sociales en Europe* (1920—1922), *l'Histoire des littératures romanes dans leurs développements et leurs rapports* (1920) ou les *Eléments d'unité du monde médiéval moderne et contemporain* (1921—1923).

« Là c'est de l'histoire universelle qu'on atteint et N. Iorga y tendait de tout son esprit d'historien, de toute son ambition de penseur et de conducteur d'hommes. Dès 1905—1907, il avait composé pour l'enseignement roumain une *Histoire du monde*, de 1926 à 1929 il publia en 4 volumes, *Essai de l'histoire de l'humanité*, essai hasardeux sans doute, mais riche d'idées, ébauche d'une grande oeuvre.

« A l'époque où il publiait ce vaste *Essai*, Iorga imprimait à Văleni, un petit livre en roumain, *l'Evolution de l'idée de liberté* (1928); il avait toujours été préoccupé de la valeur morale de l'histoire, de l'aide qu'elle peut apporter à la marche chancelante de l'humanité; que son examen de l'histoire des hommes ait abouti à des réflexions sur la liberté, cela prend devant le crime qui l'a frappé comme une horreur tragique, mais cela reste aussi pour nous dans l'état présent du monde un symbole d'espoir ».

D-l NICHIFOR CRAINIC arată că Guvernul este preocupat de problema națională a Românilor de peste hotare. Studiul metodic al acestora este una din necesitățile de moment ale noastre. Ministerul Propagandei face greu față lucrurilor. De aceea Guvernul are intențiunea de a înființa cât mai urgent un Institut cu caracter științific și permanent pentru studiul Românilor de dincolo de hotarele actuale. D-l Coleg Nichifor Crainic își exprimă în acest scop dorința ca Academia să-și dea părerea în privința modului de înființare, de organizare și de funcționare a acestui institut.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU este de părere ca propunerea d-lui coleg Nichifor Crainic să fie comunicată în scris fiecărui membru al Academiei, cu rugămintea să comunice Academiei avizul său în cursul vacanței de sărbătorile Paștilor, pentru ca apoi, chestiunea astfel pregătită, să poată fi desbătută în plen.

— După o discuție la care iau parte d-nii General R. Rosetti, I. Nistor, St. C. obinu, Dim. Gusti, Dr. Gr. Antipa și Andrei Rădulescu, se aprobă propunerea d-lui Secretar General Alex. Lăpădatu.

ȘEDINȚA DELA 2 MAI 1941

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU zice:

« La 1 Aprilie trecut s'a stins din viață la Bruxelles, membrul nostru de o oare veneratul Părinte Hippolyte Delehaye în vârstă de 82 ani. Decedatul este autorul mai multor scrieri de arheologie de un deosebit interes pentru cunoașterea antichităților creștine ale ținuturilor noastre dela Carpați și Prut. Cele mai cunoscute dintre ele sunt: *Les légendes grecques des Saints militaires* (Paris, 1909); *Les passions des Martyrs et les genres littéraires* (Bruxelles, 1921); *Deux typica byzantins de l'époque des Paléologues* (Bruxelles, 1921). Scrierile lui, pe lângă că luminează multe momente din istoria universală, ating adeseori și chestiuni privitoare la istoria Românilor. Pentru distinsele sale merite științifice și ca o recunoștință pentru caldă prietenie, ce avea pentru țara noastră, Părintele Delehaye a fost ales membru de onoare al Academiei Române, în ședința dela 12 Iunie 1923.

« Am primit înștiințare despre moartea veneratului Părinte, dela Părinții și Frații Colegiului Saint-Michel din Bruxelles, cărora vom adresa condoleanțele noastre cele mai sincere ».

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU, semnalând prezența d-lui prof. A. I. Tzigara-Samurcaș la ședință, venind pentru întâia oară după alegerea sa ca membru corespondent, îl salută.

D-l A. I. Tzigara-Samurcaș mulțumește călduros domnilor membri ai Academiei pentru votul dat la alegerea sa. D-sa dăruiește, cu această ocazie un manuscris cu slovă chirilică, din 1852, al lui Alexandru Odorescu, descriind o călătorie a sa din Paris la Londra, și o Condiță cuprinzând actele oficiale referitoare la descoperirea tezaurului dela Pietroasa.

Se desemnează ca delegați ai Academiei Române în Consiliul Uniunii Fundațiilor Culturale Regale d-nii I. Petrovici, din partea Secțiunii Literare, Dim. Gusti din partea Secțiunii Istorice și I. Simionescu, din partea Secțiunii Științifice.

D-l NICHIFOR CRAINIC informează că a arătat, printr'un raport, d-lui General Ion Antonescu, Conducătorul Statului și Președintele Consiliului de Miniștri, opinia sa, ca Institutul pentru studiul Românilor de peste hotare să fie așezat pe lângă Academia Română, fiind motive de diferite naturi ca să nu fie așezat nici pe lângă Ministerul Propagandei, nici pe lângă vreuna din Universități. D-l General Ion Antonescu a primit ca cea mai bună această soluție și a decis ca Institutul să fie așezat pe lângă Academie.

D-l Nichifor Crainic a cetit raportul pe care d-sa l-a prezentat d-lui General Antonescu, cu privire la înființarea și organizarea Institutului.

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ă

DELA 9 MAI 1941

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-1 DIM. GUSTI face o comunicare despre *Știința și Pedagogia Națiunii*.

Ședința intimă.

D-1 Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU aduce la cunoștință că M a j e s t a t e a S a R e g e l e M i h a i I a primit invitațiunea Academiei Române de a prezida ședința plenară dela 15 Mai curent, consacrată comemorării mult regretatului nostru coleg N i c o l a e I o r g a.

D-1 General R. ROSETTI dă informații cu privire la măsurile luate pentru organizarea solemnității dela 15 Mai a. c.

D-1 Secretar General ALEX. LĂPĚDATU amintește că în dimineața aceleiași zile de 15 Mai, Academia va face un parastas la Biserica Amzei, pentru pomenirea regretatului N i c o l a e I o r g a.

PARTEA II
SESIUNEA GENERALĂ

15 — 31 MAI 1941

ȘEDINȚA PUBLICĂ SOLEMNA

DELA 15 MAI 1941

Președinția MAJESTĂȚII SALE REGELUI MIHAI I.

MAJESTATEA SA REGELE MIHAI I binevoiește a deschide ședința, dând cuvântul d-lui Președinte C. Rădulescu-Motru.

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU salută pe M. S. Regele cu următoarele cuvinte:

Sire,

« Academia Română Vă mulțumește, cu adâncă recunoștință, pentru marea cinste pe care i-o faceți, luând în primire, cu ocazia ședinței solemne de astăzi care deschide sesiunea generală a anului 1941/1942, scaunul Președinției de onoare pe care Statutele Instituției noastre, vi-l rezervă de drept.

« Prima ședință a sesiunii generale, după tradiție, ar trebui să fie consacrată citirii raportului, pe care l-a întocmit d-l Secretar General, asupra activității Academiei pe anul trecut. O împrejurare extraordinară silește însă la o abatere dela această tradiție. Instituția noastră a pierdut, în cursul anului trecut, în condiții neobișnuit de tragice, pe profesorul Nicolae Iorga, cel mai ilustru dintre membrii săi. Comemorarea sa era în așteptarea celui dintâi prilej, care să o îmbrace în haina unei mari solemnități. Ea va ocupa ședința de astăzi, când d-l Profesor Nicolae Bănescu va expune pe larg activitatea științifică a ilustrului dispărut.

Sire,

În mijlocul nostru, intrând astăzi, pentru prima oară ca Rege al Românilor, nu întâlniți o lume nouă. Cei mai mulți dintre membrii acestui Institut național de cultură sunt cunoscuți Majestății Voastre; unii, ca

vechi consilieri ai Tronului și demnitari ai Statului; alții, din cursul anilor de educație, ca profesori, sau autori de lucrări literare, științifice și artistice. Intrați Majestate, într'un mijloc, în care dacă nu veți găsi prea multă tinereță, potrivit vârstei Majestății Voastre, veți găsi însă o atmosferă de respectuoasă și sinceră iubire; și mai presus de toate, intrați pentru a prezida o instituție de cultură, în care Marele și Înțeleptul Rege Carol I, Ilustrul Vostru Înaintaș, și-a petrecut, nu numai cele mai fericite zile ale vieții Sale, producându-se ca istoric și iubitor de literatură, dar în care a și activat din tot sufletul pentru a duce la bun sfârșit înfăptuirea marilor ei scopuri naționale. Academia Română n'ar fi astăzi la desvoltarea în care se găsește, fără sprijinul material și moral al Regelui Carol I. Fără resurse financiare, primele ei lucrări începute ar fi fost repede părăsite, dacă Regele Carol I, nu le-ar fi sprijinit direct. Când după publicarea primelor lucrări, asupra ortografiei, gramaticii și dicționarului limbii române, Academia stătea amenințată să fie despărțită în două tabere, una care voia să ducă limba română, la o cât mai mare asemănare cu limba latină, iar alta, care voia să o facă cât mai înțeleasă de popor; — și când prima tabără mai numeros reprezentată și mai în spiritul tradiției, era gata să câștige lupta, ceea ce ar fi avut drept consecință, ca în țara românească să se vorbească și să se scrie în două limbi, una înaltă, radicală, și alta populară, — Regele Carol I a fost neprețuitul sfătuitor care a adus ambele tabere pe calea mijlocie, de împăciuire. În ziua de 23 Martie 1884, adică la puțin ani după ce se încoronează ca Rege, Carol I vine în mijlocul Academiei, unde pronunță cuvinte de preamărire pentru frumusețea graiului popular, redat așa de maestru în culegerea de poezii a lui Vasile Alecsandri; în aceeași ședință apoi face propunerea că să se reia lucrarea unui nou dicționar, pe speșele sale proprii. Prin înalta aprobare dată acelor care susțineau drepturile limbii populare, și prin invitarea de a se relua lucrările pentru un nou dicționar, zidurile despărțitoare dintre cele două tabere căzură și Academia își continuă lucrările.

« Această binefăcătoare colaborare a Marelui Rege la înfăptuirile Academiei Române s'a urmat până la sfârșitul vieții sale. Ea stă la temelia Instituției noastre, ca o puternică boltă de susținere.

Sire,

« Prima închinare pe care V'o aducem, primindu-Vă în casa noastră este, precum vedeți, întovărășită de evocarea nemuritoarei figuri a Marelui nostru Rege Carol I.

« La această întovărășire ne-au adus, pe lângă sentimentul adânc de recunoștință, pe care îl păstrăm fostului Suveran, intuiția de analogie pe care mintea noastră o întrevede între începuturile Domniei Prințului Carol I și suirea pe tron a Majestății Voastre. Este aceeași tinerețe pe Tron, pusă să înfrunte viforul dușmănos, deslănțuit în jurul Țării, atunci ca și astăzi. Este un mare bărbat de Stat, care adună în jurul său pe toți patrioții, pentru a sta cu ei la dispoziția Tronului, atunci ca și astăzi. Este aceeași încredere în viitorul Țării, atunci ca și astăzi...

« Dacă istoria se repetă, și ea se repetă, când oamenii nu slăbesc energia lor, atunci ce altă urare aş putea să închin Majestății Voastre, decât urarea care stă pe buzele tuturor celor adunați aci: dea Dumnezeu ca Domnia Majestății Voastre, să readucă pacea și gloria anilor Domniei Marelui Rege Carol I!

« Să trăiți Sire!

« Trăiască Regina Mamă, Elena! ».

MAJESTATEA SA REGELE MIHAI I binevoiește a zice:

Domnilor Colegi,

« Mulțumesc Domnului Președinte pentru frumoasele cuvinte adresate Mie cu ocazia intrării Mele în mijlocul domniilor voastre.

« Fericit și emoționat pășesc azi pe urmele Auguștilor predecesori sub cupola Înaltei Instituții, unde stăruie vie amintirea lor. Participarea lor o găsesc activă în lucrările științifice, iar obolul regal se găsește între daniile făcute Academiei Române.

« În mulți dintre domniile voastre, recunosc pe sfetnicii Tronului și pe înalții demnitari ai Statului, dar mai presus de toate, în domnia voastră, în toți, domnilor colegi, văd pe purtătorii de cuvânt ai literelor, artelor și științei românești.

« Ca și Regele Carol I, sunt pătruns de adevărul istoric:

« O națiune care ține la dezvoltarea artelor și științelor, ajunge lesne acest scop ce este *mărirea, tăria și independența* unui popor ». De aceea, cu adâncă încredințare, Imi însușesc promisiunea Sa din prima sesiune a Societății Academice: « Din partea Mea vă promit că pentru Mine va fi unul dintre cele mai frumoase titluri de a proteja Societatea Literară și de a-i da tot concursul Meu ».

Apoi **MAJESTATEA SA REGELE MIHAI I** dă cuvântul d-lui coleg N. Bănescu.

D-l N. BĂNESCU rostește Elogiul academic al lui *Nicolae Iorga*.

După terminarea acestei comemorări, Majestatea Sa Regele coboară în incintă unde convorbește cu d-nii membri ai Academiei.

Majestatea Sa Regele părăsește sala de ședințe, condus de membrii Delegațiunii Academiei și de d-nii Miniștri General R. Rosetti și Nichifor Crainic.

Ședința intimă.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU dă citire următorului *Raport despre activitatea Academiei în 1940—41*.

I. Membri

Deschidem în acest an a 75-a sesiune generală din viața Academiei Române apăsăți de durerea pierderilor grele pe care le-am suferit în cursul anului încheiat, în rândurile colegilor noștri, mai ales ale celor activi.

Căci trei mari bărbați ai neamului românesc și neuitați colegi ai noștri au dispărut din lumea celor vii — unul care a ilustrat timp de peste 40 de ani viața noastră academică și a întrupat, în toată munca sa de o jumătate de veac și în covârșitoarea sa personalitate, cele mai înalte năzuințe culturale și naționale ale neamului românesc de pretutindeni; altul, căruia destinul îi rezervase chemarea de a scoate poporul moldovenesc din Basarabia din seculara sa robie politică și a-l aduce — în vremuri de mari și radicale prefaceri ale fostei împărății rusești — din nou la sânul patriei mame; în sfârșit, al treilea, care a fost, în țară și în afară, una din cele mai proeminente personalități politice în anii de după războiul mondial.

Acești mari dispăruți sunt: *Nicolae Iorga, Ion Inculeț și Nicolae Titulescu.*

* * *

Trecerea în veșnicie a lui *Ion Inculeț*, întâmplată pe neașteptate în noaptea de 19 Noemvrie, a fost, pentru colegii săi din Academie, ca și pentru prietenii politici din țară și de dincolo de hotare, o dureroasă surprindere. Pentru toți acei frunțași basarabeni, însă, care au rămas să ducă mai departe speranțele de viitor ale românismului, din nou îngenunchiat, dintre Prut și Nistru, moartea lui Ion Inculeț a însemnat o durere cu adevărat sfâșietoare și un moment de mare desnădejde.

Menit, prin aplicațiuni firești, a fi om de știință, regretatul coleg s'a consacrat de tânăr cunoașterii marilor descoperiri ale științei, dela finele secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, care sdruncinaseră vechile teorii asupra structurii materiei. Și-a asimilat cu pasiune aceste descoperiri și le-a popularizat cu avânt în numeroase scrieri și articole de revistă, adăugându-le cercetări originale, ca acele, spre exemplu, despre ionizarea atmosferei sau despre razele anodice. Preferințele sale pentru știință l-au făcut să se specializeze la Universitatea din Petrograd în Fizică și Matematică, — discipline, pe care, apoi, le-a predat ca profesor la o școală comercială de acolo și le-a aplicat în postul de fizician pe care l-a ocupat, în preajma războiului mondial, la Observatorul meteorologic principal din Rusia.

Titlul de glorie nepieritor al lui Ion Inculeț stă însă în pregătirea și în împlinirea actului istoric al unirii Basarabiei la patria mamă. Această unire — decretată la 27 Martie 1918 — el a hotărât-o, ca Președinte al Sfatului Țării, și cu alți frunțași naționaliști basarabeni, ajutați de ostașii moldoveni — de acei ostași, soldați și ofițeri, care, cu câteva luni mai înainte alergaseră din Petrograd, unde se aflau înrolați în armata de elită a fostei gărzi imperiale, pentru a proclama și a apăra — la nevoie cu armele — autonomia Basarabiei și pentru a deschide astfel calea unirii ei cu vechiul Regat.

Legat printr'o mare iubire de pământul și de poporul basarabean, din mijlocul căruia se ridicase, Ion Inculeț, în anii de după războiu,

a luptat ca Ministru, ca Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, ca parlamentar, pentru prosperarea lui materială și spirituală, ca și pentru consolidarea și întărirea unirii lui cu Statul român.

În Academia Română regretatul coleg se afla « nu numai ca un simbol al unirii, dar ca un adevărat reprezentant al Unirii » — cum singur și-a definit această poziție în discursul pe care l-a rostit în această incintă la recepțiunea sa din 26 Mai 1919.

Undeva, într-o pagină de istorie literară, urmărit de gândul de a afla tainele ființei lui Mihail Eminescu, mult regretatul *Nicolae Iorga* dă explicarea că Eminescu însuși n'ar fi putut exprima acele taine, pentru că « ele erau ceva format din adâncimea subconștientului său, în care se grămădise tot ce dăduse atâtea generații. Căci noi purtăm în noi chemarea generațiilor dela care venim și misterul acela poți oare să-l explici și să-l pui în formule raționale ? ».

Pentru nimeni, nici chiar pentru genialul poet, înțelesul adânc al acestei gândiri nu putea fi mai potrivit ca pentru Nicolae Iorga. Opera — ca și personalitatea sa de care ea se leagă — vine din adâncimi, care multă vreme vor rămânea un mister. Asemănătoare unui masiv muntos cu nenumărate culmi, — cercetătorul de azi o poate privi cel mult de jos, din umbra deasă a înălțimilor. Vor trebui să se urmeze generații de cercetători, care să întreprindă, în timp, explorarea sistematică, culme cu culme, a masivului, pentru ca lumina să poată coborî, cândva, pentru toți, întreagă, binefăcătoare și fecundă.

Multe deci și felurite vor fi înfățișările sub care se va arăta până atunci posterității uimite opera lui Nicolae Iorga. Pe deasupra tuturor se va așeza însă, în lumină eternă, ca principiu generator al înfăptuirilor sale, năzuința de a ridica poporul românesc cât mai sus printre popoare și de a-l face vrednic de respectul tuturor celorlalte. Ideal cu prea largi perspective pentru întinderea puterilor unui om, chiar titanice, cum erau ale mult regretatului nostru coleg, pentru ca el să nu-i fi închinat jumătate de veac o supraomenească încordare, să nu-i fi dăruit întreaga bogăție a sufletului său, energia sa nebiruită, pasiunea sa pentru adevăr și știință, să nu-i fi sacrificat — când destinul printr-o aspră hotărîre i-a cerut-o — viața sa însăși.

Idealul românismului său, Nicolae Iorga avea să-l întemeieze pe adevăr, iar adevărul pe cercetarea realităților naționale, trecute și prezente. Istoria unui popor este o parte din desfășurarea umanității, cu care ea are multiple și organice interpenetrațiuni și influențe reciproce. De cunoașterea cât mai completă a trecutului unui popor și a relațiilor lui cu celelalte popoare va depinde, în mare măsură, îndrumarea acelui popor către scopurile sale superioare.

Fixat asupra acestei concepții, care impunea puncte nouă de vedere științei istoriei și-i lărgea orizontul, Nicolae Iorga, din primii ani ai tinereții până la tragica încheiere a vieții sale, a fost numai încordare răbdătoare pentru a cunoaște și a explica, numai pasiune nestinsă de

a cerceta și a descoperi, cu părăsirea tuturor plăcerilor și cu înfruntarea tuturor primejdiilor — cum însuși a mărturisit-o.

Înarmat pentru această carieră eroică cu o rezistență morală și fizică incon parabile, cu o cunoaștere deplină a limbilor clasice și a numeroase limbi moderne, în care se exprima cu bogăție și ușurință, cu o curiozitate universală, căreia nimic din ce este manifestare omenească nu lăsa să-i scape, cu o tehnică a mijloacelor de investigație din cele mai sigure, în fine, cu un rar simț de divinație, care-l punea fără efort în contact direct cu cauza ultimă a lucrurilor — Nicolae Iorga unea la aceste însușiri o putere de muncă pe care n'a egalat-o niciunul din învățații timpului său de pretutindeni.

La masa sa de lucru, în biblioteci publice, în călătoriile sale din țară sau din străinătate, la pupitrul său de parlamentar, la cel dela Academie, — ori unde se afla, nu înceta de a ceti, de a scrie, de a dicta, de a corecta sau transcrie texte, de a le modifica adesea până la o nouă înfățișare, împlinind totul într-o cursă năvalnică a spiritului.

Puterea sa de asimilație era uimitoare, memoria sa imensă, darul său de improvizație vulcanic, inteligența sa fulgerătoare de intuiții, puterea sa de asociație a ideilor și a faptelor celor mai disparate în unități nouă de gândire, cu adevărat genială. Cu conștiința acestor valori personale, a putut zice și despre sine într-o cugetare că « cea mai mare mândrie a omului poate fi aceea că el are dreptul de a se simți colaboratorul de fiecă clipă al marilor puteri ascunse ».

Prin sute de mari volume, prin mii de broșuri, de comunicări științifice, de conferințe și articole, prin zeci de mii de documente adunate și publicate, prin întinse studii de analiză istorică și prin monumentale opere de sinteză — Nicolae Iorga a explorat toate laturile vieții de ieri și de astăzi a poporului român, lărgind imens cunoștințele noastre despre cultura lui, despre politica, literatura sau vechea lui artă, despre armata sau viața sa religioasă, despre comerțul, agricultura, industria și despre multe alte aspecte ale vieții lui.

Înlăturând — din spirit de proprie metodă — tot ce putea fi formă abstractă și raționalizare, el pătrundea întreg acest material cu puterea intuiției și a fantaziei sale, care cobora viața într-o epocă moartă, reînviind-o din propria-i cenușă. Căci « adevărurile istorice sunt de discernământ, nu de simplă constatare și reproducere. » Ele nu pot fi surprinse în taina lor prin formulele reci ale cunoașterii raționale, ci printr-o comunicație sufletească directă cu obiectul, printr-o viziune care ține de harul zămislirii poetice, printr'un act de genialitate. « Aș fi vrut pentru mine — zice Nicolae Iorga în prefața unei opere postume abia începute — aș fi vrut să am mai mult *talent poetic*, pentru a fi mai aproape de *adevăr* ».

Din rămășițele de viață ale trecutului — o inscripție, un fragment de manuscris, o podoabă domnească, un costum sau o condică de socoteli, un portret sau o legătură de carte, o icoană și câte altele ! — marea sa putere de evocare da conturul unei epoci, unei figuri istorice, unei

civilizații. în tablouri vii, colorate de un torent de imagini scăpărătoare de cugetare și de simțire nouă — prezentându-le într'o sumă de corelații neașteptate, răsărite spontan din noianul de fapte strânse și depozitate și oricând prezente în memoria-i fenomenală.

Astfel a ajuns să proiecteze lumină nouă în cele mai obscure epoce din istoria poporului român, — să reformeze concepțiile învechite asupra unora din epocile trecutului nostru, — să readucă pe planul întâiu al atenției, în nimb de strălucire, deopotrivă unele din marile figuri de Domnitori ca și mulțimea anonimă, acea « obscură gloată, fără nume și fără fapte » ca făuritoare de istorie.

La aceasta nu puțin au contribuit studiile sale asupra relațiilor poporului românesc cu națiunile învecinate, cărora le consacră numeroase monografii istorice, ca și îndemnul său către ceilalți istorici ai noștri de a cerceta interdependențele popoarelor Europei sud-estice în dezvoltarea lor istorică.

Numeroase fundațiuni științifice înființate în țară și în străinătate din inițiativa și din profunda sa pasiune de ctitor urmăresc aceeași țință: *Comisiunea Monumentelor Istorice, Institutul pentru studiul Europei sud-estice, Casa Română din Veneția, Institutul Român de Arheologie din Santi-Quaranta, Școala Română din Paris, Biblioteca sa dăruită Statului împreună cu propria-i locuință din București, în fine Institutul de Istorie Universală*, pentru a enumera pe cele mai de seamă, dau măsura voinței sale constructive și a puterii sale de realizare.

Manifestările literare și artistice ale națiunii sunt de asemeni cercetate cu vibrantă pasiune, într'o generoasă împărștire de studii, în admirabile articole de artă și de luptă, în fermecătoarea și profund poetică sa « Istorie a literaturii române ». Clasic prin structură sufletească și prin concepție, va îndruma, prin cele mai frumoase pagine de critică și directivă literară ale literaturii noastre dela 1900 încoaace, întreaga creație artistică pe linia curată a clasicismului, altoit pe bunele noastre tradiții de artă și pe fondul adânc al rasei, resfrânt în viața țărănească. El va combate, cu ascuțite săgeți, orice rătăcire, voită sau inconștientă, dela această linie, nu numai cu necruțătoarea și corosiva sa critică, dar și prin exemplul propriilor sale producții literare, în care a închis strălucite pagine de gândire și de frumos, din care una singură ar fi de ajuns să întemeieze o reputație de scriitor.

Minte a toate oginditoare, în preocupările sale a făcut o largă parte istoriei universale și istoriei civilizației, dând la lumină studii însemnate și ținând nenumărate conferințe în aceste domenii în congresele științifice internaționale, în care a dat strălucire numelui de Român prin înțâietatea sa nediscutată în aceste reuniuni. Ele au răscolit spiritele prin noutatea punctelor de vedere ce aduceau chiar în problemele cele mai cunoscute și socotite ca definitiv fixate.

Vasta sa operă științifică, scrisă în mare parte în limbi străine, i-a câștigat un mare nume de savant în lumea științifică de pe întreg pământul civilizat și gloria celor mai numeroase distincțiuni pe care vreun

contemporan le-a putut avea din partea Societăților savante, Academiei, Universităților din Europa și din lumea nouă de peste Ocean.

Din gloria aceasta s'a împărțit și Academia Română, în care mult regretatul coleg ocupa un loc atât de însemnat, din 1897 ca membru corespondent și din 1910 ca membru activ.

Neuitate au rămas cuvintele pe care le-a rostit la primirea sa ca membru activ în Academie: « Mă voi găsi, vă asigur, și de acum înainte în cel dintâi rând al ostinelilor și cel din urmă al pretențiilor ». Din această promisiune mult regretatul coleg a încheiat faptă nepieritoare. Cel din urmă, în adevăr, la pretenții, pentru că n'a formulat niciuna, — timp de peste 40 de ani de activitate academică, cât i-a hărăzit soarta, a fost cel dintâi la munca obștească a Instituțiunii noastre, exprimându-și liber, dela tribuna ei, descoperirile sale, îndrăznețele sale concepții reformatoare, judecata sa despre marii gânditori ai omenirii, în sute și mii de comunicări, cercetate de un public foarte numeros. Reprezentant al nobilelor tradiții ale Academiei Române, el era forța vie a acestei Instituțiuni, cum vie va rămânea figura sa în conștiința și în istoria acesteia.

Opera lui Nicolae Iorga, în întregimea vastei sale orbite, este pătrunsă de o caldă și devotată iubire de neam. La capătul ei, el a așezat, ca scop suprem al vieții sale, idealul unirii tuturor Românilor.

Citadelă de granit a românismului, de care s'a sdrobit, neputincioasă, orice adversitate înainte de marele războiu, Nicolae Iorga a îndrumat nația românească — adusă de dânsul la conștiința unui patrimoniu național comun « dela un capăt al românimei până la celălalt » — pe calea unui naționalism concret și viu, a cărui doctrină, clădită pe cerința de solidaritate națională, e unul din cele mai frumoase daruri, pe care el le-a făcut țării sale.

Glas ca al nimănui ascultat, urmat și iubit de opinia publică românească, idol al tinerimii studioase, animator aclamat al maselor populare, deopotrivă cu al spiritelor de elită, Nicolae Iorga a trâmbitat în accente mișcătoare revendicările neamului său și a pregătit și a determinat realizarea unității sale politice prin înflăcăratele sale discursuri, prin articolele sale ziaristice, prin curajul și îndemnul său în zilele de desnădejde ale războiului de întregire, la fapta cea mai grea și mai hotărâtoare, prin credința sa, proclamată profetic, în izbânda totală a neamului.

Intr'una din zilele toamnei trecute, aproape septuagenarul învățat ostenea la masa sa de lucru, sporind harnic, poate, filele abia începutei « Istoriologii umane », pe care o anunțase Academiei în câteva volume, ca rod al cercetărilor și al gândirii sale de o viață și ca ultim omagiu ce simțea că mai este încă de adus științei românești și nației sale. În seara acelei zile, asasin, ce vor rămânea pe veci stigmatizați, l-au ridicat dela locuința din Sinaia, iar în zoru zilei următoare — la 28 Noembrie — trupul său neînsuflețit, violentat și chinuit, a fost găsit pe țărna unui ogor, străpuns de șase gloanțe.

Puterile întunecului au putut birui asupra ființei pământești a lui Nicolae Iorga. Din viața fără de sfârșit de dincolo de mormânt, numele aceluia, în care originalitatea geniului rasei noastre și-a găsit expresia ei cea mai deplină, se va înălța, însă, tot mai sus, în conștiința de-a-pururi recunoscătoare a neamului românesc.

Academia Română a ținut de a sa datorie să trimită instituțiilor culturale și științifice din străinătate următoarea înștiințare despre decesul lui Nicolae Iorga:

Academia Romana Bucurestiensis
Gravissimo afflicta maerore nuntiat duodetricesimo die mensis
Novembris anni MCMXL de vita exiisse illustrissimum sodalem

Professorem
NICOLAUM IORGA

*Instituti Franciae socium, complurium Academiaram sodalem
honorarium, doctorem honoris causa tot universitatum*
Dum talis viri interitum nuntiat, Academia Romana Bucure-
stiensis ob summum eius ingenium mirabileque opus, omnium
reverentia dignum, commoto animo debitum illi reddit honorem.

Nicolae Titulescu a încetat din viață în noaptea de 17 spre 18 Martie, în străinătate, unde se afla de mai mulți ani, ținut departe de țara sa de vitregia vremurilor și de sigur, și de propria-i mândrie.

Din primii ani ai tinereții sale, omul, care avea să domine mai târziu cu strălucitul său verb marile reuniuni internaționale, și-a îndreptat pașii vocațiunii spre învățătura științei Dreptului și cu deosebire spre aprofundarea Dreptului internațional, trecându-și la Paris doctoratul cu un succes pe care avea să-l afirme apoi în mai toate acțiunile sale publice, fie în țară, fie peste hotare.

Profesor la Universitate, la vârsta de 22 de ani, Nicolae Titulescu își cucerește un loc de frunte în viața politică a țării, chemat pentru întâia oară în guvern la 1917, ca ministru de Finanțe. După marele războiu ascensiunea sa în politica externă, ca ministru plenipotențiar, ca ministru de Externe și ca delegat al țării la marile adunări internaționale — nu mai cunoaște margini.

Luminat și condus de o adâncă dragoste de patrie, a dat viguroase și răsunătoare lupte în aceste adunări pentru apărarea drepturilor și cauzelor românești, cum a fost aceea în chestiunea optanților unguri, înfrângând adversari valoroși și atrăgându-și, prin strălucitele-i calități de mare jurist, eminent diplomat și strălucit orator, nu numai stima

Adunării dela Geneva, dar și voturile ei unanime la alegerea în două rânduri, ca Președinte al acelei Adunări.

Aceeași dragoste de patrie unită cu grija — din care nu vor fi lipsit și previziuni funeste — de a-i păstra intacte grantele întregite, l-au hotărât să militeze pentru o pace europeană prin înfrățirea popoarelor și pentru menținerea sau formarea unor «antante» politice, pe care neînduplecatele realități de mai târziu aveau să le dovedească iluzorii sau în orice caz premature.

În Academia Română, unde mult regretatul coleg a fost ales ca jurist de mare reputație, mai întâi, la 1930, ca membru de onoare, iar în urmă, la 1935, ca membru activ, discursul său de recepțiune n'a ajuns, din nefericire, să răsună în incinta ei. Totuși dorința sa cea mai vie din ultimii ani ai vieții a fost ca, revenind în patrie, să se dedice cât mai mult lucrărilor culturale ale instituțiunii noastre. Căci «până în ziua când voi putea colabora cu colegii mei la lucrările lor, — ne scria dânsul în Mai 1939 — moment ce simt mai apropiat decât aparențele ar permite-o să se creadă, compensez în sufletul meu absența mea cu o prețuire atât de adâncă a Academiei Române și a cinstei de a fi unul din membrii ei, încât înțelegerea misiunii acestei Instituții și respectul ce-i port înlocuesc provizoriu acțiunea ce sunt nerăbdător a pune în slujba ei».

Dar dacă acestor năzuințe, anunțate în accente așa de nostalgice, soarta le-a pus capăt înainte de a le fi putut îndeplini, Nicolae Titulescu a ținut să-și lege pentru totdeauna numele de Academia Română, testându-i moșia părinților și strămoșilor săi, ca simbol că «sub haina internațională am purtat flamura românească, simțind, cugetând și vorbind ca un pământean», cum ne spune într-o scrisoare în care ne anunță acest legat.

Academia Română îi va păstra o vie și recunoscătoare amintire.

Din rândul membrilor de onoare ne-au părăsit în cursul acestui an, dintre Români juristul ardelean *Gheorghe Plopu* și Profesorul *David Emmanuel*, iar dintre străini celebrul matematician italian *Vitto Volterra* și istoricul belgian *Hippolyte Delehaye*.

Șirul membrilor corespondenți străini a fost micșorat prin pierderea renumitului romanist german *Dr. Ad. Zauner*.

Gheorghe Plopu s'a stins la 20 Octomvrie, la vârsta de 84 de ani, la Arad, unde se refugiase din Oradea cu câteva zile mai înainte de cotorpirea maghiară. Fost președinte onorar al Inaltei Curți de Casație și Justiție, fost profesor onorar al Universității din Cluj, octogenarul jurist fusese chemat în 1934 printre membrii de onoare ai Instituțiunii noastre pentru aleasa și întinsa sa cultură juridică, nu numai în domeniul jurisprudenței românești, dar și în al celei maghiare, merit care îi atrăsese înălțarea, printre magistrații maghiari, înainte de războiul mondial, la rangul de Consilier al Casației ungare.

La 5 Februarie a încetat subit din viață la vârsta de 87 de ani profesorul și distinsul matematician *David Emmanuel*. Prin activitatea sa didactică de peste o jumătate de veac și prin directivele pe care le-a dat în științele matematice generațiilor de profesori și de ingineri, pe care i-a format prin luminoasele sale cursuri la Facultatea de Științe și la Școala de Poduri și Șosele din București, regretatul coleg a fost unul din factorii de seamă ai mișcării noastre științifice, practice și teoretice, din anii de înălțare a neamului nostru după proclamarea Regatului României. Spre consacarea acestei devotate munci a fost ales membru de onoare în Academie, în anul 1936.

La 11 Octombrie a încetat din viață unul din cei mai vechi membri de onoare ai instituției noastre, *Vitto Volterra*, fost profesor, rând pe rând, la Universitățile din Padova, din Torino și din Roma. Vitto Volterra era una din gloriile nediscutate în diferitele ramuri ale analizei mecanice raționale și ale fizicii matematice, atât în țara sa, cât și în lumea științifică de peste hotarele patriei sale, unde era prețuit și stimat și în mijlocul căreia adesea a fost chemat spre a face prelegeri, care au avut, ca întreaga sa operă științifică, un răsunet mondial.

În ultimul timp ne-a sosit trista știre că la 1 Aprilie a încetat din viață Părintele *Hippolyte Delehaye*, dela Colegiul Saint Michel din Bruxelles și președintele Societății «des Bollandistes» din aceea metropolă, la vârsta de 82 de ani. Din această vârstă de patriarh, 65 de ani îi consacrase vieții religioase și tot pe atâția pasiunii sale pentru studiul antichității creștine. Fruntaș al științei europene în acest domeniu, prin scrierile sale a luminat și unele epoce din trecutul îndepărtat al religiei creștine în ținuturile noastre dela Carpați și Marea Neagră.

Pentru aceste studii, Academia Română și l-a apropiat în 1924, alegându-l cu unanimitatea voturilor sale, membru de onoare.

În August trecut a încetat din viață D-r *Adolf Zauner*, fost profesor de limbile romanice la Universitatea din Graz, unde urmăsea la catedra celebrului romanist Hugo Schuchardt. Cu o pregătire științifică de mână întâia, căpătată la școala fostului nostru coleg de onoare W. Meyer-Luecke, Zauner ajunsese încă din tinerețe să stăpânească întreg domeniul limbilor romanice cu dialectele lor. Bun cunoscător și al limbii noastre, el a tratat, într'un studiu publicat în 1926, problema romanității limbii române și a ținut la curent cercurile științifice germane, prin recerșii și articole de revistă, cu progresul filologiei române, pe care o urmărea din înseși publicațiile românești. Pentru acest interes față de știința noastră, Academia Română l-a ales cu unanimitate de voturi, în 1914, membru corespondent, la Secțiunea Literară.

* * *

Se cuvine să amintim în acest loc că, la 22 August trecut, împlinindu-se 50 de ani dela moartea marelui poet național Vasile Alecsandri, Academia Română, în grija, patrimoniul și păstrarea căreia se află mausoleul și casa poetului dela Mircești, hotărîse și luase toate măsurile, împreună cu Ministerul Educației Naționale, ca la 8 Septembrie să facă un parastas la Mircești pentru pomenirea poetului. Neputîndu-și îndeplini această pioasă îndatorire nici atunci, nici mai târziu, din cauza tristetelor împrejurări politice prin care a trecut țara de atunci încoace, instituțiunea noastră a comemorat acest semicentenar în ședința dela 20 Decembrie, printr'o cuvîntare festivă rostită de colegul nostru d-l Dim. Caracostea, despre înfăptuirea poetică a lui Vasile Alecsandri. Solemnitatea a fost onorată cu prezența d-lui general Ion Antonescu, Conducătorul Statului și Președintele Consiliului de Miniștri.

Tot la acest loc trebuie să amintim că membrii Academiei au participat la parastasele făcute pentru mult regretații lor colegi: N. Iorga, la trei luni după tragica sa dispariție, Ion Bianu și George Țițeica.

Înainte de a trece la o altă ordine de fapte, amintim că în cursul acestui an colegul nostru d-l Nichifor Crainic a fost proclamat Doctor *honoris causa* al Universității din Viena. D-l Crainic, mergînd să-și primească acest titlu, a ținut la Viena și în alte câteva centre universitare din Germania conferințe despre țara noastră.

II. Ședințele

Șirul comunicărilor noastre publice din acest an a fost deschis — ca de atâtea ori în ultimii 40 de ani ai Instituțiunii noastre — de mult regretatul nostru coleg Nicolae Iorga, — la 7 Iunie. La 5 Iulie a urmat ultima sa comunicare în Academie, care a marcat sfârșitul celei mai întinse serii de comunicări pe care vreun coleg a putut-o înfăptui în decursul celor 75 de ani de viață ai Instituțiunii noastre.

Pentru celelalte comunicări publice s'au consacrat 23 ședințe, din totalul celor 37 ședințe ținute în cursul acestui an academic. Trei din ședințele publice au fost consacrate pentru comemorări. Pentru comemorarea marelui poet național Vasile Alecsandri, la 50 de ani dela moartea sa, s'a consacrat ședința dela 20 Decembrie. Colegul nostru d-l Dim. Caracostea — precum s'a arătat în altă parte — a avut sarcina de a rosti cuvîntarea comemorativă. Caracter comemorativ a avut și ședința dela 31 Ianuarie. În 1940 s'au împlinit 100 de ani dela apariția primei nuvele românești «Alexandru Lăpușneanu» de Costache Negruzzi și a poeziei «Anul 1840» de Grigore Alexandrescu. Colegii noștri d-nii Liviu Rebreanu și Nichifor Crainic au arătat înșenînătatea în evoluția noastră literară, primul a nuvelei lui Costache Negruzzi, cel de al doilea, a poeziei lui Grigore Alexandrescu.

La 1 Aprilie s'au împlinit 60 de ani dela nașterea poetului Octavian Goga. Din inițiativa Conducătorului Statului, toate instituțiile de învățământ și culturale din țară au comemorat această dată, intrată în istoria neamului. Academia s'a asociat la această rerunoscătoare și pioasă inițiativă, elogiind memoria mult regretatului nostru coleg prin glasul d-lui I. Petrovici, în ședința dela 4 Aprilie.

În celelalte ședințe publice s'au ținut comunicări cu caracter științific. Iată lista lor:

— La 7 Iunie *N. Iorga* a făcut comunicarea despre *O carte de gândire conservatoare românească*.

— La 14 Iunie d-l *O. Onicescu*, membru corespondent, a cetit comunicarea despre *Probleme de limbă în Matematică*.

— La 5 Iulie *N. Iorga* a făcut o comunicare despre *Individualism și solidarism în dezvoltarea istoriei*.

— La 27 Septembrie d-l *Ion I. Nistor* a făcut o comunicare despre *Călugărița Elisaveta Sturdza. Un episod din timpul zaverii*.

— La 4 Octombrie d-l *Silviu Dragomir* a făcut o comunicare despre *Considerațiuni istorice asupra vechiului și noului Statut privitor la granițele Ardealului românesc*.

— La 18 Octombrie d-l *I. Rădulescu-Pogoneanu*, membru corespondent, a cetit comunicarea: *O scrisoare inedită către Alecsandri și câteva considerații în legătură cu ea*.

— La 25 Octombrie d-l *Ion Nistor* a făcut comunicarea *Lucius Aprobianus, Eroul Țării Șipeniului*.

— La 8 Noembrie d-l *N. Bănescu* a făcut comunicarea cu titlul *Stăpânirea bizantină în Matracha (Tmutorokan), Chazaria și Rusia, în timpul Comnenilor*.

— La 13 Decembrie d-l General *R. Rosetti* a făcut o comunicare despre *Participarea populației civile la războiul din 1877—1878*.

— La 20 Decembrie d-l *Dim. Caracostea* a cetit comunicarea comemorativă *Vasile Alecsandri, poetul*.

— La 17 Ianuarie d-l General *R. Rosetti* a făcut comunicarea *Despre Academii și Institute*.

— La 31 Ianuarie d-l *Liviu Rebreanu* a cetit comunicarea *Prima năvelă românească « Alexandru Lăpușneanu », de Costache Negruzzi*.

În aceeași ședință d-l *Nichifor Crainic* a cetit comunicarea despre poezia *« Anul 1840 » de Grigore Alexandrescu*.

— La 7 Februarie d-l *I. Ionescu-Dolj*, membru corespondent, a cetit comunicarea *Contribuțiunea profesorului Tanoviceanu la progresul științei penale române*.

— La 14 Februarie d-l *S. Mehedinți* a făcut comunicarea *Academia — Instituție etnopedagogică. Institutul — organizare internațională*.

— La 21 Februarie d-l *S. Mehedinți* a făcut comunicarea *Etnopedagogia — fundament al renașterii unui popor. — Curba valorilor etnice*.

— La 28 Februarie d-l *Alex. Lapadatu* a făcut comunicarea *11 Februarie 1866 — în perspectiva istorică a trei sferturi de veac*.

— La 7 Martie d-l Ion I. Nistor a făcut comunicarea *Romanii în Transdavia*.

— La 14 Martie d-l Mihail Dragomirescu, membru de onoare, a citit comunicarea *Eminescu — poet universal*.

În aceeași ședință d-l George Oprescu, membru corespondent, a citit comunicarea *Carol Popp de Szathnary — desinator*.

— La 21 Martie d-l I. Răducanu, membru corespondent, a citit comunicarea despre *Ideea națională în gândirea economică a lui Friedrich List*.

— La 28 Martie d-l C. Rădulescu-Motru a făcut comunicarea despre *Tipul rasial românesc după indicele cefalic*.

— La 4 Aprilie d-l Andrei Rădulescu a citit comunicarea *Cercetări privitoare la organizarea tutelei minorilor în Dreptul românesc*.

— La 11 Aprilie d-l Ion Nistor a făcut comunicarea *Principatele Române în preajma tratatului dela Adrianopol*.

— La 9 Mai d-l Dim. Gusti a făcut comunicarea *Știința și pedagogia naștun. i.*

III. Relații externe și interne

Relatiile Instituțiunii noastre cu străinătatea, până în anul trecut atât de întinse și de dezvoltate, s'au redus în timpul din urmă din cauza stării de războiu în care se află cea mai mare parte a Europei, într'atât, încât au devenit aproape inexistente. Congresele științifice internaționale, care se organizau în scopul apropierii popoarelor între ele prin știință și cultură, în starea actuală a lucrurilor din Europa nu s'au mai putut întruni. Iar marile asociațiuni științifice, cu caracter internațional, la care se află afiliată și Instituțiunea noastră, ca *Uniunea Academică Internațională*, cu sediul la Bruxelles, *Consiliul Internațional de Cercetări* sau *Comisiunea Internațională de Cooperație Intelectuală*, și-au încetat, în mod firesc, activitatea. Și în genere, orice manifestare culturală cu caracter internațional, ca aniversări de vechi instituții, inaugurări de altele nouă, comemorări de bărbați iluștri nu se mai organizează sau se amână pentru timpuri mai prielnice unor asemenea manifestări.

În această stare de lucruri a fost pentru noi o surprindere înștiințarea primită în Septembrie că la Ljubljana a putut lua ființă o Academie de Științe și de Arte. Noua Academie și-a exprimat dorința să intre în relațiuni cu Instituțiunea noastră. Am răspuns, firește, cu plăcere la această invitațiune, oferind tinerei Academii schimbul publicațiunilor noastre.

La această excepțiune, mai putem nota încă una. În ziua de 19 Decembrie 1940 s'a împlinit un secol dela nașterea marelui zoolog Anton Dohrn, fondatorul și organizatorul celebrei stațiuni zoologice din Neapole, la care au lucrat mulți din savanții români și unu din bursierii Instituțiunii noastre, trimiși în străinătate pentru studii de specializare înainte și după războiul mondial. Institutele științifice și Academile

mai tuturor țărilor au ținut să celebreze acest centenar. Academia Română s'a asociat la această comemorare printr'o cuvântare rostită în ședința dela 10 Ianuarie de colegul nostru d-l Dr. Gr. Antiț.

La acestea se reduc faptele care au marcat relațiile noastre cu străinătatea în acest an academic. La ele s'ar mai putea adăuga doar împrejurarea că sub direcțiunea colegului nostru d-l Sextil Pușcariu a luat ființă la Berlin «Institutul Român din Germania», cu misiunea de a organiza și întreține propaganda culturală românească în Germania. În acest scop d-sa a cerut și concursul Academiei Române, rugând-o să-i trimită din partea membrilor ei articole și studii, privitoare la țara noastră, spre a fi publicate în revistele germane de specialitate sau de cultură generală. Colegii noștri vor răspunde, de sigur, acestui apel, prin o asiduă colaborare la opera noului Institut Român din Germania. Inceputul l-a făcut colegul I. Lupaș, prin conferința sa despre Leopold Ranke și Mihail Kogălniceanu, ținută la Berlin.

Tot aci trebuie să semnalăm că vacanța la Direcția Școlii Române din Paris prin dispariția mult regretatului coleg Nicolae Iorga și necesitatea constatată de a se reorganiza Școala Română din Roma, au readus printre preocupările Academiei chestiunea revizuirii și completării legii celor două Școli. Principiile care au a prezida la această revizuire și completare au fost formulate de Delegațiunea Academiei și au fost prezentate d-lui Ministru al Educațiunii Naționale pentru a le avea în vedere la eventuala întocmire a noiei legi.

Schimbul de publicații este, precum se știe, un factor hotărâtor pentru întreținerea relațiilor noastre științifice cu străinătatea. Mai redus în cursul acestui an cu țările din Apusul Europei și din America, el a fost în schimb sporit cu țările de limbă germană și cu Uniunea Sovietelor. Ce privește în special Uniunea Sovietică, putem face constatarea că, de unde, până în anii trecuți, schimburile de publicații între noi și Academile și Universitățile acestei Uniuni erau mai mult întâmplătoare și în orice caz neregulate, în cursul acestui an, printr'o întinsă corespondență schimbată între Instituțiunea noastră și instituțiunile similare din Rusia Sovietică, ele s'au sistematizat și s'au organizat, căpătând o regularitate, care, în multe privințe, poate fi îmbucurătoare.

În țară, Instituțiunea noastră, prin Președintele ei, d-l C. Rădulescu-Motru, a fost reprezentată la ceremoniile naționale, în programul oficial al cărora este înscrisă. D-sa a participat, de asemenea, în calitatea de Președinte al Academiei Române în Comisiunea pentru centralizarea voturilor Adunării plebiscitare dela 2 Martie. Tot d-sa ne-a reprezentat și la lucrările Comisiunii pentru decernarea premiului național pentru proză literară sau educativă acordat de Stat, prin Ministerul Educației Naționale, în 1940 și ne reprezintă în Consiliul de administrație al Fundațiunii Culturale «Ion C. Michail».

Creditul Național Industrial a luat inițiativa creării unui fond de cercetări științifice pentru a promova progresul industriei românești și de a ajuta rezolvarea unora din problemele privitoare la apărarea

tării. Suntem reprezentați în Consiliul pentru administrarea acestui fond de colegul nostru d-l Ludovic Mrazec, care, la invitațiunea inițiatorilor, a primit a fi și președintele Consiliului.

De altă parte prin colegul nostru d-l Em. Racoviță, Academia a luat parte, în ziua de 10 Noemvrie, la deschiderea cursurilor Universității din Cluj, cu sediul actual la Sibiu, iar prin adresă a felicitat, la 17 Iunie, pe I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae, membru de onoare al Instituțiunii noastre, la împlinirea a 25 de ani de păstorie în Scaunul metropolitan dela Sibiu. În fine, colegul nostru d-l Petru Bogdan ne reprezintă, cu începere din acest an, în Consiliul Fundațiunii Culturale Regele Ferdinand I, — numit fiind în același timp și președinte al ei, iar colegii noștri d-nii I. Petrovici, Dim. Gusti și I. Simionescu în Consiliul Uniunii Fundațiilor Culturale Regale.

IV. Publicațiunile Academiei.

Intreaga mișcare a țării s'a resimțit, fără îndoială, de tristele evenimente care au dus la sfâșierea teritoriului nostru național, prin pierderea centrelor de frumoasă muncă românească legate de Academie prin atâția din colegii noștri.

Intre pierderile materiale menționăm că la evacuarea orașului Cernăuți n'au putut fi salvate și aduse aici exemplarele gata imprimate și broșate din volumul XX al Colecției de Documente Hurmuzaki. De asemenea au rămas acolo, din volumul următor XXI, a cărui publicare se începuse, 10 coale tipărite, împreună cu manuscrisul ce urma să mai fie cules. Bine înțeles s'au făcut demersurile necesare, adresându-ne direct Președintelui Academiei de Științe din Moscova și Ministrului U.R.S.S. de aici, dar fără rezultat până în prezent.

La evacuarea Clujului s'a putut aduce la Sibiu, unde a fost mutat și Muzeul limbii române, întreg materialul pentru redactarea *Dicționarului*. Din ceea ce s'a anunțat prin raportul d-lui Sextil Pușcariu făcut în sesiunea generală din anul trecut, că «s'a continuat tipărirea literei *l*, ajungându-se până la cuvântul *liptiu* și s'au tipărit din litera *d* cuvintele începătoare cu *da*», a ieșit de sub tipar numai fascicula cuprinzând continuarea literei *l*: *ladă-lepăda*. Deși s'a dat la tipar, încă din Februarie și Mai 1940, restul din litera *l* până la *liptiu*, iar din Iulie 1940 partea din *da*, până acum n'a apărut nimic.

Privitor la manuscrisele rămase de pe urma regretatului nostru coleg Ovid Densusianu, datorite de d-na Elena Pușcariu, Academia a hotărât să se publice două din lucrările inedite și anume: 1. Istoria limbii române în sec. XVII și 2. Evoluția estetică a limbii române. Secțiunea literară, prin procesul-verbal din 13 Decemvrie 1940, a însărcinat pe d-nii colegi Th. Capidan și D. Caracostea cu îngrijirea imprimării acestor lucrări.

Din Buletinul Secțiunii Literare: «Langue et littérature», anunțat în raportul nostru la Sesiunea generală a anului trecut și care se publică

sub îngrijirea colegilor noștri d-nii Th. Capidan și D. Caracostea, a apărut N-rul 1 din Vol. I, iar Nr. 2 din același volum e gata de tipar.

Buletinul francez al Secțiunii Istorice (Bulletin de la Section Historique), din care au apărut până acum 20 volume sub direcția mult regretatului N. Iorga, după o întrerupere de doi ani a fost reluat, sub îngrijirea d-lui coleg N. Bănescu, zilele acestea urmând să apară numărul dedicat memoriei fostului ei director.

Buletinul Secțiunii Științifice (Bulletin de la Section Scientifique) apare foarte regulat — ca o revistă lunară în zece numere pe an, sub îngrijirea d-lui coleg Traian Săvulescu, secretarul Secțiunii Științifice. Ca anexe ale acestui buletin, au apărut de curând încă două publicațiuni deosebite: 1. Bibliographie des travaux scientifiques parus en 1939, care va ieși de aci înainte regulat ca supliment la volumul ce se încheie la sfârșitul fiecărui an academic, cuprinzând lucrările științifice apărute în cursul anului respectiv; 2. Index bibliographique des Tomes I—XX.

În comparație cu ultimii trei ani, se constată și în acest an o creștere a numărului publicațiunilor Academiei și anume au apărut 94 volume și broșuri, față de 60 în 1939—40, 90 în 1938—39 și 69 în 1937—38.

În anul academic 1940—1941 s'au tipărit:

I. ANALELE ACADEMIEI ROMÂNE.

1. DESBATERILE, Tomul LX (1939—1940).
2. MEMORIILE SECȚIUNII LITERARE, Seria III. Tom. IX.
George Murnu, *Românii din Bulgaria medievală*.
Artur Gorovei, *Biblioteca dela Rotopânești a lui Neculai Istrati*.
Tom. X:
Nichifor Crainic, *Anul 1840*.
Mihail Dragomirescu, *Eminescu — poet universal*.
G. Oprescu, *Carol Popp de Szathmary, desinator*.
3. MEMORIILE SECȚIUNII ISTORICE, Seria III, Tom. XXII:
Ion Răducanu, *Adam Smith. O comemorare*.
N. Iorga, *Incerări austriece de anexune a țărilor noastre*.
Dimitrie Gusti, *Problema sociologiei. Sistem și metodă. Trei comunicări*.
Constantin Karadja, *Cea mai veche mențiune a Daciei în tipar*.
Ion I. Nistor, *Tudor Vladimirescu și sfânta alianță*.
Damian P. Bogdan, *Pomelnicul dela Bistrița și rudeniile dela Kiev și dela Moskova ale lui Ștefan cel Mare*.
Andrei Rădulescu, *Influența italiană asupra Dreptului român*.
I. Lupaș, *Emanul Gozsdu Originea și opera sa*.
Tom. XXIII:
N. Iorga, *O carte de gândire conservatoare românească*.
Generalul R. Rosetti, 1. *Câteva scrisori și documente turcești privitoare la țărilor noastre*. 2. *Două scrisori cu privire la cumpărarea de tutun din Rusia*.

- N. Iorga, *Individualism și solidarism în dezvoltarea istoriei*.
 Andrei Rădulescu, *Regimul juridic al Bosforului și Dardanelelor*.
 Ion I. Nistor, *Călugărița Elisaveta Sturdza. Un episod din timpul zaveriei*.
 Victor Slăvescu, 1. *O autobiografie a lui Dionisie Pop Marțian*. 2. *Correspondența D. P. Marțian — Gh. Baritiu. Cinci scrisori*.
 N. Bănescu, *Stăpânirea bizantină în Matricha (Tmutorokan), Chazaria și Rusia, în timpul Comnenilor*.
 Ion I. Nistor, *Lucius Aprobianus*.
 G. Popa-Lisseanu, *Continuitatea Românilor în Dacia. Dovezi nouă*.
 Generalul R. Rosetti, *Participarea populației civile în războiul din 1877—1878*.
 Generalul R. Rosetti, *Despre Academii și Institute*.
 N. Iorga, *Problema basarabeană și problema unirii Principatelor la 1855—1859, în dosul cărților diplomației*.
 N. Iorga, *Revelații toponimice pentru istoria neștiută a Românilor. I. Teleormanul*.
 S. Mehedinți, *Academia—instituție etnopedagogică. Institutul — organizare internațională*.
 Alex. Lăpădatu, 11 Februarie — 1866 în perspectiva istorică a trei sferturi de veac.
4. MEMORIILE SECȚIUNII ȘTIINȚIFICE, Seria III. Tom. XV:
- Ioana Șoarec, *Contribuție la studiul Hidracarienilor din România*.
 A. Popovici Băznoșanu und Ecaterina Dobreaanu, *Beitrage zur Morphologie und Biologie der Feuerwanze Pyrrhocoris apterus L.*
 G. Th. Dornesco et V. Homei, *La structure et la circulation du sang dans les arthrobranchies et les podobranchies de la Langouste*.
 Dr. Al. Roșca, *Araignées de Bessarabie*.
 I. V. Huzum, *Contribuțiuni la studiul hranei la Unio Pictorum L. și la Anodonta Cygnea Cuv. var. piscinalis din Balta Zagan în timpul toamnei și al iernii*.
 Tr. Savulesco et C. Sandu-Ville, *Quatrième contribution à la connaissance des micromycètes de Roumanie*.
 Prof. N. Jorcesco-Sisest et Dr. G. Stroesco, *Encéphalites à germes visibles*.
 Victor Papilian și Const. C. Velluda, *Cercetări antropologice asupra Moșilor dintre Arieș*.
 Octav Onicescu, *Probleme de limbă în matematică*.
 Zaharia Popovici, *Beitrag zur Biologie von Squalus Acanthias L. aus dem Schwarzen Meere*.
 Tom. XVI:
- N. Donici, *Adeziunea României la uniunea astronomică internațională*.
 Dr. Ion T. Tarnavsch, *Beitrag zum Studium der Algenvegetation rumanischer Salzboden*.
 O. Kauffmann-Cosla et N. Vasiliu-Vâlcea, *L'action du magnésium sur la biologie cellulaire. La resorption*.

- Florica Câmpan, *Note biografice în legătură cu activitatea matematică a lui Emanoil Bacaloglu.*
- M. Derevici, A. Derevici și G. T. Dornescu, *Efectele hipofisectomiei asupra glandei genitale masculine de Rana esculenta.*
- Emil Pop, *Un explorator român al Balcanilor la începutul veacului al XIX-lea : C. Manolesco.*
- Gr. T. Popa, *Les méninges. Leurs dépendances et leurs relations.*
- O. Kauffmann-Cosla et N. Vasiliu-Vâlcea, *L'action du magnésium sur la biologie cellulaire. II-ème contribution.*
- D. Voinov, *Le choix des médicaments et le diagnostic des maladies par le pendule radiesthésique.*
- V. D. Homeiu, *Contribuțiuni la studiul trichobranchiei crustaceelor decapode.*
- P. Sergescu, *Mathématiciens français du temps de la Révolution française.*
- Dr. Eugen A. Pora, *Contribuțiuni la studiul ritmului cardiac natural dela Helix Pomatia L.*
- Dr. Florica Gr. Popa, *Terminaisons nerveuses, fuseux neuro-musculaires et leur origine possible des corpuscules de Golgi et de Ruffini.*
- N. Bărbulescu, *Tensiunea superficială a vapoarei saturante.*
- Ion Atanasiu, *Cea mai veche mineralogie tipărită în limba română.*
- Dan Giușcă, *Note préliminaire sur la minéralisation des gisements de contact de Băița Bihorului (Mts. Apuseni).*
- Gr. C. Moisil, *Sur un algorithme généralisant la théorie des fonctions monogènes, qui peut être utile pour l'intégration des équations aux dérivées partielles d'ordre supérieur.*
- Florica Mezincescu, *L'évolution des constituants cellulaires dans l'ovogénèse et la vitellogénèse d'Amaurobius ferox.*
- Margareta Atanasiu Dumitrescu, *Contributions à l'étude anatomique et cytologique de l'appareil séricigène des araignées.*
- Maria Iordan-Georgescu, *Contribuțiuni la studiul Malofagilor din România.*
- A. Myller, *David Emmanuel.*

II. LANGUE ET LITTÉRATURE. BULLETIN DE LA SECTION LITTÉRAIRE, I, 1.

III. BULLETIN DE LA SECTION SCIENTIFIQUE.

Tome XXII, Nr. 9—10 (2 fascicule).

» XXII. Supplément. Bibliographie des travaux scientifiques parus en 1939.

Index bibliographique des Tomes I—XX.

Tome XXIII, Nr. 1—8 (8 fascicule).

IV. STUDII ȘI CERCETĂRI.

XLIV. D. R. Mazilu. *M. Eminescu. Poezii și variante*. Ediție omagială.

XLV. I. Brucăr, *Titu Maiorescu, Logica*.

XLVI. Paul Mihailovici, *Țipărituri românești în Basarabia dela 1812 până la 1918*.

XLVII. Generalul R. Rosetti, *Familia Rosetti*, II.

XLVIII. Ion G. Coman, *Miracolul clasic*.

XLIX. N. Iorga, *Un oraș românesc în Ardeal. Condica Hațegului*.

L. Victor Slăvescu, *Vieața și opera economistului Alexandru D. Moruzi*.

V. ÉTUDES ET RECHERCHES.

XII. Olga C. Necrasov, *Étude anthropologique de la Moldavie et de la Bessarabie septentrionales*.

VI. MONOGRAFII ȘTIINȚIFICE.

IV. Dr. Ioan I. Plăcișteanu, *Electromagnetismul. Teoria lui Maxwell*.

VII. PUBLICAȚIUNILE FONDULUI VASILE ADAMACHI.

Tom. IX. Nr. 53. Prof. I. Simionescu, *Mamiferele pliocene dela Cimișlia*. IV. *Rhinocerotidae*.

Nr. 54. Prof. I. Simionescu și Elena Dr. Dobrescu, *Mamiferele pliocene dela Cimișlia*. V. *Rumegătoarele*.

VIII. PUBLICAȚIUNILE FONDULUI ELENA SIMU.

III. G. Oprescu, *G. Petrașcu*.

IV. Teodora Voinescu, *Gheorghe Tattarescu*.

V. Gunther Ott, *Sculptorii din familia Storck*.

VI. Ion Frunzetti, *Șt. Ionescu-Valbudea*.

VII. George Dragomirescu și Ion Frunzetti, *G. Demetrescu Mirea*.

IX. DICȚIONARUL LIMBII ROMÂNE.

I Fasciculă: *Ladă-lepăda* (Tom. II, partea II, fasc. 2).

X. DISCURSURI DE RECEPȚIUNE.

LXXV. Prof. Dr. C. I. Parhon, *Insemnătatea teoretică și practică a endocrinologiei. Necesitatea de a se organiza mișcarea științifică endocrinologică la noi în țară*. — Cu răspunsul d-lui prof. N. Vasilescu Karpen.

LXXVI. Prof. G. Macovei, I. *Profesorul G. Țițeica* II. *Contribuțiunea românească la cunoașterea petrolului*. — Cu răspunsul d-lui Prof. I. Simionescu.

LXXVII. Liviu Rebreanu, *Lauda țăranului român*. — Cu răspunsul d-lui I. Petrovici.

LXXVIII. Victor Slăvescu, *Vieața și opera lui Dionisie Pop Marțian*. — Cu răspunsul d-lui Andrei Rădulescu.

XI. MÉMOIRE CONCERNANT LA BESSARABIE ET LA BUCOVINE DU NORD.

(Idem *Memoriale*... Idem *Denkschr.ft*).

V. Legate și fundațiuni

În cursul acestui an am avut de înregistrat două legate nouă:

1. Defunctul arhitect *St. Constantinescu-Roda* a instituit Academia Română legatară universală asupra întregii sale averi formată din trei imobile în București, din acțiuni și din sume prevăzute în diferite acte de ipotecă. Testatorul obligă Academia ca din venitul succesiunii să întemeieze în timp de un an dela acceptarea legatului și să întretie în Capitală un azil de noapte, să plătească o rentă anuală Academiei de Arhitectură și să achite mai multe legate particulare.

Academia, întrunită în sesiunea generală extraordinară dela 15 Februarie, a luat cunoștință în amănunte de compunerea averii și de starea imobilelor și constatând că sarcina ce i se impune se află în afara preocupărilor și misiunii ei, s'a pronunțat pentru neacceptarea legatului. Ca urmare d-l Președinte a făcut în fața Tribunalului cuvenita declarație de renunțare la acest legat.

2. Celălalt legat a fost testat Instituțiunii noastre de regretatul coleg *Nicolae Titulescu*.

Printr'un legat particular, autentificat la Saint Moritz, în ziua de 5 Ianuarie 1940, de Legațiunea noastră din Elveția, regretatul coleg lasă Academiei Rmâne pământul ce i-a rămas dela părinți, trupul S râmăba, din comuna Titulești, în întindere de aproximativ 100 ha., împreună cu 5 pecșane de pământ, pe care au fost zidite casele părintești și pe care în 1940 a mai clădit o casă nouă și testatorul.

Academiei i se pune îndatorirea de a institui din venituri un premiu de Drept internațional și de a construi o bibliotecă populară. Atât premiul cât și biblioteca vor purta numele testatorului.

Cu privire la acceptarea acestui legat Academia are a se pronunța în cursul acestei sesiuni generale.

Fundațiunea Elias, întemeiată în 1925 de Academie spre executarea prevederilor testamentului defunctului Jacques M. Elias, avea două mari îndatoriri testamentare de îndeplinit: întâia de a construi și a pune la dispoziția bolnavilor din Capitală un spital cu cel puțin 100 paturi, utilat cu cele mai moderne instalațiuni medicale; a doua de a construi și a pune la dispoziția populației școlarești din Capitală o școală profesională și un gimnaziu.

De aproape trei ani spitalul a fost deschis și funcționează sub conducerea d-lui coleg de onoare Dr. D. Danielopolu, fiind unul din cele mai însemnate centre sanitare din țară.

Pentru împlinirea celeilalte sarcine, Consiliul Fundațiunii a creat de mai mulți ani un fond special, care se sporește un de an din veniturile proprii și din cele ale Fundațiunii, până când se va aduna suma necesară pentru construcția și pentru întreținerea celor două școli.

Fundațiunea « Ioan I. Dalles », cu toată vitregia vremurilor, atât de potrivnică producțiunii artistice, pentru promovarea căreia ea a fost

întemeiată, a funcționat mulțumitor, dându-ne o neașteptată desmințire la prevederile pesimiste pe care ne credeam îndreptățiți să le facem în toamna trecută, la începutul activității ei din acest an. Sălile de expoziții ne-au fost cerute și au fost ocupate în toate lunile, fără goluri. Iar dacă numărul conferințelor și concertelor a fost mai redus ca în anii trecuți, n'a fost totuși în măsura în care ne așteptam.

O dare de seamă mai amănunțită despre rezultatele de ordin cultural, artistic și material, pe care Fundațiunea le-a dat în cursul anului, va fi prezentată Academiei în actuala sesiune de Secretarul General, care are sarcina conducerii administrației Fundațiunii.

VI. Colecțiunile

Colecțiunile Bibliotecii noastre ne-au procurat și în acest an mulțumirea de a le vedea sporindu-se și în număr și în calitate. Un număr considerabil de publicațiuni străine ne-au venit dela sutele de instituțiuni cu care avem stabilite vechi relațiuni de schimb de publicații. Un însemnat număr s'a putut procura din străinătate și prin cumpărare, la recomandarea, mai ales, a colegilor noștri activi. Mai puține, dar însemnate prin cuprinsul lor, ne-au venit ca daruri.

În ce privește publicațiunile care se tipăresc în țară, intrarea lor în posesia Bibliotecii noastre este asigurată prin lege, care obligă pe tipografi să ne trimită câte două exemplare din tot ce tipăresc, dar mai ales prin perseverența cu care serviciile noastre, organizate anume, urmăresc, prin justiție, pe tipografii contravenienți.

Daruri numeroase și importante ni s'au făcut și în acest an. Ca mai în toți anii și acum în fruntea donatorilor figurează Majestatea Sa Regele Italiei, al Albaniei și Impărat al Etiopiei, dela care s'a primit, prin mijlocirea Legațiunii Italiei în București, al XVIII-lea volum din monumentală lucrare numismatică *Corpus Nummorum Italicorum*.

Numeroase documente și manuscrise, unele interesând istoria noastră mai veche, altele pe cea mai nouă sau chiar pe cea contemporană, s'au adăugat la colecțiile noastre de documente și manuscrise prin prețioasele daruri primite dela colegii Iuliu Maniu, Andrei Rădulescu și Artur Gorovei. D-l Coleg Traian Săvulescu ne-a dăruit pentru secțiunea colecțiunilor noastre de Botanică unica și originala sa culegere *Herbarium mycologicum romanicum*.

Cresțerea colecțiunilor, în amănunte, vor fi arătate de Comisiunea Bibliotecii în raportul său anual, ce ne va fi prezentat în cursul acestei sesiuni generale. Pe scurt se poate totuși arăta că Biblioteca noastră a crescut în acest an cu 11.230 volume, 2.225 publicațiuni periodice românești și străine, 367 stampe și portrete, 74 atlase și hărți, 123 note muzicale, 3.143 documente, 179 volume manuscrise, 3.674 monete și medalii.

VII. Clădirile Academiei

Cutremurul dela 10 Noemvrie trecut a atins greu majoritatea clădirilor care fac parte din patrimoniul Academiei. Deteriorările suferite de clădirile noastre, atât cele din Capitală, cât și cele din provincie, au fost în amănunt expuse în câteva ședințe de Secretarul general al d.-v. cu deosebire în sesiunea generală extraordinară dela 15 Februarie, în care Academia a fost convocată spre a decide asupra fondurilor necesare pentru repararea stricăciunilor. Le vom aminti deci pe scurt.

Dintre clădirile din Capitală, au avut mai mult de suferit vechiul local al Academiei, cu birourile administrației și sala de ședințe. Stricăciunile au fost mai mici la localul de alături, fostul sediu al Ministerului de Justiție, apoi la cel al Bibliotecii, la Fundațiunea « Ioan I. Dalles » și la imobilul Lucaciș din str. Romană. Ceva mai însemnate la imobilele provenind dela succesiunile C. Manolescu-Râmnicăneanu, Ing. C. Mironescu și Em. Socec, asupra cărora Academia are deocamdată numai drept de nudă proprietate, dar pentru care legea ne obligă la o parte din cheltuelile de reparații.

La imobilele din provincie pagubele sunt mult mai mari. Vechiul castel Ottetelișanu, dela Măgurele (Ilfov), este în mare parte runat. Școala normală de fete care funcționa în acel castel a fost nevoie să fie evacuată și restrânsă a funcționa numai în cele două pavilioane mai mici din curtea Institutului. Asemenea au fost evacuați și elevii Școlii de Agricultură « Tache P. Anastassiș » (din Țigănești-Tecuci), partea din clădire care a mai rămas în picioare urmând să fie în curând dărâmată pentru a se reconstrui localul de școală din temelie în cursul acestei veri. Avarii tot atât de grele a suferit și castelul dela Urlați (Prahova) testat de defuncta Alexandrina Bellu, precum și școala, clădirile și bisericile din Călmățui-Tecuci și din Suseni și Tomești (Tutova). Oarecari stricăciuni au fost și la vila Câmpineanu din Predeal. A rămas în stare de funcționare Școala de Agricultură dela Moara Grecilor (Vaslui) unde au fost trimiși o parte din elevii școlii dela Țigănești, ceilalți fiind puși la dispoziția Ministerului de Agricultură și Domenii împreună cu o parte din profesorii școlii până la reconstruirea localului.

De dezastru au scăpat fără stricăciuni construcțiile dela moșii Chiselet (Ilfov), Slobozia (Argeș), Tufeni (Teleorman), Faclia (Constanța) și General Berthelot (Hunedoara).

În ce privește mijloacele materiale pentru facerea reparațiilor, Academia, întrunită în sesiune generală extraordinară la 15 Februarie, și-a însușit propunerile Comisiunii Bunurilor și ale celei Financiare, ca sumele necesare pentru reparații să se ia din venitul fondului « Regele Mihai I », venit destinat, prin un vot anterior al Academiei, să fie rezervat pentru construcția, la timpul său, a Palatului instituțiunii noastre, — și anume « à fond perdu » pentru clădirile proprii ale Academiei din Calea Victoriei Nr. 123—125 și avansându-se pentru cele ale fondu-

rilor testate sau donate împrumuturi, ce vor fi restituite din veniturile lor, după anumite modalități.

Până în prezent s'au reparat pretutindeni acoperișurile și s'au făcut reparațiuni interioare la localurile vechi ale Academiei din Calea Victoriei, apoi la localul Fundațiunii Dalles și la imobilul Lucaciu. La toate celelalte clădiri fie din Capitală, fie din provincie s'au făcut reparațiuni provizorii, în vederea conservării lor, până la începerea lucrărilor de reconstruire din campania viitoare.

În ce privește reparațiunile necesare la castelul I. Ottetelișanu, în care de 20 de ani funcționează o școală normală de fete potrivit unui contract — de curând prelungit până la 1951 — între Ministerul Educației Naționale și Academia Română, am fost înștiințați că ele vor fi suportate de acel Departament, care s'a angajat să mărească încă localul prin construcți de locuințe pentru profesoare și pentru oamenii de serviciu.

Notăm, în fine, că vechile locuințe ale personalului nostru de serviciu din curtea Academiei au devenit cu totul impropriu pentru locuit, fiind chiar, în majoritatea lor, insalubre. De aceea se vor lua măsuri pentru dărâmarea lor și pentru construirea altora mai confortabile în fundul curții Bibliotecii, într'un loc potrivit pentru aceasta și ferit de vedere.

VIII. Burse, ajutoare subvenții

Pentru plata burselor pe care Instituțiunea noastră le-a acordat în acest an școlar, s'a destinat suma totală de lei 406.840. Din această sumă s'au acordat burse pentru specializare în străinătate, apoi la studenți care își prepară licența sau doctoratul în științe în țară, la elevi ai școalelor Politehnice, la studenți ai Facultății de Drept sau ai Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale, în fine la elevi ai liceelor comerciale. Aceste burse au fost date din veniturile fondurilor *Maria Antachi*, *V. Adamachi*, *C. G. Vernescu*, *Leon S. Arié*, *Cristea Otun*, *Ing. Petre* și *Maria Lucaciu*, *Ilie Ștefănescu*, *N. Rătescu*, *Apostol Papadopol*.

1. Din venitul Fondului *Maria Antachi* s'au acordat trei ajutoare de câte 100.000 lei, sub denumirea de « *Bursa George M. Vlasto* », pentru studii de specializare în străinătate, d-lor Dr. Iuliu Nitzulescu, Ing. Agronom Gh. Bărcă și Aurel Decei.

a) D-l Dr. Iuliu Nitzulescu a obținut această bursă prin concurs încă din toamna anului 1939 și urma să plece în Italia pentru a face studii despre *boalele de nutriție, în special pelagra*. Cu toată dorința sa de a folosi bursa, bursierul n'a putut pleca din țară. La cererea sa din toamna trecută, s'a aprobat ca studiile să și le facă în Viena, cercetând, printr'o scurtă călătorie în Italia, și organizarea luptei antipelagroase în această țară. Dar nici în Viena n'a putut merge până în prezent.

b) D-lui Ing. agronom Gh. Bărcă i s'a acordat bursa pentru a se specializa în Italia în lucrări de asanare, irigație, drenaje, îndiguiuri și

alte lucrări cu caracter hidrologic, având și obligația de a urma cursul special pentru ingineri malariologi și a vizita regiunile cu asanări anti-malarice din acea țară. Nici acest bursier n'a putut până în prezent părăsi țara.

c) A treia bursă a fost dată d-lui Prof. Aurel Decei pentru studii de specializare în *istoria Europei sud-estice prin cercetarea izvoarelor turcești*. Din toamna trecută bursierul se află la Istanbul unde se ocupă cu studiul cronicelor turcești și cu traducerea, în românește, a pasagiilor privitoare la trecutul nostru din aceste cronică.

2. Din venitul Fondului *V. Adamachi* s'a dat o bursă de 3.000 lei lunar unui licențiat, care își prepară doctoratul în Fizico-chimie la Facultatea de Științe din Iași, trei burse de câte 1.500 lei lunar la studenți ai aceleiași facultăți, o bursă de 2.000 lei lunar unui student al Școalei Politehnice din București și două burse de câte 1.500 lei la studenți ai Școalei Politehnice « Gh. Asachi » din Iași.

3. Din venitul Fondului *C. G. Vernescu* s'au acordat în continuare două burse de câte 3.000 lei lunar, una unui student al Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale, cealaltă unui student-doctorand dela Facultatea de Drept din Capitală.

4. Venitul donației d-lui Prof. *Cristeu Otin*, Rectorul Școalei Politehnice din Iași, s'a folosit pentru plata a două burse, de câte 1.500 lei lunar, acordate la acea școală.

5. Din venitul Fondului *Leon S. Arié* s'a dat o bursă de 800 lei lunar unui student al Școalei Politehnice din București și o bursă, de aceeași valoare, unui student al Școalei Politehnice din Timișoara.

6. Din venitul Fondului *Ing. Petre și Maria Lucaciu* s'a acordat o bursă de 2.000 lei lunar unui student al Școalei Politehnice din București.

7. Bursa « *N. Rădescu* », de 120 lei lunar, s'a dat unui elev al Liceului Comercial « *N. Kretzulescu* », din Capitală.

8. Din venitul Fondului *Apostol Papadopol* s'au dat ajutoare trimestriale de câte 150 și 120 lei la 10 elevi din cursul superior și la alți 10 din cursul inferior al Liceului Comercial din Galați.

9. Bursa *Ilie Ștefănescu*, de 1000 lei lunar, s'a dat la Liceul Industrial din Capitală, unui elev meritos.

Ajutoarele l'été, constând din cărți didactice de curs primar și din rechizite școlare, s'au împărțit în acest an la școlarii săraci, fii de țărani, ai școalelor primare rurale din județele Caraș și Gorj.

Suma destinată în acest scop din venitul fondului a fost de lei 36.000 și s'a împărțit în părți egale între cele două județe.

Subvenția Sokay, în cursul anului 1940—41, s'a distribuit potrivit deciziunilor Secțiunii Științifice, precum urmează:

a) Subvenția de 33.500 lei, atribuită din 1940—41 Laboratorului de Chimie al Universității din Cernăuți, rămânând nefolosită din cauza evacuării acelei Universități, a fost acordată Laboratorului de Chimie Anorganică al Facultății de Științe din București.

b) Subvenția de 33.500 lei din venitul fondului pe același an 1940—41, s'a dat Laboratorului de Chimie Organică al aceleiași Facultăți de Științe din București.

c) Subvenția de 33.000 lei, acordată în 1939—40 Laboratorului de Chimie Anorganică dela Facultatea de Științe din Cluj, rămasă neîntrebuințată din cauza mutării între timp a acelei Facultăți, s'a trimis aceluiași Laborator la noul său sediu din Timișoara.

IX. Școalele Academiei

Școala de agricultură « *Tache P. Anastassiu* » dela Țigănești (Tecuci), a funcționat regulat până la 10 Noemvrie când, localul ei fiind în mare parte dărâmat de cutremur, a fost nevoie ca activitatea școlară să fie suspendată, iar elevii să fie evacuați. Elevii au putut însă să-și continue cursurile la Școala de agricultură « *I. C. Agarici* » dela Moara-Grecilor, unde au fost mutați până la reconstruirea localului, care va începe în vara acestui an. Au rămas pe loc numai practicanții spre a-și continua instrucția practică pe moșie.

Școala de agricultură « *I. C. Agarici* » dela Moara-Grecilor (Vaslui), nefiind decât prea puțin păgubită de cutremur, și-a continuat normal funcționarea.

Normal a funcționat și Școala primară « *Tache P. Anastassiu* » din comuna Călmățui (Tecuci).

Cum s'a văzut și în altă parte, localul principal al Institutului « *I. Ottetelișanu* », în care funcționează Școala Normală de fete, a fost atât de grav avariat de cutremur, încât a trebuit să fie părăsit. Școala a continuat totuși să funcționeze, deși în condițiuni destul de grele, în restul localului, format din două pavilioane mai mici, care n'au suferit prea mult de pe urma cutremurului.

X. Concursul Premiilor

Academia a publicat, spre a fi acordate în această sesiune generală, 47 premii, în valoare totală de lei 1.069.304, din care 29 premii, în valoare de lei 737.800, pentru *opere publicate*, și 16 premii, în valoare de lei 231.504, pentru *subiecte date* de Academie.

S'au publicat și două premii speciale, de câte 50.000 lei fiecare, pentru opere de pictură și sculptură.

La premiile pentru opere publicate s'au prezentat 137 scrieri. Nu s'a prezentat nicio scriere la *Premiul N. Chrissovelom*, de 2.000 lei, pentru publicațiuni asupra comerțului, la *Premiul Arhitect Petre Antonescu*, de 15.000 lei, pentru lucrări de arhitectură românească, la *Premiul Camerei de Comerț și Industrie Circ. I. Turnu Măgurele*, de 15.000 lei, pentru o lucrare în legătură cu economia și productivitatea

agricolă a județului Teleorman, la *Premiul Ecaterina I. C. Bolintineanu*, de 2.000 lei, pentru scrieri de Drept și la *Premiul Profesorului Petre Antonescu dela Politehnică*, de 7.000 lei, pentru lucrări de amenajament silvic aplicate pe teren.

La premiul pentru opere de *pictură* s'au înscris 7 concurenți, iar la cel pentru opere de *sculptură*, 6 concurenți.

La premiile cu subiecte date s'au prezentat 4 manuscrise, din care unul la *Premiul General Constantin și Maria Burghiele*, de 4.000 lei, cu titlul «Iisus»; unul la *Premiul Episcopiei Hușilor*, de 20.000 lei, tratând subiectul dat *Istoria Episcopiei Hușilor*; unul la *Premiul Basarabiei în memoria lui I. C. Brătianu*, în efecte de nominal lei 6.500 și 4.004 lei în numerar, tratând subiectul *Istoria apărării drepturilor României asupra Basarabiei și rolul oamenilor de Stat ai României în această luptă*; unul la *Premiul Comitetului Național Cooperatist*, de 30.000 lei, tratând subiectul *Despre Cooperație*.

Secretar General,
Alex. Lăpădatu

— Raportul se ia spre cunoștință.

ȘEDINȚA DELA 16 MAI 1941

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

La Birou se depune o propunere pentru modificarea art. 2 și 3 din Statute, semnată de d-nul General R. Rosetti, P. P. Negulescu, Dīm. Gusti, I. Simionescu, Victor Slăvescu, M. Ciucă, G. Spacu, Gh. Ionescu-Șișești, Liviu Rebreanu și Traian Săvulescu.

— Se pune la ordinea de zi a ședinței dela 20 Mai curent.

D-l General R. ROSETTI aduce la cunoștința Academiei următoarele chestiuni:

1. De curând s'a semnat de d-l General Ion Antonescu, Conducătorul Statului, noua lege a depozitului legal, care ține seama de toate dificultățile pe care Biblioteca Academiei le-a întâmpinat prin aplicarea vechii legi. Noua lege rezolvă și înlătură toate aceste dificultăți, reglementând în mod definitiv expediția cărților cu care sunt obligate tipografiile.

2. S'a semnat, de asemenea, noua lege privitoare la organizarea și funcționarea Școalelor Române din Paris și Roma, lege al cărei proiect a fost întocmit de o Comisiune formată din patru profesori universitari, foști membri ai acelor școli, prezidată de delegatul Academiei Române d-l coleg Ion Petrovici.

După această lege, ca și după cea veche, directorii școalelor sunt aleși de Academie de preferință dintre membrii activi sau corespondenți ai acestei Instituțiuni. Ei se aleg pe termen de șase ani și au obligațiunea ca în primul

an de directorat să stea la școală cel puțin șase luni, iar în anii următori câte cel puțin patru luni.

D-sa roagă să se ia notă că Academia va avea, deci, să desemneze în cursul acestei sesiuni generale pe cei doi directori ai școalelor dela Paris și Roma.

D-sa arată că este necesar să se întocmească și regulamentul legii de către aceeași Comisie care a întocmit legea.

3. S'a expus d-lui General I. Antonescu, Conducătorul Statului, necesitatea de a se face cercetări întinse arhivistice în arhivele dela Constantinopol, Viena și Genua, trimițându-se, în acest scop, un număr de cercetători pe timp de doi ani spre exemplu, care să fie recomandați de Universități și confirmați de Academie. D-l General Antonescu a promis că va găsi sumele necesare pentru a subvenționa lucrarea acestor cercetători. Rămâne ca Academia să desemneze un delegat care împreună cu delegații ce vor fi desemnați de Universități și de Ministerul Culturii Naționale să alcătuiască un regulament în acest scop, astfel ca la toamnă cercetătorii să poată întreprinde lucrarea lor.

4. Fiind necesar să se reia problema înființării unui institut pentru încurajarea cercetărilor științifice în România, d-l General Antonescu a încuviințat ca această problemă să se rezolve de Academia Română de comun acord cu Universitățile, întocmindu-se în acest scop proiectul unei legi. D-l General roagă să se delege o persoană sau două, din partea Academiei, în Comisiunea care se va ocupa cu alcătuirea proiectului de lege.

D-l C. MOISIL, membru corespondent, cetește următorul *Raport despre activitatea Cabinetului Numismatic în anul 1940* :

« Activitatea Cabinetului Numismatic s'a desvoltat și în anul expirat în mod normal, deși împrejurările ne-au obligat ca timp de mai multe luni să nu putem pune la dispoziția cercetătorilor decât o mică parte din materialul monetar și medalistic și cu toate că aceleași împrejurări nu ne-au permis să achiziționăm decât un număr redus de piese ce ne interesau.

« O primă dificultate a constituit, din acest punct de vedere, dispoziția din 1939 privitoare la circulația monetelor de aur și de argint, care oprea și cumpărarea de monete vechi din aceste metale. Numai cu mare greutate am izbutit să determinăm modificarea acestor dispoziții în sensul că monetele destinate colecțiilor publice și particulare să fie libere la transacție. Totuși prima impresie produsă asupra descoperitorilor și vânzătorilor de monete vechi a fost defavorabilă colecționarilor și a provocat dispariția de pe piață a monetelor vechi, punând pe colecționari în imposibilitate de a-și completa colecțiile.

« De altă parte creșterea exagerată a prețurilor, și în acest domeniu, ne-a împiedecat adeseori să achiziționăm piesele necesare pentru întregirea colecțiilor noastre sau pentru înlocuirea monetelor rău conservate.

« Cât privește colecția medalistică, îmbogățirea ei s'a făcut mai ușor, căci Monetăria Națională ne-a trimis nouăle medalii și plachete ce le-a bătut.

« De asemenea pentru colecția filatelică am primit dela Direcțiunea Generală P. T. T. diferitele emisiuni de țimbre pe măsura apariției lor.

« În același timp o serie de donații importante au venit să îmbogățească și colecțiile noastre monetare. Cea mai importantă ne-a făcut-o d-l Prof. C. C. Giurescu, constând din 10 piese de aur din tezaurul de monete bizantine găsit în 1939 la Dinogetia, cu prilejul săpăturilor ce s'au întreprins din inițiativa d-sale în calitate de rezident regal al ținutului Dunărea.

« De altă parte d-l Prof. D. Tudor ne-a dăruit câțiva antoniniani dintr'un tezaur găsit la Selște (jud. Gorj). D-l Procuror al tribunalului Putna ne-a trimis un număr de monete moderne, ce au fost găsite într'o oală de lut în satul Mera din acel județ. În sfârșit d-na M. Paucker ne-a dăruit o colecție de monete de argint munteneste, moldovenești și ardeleneste, iar d-l I. Nicolescu mai multe piese diferite.

« Am mai primit și două donații valoroase de bilete de bancă: dela d-l Victor Pop o colecție completă de bilete ipotecare (de 500, 100, 50, 20, 10 și 5 lei) și dela d-l V. Dudu un număr de bancnote poloneze și rusești dintre cele mai rare.

« Dar cel mai mare număr de monete intrate anul acesta provin dintr'un vechiu depozit al lui D. A. Sturdza, ce s'a descoperit într'o ladă cu documente păstrată mai de multă vreme la Academie. S'au găsit acolo 142 de piese de aur moderne, mai ales turcești și austriace; 153 monete vechi moldovenești; peste 1600 de monete medievale și moderne de argint și de aramă; 300 de monete romane de argint și de bronz și 22 de medalii. Apoi 73 de plumburi comerciale și sigilare, romane și bizantine.

« Intre monetele antice din acest depozit prezintă un interes deosebit un tezaur de piese tocate, fragmentate, dinari și antoniniani dela împărații romani din veacurile I—III d. Cr., găsit în Gorj, și care constituie un rar exemplu de modul cum se proceda la sfârșitul imperiului roman pentru înlăturarea crizei de monete mărunte.

« Frecventarea Cabinetului Numismatic atât în vederea studiilor monetare și medalistice, cât și în vederea identificării și determinării de monete antice și medievale, a fost foarte mare în anul trecut. De asemenea biblioteca de specialitate a acestui Cabinet a fost intens cercetată de către numeroși numismați și cercetători istorici.

« Cu acest prilej îmi permit a repeta cererea pe care o fac mereu de cel puțin zece ani: de a se numi cel puțin un ajutor numismat pentru acest serviciu. Față de marele număr de monete, medalii, la care se adaugă și bogatele colecții de sigilii antice și moderne, de plumburi comerciale și sigilare, de ponduri și de obiecte de muzeu și față de numărul tot mai mare de cercetători zilnici, un singur funcționar este prea puțin spre a face față tuturor îndatoririlor de inventariere, clasare, catalogare, supraveghere și redactare, astfel că numirea unui ajutor — în realitate ar trebui cel puțin doi — se impune ca o necesitate de care depinde bunul mers și propășirea Cabinetului nostru numismatic».

Pr. N. M. POPESCU cetește următorul *Raport al Comisiunii pentru împărțirea cărților didactice din fondul « I. Fētu » în 1940 :*

« Comisiunea pentru administrarea Fondului « I. Fētu » a avut onoarea a vă propune în trecuta sesiune generală și domniile voastre ați aprobat ca din venitul acestui fond, în sumă de lei 45 000, înscris în bugetul exercițiului 1940—41, să se distribue ajutoare, în cărți didactice și rechizite școlare, la fii de țărani lipsiți de mijloace, elevi ai școalelor primare rurale din județele Tighina și Caraș. Înainte de a se pune în execuție această hotărâre a domniilor voastre, județul Tighina, cu întreaga provincie a Basarabiei, a fost din nou rupt din trupul României astfel că Delegațiunea Academiei în toamna anului trecut, a decis ca suma ce se cuvenea celui județ, să fie acordată județului Gorj.

« Ca și în anii trecuți, și în acest an distribuția ajutoarelor s'a făcut prin Inspectoratele școlare recomandate în acest scop Academiei Române de Ministerul Instrucțiunii, Educațiunii, al Cultelor și Artelor.

« În județul Caraș s'au distribuit cărți didactice de curs primar și rechizite școlare în valoare de 18 000 lei, la școalele primare din 5 comune. Distribuția s'a făcut la fiecare școală de dirigintele școlii în fața primarului și preotului comunei, după recomandările noastre, transmise autorităților școlare comunale de d-l Ion Blăgăilă, inspectorul școlar al județului Caraș, sub îndrumarea și supravegherea căruia s'au distribuit ajutoarele.

« În același mod a procedat și d-l inspector școlar C. Roventă în județul Gorj, unde s'au distribuit ajutoare la 50 de școale în valoare totală de Lei 18.000.

« Pentru anul școlar 1941—42, Academia a înscris în bugetul ei întregul venit al Fondului Fētu din 1941 în sumă de Lei 44.000, cu aceeași destinație de a se ajutara școlarii, fii de țărani, cu cărți școlare.

« Pentru împlinirea acestei destinațiuni Comisiunea vă propune ca în acest an școlar ajutoarele să se împartă în județul Bihor după aceleași norme ca până acum ».

Comisiunea: *G. Spacu, G. Macovei, Preotul Nicolae M Popescu, I. Lupaș, Gh. Petrașcu.*

D-l I. NISTOR, în deosebire de propunerea Comisiunii ca ajutoarele din acest an să se împartă în județul Bihor, este de părere ca ele să se dea elevilor refugiați, spre a le veni pe această cale în ajutor.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĚDATU arată că în practică distribuția ajutoarelor la elevii refugiați, împrăștiați în toată țara, va fi foarte grea, dacă nu chiar imposibilă.

De altă parte d-sa arată că tot mai des ne vin cereri de ajutor dela locuitorii de pe moșile instituțiunii noastre, cari ne privesc ca pe patroni ai lor. Acești săteni au fost până acum în măsura puțințelor ajutați, fie la construirea de biserici, fie la cantine școlare și trebuie să ne gândim a le da și în viitor sprijinul nostru. În această ordine de idei d-l Secretar General propune ca să

fie autorizată Delegațiunea să împartă ajutoarele din venitul Fondului Fătu la elevii școalelor de pe moșiile Academiei, în cazul când nu s'ar putea realiza ajutorarea elevilor refugiați, după propunerea d-lui coleg Ion Nistor.

— Propunerea se aprobă.

D-l I. SIMIONESCU cetește următorul *Raport al Comisiunii fondului « V. Adamachi » despre bursele acordate în anul școlar 1940—1941 cu propunerile pentru 1941—1942 :*

« Potrivit hotărârilor luate în trecuta sesiune generală din 1940, la propunerile Comisiunii Fondului Vasile Adamachi, s'au acordat burse în anul școlar 1940—41 din venitul fondului în sumă totală de Lei 150.000 la bursierii din țară precum urmează:

1. « O bursă, de 3000 lei lunar, s'a acordat d-lui Ion Ivănescu, licențiat al Facultății de Științe din Iași, care își prepară doctoratul în științele fizico-chimice la aceeași Facultate. Bursierul s'a aflat în primul an de bursă.

2. « O bursă, de 2000 lei lunar, a fost dată în continuare bursierului Rafiroiu Mircea, student în anul IV al Școlii Politehnice din București.

3. « Trei burse, a câte 1500 lei lunar fiecare, s'au dat la următorii studenți ai Școlii Politehnice « Gheorghe Asachi » din Iași: Dumitru Porumb, din anul III; Botez Emil și Răileanu Aurel, din anul I.

4. « Două burse, de câte 1500 lei lunar, s'au acordat următorilor studenți din anul I ai Facultății de Științe din Iași: Borcea Paul, secția de Științe Naturale și Geanău Elena, secția de Științe Fizico-Chimice.

« După propunerea Comisiunii nu s'au mai creat burse pentru străinătate.

« Pentru îndeplinirea obligațiunilor testamentare ale generosului Vasile Adamachi, în anul școlar viitor s'a prevăzut în bugetul pe exercițiul 1941—1942 suma de lei 383 000.

« Comisiunea este de părere ca și în anul acesta, ca și în cel trecut, din cauza împrejurărilor și a greutăților valutare să nu se acorde nicio bursă pentru străinătate. Se mențin bursele care sunt în prelungire până la terminarea studiilor din partea bursierilor de azi.

« Se institue la Universitatea din Iași, potrivit regulamentului, două burse de câte 3000 lei pe timp de 2 ani, pentru doctorat în științe la specialitățile pe care facultatea le va stabili, bursa luându-se prin concurs.

« Se mai acordă trei burse de câte 1500 lei, luate prin concurs, tot la Facultatea de Științe din Iași, una la Șt. Naturale, alta la Matematică și a treia la Șt.-Fizico-chimice ».

A. Lăpădatu, I. Simionescu, P. Bogdan.

D-l Vicepreședinte GH. IONESCU-ȘIȘEȘTI, în deosebire de propunerile Comisiunii, nu este de părere că să excludem cu totul posibilitatea de a da în cursul acestui an burse în străinătate, mai ales dacă se vor ameliora operațiile pentru transferul de bani.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU este de părere să se aprobe amendamentul d-lui coleg Șişeşti, cu condiţiunea că, dacă până la Septembrie, când urmează să dăm bursele, nu se va ameliora transferul, bursele să se dea numai în ţară. Este necesar să se ştie că oriunde se vor da aceste burse, ele vor fi acordate numai prin concurs, întrucât astfel sunt dispoziţiile testamentului Adamachi.

— Se ia act şi se aprobă.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU ceteşte următorul *Raport asupra mersului Fundaţiunii « Ioan I. Dalles »* :

« Fondaţiunea « Ioan I. Dalles » şi-a început activitatea ei din acest an, în toamna anului trecut, sub auspicii defavorabile. Pentru că, încă din Noembrie, a trebuit să-şi închidă sălile pentru o lună şi mai bine, cât au durat lucrările pentru curăţirea terenului din faţa ei, pe care s'a prăbuşit blocul « Carlton », pe urma cutremurului dela 10 Noembrie. Expozanţii din acea lună au fost nevoiţi să-şi ridice lucrările din săli, iar conferinţele şi concertele anunţate au trebuit să fie amânate, deoarece intrarea în Fundaţie a fost interzisă de autorităţi, iar circulaţia din faţa ei, oprită.

« La mai puţin de două luni după aceea, ca urmare a tristelor evenimente din 21—23 Ianuarie, sala de conferinţe şi de concerte a fost închisă din ordinul Comandamentului militar pentru restul lunii Ianuarie şi pentru întreaga lună Februarie, până s'a ajuns din nou la autorizarea funcţionării sălilor de spectacole, de concerte şi de conferinţe din Capitală.

« Aceste împrejurări ca şi atmosfera generală de pesimism, care a stăpânit şi stăpâneşte spiritul societăţii noastre, au determinat pe o mare parte din pictorii, cari angajaseră săli de expoziţii încă din vara anului trecut, să renunţe la ele.

« Sălile rămase libere au putut fi însă ocupate de alţi expozanţi, astfel că expoziţiile s'au urmat fără goluri în tot cursul anului, până în luna Mai curentă, în care toate sălile Fundaţiei au fost puse la dispoziţia Subsecretariatului Artelor pentru expoziţia Salonului Oficial de primăvară.

« Toate aceste piedeci în mersul Fundaţiunii ne-au cauzat oarecare scăderi ale veniturilor din anii trecuţi. Aceste scăderi au fost totuşi mai mici decât ne aşteptam. Explicaţia stă în faptul că aproape întreaga mişcare culturală şi mai ales artistică — plastică şi muzicală, — câtă s'a putut desvolta în acest an în ţară, s'a concentrat la Fondaţiunea Dalles, sălile ei fiind singurele care au rămas intacte de pe urma cutremurului din Noembrie trecut.

« Din Octombrie 1940 până în Mai 1941 s'au putut astfel face 31 expoziţii de pictură, sculptură, artă decorativă, ţesături şi covoare româneşti şi o expoziţie a cârţii germane vechi şi moderne, cu care s'a deschis seria acestor expoziţii.

« De asemenea s'au ținut 51 conferinţe şi 34 concerte.

« Din închirierea sălilor s'a realizat un venit brut de »	940.000 lei
« Cheltuelile prevăzute până la finele anului vor fi »	<u>715 000 »</u>
« Rezultă un venit net de »	225.000 lei
« Alăturăm tabela dezvoltată a cheltuelilor ».	
— Se ia act cu mulțumire.	

ȘEDINȚA DELA 17 MAI 1941

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l General R. ROSETTI cetește următorul *Raport despre activitatea Bibliotecii Academiei în anul 1940* :

« Urmând a vă înfățișa, ca de obicei, activitatea și desăvârșirile îndeplinite de Biblioteca Academiei în cursul anului trecut, începem prin a vă aminti organizarea colecțiilor noastre și așezarea lor.

I. COLECȚIUNILE

« Colecțiunile Bibliotecii Academiei, după felul materialului pe care-l cuprind, sunt împărțite — potrivit Regulamentului modificat în 1936 — în următoarele secțiuni:

« I. SECȚIUNEA IMPRIMATELOR, cu diviziunile:

« a) *Cărți și broșuri* românești și străine, din toate timpurile și în toate limbile, privitoare cu deosebire la țara noastră și la neamul românesc. Cărțile românești vechi, dinainte de anul 1830, sunt încredințate — spre păstrare și folosire — Secțiunii Manuscriselor și Documentelor, cu care au mai dese legături de întrebuințare;

« b) *Publicațiuni periodice* românești și străine: reviste, ziare, calendare, almanahuri, anuare, dări de seamă, situații, statistici, rapoarte anuale, etc.

« II. SECȚIUNEA MANUSCRISELOR în limbile: română, latină, slavă, greacă și altele. La această secțiune se păstrează și documentele istorice românești (originale, fotografii și copii) precum și foile volante dinainte de anul 1866.

« III. SECȚIUNEA STAMPELOR cuprinzând: portrete, hărți geografice și istorice, planuri de orașe și cetăți, etc., originale sau reproduse în diferite chipuri (litografii, fotografii, etc.). La această secțiune se păstrează și materialul grafic muzical.

« IV. CABINETUL NUMISMATIC cuprinzând colecțiunile de monete antice și românești. Pe lângă Cabinetul Numismatic se mai află și colecțiile cunoscute sub numele de Muzeul « M. C. Sutz » , precum și materialul filatelic.

« Colecțiile Bibliotecii noastre se află astăzi strânse la un loc și adăpostite, în bune condițiuni de păstrare și folosire, în localul construit în anii 1936—1937. Noua clădire aduce reale îmbunătățiri în ceea ce privește atât așezarea și păstrarea colecțiilor cât și folosirea lor de către publicul cercetător.

« Este însă de amintit că soluția la care s'a ajuns prin această clădire alcătuiește numai un provizorat și că trebuie a se grăbi construcția definitivă a Academiei, în care toate serviciile — al Bibliotecii în primul rând — să se poată desvolta potrivit cu ritmul nou de viață culturală a poporului românesc.

2. SPORUL

« Față de anii precedenți sporul colecțiilor noastre în 1940, în special al celor imprimate — cărți și periodice — a fost în simțitoare scădere. Cauzele sunt, pe de o parte, împrejurările politice din ultimii ani, pe de alta reducerea teritoriului Statului românesc, ceea ce a avut drept urmare că importante centre de producție grafică (cum erau Clujul, Oradea, Cernăuții, etc.), au încetat de a mai trimite imprimările lor.

« A) SECȚIUNEA IMPRIMATELOR a crescut în 1940 cu publicațiuni intrate atât pe temeiul legii din 1904, cât și prin daruri, schimburi și cumpărături. Pentru primirea, înregistrarea și urmărirea publicațiilor legale, biblioteca și-a organizat, încă cu mulți ani în urmă, un *Serviciu de primire* care are acum 5 funcționari și 2 oameni de serviciu.

« S'au primit și înregistrat în cursul anului, prin acest serviciu, 6770 cărți și broșuri din țară în 6838 volume (în câte două exemplare) — față de 7650 opere intrate în 1939 — și s'a ținut evidența a 1493 publicațiuni periodice din țară (în câte două exemplare), număr în care se cuprind și 10 ziare românești și în alte limbi, imprimate peste hotare. În numărul celor primite nu se cuprind mule de foi volante, care de mulți ani încoace nu se mai pot înregistra, și se pun de o parte, în pachete, spre a fi clasificate și catalogate atunci când serviciile vor avea personal îndestulător.

« Spre completarea colecțiilor cu publicațiuni legale netrimise, s'au urmărit la tipografi și editori 284 opere prin 269 reclamațiuni și în 27 de cazuri s'au făcut forme de dare în judecată pentru 34 opere. Pentru periodice s'au făcut 2069 reclamațiuni (unele din ele cuprinzând mai multe titluri) și 232 dări în judecată pentru 279 publicațiuni. Față de anul precedent numărul dărilor în judecată este în ușoară urcare.

« Reclamațiunile noastre au adus, în genere, rezultate mai bune ca în anii trecuți, concursul autorităților Statului, îndatorate prin lege să susțină interesele Academiei, fiind mai activ. Totuși lipsa de înțelegere și uneori reaua credință a tipografilor și editorilor împiedică în mare măsură aplicarea în condițiuni satisfăcătoare a legii. Sunt imprimerii și edituri, unele cu activitate întinsă și cu frumos trecut în industria cărții, care trimit exemplare din cele mai urâte, cu lipsuri de tot felul, silind prin aceasta

Academia la multe intervenții și pierdere de timp spre a obține exemplare în bună stare.

« Nădăjdum că unele din aceste neajunsuri să fie înlăturate prin punerea în aplicare a legii modificate, din 24 Martie 1937, care prevede, printre altele, următoarele măsuri de constrângere pentru proprietarii atelierelor grafice din țară:

« a) Majorarea amenzilor pentru contravențiunile la legea exemplarelor obligatorii dela 1.000 lei până la 5 000 lei (art. 10);

« b) Majorarea despăgubirilor civile acordate Academiei Române cu de 10 ori valoarea publicațiilor executate și netrimise (art. 10);

« c) Acordarea de cheltueli de judecată pentru bibliotecile care se bucură de avantajul depozitului legal (art. 10);

« d) Punerea în concordanță a dispozițiilor noiei legi cu dispozițiile art. 546 din noul cod de Procedură penală, în sensul că atât despăgubirile civile cât și cheltuelile de judecată acordate de justiție bibliotecilor să fie executate prin agenții Statului, în conformitate cu legea de urmărire,

« e) Punerea în concordanță a dispozițiilor legii celei nouă cu noul cod de procedură penală, în materie de prescripție, precizându-se că contravențiunile la această lege se prescriu după doi ani dela aparițiunea lucrărilor, prin derogare dela dreptul comun (art. 11).

« Pe lângă aceste lucrări, Serviciul Primărilor pregătește și trimite spre a fi publicate în străinătate — prin Comisiunea Internațională de Cooperare Intelectuală, Almanahul Minerva, The Europa Service, revista Droit d'Auteur, Index Translationum, etc. — diferite statistici și bibliografii de traduceri străine în limba românească și dă informațiuni presei și altor persoane despre publicațiunile ce apar.

« Biblioteca s'a mai îmbogățit în 1940, pe lângă imprimările din țară, care se trimit prin obligație legală, atât prin donațiuni cât și prin schimb de publicațiuni cu cele mai multe academii și societăți savante din lumea întreagă.

« Daruri de publicațiuni s'au mai primit dela următoarele instituții și persoane:

« a) *Instituții*: Societatea Națiunilor, Smithsonian Institution din Washington, Legațiunile din București ale Franței, Marii Britanii, Italiei, Japoniei, Uniunii Sovietice, Chinei, Înalta Curte de Casație a României, Ministerul Afacerilor Străine, Ministerul Aerului și Marinei, Ministerul Propagandei Naționale, Deutscher Akademischer Austauschdienst Zweigstelle Bukarest.

« b) *Persoane*: Al. Alimăniștianu — București, Prof. Plautius Andronescu — București, Colonel G. Bacaloglu — București, G. Baiculescu — București, Prof. Théophile Boréas — Atena, Prof. G. Breazul — București, Ing. Constantin D. Bușilă — București, Prof. Al. Busuioceanu — București, Vasile Canarache — București, Mitiță Constantinescu — București, Prof. Lucian Costin — Caransebeș, Prof. A. Delatte — Liège, Victor I. Deleanu — București, General Delhomme — București, V.

Demetrius — București, Lt. colonel R. Dinulescu — București, Prof. M. Djuvara — București, V. Dudu — Iași, Prof. N. Al. Florescu — Iași, Prof. M. Gregorian — București, Henry Helfant — Madrid, D-na Otilia Enache Ionescu — București, Prof. G. Ionescu-Sișești București, Nicolae T. Ionițiu — București, Const. Karadja — Berlin, Lutz Korodi — Berlin, I. Luncașu — Brăila, Prof. V. Madgearu — București, Prof. M. Manoilescu — București, Petre N. Mihăilescu — București, D-na Maria Mihăilescu-Sburlan — București, Prof. C. Motaș — Iași, Prof. Const. Nedelcu — București, Dr. Carol Nesselrode — Arad, Theodor Nicolau — București, Prof. P. Nițulescu — București, Căpitan G. Pătrașcu, Prof. Dr. D. Paulian — București, Dr. Mircea Petrescu — București, Prof. Cr. Predescu — Cluj, Profesor Al. Rosetti, General R. Rosetti — București, Prof. Aurelian Sacerdoțeanu — București, Prof. Salvatore Sibilia — București, Prof. I. Simionescu — București, Nicolae Solomon — București, Prof. H. Stahl — București, Anibal Stoenescu — București, I. Taflan — București, Dr. Ion G. Timoc — Cluj, Prof. I. E. Torouțiu — București, Prof. V. Vâlcovici — București, Magistrat Ioan Vagner — București, Colonel C. Zagoriț — Ploiești.

« Din numărul imprimatelor primite în dar sau în schimb în cursul anului 1940 s'au înregistrat și predat serviciilor de catalogare respective 3115 opere în 3393 volume cărți, precum și 721 publicațiuni periodice străine în 1610 numere.

« Colecțiile imprimatelor au sporit de asemenea prin cumpărare, cu 852 opere în 999 volume cărți.

« Pe lângă procurarea de cărți străine necesare studiilor privitoare la țara și neamul românesc, a fost și în anul trecut tot mai vie preocuparea de a procura — prin cumpărare — cărți și periodice românești vechi, spre completarea tezaurului cultural național aflat în colecțiile Bibliotecii Academiei.

« B) SECȚIUNEA MANUSCRISELOR ȘI DOCUMENTELOR a crescut în 1940 cu următoarele:

« a) 103 *volume manuscrise* cu proveniența: 24 cumpărate, 79 primite în dar. După limba în care sunt scrise, aceste volume se împart: 96 în limba română, 1 în limba latină, 1 în limba slavă, 4 în limba greacă și 1 în limba armeană;

« b) 24 *pachete cu fișe* manuscrise în limba română, dăruite;

« c) 52 *dosare* cu hârtii diferite, în limbile română, latină, rusă și maghiară, din care 30 cumpărate și 22 dăruite;

« d) 3.143 *documente* (acte și corespondență diversă), 1.857 în limba română, 12 în limba latină, 904 în limba franceză, 142 în limba greacă, 68 în limba slavă, 83 în limba germană, 67 în limba maghiară și 10 în limba turcă (toate dăruite).

« Instituțiile și persoanele care au făcut donațiuni în 1940 pentru această secțiune sunt: D-ra M. Atanasiu, Banca Națională a României,

D-na C. Bârseanu, G. Bezveconi, I. Brucăr, V. Bruckner, Căile Ferate Române, D-na S. Cantacuzino, C. Karadja, D-na Ot. Cazimir, I. Ciobanu, I. Ciocârlan, D-na M. Claudiu, D-na Crețianu, V. Demetrius, M. Djuvara, V. Dudu, N. Fîru, D-na Col. T. Frunzescu, D. Z. Furtună, D-na E. Gheorgiade, Căp. F. Guha, N. Iorga, T. Mager, I. Olinescu, G. Oprescu, C. Orghidan, P. Papahagi, I. Pelivan, P. Polonic, E. Pușcariu, D-rele Rădulescu, A. Rădulescu, C. Rădulescu-Motru, G-ral R. Rosetti, A. Sava, D-na Scraba, I. Simionescu, Victor Slăvescu, H. Stahl, I. Taflan, D. Teodoru, I. E. Toroușiu, I. Țabrea, Col. I. T. Ulic.

«Pe lângă Secțiunea Manuscriselor și Documentelor s'a instituit în 1938 un depozit de documente particulare, în scopul de a pune cât mai multe documente istorice la adăpost de stricăciuni și de a ușura cercetătorilor cunoașterea a cât mai multe acte privind trecutul nostru depărtat sau apropiat. Depozitarea acestor acte (documente, manuscrise, scrisori, etc.), care rămân proprietatea acelor ce le-au depus, se face în chip gratuit și pe timp limitat sau nelimitat, în «safe»-urile anume instalate în noul local. Numeroase persoane s'au grăbit să-și asigure astfel păstrarea documentelor ce posedă depunându-le, în condițiunile stabilite de Academie, în «safe»-urile de siguranță ale bibliotecii.

«C) SECȚIUNEA STAMPELOR a crescut în 1940 cu următoarele materiale:

«a) *Stampe*: 71 gravuri (legale), 19 litografii (17 cumpărate, 2 legale), 8 picturi în ulei (dăruite), 152 fotografii (dăruite), 20 albume (1 cumpărat, 6 legale și 13 dăruite), 26 cataloage de expoziții și colecții (11 dăruite, 15 legale), 52 reproduceri tipografice (5 dăruite, 15 legale și 32 cumpărate).

«b) *Atlase și hărți*: 6 atlase (1 cumpărat, 1 legal și 4 dăruite), 68 hărți (17 legale, 7 cumpărate și 44 dăruite).

«c) *Note muzicale*: 123 bucăți (60 legale, 40 cumpărate și 23 primite în dar).

«Pentru creșterea colecțiilor acestei secțiuni au făcut daruri, în 1940, următorii: Prof. C. Brătescu, Harry Brauner, Eugen Filotti, Niculae Fîru, Prof. C. D. Fortunescu, Institutul polonez din București, D-na Corina Ionescu, Niculae Istrate, Wladislaw Hordynski, Consul General Constantin I. Karadja, Niculae Lungu, pictor Maria Manolescu-Bruteanu, Petre V. Mihăilescu, Ion R. Nicola, Prof. I. Nistor, Prof. G. Oprescu, D-na Ioana Păcuraru, Pictorul Ștefan Popescu, V. N. Popp, General Radu Rosetti, Gheorghe Sterescu, Prof. Victor Slăvescu, Colonel Alfred Stotz, Pictorul H. Visconte, Pictorul Anatol Vulpe, la care s'au adăugat colecțiile Ovid Densusianu și Dimitrie A. Pappasoglu.

«D) CABINETUL NUMISMATIC s'a îmbogățit în anul trecut cu 2636 monete, 38 medalii, 36 sigiliu, 41 plumburi comerciale antice, 52 obiecte de muzeu, 64 mărci postale.

«Sporul înregistrat în 1940 la toate aceste secțiuni ale Bibliotecii — atât legal cât și provenit din donațiuni, schimburi și cumpărături — se prezintă conform tabelelor următoare:

TABELA I, arătând sporul legal în anii 1936—1940

Anul	Volume și broșuri	Reviste și ziare	Atlase	Hărți	Stampe și portrete	Albume	Note muzicale	Formulare ilustrate
1936	6 180	2 295	2	42	42	10	88	40
1937	6 275	2 343	1	31	59	12	110	20
1938	6 773	2 051	1	20	129	8	240	32
1939	7 373	1 669	—	28	104	10	167	37
1940	6 838	1 493	1	17	73	21	60	15
Totalul creșterilor în 1936—1940	33 409	9 851	5	138	407	61	665	144

TABELA II, arătând sporul legal din 1940, după felul publicațiunilor și după limba în care sunt scrise

L i m b a	Volume și broșuri	Reviste	Ziare și gazete	Total
Română . . .	5 638	657	469	6 764
Franceză . . .	514	20	3	537
Germană . . .	265	34	58	357
Maghiară . . .	222	83	82	387
Alte limbi . . .	190	7	18	215
Mixte	9	42	20	71
Total . . .	6 838	843	650	8 331
		1.493		

TABELA III, arătând sporul general, la toate secțiunile Bibliotecii, în 1940

Proveniența	Cărți		Periodice				Atlase	Hărți	Stampe și portrete	Fotografii	Albume	Formulare ilustrate	Note muzicale	Volume manuscrite	Documente	Monete și Medalii
	Opere	Volume și broșuri	Reviste		Ziare											
			Din țară	Străine	Din țară	Străine										
Legale . .	6 770	6 838	843	—	650	—	1	17	73	—	21	15	60	—	—	—
Dar și schimb . .	3 115	3 393	3	628	—	10	4	44	8	152	24	5	23	125	3 143	3.666
Cumpărate	852	999	6	84	—	—	1	7	17	—	20	32	40	54	—	8
Total...	10 737	11 230	852	712	650	10	6	68	98	152	65	52	123	179	3.143	3.674

3. LUCRĂRI DE CATALOGARE ȘI ALTELE

« Față de anul precedent lucrările executate în 1940 au fost în parte încetinite atât din cauza deselor concentrări ale personalului supus serviciului militar, cât și din faptul că serviciile de catalogare au avut de întocmit o întinsă lucrare bibliografică, despre care se va vorbi mai departe. S'au depus din partea personalului nostru toate eforturile ca lucrările să nu sufere întârziere, astfel că diferența față de anul trecut este aproape neînsemnată.

« I. SECȚIUNEA IMPRIMATELOR a continuat și în 1940, pe lângă catalogarea publicațiunilor curente (legale, daruri, schimburi și cumpărături), să înregistreze după noul sistem publicațiuni din vechile biblioteci ale Academiei.

« A) **Serviciul Catalogului cărților.** Dela 1 Ianuarie 1938 acest serviciu funcționează cu trei echipe de catalogare: echipele I-a și a II-a pentru catalogarea alfabetică, echipa III-a pentru catalogarea pe materii.

« Echipa I-a (compusă din 4 funcționari) și echipa II-a (compusă din 5 funcționari), au lucrat în orele de dimineață: 8—13 iar echipa a III-a (compusă din 3 funcționari) a lucrat în orele de după amiază: 13—18. Câteștrele echipe au fost ajutate, în lucrările lor, de un om de serviciu.

« a) Echipa I-a a înscris în inventar în 1940 un număr de 3086 opere în 3296 volume (Nr. 160.691—163.776). S'au catalogat definitiv și s'au așezat în rafturile bibliotecii 3008 opere în 3247 volume (Nr. 159.883—162.890), pentru care s'au lucrat 3961 fișe pentru catalogul alfabetic al autorilor și 3008 fișe pentru catalogul pe materii, în total, 6969 f.șe.

« Pentru catalogul alfabetic-dublet, destinat sălii de lectură a imprimatelor, s'au lucrat de asemenea 3961 fișe. (Dintre acestea, 2867 fișe au fost copiate de personal auxiliar în ore suplimentare). S'au lucrat deci în 1940, pentru cele trei cataloage, 10.930 fișe.

« b) Echipa a II-a a înscris în inventar în 1940 un număr de 3431 opere (156.965—157.672 și 164.873—167.595) în 3619 volume. S'au catalogat definitiv și s'au așezat în rafturile bibliotecii 3055 opere (Nr. 156.266—157.672) în 3317 volume, pentru care s'au făcut 4161 fișe pentru catalogul alfabetic și 3055 fișe pentru catalogul pe materii, în total 7216 fișe.

« Pentru catalogul alfabetic dublet s'au lucrat 4161 fișe. (Din acest număr, 3610 fișe au fost copiate de personal auxiliar în ore suplimentare).

« Dintre publicațiile în curs de apariție s'au înscris în inventarul special și s'au catalogat provizoriu 117 opere în curs de apariție (C. 3.404—C. 3.620) pentru care s'au făcut 117 fișe de control, 158 fișe alfabetice și 117 fișe pe materii, în total 392 fișe. Pentru catalogul alfabetic dublet s'au copiat 158 fișe de către personal auxiliar în ore suplimentare. În total echipa a II-a a lucrat în 1940, pentru cele trei cataloage, 11.927 fișe.

« Cele două echipe de catalogare alfabetică au inventariat, prin urmare, în cursul anului trecut, 6.517 opere în 6.915 volume, au catalogat definitiv 6.063 opere în 6.564 volume și provizoriu (publicații în curs de apariție) 117 opere și au lucrat: 8.280 fișe pentru catalogul alfabetic, 6.180 fișe pentru catalogul pe materii și 8.280 fișe pentru catalogul alfabetic-dublet pus la dispoziția cetitorilor la sala de lectură, în total 22 740 fișe lucrate în 1940.

« c) Echipa a III-a a catalogat pe materii, după sistemul decimal, un număr de 3600 opere (Nr. 146.101—149.700). Pentru aceste opere s'au făcut în cursul anului 1599 fișe pe materii, suplimentare, (dintre care 547 fișe de personal auxiliar).

« În rezumat, până la 31 Decembrie 1940, catalogul cărților cuprinde: înscrise în inventar 166.499 opere în 192.886 volume; catalogate definitiv și așezate în rafturi 164.538 opere în 190.895 volume.

« Pentru toate aceste 164.538 opere s'au lucrat:

214.491 fișe alfabetice,

196.913 fișe metodice,

Total 411 404 fișe.

B) Serviciul Catalogului Periodicelor a funcționat în 1940 cu 4 funcționari și 1 om de serviciu. Pe lângă acest serviciu a mai funcționat Cancelaria bibliotecii, serviciul de predare și primire a colecțiilor date la legat, eliberarea permiselor, precum și comenzile de cărți, periodice și alte materiale.

« Lucrările efectuate la acest serviciu în cursul anului 1940 au fost următoarele:

« 1. S'au catalogat și înscris în inventar 578 colecții nouă, românești și străine (Nr. 16.805—17.363), lucrându-se 612 fișe pentru catalogul de control — dintre care 34 sunt fișe de trimitere — și 1156 fișe pentru catalogul alfabetic și pe localități de aparițiune (geografic).

« Aceste publicațiuni nouă, catalogate și inventariate în cursul anului 1940 se împart în:

« a) românești: 505 colecții (496 legale, 6 cumpărate și 3 dăruite) și
« b) străine: 73 colecții (5 provenite din abonamente și 68 din daruri și schimburi).

« S'au mai catalogat, în cursul anului, 138 publicațiuni nouă din categoria celor ce se inventariază la un singur număr de inventar (1500), pentru care s'au făcut 287 fișe alfabetice de control, dintre care 11 sunt fișe de trimitere.

« 2. La continuări au fost catalogate 2814 publicațiuni românești și străine, după cum urmează:

« a) românești: 1926 colecții legale și 75 provenite din diverse donațiuni, în total 2001 și

« b) străine: 93 colecții (în 583 numere) cumpărate; 302 colecții (în 697 numere) primite în dar și 418 colecții (în 913 numere) primite în schimb, în total 813 publicații în 2193 numere.

« II. SECȚIUNEA MANUSCRISELOR ȘI DOCUMENTELOR.

La această secțiune serviciul este îndeplinit de 5 funcționari și un om de serviciu. Pe lângă supravegherea în sala de lucru, la această secțiune s'au executat în 1940 următoarele lucrări:

« a) S'au înscris în registrul inventar un număr de 2.332 documente;
« b) S'au făcut rezumate la 329 documente românești și slave și la 81 hârtii scrise în limba turcă;

« c) S'au clasat și așezat în dosare și cămăși protectoare 5.103 documente;

« d) S'au întocmit liste separate și amănunțite de materialul provenit din mai multe donații;

« e) S'au numerotat și stampilat 1.215 documente, 64 volume manuscrise și hârtile din 26 pachete din arhiva Casei Hagı-Pop din Sibiu.

« Serviciul special al *Cărților românești vechi*, ce funcționează pe lângă această secțiune, a urmat și în anul trecut lucrarea de completare — prin copii fotografice — a colecțiilor de cărți românești vechi, executându-se în 1940 fotografierea a 10 volume de pe originale aflate în biblioteci din țară și străinătate. Lucrarea aceasta, foarte importantă prin rezultatele ei, este astăzi în continuare, urmărindu-se cu stăruință — după cataloagele bibliotecilor din țară și străinătate — procurarea de copii fotografice de pe toate publicațiile românești din perioada 1508—1830, ce nu se află în biblioteca noastră.

« S'a lucrat și pregătit pentru tipar suplimentul *corrigenda* la *Bibliografia Românească Veche*, conținând notițe referitoare la 303 cărți. A început și continuă redactarea suplimentului *addenda*, din care s'au lucrat în cursul anului notițe pentru 78 cărți.

« III. SECȚIUNEA STAMPELOR a primit în cursul anului trecut o nouă și sistematică organizare, materialul din această secțiune fiind împărțit în două fonduri deosebite: a) *Stampe propriu zise* și b) *hărți și atlase*, fiecare categorie fiind supusă la lucrări separate de inventariere și catalogare. Pentru lucrarea celor dintâi s'a numit încă din 1939 un funcționar cu pregătire de specialitate, astfel că secțiunea are azi 2 funcționari și un om de serviciu.

« Pe lângă această secțiune se păstrează de mai mulți ani și *materialul grafic muzical*, fără să fi fost însă supus lucrărilor de inventariere și catalogare. În toamna anului 1939 s'au început și aceste lucrări, pentru executarea cărora a fost angajat, în mod provizoriu, un specialist din Biblioteca Jagiellonska din Cracovia, refugiat în România. Astăzi aproape întreg fondul muzical al bibliotecii noastre se află inventariat și catalogat după norme științifice.

« Lucrările executate în cursul anului 1940 la această secțiune au fost următoarele:

« a) *Stampe*. S'au inventariat 309 gravuri (Nr. 1—309), pentru care s'au întocmit 309 fișe descriptive, 383 fișe alfabetice și 670 fișe pe materii, în total 1.362 fișe. S'au mai inventariat 244 fotografii (Nr. 1—244), pentru care s'au făcut 244 fișe alfabetice și 429 fișe pe materii, în total 673 fișe.

« Pentru gravuri în curs de inventariere s'au mai lucrat 60 fișe alfabetice și 132 fișe pe materii, iar pentru fotografii 638 fișe alfabetice și 1.669 fișe pe materii. S'au mai întocmit, de asemenea, pentru *Creșterea Colecțiilor*, 349 fișe.

« În total s'au lucrat, pentru stampe, în cursul anului 1940, 309 fișe descriptive, 1.325 fișe pentru catalogul alfabetic și 2.900 fișe pentru catalogul pe materii;

« b) *Hărți și Atlase*. S'au inventariat hărțile cu Nr. 70—75 și s'au lucrat 1.751 fișe pentru Catalogul hărților și 74 fișe de creșteri.

« c) *Muzica*. S'au înscris în inventar 2.934 note muzicale (Nr. 1 559—4 495) pentru care s'au lucrat 6.870 fișe.

« Deosebit de acestea s'au început și se continuă lucrările de conservare sistematică a materialelor secțiunii, în special a stampelor, care cer, prin natura lor, o mai mare îngrijire precum și aplicarea unor procedee de păstrare potrivite cu valoarea lor artistică.

IV. CABINETUL NUMISMATIC. Pentru lucrările executate în 1940 la această secțiune, d-l coleg corespondent C. Moisiș, îngrijitorul colecțiilor numismatice, va prezenta în ședință, ca și în anu trecuți, un raport aparte.

« Între 22 Aprilie—29 Iulie 1940 lucrările de inventariere și catalogare dela serviciile Bibliotecii au fost întrerupte, funcționarii acestor servicii fiind folosiți la întocmirea unei întinse bibliografii asupra drepturilor noastre naționale, cerută de Guvernul țării prin Ministerul Afacerilor Străine.

« Organizată metodic, această bibliografie s'a lucrat după materialul bibliografic, cartografic și iconografic aflat în Biblioteca Academiei, întrunind un număr de 9 077 fișe, reprezentând:

« 4.399 notițe bibliografice de pe cărți românești și străine;

« 3.627 notițe bibliografice de pe articole din reviste românești și străine;

« 446 notițe bibliografice de pe hărți și atlase;

« 605 notițe bibliografice de pe stampe.

« Deosebit de acestea s'au mai lucrat 1.378 fișe reprezentând notițe bibliografice de pe scrieri citate în diferite cărți și reviste, dar care nu se află în biblioteca Academiei, precum și 2.546 fișe rezultând din multiplicarea unora dintre fișele originale ce interesau deodată mai multe subiecte clasificatoare.

« Întreaga lucrare bibliografică a fost astfel cuprinsă în 12.998 fișe; o copie de pe aceste fișe, lucrată de personal auxiliar, a fost înaintată Ministerului Afacerilor Străine împreună cu un tabel de clasificare, iar fișele originale se păstrează în Biblioteca Academiei, în ordinea stabilită prin planul de organizare a acestei lucrări bibliografice.

« Avându-se în vedere importanța, mai ales pentru vremurile de azi, a acestei opere de interes național, s'a luat hotărîrea ca lucrarea să continue pe măsură ce materialele nou intrate ar conține scrieri în legătură

cu subiecte din planul adoptat, urmând ca fișele respective să fie copiate și înaintate, la cerere, Ministerului Afacerilor Străine.

« În scopul organizării cât mai temeinice a serviciilor bibliotecii, s'a început în 1936 și a continuat în anul trecut întocmirea normelor de lucru pentru fiecare secțiune sau serviciu în parte. Azi toate aceste norme de serviciu sunt terminate, alcătuind un corp de instrucțiuni tipărite pe care se reazimă întreaga organizare științifică a colecțiilor.

4. PERSONALUL BIBLIOTECII. — LUCRĂRI PROIECTATE

« Biblioteca Academiei are azi 34 funcționari și 20 oameni de serviciu a căror distribuție pe servicii este următoarea:

« *Funcționari*: 26 la secțiunea imprimatelor (13 la Catalogul Cărților, 4 la Catalogul Periodicelor și Cancelaria Bibliotecii, 2 la Sala de lectură, 2 la Imprumuturi și 5 la Serviciul Primirilor); 5 la Secțiunea Manuscriselor și Documentelor, 2 la Secțiunea Stampelor și 1 la Cabinetul Numismatic.

« *Oameni de serviciu*: 12 la Secțiunea Imprimatelor (1 la Catalogul Cărților, 1 la Catalogul Periodicelor, 4 la Sala de lectură, 4 la depozitele cu imprimate și 2 la Serviciul Primirilor); 1 la Secțiunea Manuscriselor și Documentelor, 1 la Secțiunea Stampelor și Cabinetul Numismatic, 1 la Calorifer, 1 portar, 2 la garderobă, 1 în curte și 1 la Cancelaria Bibliotecii îndeplinind serviciul de curier și om de rezervă pentru schimbul personalului în orele dela prânz.

« Personalul superior al Bibliotecii este bine pregătit pentru lucrările ce are de făcut și depune eforturi temeinice spre dezvoltarea și îmbunătățirea lor. Deși a fost sporit în 1937, dela 27 la 31, în 1938 la 32 și în 1939 la 34, efectivul acestui personal este încă neîndestulător pentru numărul mare de lucrări absolut necesare și care rămân de ani de zile, spre paguba cercetătorilor, numai în stare de proiect. La Secțiunea Imprimatelor, de pildă, cu tot sporul de personal din ultimii ani, încă n'am ajuns să ținem la zi catalogarea celor curente. După statistica intrărilor, biblioteca a primit în 1940, 10.737 opere în 11.230 volume și a catalogat în cursul anului: alfabetic 6063 opere în 6564 volume și pe materii 3600 opere, ceea ce înseamnă că aproximativ o treime din sporul pe acest an, neputându-se cataloga, va face să crească numărul celor întârziate astfel dela an la an. Dar mai sunt de inventariat și catalogat următoarele:

« a) *Colecți de cărți imprimate* provenite din diferite donații și cumpărături — în total circa 5000 volume și broșuri;

« b) *Periodice*. Sunt de inventariat multe din colecțiile de publicații anuale: dări de seamă, situații, statistici, etc., precum și un mare număr de periodice provenind din daruri, în total circa 22.000 volume. Din acestea s'au catalogat în 1940 aproximativ 450 publicațiuni românești (reviste, anuare, calendare), cele mai multe fiind repartizate la dublete. De asemenea sunt de înregistrat, inventariat și catalogat circa 200 000 foi volante moderne și contemporane. Asupra acestora din urmă s'a pus problema, care

se află încă în studiu, dacă se pot îngloba între publicațiile periodice sau dacă este cazul să se creeze, pentru catalogarea lor, un serviciu aparte;

« c) *Manuscrise și documente*. Cantități neinventariate: 750 pachete cuprinzând circa 200.000 foi, 300 condici și 150.000 documente ale casei Hagı-Pop din Sibiu, 44 lăzi nedeschise încă, 600 volume manuscrise în limbi străine; 40 cutii de clșee fotografice de documente și 90 planuri de moșii.

« Trebuie amintit apoi că avem câteva zeci de mii de volume din vechile biblioteci a căror catalogare a fost nesistematic făcută și ale căror fișe, din pricina mulței întrebunțări și a hârtiei de rea calitate din care sunt făcute, cad în bucăți.

« Recatalogarea acestor biblioteci trebuie deci făcută, lucru ce s'a și început, dar nu mai poate fi sistematic urmat cu actualul personal. De amintit că în 1940 s'au scos dela vechile biblioteci, recatalogându-se, numai 23 opere. Spre a nu întrerupe această lucrare, absolut trebuincioasă pentru buna păstrare și ușoara consultare a publicațiunilor, trebuie mărit numărul funcționarilor dela Catalogele Imprimeriilor (Cărți și Periodice) în proporție corespunzătoare.

« Bibliotecile vechi conțin, conform inventarelor:

« Biblioteca A	29.486	numere de inventar		
» Scheiană	7.236	»	»	»
» Veche	6.535	»	»	»
» Ghenadie	1.719	»	»	»
Total	44.976	»	»	»

« De notat că, în inventarele acestor biblioteci, la un număr sunt adeseori înscrise mai multe opere, încât totalul real al operelor este mai mare.

« Dintre acestea, în intervalul de timp dela 1922—1940, s'au scos și s'au catalogat după noul sistem, conform rapoartelor anuale ale bibliotecii, 12.509 opere. Rămân așa dar peste 32.000 opere (în realitate mai multe) care așteaptă să fie recatalogate. Pentru a duce la sfârșit această catalogare o echipă de 3 funcționari ar trebui să lucreze aproximativ 10—12 ani.

« Din cauza personalului redus au mai rămas în stare de proiect și alte lucrări de catalogare trebuincioase. Astfel e catalogarea statutelor diferitelor societăți și instituții comerciale, profesionale, etc., apoi a tezelor de licență și doctorat dela universitățile străine și a publicațiilor engleze primite din America. Singure statutele sunt înregistrate de primire numai. Toate aceste publicațiuni cuprind aproximativ 32.000 volume și broșuri și anume:

Statute	15.000
Teze	11.000
Englezești	6.000

« Statutele fiind primite conform legii și având importanța lor în cadrul bibliografiei naționale românești, trebuiesc catalogate. Rămâne de studiat dacă nu e cazul a li se aplica o catalogare simplificată. În ceea ce privește tezele străine și publicațiunile de tot felul în limba engleză, trebuie făcută

o alegere așa ca să nu fie catalogate — cel puțin deocamdată — decât cele de valoare și care ar putea fi consultate cu folos de către cercetătorii români.

« Celelalte s'ar înregistra numai de primire în parte sau în grupe și s'ar păstra în depozite, într'o ordine ce urmează a se stabili spre a fi găsite la nevoie.

« Tot din punctul de vedere al folosinței publicului cititor, este nevoie să se urmeze cu tipărirea unor anumite publicațiuni bibliografice, începute de mult, despre care se vorbește mai pe larg la capitolul respectiv.

5. LUCRĂRI DE CONSERVARE

« I. **Legatul colecțiilor.** S'au legat în cursul anului, dela Secțiunea Imprimeriei, 5185 volume (3690 volume cărți și 1495 volume periodice) și s'au reparat 61 volume cărți și periodice cu legătura stricată prin întrebuințare. Lipsa de fonduri ne-a împiedecat să legăm tot materialul, mai ales periodicele, a căror legătură, din cauza formatului, costă mai mult. O treime din colecțiunile bibliotecii fiind nelegate, este trebuință să se găsească fondurile necesare spre grăbirea lucrărilor pentru conservarea acestor colecții, dintre care unele — cărțile — sunt supuse, prin consultare, deteriorării, iar perodicile stau nefolosite — conform prevederilor regulamentare — atât timp cât nu se pot lega.

« În urma controlului efectuat în Septembrie 1938 la Secțiunea Manuscriselor și Documentelor s'a constatat că trebuiesc legate sau reparate de urgență aproximativ 1000 volume de manuscrise și cărți vechi românești și peste 5000 documente. Găsindu-se fondurile necesare, s'a comandat în Anglia materiale de legătorie și reparație speciale, astfel că lucrările de conservare privitoare la aceste colecții sunt acum în curs de executare.

« În 1940 s'au reparat și legat din nou 176 volume manuscrise și 17 cărți românești vechi.

« Pentru conservarea stampelor s'au procurat în cursul anului trecut 244 mape și 40 cutii, iar din materialul muzical s'au legat 144 volume.

« II. **Curățirea depozitelor** și a colecțiilor s'a făcut în luna Septembrie trecut, prin procedee manuale și mecanice, avându-se în vedere în primul rând îndepărtarea prafului depus în cursul anului peste rafturi și cărți.

« În scopul de a feri ca pe viitor să se introducă în depozite materiale purtătoare de insecte, ciuperci sau microbi, biblioteca a cumpărat în 1939 un aparat special dela firma *Désinfection du livre* din Bourges (Cher, France), cu ajutorul căruia sunt deparazitate și desinfectate, mai înainte de a fi inventariate și catalogate, toate cărțile, documentele sau manuscrisele intrate, care prin vechimea lor ar putea conține microbi, ciuperci sau insecte vătămătoare

« Se înțelege că operațiunea de desinfectare și deparazitare nu se aplică publicațiunilor curente, de abia ieșite de sub teascurile imprimărilor.

«S'au desinfectat astfel, în 1940, cu ajutorul acestui aparat peste 1.500 volume cărți, manuscrise și documente.

6. FOLOSIREA COLECȚIUNILOR

«I. Consultarea în sălile de lucru. Pentru admiterea în sălile de lucru ale bibliotecii — imprimate, manuscrise și documente, stampe — s'au liberat în 1940, prin Serviciul Cancelariei, 1296 permise provizorii, pentru cercetări de scurtă durată, limitate la cel mult 6 zile; 751 permise de intrare anuale, din numărul cărora 278 au fost și pentru periodice românești vechi iar 94 pentru manuscrise și documente și 54 permise permanente, care dau dreptul posesorilor să consulte toate colecțiile bibliotecii.

«De câțva timp s'a luat obiceiul ca foarte mulți studenți să fie trimiși să-și facă lucrările de seminar în Biblioteca Academiei. Ori nu aceasta este menirea Bibliotecii noastre, cu atât mai mult cu cât unii studenți nu sunt încă destul de pregătiți pentru cercetările științifice. Cum sălile de lectură ale Bibliotecii au avut până în 1937 un număr restrâns de locuri: a imprimatelor 65, a manuscriselor și documentelor 8, a stampelor 4, iar numărul cărților de intrare acordat studenților fiind atât de mare încât împiedeca posibilitățile de consultare pentru alte persoane cercetătoare, s'a luat hotărârea, încă dela 1 Iulie 1933, să nu se mai libereze cărți de intrare în Bibliotecă decât studenților din ultimul an de studii, hotărâre care se păstrează și acum, întru cât numărul locurilor din sălile de lucru din localul nou a crescut într-o proporție puțin întinsă, mai ales pentru consultarea imprimatelor, a căror sală de lectură are azi 90 locuri.

«Din cauza marelui număr de cereri spre consultare a colecțiilor de ziare și reviste românești și pentru a feri de distrugere aceste colecții, unele unice, care n'ar mai putea fi înlocuite, mai ales cele dinainte de războiu, s'a luat încă de acum câțiva ani hotărârea ca aceste colecții de reviste și ziare românești, apărute înainte de 1920, să nu se mai dea spre consultare studenților pentru lucrări de exerciții didactice de seminar.

«În legătură cu acestea ținem a semna, ceea ce am arătat și Delegațiunii noastre, că încă mai sunt cetitori cari nu s'au pătruns de respectul ce trebuie dat colecțiilor ce li se pun la îndemână în chip cu totul gratuit. Colecții în felul celorla ale noastre, pentru înzestrarea și întreținerea cărora Academia și Statul însuși fac sacrificii, trebuiesc păstrate cu sfințenie ca un bun național și transmise în viitor, în bună stare, generațiilor ce se vor simți chemate să studieze ființa și manifestările acestui neam. E un adevăr pe care unii nu-l înțeleg, căci numai astfel se explică barbaria cu care sunt tratate unele cărți sau reviste, fie prin sublinieri sau adnotări de tot felul, fie prin distrugerea lor parțială, smulgându-se sau tăindu-se foi sau fascicule întregi.

* * *

«Sala de lectură a cărților tipărite a fost deschisă în 1940 în 261 zile. Din cauza concentrărilor personalului supus îndatoririlor militare, sala de lectură a fost deschisă numai 8 ore pe zi, dela 8—12 și 14—18, iar în timpul vacanței de vară, 1 Iulie—16 Septembrie, numai câte 4 ore pe zi (8—12). Pentru curățirea generală de toamnă sala de lectură a fost închisă între 9—16 Septembrie, precum și între 12—18 Noembrie când, din cauza cutremurului dela 10 Noembrie, s'a simțit nevoia curățirii localului și așezării în ordine a cărților din depozite.

«Cetitorii care au frecventat sala imprimatelor în 1940 au fost în număr de 18.652, cărora li s'au comunicat 58.537 volume și broșuri. Se amintește că cetitorii au la liberă dispoziție, în sala de lectură, o bibliotecă de referință alcătuită din 2.500 volume, iar în sala rezervată membrilor Academiei și profesorilor universitari, 1.125 volume, în total 3.625 volume. Pe lângă acestea mai sunt expuse 272 reviste, dintre care 170 străne și 102 românești.

«Secțiunea Manuscriselor și Documentelor, ale cărei ore de lucru pentru public au fost aceleași ca și la sala imprimatelor, a fost cercetată în 1940 de 2.032 cetitori, care au consultat: 3.902 volume manuscrise, 3.177 documente istorice și 602 cărți românești vechi.

«La Secțiunea Stampelor, care este deschisă pentru public între orele 8—13, au lucrat, în 1940, 254 cercetători.

«Pentru înlesnirea cercetărilor Biblioteca are un aparat de fotografiat Letero-Fotokopist (anexat la Serviciul Primărilor), care face bune servicii atât cercetătorilor cât și Academiei. S'au executat astfel pentru Academie 2559 fotografii, reproduceri de pe colecțiile bibliotecii sau de pe acte și documente puse de particulari la dispoziția Academiei spre a fi copiate fotografic, precum și reproducerea în întregime a 10 volume de cărți românești vechi dinainte de 1830, împrumutate dinafară în acest scop. Pentru cercetători s'au executat 1479 fotografii pe un preț modest.

«Tot sub îngrijirea Serviciului Primărilor s'a continuat fotografierea manuscriselor lui Eminescu, lucrare începută în anul 1936. S'a fotografiat în anul trecut caietul 2259, și s'au executat negativele pentru manuscrisul Nr. 2282. În chipul acesta originalul poate fi cruțat, la dispoziția cercetătorilor punându-se spre consultare doar copiile fotografice. Cheltuielile de fotografiere se acoperă din costul copilor cedate celorlalte biblioteci din țară. Sperăm că, în chipul acesta, să putem fotografia, în câțiva ani, toate manuscrisele lui Eminescu și să continuăm cu alte colecții prețioase ale Bibliotecii. Spre a duce lucrarea mai departe se simte nevoie de o mai bună organizare tehnică și de personal specializat.

«Pentru crearea de dublete la manuscrise, documente și stampe s'a luat măsura de a se păstra câte o copie din toate fotografiile executate pentru particulari, de pe colecțiile respective.

«II. **Împrumuturi.** În cursul anului 1940 s'au înregistrat 3039 împrumuturi, eliberându-se 3506 volume la 1765 împrumutători. Deși împrumutarea este bine mărginită prin Regulamentul nostru, atât pentru

persoane și timp, cât și pentru felul cărților ce pot fi împrumutate, acest serviciu este îngreuiat de abuzul pe care-l fac unele persoane cărora li se face această îlesnire, nerestituind cărțile împrumutate la timp, ci numai după reclamațiuni repetate ce li se adresează în scris și uneori numai după darea lor în judecată. Din această cauză mulți din cercetătorii veniți din provincie nu găsesc totdeauna în Bibliotecă publicațiile ce le sunt necesare.

« Ajutorul ce dă Biblioteca noastră culturii naționale se poate vedea din statistica cetitorilor pe ultimii cinci ani, arătat în tabela de mai jos:

TABELA IV, arătând numărul cercetătorilor bibliotecu în anii
1936—1940

Anii	Cetitori	Volume comunicate în sala de lectură	Împrumutători	Volume împrumutate acasă.
1936	21 302	64 414	2 292	4 777
1937	20 021	57 886	2 023	4 280
1938	18 177	62 165	2 280	4 896
1939	20 158	67 351	2 142	4 355
1940	18.652	58 537	1 765	3 506

« III. **Cancelaria Bibliotecii** a continuat și în 1940 să execute toate lucrările de relație — prin corespondență — ale Bibliotecii, cu instituțiile sau particularii din țară și străinătate, privitoare la împrumuturi de cărți, daruri și schimburi de publicațiuni, informații bibliografice pentru cercetări științifice, comenzi de cărți și alte materiale necesare serviciilor Bibliotecii, pregătind și executând toate lucrările hotărâte de Comisiunea Bibliotecii.

« În legătură cu măsurile impuse de autorități s'au pregătit în cursul anului toate lucrările de mobilizare și apărare pasivă ale instituției și s'au redactat toate instrucțiunile ținând de planul de mobilizare al acesteia.

« Ținem a sublinia că lucrările acestui serviciu, anexat pe lângă Catalogul Periodicelor, cer atât prin importanța și varietatea lor, cât și prin numărul lor din ce în ce mai mare (care în 1940 a fost aproape îndoit față de numărul lucrărilor din 1939), ca Serviciul Cancelariei să fie organizat independent de lucrările de catalogare și cât mai curând.

« IV. **Publicațiunile Bibliotecii.** Biblioteca începuse înainte de războiu o serie de publicațiuni bibliografice menite să îlesnească studiile literare, istorice și științifice. Toate aceste publicațiuni au fost oprite din cauza războiului și nu au putut fi continuate decât numai în parte. Aceste publicațiuni sunt:

« a) *Creșterea Colecțiunilor*, începută în 1903, s'a publicat până la 1915. De atunci materialul a stat pregătit fără a se putea tipări. Mulțumită

fondurilor puse la dispoziție de d-l coleg A. Lîpădatu, în anul 1928, această publicațiune a fost continuată cu un volum, cuprinzând creșterile pe anii 1916—1919. Ne mai putând, din lipsă de fonduri, a se urma cu tipărirea ei, s'a hotărît să se tipărească, începând cu anul 1932, un *Buletin lunar*, în care să fie trecute numai cărțile străine — daruri, schimburi și cumpărături — pentru informarea cetitorilor asupra publicațiilor străine intrate în Bibliotecă în cursul anului. S'au tipărit din această publicație 12 numere (5 broșuri) pentru anul 1932, care au fost trimise fără plată tuturor cercetătorilor români, profesori universitari, instituții culturale, biblioteci, etc. Incepând cu anul 1933, această publicație de mare folos a fost și ea oprită din lipsă de fonduri. În 1935 s'a pregătit și s'a dat la tipar o parte din « Creșterile » pentru Documente (anii 1920—1932) și pentru Cabinetul Numismatic, care au apărut în 1936. Simțindu-se tot mai adânc nevoia unei asemenea publicații bibliografice, s'a hotărît în urma mijloacelor acordate, să se continue această publicație, deocamdată cu creșterile cele mai recente. În 1938 au apărut *Creșterile* pe anul 1936 și se află acum sub tipar cele pe 1937;

« b) *Bibliografia românească veche*, având să cuprindă descrierea vechilor cărți românești 1508—1830. Se publicase până acum două tomuri și primele două fascicule din tomul III, cuprinzând descrierea a 850 cărți din anii 1508—1817. În 1934 s'au pus sub tipar celelalte fascicule din tomul III, cuprinzând anii 1817—1830, care au apărut în toamna anului 1936. Se lucrează acum la volumul de *addenda et corrigenda* cu care se va încheia această lucrare de mare utilitate pentru cunoașterea vieții culturale românești până în secolul al XIX-lea;

« c) *Publicațiile periodice românești* (ziare și reviste). S'a tipărit până acum tomul I, cuprinzând catalogul alfabetic al periodicelor din 1820—1906 cu note bibliografice despre fiecare. Tomul II, la care se lucrează, urmează să cuprindă periodicele dintre anii 1907—1920 precum și indicele cronologic, pe localități, pe limbi, pe materii, și indicele pe nume proprii pentru ambele volume.

« De mare folos ar fi să se facă într-o deosebită lucrare arătarea cuprinsului publicațiilor periodice românești, în ordinea sistematică pe autori și pe materii, pentru articolele și materialele de natură științifică și literară apărute în aceste publicațiuni;

d) *Catalogul descriptiv al manuscriselor*. Pentru cele românești, care sunt acum în număr de 5637, s'au publicat înainte de războiu 2 volume de catalog, în care au fost descrise 728 manuscrise; în 1931 s'a publicat tomul III pentru Nr. 729—1061 și este astăzi în pregătire tomul IV. Pentru cele grecești s'a publicat în 1909 un catalog de C. Litzica, iar în 1940 a apărut din același catalog vol. II, lucrat de d-l Nestor Camărianu. S'a pus de asemenea în lucrare și se află în curs de redactare și catalogul manuscriselor slave din biblioteca noastră. Publicarea acestor cataloage va ușura lucrul numeroșilor cercetători ai manuscriselor noastre, care azi sunt siliți a pierde multă vreme pentru cercetarea lor.

« Acestea sunt, domnilor colegi, lucrările executate de Biblioteca Academiei în 1940, a cărei activitate, dela an la an, este, precum se vede, în neconținută creștere și pentru desăvârșirea căreia cerem întreg concursul domnilor-voastre.

« Comisiunea Bibliotecii a lucrat, în cursul anului, în 12 ședințe, rezolvînd probleme în legătură cu îmbogățirea, conservarea și organizarea colecțiilor.

Conservatorul Bibliotecii și al Colecțiunilor,
General R. Rosetti

Comisiunea Bibliotecii,
Șt Ciobanu.
D. Gusti.
G. Macovei.

La discuția Raportului, d-l DIM. GUSTI, în numele Comisiunii Bibliotecii, din care a făcut parte, arată râvnă și devotamentul pe care d-l Conservator al bibliotecii, General R. Rosetti, le-a depus nu numai pentru păstrarea, dar și mai ales pentru mărirea prestigiului Bibliotecii Academiei, pentru care îi aduce elogiul de admirație și de recunoștință al acestei Comisiuni.

La ordinea de zi fiind acceptarea legatului testat Academiei de regretatul coleg *Nicolaș Tiulescu*, d-l ANDREI RĂDULESCU arată că regretatul coleg, printr'un legat particular autentificat la Saint-Moritz (Elveția) în ziua de 5 Ianuarie 1940, de către Legațiunea Regală a României în Elveția, a lăsat Academiei Române, în plină proprietate, trupul de moșie « Strâmba », din cătunul Ungurei, comuna Titulești, j. d. Olt, de o întindere de aproximativ 100 ha, împreună cu circa 5 pogoane de pământ pe care se află casele părințești și o casă mai nouă construită de testator. Testatorul obligă pe Academie ca din venitul moșiei să institue un premiu de Drept internațional pentru lucrări scrise și să construiască și să înființeze pe cele 5 pogoane o bibliotecă populară. Atât premiul cât și Biblioteca urmează a purta numele testatorului. D-l Andrei Rădulescu expune în amănunte situația juridică în care se află încadrat acest legat particular față de testamentul general făcut în favoarea rudelor și care nu numai că nu anulează, dar confirmă legatul nostru particular. În acest scop d-sa dă citire referatului Contenciosului Academiei înregistrat la Nr. 1672 din 12 Mai 1941.

După o discuțiune la care ia parte d-l coleg I. NISTOR, d-l Andrei Rădulescu propune ca plenul să dea vot pentru acceptarea acestui legat, autorizând Legațiunea să facă formele de acceptare, iar dacă s'ar ivi dificultăți, să refere plenului.

— Propunerea se aprobă în unanimitate și se dă vot de acceptarea legatului testat de defunctul Nicolae Titulescu sub beneficiu de inventar.

Se dă vot pentru a nu se primi legatul testat de defuncta *Eugenia Colone! Niculescu*.

ȘEDINȚA DELA 19 MAI 1941

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

Intrându-se în ordinea de zi d-l Vicepreședinte GH. IONESCU-ȘIȘEȘTI cetește următorul *Raport al Comisiunii Școlare asupra școalelor de agricultură « Tache P. Anastassiu » și « I. C. Agarici »*:

« În anul școlar 1940/1941 mersul școalelor Academiei Române a fost turburat în desfășurarea programului, din cauza cutremurului din noaptea de 10 Noemvrie 1940. Localurile de școală fiind năruite, s'au întrerupt cursurile câțva timp, până s'au putut lua măsurile impuse de împrejurări, pentru continuarea lor.

« I. « Școala de Agricultură dela Țigănești, care a fost deteriorată mai mult, a trebuit să fie închisă imediat, din cauză că vieța elevilor era primejdută. Elevii în număr de 31 și anume: 12 în clasa I-a, 9 în clasa II-a și 10 în clasa III-a au fost mutați la Școala I. C. Agarici, dela Moara Grecilor-Vaslui, unde localul de școală fiind mai puțin deteriorat a putut să fie utilizat după reparațiunile care s'au făcut în grabă, la acoperiș și la sobe.

« Învățătorul și economul magazioner au plecat cu elevii la Moara Grecilor, doi profesori au rămas la dispoziția Ministerului, iar directorul a rămas la Țigănești pentru a conduce exploatarea moșiei împreună cu elevii practicanți și pentru a conduce lucrările de reconstruire a localului de școală.

« Construirea noului local va putea fi începută îndată ce se vor putea procura materialele de construcție necesare, care în prezent lipsesc de pe piață.

« În toamna trecută s'a ținut examenul de absolvire pentru o nouă serie de elevi, când au fost declarați absolvenți 11 candidați, numărul total al absolvenților acestei școale ridicându-se cu aceștia la 295. Această școală s'a înființat în anul 1910, astfel că acum se află în al 31-lea an de funcționare

« Anul agricol pentru moșia școalei, care alimentează în cea mai mare parte școala și îi acopere cheltuelile, a fost slab. Grâul, în special, a degerat, din cauza gerurilor de primăvară, dând o recoltă extrem de slabă. Nu s'a obținut nici sămânța care s'a pus în pământ.

« Culturile de primăvară au fost mediocre, totuși s'au putut realiza veniturile prevăzute, mulțumită prețurilor care au crescut, iar la cheltueli se va realiza o economie de peste lei 300 000, elevii plecând la Moara Grecilor după dărâmarea localului de școală.

II. Școala de Agricultură « I. C. Agarici » dela Moara Grecilor, jud. Vaslui, a funcționat anul acesta cu un număr mărit de elevi prin venirea celor dela Țigănești. În total sunt în școală în prezent 40 elevi. Școala se află în al 42-lea an de funcționare, fiind înființată în anul 1899. Până acum a dat un număr de 323 absolvenți.

« Cursurile au fost predate de trei profesori, unul de agricultură, unul de horticultură și zootehnie și al treilea de cultură generală.

« Anul agricol a fost slab, în special pentru grâu, care a dat de abia 218 kg la hectar. O reușită mai bună au avut mazărea, floarea soarelui și inul, care având și prețuri mai bune au asigurat realizarea prevederilor bugetare la încasări.

« Prin aducerea elevilor dela Țigănești se va trece de sigur la cheltuieli peste prevederi, însă acel deficit va putea fi acoperit cu economiile ce se fac la Țigănești.

« Din punct de vedere financiar, aceste două școale au deci anul acesta o situațiune bine echilibrată prin veniturile proprii, celelalte venituri ale fondurilor rămânând astfel disponibile pentru acoperirea investițiilor ce mai sunt necesare și a unei părți din daunele care au fost cauzate de cutremur.

« Școala primară Tache P. Anastassiū dela Călmățui, județul Tecuci, își continuă activitatea după programul de învățământ al școalelor Statului. Localul acestei școale a suferit pe urma cutremurului, dar cu reparațiile interioare ce s'au făcut în grabă, s'au putut continua cursurile. În timpul verii se vor face și reparațiunile exterioare, dacă se vor putea procura materialele necesare.

III. « Institutul Ion Ottetelișanu dela Măgurele, județul Ilfov, se află în al 20-lea an de funcționare ca școală normală de fete, întreținută în Ministerul Instrucțiunii Publice.

« Anul acesta expirând contractul de închiriere s'a făcut un nou contract pe 10 ani, prin care Ministerul s'a obligat să execute refacerea localului principal de școală, care a fost năruit de cutremur și să construiască din nou locuințe pentru câțiva profesori și o nouă clădire pentru infirmeria elevilor.

« Localul principal de școală nu a putut să fie folosit după cutremur, elevele fiind adăpostite în condițiuni mai grele în cele două pavilioane mai mici din curtea școalei.

« Sperăm că în cursul acestei veri se vor putea executa toate lucrările de refacere a localului, astfel ca, la începerea viitorului an școlar, să poată funcționa școala în mod normal ».

G. Ionescu-Sișești, N. Bănescu, Th. Capidan.

Se amână chestiunea acceptării legatului defunctului Arhitect Edmond Van Saanen Algi.

ȘEDINȚA DELA 20 MAI 1941

Președinția d-lui GH. IONESCU-SIȘEȘTI.

D-l ANDREI RĂDULESCU cetește următorul Raport al Comisiunii bursei acordate din fondurile Maria Antachi, C. G. Vernescu, Prof. Cristea Otin, Leon S. Arié, Ilie Ștefănescu, Ing Petre și Maria Lucacu, N. Rătescu și Ap. Papadopol :

« În trecuta sesiune generală constatând necesitatea de a institui o Comisiune specială care să aibă în sarcină acordarea burselor din fondurile Maria Antachi, C. G. Vernescu, Profesor Cristea Otin, Leon S. Arié, Ilie Ștefănescu, Inginer Petre și Maria Lucaciu, N. Rătescu și Apostol Papadopol, ați ales o comisiune în acest scop, formată din d-nii colegi Th. Capidan din partea Secțiunii Literare, Andrei Rădulescu, din partea Secțiunii Istorice și I. Șimionescu din partea Secțiunii Științifice.

« Cu privire la acordarea de burse în anul școlar 1940—41 din venitul fondurilor amintite, Comisiunea are onoarea a vă prezenta următoarea situație:

1. « Din venitul Fondului *Maria Antachi* s'au acordat trei ajutoare de câte 100.000 lei, cu titlul de *Bursa George M. Vlasto*, pentru studii de specializare în străinătate, precum urmează:

a) « Lei 100.000 au fost rezervați d-lui Iuliu Nitzulescu, Doctor în medicină și conferențiar la Facultatea de Medicină din Iași, pentru a face studii despre *boalele de nutriție, în special pelagra*. D-l Dr. Nitzulescu a obținut această bursă prin concurs încă din toamna anului 1939 și urma să plece în Italia pentru a face studiile amintite. Cu toată dorința sa de a folosi bursa, d-l Nitzulescu n'a putut pleca din țară. La cererea sa din toamna anului 1940 s'a aprobat ca să-și facă studiile la Viena în anul 1940—41, cercetând printr'o călătorie în Italia și organizarea luptei anti-pelagroase în această țară. Dar nici la Viena n'a putut pleca, astfel că această bursă a rămas până astăzi nefolosită.

b) « Lei 100 000 s'au acordat în acest an cu același titlu de *Bursa George M. Vlasto* d-lui Ing. agronom Gheorghe Bărcă pentru a se specializa în Italia în lucrări de asanare, irigație, drenaje, îndigui și alte lucrări cu caracter hidrologic, bursierul fiind obligat a urma și cursul special pentru ingineri malariologi și a vizita regiunile cu asanări antimalarice din Italia. Nici acest bursier, însă, n'a putut pleca din țară până în prezent.

c) « Lei 100 000 s'au dat prin concurs d-lui Prof. Aurel Decei, un cunoscător al limbilor orientale, pentru a face studii de specializare în istoria Europei sud-estice prin cercetarea izvoarelor turcești. Mai fericit decât ceilalți bursieri d-l Decei a putut pleca în toamna anului trecut la Istanbul, unde se află și în prezent.

« În rapoartele sale despre activitatea ce desfășură acolo, ne-a arătat că se ocupă cu studiul cronicelor turcești și cu traducerea în românește, a pasajelor privitoare la trecutul nostru din aceste cronică.

2. « Din venitul Fondului *C. G. Vernescu* s'au acordat două burse de câte 3000 lei lunar, studenților Lupu Stefanache, din anul IV al Facultății de Drept și Mitu Ion, din anul IV al Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale din Capitală.

3. « Din venitul donației d-lui *Prof. Cristea Otin* s'au dat două burse a câte 1500 lei lunar, studenților Ilie Gheorghe și Robu Constantin, primul din anul II și al doilea din anul I al Școlii Politehnice « Gh. Asachi » din Iași.

4. « Venitul foarte redus al celor șase donații ale d-lui *Leon S. Arié* a putut suporta în acest an plata a două burse de câte 800 lei lunar, acordate una studentului Gâdea C. Dumitru, din anul IV al Școalei Politehnice din București și cealaltă studentului, Țiru Dumitru din anul IV al Școalei Politehnice din Timișoara.

5. « Din venitul Fondului *Ilie Ștefănescu* s'a acordat o bursă de 1000 lei lunar lui Vacariu Aurel pentru a face practică în Electro-mecanică la Liceul Industrial din Capitală.

6. « Bursa *Inginer Petre și Maria Lucaciu*, de 2000 lei lunar, s'a dat studentului Mihăilescu Alexandru, din anul I al Școalei Politehnice din Capitală.

7. « Din modestul venit al Fondului *N. Rătescu* s'a acordat o bursă de 120 lei lunar, elevului Gabor Mircea, din anul II al Liceului Comercial « N. Kretzulescu » din București.

8. « Din venitul Fondului *Apostol Papadopol* s'au distribuit ajutoare trimestriale de câte 120 lei la câte 10 elevi ai cursului inferior al Liceului Comercial din Galați și de câte 150 lei la câte 10 elevi ai cursului superior al aceluiași liceu.

« Pentru împlinirea prevederilor testamentelor și actelor de donație, prin care s'au înființat aceste burse, comisiunea propune ca în anul școlar viitor 1941—42 ele să se acorde, precum urmează:

1. « Pentru Fondul Antachi urmează a se pronunța Comisia acestui fond, potrivit regulamentului respectiv.

2. « Pentru fondul Vernescu se vor rezerva 72.000 lei, pentru cele 2 burse și 50 000 lei pentru Premiul Vernescu prin Secțiunea istorică, iar restul sumei va fi păstrat.

3. « Celelalte fonduri dela Nr. 3—8 vor fi întrebuințate ca și în anul trecut.

« În genere se va cere bursierilor respectivi să trimită dovezi precise despre modul cum urmează cursurile și își dau examenele ».

I. Simonescu, Th. Capidan, Andrei Rădulescu.

— Se ia act și se aprobă; se relege aceeași Comisiune compusă din d-ni Th. Capidan, Andrei Rădulescu și I. Simonescu.

La ordinea de zi fiind propunerea pentru modificarea art. 2 și 3 din Statute, d-l DIM. GUSTI referă dând cetera următorului ei cuprins:

PROPUNERI PENTRU REORGANIZAREA ACADEMIEI ROMÂNE

1. *Expunere de motive*

1. « Statutele Academiei Române, votate la 21 Iunie (3 Iulie) 1879, au fost modificate în opt rânduri, și anume în 1895, 1908, 1910, 1919, 1922, 1926, 1935 și, ultima oară, în 1939. În opt rânduri deci s'au găsit necesare precizări ori completări ale acestor statute

« Găsim că a venit timpul acum pentru o nouă revizuire a lor și anume pentru o îndoită adaptare a statutelor de organizare a Academiei la nouăle cerințe ale vremii, care sunt de două feluri: 1) o intensificare a culturii naționale pentru a întări frontierele spirituale și veșnice ale Națiunii, ca o compensație a mutilării provizorii a frontierelor Statului și apoi 2) o adaptare a organizării secțiunilor Academiei, ca organe constitutive ale ei, la situația actuală a ramurilor de cultură națională.

« Aceste propuneri de adaptare a Statutelor Academiei Române nu ating întru nimic bazele fundamentale ale actualei organizări, menținând atât *scopul* actual al Academiei, astfel cum a fost formulat prin art. 2 al legii de organizare dela 29 Martie 1879, care sună: « Academia Română are de scop cultura limbii și a istoriei naționale, a literelor, a științelor și frumosașelor arte », cât și *definiția* Academiei ca « un corp unic », așa cum prevede art. 2 al statutelor Academiei Române, votate la 21 Iunie (3 Iulie) 1879, cu modificările ulterioare: « Academia formează un corp unic care se compune din trei secțiuni ».

« Propriu zis propunerile de modificare a statutelor Academiei, pe care le facem, departe de a schimba caracterul inițial al lor, nu fac decât să desăvârșească și să adâncească scopul și definiția Academiei, cu totul în spiritul înțelepților întemeietori ai acestui cel mai înalt așezământ de cultură al Națiunii.

2. « Spiritul de continuitate logică domină deci propunerile ce le facem plecând dela cele două principii constitutive ale organizării Academiei Române, anume principiul de *corp unic* și apoi acel de corp unic închinat *culturii naționale*.

« Numai că tocmai în spiritul art. 2 al legii din 1879, înțelegem acum, după 75 de ani dela întemeierea Academiei în 1866, să nu lăsăm pe dinafară ramuri importante ale culturii naționale, cum ar fi filosofia, artele, precum și unele științe, care deși prevăzute în general în statutele din 1879, și-au afirmat mai târziu dreptul lor de existență și contribuția la crearea culturii naționale. Căci nu credem, că în sânul Academiei, poate exista o controversă în privința acestui adevăr recunoscut de toată lumea, că științele fac parte importantă și integrantă din cultura națională.

« Aceste ramuri ale culturii naționale, artele, filosofia și unele științe, fie așa zise exacte, pure și aplicate, fie așa zise științe sociale, nu pot deci lipsi dintr'o nouă organizare a Academiei, numai pentru că în anul 1879, când s'a promulgat legea Academiei, ele nu existau ori nu se aflau în desvoltarea remarcabilă de astăzi.

3. « Acest imperativ de completare implică și necesitatea unei nouă organizări a secțiilor Academiei. Căci dacă nu putem lăsa Academia în situația de a nu reprezenta cultura națională, în toate elementele ei constitutive, apoi nici nu putem păstra actuala organizație a secțiilor. Completarea secțiilor cu disciplini nouă de cultură națională aduce după sine o nouă compoziție a secțiilor. Intr'adevăr există astăzi repartizări cu totul nepotrivite între materii, așa, bunăoară, ce legătură logică ar avea disciplinele filosofice cu literale și științele filologice? Ori chiar disciplinele

filologice, astăzi științe dezvoltate, ceea ce nu era cazul în 1879, ar putea figura mai nimerit împreună cu științele istorice, decât cu literaturii, artiștii și criticii literari și de artă. În sfârșit avem discipline atât de importante, cum sunt științele juridice, economice, financiare, statistice și sociologice, cunoscute sub denumirea de științe sociale, care nu-și au încă fixat rostul lor precis în organizarea de astăzi a Academiei.

4. « Secțiunile pentru a putea lucra trebuie să devină, ceea ce nu este cazul, omogene. Iar pentru a stabili această omogenitate și armonie între disciplinele care alcătuiesc secțiile, se impune o revizuire și o regroupare a lor.

« Noua regroupare a acestor discipline se va face în cadrul celor trei secții de astăzi ale Academiei, în subsecții, după singurul și adevăratul criteriu de înrudire a științelor, de afinitate a metodelor lor de lucru și de nevoia ce o au de rezultatele lor reciproce. În acest fel, potrivit îndoiței necesității: 1) de cooptare a unor discipline nouă de cultură națională, pe lângă cele existente și 2) de repartizarea și regrouparea lor în sânul unor secții și subsecții omogene, se va schimba și titulatura secțiilor, ce trebuie să corespundă noii organizări.

« Aplicând principiile de mai sus propunem următoarea nouă organizare a secțiilor și subsecțiilor Academiei:

1. « *Secția Literelor, Artelor și Științelor Filologice* cu trei subsecții:

a) « Subsecția Literelor (Poezie, Proză, Critică).

b) « Subsecția Artelor.

c) « Subsecția Științelor Filologice.

2. « *Secția Științelor Istorice, Filosofice și Sociale*, cu trei subsecții:

a) « Subsecția Științelor Istorice.

b) « Subsecția Științelor Filosofice.

c) « Subsecția Științelor Sociale (Sociologia, Științe Juridice, Științe Economice, Financiare și Statistice).

3. « *Secția Științifică*, cu trei subsecții:

a) « Subsecția Științelor Matematice, Fizice și Chimice

b) « Subsecția Științelor Naturale (Biologia, Medicina, Geologia, Geografia).

c) « Subsecția Științelor Tehnice și Militare (Agronomia, Ingineria Științe Militare).

5. « Scopul final al Academiei fiind de a dezvolta cultura națională, prin cultivarea tuturor disciplinelor mai importante ce o compun, și pentru a crea o cultură proprie, potrivit geniului ei special, Academia nu se poate mărgini numai a încuraja și răsplăti, ci de a avea un rol activ în mișcarea culturală românească. Firește, nu poate fi vorba de a înființa, cum s'ar putea crede, pentru aceasta laboratorii și a produce astfel știință în chiar sânul Academiei.

« Dar în deosebire de Universități și de Institute de cercetări, Academia are totuși a juca un rol specific, numai al ei, adică de a organiza cercetări colective privitoare la Pământul și Poporul românesc. În slujba acestui program de activitate se află de altfel secțiile Academiei, chiar după statutele ei actuale. Pentru a asigura însă și mai mult eficacitatea dispozițiilor

statutare de astăzi și pentru desăvârșirea organizării omogene a secțiilor și subsecțiilor, subsecțiile trebuiesc să aibă o autonomie: bugetară, administrativă și în alcătuirea programelor lor de lucru. Autonomia subsecțiilor se va manifesta numai în cadrul unitar al secțiilor și în cadrul unitar al Academiei. Iar ca să nu se primejduiască în vreun chip unitatea Academiei, subsecțiile fiind, în cadrul secțiilor, instrumente de lucru ale Academiei, în caz de eventuale conflicte, acestea se vor discuta și aplană în plenul secțiilor, și, dacă va fi nevoie, în plenul Academiei.

6. « Tot în sprijinul eficacității lucrului în subsecții facem propunerea ca ele să fie alcătuite din membrii, repartizați cum urmează:

1. « *Secția Literelor, Artelor și Științelor Filologice*, 15 membri:

a) « 6 membri în subsecția Literelor.

b) « 5 membri în subsecția Artelor.

c) « 4 membri în subsecția Științelor Filologice.

2. « *Secția Științelor Istorie, Filosofice și Sociale*, 15 membri:

a) « 6 membri în subsecția Științelor Istorie.

b) « 4 membri în subsecția Științelor Filosofice.

c) « 5 membri în subsecția Științelor Sociale (Sociologie, Științe, Juridice, Științe Economice, Financiare și Statistice).

3. « *Secția Științifică*, 20 membri:

a) « 7 membri în subsecția Științelor Matematice, Fizice și Chimice,

b) « 7 membri în subsecția Științelor Naturale (Biologie, Medicină.

Geologia, Geografia).

c) « 6 membri în subsecția Științelor Tehnice și Militare.

7. « Numărul membrilor rămâne același, ca astăzi, pentru două secțiuni. În afară de secția științifică, care, ca o firească consecință a nouălor științe ce trebuiesc reprezentate, vor avea 5 membri mai mult, adică 20.

« Numărul total al membrilor Academiei va fi deci de 50. Completarea locurilor vacante se va face în trei ani. Adunarea plenară va desemna completarea locurilor ce se vor face în anul viitor, pentru a crea cele mai favorabile condiții de recrutare.

« Drepturile nouă, ce se creează subsecțiilor, nu ating unitatea Academiei, cum s'ar crede, căci pe lângă măsurile luate, și expuse mai sus, Academia nu este condusă de secții ori de subsecții, ci numai de adunarea plenară și de reprezentanții acestora.

8. « Pentru a ilustra însă și mai clar, Academia, ca corp unic, va trebui pe lângă planul de lucru, pe care fiecare subsecție și secție îl va face, să se alcătuiască și un plan de lucru unitar al Academiei ca, atare, la care să colaboreze toate secțiile și subsecțiile.

« Acest sistem de lucrări comune tuturor, propriu Academiei, ca tot, și nu al secțiilor ei în parte, nu poate fi decât unificarea acelor lucrări, pe care de altfel actualele statute le prevede, anume cercetări și studii privitoare la Națiunea română, ca unitate, și nu cercetări și studii ale diferitelor fețe ale ei, obiectul de cercetare al secțiilor speciale.

« Dacă în scopurile Academiei intră coordonarea și regularea disciplinelor ce se desvoltă în afara ei, apoi de sigur o activitate colectivă dinlăun-

trul ei, unificatoare a lucrărilor secţiilor şi subsecţiilor, se impune şi mai mult.

« Cunoaşterea Naţiunii române ar fi un program de cercetări colective, la care ar contribui toate secţiile şi subsecţiile Academiei, « ca corp unic », şi sub egida ei toate Institutele şi laboratoarele pe care le avem. Ea ar însemna un program de înviore a culturii naţionale adică în sensul scopului iniţial al Academiei, încă dela întemeierea ei, din 1866.

9. « În dispoziţiile transitorii se precizează trecerea dela starea de astăzi la cea propusă în această expunere.

10. « Nu putem aduce un mai sincer şi mai mare omagiu înţeleptilor înaintaşi ai noştri din 1866 şi 1879, decât făcând ca gândurile lor de temelie, rămase neschimbate, să primească unele adaose corespunzătoare evoluţiei pe care poporul românesc şi cultura naţională au luat-o în aceşti 75 de ani, ce s'au scurs dela întemeierea Academiei.

2. Proiect de modificare a statutelor Academiei

« Având în vedere expunerea de faţă, propunem proiectul de modificare a statutelor Academiei în modul următor:

« Art. 2. Alineat 2, modificat:

1. « *Secţia Literelor, Artelor şi Ştiinţelor Filologice*, cu trei subsecţii:

a) « Subsecţia Literelor (Proză, Poezie, Critică).

b) « Subsecţia Artelor.

c) « Subsecţia Ştiinţelor Filologice.

2. « *Secţia Ştiinţelor Istorice, Filosofice şi Sociale*, cu trei subsecţii:

a) « Subsecţia Ştiinţelor Istorice.

b) « Subsecţia Ştiinţelor Filosofice.

c) « Subsecţia Ştiinţelor Sociale (Sociologie, Ştiinţe Juridice, Ştiinţe Economice, Financiare şi Statistice).

3. « *Secţia Ştiinţifică*, cu trei subsecţii:

a) « Subsecţia Ştiinţelor Matematice, Fizice şi Chimice.

b) « Subsecţia Ştiinţelor Naturale (Biologia, Medicina, Geologia, Geografia).

c) « Subsecţia Ştiinţelor Tehnice şi Militare (Agronomia, Ingineria, Ştiinţe Militare).

« La art. 2 se introduce al. III: Pentru eficacitatea omogeneităţii secţiilor şi subsecţiilor, subsecţiile vor avea o autonomie bugetară, administrativă şi în alcătuirea programelor de lucru, atât cât nu atinge cadrul unitar al secţiilor şi în cadrul unitar al Academiei; în caz de eventuale conflicte între subsecţii şi secţii, acestea se vor discuta şi aplană în plenul secţiilor şi dacă va fi nevoie, în plenul Academiei.

« La art. 3, al. a, b, c, se vor modifica potrivit noiei organizări dela art. 2, al. II şi se va introduce alineatul nou c: Se vor întreprinde cercetări colective la care vor participa toate subsecţiile şi secţiile pentru a săvârşi o cercetare unitară a Naţiunii române, realizând astfel scopul unitar al Academiei Române, ca corp unic.

« Dispozițiile transitorii cuprinse în art. 47 se vor modifica astfel:

« În cursul actualei sesiuni generale a Academiei se va procedea la repartizarea membrilor în subsecții.

« În cazul când în unele subsecții numărul membrilor nu atinge numărul stabilit în art. 22, ele se vor completa provizoriu cu membri din subsecțiile aceleiași secții, după afinitățile specialității lor.

« Membrii adăugați prin art. 22 vor fi aleși în curs de trei ani, conform cu hotărîrea ce se va lua în sesiunea generală anterioară anului în care urmează să se facă alegerea.

« *R. Rosetti, D. Gusti, I. Simonescu, P. P. Negulescu, G. Spacu,
G. Ionescu-Șișești, Liviu Rebreanu, Tr. Săvolescu, Victor Slăvescu,
M. Ciucă* »

La discuția acestui proiect de reformă iau parte d-nii: C. Rădulescu-Motru, General R. Rosetti, Dr. Gr. Antipa, P. P. Negulescu, Em. Racoviță, I. Petrovici, Dim. Gusti, I. Nistor, Andrei Rădulescu, Dim. Caracostea, Mihail Sadoveanu, N. Bănescu. În cursul desbaterilor se fac diferite propuneri, pe care d-l Vicepreședinte GH. IONESCU-ȘIȘEȘTI, încheind discuția, le rezumă astfel:

1. Propunerea scrisă și subscrisă de 10 domni colegi pentru modificarea art. 2 și 3 din Statute.

2. O propunere — a d-lui Dr. Gr. Antipa — pentru amânarea acestui proiect.

3. O propunere — a d-lui Andrei Rădulescu — pentru amânarea discuției proiectului până luni, 26 Mai curent.

4. Propunerea d-lui Mihail Sadoveanu de a se discuta proiectul de reformă într-o sesiune generală extraordinară

5. Propunerea d-lui N. Bănescu, de a se amâna din această sesiune proiectul de reformă.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU arată că față de uzul și de disciplina ordinii în care se pun la vot propunerile exprimate, cea dintâi se pune la vot cea mai îndepărtată, în cazul de față cea făcută de d-l coleg N. Bănescu, care constă în amânarea proiectului de reformă din această sesiune.

D-l General R. ROSETTI, în conformitate cu art. 22 din Regulamentul General, cere ca votul să se dea prin viu graiu, după facerea apelului nominal.

Se pune la vot propunerea d-lui N. Bănescu, votul dându-se prin viu graiu și strigându-se apelul nominal

— Drept rezultat al votului se constată: 25 voturi pentru admiterea propunerii și 11 voturi contra.

D-l Vicepreședinte GH. IONESCU-ȘIȘEȘTI, proclamând rezultatul votului, arată că s'a admis amânarea proiectului de reformă din această sesiune.

ȘEDINȚA PUBLICĂ SOLEMNĂ

DELA 22 MAI 1941

Președinția d-lui I. PETROVICI.

D-l NICHIFOR CRAINIC își rostește Discursul de recepțiune, având ca temă *Elogiul lui Octavian Goga*.

D-l LUCIAN BLAGA cetește răspunsul.

În ședință intimă, d-l ȘT. CIOBANU comunică procesul-verbal al Secțiunii Literare din 20 Mai curent, prin care d-l Prof. N. Carotjan a fost ales de secțiune cu 8 voturi spre a fi propus plenului ca membru în locul regretatului coleg N. Drăganu.

ȘEDINȚA PUBLICĂ SOLEMNĂ

DELA 23 MAI 1941

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l DIM. CARACOSTEA își rostește Discursul de recepțiune despre *Balada poporană română*.

D-l TH. CAPIDAN cetește răspunsul.

Ședința intimă

D-l N. BĂNESCU comunică următorul proces-verbal al *Secțiunii Istorică*, încheiat la 22 Mai curent:

« S'a luat apoi în discuție alegerea a doi membri activi în locul regretaților Nicolae Iorga și Nicolae Titulescu.

« În privința locului rămas vacant prin moartea colegului N. Iorga, d-l General R. Rosetti a propus ca, pentru acest loc, să nu se facă alegere în această sesiune, ca un omagiu pentru ilustrul dispărut.

« D-l N. Bănescu a arătat că și d-sa voia să facă această propunere. « D-nii D. Gusti și I. Nistor se asociază la propunere și roagă să fie primită.

« D-l Alex. Lăpădatu este de aceeași părere și crede că ar trebui să nu se facă nicio propunere de alegere și astfel locul să rămână vacant, după prevederile Statutelor și Regulamentului.

« D-l Andrei Rădulescu a spus că amânarea alegerii are, de sigur, asentimentul tuturor membrilor. În ceea ce privește procedura, socotește că aceea, care se impune este ca secțiunea să propună ca din motive de pietate și ca un omagiu față de marea personalitate a regretatului coleg

Nicolae Iorga, să fie amânată alegerea în locul său. Această propunere să fie adusă la cunoștința plenului Academiei, pentru a hotărî.

« În același fel — adaugă d-sa — s'a procedat și în sesiunea generală din 1938, pentru locul regretatului coleg O. Goga.

« După aceasta, secțiunea — în unanimitatea membrilor prezenți — a luat următoarea hotărîre:

« Din motive de pietate și ca un omagiu adus marii personalități a lui Nicolae Iorga, Secțiunea Istorică propune ca locul său de membru al Academiei Române să rămână vacant și — ca atare — alegerea pentru acest loc să nu fie făcută în această sesiune ».

« S'a trecut la alegerea unui Membru activ în locul regretatului coleg N. Titulescu.

« Au fost propuși următorii: D-nii Paul Negulescu, Gh. Gh. Miropnescu, Mircea Djuvara, C. Stoicescu, I. Ionescu-Dolj, Vespasian V. Pella.

« Intru cât la primul scrutin nu s'a obținut majoritatea prevăzută de Statute și Regulament, s'a repetat votarea, în condițiunile arătate de textele respective.

« Niciunul dintre candidații propuși n'a întrunit majoritatea cerută de Statute și Regulament. În aceste condițiuni urmează a se proceda în a 10-a zi a sesiunii la formarea Colegiului extraordinar de candidare ».

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU luând cuvântul asupra acestui proces-verbal, zice că este necesar să se dea un vot al plenului asupra hotărîrii Secțiunii Istorice de a se menține vacant, în această sesiune, locul regretatului coleg N. Iorga, arătând că în această privință avem un caz de precedentă, anume acel al regretatului coleg Octavian Goga.

— Hotărîrea Secțiunii Istorice, pusă la vot, se ratifică de plen cu unanimitate de voturi.

La ordinea de zi fiind regulamentări de fonduri, d-l TRAIAN SĂVULESCU, în numele comisiei formate din d-nii colegi I. Petrovici, N. Bănescu, D. M. Gusti și d-sa, arată că comisiunea s'a întrunit în ședință de lucru astăzi de dimineață și examinând dispozițiile testamentare, a întocmit regulamentele fondurilor pe care le supune aprobării plenului în cele ce urmează:

1. *Regulamentul Fondului Anastase și Fotinia Gusti :*

« Art. 1. — Cu suma de 3 000.000 (trei milioane) lei rezultată din vânzarea imobilului din București, Parcul Delavrancea Alea C, sporită cu rentele și sumele de bani rămase după plata legatelor particulare, se institue un fond inalienabil denumit « Fondul Anastase și Fotinia Gusti ».

« Acest fond va fi investit în întregime în rentă de Stat.

« Art. 2. — Din venitul acestui fond Academia Română va acorda, după prelevările statutare, burse anuale pentru studiul științelor economice și sociale la 1—3 (unu până la trei) studenți, dela Universitățile din Iași și București.

« Bursele vor fi de câte 48 000 (patruzeci și opt mii) lei fiecare, pe an și se vor acorda numai studenților dela doctorat, recomandați de Universități dintre cei mai merituoși.

« Art. 3. — Sumele rămase în urma plății burselor se vor capitaliza sporind fondul în scopul mai sus arătat.

« Când veniturile fondului vor permite, numărul burselor se va putea spori în raport cu posibilitățile.

« Art. 4. — Din venitul fondului, Academia Română va îngriji de mormintele testatoarei și al soțului său dela cimitirul Bellu, plătind abonamentele pentru două candelă ».

Tr. Săvulescu, N. Bănescu, D. Gusti, I. Petrovici.

— Pus la vot, textul Regulamentului se aprobă în unanimitate.

2 Regulamentul Fondului Rozina și Ilie Jitianu

« Art. 1. — Din veniturile moșiei situate în comuna Gura Dobrogei satul Casian și satul Cheia, se creează un fond cultural perpetuu denumit « Fondul Rozina și Ilie Jitianu ».

« Art. 2. — Academia Română va acorda din veniturile acestui fond, după prelevările statutare, trei burse anuale la trei studenți dintre cei mai merituoși, dela Facultățile de Agronomie, Litere și Filosofie și dela Facultatea de Medicină din București, cu preferință dintre studenții din comuna Gura Dobrogei sau din orașul și județul Constanța.

« Bursele se vor acorda pe bază de concurs publicat și ținut la Facultăți, în fața unei comisii numite de Academie dintre d-nii profesori ai Facultății și va fi fiecare în valoare de 3000 (trei mii) lei lunar.

« Art. 3. — Restul venitului va fi folosit anual pentru premii și alte scopuri culturale, după inițiativa Academiei

« Art. 4. — Sumele neîntrebuințate se vor capitaliza la fond, sporindu-l.

« Art. 5. — Academia Română va îngriji în permanență de mormântul testatoarei dela cimitirul Bellu și va face în fiecare an câte un parastas pentru pomenirea sa și a soțului său ».

— Pus la vot, textul Regulamentului se aprobă în unanimitate.

3 Regulamentul Fondului Aristița și Ghiță Stan zis Roman

« Art. 1. — Suma de 1 000.000 (un milion) lei rezultată din vânzarea imobilului din București, șoseaua Giulești Nr. 24, se va investi în rentă de Stat, constituindu-se astfel cu ea un fond inalienabil denumit « Fondul Aristița și Ghiță Stan zis Roman ».

« Art. 2. — Din venitul acestui fond Academia Română, în urma prelevărilor statutare, va acorda în fiecare an 2 (două) burse la câte doi studenți merituoși, lipsiți de mijloace, de origine etnică română.

« Bursele se vor acorda pe bază de concurs și vor fi de lei 24 000 (douăzeci și patru mii) pe an, fiecare.

« *Art. 3.* — Sumele rămase neîntrebuințate se vor capitaliza la fond pentru sporirea lui.

« *Art. 4.* — Din venitul sumei de lei 20.000 (douăzeci mii) lăsată de către defunctul Ghiță Stan zis Roman, prin testamentul său, în rentă, Academia Română va da sumele necesare pentru supravegherea îngrijirii mormântului său și al soției sale dela cimitirul Sf. Vineri, de către Casa Grădinilor, potrivit dispozițiilor testamentare.

« De asemenea din venitul aceleiași sume se va face și un parastas de ziua morților pentru pomenirea celor doi testatori ».

Tr. Săvulescu, N. Bănescu, D. Gusti, I. Petrovici.

— Pus la vot, textul Regulamentului se aprobă în unanimitate.

D-1 TRAIAN SĂVULESCU amintește că în însărcinarea aceleiași Comisiuni s'a dat și examinarea transacției propuse Academiei de moștenitorii rezervari ai defunctului Inginer *Matei Drăghiceanu*, ca să plătească Academiei Române imediat și din proprie inițiativă suma de 250.000 lei valoare nominală, în rentă, fără niciun fel de obligațiune pentru Instituțiunea noastră, în locul legatului de 500 000 lei în rentă, testat de Inginerul *Matei Drăghiceanu* cu obligația pentru Academie să institue, din venit, burse.

Comisiunea, examinând propunerea de transacție, este de părere ca ea să fie acceptată.

— Se pune la vot propunerea Comisiunii pentru acceptarea transacției cu moștenitorii rezervari ai defunctului Inginer *Matei Drăghiceanu*, în condițiile arătate și se aprobă în unanimitate.

ȘEDINȚA DELA 24 MAI 1941

Președinția Părintelui N. M. POPESCU.

D-1 TRAIAN SĂVULESCU cetește următorul proces-verbal încheiat în ședința de astăzi de Colegiul extraordinar de candidare, format din Delegațiunea Academiei împreună cu Secțiunea Științifică, prin care se hotărăște că nu este cazul să se facă în această sesiune alegerea de membru activ în locul regretatului coleg Ion Inuleț:

Proces-Verbal

al Colegiului extraordinar de candidare din ziua de 24 Mai 1941

« Membri prezenți ai Delegațiunii Academiei: C. Rădulescu-Motru, președintele, Al. Lăpădatu, secretar general și I. Petrovici.

« Membri prezenți ai Secțiunii Științifice: Gr. Antipa, președintele Secțiunii, Tr. Săvulescu, secretar, N. Vasilescu Karpen, D. Voinov, Em.

Racoviță, Dr. C. Parhon, Gh. Spacu, M. Ciucă, D. Pompeu, Gh. Macovei, I. Simionescu, P. Bogdan.

« D-l președinte constată că întrunirea Colegiului extraordinar de candidare pentru a hotărî asupra candidatului ce urmează a fi propus la votul plenului, pentru locul de membru activ vacant la Secțiunea Științifică, s'a făcut în conformitate cu dispozițiunile articolelor 21 din Statutele Academiei și 41 din Regulament.

« D-sa constată de asemenea că Secțiunea Științifică nu are niciun candidat de propus și că deci votarea nu poate avea loc ».

Membru Delegațiunii: *C. Rădulescu-Motru, A. Lăpădatu, I. Petrovici.*

Membru Secț. Științifice: *Dr. Gr. Antipa, P. Bogdan, D. Vomov, G. Macovei, N. Vasilescu Karpen, D. Pompeu, Em. Racoviță, G. Spacu, I. Simionescu, Tr. Săvulescu, C. I. Parhon, M. Ciucă.*

— Se ia act.

D-l N. BĂNESCU cetește procesul-verbal, încheiat în ședința de astăzi de Colegiul extraordinar de candidare, format din Delegațiunea Academiei împreună cu Secțiunea Istorică, prin care se arată că repetându-se în acest Colegiu votul asupra candidaților propuși și votați în ședința Secțiunii Istorică dela 22 Mai curent, pentru alegerea unui membru activ în locul regretatului coleg Nicolae Titulescu, la despuierea ultimului scrutin s'a constatat ca niciunul dintre candidați nu a întrunit majoritatea regulamentară de voturi, pentru a fi propus plenului spre alegere și în consecință s'a declarat vacant locul până la viitoarea sesiune generală a Academiei.

— Se ia act.

ȘEDINȚA DELA 26 MAI 1941

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l I. SIMIONESCU zice:

« Cer îngăduința d-voastre, pentru câteva momente, rugându-vă să dați puțină atenție celor ce voi spune.

« Într'una din consfăturile ce au avut loc pentru redactarea propunerii, amânate de d-voastră, de a se lărgi cadrul secțiilor Academiei, s'a discutat puțin și asupra activității din Instituția noastră. Mi se pare colegul P. Negulescu ca și colegul Gusti, au insistat în deosebi asupra necesității de a da un caracter de îndrumare științifică instituției noastre. Asemenea idei, schițată numai în propunerea ce vi s'a prezentat, a avut darul să deștepte oarecare nedumerire, ceea ce poate a cântărit în rezoluția luată de a se amâna, nu cred *sine die*, modificările propuse.

« În amestecul discuțiilor avute, colegul L. Rebreanu a sugerat, în treacăt, ideea ca Academia Română să pășească la înfăptuirea unei Enciclopedii.

« De mult încă asemenea gând îl frământam în minte.

« Nu îndrăsneam să-l manifest în fața d-voastre. Găsind un tovarăș, poate vor mai fi și alții, în înțelegere cu el, îmi îngăduiu a-l desfășura abia acum.

« O enciclopedie română ne lipsește, ceea ce nu e în favoarea culturii noastre generale. Vecinii toți — nu știu dacă Bulgarii intră printre ei — ne-au luat înainte. Nu mai vorbesc despre țările apusene, căci nu în toate și întotdeauna ne putem ori trebuie să ne comparăm cu ele. După mine o asemenea comparație prea persistență, ne-a stricat în multe, îndepăr-tându-ne de realitatea evoluției noastre firești.

« Incercări modeste s'au făcut. E demn de pomenit lucrarea lui Diaconovici din Ardeal.

« Tot așa se cuvine, cred, laudă editurii « Cartea Românească »; ne-a dat cel dintâi Dicționar enciclopedic român, cu o factură mai apropiată de a celor străine. Cu greșeli inerente unui început, acest dicționar, după cătarea avută și în străinătate, a umplut un gol, deși Larousse cel mic e mai răspândit în bibliotecile cărțurilor noastre, decât dicționarul român, vân-zându-se într'un an, cât cel românesc în trei.

« Din motive pe care nu vreau să le cunosc, nici Academia Română, n'a făcut un gest venit dela sine spre a recunoaște fie utilitatea acestui dicționar, fie meritul unei întreprinderi particulare de a fi cheltuit o sumă importantă acoperită abia după 6 ani.

« Ar mai fi de pomenit lucrarea intitulată « Enciclopedia română », apărută în trei frumoase volume, deși factura acelei tipărituri prea puțin aduce cu a unei Enciclopedii. Are însă un deosebit merit, de a se fi ocupat pe larg despre România.

« E vremea ca să avem o Enciclopedie românească.

« Inițiativa unei asemenea lucrări n'o poate lua decât Academia Ro-mână

« Să lămuresc

« Academia Română a fost înființată cu un scop, bine țărnut dela început. Ea n'a fost o imitație a celor străine, după cum se prinde și din titulatura ei inițială. Cei cari au creat-o au plecat dela o necesitate națio-nală, de unificare și stabilire a limbii românești, de cunoaștere a trecutului nostru.

« În această din urmă direcție, Academia Română și-a îndeplinit cu prisosință scopul. Stă dovadă comoara neprețuită a documentelor, a ma-nuscriselor, o bune părți din ceea ce reprezintă patrimoniul nostru cul-tural. Publicarea colecției Hurmuzachi, materialul enorm adunat cu râvnă de predecesorii noștri, au dat puțința studiului temeinic al sbuciumatului nostru trecut.

« Nu tot pe aceeași cale fericită a fost condusă și dorința dintâi a întemeietorilor. Ortografia românească n'a căpătat încă cristalizarea, care ar fi trebuit să o impună tuturor. Greutăți s'au ivit în cale și pentru înfăp-tuirea Dicționarului limbii române, care în trei sferturi de veac n'a ajuns la trei sferturi din întocmirea lui finală.

« Din păcate poate mulți dintre noi vor închide ochii fără să-l vadă sfârșit și din cauza evenimentelor neprielnice din anii din urmă, când chiar conducătorul pregătirii materialului necesar, prin noua sa însărcinare, importantă pentru neam, nu va putea să supravegheze cu aceeași migală și sacrificiu, ca până acum, lucrările hotărâtoare. Mă tem că toate piedecile ivite în drum, vor amâna pentru un timp nehotărît, în orice caz îndelung, ceea ce ar fi însemnat împlinirea unei îndatoriri, luată în atâta rânduri în chip solemn, a Academiei Române față de cultura națională.

« Vremurile s'au schimbat. Pe de o parte Academia Română cuprinde în sânul ei elemente din toate domeniile activității științifice.

« Pe de altă parte a devenit ca un imperativ categoric manifestarea noastră națională, integrală pe terenul cultural.

« Vremurile cer apariția unei Enciclopedii românești, drept dovada maturității noastre culturale și un argument hotărîtor asupra locului ce trebuie să ni-l fixăm în evoluția culturală universală.

« Se vor putea invoca vorbele lui Creangă: Românului îi e greu să înceapă ceva, că de lăsat lesne să lăsă

« Sunt convins, cu toată fermitatea, că o asemenea caracterizare bună în anumite direcții, nu se va aplica în cazul de față, dacă ne măsurăm cu chibzuială dela început ceea ce ne-am propune să înfăptuim, înlăturând greșelile experimentărilor de până acum.

« Înainte de toate nu ar putea fi vorba de o Enciclopedie prea întinsă, în înțelesul marilor enciclopedii apusene, ci de completarea materialului lingvistic cuprins în Dicționarul Academiei. Nu ar fi vorba de o înșirare metodică dintr-o Enciclopedie universală, care să cuprindă capitolele de știință atât de variate, de fapt atât de numeroase, din lumea întreagă

« Ar fi în deajuns să ne restrângem la un inventar sistematizat a tot ceea ce se referă numai la energia și înfăptuirea neamului nostru. Ar fi să punem la îndemâna Românilor înainte de toate, cunoașterea țării și a destoiniciei neamului, din nenorocire prea puțin cunoscute de ai noștri. Ar fi prin urmare o lucrare din care să răsară ce am săvârșit în toate domeniile, ca izvor de încredere în valoarea neamului, ca un îndreptar al generațiilor tinere către continuarea activității constructive.

« Țărmurindu-ne astfel scopul, adunarea materialului s'ar face fără zăbavă și cu relativă ușurință de cei peste 120 de membri activi și corespondenți, cărora sunt sigur că se vor asocia numeroșii membri de onoare români, precum și dintre tinerii cercetători, cooptați la înfăptuirea Enciclopediei.

« Un program strict ar limita materia. O organizație metodică ar ușura adunarea. Ar fi pentru toți o ocupație înviorătoare, mai ales în vremuri atât de puțin favorabile pentru lucrări migăloase de specialitate.

« S'ar proceda invers de cum s'a procedat cu Dicționarul. N'ar fi de tipărit lucrarea pe măsura adunării materialului, ci atunci când el va fi întregime ordonat, gata pentru tipar.

« S'ar căpăta astfel încrederea cetitorilor, asigurându-se apariția regulată a fasciculelor sau a volumelor, a căror întindere n'ar fi arbitrară.

« S'ar putea aduce obiecțiunea serioasă că nu ar fi prudent să se angajeze veniturile restrânse ale Academiei pentru tipărirea costisitoare a lucrării.

« Sunt însă atât de convins că inerția Statului, când e vorba de cultură, va fi înfrântă prin însemnătatea națională a lucrării și că nu vor lipsi subscribitori dacă vor căpăta încrederea în apariția definitivă în timp relativ scurt, încât nu am nicio teamă că Enciclopedia nu se va putea tipări fără prea mari cheltueli din partea Academiei.

« Propunerea cuprinde înfăptuirea unui dar pe care Academia Română trebuie să-l facă neamului, în ultimul ei sfert de veac de viață. Dacă nu suntem în măsură, prin subțimea veniturilor, să promovăm cercetările științifice, în afara publicațiilor lucrărilor care se săvârșesc dincolo de sfera noastră de acțiune, suntem datori chiar cu jertfa muncii noastre, să grăbim pe de o parte sfârșirea dicționarului, pe de alta să-i aducem completarea prin tipărirea Enciclopediei.

« Incă odată, ea ar însemna dovedirea energiei constructive a neamului nostru, dacă avem deplina încredere că o posedă și că valoarea ei, în sine, nu e mai slabă decât a altor neamuri ».

I. Simionescu, Liviu Rebreanu.

— Se ia act.

La ordinea zilei fiind propunerea pentru modificarea art. 41 din Regulamentul general pentru lucrările Academiei, d-l N. BĂNESCU dă ceteră următoarei propuneri :

« Subsemnații avem onoare a propune modificarea art. 41 din *Regulamentul general pentru lucrările Academiei Române*.

« Propunem anume să se elimine cea din urmă frază a ultimului alineat, rămânând ca și la al treilea scrutin al plenului, candidatul să obțină două treimi din voturile exprimate ».

N. Bănescu, S. Dragomir, C. I. Parhon, I. I. Nistor, R. Rosetti, Mihail Sadoveanu, D. Gusti, Victor Slăvescu, Andrei Rădulescu.

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU, cu privire la modificarea propusă, zice că este destul să amintim că au fost aleși cu majoritate de voturi, la al treilea scrutin, Nicolae Iorga, Lucian Blaga, Liviu Rebreanu, să ne dăm seama că propunerea prezentată nu poate fi admisă. De altfel când, în 1935, s'au modificat statutele, s'a avut în vedere să se îngreuneze alegerea prin cerința de 2/3 de voturi, fie în plen, fie în secțiuni și Academia s'a oprit la soluția de a se îngreuna alegerea în secțiuni și a se menține ușurarea ei în plen, prin păstrarea uzului celui de al treilea scrutin, cu majoritate de voturi.

D-l N. BĂNESCU arată că plenul este chemat să judece pe cei propuși, mai nepărtinitor decât secțiile și că el consacră pe cel ales. Este necesar, deci, ca judecata sa rezultată la primele două scrutine, să nu fie înlăturată printr'un al treilea scrutin.

Prin această propunere se exprimă dorința ca toți membrii Academiei să fie aleși printr'un sistem unitar de votare, anume cu întrunirea numărului de 2/3 de voturi, acest număr de voturi dând sentimentul general al plenului.

D-l I. LUPAȘ este de părere ca și cu această propunere să procedem la fel cu cea adusă în ședința dela 20 Mai trecut, anume s'o amânăm pentru o altă sesiune generală, spre a fi studiată între timp.

D-l N. VASILESCU KARPEN nu vede motivul acestei modificări de Regulament, când constatăm că procedeul urmat până acum a dat rezultate bune. Propune și d-sa amânarea.

— Pusă la vot, propunerea de amânare se aprobă în unanimitate.

D-l N. BĂNESCU cetește următoarea propunere pentru suprimarea ultimului alineat din art. 15 din Statutele Academiei:

« Subsemnații avem onoare a propune modificarea art. 15 din Statutele Academiei Române, în sensul ca alineatul ultim să fie suprimat ».

N. Bănescu, I. I. Nistor, M. Sadoveanu, R. Rosetti, A. Rădulescu, D. Gusti, Victor Slăvescu, S. Dragomir.

D-sa arată că această înlăturare va îngădui plenului fie să realeagă pe un termen nelimitat de ani pe Președintele și Vicepreședintele Academiei, fie numai pe un an.

D-l S. MEHEDINȚI este de părere ca astfel de propuneri să fie luate în considerare numai după încheierea păcii.

— Pusă la vot, propunerea nu se ia în considerare, cu majoritate de voturi.

D-l General R. ROSETTI, în numele a 14 domni colegi, cetește următoarea propunere pentru reorganizarea secțiilor:

« Subsemnații fund convinși că organizarea secțiilor nu mai corespunde dezvoltării științei românești și că nu mai este destul de potrivită timpurilor actuale pentru ca Academia să-și poată împlini misiunea națională și științifică;

« Subsemnații considerând și rezultatele discuției din ședința din 20 Mai pe această temă;

« Au onoare să prezinte plenului următoarea propunere:

1. « Dată fiind importanța problemei, să i se consacre o sesiune generală extraordinară în luna Noemvrie pentru ca fiecare să aibă vremea necesară pentru a-și face o opinie temeinic cugetată și dovedită.

2. « Proiectul de pus în discuție să fie, conform propunerii făcute în ședința din 20 Mai de către d-l Președinte Rădulescu-Motru, acel prezentat de colegul E. Racoviță în ședința din 27 Mai 1929.

R. Rosetti, Em. Racoviță, Liviu Rebreanu, Tr. Săvulescu, M. Ciucă, I. Simionescu, G. I. Șîșești, P. Bogdan, P. P. Negulescu, G. Macovei, G. Spacu, D. Gusti, Victor Slăvescu.

Urmează o discuțiune, la care iau parte d-nii: Dr. Gr. Antipa, Secretar General Alex. Lăpădatu, Mihail Sadoveanu, S. Medințu și I. Lupaș, după care d-l Președinte C. Rădulescu-Motru pune la vot următoarele două propuneri formulate în cursul desbatărilor:

1. Propunerea de a se convoca o sesiune generală extraordinară în luna Noemvrie, pentru reforma Academiei;

2. Propunerea de a se amâna reforma Academiei, după sfârșitul războiului.
— Drept rezultat al votului exprimat după apel nominal, se constată că întâia propunere a întrunit 21 de voturi, iar cea de a doua 15 voturi

D-l Președinte declară admisă propunerea de a se întruni Academia în sesiune generală extraordinară în luna Noemvrie viitor, în scopul arătat.

D-l ANDREI RĂDULESCU citește următorul *Raport al Comisiunii pentru administrarea Fondului Maria Antachi*:

« În anul academic expirat, prevederile testamentului generoasei testatoare Maria Antachi s'au îndeplinit conform hotărîrilor luate în trecuta noastră sesiune generală ordinară, precum urmează:

« Din venitul fondului s'au alocat 300 000 lei pentru plata a trei burse de studii de specializare în străinătate și 100.000 lei pentru acordarea a două premii de câte 50.000 lei fiecare.

I. « Bursele sunt următoarele.

1. « O bursă de 100.000 lei a fost rezervată d-lui Iuliu Nitzulescu doctor în medicină și conferențiar la Facultatea de Medicină din Iași, pentru a face studii despre *boalele de nutriție, în special pelagra*. D-l Dr. Nitzulescu a obținut această bursă prin concurs ținut de Secțiunea Științifică, pe bază de lucrări, în toamna anului 1939. Bursierul urma să plece în Italia pentru a face studiile amintite. Din cauza împrejurărilor internaționale d-l Nitzulescu n'a putut pleca din țară. La cererea sa din toamna anului 1940, s'a aprobat ca să-și facă studiile la Viena în cursul anului 1940—41, cercetând, printr'o călătorie în Italia, și organizarea luptei anti-pelagroase în această țară. Dar nici la Viena n'a putut pleca, astfel că această bursă a rămas până astăzi nefolosită. D-l Nitzulescu ne-a adresat un raport în care arată că va putea pleca din țară, în vara acestui an.

2 « Lei 100 000 s'au acordat în acest an, cu același titlu de *Bursa George M. Vlasto*, d-lui Ing. Agronom Gheorghe Bârcă pentru a se specializa în Italia în lucrări de asanare, irigație, drenaje, indigui și alte lucrări cu caracter hidrologic, bursierul fiind obligat a urma și cursul special pentru ingineri malarologi și a vizita regiunile cu asanări antimalarice din Italia. Bursa s'a acordat tot prin Secțiunea Științifică, care a publicat concurs pe bază de lucrări cu caracter hidrologic. Nici acest bursier, însă, n'a putut pleca din țară până în prezent.

3. « Lei 100 000 s'au dat, prin concurs, d-lui Prof. Aurel Decei, pentru a face studii de specializare în *istoria Europei sud-estice prin cercetarea izvoarelor turcești*. D-l Aurel Decei, care a mai obținut în anii trecuți o

bursă dela Academie, din Fondul Elias, pentru studii de orientalistică în străinătate, este un bun cunoscător al limbilor orientale. De aceea Secțiunea Istorică l-a recomandat și pentru bursa Vlasto în chestiune.

« Mai fericit decât ceilalți bursieri, d-sa a putut pleca în toamna anului trecut la Istanbul, unde se află și în prezent. Asupra activității pe care o desfășoară acolo, d-sa ne-a înaintat un raport primit în Decembrie trecut. De atunci nu s'a mai primit niciun raport despre activitatea sa »

« În acel raport d-l Decei a arătat că depozitele Arhivelor Statului și obiectele mai prețioase din Muzeu au fost transportate în Anatolia, unde nu pot fi consultate, nefiind accesibile publicului. Bibliotecile și unele moschei își păstrau însă, la acea dată, manuscrisele și cărțile, astfel că bursierul ne-a putut anunța că s'a apucat de studiul cronicelor turcești în partea privitoare la trecutul nostru și că a început să traducă pasaje referitoare la acest trecut, cuprinse în cronică inedită « Fetihna mei Karabogdan » (« Cartea cuceririi Moldovei »), în care se descrie expediția lui Suleyman împotriva lui Petru Rareș »

« Ne exprimăm regretul că bursierul nu a mai trimis înștiințări despre rezultatele muncii începute. »

II. « În ce privește premiile, s'a publicat a se acorda în actuala sesiune generală două premii de câte 50 000 lei fiecare, sub denumirea « *Premiul Elena și Gheorghe M. Vlasto* », unul pentru *opere de pictură*, celălalt pentru *opere de sculptură*. »

« La premiul pentru opere de pictură s'au prezentat 7 concurenți, iar la cel pentru opere de sculptură, 6 concurenți. »

« În sesiunea generală trecută, Secțiunea Literară, prin care se acordă aceste premii, a numit o comisiune, compusă din domnii colegi Gh. Petrașcu și Prof. G. Oprescu, căreia i-a dat însărcinarea să examineze operele candidaților și să facă propuneri secțiunii în vederea acordării premiilor. »

« Așteptăm rezultatul lucrării atât a Comisiunii, cât și a Secțiunilor. Potrivit Regulamentului s'au publicat și două premii de câte 50 000 lei, asupra cărora este chemată Secțiunea Istorică să hotărască în această sesiune. »

III. « Din restul venitului, Delegațiunea Academiei s'a îngrijit a cheltui sumele necesare pentru îngrijirea mormântului testatoarei, dela Cimitirul Bellu. »

IV. « Asupra întrebunțării venitului de 363.669 lei pe care fondul îl are disponibil (pentru exercițiul bugetar 1941—42) Comisiunea are onoare a face următoarele propuneri: »

a) « Se va da în sesiunea generală din Mai 1942 un premiu de 50 000 lei pentru opere de pictură și unul de 50.000 lei pentru opere de sculptură. Acordarea se va face prin Secțiunea Literară. »

b) « Se va acorda, în aceeași sesiune, un premiu indivizibil de 50.000 lei și altul tot de 50 000 lei, divizibil, pentru lucrări juridice, de preferință din istoria Dreptului românesc. Vor fi admise lucrări care să fi apărut între 1 Ianuarie 1937 și 31 Decembrie 1941. »

« Acordarea acestor două premii se va face prin Secțiunea Istorică.

c) « Propune a se acorda o bursă de 100.000 lei, pentru *specializare în materie științifică*.

« În această privință d-nii D. Pompeiu și Gh. Ionescu-Șișești au recomandat pe d-l A. Corpaciu, asistent la Școala Politehnică, Facultatea de Agronomie, care a studiat în Elveția și a obținut la Universitatea din Zurich doctoratul cu o teză de *Geodezie* și dorește să-și desăvârșască specializarea în această materie.

« A mai prezentat cerere pentru o bursă în străinătate d-na Calipso Georgescu, care dorește să se specializeze în *Fizico-matematici*. D-sa este licențiată în matematici, profesoară secundară și a reușit întâia la examenul de capacitate. D-l H. Hulubei o recomandă pentru o bursă Adamachi în străinătate.

« S'a mai prezentat de către d-l Tr. Săvulescu, Secretarul Secțiunii Științifice, o cerere din partea d-lui Niculae Al. Florescu, Doctor în Fizică, asistent la laboratorul de structura materiei și radioactivitate dela Facultatea de Științe din Iași, pentru o bursă sau un fond global, spre a se specializa în domeniul structurii materiei și radioactivității, fie la Paris în laboratorul d-lui Hulubei, fie la Berlin.

« Comisiunea, ascultând lămuririle d-lui Dim. Pompeiu și ale d-lui Tr. Săvulescu și apreciind asupra cererilor prezentate, propune ca bursa de 100.000 lei, din fondul Antachi, să fie dată pentru 1941—1942 d-lui A. Corpaciu, pentru specializare în domeniul Geodeziei, fie în Germania, fie în Elveția, Franța sau Italia. D-sa este dator să trimeată referințe cât mai dese despre activitatea sa. Această hotărâre va fi supusă aprobării plenului.

« Celelalte două cereri se vor avea în vedere în măsura posibilă

d) « Comisiunea a hotărât ca d-nii I. Nițulescu și Gh. Bârcă să fie înștiințați că, în caz când n'ar putea pleca în străinătate până la 1 Decembrie 1941, Academia nu le va mai acorda bursele. Asupra sumelor respective se va decide în cea mai apropiată sesiune generală, care va avea loc după 1 Decembrie 1941.

« Va fi înștiințat și d-l A. Decei să trimeată referințe asupra activității sale ».

*C. Rădulescu-Motru, Andrei Rădulescu, N. Bănescu,
Tr. Săvulescu, M. Ciucă.*

— Raportul se ia spre cunoștință și se aprobă, cu amendamentul propus de d-l Secretar General A l e x. L ă p ă d a t u, ca premiul *Vlasto*, pentru lucrări juridice, să se dea pentru lucrări din Istoria Dreptului românesc. De asemenea se aprobă propunerea Comisiunii de a se da d-lui A. C o r p a c i u, bursa *Vlasto*, de 100.000 lei, în condițiunile propuse.

La ordinea de zi fiind alegerea ca membru activ a d-lui N. C a r t o j a n, la Secțiunea Literară, în locul regretatului coleg Nic. Drăganu, d-l ȘT. CIOBANU cetește următoarea propunere:

« Menținem și în anul acesta cu toată tăria — propunerea făcută în anul trecut pentru alegerea ca membru activ a d-lui N. Cartoian pentru următoarele motive:

I. « D-sa a fost dintre vechii noștri membri corespondenți cel mai zelos colaborator la Analele Academiei Române, unde a publicat monografiile sale valoroase care au deschis capitolul nouă în cultura veche românească și care au găsit ecouri din cele mai simpatice în marile reviste de specialitate ale Occidentului: Romania, Archivum Romanicum, Giornale storico della letteratura italiana, Byzantinische Zeitschrift și altele. « Profesorul N. Cartoian, unul din cei mai învățați și serioși cercetători ai literaturii române vechi, a devenit un specialist în cercetarea raporturilor dintre literaturile medievale ale Occidentului și în special ale țărilor române cu literatura română » astfel începe Giornale storico della letteratura italiana, recensia despre « Fiore di virtù în literatura românească », apărută în Analele, la 1928. « D-l N. Cartoian, profesor la Universitatea din București, un erudit de o lectură vastă și de o metodă perfectă a făcut o descoperire care se poate califica, fără exagerare, de *sensațională* », scria cunoscutul bizantinolog Henry Grégoire în revista sa *Byzantion* (p. 392), 1935.

« Academia nu poate închide ochii peste munca atât de prețioasă cu care membrii corespondenți participă la Analele noastre. Nu este nici drept și nu e nici în interesul ei să o ignoreze. Ci dimpotrivă, trebuie să ținem seamă în primul rând de aceasta pentru a-i stimula și pentru a obține dela ei colaborări din ce în ce mai valoroase spre a menține la un nivel cât mai ridicat prestigiul Analelor.

II. « D-l N. Cartoian s'a făcut de mult cunoscut în lumea bizantinologilor și a romaniștilor prin faptul că d-sa nu s'a cantonat în hotarele literaturii vechi românești, mărginindu-se să măsoare manuscrisele cu centimetrul, să le descrie și să le fixeze caracterele linguistice, ci d-sa, fără să negligeze studiul lor filologic, descoperind în depozitul de manuscrise al Academiei noastre teme necunoscute până la dânsul, le-a studiat în legătura lor cu literaturile bizantino-slave sau cu cele române, până la originea lor. În deosebi, i-a succes să descopere în cultura veche românească o serie de romane cavalerești din evul mediu francez pe care le-a urmărit de-a-lungul literaturii italiene și al literaturilor balcanice, pe căile care au mers până au intrat în literatura noastră. În deosebi, descoperirea izvorului occidental al celebrei poeme cretane, Erotocritul — izvor care era căutat de mai bine de 100 de ani de toți bizantinologii și eleniști — a izbutit să-l impună atențiunii bizantinologilor și romaniștilor. « D-l N. Cartoian, « care ocupă cu atâta autoritate catedra de istorie a literaturii române vechi « la Universitatea din București... aduce *soluțiunea* unei probleme care « a preocupat mult pe *savanșii* cei mai *eminenți* : anume izvorul Erotocritului », scrie în *Byzantion* profesorul grec M. Lascaris, membru corespondent al Academiei noastre.

III. « D-l N. Cartoian a început cu un ciclu de monografii temeinice, bine prețuite la vremea lor. « Cum în deceniul din urmă — scria d-l coleg

Sextil Pușcariu în prefața la ediția II-a a Istoriei literaturii române vechi, din 1929 — au apărut contribuții importante, datorite mai cu seamă d-lor N. Cartoian, N. Drăganu și P. P. Panaitescu, am căutat să pun cartea la curent cu cele din urmă cercetări ». Aceasta acum 12 ani. Dar de atunci d-l Cartoian a publicat studii mai solide și mai ales — aceasta vouă să subliniez — s'a ridicat dela stadiul de monografie la stadiul de *sinteză mari*. Lucrarea sa *Cărțile populare în literatura românească*, concepută pe un plan cu totul nou față de Gaster și Hasdeu și întemeiată pe studiul a sute de manuscrise, a adus la lumină multe texte nouă, a stabilit legături cu totul nebănuite între literaturile occidentului medieval și între folklorul nostru (de exemplu Stabat mater dolorosa a lui Iacopone da Todî în colindele de stea românești) sau între izvoarele literare scrise și producțiile populare versificate (prototipul în proză al orașilor de nuntă). Ea constituie un izvor bogat de informații asupra folklorului și artei populare. Capitolele despre gnosticism și bogomilism cu reflexele asupra tradițiilor și colindelor religioase deschid perspective interesante asupra problemelor privitoare la metafizica poporului român și înlesnesc în mare măsură studiul psihologiei populare. Această mare operă de sinteză, în 2 volume, de peste 300 de pagini fiecare, este ultimul cuvânt asupra uneia din ramurile cele mai bogate ale literaturii vechi românești; și va trebui să treacă zeci de ani până ce alt material și monografie nouă vor putea face posibilă altă sinteză. Despre această operă Mario Roques în *Romania* (LVI) scrie: « se găsesc aceleași calități de claritate, de ordine, de informație « minuțioasă și largă și de precizie, care disting lucrările precedente ale « acestui *excellent* cunoscător al literaturii vechi românești ».

« Dar această operă de sinteză îi era necesară lui Cartoian pentru o altă sinteză mai mare asupra întregii literaturi vechi concepute pe planul vast al unei istorii a culturii românești — și din care d-sa a dat până acum volumul I. Asupra acestei ultime opere de sinteză, profesorul Carlo Tagliavini, dela Universitatea din Bologna, membru corespondent al Academiei Române și colaborator al Analelor, scrie în revista *Archivum Romanicum* a d-lui Giuglio Bertoni, Profesor la Universitatea din Roma următoarele:

« Această nouă operă a lui Cartoian e de o importanță capitală, pen-
« trucă puținii au în România cunoștința pe care o are el, dobândită prin
« lungi și răbdătoare studii, despre enorma comoară de manuscrise din
« Biblioteca Academiei Române, așa că asemenea lucruri nouă vin aci pen-
« tru întâiași dată semnalate cercetătorilor. Afară de aceasta, chiar când
« Cartoian expune note și fapte cunoscute, punctul său de vedere, jude-
« cata sa critică, încadrarea istorică este aproape întotdeauna originală și
« nouă... (urmează expunerea cuprinsului) și încheie: « Scrisă cu mare com-
« petență și obiectivitate de unul din cei mai valoroși specialiști, această
« carte este de sigur de clasificat printre operele fundamentale ale istoriei
« literare românești și nu ar trebui să lipsească din nicio bibliotecă a nici-
« unui institut de filologie romanică și a niciunui cercetător al istoriei com-
« parate a literaturilor neolatine » (*Archivum Romanicum*, XXIV, nr 2—3).

IV. « Domnul Cartoian a creat cu elevii săi o adevărată școală, care mergând pe drumurile deschise de d-sa și întemeindu-se în bună parte pe materialul inedit din Biblioteca noastră, aduce la lumină material nou sau desleagă probleme nerezolvite încă din cultura veche românească. Dintre elevii săi: d-l Dan Simonescu, custodele Secției noastre de manuscrise, continuă *Bibliografia românească veche* a regretatului I. Bianu; d-l Emil Turdeanu este lector de limba română la Sorbona și s'a consacrat mai mult problemelor de artă veche românească și de relații culturale cu slavii sud-dunăreni; d-l Chițimia, bursier la Varșovia, se îndreaptă mai mult către chestiuni privitoare la raporturile cronicelor noastre cu istoriografia polonă; d-șoara Camariano lucrează mai mult în domeniul greco-român. Cu ajutorul acestor elevi ai săi și al altora, Cartoian a publicat până acum 4 volume de *Cercetări Literare* care au fost bine primite nu numai de revistele din țară, dar și de revistele de specialitate străine: *Revue des études slaves*, *Romania*, *Byzantinische Zeitschrift* și altele.

« În sfârșit, d-l Cartoian și-a câștigat merite și pe calea difuzării literaturii naționale. D-sa a creat, acum 10 ani, colecția «Clasicii români comentați», care a ajuns acum la aproape 50 de volume și care are ca principii călăuzitoare: 1) restabilirea textelor autentice ale marilor scriitori, alterate prin numeroase editări de comercializare și 2) prezentarea vie a operei prin încadrarea ei în curentele literare, prin viața scriitorului și prin comentarii.

« Colecția a apărut într-o vreme când operele scriitorilor care au pus temelia literaturii naționale, nu se mai citeau și nici nu se mai găseau în librării — căci fuseseră nimicite în război — și când case de editură străine se luau la întrecere pentru a pune în mâna tineretului o literatură imorală. Ea a împlinit astfel o lacună adânc simțită în cultura tinerelor generații și foloasele ei sunt în deobște recunoscute. Chiar Academia noastră a premiat anul trecut volumul C. Negruzzi.

VI. « Unul din titlurile de glorie ale Academiei noastre este bogata colecție de manuscrise: circa 800 manuscrise slavonești; 1066 grecești și peste 6000 de codice românești. Nicio Academie străină nu are un tezaur de cultură veche așa de bogat cum avem noi. Dar aceste manuscrise nu sunt toate catalogate. Aproape 2000 de manuscrise românești (nr. 1061—2939) nu sunt nici măcar inventariate și nu se știe ce sunt. Este datoria secției noastre să pună cât mai curând în valoare această comoară, — care reprezintă 5 veacuri de cultură românească — și aceasta cât mai curând. Cel mai indicat să ne ajute în această privință este Cartoian, care în studiile sale a dovedit, alături de cunoștințe filologice și de familiarizare cu literaturile străine, și calități de metodă și claritate.

« Pentru toate aceste motive: pentru monografiile sale temeinice; pentru lucrările sale de sinteză; pentru reputația pe care și-a stabilit-o în cercurile științifice din Occident; pentru școala de elevi pe care a creat-o; pentru opera de ridicare a culturii literare a tineretului; pentru ajutorul pe care ni-l poate aduce în secție prin cunoașterea adâncită a depozitului

nostru de manuscrise — pentru toate aceste motive, propunem alegerea lui ca membru activ ».

C. Rădulescu-Motru, Șt. Ciobanu, M. Sadoveanu.

Se procede la votul cu bile. Drept rezultat al votului se constată că din 37 de voturi exprimate, d-l N. Cartoian a întrunit 36 de voturi pentru, 1 vot fiind contra.

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU proclamă ales membru activ al Academiei Române, la Secțiunea Literară, pe d-l N. C a r t o i a n.

Se procede la alegerea ca membru corespondent la Secțiunea Istorică a d-lui Vespasian V. Pella.

D-l ANDREI RĂDULESCU citește următoarea propunere:

« Secțiunea istorică a propus să fie ales membru corespondent d-l V e s p a n s i a n V. P e l l a.

« Profesor la Facultatea de Drept din Iași, astăzi la cea din București, d-sa a avut cinstea să fie chemat să țină cursuri la Academia de Drept internațional dela Haga, de a cărei înființare este strâns legat numele lui D. Sturdza. De asemenea a ținut cursuri la Facultatea de Drept din Paris și la Institutele alăturate, la Geneva și la Varșovia.

« D-l Pella a publicat — în limba română și în limbi străine — foarte numeroase lucrări, aproape toate de natură pur juridică; simpla lor enumerare ar trece cu mult peste cadrul acestor referințe.

« Recomandatul secției istorice a desfășurat, în genere o activitate culturală foarte bogată și foarte variată. Afară de activitatea didactică și de marele număr de lucrări, a contribuit la întocmirea de legi, mai ales penale; a luat — apoi — parte la foarte multe conferințe și organizații internaționale, unde — mai totdeauna — a fost delegatul României.

« Peste tot și-a îndeplinit cât mai bine misiunea, participând efectiv și cu autoritate la lucrări, făcând propuneri, admise deseori, înfăptuind anumite lucrări cu care era delegat și apărând cu energie drepturile noastre.

Peste tot — aproape — a avut un rol deosebit prin munca și ideile sale — de multe ori — originale și astfel a adus însemnate servicii științei Dreptului și țării noastre.

« În special s'a ocupat de Dreptul penal și de cel internațional, unde a adus multe idei proprii, încât astăzi este apreciat nu numai ca autor de asemenea lucrări ci și ca unul dintre cei dintâi întemeietori ai ramurii numite Dreptul penal internațional și dintre aceia care au luptat cu stăruință pentru stabilirea lui și pentru realizarea organizațiilor respective.

« Munca d-lui Pella, gândirea sa ca și publicațiile au fost sărbătorite și elogiios apreciate și în străinătate de personalități din cele mai alese din lumea Dreptului sau a problemelor internaționale.

« Secțiunea istorică a socotit că acestea îndreptățesc cu prisosință propunerea ca d-l Pella să fie ales membru corespondent ».

Procedându-se la votul cu bile, din 35 de voturi exprimate se constată că d-l Vespasian Pella a întrunit 24 de voturi pentru, 9 voturi fiind contra.

D-l președinte C. RĂDULESCU-MOTRU constatând că d-l Vespasian V. Pella a obținut $\frac{2}{3}$ din voturile exprimate, îl proclamă membru corespondent al Academiei Române la Secțiunea Istorică.

ȘEDINȚA DELA 27 MAI 1941

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU zice:

« Săptămâna trecută s'a stins din viață la Berlin, în vârstă de 78 ani, membrul nostru onorar, ilustrul economist și sociolog Werner Sombart. Atât cursurile pe care le ținea la Universitatea din Berlin, cât și publicațiile sale ajunseseră de mult la o reputație mondială. Sprijinită pe o documentare bogată, cugetarea lui Werner Sombart a izbutit să aducă soluții originale în mai toate problemele mari dela ordinea zilei. În materie de economie politică, în sociologie, iar în timpul din urmă, în filosofie pe baza biologică, publicațiile lui constituiau adevărate evenimente în mișcarea intelectuală a întregii lumi culte. Este de toți cunoscută prima scriere care i-a deschis drumul celebrității, « *Sozialismus und soziale Bewegung im 19. Jahrhundert* » și al cărei conținut nu lipsește astăzi din niciun manual de specialitate. Celelalte scrieri care i-au urmat i-au sporit succesul: *Der moderne Kapitalismus*; *Die Juden und das Wirtschaftsleben*; *Der Bourgeois*; *Luxus und Kapitalismus*; *Die drei nationalen Economie*; *Der deutsche National-Sozialismus*, — și cu aceste titluri n'am încadrat întreaga lui activitate, — au făcut din Werner Sombart o autoritate nediscutată între economiștii germani contemporani. În ultimul timp el s'a relevat și ca gânditor original, pe terenul filosofiei și al biologiei, prin scrierea *Der Mensch*.

« La aceste merite științifice trebuie să adăugăm, în aceste momente de duioasă amintire, legăturile personale în care se găsea Werner Sombart, față de țara noastră, și care fac din el, nu numai un maestru admirat, dar și un prieten iubit și profund regretat.

« Casa lui Werner Sombart dela căsătoria sa cu compatrioata noastră, Corina Leon, fiica fostului profesor și Rector al Universității din Iași, Nicu Leon, era locul de reuniune al Românilor la Berlin. Aci, studenții primeau îndrumări și încurajări; membrii coloniei române aveau ocazia să se pună în relație cu intelectualii germani.

« Prietenia lui Werner Sombart pentru Români, era de altminteri pregătită prin educația sa. El a cunoscut în perioada studiilor sale din tinerețe Italia și Franța; a călătorit mult și și-a cultivat îndelung simțul artistic și simțul libertății. În rarele sale călătorii prin România, toți câți îl întâlneau cu greu nu l-ar fi putut iubi: atât era de vioiu în gest și în vorbă; atât de independent, în judecată și hotărâri.

« Lumea științifică pierde, prin moartea lui, un magistru; noi toți Români însă, pierdem și un bun prieten

« Trimitem îndureratei familii sincerele noastre condoleanțe ».

Pr N. M. POPESCU cetește *Raportul Comisiunii pentru acordarea Premiului de Virtute Mavroyeni*, în București, de 100.000 lei, din acest an, prin care Comisiunea propune ca premiul să se acorde d-nei Galina Georgescu (Gallia Tudor).

— Raportul (vezi textul la pag 239) se ia spre cunoștință și se aprobă în unanimitate propunerea de a se acorda Premiul Mavroyeni din acest an d-nei Galina Georgescu

Cu privire la același Premiu Mavroyeni, la propunerile d-lui Andrei Rădulescu, se realege aceeași Comisiune pentru anul viitor, se decide a se publica un nou premiu de 100.000 lei, spre a se acorda în sesiunea generală viitoare, din 1942, din fondul în prezent disponibil de 220 000 lei, se decide a se face intervenire stăruitoare, prin Legațiunea României din Atena, ca legatarul universal în unire cu Banca Națională a Greciei, să ne trimită în continuare veniturile pe anu respectiv.

La ordinea de zi fiind lucrările Comisiunii Financiare, d-l I NISTOR cetește următorul *Raport al Comisiunii Financiare asupra activității gestionare a Academiei Române pe exercițiul 1 Iulie 1939—30 Iunie 1940* :

« Subsemnații membri ai Comisiunii Financiare cercetând Bilanțul și Contul de Profit și Pierdere asupra activității gestionare a Academiei Române pe exercițiul 1 Iulie 1939—30 Iunie 1940, le-am găsit în concordanță cu registrele.

« De asemenea am găsit numerarul și valorile în conformitate cu registrele contabilității, care au fost ținute în perfectă regulă.

« Acestea fiind constatările noastre, vă rugăm, domnilor colegi, să binevoiți a aproba Bilanțul și Contul de Profit și Pierdere pe exercițiul 1 Iulie 1939—30 Iunie 1940 și a da cuvenita descărcare »

Comisiunea financiară D Pompeu, Vasilescu Karpen, I I Nistor,
Victor Slăvescu.

—Urmează o discuțiune care duce la încheierea că oricare din d-nii membri ai Academiei și mai ales dintre ai Comisiunii Financiare poate inspecta administrația moșilor Academiei, după care se dă vot în unanimitate de descărcare asupra gestiunii financiare pe exercițiul bugetar expirat.

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU semnalează printre noi pe d-l coleg N. Cartoian, care vine pentru întâia oară după alegerea sa de ieri ca membru activ în Secțiunea Literară, dar care aproape niciodată nu a lipsit dintre noi până acum dela alegerea sa ca membru corespondent. Legăturile sale cu Academia sunt vechi. În tinereță d-sa a fost funcționarul Bibliotecii noastre; cu atât mai mare este plăcerea noastră de a-l primi ca coleg activ între noi.

D-l Președinte urează d-lui N. Cartoian ca să urmeze pe aceeași cale de activitate, pe care o cunoaștem din însemnatele sale scrieri de până acum și să ne bucurăm încă mulți ani de aci înainte de scrierile sale viitoare.

D-l N. CARTOIAN ia cuvântul spre a răspunde următoarele:

« Sunt mișcat, domnule Președinte, de cuvintele atât de frumoase cu care primiți pe pragul Academiei pe unul din vechii d-voastre elevi.

« Mulțumesc din toată inima tuturor pentru votul impresionant cu care ați binevoit să apreciați munca mea modestă de până acum, chemându-mă în mijlocul d-voastre.

« Să-mi fie îngăduit să asociez la bucuria mea în această clipă solemnă un gând de pioasă amintire pentru bunul meu profesor de liceu și Universitate, regretatul Bianu, căruiu îi datorez în parte cinstea pe care d-voastre mi-o aduceți azi.

« Nu voru uita niciodată ziua când el m'a adus de pe băncile Universității custode în secția de manuscrise a Academiei noastre și când rotindu-mi ochii peste rămășițele de cultură ale trecutului românesc așezate frumos în rafturi, mi-am dat seama de ce comori neprețuite adunase el în Biblioteca Instituției noastre. Atunci s'a aprins în mine pasiunea de a studia și de a descifra din vechile manuscrise chirilice — de multe ori fără titlu, cu filele dela început și dela sfârșit pierdute — viața literară a veacurilor trecute. Au trecut de atunci 35 de ani. Munca mea pe tărâmul folklorului și al literaturii vechi s'a întemeiat, în primul rând, pe tezaurul de manuscrise al Academiei noastre.

« Increderea cu care m'ați onorat azi și pentru care vă sunt adânc recunoscător îmi sporește puterile de muncă și îmi dă îndemnul nouă pentru a duce până la capăt sarcina pe care mi-am luat-o de a lumina pagini necunoscute de literatură și cultură populară românească și pentru a reconstrui o sinteză cât mai desăvârșită a culturii noastre vechi ».

D-l I. NISTOR, în numele Comisiunii Financiare, cetește următoarea *Expunere de motive la proiectul de buget al Academiei Române pe exercițiul 1941—1942* :

« Față de rezultatele obținute în primele 10 luni ale exercițiului în curs, ce expiră la 30 Iunie 1941, atât bugetul general cât și cel special s'au executat mulțumitor.

« Potrivit legii din August 1940, toate rentele și efectele în valoare nominală de lei 399 933.385 au fost impuse la un impozit special de 20%, micșorându-se astfel veniturile mobiliare. Cu toate că prin aplicarea acestui impozit s'au diminuat veniturile fondurilor atât la bugetul special cât și la cel general — scăzând în același timp și prelevările — grație măsurilor de bună gospodărie luate la timp s'a putut evita comprimarea cheltuielilor și bugetul s'a executat întocmai.

« Prin operația unificării rentelor, conform legii dela 1 Aprilie 1941, numai 86.702.310 lei din portofoliul nostru, au intrat în prevederile acestei operațiuni, provocând reduceri de cupon variind între 8—20%.

« Restul de portofoliu, în valoare de 313.231.075 lei, va continua și în exercițiul viitor să suporte impozitul excepțional de 20%.

« Pentru o mai bună claritate a înțelegerii situațiunii portofoliului Academiei Române, în raport cu noua situațiune creată prin unificare și prin impuneri nouă, dăm mai jos câteva informațiuni asupra repartuției lui, în următoarele categorii.

1. « Rente și efecte ce se unifică, al căror cupon în realitate nu suportă reducerea, nominal . . . »	Lei 48.700.860,—
2. « Rente și efecte ce se unifică, al căror cupon suportă o reducere de 8%, nominal . . . »	» 637 000,—
3. « Rente și efecte ce se unifică, al căror cupon suportă o reducere de 14%, nominal . . . »	» 37 364.450,—
4. « Rente și efecte ce nu se unifică, al căror cupon suportă o reducere de 20%, nominal . . . »	» <u>313.231.075,—</u>
Total	Lei 399.933.385,—

astfel că în proiectul de buget pe 1941/42 veniturile vor fi scăzute cu cotele de mai sus.

« În schimb creșterea continuă a prețurilor produselor agricole și forestiere din ultimul timp este de natură a influența, în viitor, veniturile moșiilor și pădurilor Academiei, mărindu-se astfel prelevările, care alimentează bugetul general.

« Astfel la venituri :

Bugetul general se urcă la lei	Lei 19.605 400,—
» special » » » » »	» 33.127.224,—

« Asemenea la cheltuieli :

Bugetul general se urcă la lei »	19 605.400,—
» special » » » » »	» 33.127.224,—

« Față de exercițiul în curs:

Bugetul general crește cu »	» 1.257.815,—
---------------------------------------	---------------

« Diferența rezultă:

La capitolul « Prelevări », »	1.448.759,—
» » » « Imobile » »	» <u>219 000,—</u>
Total	Lei 1.667.759,—

din care se scad:

La capitolul « Fondurile generale »	Lei 214.613,—
» » » « Diverse » »	» <u>195.331,—</u>

	409 944,—
Rămân	Lei 1.257.815,—

Bugetul special crește cu	Lei	3.588.144,—
« Diferența rezultă:		
La capitolul « Venitul imobilelor » cu »		5 482 119,—
» » « Sume acumulate » »		2.953,—
» » « Diverse contribuțiuni » »		202 854,—
Total	Lei	5.687.566,—

din care se scad:

La capitolul « Cupoane și Dividende » din cauza noului regim fiscal și al operațiunii de unificare	Lei	2 099 422,—
Total	Lei	3.588.144,—

« Datorită acestei creșteri de venituri la Bugetul General, iar pe de altă parte faptului că unele cheltuieli s'au comprimat, este de prevăzut pe exercițiul 1941/42 un plus de venituri de lei 1 537.521 cu care s'a alimentat fondul de Deschideri de Credit.

« Menționăm cu această ocaziune că față de continua creștere a indicelui de scumpete al vieții, ar fi poate de văzut dacă nu este cazul ca din această sumă să se aloce pentru funcționarii Academiei o cotă de scumpete și numai pentru exercițiul viitor.

« Din felul cum s'a alcătuit acest proiect de buget, rezultă că nevoile Academiei se vor satisface numai din veniturile exercițiului respectiv, fără a se ataca fondurile sale de rezervă ».

N. Vasilescu Karpen, I. I. Nistor, D. Pompeu, Victor Slăvescu.

D-l I. NISTOR, în numele aceleiași Comisiuni, exprimă mulțumiri d-lui coleg Victor Slăvescu pentru lucrarea de întocmire a bugetului, care, cu toată greutatea pe care i le-au impus scăderile de venituri printr'un impozit de 20% asupra veniturilor averii mobiliare, totuși d-sa a reușit să ne dea un buget echilibrat, ba chiar cu un plus de venituri de 1.537.521 lei, din care s'a alimentat fondul de deschidere de credite. Comisiunea Financiară văzând acest plus la venituri și scumpetea excesivă a pieței, face plenului propunerea ca acest spor să se dea ca ajutor de scumpete pentru exercițiul în curs la lefurile funcționarilor, lăsându-se Delegațiunii libertatea ca să facă distribuția acestui fond între funcționari, după greutatea familială.

D-l Nistor propune votarea acestui proiect de buget și în numele Comisiunii Financiare, aduce mulțumiri Delegațiunii și d-lui Secretar General pentru munca ce desfășură spre chivernisirea bunurilor Academiei.

La discuție iau cuvântul d-nii V i c t o r S l ă v e s c u și General R. R o s e t t i, după care d-l Președinte C. R ă d u l e s c u - M o t r u pune la vot proiectul de buget cu amendarea propusă de d-l coleg General R. R o s e t t i, de a se veni în sprijinul lefurilor funcționarilor cu suma globală de circa două milioane lei, Delegațiunea având să facă repartitia ei între funcționari și personalul de serviciu, după criteriul greutăților familiare.

— Proiectul de buget, cu amendamentul propus, se votează în unanimitate.

BUGETUL ACADEMIEI ROMÂNE

PE EXERCITIUL 1941 — 1942

A) BUGETUL GENERAL

RECAPITULAȚIE GENERALĂ

Prevederi		Credite acordate	
Titlul		Titlul	
I. Prelevări asupra fondurilor speciale	7.461.272	I. Cheltueli de gestiune la fondurile generale	13 200
II. Fonduri generale . . .	1 174 124	II Cheltueli de ad-ție	7 223.000
III. Imobile patrimoniale . .	300 000	III Biblioteca	7 498.848
IV Subvenții	8 845 000	IV. Dicționar	600.000
V Diverse	1 825 004	V Publicațiuni	383.682
		VI. Secțiuni	1 050.000
		VII Premii	145.000
		VIII Contribuțiuni	1 095.649
		IX Blocări 10%	58 500
		X Fond deschidere de credite	1 537 521
	<u>19 605 400</u>		<u>19 605.400</u>

B) BUGETUL SPECIAL

RECAPITULAȚIE GENERALĂ

Prevederi		Credite acordate	
Titlul		Titlul	
I. Cupoane și dividende . .	15.783.987	I. Cheltueli de gestiune	5 910.967
II. Venitul imobilelor . . .	16.203.846	II. Prelevări statutare .	7.461.272
III. Sume acumulate pentru premii	10.221	III. Obligațiuni testam-tare	6 600 102
IV. Diverse contribuțiuni	1.129.170	IV Capitalizări	4.070.820
		V. Amortismente	1 292.482
		VI. Fondul Academiei .	1.025.003
		VII. Diverse	6 766 578
	<u>33.127.224</u>		<u>33.127 224</u>

DESVOLTAREA BUGETULUI GENERAL

EXERCITIUL 1941 — 1942

PREVEDERI

I. Prelevări asupra fondurilor speciale				
II. Fonduri generale:				7 461.272
Cap. I. Cupoane și dividende:				
Fond Asachi	13 853			
» Buuclicu	56 268			
» Bibliotecii	19 591			
» Regele Carol I . . .	39.695			
» Donici	45.445			
» Economilor	10.679			
» Preot Georgescu . .	2 077			
» Gh. Lazăr	31.733			
» Macinca	2.898			
» I Negruzzi	4.000			
» Obedenaru	108 791			
» Th. Pisoschi	28 829			
» Elia Rădulescu . . .	22 512			
» Rezervă	323.183			
» Rezistență	244 195			
» Th. Rosetti	17.800			
» Gh. și El. San Marin .	42 000			
» El. Turnescu	1.443			
» Zappa	136 132	1.151.124		
Cap. II. Imobile:				
Pădurea Radiana, fond Do-				
nici		23 000	1.174.124	
III. Imobile patrimoniale:				
Imobilul Calea Victoriei Nr. 121-3				300.000
IV. Subvenții				
Cap. I Subvenții dela Stat:				
Subvenția legea din 1924 .	1.000.000			
Subvenția p. Bibiliotecă .	4 825.000			
Subvenția pentru Docu-				
mente Hurmuzaki	10 000	5 835.000		
Cap. II. Subvenții particulare:				
Fundația Regele Ferdinand	1 000 000			
Fond Premiul Regele Ferdin-				
and I	10 000			
Prelevări, Fundația M. H				
Elias	2 000 000	3 010 000	8 845 000	
V. Diverse:				
Din vânzarea publicațiilor .	100 000			
Rețineri: a) Funcționari p pensii și				
b) Personalul Acad pentru locuințe	400 000			
Contribuțiuni dela fondurile speciale	1 025 003			
Fond El Simu, p. Secțiuni	300.000			
Venituri întâmplătoare	I	1 825 004	1 825.004	
Totalul prevederilor				19 605 400

CREDITE ACORDATE

I Cheltuieli de gestiune:			
a) Fond Donici, moșia Radiana .		13.200	
b) Fond Buuuchu rentă		8 000	21.200
II Cheltuieli de administrație:			
Cap. I Cheltuieli de personal:			
a) Diurne, membrii, Delegațiunea și Secretarul General	1 630 000		
b) Salarii personal . .	3 800 000	5 430 000	
Cap II. Materiale:			
Spese cancelarie, întreținere, combustibil, telefon, mobilier și expediție		1.180 000	
Cap III Diverse:			
Ajutoare, taxe, spese procese, întreț. morminte, diverse		605 000	7.215.000
III Bibliotecă:			
a) Salarii personal		5.798 608	
b) Materiale, tipărituri		200 000	
c) Cabinetul numismatic		10.240	
d) Cărți și documente, legatul lor		1.000 000	
e) Primirea cărților		10 000	
f) Incălzit, luminat, apă		450.000	
g) Cheltuieli neprevăzute		10 000	7 498 848
IV. Dicționarul Limbii române:			
Cheltuieli de redactare			600.000
V. Publicațiuni:			
a) Anale, desbateri		130 000	
b) Colecția Hurmuzaki		250 000	
c) Public. Princ. Al. Știrbei . .		3 682	383.682
VI Secțiuni:			
a) Secțiunea literară		350 000	
b) » istorică		350 000	
c) » științifică		350 000	1.050.000
VII. Premii			
a) Gh. Lazăr		45.000	
b) Eliade Rădulescu		45 000	
c) Gh. Asachi		45 000	
d) Regele Ferdinand		10 000	145 000
VIII Contribuțiuni la fondul pensum:			
a) Rețineri din salarii		400.000	
b) Rețineri fondurile speciale		611.760	
c) Dela fondurile generale . . .		83 889	1 095.649
IX. Blocări:			
Blocări asupra subvențiilor dela Stat			58 500
X. Fond. Deschidere credite			1.557 521
Total credite acordate			19 605.400

DESVOLTAREA BUGETULUI SPECIAL

EXERCITIUL 1941 — 1942

Art. Bugetar	Numele Fondului	Prevederi	Credite acordate
1	V. Adamachi	Cupoane și divi- dende 624 067 Venit imobile... 180 000 <u>894 067</u>	Chelt. fondului. 311.976 Premii 10.000 Burse 383.278 Publicațiuni . . 38.569 Capitalizări . . 60 244 <u>804 067</u>
2	V. Alecsandri, fond mo- nument	Cupoane și divid 3 775 <u>3 775</u>	Chelt. fondului . 1.026 Capitalizări . . 2.749 <u>3.775</u>
3	I. C. Agarici	Cupoane și divid. 124 309 Venit imobile. . 1 162.500 Diverse 3 600 <u>1 290 409</u>	Chelt. fondului . 1.235 599 Burse 3.600 Capitalizări . . 51 210 <u>1 290 409</u>
4	T. I. Anastassi	Cupoane și divid. 345.955 Venit imobile. . 2 290 430 <u>2 636 385</u>	Chelt. fondului 2.364.021 Capitalizări . . 272 364 <u>2 636.385</u>
5	Eufimia și I. Andrei	Cupoane și divid 1 000 <u>1.000</u>	Chelt. fondului . 273 Capitalizări . . 727 <u>1 000</u>
6	Aristia Anghelescu	Cupoane și divid. 2.842 <u>2 842</u>	Chelt fondului . 776 Capitalizări . . 2.066 <u>2 842</u>
7	Gr. Angelescu	Cupoane și divid. 10.427 <u>10 427</u>	Chelt. fondului . 2 813 Capitalizări . . 7.614 <u>10.427</u>
8	Maria Antachi	Cupoane și divid. 96.000 Chiri 200 000 <u>296.000</u>	Chelt. fondului . 76.160 Burse disp. ple- nului 219 840 <u>290 000</u>

Art. Bugetar	Numele Fondului	Prevederi	Credite acordate
9	Prof. P. Antonescu (silvic)	Cupoane și divid. 10 559 <u>10 559</u>	Chelt. fondului . 2.820 Capitalizări . 7 739 <u>10 559</u>
10	Prof. Petre Antonescu arhitect	Cupoane și divid. 18 400 <u>18 400</u>	Chelt. fondului . 5 019 Premii 12 000 Capitalizări . . 1.381 <u>184 00</u>
11	L. S. Arié I	Cupoane și divid. 9 956 <u>9 956</u>	Chelt. fondului . 2.604 Burse 7 352 <u>9 956</u>
12	L. S. Arié II	Cupoane și divid. 1 225 <u>1 225</u>	Chelt. fondului . 489 Burse 736 <u>1 225</u>
13	L. S. Arié III	Cupoane și divid. 3.115 <u>3.115</u>	Chelt. fondului . 1.801 Burse 1.314 <u>3.115</u>
14	L. S. Arié IV	Cupoane și divid. 21.265 <u>21.265</u>	Chelt. fondului . 5 881 Burse 15.384 <u>21 265</u>
15	L. S. Arié V	Cupoane și divid. 400 <u>400</u>	Chelt. fondului . 110 Burse 290 <u>400</u>
16	L. S. Arié VI	Cupoane și divid. 339 <u>339</u>	Chelt. fondului . 171 Burse 168 <u>339</u>
17	Ing. Aprihăneanu	Cupoane și divid. 26 000 <u>26 000</u>	Chelt. fondului . 7.085 Premii 16.000 Capitalizări . . 2.915 <u>26.000</u>
18	Asigurări	Cupoane și divid. 61 508 <u>61 508</u>	Chelt. fondului . 3.014 Capitalizări . . 58 494 <u>61 508</u>

Art. Bugetar	Numele Fondului	Prevederi	Credite acordate
19	Dr V. Babeș.	Cupoane și divid. 74.131	Chelt. fondului . 16 475 Capitalizări . . 57 656 74 131
20	Babeș garanții	Cupoane și divid. 21.600 21 600	Chelt. fondului . 6 002 Capitalizări . . 15 598 21 600
21	Barozzi	Cupoane și divid. 62.000 62 000	Chelt. fondului . 25.500 Capitalizări . . 36 500 62 000
22	Premiul Basarabia	Cupoane și divid. 325 Sume acumulate 5.555 5.880	Chelt. fondului . 76 Capitalizări . . 5 804 5 880
23	Mitiță Bârzeanu	Cupoane și divid. 392 392	Chelt. fondului . 112 Capitalizări . . 280 392
24	G-ral H. Berthelot	Venit imobile. . 221 706 221 706	Chelt. fondului . 169.441 Amortismente . 52 265 221.706
25	Al. Bodescu	Cupoane și divid. 1.580 1.580	Chelt. fondului . 432 Capitalizări . . 1 148 1.580
26	Ec. Bolintineanu	Cupoane și divid. 3 945 3 945	Chelt. fondului . 1 072 Premii 1 600 Capitalizări . . 1.273 3 945
27	Ilie R. Boroșiu	Cupoane și divid. 2 275 2 275	Chelt. fondului . 618 Capitalizări . . 1.657 2 275
28	G-ral Const Burgele și Maria Burgele	Cupoane și divid. 3.439 3.439	Chelt. fondului . 933 Capitalizări . . 2.506 3 439

Art. Bugetar	Numele Fondului	Prevederi	Credite acordate
29	Camera de Comerț, T - Măgurele	Cupoane și divid. 5.600 5 600	Chelt. fondului . 1 255 Capitalizări . . 4.345 5 600
30	I. Câmpineanu-Cantemir	Cupoane și divid. 249 748 Venit imobile. . 1.119 500 Vila Predeal . . 60 000 Arcuda Constanța 36.300 1 465 548	Chelt. fondului . 994 426 Rentă 12 000 Fond Academiei 459 122 1 465 548
31	Sofia Caneciu	Cupoane și divid. 3 049 3 049	Chelt. fondului . 830 Capitalizări . . 2.219 3 049
32	G-ral Ion Carp și Maria Carp	Cupoane și divid. 146.513 Venit imobile. . 170.000 Sume acumulate 4 666 321 179	Chelt. fondului . 303 579 Premii 7.000 Angajamente . 10.100 Neprevăzute . 500 321.179
33	C. C. Chiriacescu	Venit imobile. . 884.300 Venit teren Călărași. 5.000 889 300	Chelt. fondului . 571.125 Amortismente . 318.175 889.300
34	Cultural Regele Mihai I	Cupoane și divid. 6 930.570 6 930 570	Chelt. fondului . 1.397 992 Constr. Palatului Academiei . . 5.532 578 6 930 570
35	C. Chiru.	Cupoane și divid. 9 200 9 200	Chelt. fondului . 2.506 Capitalizări . . 6 694 9.200
36	Gh. Chițu	Cupoane și divid. 2 376 2 376	Chelt. fondului . 629 Capitalizări . . 1 747 2.376
37	V. Constantinescu.	Cupoane și divid. 12 135 12 135	Chelt. fondului . 2.700 Rentă viageră. . 9.000 Capitalizări . . 435 12 135

Art. Bugetar	Numele Fondului	Prevederi	Credite acordate
38	Demost. Constantinide	Cupoane și divid. 3 834	Chelt. fondului . 1.042 Premii 2 400 Capitalizări . 392 3 834 3 834
39	Dr. A. Cosma . . .	Cupoane și divid 310	Chelt. fondului . 37 Capitalizări . 273 310 310
40	Asociațiunea Craioveană	Cupoane și divid. 3.719	Chelt. fondului . 983 Capitalizări 2 736 3 719 3 719
41	N. Chrissoveloni . .	Cupoane și divid 3.258	Chelt. fondului . 887 Capitalizări . 2.371 3 258 3 258
42	Alexandru Ioan Cuza	Cupoane și divid 15.936	Chelt. fondului 4.343 Capitalizări . 11 593 15 936 15 936
43	Dacia-România	Cupoane și divid. 1.765	Chelt. fondului 482 Capitalizări . . 1.283 1.765 1.765
44	Ioan I. Dalles . . .	Cupoane și divid. 389 933 Venit chirii . . 860.000 1 249.933	Chelt. fondului . 1 110.793 Capitalizări . 139 140 1 249.933 1 249.933
45	Daniel (Frații) . . .	Cupoane și divid. 647	Chelt fondului . 177 Angajamente . 470 647 647
46	Carol și Ana Davila .	Cupoane și divid 7 600	Chelt. fondului . 2.071 Capitalizări . . 5 529 7 600 7.600
47	N. Docan	Venit imobile. . 1.549 000	Chelt. fondului . 870.450 Amortisamente . 628.550 Dobânzi la B. N. R. 50 000 1.549 000 1.549 000

Art. Bugetar	Numele Fondului	Prevederi	Credite acordate
48	Șt. Demetrescu-Vergu	Cupoane și divid. 2 260 Completare pre- mii . 8 257 10 517	Chelt. fondului . 518 Premii . . . 10 000 10 517
49	Jacques M. Elias . .	Cupoane și divid. 41 730 41 730	Chelt. fondului . 9 325 Burse 32 405 41 730
50	Anastasiu Fătu	Cupoane și divid. 4 805 4 805	Chelt. fondului . 1 307 Capitalizări . . 3 498 4 805
51	Ioan Fătu	Cupoane și divid. 74 451 74 451	Chelt. fondului 18 986 Cărți didactice . 44 373 Fondul Acad. . 11 092 74 451
52	Gh. Fițescu	Cupoane și divid. 2 867 2 867	Chelt. fondului . 779 Premii 2 000 Capitalizări . . 88 2 867
53	G-ral T. Georgescu .	Cupoane și divid. 4 040 Din sold . . 5 068 9 108	Chelt. fondului 1 108 Premii 8 000 9 108
54	Chimist V. Georgescu	Cupoane și divid. 2 150 Din sold . . 2 433 4 583	Chelt. fondului . 583 Premii 4 000 4 583
55	Ion Ghica	Cupoane și divid. 1 000 1 000	Chelt. fondului . 273 Angajamente . 727 1 000
56	Dr. Calistrat Grosovic	Cupoane și divid. 6 040 6 040	Chelt. fondului . 1 638 Capitalizări . . 4 402 6 040
57	Anast. și Fotinia Gusti	Cupoane și divid. 21 301 21 301	Chelt. fondului . 5 752 Capitalizări . . 15 549 21 301

Art. Bugetar	Numele Fondului	Prevederi	Credite acordate
58	Hagi-Vasile.	Cupoane și divid. 3 097 Din sold 1 746 <u>4 843</u>	Chelt. fondului . 843 Premii . 4 000 <u>4 840</u>
59	C. Hamangiu I . . .	Cupoane și divid 100 000 <u>100 000</u>	Chelt. fondului . 19 400 Angajamente . 80 600 <u>100 000</u>
60	C. Hamangiu II . . .	Cupoane și divid 444 175 <u>444 175</u>	Chelt. fondului . 123 645 Premii . 80 000 Rentă . 240 530 <u>444 175</u>
61	C. Hamangiu III . . .	Cupoane și divid 68 605 <u>68 605</u>	Chelt. fondului . 18 659 Premii . 49 946 <u>68 605</u>
62	Instit. Ottetelișanu .	Cupoane și divid 274 037 <u>274 037</u>	Chelt. fondului . 73 990 Capitalizări . 200 047 <u>274 037</u>
63	Intreț. mormântului Grosovicu	Cupoane și divid. 1 200 <u>1 200</u>	Chelt. fondului . 327 Angajamente . 873 <u>1 200</u>
64	Inzestr. Instit. Ottetelișanu	Cupoane și divid 130 924 <u>130 924</u>	Chelt. fondului . 35 621 Angajamente . 95 303 <u>130 924</u>
65	I. Istrati	Cupoane și divid 1 364 <u>1 364</u>	Chelt. fondului . 375 Capitalizări . 989 <u>1 364</u>
66	C. și M. Jecu	Cupoane și divid 42 383 <u>42 383</u>	Chelt. fondului . 1 995 Angajamente . 31 000 Capitalizări . 9 388 <u>42 383</u>
67	Jitianu	Venituri imobile 520 220 <u>520 220</u>	Chelt. fondului . 260 055 Capitalizări . 260 165 <u>520 220</u>

Art. Bugetar	Numele Fondului	Prevederi	Credite acordate
68	J. Lecomte du Nouy	Cupoane și divid. 552	Chelt. fondului . 124 Capitalizări . 428 552 552
69	Ing. P. Lucaci	Cupoane și divid. 215 380 Venit imobile. 330 000 545 380	Chelt. fondului . 344 955 Burse 60 130 Legate . . . 140 295 545 380 545 380
70	Amortism. M. Lucaci	Cupoane și divid. 113 665 113 665	Chelt. fondului . 30 922 Capitalizări . . 82 743 113 665 113 665
71	C. R. Manolescu	Cupoane și divid. 1 246 982 1.246 982	Chelt. fondului . 336.179 Rentă 910 803 1.246 982 1.246 982
72	G-ral Gh. Manu	Cupoane și divid. 757 757	Chelt. fondului . 207 Capitalizări . . 550 757 757
73	Ioan C. Mihail	Cupoane și divid. 80 617 80 617	Chelt. fondului . 21 766 Premii 40 000 Capitalizări . . 18 851 80 617 80 617
74	C. Naum	Cupoane și divid. 465 048 465 048	Chelt. fondului . 124 437 Capitalizări . . 340 611 465 048 465 048
75	Năsturel-Herescu	Cupoane și divid. 180 000 180 000	Chelt. fondului . 3 901 Premii 7 200 Chelt. generale 168 899 180 000 180 000
76	Aurelia Nenovici	Cupoane și divid. 22 300 22 300	Chelt. fondului 6 025 Capitalizări . 16 275 22.300 22.300
77	Iacob Neuschotz	Cupoane și divid. 7.407 7 407	Chelt. fondului 2 014 Premii 2.800 Capitalizări . 2.593 7 407 7 407

Art. Bugetar	Numele Fondului	Prevederi	Credite acordate
78	Dr. C. Nicoară . .	Cupoane și divid. 20 536	Chelt. fondului . 5 735 Premii 9 600 Capitalizări . . . 5 201 <u>20 536</u> <u>20 536</u>
79	I. Oroveanu	Cupoane și divid 118 482	Chelt. fondului . 32.153 Premii 56 000 Capitalizări . . . 30 329 <u>118 482</u> <u>118 422</u>
80	I. Ottetelișanu .	Cupoane și divid. 705 760 Venituri imobile 2 054 940 Contribuții . . . 603 <u>2 761 303</u>	Chelt. fondului . 1.525.249 Inzestrarea absol- ventelor 94.000 Diverse 5 000 Capitalizări . . . 1 137 054 <u>2 761 303</u> <u>2 761 303</u>
81	Prof. Cristea Otin .	Cupoane și divid 43 800 <u>43 800</u>	Chelt. fondului . 11.868 Burse 31 932 <u>43 800</u> <u>43 800</u>
82	Em. Pallady .	Venit imobile 2 519 750 <u>2 519 750</u>	Chelt. fondului . 1.892.258 Rentă 180 000 Dobânzi la B. N. R. 154 000 Amortismente . . 293.492 <u>2 519 750</u> <u>2 519 750</u>
83	A. Papadopol . . .	Cupoane și divid 8 553 <u>8 553</u>	Chelt. fondului . 2.263 Angajamente . . 6 290 <u>8.553</u> <u>8.553</u>
84	Dr. Păcuraru-Bianu .	Cupoane și divid. 600 Venit imobile . . 150 800 <u>151 400</u>	Chelt. fondului . 46 264 Capitalizări . . . 105 136 <u>151 400</u> <u>151 400</u>
85	Vasile Pârvan . .	Cupoane și divid. 112.242 <u>112 242</u>	Chelt. fondului . 30.710 Premii 24.000 Rentă 36.000 Capitalizări . . . 21 532 <u>112 242</u> <u>112 242</u>
86	Pensiuni	Cupoane și divid. 765 000 Din reț. as. salarii și pensii 1 095 649 <u>1 860 649</u>	Chelt. fondului . 1 052 062 Capitalizări . . . 808 587 <u>1 860 649</u> <u>1 860 649</u>

Art. Bugetar	Numele Fondului	Prevederi	Credite acordate
87	Sofia Șt Popescu .	Cupoane și divid <u>99 790</u>	Chelt. fondului 27.183 Premii 64 000 Capitalizări . 8 607 <u>99 790</u>
88	C. Rădulescu-Codin .	Cupoane și divid 1.200 Din sold . . 1.527 <u>2 727</u>	Chelt. fondului . 327 Premii . 2 400 <u>2 727</u>
89	N. Rătescu	Cupoane și divid 2.534 <u>2.534</u>	Chelt. fondului . 687 Angajamente . 1.847 <u>2 534</u>
90	Felicia Dr Rațiu . . .	Cupoane și divid 15.600 Din sold . . 8 687 <u>24 287</u>	Chelt. fondului . 4 287 Premii 20 000 <u>24 287</u>
91	Reparații Ottetelișanu	Cupoane și divid 131.846 <u>131 846</u>	Chelt. fondului . 35 838 Capitalizări . . 96 008 <u>131 846</u>
92	Dr. Em. Riegler . .	Cupoane și divid 9 515 <u>9 515</u>	Chelt. fondului . 2 594 Premii . . 4 800 Capitalizări . . 2 121 <u>9 515</u>
93	A. F. Robescu . .	Cupoane și divid 80 071 <u>80 071</u>	Chelt. fondului . 21 804 Capitalizări 58 267 <u>80 071</u>
94	G. San Marin . . .	Cupoane și divid 2.547 <u>2 547</u>	Chelt. fondului 694 Premii 1 600 Capitalizări . . 253 <u>2 547</u>
95	I. Scorțeanu	Cupoane și divid 400 <u>400</u>	Chelt. fondului . 90 Cărți religioase 310 <u>400</u>

Art. Bugetar	Numele Fondului	Prevederi	Credite acordate
96	Secțiunea Științifică	Cupoane și divid. 8 360 <u>8 360</u>	Chelt. fondului 408 Capitalizări . 7 952 <u>8 360</u>
97	Anastase Simu .	Cupoane și divid. 22 400 <u>22 400</u>	Chelt. fondului . 6 104 Cărți de artă 16 296 <u>22 400</u>
98	Elena Simu	Cupoane și divid 192 745 Venit imobile . 1 827 400 <u>2 020 145</u>	Chelt. fondului . 1 091.760 Publicațiuni . 928 385 <u>2 020 145</u>
99	Frații Socolescu. . . .	Cupoane și divid 7 896 <u>7 896</u>	Chelt. fondului . 2.145 Capitalizări . . 5 751 <u>7 896</u>
100	G. Socolescu .	Cupoane și divid 8 840 <u>8 840</u>	Chelt. fondului 2.846 Capitalizări . . 5 994 <u>8 840</u>
101	Solvay	Cupoane și divid 86 000 <u>86 000</u>	Chelt. fondului 23 544 Angajamente 62 456 <u>86 000</u>
102	G Stan zis Roman	Cupoane și divid 38 880 <u>38 880</u>	Chelt. fondului 10 602 Capitalizări 28 278 <u>38 880</u>
103	Th Stănescu . .	Cupoane și divid 19 299 <u>19 299</u>	Chelt. fondului 5 259 Angajamente . 14 040 <u>19 299</u>
104	Th Stănescu înzestrări	Cupoane și divid. 3 906 Contrib. dela F-d Stănescu . 1 600 <u>5 506</u>	Chelt. fondului . 1 062 Capitalizări 4 444 <u>5 506</u>

Art. Bugetar	Numele Fondului	Prevederi	Credite acordate
105	Ilie Ștefănescu . . .	Cupoane și divid. 26 443	Chelt fondului 7 176
			Burse . . 19 267
		26 443	26 443
106	Princip Alina Știrbei	Cupoane și divid 13 490	Chelt fondului . 3 017
		13 490	Premii . . 6 800
			Angajamente 3 682
			13 490
107	Anast. Stolojan . . .	Cupoane și divid 14 617	Chelt. fondului . 3.271
		14 617	Capitalizări . . 11 346
			14 617
108	Premiul A Stolojan	Cupoane și divid 815	Chelt fondului 24
		815	Capitalizări . . 791
			815
109	Adina și Col. Străjescu	Cupoane și divid. 18 983	Chelt fondului . 5 133
		18 983	Premii 7 000
			Capitalizări . . . 6 850
			18 983
110	D. A. Sturdza . . .	Cupoane și divid. 17 871	Chelt fondului . 3.988
		17 871	Angajamente . 13 883
			17 871
111	Ing Ion Teodoreanu	Cupoane și divid 64 000	Chelt fondului . 17 440
		64 000	Premii . . . 40 000
			Capitalizări . . 6 560
			64 000
112	I Teodoridi	Cupoane și divid 1 240	Chelt fondului . 241
		1 240	Capitalizări . 999
			1 240
113	At Toncoviceanu	Cupoane și divid 1 947	Chelt fondului . 529
		1 947	Premii . . . 800
			Capitalizări . 618
			1 947

Art Bugetar	Numele Fondului	Prevederi	Credite acordate
114	Elena Dr. Turnescu Ot- teteleșanu	Cupoane și divid 828 828	Chelt. fondului 225 Angajamente 603 828
115	Șt. Urlățeanu	Cupoane și divid 12 197 12 197	Chelt. fondului 3 316 Capitalizări 8 881 12 197
116	George Vălsan	Cupoane și divid 19 600 19 600	Chelt. fondului 5.341 Angajamente 14 259 19 600
117	C. G. Vernescu	Cupoane și divid 270 986 270 986	Chelt. fondului 73 417 Angajamente 197.569 270 986

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU pune la vot sporirea la 1500 lei a diurnei de ședință pentru domnii membri din provincie, cu aplicarea la actuala sesiune generală și se votează cu unanimitate.

D-l I. NISTOR, citește: *Raportul Comisiunii Financiare a Academiei pentru cercetarea conturilor din exercițiul bugetar expirat al Fundațiunii « Menachem H. Elias »*

« Consiliul de Administrație al Fundațiunii Elias a depus Darea de seamă asupra exercițiului 1940, întocmită de d-nii D. P o m p e i u și T h. C a p i d a n, însărcinați cu verificarea gestiunii financiare.

« Bilanțul și contul de venituri și cheltueli sunt însoțite de tablouri care cuprind situația patrimoniului și operațiunile ce s'au făcut.

« Avera Fundațiunii se urcă la suma de 441.582.547 lei, formată din numerar în casă, depozite la bănci, efecte publice și acțiuni, imobile, garanții, construcția Spitalului Elias, etc.

« Veniturile au fost de lei 19.918 517, iar cheltuelile de lei 11 998 310, deci a rezultat un excedent de lei 7.920.207, care a fost repartizat la diverse fonduri.

« *Veniturile* provenite din cupoane, dividende

și dobânzi, în sumă de Lei 6 366.172,—

Din închirierea imobilelor din București, » 5.876 275,—

Dela imobilele din Viena și cele 3 moșii . . . » 7 676.070,—

Total . . . Lei 19.918 517,—

« Cheltuehile au fost :

Contribuțiune pentru întreținerea spitalului	Lei	4 937.935,—
Prelevările Academiei Române	»	2.000.000,—
Pensii și ajutoare rudelor sărace din familia Elias și		
Instituțiunilor culturale	»	2 132 616,—
Întreținerea localului, cheltueli de Contencios, etc	»	274.778,—
Salarii personalului, diurne, etc.	»	2 652.981,—
Total	Lei	11.998 310,—

« Suntem de părere să se aprobe socotelile Fundațiunii Elias, astfel cum sunt prezentate ».

Membrii Comisiunii Financiare: *N. Vasilescu Karpen, I I Nistor, D. Pompeu, Victor Slăvescu.*

— Propunerea Comisiunii se aprobă și se dă descărcare gestiunii Fundațiunii Elias pentru exercițiul expirat 1940.

D-I I. NISTOR cetește și următorul *Raport al Comisiunii Financiare despre întocmirea bugetului Fundațiunii Elias pe semestrul I Ianuarie — 30 Iunie 1942 :*

« Consiliul de Administrație al Fundațiunii « Menachem H Elias » depune, conform statutelor, suplimentul de buget al Fundațiunii pe exercițiul 31 Decembrie 1941—30 Iunie 1942, din care se vede că s'a prevăzut atât la venituri cât și la cheltueli suma de lei 9 851 000

« Veniturile sunt formate din:

a) Venitul moșilor Sascut, Darvari și Balotești	Lei	2.480.000,—
b) Din chiria imobilelor din București	»	3 620.000,—
c) Din chiria imobilelor din Viena	»	1.070 000,—
d) Cupoane și dividende dela efecte și acțiuni aflate		
în țară și străinătate	»	2 561 000,—
e) Din dobânzi și venituri diverse	»	120.000,—
Total	Lei	9 851.000,—

« Cheltuelile prevăzute sunt

1. Administrația Centrală: întreținerea localului Fundațiunii, spese de cancelarie, diurnele și statele personalului	Lei	1.593 000,—
2. Amortismente la imobile	»	310.000,—
3. Administrația imobilelor din Viena	»	415 000,—
4. Pensii, ajutoare, etc	»	992 000,—
5. Fond pentru deschidere de credite	»	200.000,—
6. Prelevările Academiei Române	»	1 000.000,—
7. Contribuție pentru spitalul Elias	»	2.500.000,—
8. Disponibil	»	2.841.000,—
Total	Lei	9.851.000,—

« Acest supliment de buget este întocmit numai pentru șase luni pentru ca exercițiile bugetare să fie la fel cu ale Academiei.

« La întocmirea lui au luat parte pe lângă d-nii Barbu Știrbei și Em. Pantazî și colegii noștri Dr. Gr. Antipa și I. Simionescu.

« Suntem de părere ca acest supliment de buget să se aprobe așa după cum a fost întocmit de Consiliul de Administrație al Fundațiunii ».

Membru Comisiunii Financiare. *N. Vasilescu Karpen, I. I. Nistor, D. Pompeu, Victor Slăvescu.*

— Pus la vot proiectul de buget pe semestrul arătat al Fundațiunii, se aprobă în unanimitate.

Se procede la alegerea delegaților titulari, din partea Academiei, în Consiliul de conducere al Fundațiunii « *Menachem H. Elhas* ». Alegerea se face prin vot secret și se realeg d-nii Dr. Gr. Antipa cu 24 voturi din 30 exprimate, d-l Th. Capidan cu 23 voturi, d-l Dim. Pompeu cu 21 voturi, și d-l I. Simionescu cu 19 voturi.

Se procede în același fel și pentru alegerea delegaților supleanți. Se realeg d-nii Simeon Mehedinți cu 23 voturi, din 30 voturi exprimate; d-l G. Murnu cu 21 de voturi și d-l N. Vasilescu Karpen, cu 19 voturi.

Se amână alegerea celui de al patrulea delegat supleant pentru ședința viitoare.

La ordinea de zi fiind desemnarea directorilor pentru Școalele Române dela Roma și Paris, d-l General R. ROSETTI aduce la cunoștință că prin noua lege de organizare a acestor școale, recent decretată, se cere ca directorii acestor școale să fie aleși dintre personalitățile de seamă ale învățământului universitar, de preferință dintre membrii activi sau corespondenți ai Academiei Române. Directorul recomandat de Academie este obligat ca primul an să stea la sediul școalei o jumătate de an. El va fi ales pentru patru ani și poate fi reales cel mult pe încă doi ani, deci în total șase. Niciunul dintre directorii care au funcționat șase ani nu mai pot fi realesi vreodată.

Cu aceste explicațiuni, d-sa propune a se pune la vot alegerea unei personalități, spre a fi recomandată Ministerului Instrucțiunii pentru Direcția Școalei Române din Roma.

După o discuțiune asupra persoanelor care pot fi propuse pentru alegere, se trece la vot secret, după apelul nominal.

Drept rezultat al celui de al doilea scrutin, d-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU constată că d-l Scarlat Lambrino a întrunit majoritatea de voturi și că d-sa va fi recomandat de Academia Română pentru postul de Director al Școalei Române din Roma.

În ce privește recomandarea Directorului Școalei Române din Paris, după propunerea d-lui coleg General R. Rosetti, votul se amână pentru ședința de mâine.

ȘEDINȚA PUBLICĂ SOLEMNĂ

DELA 28 MAI 1941

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l P. P. NEGULESCU își rostește Discursul de recepțiune cu subiectul:
Conflctul generațiilor și factorii progresului

D-l DIM GUSTI cetește răspunsul.

Ședința intimă

La ordinea zilei fiind alegerea unei personalități spre a fi recomandată pentru locul de Director al Școalei Române dela Paris, se procede prin vot secret.

— Rezultatul votului este următorul: din 31 de voturi exprimate d-l Const. Marinescu, membru corespondent al Academiei Române, întrunește 23 voturi.

D-l președinte C. RĂDULESCU-MOTRU arată că întru cât d-l coleg Const. Marinescu a întrunit majoritatea de voturi, va fi recomandat pentru locul de Director al Școalei Române din Paris (Fontenay-aux-Roses).

ȘEDINȚA PUBLICĂ SOLEMNĂ

DELA 29 MAI 1941

consacrată aniversării a 75-a a Academiei Române

D-l C. RĂDULESCU-MOTRU, Președinte, deschizând ședința, își rostește cuvântarea despre *Funția și menirea Academiei Române*.

D-l ALEX LĂPĂDATU, Secretar General, a rostit o cuvântare cu titlul:
La a 75-a aniversară a Academiei Române — constatări și reflecți.

D-l președinte C. RĂDULESCU-MOTRU, arată că, cu prilejul sărbătoririi de astăzi, Academia Română adresează următoarele telegrame:

Majestăți Sale Regelui Mihai I

Protectorul și Președintele de onoare al Academiei Române.

« Academia Română, întrunită azi pentru a sărbători trei sferturi de veac împliniți dela fundarea sa, exprimă Majestății Voastre omagile sale de profund devotament și, încredințată că Majestatea Voastră va păstra și va adânci legăturile care au unit Dinastia națională și Academia Română dela întemeierea lor, vă face cele mai calde urări pentru o lungă și fericită domnie ».

D-lui *General Ion Antonescu, Conducătorul Statului și Președintele Consiliului de Miniștri :*

« Membrii Academiei Române, întruniți la 29 Mai 1941 în ședință solemnă comemorativă, pentru a sărbători împlinirea celor trei sferturi de veac de activitate neîntreruptă a acestei instituțiuni, care semnifică unitatea de cugetare și de simțire a românismului integral, își îndreaptă gândul spre gloriosul ostaș, conducător al Patriei, făcându-și cele mai călduroase urări de izbândă în misiunea istorică a cârmuirii și refacerii României pe seama tuturor Românilor ».

În ședință intimă, d-l Secretar General ALEX LAPĂDATU dă cetire felicitărilor adresate Academiei cu prilejul sărbătoririi de astăzi.

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU, constatând că, după Regulament, azi ar urma să se încheie durata sesiunii actuale, propune să se voteze prelungirea ei cu două zile, pentru desăvârșirea lucrărilor.

— Propunerea se aprobă în unanimitate.

D-l ȘTEFAN CIOBANU cetește *Raportul Comisiunii pentru examinarea lucrărilor făcute în 1940—41*.

« Comisiunea pentru răspuns la darea de seamă cu privire la lucrările Academiei Române din anul 1940/41 a examinat cu toată luarea aminte aceste lucrări și a constatat cele ce urmează:

« Cele expuse în raportul Secretariatului General cu privire la pierderea gravă, pe care a suferit-o Academia prin moartea a trei din cei mai proeminenți membri ai ei, exprimă sentimentul de adâncă durere a întregului neam românesc, ca și a plenului Academiei.

« Moartea lui Ion Inculeț, Nicolae Iorga și Nicolae Titulescu a înduretat adânc opinia publică românească și a avut și un răsunset viu în presa mondială. Comisiunea se asociază din tot sufletul la cuvântul de omagiu adus de către Secretariatul General al Academiei iluștrilor și în veci neuitaților noștri colegi.

« Academia Română va păstra de asemenea cea mai caldă amintire despre membrii ei de onoare Gheorghe Popu și David Emmanuel precum și despre cei străini, matematicianul italian Vitto Volterra și istoricul belgian Hippolyte Delehay, care au încetat din viață în cursul anului 1940—1941. Va rămâne în Analele Academiei și numele profesorului de limbile române de la Universitatea din Graz, Adolf Zauner, membru corespondent al Academiei noastre, încetat din viață în același an.

« Comisiunea de răspuns la raportul Secretariatului General aprecuind felul de a înregistra pierderile mari suferite de către Academie, găsește de cuvință a face următoarea observațiune:

« În cursul anului 1940 neamul românesc a trecut prin cea mai sgu-dutoare tragedie națională: provinci românești, unite prin sacrificiile de veacuri ale unui șir de generații, au fost încălcate de către dușmanii neamului nostru:

« Basarabia, legată dela zămislirea neamului românesc de trunchiul acestui neam a fost din nou cotropită de vecinii noștri dela răsărit; Ardealul, leagănul culturii noastre naționale și Bucovina, plină de amintiri voevodale, au fost ocupate pe jumătate. Mai bine de 4.000.000 de Români au rămas înafară de hotarele firești ale neamului românesc și sunt supuși la cele mai mari umilințe și la încercări de a fi desnaționalizați. Academia, care s'a asociat la marele doliu al națiunii cu ocazia acestei dureroase răș-lui a țării a protestat în fața lumii civilizate, — are datoria să amintească despre această dramă a neamului nostru.

« Comisiunea, cu deosebită mulțumire constată că anul 1940—1941, cu toată situația neliniștită din afară și din lăuntru țării, și-a desfășurat activitatea sa științifică aproape în mod normal. Astfel, a făcut o pioasă comemorare a semicentenarului morții lui Vasile Alecsandri, la care a participat și Conducătorul Statului. De asemenea a fost comemorată apariția primei nuvele românești (Alexandru Lăpușneanu, de C. Negruzzi) și a poeziei lui Grigore Alexandrescu, Anul 1840. A fost elogiată și memoria regretatului nostru coleg Octavian Goga.

« Academia Română a ținut în total 23 ședințe publice, la care s'au făcut comunicările științifice, din cele 37 ședințe ținute în anul 1940—1941.

« Raportul Secretariatului General înregistrează de asemenea, relațiile Academiei cu Instituțiile de științe străine, participarea membrilor ei la diferite manifestări științifice străine, corespondența cu diferite așezăminte științifice, schimbul de publicații etc. Toate aceste manifestări sunt de natură a spori prestigiul Academiei noastre

« Academia participă și la toate manifestările culturale mai importante din interiorul țării.

« Din raportul Secretariatului General se poate constata că Academia Română înfruntând evenimentele dureroase prin care a trecut țara a activat intens pe terenul științific, aceasta se vede din creșterea publicațiilor Academiei.

« Academia capătă și câteva legate și donațiuni, ceea ce denotă încrederea de care se bucură instituția noastră în opinia publică românească. Cu o deosebită satisfacție, Comisiunea de răspuns, constată sporirea Colecțiilor din Biblioteca Academiei, fapt pentru care, Comisiunea, aduce mulțumiri Conservatorului Bibliotecii Academiei Române, d-l General R. Rosetti.

« Capitolele cu privire la clădirile Academiei, care au avut de suferit în urma cutremurului, la bursele și subvențiile acordate, ca și la școalele Academiei, au fost obiectul griii conducerii Academiei Române ».

— Raportul se ia spre cunoștință și se aprobă cu mulțumiri.

La ordinea zilei fiind alegerea unui delegat supleant în Consiliul de Conducere al Fundațiunii Elias, se alege d-l Dr. C. I. P a r h o n cu 30 de voturi, din 31 exprimate.

ȘEDINȚA DELA 30 MAI 1941

Președinția d-lui C. RĂDULESCU-MOTRU.

D-l I NISTOR, luând cuvântul la discuția procesului-verbal, își exprimă părerea că serbarea aniversării a 75-a a Academiei Române ar fi trebuit să fie făcută într'un cadru mai larg și cu participarea membrilor Guvernului și a reprezentanților cât mai multor instituțiuni culturale și științifice.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU arată că orice efortare a Delegațiunii în sensul dorințelor d-lui coleg I. Nistor a fost copleșită de împrejurările și evenimentele actuale, care nu ne-au îngăduit să facem mai mult decât s'a făcut.

La ordinea zilei fiind raportul Comisiunii *Dicționarului limbii române*, d-l SEXTIL PUȘCARIU, înainte de a da cetire acestui raport, dă lămurirea că lucrarea Dicționarului a trecut prin criza mutării materialului dela Cluj la Sibiu, unde acum se poate lucra în liniște, cu vechii colaboratori și cu patru profesori bucovineni detașați la această lucrare.

Lucrarea a mers greu și din cauză că d-sa nu se mai află la Sibiu de când trebuie să îndeplinească o misiune folositoare, pentru țară, la Berlin, ca Director al Institutului Român. D-sa arată că nu poate să se ocupe deci și de lucrarea Dicționarului, și de aceea propune să se dea sub direcția d-lui A. I. P r o c o p o v i c i redactarea părții a doua a Dicționarului, dela litera *L*, având de ajutor pe d-l Ș t e f a n P a ș c a, rezervându-și pe seama sa redactarea mai departe, până la terminare, a literelor *D* și *E*, completând, astfel, partea I-a.

Aceasta în ce privește redactarea.

În ce privește latura financiară, arată că, ne mai putându-se tipări nicio coală, Academia nu a mai plătit pe redactori. A fost, deci, nevoie ca să fie plătiți de d-l Pușcariu din mijloacele sale. Propune ca, pe viitor, Academia să le dea un aconto, pe care d-sa îl fixează la suma de 200.000 lei.

D-sa dă cetire apoi următorului *Raport asupra lucrării Dicționarului*.

« Evacuarea Clujului a întrerupt pentru timp de trei luni lucrările Dicționarului. Redactarea materialului a progresat totuși aproape ca și în anii din urmă. Numai imprimarea materialului gata de tipar a întârziat, corecturile sosindu-ne dela tipografie în intervale prea mari. În împrejurările prin care am trecut, lucrul este foarte explicabil.

« Patru profesori secundari au fost utilizați, începând dela 1 Noembrie 1940, la Muzeul Limbii în serviciul Dicționarului: d-nele S i l v i a B ă l a n și V e r o n i c a P r o c o p o v i c i și d-nii I p o l i t T a r n a v s c h i și N i c o l a e T c a c i u c - A l b u. Dela începutul anului acestuia se introduc în lucrările Dicționarului și d-nii N i c o l a e T u r c a n și I o n P ă t r u ț, licențiați în litere. D-l Ș t e f a n P a ș c a, harnicul nostru colaborator, a fost însărcinat să-i îndrumeze pe toți aceștia și să le revadă lucrările. După experiența de până acum, suntem convinși că

— cu acești colaboratori — Dicționarul va putea fi dus înainte mai cu spor. Alte elemente tinere și talentate vor trebui să li se adauge.

« Revizua redacțiunii definitive continuă s'o facă d-nii A. Rădulescu-Pogoneanu și T. Naum, iar traducerea franceză este în grija d-lui Yves Auger.

« Anul acesta au fost redactate următoarele cuvinte: de (conjuncțiunea, interjecțiunea și prepozițiunea) (C. Lacea); malț-mană, mână-mână-manager, mănăstire-mandrină, mândru-manierat, manifest-adj. mare (Șt. Pașca); diplă-divulga, dugheană-dungă (D. Macrea); mânjală-manșon, mârâi-mărgăritar, mic (Silvia Bălan); martir-masor (Veronica Procopovici); măsălar-maș (I. Tarnavschii); mansuefacere-marafet (N. Tcaciuc-Albu).

« D-l A. I. Procopovici a condus lucrările de evacuare din Cluj și de reinstalare la Sibiu a Dicționarului, materialul și biblioteca acestuia neînregistrând nicio pierdere. D-sa a supravegheat toate lucrările în absența mea din țară, fiind însărcinat să cetească și dea formă definitivă articolelor redactate de colaboratori și să facă corectura din urmă a coalelor imprimate

« Propun ca Academia să intervină la Ministerul Educațiunii ca cei patru profesori utilizați pentru Dicționar, să rămână detașați în acest scop și pe viitor pe lângă Muzeul Limbii, în aceleași condiții de salarizare ca și până acum ».

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU crede că s'ar accelera terminarea lucrării, dacă s'ar transfera Dicționarul aici, la București, instalându-se, spre exemplu, într-una din încăperile Bibliotecii.

În ce privește schimbarea de conducere, propusă de d-l Pușcariu, la lucrarea Dicționarului, ea trebuie să fie cercetată, înainte de a veni în plen, de Comisiunea Dicționarului, lucru care, în cursul acestei sesiuni, nu se mai poate face.

D-l TH. CAPIDAN, ca vechiu colaborator care cunoaște greutatea Dicționarului, e de părere ca lucrarea să se facă mai departe la Sibiu și ca domnii colaboratori, care depun o muncă de mucenici, să fie plătiți corespunzător.

D-l I. NISTOR, urmărind a da soluție practică problemelor ridicate de d-l coleg Pușcariu, propune ca, pentru acest an, lucrarea să se continue la Sibiu, sub direcția d-lui coleg Pușcariu, ca și până acum.

D-l Secretar General ALEX LĂPĂDATU zice că, normal, raportul d-lui Sextil Pușcariu trebuia să fie discutat de Comisiunea Dicționarului, mai ales că se făceau propuneri pentru schimbarea conducerii lucrării și numai cu avizul acelei Comisiuni să fi fost apoi prezentat plenului. Este cert că raportul, în cursul acestei sesiuni, care se încheie mâine, nu mai poate fi discutat. D-l coleg Pușcariu a cerut Academiei, însă, să fie desărcinat de conducerea pentru redactarea părții a doua din Dicționar și să încredințăm d-lui Procopovici, ajutat de d-l Șt. Pașca, această conducere, d-sa ne mai luându-și nicio răspundere asupra ei. Academia a încredințat însă d-lui Pușcariu întreaga conducere și răspundere a Dicționarului. Noi nu putem lua cu ușurință

deciziuni, ca cele propuse de d-sa. Dicționarul este o lucrare tot așa de fundamentală pentru Academie, astăzi, ca și acum 75 de ani. Este deci nevoie de o examinare atentă a propunerii d-lui coleg Pușcariu. Până la această examinare propunerea d-lui coleg Nistor, ca direcția lucrărilor să rămână mai departe, până la anul, în sarcina d-lui Pușcariu, este cea mai potrivită. Propune ca să fie deci adoptată, între timp Comisiunea Dicționarului având să se întrunească, pentru a examina propunerile d-lui coleg Pușcariu.

În ce privește remunerația colaboratorilor, d-sa amintește că nimic din cele cerute de d-l Pușcariu nu i s'au refuzat. Academia este dispusă să găsească oricând fonduri, și de aici înainte, pentru remunerarea colaboratorilor.

D-l DIM. CARACOSTEA e de părere ca Dicționarul să se termine de către d-l Sextil Pușcariu, dându-i-se, în acest scop, toate mijloacele necesare și transferându-l, ca profesor, la București, pentru a isprăvi cu colaboratorii, aici, mai repede, această lucrare.

D-l SEXTIL PUȘCARIU, după ce arată că la Sibiu s'a creat o bună ambianță intelectuală pentru continuarea Dicționarului, propune ca lucrarea să se facă mai departe în acest oraș, sub conducerea d-sale, așa cum dorește d-l coleg Nistor, iar în ce privește remunerația, să se dea de Academie un acout de 200 000 lei, până la publicarea coalelor următoare din fasciculele în preparație.

— Propunerile se aprobă în unanimitate

D-l Secretar General ALEX. LĂPĚDATU arată că astăzi s'a primit din partea d-nei Margaretă C. Mironescu, văduva defunctului nostru testator C. M. Mironescu, o scrisoare cerând Academiei să convină la o eventuală vânzare a imobilului din B-dul Lascar Catargiu Nr. 62, în calitatea ei de nudă proprietară a unei jumătăți din imobil.

— După o discuțiune la care iau parte d-nii Andrei Rădulescu, Victor Slăvescu și Alex. Lăpădatu, se autoriză Delegațiunea ca, împreună cu Comisiunea Bunurilor și după facerea expertizelor necesare pentru evaluarea imobilului, să aprecieze posibilitățile de vânzare și să decidă vânzarea, dacă vor crede de cuviință

D-l ANDREI RĂDULESCU propune ca, dată fiind incertitudinea vremurilor, Delegațiunea să fie autorizată să modifice cifrele din buget, în cursul executării lui, potrivit nevoilor ce se vor prezenta.

— Propunerea se aprobă în unanimitate

La ordinea zilei fiind alegerea d-lui Franz Altheim, ca membru corespondent, d-l SILVIU DRAGOMIR cetește următorul raport.

« Profesorul Dr. Franz Altheim dela Universitatea din Halle a S. este unul dintre cei mai distinși istorici ai generației mai nouă din Germania, ale cărui lucrări ating de aproape și începuturile vieții românești dela Dunăre. Mai ales vasta sa monografie « Die Soldatenkaizer », scrisă înainte de furtuna războiului, cu obiectivitate desăvârșită, se ocupă

și de problema românizării și părăsirii Daciei, punând categoric concluzia pentru continuitatea elementului daco-roman în Nordul Dunării. Cercetând în vara anului 1938 țara noastră și examinând săpăturile recente din Transilvania, d-sa a recunoscut temeinicia informațiilor culese de tinerii arheologi români.

« D-l prof. Dr. Altheim este unul dintre cei mai buni cunoscători ai epocii migrației popoarelor. De aceea îl propunem membru corespondent.

*Ion I. Nistor, I. Lupaș, Silviu Dragomir, N. Bănescu, Th. Capidan
D. Caracostea*

— Procedându-se la votul cu bile, d-l Franz Altheim întrunește 24 de voturi, din 25 exprimate și este proclamat membru corespondent străin al Academiei Române, la Secțiunea Istorică.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

DELA 31 MAI 1941

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU, deschizând ședința, face următoarea *Dare de seamă despre premiile Academiei Române din anul 1941*.

« În actuala sesiune generală Academia Română a avut de acordat 47 de premii, din care 29 de premii pentru *opere publicate*, cu valori variind între 2 000 și 100 000 lei; 16 premii pentru lucrări în manuscris, având a trata subiecte fixate de Academie, cu valori variind între 1.000 și 50 000 lei; 2 premii speciale, de câte 50.000 lei fiecare, pentru opere de pictură și sculptură.

« În afară de aceste premii, destinate a distinge creația literară, științifică și artistică, Academia a mai avut de acordat și un Premiu de Virtute, denumit Premiul de virtute Mavroyeni în București, în valoare de 100.000 lei.

« Pentru acordarea acestor premii, Academia a destinat suma totală de lei 1.169 304, din care 737.800 lei pentru opere publicate și 231.504 lei pentru subiecte puse la concurs de Academie.

« Pentru operele publicate s'au rezervat. 12.000 lei pentru scrieri cu conținut de orice natură, 4.000 lei pentru lucrări didactice, 2.000 lei pentru scrieri privitoare la comerțul român, 15.000 lei destinați a distinge planuri ale arhitecților diplomați, 113 000 lei pentru scrieri literare, 145 000 lei pentru lucrări cu caracter economic și social, 177.000 lei pentru lucrări juridice, 30 000 lei pentru lucrări arheologice, 62 000 lei pentru scrieri istorice și filosofice, 15.000 lei pentru lucrări geografice, 115.800 lei pentru lucrări medicale, 17.000 lei pentru lucrări silvice, 30.000 lei pentru diferite lucrări cu conținut științific.

« La concursul acestor premii s'au prezentat 109 lucrări, dintre care 32 au fost distinse cu diferite premii care se vor proclama îndată.

« Din lipsă de concurenți nu s'au acordat: *Premiul N. Chrissoveloni*, de 2 000 lei, pentru lucrări asupra comerțului român; *Premiul Arhitect Petre Antonescu*, de 15.000 lei, publicat a se da unui arhitect român care, prin construcții de arhitectură românească, după planurile sale, va fi contribuit la renașterea și propășirea arhitecturii naționale prin continuarea și adaptarea tradițiilor la cerințele artei și tehnicii nouă. Exprimându-ne părerea de rău că dintre numeroșii și valoroșii noștri arhitecți niciunul n'a venit să candideze la concursul acestui premiu, anunțăm că premiul va fi din nou publicat, spre a se acorda în anul viitor.

« Nu s'a prezentat, de asemenea, niciun candidat la *Premiul Camerei de Comerț și Industrie Circ. I. Turnu-Măgurele*, de 15.000 lei, destinat lucrărilor tratând despre productivitatea agricolă a Județului Teleorman și nici la *Premiul Ecaterina I. C. Bolintineanu*, de 2.000 lei, pentru lucrări asupra științei Dreptului. În sfârșit, nici în acest an, ca în atâția alții în trecut, nu s'a prezentat nicio lucrare de amenajament silvic la premiul special pentru asemenea lucrări, instituit de profesorul Petre Antonescu dela Politehnică, premiu în valoare de 7 000 lei.

« O parte din premiile la care s'au prezentat concurenți nu s'a acordat, totuși, aprecîndu-se că lucrările înscrise la concurs nu au îndeplinit toate condițiunile pentru a putea obține distincțiunea Academiei.

« Aceste premii sunt următoarele: *Marele Premiu C. Hamangiu*, de 100 000 lei, indivizibil, pentru lucrări dramatice și pentru poezie; *Premiul Leon Gh. Pallade*, de 80.000 lei, pentru lucrări cu caracter economic; *Premiul Elena și Gheorghe M. Vlasto*, de 40 000 lei, pentru lucrări juridice; *Premiul St. Demetrescu-Vergu*, de 10.000 lei, pentru lucrări de natură silvică; *Premiul Grigore Alexandrescu*, de 5 000 lei, pentru scrieri de chimie aplicată; *Premiul V. Adamachi*, de 5.000 lei, pentru scrieri cu conținut științific și, în fine, *Premiul Inginer Ion Aprîhăneanu*, de 20.000 lei, pentru lucrări de electro-mecanică.

« La cele 16 premii cu subiecte date, în valoare de 231.504 lei, s'au prezentat patru manuscrise și anume la Premiile *General Constantin și Maria Burghiele*, de 4.000 lei, pentru o compunere literară, istorică sau didactică; *Episcopiei Hușilor*, de 20.000 lei, cu subiectul *Istoria Episcopiei Hușilor*; *Premiul Basarabiei în memoria lui I. C. Brătianu*, de 10.500 lei, cu subiectul *Istoria apărării drepturilor României asupra Basarabiei și rolul oamenilor de Stat ai României în această luptă*; *Premiul Comitetului Național cooperatist* de 30 000 lei, cu un subiect despre *Cooperație*.

« Niciunul din aceste manuscrise nu a putut fi premiat ».

Apoi d-sa dă cuvântul pe rând d-lor Secretari ai Secțiunilor pentru a ceta pasajele mai caracteristice din rapoartele despre scrierile premiate.

În ce privește ultimul raport, al d-lui TRAIAN SĂVULESCU, Secretarul Secțiunii Științifice, el se încheie cu următoarele considerațiuni:

« Din sumara prezentare a lucrărilor și autorilor, care au fost distinși prin premii de către secțiunea științifică a Academiei Române în actuala sesiune generală, se desprind câteva concluziuni.

« Ceea ce ne-a impresionat pe noi cei dela Secțiunea Științifică și desigur acum și pe d-voastre este numărul foarte redus de lucrări care au fost prezentate. La cele 10 premii de care dispune Secțiunea Științifică au fost înscrise numai 27 de lucrări. La premiul Prof. Petre Antonescu, pentru silvicultură nu s'a prezentat nicio lucrare. La patru premii s'au prezentat numai câte o singură lucrare. Și nu se poate spune că sumele ce se acordă sunt cauza, deoarece două dintre aceste premii erau de câte 20 000 lei fiecare. La premiul V. Adamachi s'au prezentat cinci lucrări, la premiile St. Demetrescu-Vergu și Dr. Grosovici câte 3 lucrări. Numai la premiul Oroveanu de 70.000 lei s'au prezentat 10 lucrări cu caracter medical.

« Numărul atât de restrâns al lucrărilor prezentate la premiile secțiunii noastre în acest an, desvăluie o stare de lucruri, ce trebuie să ne îngrijoreze pentru viitorul creațiunii noastre științifice, deși explicabilă prin condițiunile unic de grele prin care a trecut țara în anul precedent.

« Și mai îngrijorător este faptul că nu numai cantitativ producția științifică a fost influențată ci și calitativ, deoarece judecând după lucrările prezentate — valoarea celor mai multe este în general mediocră și chiar submediocră. Din cele 27 de lucrări prezentate nu s'a putut selecționa pentru a fi răsplătite prin premii decât 8. Patru premii nu s'au acordat, sumele urmând să se capitalizeze, premiul Oroveanu a fost împărțit între autorii a 4 lucrări, din două premii s'au acordat sume parțiale. Numai premiile Dr. V. Babeș de 20 000 lei și Dr. Grosovici de 5.000 lei au fost acordate integral.

« Din cunoașterea acestor rezultate, trebuie să tragem învățământul că producția științifică românească trebuie neapărat sprijinită prin toate mijloacele nu numai să nu decadă — ceea ce ar fi foarte primejdios mai ales în împrejurările actuale — ci să se intensifice pentru binele și prestigiul țării noastre ».

Iată lucrările cărora cele trei Secțiuni și Comisiunile speciale le-au conferit premiile precum urmează:

1. *Marele Premiu Năsturel*, de 12.000 lei s'a acordat d-lui *Ion Caranica* pentru « 130 de melodii populare aromânești culese » și notate de d-sa (București, 1937), pe baza următoarelor rapoarte ale d-lor *G. Enescu* și *Dim. Caracostea* :

« *Caranica (Ion)* « 130 de melodii populare aromânești ». Lucrare demnă de încurajat, ca toate culegerile care salvează dela pierre comori de artă populară ».

George Enescu

« Țin să subliniez că lucrarea *O sută treizeci de melodii aromânești* a d-lui *Caranica* prezintă și în ceea ce privește folklorul literar o contribuție deosebit de prețioasă, așa încât, meritul acesta, adăugându-se la cel de folklor muzical, îl indică deosebit de calificat pentru ca să obțină distincția *premiului Năsturel*.

« Adaug că, pentru culegerea acestui material, d-l Caranica un simplu profesor de liceu, a contribuit din salariul său modest întreit și împătrit decât suma premiului pe care i-o acordăm ».

D. Caracostea

2 *Premiul Asociațiunii Craiovene*, de 4 000 lei, s'a împărțit astfel:

2 000 lei s'au acordat d-lui *Alexandru-Dan St. Petrescu* pentru « Manual de Fizică cu aplicațiuni la comerț și industrie pentru clasa III-a a liceelor și gimnaziilor comerciale de băieți și fete » (Ploiești, 1938), pe baza următorului raport al d-lui *G. Spacu*:

« Acest manual elementar publicat în 1938 și conform programelor analitice ale acestor școli, nu prezintă nimic deosebit decât o înșirare progresivă a diferitelor noțiuni clasice elementare de fizică, cu aplicațiunile lor imediate actuale.

« Aceste noțiuni sunt expuse în mod succint, așa cum se găsesc și în alte manuale publicate în același scop. Trebuie să observ însă, că autorul utilizează uneori în cursul descrierilor, termeni pe care nu-i explică ulterior, deoarece elevii nu i-ar înțelege, neavând încă cunoștințele necesare pentru aceasta. Citez de ex. *Obiective aplanate, obiective acromatice*, etc.

« Așa fiind, nu văd bine motivul pentru care ar putea fi premiată, această lucrare.

« Totuși, în cazul când Comisiunea ar fi de părere, ca diferiți autori de asemenea cărți elementare și fără o vădită originalitate didactică, ar trebui încurajați sau chiar premiați, cu cel puțin o parte din premiul la care s'au înscris, cum este cazul la premiul Asociațiunii Craiovene, la care s'au mai înscris și alți autori cu publicațiuni similare, cred că i s'ar putea *acorda atunci și numai pentru acest motiv* — și d-lui *A. D. Petrescu*, o parte din suma acestui premiu.

« După cât îmi amintesc însă, considerațiunile de acest ordin au făcut obiectul unor discuțiuni și în alte sesiuni anterioare, când părerea generală era că sistemul acesta trebuie perimat, capitalizându-se mai bine premiul, spre a-l mări pe acel din anul următor ».

2.000 lei s'au acordat d-lui *I. Vicol* pentru:

a) « Carte de cântece și învățături muzicale pentru clasa I-a a tuturor școalelor secundare de băieți și fete » (București, 1939);

b) « Carte de cântece și învățături muzicale pentru clasa II-a a tuturor școalelor secundare de băieți și fete » (București, 1938);

c) « Carte de cântece și învățături muzicale pentru clasa III-a a tuturor școalelor secundare de băieți și fete » (București, 1939), pe baza următorului raport al d-lui *Tiberiu Brediceanu*:

« Referindu-mă la adresa d-voastre Nr. 1574 din 2 V.1941, îmi iau voie a vă prezenta următorul referat:

« Munca competentă și conștincioasă depusă de d-l profesor Ioan D. Vicol la întocmirea manualelor sale didactice, intitulate « Muzica » (pentru cl. I, II și III secundare) merită să fie apreciată, — de altă parte trebuie

luată în considerare și împrejurarea că manualele sale au fost admise în învățământ prin o hotărîre a Onor Minister al Educației Naționale din anul 1938. Cu toate acestea, analizând în amănunt materialul muzical documentar al manualelor, constatăm că acesta e prea puțin bazat pe folklorul muzical al poporului nostru. Dacă pe alocurea se și aduc exemple din domeniul creației noastre muzicale țărănești, aceste exemple nu sunt din cele mai caracteristice și mai reprezentative. Astăzi, când stau la îndemână suficiente bune culegeri și studii de folclor muzical, materialul documentar românesc, necesar, se poate afla destul de ușor. Prin alegerea norocoasă a pildelor de muzică românească tinerimea studioasă poate fi introdusă cu un ceas mai de vreme în tainele melodiilor noastre populare de toate genurile, în farmecul și frumusețea doinelor, cântecelor, baladelor, colindelor, cântecelor de cununie, bocetelor ș. a. ale poporului nostru cât și în multiplele feluri ale dansului românesc, — un lucru de mare importanță și mare folos mai ales pentru pregătirea și educarea sufletului celor ce ar urma să se dedice mai târziu carierei și compoziției muzicale românești.

« Din acest punct de vedere manualele d-lui profesor I. D. Vicol lasă de dorit. Propunem deci ca, în cât este posibil, să i se acorde numai o parte (d. p. $\frac{1}{2}$ parte) a premiului « Asociațiunii Craiovene » de lei 4 000 pentru care d-l I. D. Vicol a prezentat manualele sale la concurs ».

3. *Premiul Demostene Constantinide*, de 3 000 lei, s'a acordat d-lui *Horia Rădulescu* pentru scrierea « Scribe sur la scène roumaine dans la première moitié du XIX-e siècle » (Vălenii de Munte, 1940) pe baza următorului raport al d-lui *Dim. Caracostea* :

« Dintre tinerii cercetători în domeniul istoriei teatrului românesc, cel mai bine pregătit este d-l profesor Horia Rădulescu, fost membru al Școlii dela Paris și autorul lucrării prezentate despre Scribe în literatura română »

« D-l Horia Rădulescu s'a distins și printr'un studiu publicat în *Revue de littérature comparée* despre Shakespeare în România. Intre altele d-sa are și o lucrare despre teatrul muntean până la 1852, cu cercetări proprii în Arhivă și identificare de piese reprezentate nu numai în Capitală, ci și în provincie. »

« Ca o recunoaștere a acestei munci, vă rog să binevoiți a încuviința, să i se acorde premiul Constantinide de 3 000 lei ».

4. *Premiul Ioan C. Mihail*, de 10 000 lei, s'a împărțit astfel :

4.000 lei s'au acordat d-nei *Ștefana Velisar-Teodoreanu* pentru scrierea « Viața cea de toate zilele », roman. Ediția II-a (București, 1941), pe baza următorului raport al d-lui *Mihail Sadoveanu* :

« Ștefana Velisar, după prima ei carte apărută acum doi ani, « Calendar vechi », cu care a câștigat dintr'odată un nume în publicistică, s'a afirmat anul trecut cu « Viața cea de toate zilele », drept romancieră de întâia mână. »

« Scriitoarea deși tânără, se găsește la o vârstă când echilibrul între calitățile și pornirile noastre omenești dă puterea de a vedea limpede și de a exprima prin artă.

« Astfel, în prima ei lucrare s'a dovedit o meșteră mânăitoare a condeiului; în a doua, o ascuțită observatoare a vieții și-o creatoare de proză puternică și strânsă.

« Romanul cere prin natura genului său literar, un studiu serios al unei probleme psihologice, sociale ori filosofice. Lăsând de o parte excepțiile, care nu fac decât să confirme regula, orice bun roman, ca « Madame Bovary » ori « Războiul și pace », va alege o temă de interes general, uman pe care va căuta s'o demonstreze cât mai credincios prin mijloace cât mai originale. Bine înțeles că demonstrația aceasta trebuie să aibă drept sprijin o cunoaștere reală a temei propuse; fără de care nu va putea fi convingătoare, cum s'ar spune, artistul trebuie să sângere de ceea ce scrie.

« În « Viața cea de toate zilele », Ștefana Velisar — după cum lasă să se înțeleagă și titlul, — a ales tema cea mai arzătoare a bieteii ființei omenești ce caută să se împace cu scurta clipă plină de micime a popasului nostru fizic pe pământ. Fiecare din noi cunoaștem un aspect măcar al luptei acesteia de-a înțelege de ce ne chinuim unu pe alții, deși ne iubim. Elisabeta Scutaru, femeie tânără, căsătorită la șaptesprezece ani din dragoste și având un băiat care nu-i seamănă, își dă seama într-o bună zi cu disperare că nu mai are putere să viețuiască lângă ai ei, străină și de prisos.

« Se rupe de cămin și pleacă în singurătatea unei viei părăginite, rămasă dela bunicii ei morți. Acolo, în tihna naturii simple, își dă în sfârșit seama că egocentrismul ei a fost de vină și că viața noastră cea de toate zilele nu e decât o etapă a unei viețuiri ce-și prelungește firele adânc în trecut și în viitor; deci, nu suntem stăpâni pe noi, ci avem o datorie de îndeplinit, astfel, să întoarcem ochii la cei din jur, să ne uităm pe noi și să căutăm a-i înțelege.

« Și să ne resemnăm a trăi în cei morți din care ne-am desfăcut o clipă, mângâindu-ne cu gândul că vom viețui peste veacuri, în cei de după noi cu care facem un singur lanț lung, fără început și fără capăt.

« Baba se întoarce împăcată între ai ei. O iarnă și-o primăvară s'au perindat. Nimica toată în aparență. Un suflet însă a înțeles sensul vieții de toate zilele.

« Astfel, Ștefana Velisar pune o problemă eternă a sbuciumului omesc potolit de înțelepciunea minții. Temă simplă și mare în același timp, dând naștere unui roman ce-și poate găsi un loc de cinste printre operele de valoare ale literaturii românești.

« Și cum Ștefana Velisar-Teodoreanu a exprimat o temă așa de interesantă într'un stil desăvârșit și original, dăruind pe lângă asta lectorului și observații adânci luminate de-un zâmbet pitoresc, ar fi o cinste pentru Academia Română s'o distingă cu un premiu pe deplin meritat ».

3.000 lei s'au acordat d-nei *Alice Soare* pentru volumul « Sâmburi de lumină » (București, 1940), pe baza următorului raport al d-lui *Dim. Caracostea* :

« La premiul Ion C. Mihail s'au prezentat între altele și două remarcabile volume de versuri. *Sâmburi de lumină* de Alice Soare și *Privighetoarea oarbă* de Gherghinescu Vania.

« Volumul d-nei Soare se distinge printr'o fină vieță interioară și prin aspecte de pastel în care amănuntul pitoresc are adesea un neașteptat aspect când realist când fantastic. Totul într'un timbru de remarcabilă sinceritate ».

3.000 lei s'au acordat d-lui *Vania Gherghinescu* pentru scrierea « *Privighetoarea oarbă* » versuri (București 1940) pe baza următorului raport al d-lui *Dim. Caracostea* :

« Volumul d-lui Gherghinescu se distinge printr'o formă concentrată, printr'unele note bine înstrunite.

« O literatură are nevoie de un număr de poeți care, deși nu ating arta înaltă, întrețin în public o atmosferă de interes. De aceea sunt de părere că ambele opere merită să fie premiate, fiecare cu suma de trei mii (3.000) de lei ».

5. *Premiul Elena și Gheorghe M. Vlasto*, de 50 000 lei, pentru opere de pictură, s'a acordat d-lui *D. Ghiață*, pentru opera sa artistică, prin Comisiunea specială formată din d-nii *Gh. Petrașcu* și *G. Opreșcu*, pe baza următorului raport :

« Subsemnații delegați de Secțiunea Literară a Academiei Române să cercetăm lucrările și cererile candidaților la premiul Elena și Gheorghe Vlasto, pentru opere de pictură și de sculptură, avem onoare să vă înaintăm următorul raport :

« 1. *Pentru pictură*. Constatăm cu plăcere că premiul a deșteptat anul acesta mult mai mult interes printre pictori, de cum a fost cazul în anul trecut. În adevăr, nu numai că numărul candidaților este mai mare, dar și valoarea lor ni se pare superioară. Printre acești candidați cel care ocupă în pictura română locul cel mai de seamă, atât prin activitatea sa neîntreruptă, cât și prin ecoul ce arta sa a găsit la amatori, este incontestabil *Dem. Ghiață* pe care îl recomandăm călduros pentru acest premiu ».

6. *Premiul Elena și Gheorghe M. Vlasto*, de 50.000 lei, pentru opere de sculptură, s'a acordat d-lui *Constantin Baraschi*, pentru opera sa artistică, pe baza următorului raport al d-lui *Liviu Rebreanu* :

« Pentru premiul de sculptură Vlasto de 50 000 lei am onoarea să recomand pe d-l Baraschi-Mușat, unul din cei mai înzestrați reprezentanți ai sculpturii mai nouă

« Opera d-lui Baraschi a dobândit o notorietate îmbucurătoare, deși sculptorul este încă relativ tânăr. Premiat și medaliat nu numai de sa-loanele noastre oficiale, ci și cu prilejul diverselor manifestări ale sale în străinătate, d-l Baraschi însemnează a avea un talent bogat în realizări. Ultima sa expoziție personală a arătat întreaga gamă de creație; dela monumental până la figurine și bibelouri, dela portrete până la compoziții de grupuri și studii. D-l Baraschi are o viziune puternică pe care o realizează cu mijloace tehnice strălucite. Multe din operele sale monu-

mentale înfrumusețează diferite piețe publice, iar numeroase portrete ale sale se află în colecțiile cele mai bune românești.

« Prin premiera d-lui Baraschi se va răsplăti un adevărat talent, un sculptor dintre cei mai valoroși cu care neamul românesc se va mândri totdeauna ».

7. *Premiul Elena și Gheorghe M. Vlasto*, de 50 000 lei (*indivizibil*), d-lui *Constantin G. Rarincescu*, pentru « Contenciosul administrativ român », edițiunea a doua, (București, 1937), pe baza următorului raport al d-lui *Paul Negulescu* :

« Opera profesorului C. Rarincescu a fost foarte bine primită și apreciată în lumea noastră juridică.

« Ea se referă la un capitol al dreptului administrativ cuprinzând partea lui externă, adică reglementarea constrângerii.

« În adevăr dreptul cuprinde două elemente: *a*) regula juridică sau norma; *b*) realizarea acestei regule prin constrângere.

« Dreptul administrativ general a fost studiat la noi de răposatul profesor C. G. Dissescu, de subsemnatul și de d-l profesor Anibal Teodorescu, dar studiile întreprinse s'au mărginit mai mult la partea generală cu rari incursiuni în domeniul executării.

« Dela 1905, jurisprudența noastră a examinat diversele materii administrative sub aspectul creat de legile de contencios administrativ.

« Pentru prima dată d-l profesor Rarincescu s'a încumetat să facă o lucrare de ansamblu, care să cuprindă întreaga materie a Contenciosului administrativ român.

« Pe lângă alte recenzii și analize, d-l Dimitrie Hozoc, fost prim președinte al Curții de Apel din Galați, într'un studiu bibliografic făcut asupra acestei lucrări și publicat în « Revista de drept public » din 1937, pp. 564—595, arată amănunțit meritele acestei opere.

« Dreptul administrativ este de dată recentă, comparativ cu alte discipline juridice. El s'a născut și dezvoltat în veacul trecut, când în urma marelui revoluții franceze din 1789, regimul legalității a înlocuit regimul absolutist sau polițienesc, ce exista până atunci

« Sub acel regim Administrațiunea era discreționară, ea nu era stăpânită în activitatea sa de nicio regulă juridică. Însă, Dreptul stabilește limitele activității omenеști și determină fiecăruia o sferă de activitate, înăuntrul căreia se poate mișca fără a împieta asupra celorlalți. Și din moment ce Administrațiunea nu avea nicio limită în activitatea sa, nu putea fi vorba în acest timp de un drept administrativ.

« Regimul modern, introdus în veacul al XIX-lea, admite principiul fundamental că activitatea Statului trebuie să fie condusă de lege, că ea trebuie să se facă conform cu legea, că nimeni nu este deasupra legilor sau dispensat de respectarea lor, legea singură comandă, ea fiind considerată ca expresiunea voinței generale.

« În acest regim al legalității, diferitele servicii administrative menite să dea satisfacțiune intereselor generale, sunt create prin lege, care le

determină competența, le fixează normele după care urmează să-și conducă activitatea.

«Administrațiunea, cu activitatea sa continuă și spontană, este obligată să aplice și să execute pretutindeni legea; ea trebuie în primul rând să vegheze la menținerea ordinii publice, să asigure buna stare publică, după cum de asemenea ea trebuie să administreze patrimoniul public. În primul caz se aplică normele de drept public, în cel de al doilea caz își au aplicare în mare parte dispozițiunile dreptului privat.

«Prin actele pe care le face ca putere publică, Administrațiunea supraveghează și chiar influențează activitatea indivizilor; dar acțiunea ei nu este arbitrară, ea este organizată și limitată de lege, care recunoaște indivizilor anumite drepturi sau anumite situațiuni juridice.

«Toate contestațiunile ce se pot ivi cu ocaziunea violării de către Administrațiune a acestor drepturi sau situațiuni garantate de legile și regulamentele de drept public și care toate au drept scop introducerea unei stări de legalitate, înlăturând arbitrarul, formează *Contenciosul administrativ*.

«Lucrarea d-lui profesor C. Rarincescu este bine concepută: aranjarea materiei este logică; metoda de tratare este științifică, bazată pe observațiune și comparațiune; expunerea materiei este făcută cu claritate.

«Tratatul coprinde patru părți: I. Principii generale; II. Evoluțiunea istorică a Contenciosului administrativ român; III. Recursurile administrative IV. Organizarea actuală a Contenciosului administrativ român.

«Prima parte, Principii generale, este împărțită în două titluri: I. Teoria generală a activității juridice a Statului; II. Noțiunea dreptului subiectiv.

«În primul titlu, capitolul întâu este destinat studierii fenomenelor juridice: fenomene de structură, de formațiune și de realizare a dreptului; un alt capitol se ocupă cu examinarea funcțiunilor și organelor Statului. Numai după examinarea acestor chestiuni și principii generale juridice, necesare pentru înțelegerea materiei, autorul cercetează, în al III-lea capitol, noțiunile generale și preliminare ale instituțiunii juridice, examinând anume definițiunea și ramurile Contenciosului administrativ. D-sa ajunge la stabilirea acestor ramuri prin analizarea elementelor esențiale ale deciziunii judecătorești, care intervine în această materie: din punct de vedere al constatării făcute de judecător, contenciosul se poate împărți în contencios obiectiv și contencios subiectiv; dacă ne punem din punct de vedere al hotărârii judecătorului în pronunțarea deciziunii avem contencios în anulațiune și contencios de plină jurisdicțiune.

«În același capitol, autorul arată organele care, în diverse legislațiuni, sunt chemate să examineze și să hotărască în materie de contencios administrativ, tribunalele de drept comun sau tribunalele administrative.

«Întru cât în sistemul român Contenciosul administrativ este un contencios subiectiv bazat pe vătămarea drepturilor subiective, autorul în titlul II cercetează problema dreptului subiectiv, înfățișând cele două teorii germane: a) a lui Windscheid¹⁾ care considera dreptul subiectiv

¹⁾ Windscheid, *Lehrbuch des Pandektenrechts* ed. IX, I, pag. 156.

ca o putere de voință (Willensmacht sau Willensherrschaft) concedată de lege și aceea a genialului jurisconsult Ihering¹⁾ care arată că aceste drepturi nu sunt decât interese recunoscute și protejate de legiuitor. Autorul expune și teoriile intermediare ale lui Georg Jellinek, care caută să asocieze aceste două elemente: voința și interesul, căci el consideră că nici puterea de voință, element formal nu se poate concepe lipsit de un obiect, care ar fi tocmai interesul garantat de legiuitor.

« De asemenea nu poate fi considerat ca drept subiectiv elementul material, care este interesul protejat. Concepțiunea dreptului subiectiv trebuie să stabilească relațiunea dintre acest interes și titularul dreptului și această legătură nu se poate opera decât grație ideii de voință, făcând din interes obiectul voinței titularului dreptului.

« Un strălucit reprezentant al școalei franceze Michoud în cunoscuta sa operă *Théorie de la personnalité morale*, caută să facă și dânsul o armonizare între cele 2 mari teorii, dar, pe când Jellinek consideră întâi voința și numai după aceea interesul ca obiect al voinței, Michoud pune mult mai bine, în primul rând interesul; dar, considerând că acest concept nu este suficient, el introduce conceptul voință pentru ca să se poată face legătura între interes și titularul dreptului.

« Autorul expune de asemenea și teoria intermediară a Prof. Roger Bonnard în lucrarea sa: *Le Contrôle juridictionnel de l'Administration*, Paris, 1934, după care dreptul subiectiv este puterea legală de a cere ceva dela un terțiu, această putere presupunând un raport social cu un subiect activ, creditorul, și un subiect pasiv, debitorul.

« Evoluțiunea istorică a Contenciosului administrativ este tratată pe larg în partea II-a a lucrării (pp. 73—102) examinându-se fazele prin care a trecut această instituțiune la noi.

« Astfel, sub imperiul legii din 11 Februarie 1864 pentru înființarea Consiliului de Stat, există la noi un tribunal administrativ cu competența de a cunoaște plângerile particularilor a căror interese ar fi fost vătămate printr'o măsură administrativă.

« Acest regim a fost desființat prin art. 131 al Constituțiunii din 1866, iar prin legea din 11 Iulie 1866 s'au trecut tribunalelor judecătorești atribuțiunile desființatului Consiliu, cari, pe baza principiului separațiunii puterilor, dacă nu își recunoșteau dreptul de a anula actele administrative de autoritate, admiteau totuși că au posibilitatea de a judeca legalitatea unor asemenea acte acordând daune particularilor vătămați prin măsurile administrative ilegale, găsind chiar, în construcțiunea jurisprudențială a daunelor cominatorii, un mijloc de a constrânge Administrațiunea să-și anuleze singură actele ilegale.

« Această perioadă a dăinuit dela 11 Iulie 1866 până la legea din 1 Iulie 1905 pentru organizarea Curții de Casație, care a dat competența supremei Curți (Secțiunea III-a) de a anula, la cererea particularului vătămat în drepturile sale, actul administrativ ilegal.

¹⁾ Geist des rom. Rechts

« Contenciosul administrativ, astfel cum era organizat prin legea dela 1 Iulie 1905, intră adânc în conștiința populară, care vedea într'însul mijlocul eficace de apărare în contra arbitrarului administrativ. Cu toate acestea, prin legea din 25 Martie 1910, se desființează Contenciosul administrativ creat prin legea din 1905, revenindu-se la sistemul anterior.

« Din fericire legea din 1910 a avut o existență foarte scurtă, căci prin legea din 17 Februarie 1912 propusă de guvernul conservator se revine la un sistem asemănător celui din 1905. Sistemul legii din 1912 diferă de cel al legii din 1905 prin aceea că Inalta Curte nu mai era investită cu dreptul de a anula actul, ci numai de a-l declara ilegal, invitând autoritatea administrativă să satisfacă cererea particularului lezat în dreptul său desființând sau modificând actul ilegal prejudiciabil.

« În caz de refuz din partea Administrațiunii de a se conforma deciziunii Inaltei Curți, legea stabilea un mijloc de constrângere printr'un fel de daune cominatorii, care nu se puteau însă reduce, pronunțate de Inalta Curte la cererea reclamantului față de Administrațiune, și de șeful acelei Administrațiuni.

« Pe de altă parte legea din 1905 stabilea competența Inaltei Curți pe cale enumerativă, arătând actele administrative susceptibile de a fi atacate, pe câtă vreme legea din 1912 întrebuințează o formulă generală, dând în competența Curții de Casație recursurile acelorora ce s'ar pretinde vătămați în drepturile lor printr'un act administrativ de autoritate făcut cu călcarea legilor și regulamentelor, precum și recursurile în contra refuzului autorităților administrative de a rezolvi cererile privitoare la un drept.

« Constituțiunea din 29 Martie 1923 a făcut din Contenciosul administrativ o instituțiune de ordin constituțional, reproducând formula generală din art. a legii din 1912. Legea din 23 Decembrie 1925 pentru organizarea Contenciosului administrativ face din Curțile de Apel instanțe de fond în materie de contencios, Curtea de Casație rămâne ca instanță de casare, cu dreptul de a evoca fondul după casarea deciziunii atacate.

« Autorul înainte de a trece la examinarea în mod amănunțit a legii din 23 Decembrie 1925, în partea III-a studiază recursurile administrative grațioase, ierarhice sau în materie de tutelă administrativă, care, deși independente de acțiunea de contencios, prezintă totuși oarecare legătură cu Contenciosul administrativ, întru cât deciziunile autorităților administrative date în urma acestor recursuri administrative, sunt acte administrative supuse controlului instanțelor de Contencios. Când printr'o lege specială însă se creează pentru anumite materii instanțe speciale de judecată, deciziunile acestor instanțe au caracter judecătoresc, care potrivit unei teorii a jurisprudenței—eronate după noi (teoria recursului paralel creat de Consiliul de Stat francez și introdus pe cale de imitație)—nu pot fi atacate pe calea Contenciosului administrativ. Astfel sunt

considerate aparținând acestei categorii hotărârile instanțelor de impunere create prin legea contribuțiunilor directe, acele ale instanțelor create prin legea de urmărire, etc.

« Recursurile adresate organelor administrative superioare sau ierarhice se întemeiază pe principiul general în materie de acte administrative și anume acel al revocabilității lor. Administrațiunea, urmărind în continuu satisfacerea intereselor și necesităților generale care pot să varieze și să se transforme neîncetat în conformitate cu viața socială, care se găsește într-o continuă și permanentă evoluțiune, trebuie să aibă libertatea de a lua măsurile pe care le găsește oportune, înlăturând pe cele care nu mai corespund situațiunilor de fapt. Administrațiunea are deci posibilitatea de a-și retracta propriile acte, sau de a anula pe cele săvârșite de organele ei inferioare atunci când, mai bine informată, găsește că măsurile precedente nu dau satisfacțiunea intereselor generale. În același timp autoritatea administrativă față de propriile acte sau față de autoritățile inferioare supuse controlului ierarhic sau tutelei administrative, examinează atât legalitatea cât și oportunitatea măsurii și poate în consecință retracta, anula sau modifica actul respectiv.

« Evident însă că numai actele administrative de autoritate sunt raportabile sau revocabile, fiind manifestațiuni unilaterale de voință din partea administrațiunii, afară numai dacă pe baza lor s'au câștigat, în mod legal, drepturi sau situațiuni juridice individuale; pe câtă vreme actele bilaterale, contractele, ca și actele administrative cu caracter jurisprudențial nu pot fi revocate decât potrivit normelor stabilite de lege.

« Autorul tratează în mod amănunțit diferitele categorii de recursuri administrative ca: recursul grațios și recursul ierarhic, recursul în materie de tutelă, raporturile dintre aceste recursuri și Contenciosul administrativ, revocarea actelor administrative; excepțiuni la caracterul de revocabilitate a actelor administrative; limita dreptului de revocare, dreptul de retractare a actelor unilaterale; formele și efectele revocării, revocarea actelor componente ale unei operațiuni administrative complexe.

« Partea IV-a și cea mai importantă a lucrării este destinată studierii organizațiunii actuale a Contenciosului administrativ român.

« Studiind organele de Contencios administrativ, autorul examinează mai întâi competența jurisdicțiunilor speciale, apoi competența puterii judecătorești, pe care o subdivide în competență pe baza dreptului comun și competență pe baza unor legi speciale.

« Mai înainte însă de a intra în studierea aprofundată a contenciosului administrativ, autorul examinează diviziunea actelor administrative în acte de autoritate și acte de gestiune, care stă la baza legilor de organizare a Contenciosului administrativ român.

« Autorul ne vorbește apoi de competența tribunalelor de drept comun în materie de contencios administrativ, competența de a judeca excep-

țiunea de ilegalitate, acțiunile în despăgubiri civile contra Statului și litigiile derivând din actele de gestiune, cum sunt contractele încheiate între particulari și administrațiune. Cu această ocaziune cercetează teoria contractelor administrative în jurisprudența română și franceză.

«Contenciosul administrativ român astfel cum este organizat prin legea din 23 Decembrie 1925 este studiat pe larg (pp. 217—402) și în mod metodic și sprijinindu-se în mod bogat pe studierea și cercetarea deciziunilor de jurisprudență română care au apărut în legătură cu Contenciosul administrativ român.

«Acest studiu cuprinde 3 capitole principale:

«I. *Condițiunile de admisibilitate a acțiunilor de contencios administrativ* cu 4 secțiuni: a) Condițiuni privitoare la calitatea reclamantului; b) Condițiuni privitoare la natura actului; c) Condițiuni privitoare la forme și termene; d) Cauzele de neprimire rezultând din natura actului atacat (acte de guvernământ, acte de comandament cu caracter militar, actele de tutelă administrativă și de control ierarhic, etc.) sau rezultând din prezența unui recurs paralel; II. *Cauzele de ilegalitate a actelor administrative*, cu două secțiuni: a) Noțiuni generale și b) Cauzele de ilegalitate a actelor administrative (incompetența, viciul de formă, violațiunea legii și a regulamentului, deturnarea de putere); III. *Instanțele și procedura în materie de contencios administrativ*, cu 4 secțiuni: a) Instanțele de contencios administrativ; b) procedura în materie de contencios administrativ; c) cuprinsul hotărârilor în materie de contencios administrativ. Contenciosul subiectiv și de plină jurisdicțiune, contencios de anulațiune; d) efectul hotărârilor în materie de contencios administrativ; e) executarea hotărârilor judecătorești, în materie de contencios administrativ (daune cominatorii); f) diferite alte dispozițiuni ale legii Contenciosului administrativ (plata creanțelor în contra Statului, județelor, comunelor și stabilimentelor publice, responsabilitatea civilă a funcționarilor publici).

«Cuprinsul celor din urmă două secțiuni este de o mare importanță.

«*Hotărârile date în materie de contencios administrativ*, rămase definitive și investite cu formula executorie, au autoritate de lucru judecat, un efect relativ, numai *inter partes* ca și hotărârile date de instanțele judecătorești în materie civilă sau comercială.

«Principiul relativității lucrului judecat în materie de contencios administrativ a fost formulat în legea pentru organizarea Curții de Casație din 1905, el a trecut în legea din 1912 și, deși nu se găsește formulat și în legea din 23 Decembrie 1925, el totuși a fost menținut.

«În adevăr, Contenciosul nostru nu are un caracter obiectiv, ca recursul pentru exces de putere judecat de Consiliul de Stat din Franța. Particularul care atacă un act administrativ înaintea Inaltului tribunal administrativ francez nu are nevoie să dovedească în prealabil existența unui drept subiectiv și apoi Consiliul de Stat este un tribunal administrativ, făcând parte din Administrațiune și socotit ca un superior ierarhic al autorităților administrative. Pe câtă vreme în sistemul nostru, jurisdicțiunile compe-

tente de a judeca în această materie sunt organe ale Puterii judecătorești, iar reclamantul care cere înlăturarea unui act administrativ de autoritate trebuie să dovedească mai întâi existența unui drept subiectiv care i-a fost violat

« Faptul că legea din 1905 ca și cea din 1925 întrebunțează expresiunea de anulare, nu trebuie să ne facă să credem că ar putea fi vorba de o anulare *erga omnes*. De altfel legea din 1905 o spune formal, așa încât ceea ce instanța pronunța sub imperiul legii din 1905 era o *imposibilitate* a actului administrativ abătut de lege față de recurentul care a reușit.

« Aceeași dispozițiune privitoare la relativitatea lucrului judecat găsim și în art. 63, al. final al legii din 17 Februarie 1912. Legiuitorul din 23 Decembrie 1925 nu a înțeles să abroge în întregime legea din 1912 ci numai să o completeze lăsând în vigoare dispozițiunile pe care nu le-a atins. Astfel ultimul alineat din art. 63, care ne vorbește de efectele acestor hotărâri, a rămas în vigoare.

« Autorul ne arată că Contenciosul nostru administrativ fiind un contencios subiectiv în care se cere ca instanța să constate existența unui drept subiectiv, un contencios de plină jurisdicțiune, hotărârile nu pot avea decât un efect relativ.

« *Executarea hotărârilor în materie de contencios administrativ*, sancțiunile prevăzute de legiuitor pentru a se putea ajunge la executarea acestor hotărâri.

« Aparatul de constrângere astfel cum este alcătuit din norme și fapte fiind de esența Statului, Statul se poate defini societatea omenească care cuprinde puterea de constrângere organizată. Ca o consecință logică totalitatea regulilor relative la puterea de constrângere formează dreptul.

« Statul constrânge pe ceilalți a se conforma legilor, dar Statul însuși trebuie să se subordoneze legilor.

« În interesul său propriu Statul se supune legii edictate de el însuși, căci numai unde domnește legea numai acolo găsim adevărata prosperitate, numai acolo găsim adevărata dezvoltare materială, intelectuală și morală a poporului.

« Jurisconșulții romani au cuprins această idee în cuvântul *justitia* care etimologiceste însemnează puterea *qui jus sistit*, adică puterea sau voința care a stabilit ordinul și care însăși își conformează activitatea, opunându-se arbitrarului, când nu admite această conformare.

« Plecând dela aceste principii, legiuitorul în 1912 ca și în 1925 a admis ca un mijloc pentru executarea hotărârilor de contencios administrativ, constrângere aplicabilă atât față de Administrațiune cât și față de șefii Administrațiunii vinovați de a nu fi dat respectul datorit hotărârilor, justiției.

« Mijlocul de constrângere consistă în daune cominatorii pentru fiecare zi de întârziere, pronunțate în contra Administrațiunii, care în urma comunicării hotărârii definitive, nu a executat deciziunea justiției într'un termen de 15 zile. Această constatare se face în Camera de consiliu cu citarea părților.

« Legea recunoaște Administrațiunii care a fost obligată la plată un recurs în contra administratorului recalcitrant

« În cercetarea tuturor acestor chestiuni autorul face dovada unui remarcabil spirit juridic și științific, o expunere sistematică și judicioasă a materiei, care cuprinde multe chestiuni delicate și dificile, precum și o formă aleasă și atrăgătoare.

« Lucrarea d-lui profesor C. Rarincescu este primă lucrare completă și științifică asupra Contenciosului administrativ român; ea are marele merit că expune nu numai principiile admise de legiuitor sau de doctrina română și franceză, relativă la intervențiunea judecătorească în materie contencioasă administrativă, dar, plecând dela considerațiunea că Dreptul într'o anumită țară, la un anumit moment, este acela care reiese din opera continuă și statornică a tribunalelor, d-sa face o largă parte jurisprudenței românești căutând să scoată din hotărârile judecătorești nu numai explicarea textelor de lege, dar chiar degajarea unor principii.

« Iată pentru ce cred că lucrarea d-lui profesor C. Rarincescu, aducând o puternică contribuțiune științei juridice române, *este de o reală valoare și că merită să i se atribue premiul indivizibil Elena și G. Vlasto* »

8. *Premiul Elena și Gheorghe M. Vlasto*, de 50 000 lei, (*divizibil*), s'a acordat în întregime d-lui N. Dașcovici pentru scrierea « Marea noastră sau regimul strâmtorilor ». (Iași, 1937) (trecută dela Premiul Elena și Gheorghe M. Vlasto *indivizibil*), pe baza următorului raport al d-lui Andrei Rădulescu :

« Una din problemele cele mai interesante din Dreptul Internațional este problema Mării Negre, care stă în strânsă legătură cu aceea a Dunării și a strâmtorilor Bosforul și Dardanelele

« D-l N. Dașcovici, profesor la Facultatea de Drept din Iași, a prezentat pentru premiul Vlasto lucrarea sa *Marea noastră sau regimul strâmtorilor*.

« D-sa este unul dintre cei mai de seamă internaționaliști ai noștri și are o bogată activitate în această specialitate. S'a ocupat mai cu seamă de problemele care ne interesează pe noi și în deosebi cu cele enunțate mai sus; cercetându-le adânc a căutat să le pună în evidență prin lucrări și conferințe, să contribuie pentru a înlesni înțelegerea lor exactă și să atragă atenția asupra lor

« Volumul ce ni se prezintă are o introducere interesantă, în care se vorbește despre Dunăre și strâmtori în istoria și politica noastră națională.

« În capitolul întâiu al lucrării autorul tratează despre libertatea mărilor, arătându-i importanța pentru libertatea popoarelor și pe care împrejurările actuale ne fac s'o înțelegem mai bine ca oricând.

« Cap. II și III cuprind un istoric al situației Mării Negre și al strâmtorilor, din vremea legendelor și a antichității grecești, trecând prin epoca bizantină și a republicilor italiene, prin perioada stăpânirii turcești care făcuse din această mare un lac interior și spre sfârșitul căreia încep a se arăta tot mai puternic năzuințele rusești de a stăpâni aceste regiuni. Aci sunt expuse pe larg raporturile Rusiei cu Turcia, uneori pașnice, alteori războinice și intervenția din ce în ce mai accentuată a Angliei.

« Un deosebit interes prezintă capitolul IV în veacul din urmă, prin expunerea privitoare la tratatul dela Unkiar-Iskelessi la convenția strâmtorilor din 1841 și apoi la actele așa de importante și pentru noi: Tratatul dela Paris din 1856 care stabilea neutralitatea Mării Negre și apoi convenția dela Londra din 1871, care înlătura neutralitatea și astfel se revenea la închiderea strâmtorilor pentru vasele de război.

« Lucrarea devine și mai interesantă prin capitolele care conțin desfășurarea evenimentelor după tratatul dela Berlin. În Cap IV se arată această desfășurare până la sfârșitul războiului mondial și tratatele încheiate atunci. Autorul expune evoluția politicei europene și a alianțelor, cum și cele ce s'au petrecut — aproape sub ochii noștri — la începutul și în cursul războiului mondial, încheierea păcii dela Sèvres, războiul greco-turc din 1922 și vorbește despre cele 2 tratate, capitale pentru problemele cercetate. Tratatul dela Sèvres și dela Lausanne, arătând regimul creat prin ele

« Cel mai important capitol este însă capitolul V, în care se cercetează chestiunea revizuirii celor stabilite anterior, împrejurările internaționale și adunarea conferinței dela Montreux din 1936. În acest capitol d-l Dașcovici arată cum s'a lucrat la Montreux, care a fost atitudinea diferitelor State și în deosebi a României. D-sa susține că din partea noastră au fost șovăiri « neconforme cu poziția de Stat al gurilor Dunării », semnalează că închiderea strâmtorilor a fost lăsată la « discreția » guvernului turc, precum și chestia taxelor sanitare, care pot constitui greutatea pentru trecerea prin strâmtori, dă apoi amănunte asupra celor discutate în conferință, asupra conflictelor ivite, socotind că nu totdeauna ne-am apărat drepturile și situația specială ce avem în această problemă.

« După acestea a analizat sumar, convenția dela Montreux, arătând regimul stabilit.

« Drept încheiere a expus câteva observații despre caracterul revizionist al acestei conferințe, arătând poziția politică pe care o vor avea riveranii Mării Negre și atrăgând atenția asupra neajunsurilor izvorâte din noul regim, în special pentru noi.

« Această lucrare cuprinde o cercetare profundă și precisă a chestiunilor, întocmită sistematic, călăuzită de un spirit metodic și întemeiată pe cunoașterea deplină a felurilor lor aspecte.

« Forma cu o expunere clară și îngrijită este iarăși una din remarcabilele ei însușiri.

« Ea dovedește pe lângă cultura întinsă a autorului, însoțită de largime de vederi și multe păreri originale asupra subiectelor tratate.

« Înfățișat într'un chip relativ modest, studiul de față este nu numai o călăuză luminoasă pentru oricine dorește a cunoaște aceste probleme și cu atât mai mult pentru cei ce voiesc să le cerceteze mai amănunțit, dar și un îndreptar necesar juriștilor și acelorora, care prin situația lor, sunt chemați să aibă cuvânt în rezolvirea și aplicarea lor.

« Nu este de prisos să relevăm căldura cu care sunt privite, lămurite și apărate drepturile și interesele noastre.

« Putem, astfel, afirma că avem o carte de valoare, pentru care autorul merită să primească premiul la care a fost prezentată ».

9. *Premiul Vasile Pârvan*, de 30 000 lei, s'a acordat d-lui *Mihail Macrea* pentru scrierea « Monetele și părăsirea Daciei » (Cluj, 1940), precum și pentru lucrările d-sale arheologice, pe baza următorului raport al d-lui *I. Nistor*.

« D-l Mihail Macrea s'a făcut cunoscut prin numeroasele sale studii și cercetări arheologice și în deosebi în domeniul numismaticei antice. În 1936 a făcut săpături și pe teren, iar rezultatele lor le-a expus în publicația sa, « Castrul Roman dela Bologa ». Ca numismat, s'a afirmat în lucrările sale: Contribuțiuni la un repertoriu numismatic al Daciei; Monetele din cetatea dacă dela Costești și de curând în Monetele și părăsirea Daciei, lucrare serioasă și metodică pe care o prezintă la premiul Vasile Pârvan. În lucrarea aceasta autorul insistă cu pricepere și pătrundere asupra unei probleme în legătură cu continuitatea Românilor în Dacia. În sprijinul completei evacuări a Românilor din Dacia s'a adus între altele și pretinsa întrerupere a circulației monetelor romane în Dacia din timpul domniei lui Aurelian sau chiar mai dinainte, din timpul împăratului Gallienus. Afirmațiunea aceasta pe care o găsim mereu repetată și în lucrările mai nouă, a determinat pe d-l Macrea să pună din nou în discuție descoperirile monetare mai vechi și mai nouă, atât a celor care se datează înainte de Aurelian, cât și a celor din epoca lui Constantin-cel-Mare, pentru a constata întru cât pare întemeiat acest argument care s'a ridicat în contra continuității. În urma examinării conștincioase a bogatului tezaur de monete romane care s'au găsit pe teritoriul Daciei Traiane, d-l Macrea arată că în părțile sud-vestice ale teritoriului dacic și anume în Oltenia și Banat, nu numai că nu se opresc înainte de Aurelian, dar ele circulă fără întrerupere și după părăsirea oficială a Daciei, până târziu în epoca bizantină. În restul teritoriilor care alcătuiseră vechea Dacie romană, pătrunderea în număr mare a monetelor reîncepe în epoca lui Constantin-cel-Mare. Se poate deci vorbi de un hiatus de câteva decenii în circulația monetară, dar nicidecum încetarea ei pentru totdeauna. Faptul acesta remarcat încă de Mommsen nu poate constitui deci un argument pentru absența unei populațiuni romane la nordul Dunării, căci fenomenul întreruperii vremelnice în circulația monetară nu este specific. O întrerupere similară în seria monetelor romane a putut fi constatată de-a-lungul limesului roman până în regiunea Dunărei superioare. Și în aceste regiuni încetează circulația monetelor romane pe la jumătatea secolului al III-lea, pentru a reîncepe din nou în epoca lui Constantin-cel-Mare. În concluzie, autorul arată că în baza analogiilor cu împrejurările dela Rîn și dela Dunărea superioară se poate afirma că repunerea în circulație a monetelor romane se datorește populației dacoromane, care a rămas și după evacuarea oficială a Daciei la vetrele ei, reprezentând elementul de continuitate și tradiție în privința folosirii monetei romane ca mijloc de schimb. Ca încheiere, autorul insistă asupra

tezaurelor târziu din Dacia, care încep cu exemplare datând din imperiu și sfârșesc cu monete din secolul al IV—V-lea după Cristos. Tezaure de acest fel s'au desgropat la Borlova și Orșova, jud. Severin, la Starciova în județul Torontal, la Hunedoara și în pasul Vulcanului, lângă Hunedoara

«Având în vedere meritele lucrării d-lui Macrea, precum și preocupările sale arheologice dovedite prin cercetările și publicațiile sale continue în domeniul arheologiei, propun să i se acorde premiul Vasile Pârvan, ca o dreaptă răsplătă pentru munca sa științifică de până acum și ca încurajare și indemn pentru lucrările sale viitoare.

10. *Premiul C. G. Vernescu*, de 50.000 lei, s'a împărțit astfel:

15 000 lei s'au acordat d-nei *Ștefania Cristescu-Golopenția* pentru scrierea «Gospodăria în credințele și riturile magice ale femeilor din Drăguș (Făgăraș)». (București, 1940), (trecută dela Premiul Profesor George Vâlsan) pe baza următorului raport al d-lui *Dim. Gusti*:

«Lucrarea d-nei *Ștefania Cristescu-Golopenția*, «Gospodăria în credințele și riturile magice ale femeilor din Drăguș (Făgăraș)», 1940, întocmită pentru Congresul Internațional de Sociologie, ce trebuia să aibă loc la București în August 1939, are meritul a cerceta pentru întâia dată o serie de credințe și practice magice, culese de autoare la femeile și în gospodăriile lor dintr'un sat, și anume din satul Drăguș

«Cercetând aceste rituri și credințe magice în următoarele capitole ale gospodăriei: 1) *Casa*, ca sediu spațial al gospodăriei; 2) *Oamenii*, bărbatul, femeia, copilul, descântece, leacuri, scâldături; 3) *Animalele*, 4) *Munca*, în gospodărie, în grădină și la câmp, încheie acest studiu amănunțit prin a fixa 5) *Scopul* credințelor și riturilor domestice de ordin magic: sporul casei.

«Contribuția d-nei *Ștefania Cristescu-Golopenția* are însă mai ales meritul că pe baza unor investigații migăloase și concrete din domeniul vieții familiare strânse în jurul gospodăriei, ajunge la caracterizarea unei spiritualități, văzută prin prisma aspectului ei magic, ce stă în strânsă corelație cu funcția economică a gospodăriei, o caracterizare impusă de cercetarea gospodăriei ca unitate socială și care deschide perspective deosebite de cunoaștere pentru structura complexă și originală a vieții sociale rurale întregi, accentuând mai ales firul tradiției în viața de astăzi a satului românesc.

«Pentru metoda riguros științifică aplicată de autoare, citez lista bogată a informatorilor (pp 109—113), bibliografia dela pp. 115—116 și 27 de fotografii foarte reușite și instructive.

«Astfel de cercetări precise ne sunt în deosebi de necesare pentru cunoașterea nației românești și trebuiesc răsplătite și încurajate, pentru a arăta că au mai mult preț decât mai toate studiile de până acum, teoretice, abstracte și compilatorii. De aceea propun lucrarea spre premiere».

10.000 lei s'au acordat d-lui *Alexandru Filipașcu* pentru «Istoria Maramureșului», pe baza următorului raport al d-lui *I. Nistor*:

« În vremurile acestea de restrîște, pătrunde din depărtare la urechile noastre glasul Maramureșului prin cartea d-lui Filipașcu care vine să ne reamintească sbuciumările de ieri și suferințele de astăzi ale fraților noștri din valea Izei și a Marei. În cuvântul său introductiv autorul mărturisește însuși că prezintă publicității rezultatul îndelungatelor sale cercetări, fără pretenția de a fi elaborat un studiu complet al Maramureșului și întocmit după toate cerințele istoriografiei moderne. În fața acestei automărturisiri credem că nu mai este nevoie să arătăm lipsurile de metodă, insuficiența informațiilor și pe alocurea chiar absența de obiectivitate indispensabilă unui cercetător în domeniul istoriei naționale. De aceea ne vom strădui să arătăm părțile bune ale cărții și să insistăm asupra câtorva contribuțiuni nouă și sublinieri nimerite pe care autorul le relevă în cartea sa.

« Epoca veche daco-romană și medievală este tratată insuficient, cu toate că privitor la această epocă s'ar fi putut consulta numeroase lucrări de valoare. În schimb pentru secolele XIV și XV autorul se folosește de lucrarea lui Mihaly de Apșa care rămâne izvorul principal de informație pentru acea epocă. El relevă raporturile care au existat între Iancu-Vodă de Hunedoara și Maramureșul și în deosebi participarea Maramureșenilor din « armata neagră » a lui Matei Corvin la bătălia dela Baia. De asemenea se insistă asupra relațiilor de prietenie și de rudenie dintre Bartoleu sau Birtoc Dragfi și Ștefan-cel-Mare. După părerea autorului, alfabetul latin folosit în Moldova până la conciliul dela Florența, ar fi fost transplantat acolo de Maramureșeni. În timpul revoluției lui Dozsa aproape întreaga nobilime maramureșeană trecuse de partea iobagilor. Consecințele funeste ale acestei participări au fost etatizarea pădurilor și minelor precum și confiscarea bunurilor nemeșilor răzvrățiți. Moșile confiscate dela Români trecură asupra nemeșilor maghiari între care se găsea și faimosul codificator al hotărîrilor luate de dietele din Transilvania și Ungaria. În bătălia dela Mohaci și-au găsit moartea și mulți nemeși maramureșeni, în frunte cu Iacob Mircea, cu Ioan Dragfi, fiul lui Birtoc ș. a., încununând cu jertfa lor meritele de credință ale întregului neam al Dragoșizilor din Maramureș, care în opoziție cu Bogdanii din Moldova rămaseră credincioși coroanei ungare.

« Sub voievozii Ardealului, soarta Maramureșului n'a fost mai bună. La asupririle politice și la neajunsurile economice se mai adaugă și turburările religioase în urma propagandei calvine. În luptele contra Habsburgilor dela sfârșitul veacului al XVII-lea se distinse prin curajul și îndrăzneala sa *Puntea-Viteazu* din Budești, unde se păstrează cămașa sa de zale și coiful. Baladele populare cântă vitejia sa. În diverse capitolele se insistă asupra raporturilor culturale și economice cu Moldova. Bine prinsă este sdrobirea Tătarilor dela Borsa și vitejia protopopului Lupu Șandor. De asemenea se arată care era starea de spirit în Maramureș pe timpul războaielor contra lui Napoleon și în timpul revoluției dela 1848. Autorul aduce impresii personale din timpul războiului mondial și al luptei Maramureșenilor pentru libertate. Informațiunile acestea așa de prețioase apar în carte mai mult sub formă de cronică decât de expunere istorică, care

va trebui să fie scrisă. Epoca dela 1918—1940 este atinsă numai foarte sumar și lipsită de obiectivitatea senină a istoricului. Se vede că la alcătuirea cărții sale autorul se găsea sub impresiunea patimilor politice, care au zădărnicit dezvoltarea pașnică a Maramureșului sub dominațiunea românească.

« Unul dintre capitolele cele mai interesante din cartea d-lui Filipașcu este cel privitor la satele maramureșene și proprietarii lor din secolele al XIV și XV. În acest capitol găsim înșirate 160 de sate din Maramureș, cu numele lor în limba română, maghiară și ruteană și cu arătarea documentelor în care se face mențiune de ele. Capitolul acesta ca și cel ce ne înșiră pe comiții, vicecomiții și pretorii din Maramureș pomeniți în documente începând la 1300 și continuând până la 1848, vor înlesni foarte cercetările viitoare privitoare la Maramureș. Harta Maramureșului dela sfârșitul cărții contribuie foarte mult la înțelegerea și urmărirea celor cuprinse în expunere. Lipsește însă indicele de nume și localități, care nu trebuie să lipsească din nicio carte bună.

« În concluzie, putem spune că lucrarea d-lui Filipașcu este prima încercare de sinteză a istoriei Maramureșului. Ca atare ea are unele părți slabe, dar și foarte multe părți bune. Se pare că autorul s'a cam grăbit cu publicarea ei, dacă această grabă își găsește explicația sa în precipitarea prăpăstioasă a evenimentelor. Dar tocmai din aceste motive apariția cărții este mai mult decât bine venită, ca un glas de protestare și ca o afirmare hotărâtă a romanității Maramureșului. Pentru toate aceste considerațiuni cred că o asemenea lucrare merită să fie încurajată și de aceea o propun pentru premiul Vernescu de 50.000 lei, pentru lucrări sociale sau economice ».

10.000 lei s'au acordat d-lui *Al. Dima* pentru « Conceptul de artă populară ». (București, 1939), (trecută dela Premiul Dr. Cornel Nicoară), pe baza următorului raport al d-lui *Dim. Gusti* :

« Lucrarea d-lui *Al. Dima*, « Conceptul de artă populară », editura « Fundației pentru Literatură și Artă », 1939, are meritul de a întruni pentru întâia oară cercetări proprii pe teren, cu studii în bibliotecile străne, — dominând astfel bogata bibliografie a problemei (pp. 127—232) — pentru a lua apoi o atitudine personală și a da o contribuție nouă.

« Cele mai importante elemente ale problemei artei populare, ce formează obiectul unor mari controverse, sunt tratate de autor din cele trei puncte de vedere, arătate mai sus. Astfel în prima parte se ajunge la definirea artei populare, în deosebire de arta cultă și cea primitivă; în partea a doua se cercetează procesul de evoluție a artei populare, prin analiza celor doi factori colectivi ori individuali și, în sfârșit, în ultima parte se studiază procesul circulației artei populare.

« Atât de des desbătută problema a artei populare la suprafață ori unilaterală, își găsește în această lucrare a d-lui *Al. Dima* o tratare demnă de marea semnificație a problemei, pentru știință și pentru înțelegerea vieții noastre naționale.

« De aceea o propun spre premiere ca o recunoaștere a meritelor ei deosebite ».

4.000 lei s'au acordat d-lui *Dumitru Muster* pentru scrierea « Asupra notelor școlare. Cercetări docimologice ». (București, 1940), (trecută dela Premiul Statului Gh. Asachi), pe baza următorului raport al d-lui *S. Mehedinți* :

« Poate că niciodată nu s'a vorbit atâta de educație, ca în timpurile noastre. (Atunci prețuești mai mult sănătatea când ești bolnav).

« Din nenorocire, pedagogia e încă în plină transformare. Până mai ieri, toată nădejdea era în « calitățile înnăscute » ale pedagogului. De aceea și locul exagerat ce se dădea biografiei scriitorilor de opere pedagogice, dintre care unii s'au dovedit foarte rău educatori (Rousseau). Abia acum începem a ne ocupa de fenomenele pedagogice privite în esența lor. Unul din aceste fenomene este profesorul însuși.

« Se părea dela sine înțeles că profesorul este o valoare pozitivă asigurată, adică un om capabil să dea îndrumare tineretului, iar Statul îi cerea chiar să facă selecțiunea copilor, determinând pentru fiecare ins cea mai potrivită muncă profesională.

« Care e gradul de siguranță al acestor determinări ?

« Cercetarea experimentală a autorului lucrării de față, întemeiată pe analiza notării școlarilor și exprimarea ei grafică, a dat la iveală un fapt surprinzător : 58% dintre examinatori fac examinări ale căror rezultate nu-s valabile. Materialul statistic întrebuințat și diagramele construite pe temeiul aceluia material (o metodă nu se poate mai obiectivă) nu lasă nici cea mai mică îndoială asupra faptelor. *Docimologia*, adică practicarea științifică a examinării, este o ramură nouă a științei pedagogice. Sub îndrumarea colegului nostru, d-l Rădulescu-Motru, a apărut chiar o lucrare cu titlul « Principii de docimologie » (I. M. Nestor), iar « Cercetările docimologice » ale d-lui Dumitru Muster sunt un minunat exemplu de înnoire în pedagogia românească

« Știu că s'a făcut adeseori eroarea de a se aprecia lucrările după volum și osteneala autorilor, chiar când acea osteneală e stearpă. A face carte din cărțile altora e relativ ușor, dar fără niciun folos. A prinde însă firul unei metode nouă și a o pune experimental în aplicare e un merit real. Chiar câteva pagini care schimbă perspectiva unei științe pot fi mai de preț decât cea mai voluminoasă lucrare de compilație.

« De aceea, subsemnatul, cu cea mai adâncă convingere, propune premiarea lucrării de care e vorba, fiind încredințat că Academia în momentul când e la ordinea zilei reforma învățământului, va premia o lucrare menită să ajute întărirea școlii românești ».

II. *Premiul C. G. Vernescu*, de 35.000 lei, d-lui *Nicolae T. Buzea* pentru scrierea « Executarea hotărârilor penale după legiuirea penală » (Iași, 1940), pe baza următorului raport al d-lui *I. Ionescu-Dolj* :

« La premiul C. G. Vernescu, în valoare de 35.000 lei, între cele patru lucrări juridice prezentate, este și lucrarea *Executarea hotărârilor penale*

după leguîrea penală, a d-lui profesor de drept și procedură penală C. T. Buzea, dela Universitatea Mihăileană din Iași. Lucrarea — un volum de 377 pagini — e tipărită în cursul anului 1940, în condițiuni foarte bune, la Institutul de arte grafice Alexandru Terck, din Iași.

« D-l profesor Buzea e cunoscut lumii juridice penale, atât prin activitatea științifică intensă ce desfășoară la catedra și Institutul penal, vală-turat catedrei, cât și prin cele 12 lucrări în specialitate, publicate, plus două, ca publicațiuni ale Institutului penal de sub direcțiunea sa, lucrări, ale căror titluri se văd imprimate într'o listă pe ultima filă a volumului prezentat la premiu

« Asupra lucrării de care ne ocupăm, îndată după aparițiune, revistele de specialitate între care cităm *Pandectele Săptămânale*, Nr. 35—36 p. 777; *Arhiva de drept public*, Nr. 1/1940 și *Revista de drept penal și știință peni-tenciară*, Nr. 3—4/1940 p. 111, conțin aprecieri elogioase.

« Pandectele săptămânale o apreciază: « *o lucrare de mare valoare ju-ridică . . .* » iar *Arhiva de drept public* « *nu numai fondul acestei lucrări dar și forma în care e prezentată . . . cinstește pe autor* ».

« În adevăr, executarea hotărîrilor penale formează în concepțiunea codurilor penale faza a patra a procesului penal prin proces penal, înțe-legându-se toată activitatea procedurală, desfășurată în fața justiției în jurul unei infracțiuni, dela comitere până la definitivă ei solu-ționare, în conformitate cu principiile criminologice, de individualizare a pedepsei și de moralizare a infractorului, printr'o executare a pedepsei, în condițiuni impuse de știința penitenciară modernă

« Executarea hotărîrilor penale e partea cea mai importantă a pro-cesului penal, pentrucă pedeapsa reprezintă: finis et fructus legis.

« Sub codul din 1864, executarea nu era considerată ca făcând parte din procesul penal, ci din contră, ca având un caracter pur administrativ, pentrucă judecătorul nu avea niciun rol în executare. Rolul judecătorului mergea numai până la pronunțarea hotărîrii și pedepsei (dire le droit), după aceea executarea hotărîrilor se făcea de parchet, iar executarea pe-depsei privative de libertate se făcea sub supravegherea administrației penitenciare.

« Experiența a învederat că această separațiune a executării, de pri-mele faze ale procesului penal, e o eroare pentrucă procesul penal con-stituit o unitate care nu poate fi împărțită în bucăți, ci trebuie din contră, să aibă o concepție unitară, da capo al fine.

« De aceea, doctrina modernă e de acord ca rolul judecătorului să nu înceteze prin pronunțarea hotărîrii, ci din contră el trebuie să aibă un rol, să activeze, etc. și în executarea hotărîrilor și pedepselor.

« Mai mult, rolul judecătorului trebuie să treacă chiar și dincolo de zi-durile închisorilor, făcând parte din societățile de patronaj și interesân-du-se de reclasarea condamnatului pentru a nu recidiva.

« Noul cod, urmând această doctrină, a dat judecătorului un rol în executarea pedepsei și chiar după.

«Partea referitoare la executarea hotărîrilor penale e considerată atât de importantă din punct de vedere al penalității, că în doctrină s'a propus să se creeze un cod special al executării.

«Nouăle coduri penale nu au crezut necesar să facă un cod aparte, dar au creat pentru această materie o carte separată în cod, Cartea V, intitulată *Executarea hotărîrilor*.

«D-l profesor N. Buzea dela Facultatea din Iași, ca specialist și om de știință, înțelegând această nouă doctrină criminologică a codului, cunoscând și discuțiunea doctrinară, pentru că a participat la Congresul dela Palermo, a voit să dea un sprijin doctrinar aplicării codurilor, a tratat într'un volum de 377 de pagini materia «executarea hotărîrilor penale».

«D-l Profesor N. Buzea împarte materia executării în două: partea formală sau procedurală și partea de fond sau penitenciară.

«În volumul dat publicității, de care ne ocupăm, d-sa a tratat numai partea formală, promițând că într'un alt volum să se ocupe de partea penitenciară.

«După cum se vede, d-l profesor a hotărît să dea toată atențiunea acestei importante materii.

«Este de sigur un mare serviciu pe care d-l profesor îl face doctrinei, dar mai ales justiției.

«Autorul analizează toate problemele în legătură cu execuțiunea formală.

«Astfel, după o serie de observațiuni generale, asupra organelor de executare, asupra condițiunilor generale și speciale ale execuțiunilor și asupra hotărîrilor penale străine, trece la execuțiunea propriu zisă.

«Sub acest titlu se ocupă de modul de executare a pedepsei pecuniare și privative de libertate, de executarea pedepselor complementare și accesorii, de concursul de execuțiune între pedepse și de executarea pedepsei cu moarte

«Se ocupă apoi de măsurile de siguranță și executarea lor, precum și de concursul între măsurile de siguranță, de revocarea, de substituirea și întreruperea lor.

«Un capitol special e consacrat executării condamnățiunilor civile din hotărîrile penale și executării cheltuelilor penale de judecată.

«Într'o a treia parte se ocupă de obstacole la executare, tratând despre suspendarea condițională a executării pedepsei și efectele ei, despre examinarea și suspendarea temporară a executării pedepselor, despre contestațiunea la executare, atât a condamnățiunilor penale cât și a măsurilor de siguranță precum și de contestați la executarea condamnățiunilor civile.

«În fine, în partea finală, se ocupă de identificarea fizică a infractorilor (fișa antropometrică) și identificarea penală a infractorilor (cazierul judiciar) apoi despre contestați la înscrierea în cazier.

«Anularea hotărîrilor penale formează obiectul unei secțiuni speciale.

«Ultimele două secțiuni, cu care se termină lucrarea sunt referitoare la: trecerea în coloniile penitenciare și liberarea condiționată.

« După cum se poate vedea din cele expuse, lucrarea d-lui profesor Buzea, este o lucrare juridică meritorie prin aceea că pe lângă partea teoretică conține și indicațiuni de aplicare practică. »

« În aceste condițiuni credem că lucrarea d-lui profesor N. Buzea, merită a fi luată în considerațiune de Academia Română la premiul pentru care se prezintă ».

12. *Premiul Statului Gheorghe Asachi*, de 50 000 lei, s'a împărțit astfel. 25.000 lei s'au acordat d-lui *Olimpiu Boitoș* pentru scrierea « Raporturile Românilor cu Ledru-Rollin și radicalii francezi în epoca revoluției dela 1848 ». (București, 1940), pe baza următorului raport al d-lui *Alex. Lăpădatu* :

« Intr'un volum de 283 pagine din care 94 pentru introducerea istorică, iar restul pentru anexele documentare, d-l *Olimpiu Boitoș* tipărește, la Așezământul Cultural Ion C. Brătianu, un foarte întins și temeinic studiu cu privire la influențele și mediul în care s'a pregătit și format « ca să ia parte la viața publică a patriei lor, într'un spirit modern, progresist », tinerimea română aflată pentru studiu la Paris și, mai apoi, în exil, înainte și după 1848.

« În adevăr, până acum nu s'a studiat și înfățișat decât ideologia pe care această tinerime și-a însușit-o în capitala Franței, sub înrăurirea curentelor nouă de idei ce privește în special dreptul la libertate și independență a națiunilor supuse și aservite stăpânirilor despotice, idei propăvăduite cu zel apostolic, de celebri profesori dela Collège de France : Michelet, Quinet și Mickiewicz.

« Pe lângă acești iluștri maeștri ai cuvântului inspirat și profetic, tinerimea română dela Paris din epoca revoluțiunii dela 1848 a mai fost însă supusă și altor influențe, în ceea ce privește pregătirea și formarea ei, cum am spus, sub raport politic. Cea mai importantă din aceste influențe a fost aceea a lui Ledru-Rollin, pe care d-l *Olimpiu Boitoș* o cercetează foarte amănunțit în studiul său, în raporturile pe care tinerimea română le-a avut cu acesta și cu aderenții săi politici, în răstimp de aproape opt ani, în epoca atât de sbuciumată dar și atât de rodnică, din punct de vedere politic românesc a revoluției din 1848, aducând în expunerea sa o sumă de date nouă și prețioase pentru cunoașterea și aprecierea activității patriotice pe care tinerimea noastră din acea vreme a desfășurat-o în Apus.

« După ce expune cariera politică a lui Ledru-Rollin, d-l *Olimpiu Boitoș* trece la cercetarea raporturilor cu el înainte de 1848. Raporturile acestea nu au lăsat urme directe și precise. Ele însă sunt deduse din marea analogie dintre felul cum s'a dezvoltat revoluția dela Paris, condusă de Ledru-Rollin, și cea dela București, condusă, în același spirit și după aceleași metode, de cei mai înfocați aderenți ai radicalilor republicani din capitala Franței — Ion C. Brătianu și C. A. Rosetti. Asemenea din relațiile așa de apropiate, de intime, ale prietenilor lui Ledru-Rollin — Bataillard, Ulbach, Gambon, Blaise și Pillette — cu aceștia. Unul din ei,

Ulbach, arată chiar că revista « Les Ecoles », din comitetul căreia făcea parte Ion C. Brătianu și C. A. Rosetti, a fost fondată chiar în biroul lui Ledru-Rollin. Alte ocazii ce se mai ofereau tinerimii noastre dela Paris pentru a cunoaște mai de aproape pe Ledru-Rollin erau ședințele Camerei Franceze și faimoasele banchete republicane, la care participau, ca spectatori numai, marea masă a cetățenilor, pentru a asculta cuvântările conducătorilor politici ai vremii și pe care le frecventau și ai noștri.

« Examinând mai de aproape chestiunea analogiei dintre revoluția franceză și cea din Muntenia, autorul o vede mai întâi în modul de organizare și desfășurare a lor, apoi în anumite măsuri luate sub influența celor petrecute la Paris. Astfel: abrogarea pedepsei cu moartea, pe care guvernul francez o decretase la propunerea lui Louis Blanc, personalitate proeminentă a epocii, cu considerabilă influență asupra tineretului, care și-a desfășurat întreaga sa activitate politică în gruparea radicală a lui Ledru-Rollin și în zările acestuia, în înființarea de cluburi politice în capitală și alte orașe din țară, pentru propagarea ideilor revoluționare și organizarea aderenților noului regim și în instituirea unei comisii mixte, formată din reprezentanți ai proprietarilor și ai țăranilor, pentru discutarea problemei agrare, după modelul comisiei similare dela Paris pentru discutarea problemei muncitorești de acolo.

« Raporturile tinerimii române cu Ledru-Rollin, în timpul revoluției și republicii a doua, formează în expunerea d-lui O. Boitoș partea cea mai importantă, în care se cercetează, cum e firesc, locul pe care Românii, ca popor, îl aveau în conștiința politică a lui Ledru-Rollin și a tovarășilor săi de idei. Cercetarea aceasta se face pe baza articolelor și informațiilor cu privire la problema română din oficiosul partidului radical « La Réforme » și din celelalte ziare de nuanță radicală din Paris și anume: La Démocratie Pacifique, Le Peuple, La Révolution Démocratique et Sociale, La Vraie République Populaire și Le Travail Affranchi, — toate foarte conștiincios scrutate de autor, ca să scoată din ele tot ce se referă la evenimentele din țările române în timpul și după revoluția dela 1848. O atenție specială se dă ziarului « Le Courrier Français » al publicistului Xavier Durrieu, la care colabora și cunoscutul prieten a lui Ion C. Brătianu și C. A. Rosetti, Bataillard. Partea aceasta a expunerii se încheie cu o relațiune asupra intervenției în Parlamentul Francez în fa- vorul revoluției române, a deputatului L'Herbette.

« Ultima parte a studiului d-lui O. Boitoș, asupra raporturilor tinerimii noastre revoluționare cu Ledru-Rollin, privește timpul exilului acestuia în Belgia și Anglia. Raporturile acestea, foarte importante, întru cât e vorba de Comitetul democratic al exilaților români, care — mai întâi prin acțiunea lui Bălcescu și mai apoi prin aceea a lui Dumitru Brătianu — a intrat în legătură cu Comitetul revoluționar dela Londra de sub președinția lui Mazzini și ulterior chiar în constituirea și activitatea acestui comitet, sunt examinate foarte de aproape, aducând elemente nouă pentru cunoașterea și lămurirea lor.

« La fel de interesant este capitolul despre revistele exilaților români dela Paris: România Viitoare, Junimea Română, Republica Română, ca și ultimul capitol în care, ca încheiere, se arată noua orientare pe care anul 1853, începerea războiului Crimeei, avea să o aducă în atitudinea politică a exilaților noștri.

« Acestei introduceri istorice îi urmează, ca anexe, reproducerea din presa franceză, dela 2 Martie 1848 și până la 6 Decembrie 1849, a tuturor articolelor, corespondențelor, relațiilor și notelor cu privire la țările române și la politica lor, — toate culese de editor în timpul studiilor sale la Paris și care dau o vedere de ansamblu cât se poate de luminoasă asupra felului cum s'a repercutat în politica europeană problema română.

« Acestea fiind cuprinsul și valoarea cărții prezentată de d-l O. Boitoș la « Premiul Asachi », cred că trebuie să fie recomandată pentru acest premiu, dacă nu întreg, cel puțin la jumătatea lui. Țin să mai adaug — ceea ce nu este lipsit de interes și chiar semnificativ — că din atâtea mii de tineri români cari s'au perindat la studii la Paris, de sigur, între ei, foarte mulți zeloși și animați de cele mai frumoase sentimente patriotice, niciunul nu a fost îndemnat să cerceteze mai de aproape activitatea și rolul pe care l-au îndeplinit înaintașii lor de acolo, în epoca revoluției dela 1848. A trebuit să vină tineri din Transilvania care să scoată din Arhive și Bibliotecă materialul pentru cunoașterea și expunerea acestui rol și să o facă, aceasta nu numai cu mare râvnă și multă pricepere, dar și cu o iubire și ardoare, care le face cea mai mare onoare ».

10.000 lei s'au acordat d-lui *Anton Dumitriu* pentru « Logica Nouă ». (București, 1940), pe baza următorului raport al d-lui *P. P. Negulescu* :

« Autorul acestei lucrări era mai indicat, poate, ca alții, să studieze, pentru inițierea publicului nostru filosofic, curente nouă, atât de adânc influențate de evoluția matematicelor, ce și-au făcut apariția, de câțva timp, în logica tradițională. D-l Anton Dumitriu și-a luat licența în matematici înainte de a-și lua doctoratul în filosofie. Și, în calitate de asistent pe lângă catedra de filosofie și logică dela Facultatea de filosofie și litere din București, s'a simțit dator să dea celor ce studiază a doua din materiile acestei catedre o analiză mai amănunțită a formelor ei mai nouă.

« Plecând dela deosebirea dintre logica veche, a lui Aristotel, care era o logică a conceptului, autorul ne arată că logica nouă se silește a fi o logică a relației. Evoluția, care a dus dela cea dintâi la cea din urmă din aceste două forme ale logicei, a fost lungă. La originea ei ar putea fi pus Leibniz; conture mai precise n'a putut însă lua decât mai târziu, din veacul al XIX-lea înainte. Whewell, Boole, Stanley Jevons, A. Morgan, Bertrand Russel, în Anglia; Husserl, mai ales, în Germania; Schlick, Carnap, Franck, în fosta Austrie; Morris, Lewis, în Statele Unite; Boll, Rougier, în Franța; Peano, Burali-Forti, Padoa, în Italia, au fost principalii ei reprezentanți.

« După ce trece în revistă părerile acestor inovatori, autorul supune unei analize mai cuprinzătoare caracterele logicei nouă, ca știință formală,

și examinează apoi posibilitățile ei de constituire. Urmează problema adevărului, ca obiect al logicei, fazele logice ale inteligenței, problema realității, problema dualității subiect-obiect și a raportului dintre acești doi termeni, — ca cercetări prealabile. După care începe analiza formelor tradiționale ale logicei, paralel cu formele nouă ce tind a le lua locul. Teoria conceptului și logica, teoria claselor și aspectul matematic al logicii, teoria propozițiilor și logica relațiilor, principiul terțiului exclus și paradoxele lui, alcătuiesc partea cea mai însemnată a lucrării d-lui Anton Dumitriu.

« Se înțelege dela sine că o rezumare a acestor diferite capitole n'ar fi posibilă, într'un raport ce trebuie să rămână scurt, — pe de o parte din cauza abstracțiunii extreme a materiei și pe de alta din cauza formulelor pe care nu le-am putea reproduce. Trebuie să ne mărginim dar la o apreciere sumară a lor, — apreciere ce nu poate fi decât favorabilă. Expunerea clară și bine documentată, a nouălor forme pe care tinde să le ia logica, ajutând inițierea tinerimii noastre studioase într-o materie, în care nu i s'a dat până acum posibilitatea să pătrundă printr'un studiu mai amănunțit, scris în limba română, este cel dintâi din meritele pe care trebuie să i le recunoaștem autorului. Trebuie să adăugim, apoi, că observările critice și încercările personale de a indica posibilitatea unor soluții nouă ale unora din problemele pe care le discută, îi constituie un nou merit, ce trebuie luat în serioasă considerație. Părerile sale pot fi de sigur puse, și ele, în discuție, dar aceasta nu le micșorează valoarea. Fără valoare în filosofie, e numai ceea ce nu merită nicio discuție.

« Cu acest cuprins și cu aceste calități, lucrarea pe care d-l Anton Dumitriu o prezintă la premiul Gh. Asachi, nu numai că poate, dar trebuie să atragă atenția noastră. Dacă, spre a nu lăsa nerăsplătite alte lucrări meritorii, nu i s'ar putea acorda, în întregime, premiul solicitat, nu cred totuși că i s'ar putea refuza o parte mai însemnată dintr'însul.

8 000 lei s'au acordat d-lui Lt.-Colonel *Constantin Atanasiu* pentru scrierea « Psihologia și Pedagogia Ordinului ». (București, 1940), pe baza următorului raport al d-lui General *Paul Teodorescu* :

« Lucrarea « Psihologia și pedagogia ordinului » prezentată de d-l Lt.-Colonel C. Atanasiu cuprinde patru părți :

« *Partea I* : Psihosinteza ordinului și Calitățile ordinului.

« *Partea II* : Judecarea unei situații tactice și hotărîrea luată.

« *Partea III* : Deprinderea de a da ordine și probleme psiho-pedagogice în legătură cu darea ordinelor.

« *Partea IV* : Statele-Majoare și funcționarea lor. Aptitudinile și formarea ofițerului de Stat-Major. Metoda de lucru.

« Toate aceste părți sunt tratate cu competență tehnică și gândire filosofică, cu obiectivitate și originalitate.

« Intreaga expunere este dominată de două caracteristici importante : caracterul militar și caracterul practic al lucrării.

« In tratatele vechi, psihologia militară era mai mult cu numele, fiindcă ea consta dintr'o repetare a cunoștințelor de psihologie generală, fără

niciun raport la viața ostășească și la psihicul soldatului, conducător sau simplu executant; pe când în această lucrare, autorul, pornind dela realitatea militară și dela organul viu al armatei, cercetându-i nevoile, urmându-i acțiunile și explicând faptele, face adevărată *psihologie militară*.

« De altă parte, autorul, nu dezvoltă subiectul în mod teoretic și abstract, ci folosind știința psihologiei și a pedagogiei, în cadrul unor cazuri concrete, din timpul războiului sau din timp de pace, analizează: *personalitatea șefului, valoarea concepției, spiritualitatea Statului-major și calitatea ordinului*, așa cum acestea reies din documentele ce au servit la desfășurarea unei operațiuni, făcând astfel *operă practică*.

« Această lucrare, reprezentând un început serios de psihologie și pedagogie militară aplicată, merită să fie încurajată și în consecință sunt de părere să fie distinsă cu o parte din Premiul Asachi ».

7.000 lei s'au acordat d-lui *Matei Gr. Peucescu* pentru scrierea « *Impăratul Marcu Aureliu Filosoful* » (București, 1940), pe baza următorului raport al d-lui *Nicolae Bănescu* :

« Lucrarea închinată vieții și operei împăratului filosof iese, prin însușirile ei, din comun.

« Ea se deosebește în două părți: cea dintâi se ocupă de *om*, schițându-ne, după izvoare, factorii care au determinat personalitatea lui Marcu Aureliu și ecoul pe care această personalitate l-a trezit la contemporani și urmași. Un capitol special e închinat, în această expunere, domniei străbătute de marea criză ce se abătuse atunci asupra imperiului, și autorul fixează opera de energie a împăratului, în acele grave împrejurări.

« Partea a doua ne înfățișează pe *filosof*. D-l Peucescu crede, cu atât de puțină până acum, că în Cugetările lui Marcu Aureliu, așa cum s'au transmis, trebuie să vedem fragmentele unei opere pierdute, din care s'au extras cugetări și pasaje mai caracteristice. D-sa încearcă deci a reconstitui, ca sistem, opera primitivă, în care se cuprinde o privire generală asupra lumii și umanității. Printr'o analiză amănunțită a filosofiei lui Marcu Aureliu, autorul precizează cu metodă ideile sistemului raționalist al acestei filosofii.

« După studiul istoric, atât de frumos, pe care regretatul V. Pârvan l-a închinat, acum douăzeci de ani, interesantei figuri a împăratului-filosof, noua lucrare a d-lui Peucescu își păstrează valoarea, coborîndu-se adânc în cugetarea filosofului, pentru a prinde sensul doctrinei lui.

« Expunerea e vie și chiar frumoasă, afară de unele stângăcii ale limbii — care vin din cultura franceză a autorului.

« În concluzie, noi propunem această bună lucrare măcar pentru o parte a premiului la care este prezentată ».

13. *Premiul Dr. Cornel Nicoară*, de 12.000 lei (*divizibil*), s'a acordat în întregime d-lui *Teodor Balan* pentru « *Documente Bucovinene* », volumul IV, 1720—1745 ». (Cernăuți, 1938), pe baza următorului raport al d-lui *Ion Nistor* :

« D-l Dr. Teodor Balan, profesor secundar și docent universitar este unul dintre cei mai harnici și mai fecunzi cercetători bucovineni. Numeroasele sale studii cuprind un vast teren din istoria Moldovei și în deosebi a Bucovinei. Lucrarea sa *Vornicia în Moldova* a trezit un interes general și i-a servit ca teză de abilitare ca docent pentru istoria română la Universitatea din Cernăuți. Bine documentate sunt scrierile sale: Suprimarea mișcării naționale din Bucovina în timpul războiului mondial. Familia Hurmuzaki și rolul ei politic și cultural în Bucovina, formează subiectul unor cercetări făcute în Arhiva din Cernăuți și date publicității. În 1938 a apărut monografia sa asupra lui Dimitrie Onciul cu informațiuni nouă culese din Arhiva din Cernăuți. Din cercetările sale arhivistice au pornit și publicațiile sale în legătură cu refugiații moldoveni în Bucovina din anii 1822 și 1848 precum și cu emigranții poloni în Bucovina și Moldova în secolul al XIX-lea. La acestea se mai adaugă și un mănușchiu de cercetări mai restrânse care aduc însă totdeauna informațiuni interesante și deschid drumuri nouă de cercetare și adâncire.

« Volumul prezentat la premiul Nicoară este al IV-lea din colecția sa de documente bucovinene, culese din arhivele din Cernăuți, cuprinzând actele din anii 1720—1745 privitoare la proprietățile rurale din cuprinsul Bucovinei. Actele mai vechi au apărut în volumele I—III din această colecție. În volumul IV autorul ne prezintă 162 de documente moldovenesti. Acestea sunt acte domnești de danie și de împărțire, acte de vânzare, cumpărări, împărțiri și moșteniri de moșii, precum și numeroase acte de hotărnicie. Din cuprinsul lor vedem perindându-se în fața noastră un mare număr de boieri moldoveni, unii purtători de nume celebre ca Tăutu, Cantacuzino, Neculce, Paladi, Moțoc, Balș, Barnovski, Giurgiuivan, Murguleț, Gafencu, Hurmuzaki ș. a. De asemenea găsim pomenite mai toate satele din Bucovina în contextul documentelor. Unele din aceste documente sunt reproduse după originalul moldovenesc, altele s'au păstrat numai în traducere germană. Pe acestea d-l Balan le tălmăcește în românește, însoțindu-le cu note personale și cu arătarea locului unde se păstrează sau unde au mai fost publicate.

« La sfârșitul volumului autorul ne prezintă un bogat și bine întocmit indice cu arătarea numelor de persoane, de localitate și de lucruri. Vrednică de reținut este lista dregătorilor și slujbașilor, pomeniți în documentele publice, listă care înlesnește foarte mult utilizarea colecției și folosirea ei pentru studii și cercetări asupra arhondologiei Moldovei. Ceva caracteristic pentru regiunea de hotar care era Țara de sus a Moldovei, este numărul mare de *căpitani*, cu căpitanii de Coțmani și Cozmeni în frunte.

« Colecția de documente a d-lui Balan este bine studiată și publicată cu îngrijire și metoadă. Ea este o lucrare conștiincioasă și vrednică de toată lauda. Așa fiind, cred că ea merită să fie încurajată de Academie. Premiul Nicoară este prea mic pentru a răsplăti munca și străduința unui cercetător așa de apreciat ca d-l profesor Balan. Totuși cred că premiarea lucrării sale va putea constitui cel puțin o recompensă morală pentru

autor, și de aceea propun să i se confere întreg premiul Nicoară, o bine-meritată răsplată a rodnicei sale activități în ogorul istoriei moldovenești ».

14. *Premiul Profesor George Vâlsan*, de 15.000 lei, d-lui *Nicolae Dragomir* pentru scrierea « Oierii Mărgineni în Basarabia, Crimeea, Caucaz și America de Nord ». (Cluj, 1939), pe baza următorului raport al d-lui *S. Mehedinți* :

« Profesorul clujan privește rând pe rând cauzele desvoltării și apoi ale decăderii oieritului Mărginenilor în Carpații românești, în Basarabia, Crimeea, « Căpcaz » și restul Rusiei, sfârșind cu cei din America de Nord. Vieța pastorală e privită sub toate aspectele, ținând seamă și de anexele ei: industrializarea produselor și negoțul legat de oieri.

« Cine vrea să-și dea seamă cât de falsă a fost concepția filologilor care au așezat pe Români între « nomazi », va găsi aci destule fapte lămuritoare spre a înțelege deosebirea între transhumanța și cazul cu totul special al nomadismului.

« Bogăția de material, nu atâta din cărți, cât din documentare personală, dă acestei lucrări o însemnătate netăgăduită. Indrăznesc să afirm că nimeni nu va putea avea o idee destul de limpede despre vieța poporului nostru, fără s'o consulte. Nu numai antropogeografii, dar și etnografii și istoricii vor afla aci informații de cel mai mare preț asupra trecutului românesc. Formula atât de întrebunțată astăzi « spațiu vital », nu va putea fi înțeleasă cum se cade de niciun cărturar, fără ajutorul hărților schițate de autor.

« Și dacă ținem seama că drumurile Mărginenilor au contribuit în mare măsură la unitatea sufletului românesc », indicând de timpuriu hotarele în care trebuia să se întrească Statul nostru, subsemnatul recomandă cu cea mai adâncă convingere lucrarea de față pentru premiul care poartă numele răposatului profesor George Vâlsan ».

15. *Premiul I. Oroveanu*, de 70 000 lei, s'a împărțit astfel :

25.000 lei s'au acordat d-lui *Mircea Petrescu* și d-nei *Aurora Suțianu* pentru « Nutriție și Dietoterapie. Alimente-Regimuri ». (București, 1940), pe baza următorului raport al d-lui Dr. *M. Ciucă* :

« Printre manualele medicale apărute la noi, lucrarea d-lui Mircea Petrescu și a d-nei Suțianu se impune nu numai prin valoarea sa științifică și de aplicație practică curentă în îngrijirea bolnavilor ci și prin forma remarcabilă în care este prezentată.

« Observațiunile clinicienilor și cercetătorilor din țările, care au înregistrat progrese reale în materie de nutriție și dietoterapie și *vasta experiență a autorilor*, rezumate într'un volum de 433 pagini, pun la dispoziția medicilor, infirmierelor și bolnavilor, datele cele mai nouă în domeniul dietoterapiei. În adevăr, un diagnostic precis și terapeutică cea mai adecuată riscă să rămână fără folos pentru bolnav dacă nu se asociază un regim dietetic potrivit fiecărei boale și diferitelor stadii ale infecțiunii.

« Originalitatea lucrării constă și în recomandațiunile autorilor asupra celei mai juste întrebunțări a produselor alimentare locale, aducând

astfel un aport important « economiei regimurilor alimentare » la îndemâna tuturor bolnavilor și chiar a celor cu mijloace reduse.

« În prima parte a acestui manual, medicul găsește un rezumat clar al celor mai nouă noțiuni de fiziologie a *nutriției normale*; necesitatea de energie și metabolismul bazal, rația de întrebuințare după anii de vârstă, mecanismul digestiei, elementele nutritive (plastice energetice și regulatorii), vitaminele; forma și cantitățile sub care se găsesc aceste elemente în alimentele de origine animală și vegetală, etc., etc., sunt descrise și redată cu o rară concizie și claritate

« Partea II-a a lucrării se referă la dietoterapie și regimuri alimentare în boalele acute, cronice și constituționale; pentru fiecare afecțiune în parte se dau noțiuni precise de dietoterapie în raport cu forma clinică și stadiul fiecărei boale. Metodele de preparare a alimentelor, care intră în alcătuirea unui regim, sunt descrise. Infiriera ca și gospodina vor găsi în această parte a lucrării indicațiuni practice prețioase pentru executarea regimurilor.

« În ultima parte a lucrării, cei interesați vor găsi un număr de tabele unde sunt examinate 54 de regimuri diferite. compunerea lor, cantitățile necesare, calculul în calorii, conținutul în vitamine etc. Această vastă documentație este foarte utilă pentru cei care se ocupă de boalele nutriției și de avitaminoze în special. Cu ajutorul acestor tabele se poate ușor stabili valoarea nutritivă a diferitelor regimuri și stabili eventual principiile de bază pentru nutriția diferitelor grupe de populații. E suficient a reaminti aici problema gravă a pelagrei la noi în țară pentru a atrage odată mai mult atențiunea asupra acestei valoroase lucrări

« Propun ca lucrarea d-lui Mircea Petrescu și a d-nei A. Suțianu să fie luată în considerație la distribuirea premiului Oroveanu, acordându-i-se o parte importantă a acestui premiu ».

15.000 lei s'au acordat d-lor Prof. Dr. G. Băltăceanu, C. Vasiliu, S. Constantinescu și B. Concister pentru « Contributions à l'étude des vitamines. L'alimentation. Recherches sur les vitamines des aliments roumains ». (Bucarest, 1940), pe baza următorului raport al d-lui Dr. C. I. Parhon.

« E o lucrare de 77 pagini făcută în Institutul de Fiziologie a alimentației, depinzând de Ministerul Muncii.

« După câteva considerațiuni generale asupra vitaminelor, autorii studiază necesitatea organismului de aceste substanțe așa cum rezultă din lucrările de până acum și metodele de dozare. În ultima parte autorii dau propriile lor cercetări refritoare la vitaminele conținute în alimentele din carne și viscere de diferitele specii de mamifere, pasări, pești, produse de carne conservată, lapte și derivatele sale, legume, fructe, diferite conserve.

« Rezultatele concordă în general vorbind cu acelea găsite de autorii care au studiat chestiunea în alte țări. Această constatare e însă departe de a micșora valoarea lucrării.

« Din contra, un astfel de studiu referitor la conținutul în vitamine a alimentelor proaspete sau conservate la noi în țară e din cele mai bine venite.

« Autorii au practicat un însemnat număr de analize de alimentele cele mai variate. Această cercetare a necesitat o muncă considerabilă.

« În aceste condițiuni consider de datoria mea să propun această lucrare pentru premiul Oroveanu ».

15 000 lei s'au acordat d-lui *Andrei Cârstea* pentru « *Apendiculo-Duodenita* » (București, 1940), pe baza următorului raport al d-lui Dr. *D. Danielopolu* :

« *Andrei Cârstea — Apendiculo-duodenita* este o lucrare bine făcută care aduce și contribuțiuni originale importante. Ea poate fi consultată cu folos de oricine se ocupă de această chestiune ».

15 000 lei s'au acordat d-lui *Titu Vasiliu* pentru « *Manual de Anatomie patologică clinică* ». (Cluj, 1939), pe baza următorului raport al d-lui Dr. *N. Ionescu-Șișești* :

« Lucrarea d-lui profesor Vasiliu este o carte didactică, elementară, concepută pentru studenți. E cursul însuși al profesorului de Anatomie patologică, îmbogățit cu figuri numeroase de piese proprii, sau împrumutate din alte tratate.

« Ideile conținute în ea sunt cele clasice, mai mult sau mai puțin puse la punct cu cercetările recente, în măsura afinității autorului pentru cutare sau cutare grup de cunoștințe. Căci volumul se ocupă de leziunile anatomice întâlnite în toate organele corpului uman, luând în considerare toate cauzele.

« Având un atât de mare câmp, volumul, cu toate cele 890 de pagini ale lui, e nevoit să prezinte chestiunile în chip succint. Nevoia de sistematizare e cu atât mai imperioasă.

« Conținutul manualului d-lui profesor Vasiliu e prezentat după un plan nou. E cel mai important dintre lucrurile nouă din el. Autorul ține de altminteri la această prezentare, e satisfăcut de ea și voiește s'o scoată în relief dela primele fraze ale introducerii cărții. Ea consistă în a abandona tratarea materialului după organe, cum se face în mod obișnuit, ci de a-l încadra în marile procese histologice, sau în marile grupe de cauze.

« Tentativă lăudabilă în sine, dar greu de realizat în practică, pentru că și cauzele și procesele histologice sunt mai puțin schematice decât o vom noi, sau sunt adeseori multiple și nu pot să intre în totalitatea lor în cadrele pe care le-am trasa. Alteori de altminteri autorul nu este consecvent cu propria lui clasificare.

« Astfel sindroamele sanghine (Cap. XIV) sunt separate de turburările circulației (cap. II); turburările de metabolism sunt tratate în capitolul proceselor degenerative (cap. III); « patologia sarcinei » este pusă toată în capitolul proceselor inflamatorii (cap. IV); hipertrofiile osoase și ghomatoza cavitată, care sunt boale proliferative, sunt așezate în capitolul

proceselor « degenerative », cu toate că autorul deschide un capitol special pentru procesele proliferative (cap. XII); emfizemul pulmonar, care este o scleroză pulmonară, foarte adesea de origine tuberculoasă, este pus împreună cu herniile, în capitolul « schimbărilor de formă și de loc » (cap. XIII), etc.

« Stilul nu păcătuiește printr'un exces de claritate. Capitoale, cum sunt acelea despre alergii, despre hereditate, sau despre imunitate, au nevoie să fie cunoscute de mai înainte de către cititor pentru a fi înțelese, cu toate că lucrarea nu părăsește nicio clipă nivelul școlăresc și elementar. Un autor, când e citat, e pusă în paranteză lângă el naționalitatea și secolul când a trăit.

« Cuvintelor tehnice li se dă originea etimologică, care, din nefericire e adesea greșită. Astfel, alegând dintr'o serie, cuvântul imunitate vine pentru d-l Vasiliu dela « in : nu și munis : a servi » p. 329. Însă, cuvântul imunitate nu are această etimologie; munis nu este verb, nu însemnează a servi și nu are nicio legătură cu imunitatea.

« Cu toate aceste observații, lucrarea d-lui profesor Vasiliu reprezintă munca îndelungată a unui dascăl la laboratorul său și pentru studenții săi. E o realizare în efortarea noastră universitară de a elibera pe studenți de tratatele străine, dându-le tratate românești.

« Lucrarea e admirabil tipărită pe hârtie de cretă și conține 951 de figuri care ilustrează textul.

« Ea merită recomandarea la o parte din premiul Oroveanu ».

16. Din *Premiul Dr. Em. Riegler*, de 12.000 lei, s'a acordat o parte de 6.000 lei d-lui Dr. *George D. Vintilă* pentru lucrarea « Conduita în dystociile basinelui osos ». (București, 1940), pe baza următorului raport al d-lui Dr. *C. I. Parhon* :

« Lucrarea reprezintă un volum în 4°, de 285 pagini cu 112 figuri. Condițiunile tehnice de imprimat au fost din cele mai bune.

« În ce privește conținutul ei, acesta este de tipul didactic, scris de un foarte competent și conștiincios cunoscător al chestiunii, astfel încât toți cei ce se interesează de problema tratată vor găsi în această carte datele necesarii.

« Pe lângă datele clasice, găsim în acest volum și observațiuni personale ale autorului. În ultima parte a lucrării autorul ne dă un studiu statistic referitor la basiniile distocice observate pe un total de 29.099 femei ce au venit să nască în Institutul Clinico-obstetrical « Maternitatea » din București între anii 1930—1939, indicând și tratamentul ce s'a întrebuințat, tratament pe care îl studiază în mod comparativ, cu acela făcut în diferite centre străine.

« În rezumat, e vorba de o lucrare didactică de o incontestabilă valoare, căreia autorul, prin contribuția personală pe care o aduce îi dă și un caracter original.

« Lucrarea merită a fi luată în considerare pentru decernarea premiului pentru care a fost prezentată ».

17. *Premiul Dr. Victor Babeș*, de 20.000 lei, s'a acordat d-lui *S. Nicolau* pentru lucrarea « *La septinevrite rabique et quelques conséquences théoriques découlant de son étude* ». (București, 1940), pe baza următorului raport al d-lui *Dr. N. Ionescu-Sișești* :

« Lucrarea d-lui profesor Nicolau este o sinteză a rezultatelor obținute de d-sa în cursul a mai mulți ani de cercetări în laborator și, în cea mai mare parte, comunicate la societățile savante franceze, aduse în congresele internaționale, sau publicate în *Analele Institutului Pasteur* din Paris.

« Insuși termenul de « septinevrite » a fost creat de d-sa, voind să exprime prin el « generalizarea agentului invizibil în sistemul nervos periferic, pe calea nervilor, cu sau fără produceri de leziuni manifeste în trunchiurile sau în firișoarele nervoase ».

« Noțiunea de septinevrită produsă de un virus invizibil în sistemul nervos este în spiritul autorului omologul noțiunii de septicemie produsă în sânge de un microb vizibil. Ea a fost primită și întrebuițată ca atare de cercetătorii care au lucrat ulterior în acest domeniu.

« D-l Nicolau dovedește că generalizarea în sistemul nervos se face fie pe cale centrifugă, fie pe cale centripetă, fenomenul aparținând de altfel nu numai virusului rabic, ci și virusului maladiei Borna, virusului neurovaccinal, virusului herpetic, ca și celui poliomielitic.

« Virusul rabic de stradă inoculat în creierul iepurilor se găsește în chip constant după moarte în nervii periferici până în cele mai mici firișoare subcutanate. Din experiențele d-lui Nicolau rezultă că această generalizare se poate face cu o repeziciune care nu depășește întotdeauna 5 zile. Fragmente din nervii periferici inoculate la animale receptive se dovedesc generatoare de turbare.

« Mecanismul intim de diseminare a virusului a preocupat o mulțime de experimențatori. Fără a elimina cu totul calea limfatică, d-l Nicolau susține că virusul se propagă de-a-lungul axonului însuși. El dovedește, în tot cazul, că teoria propagării virusului, prin vaccinare continuă înapoia lui, este o eroare.

« Un alt capitol din lucrarea d-lui Nicolau este consacrat corpusculilor lui Negri a căror producere și semnificație a fost atât de discutată în turbare. Din cercetările autorului rezultă că corpusculii descriși de Negri iau naștere în celulele cu un potențial defensiv ridicat și sunt constituiți din germeni aglutinați, degenerați și lipiți în bloc. Nu poate fi deci vorba, pentru el, de considerarea virusului rabic ca un protozoar cu formă de multiplicare pansproblastică.

« Extrem de important este capitolul în care d-l Nicolau arată cum a reușit să producă reversibilitatea virusului fix și retransformarea lui în virus de stradă. O mulțime de cercetători făcuseră înaintea sa astfel de tentative, dar fără rezultat. Astfel că virusul fix apărea în adevăr ca vrednic de numele său. D-l Nicolau reușește să-i redea proprietățile primitive inoculându-l în serie, nu în creier, ci în nervii periferici. De aci un lung comentariu asupra adaptării acestor varietăți de virusuri la porțiuni speciale

dintr'un sistem tisular și a explicării pe această cale a nivelurilor diferite de virulență în raport cu această adaptare.

« Lucrarea d-lui Nicolau conține, pe lângă rezultatele nouă, o sumă de idei care deschid orizonturi neexplorate de cercetare sau sugestii terapeutice.

« Ea merită în cel mai înalt grad să fie distinsă de Academie cu premiul Victor Babeș ».

18. Din *Premiul V. Adamachi*, de 5.000 lei (divizibil) s'a acordat o parte de 3.000 lei d-lui Dr. Ing. *Ion Vlădea* pentru « Compresorul motorului de avion » (București, 1940), pe baza următorului raport al d-lui *N. Vasilescu Karpen* :

« Rolul covârșitor îndeplinit de avioane în războiu a determinat neîncetate perfecționări în tehnica și teoria acestor mașini.

« Nevoia de a sbura la înălțimi din ce în ce mai mari, unde aerul și deci oxigenul necesar arderii combustibilului devine din ce în ce mai rar, a făcut necesară întrebuintatea, pe lângă fiecare motor de avion mai important, a unui *compresor* care la înălțime să dea aerului aceeași presiune ca pe sol.

« Acest aparat — Compresorul motorului de avion — face obiectul lucrării de față.

« Cum este și natural, autorul a trebuit să culeagă cea mai mare parte din cuprinsul lucrării sale din publicațiunile existente, și a făcut-o cu mult discernământ. Lucrarea are însă și părți originale, rezultat al cercetărilor întreprinse de autor în uzinele I.A.R. din Brașov.

« Este o lucrare foarte serioasă, care îmbogățește literatura noastră tehnică, încă foarte săracă și corespunde unei reale nevoi, mai ales dacă vom continua să avem o industrie mecanică proprie

« Merită cu prisosință premiul sau cel puțin o parte însemnată din premiu ».

19. *Premiul Dr. Calistrat Grosavici*, de 5.000 lei, s'a acordat d-lui Dr. *I. Făgărășanu* pentru lucrarea « *Recherches anatomiques sur le sympathique lombaire* » (Bucarest, 1938), pe baza următorului raport al d-lui Dr. *N. Ionescu-Șișești* :

« Intervențiile chirurgicale pe simpaticul lombar, fie în scop de a înlătura durerea, fie în scop de a accentua circulația în segmentul infra-lombar, au dat rezultate foarte inconstante.

« D-l Făgărășanu crede că ineficacitatea frecventă a acestor operații vine nu numai din imperfecțiunile de tehnică, ci și din necunoașterea desăvârșită a anatomiei plexului vegetativ în această regiune.

« Lucrarea d-sale expune cercetările pe care el le-a întreprins pentru a lămurii situația reală a ganglionilor lombari, cu cordoanele lor intercalare și legăturile lor cu rădăcinile spinale corespondente prin ramurile comunicante.

« Astfel d-l Făgărășanu arată că alături de ganglionii cu topografie clasică există ganglionii aberanți, unii dintre ei la mare distanță, ascunși

de masa mușchiului psoas iliac. Numărul lor nu corespunde metamerelor vertebrale, ci adesea mai mulți ganglioni se contopesc într'o masă celulară unică, spre care converg ramurile comunicante și cordoanele mai multor etaje vertebrale.

« Segmentele interganglionare nu sunt întotdeauna unice și simple, ci se ramifică adesea în mai multe fire care ajung separat și pe drumuri îndepărtate la ganglionii situați deasupra sau dedesubt.

« Alte cercetări au fost îndreptate în spre constituția și topografia ramurilor comunicante lombare. Autorul a încercat să precizeze numărul și direcția lor pentru fiecare rădăcină cerebro-spinală lombară.

« Toate aceste cercetări au fost întreprinse pe un număr important de piese. Când s'au ivit îndoieli asupra autenticității anatomice a unui ganglion simpatic situat la o mare distanță de topografia lui normală, autorul a pășit la studii histologice asupra lui pentru a clădi toate afirmațiile sale pe dovezi reale.

« Lucrarea posedă o bogată iconografie de piese microscopice, care înlesnesc pentru cititor localizarea și aspectul multiplu al elementelor nervoase care compun plexul lombar.

« Iar la sfârșit, un amănunțit capitol al consecințelor chirurgicale, care se degajează din cercetările autorului și în același timp o explicație anatomo-fiziologică a eșecurilor rezultate în trecut din necunoașterea acestor date.

« În total lucrarea este conștiincioasă, solidă și scrisă cu metodă și claritate.

« Ea merită să participe la premiul pentru care a fost prezentată ».

20. *Premiul de Virtute Mavroyeni în București*, în valoare de 100.000 lei s'a acordat d-nei *Galina Georgescu* (Galia Tudor), din București, pe baza următorului raport al preotului *Nicolae M. Popescu* :

« După cum este cunoscut, Academia Română acordă și în anul acesta premiul de virtute Mavroyeni înfăunțat de răposatul Alexandru Spiridon Mavroyeni din Atena, în memoria fostului Domn al Țării Românești Nicolae Mavrogheni (April 1786—19 Iunie 1790).

Valoarea premiului este de 100.000 lei și va fi acordat, potrivit testamentului, « fără distincție de rasă sau religie, unei persoane sau unei familii onorabile, sărace, care își câștigă existența prin muncă încordată și s'a distins prin fapte de devotament, de abnegație și de jertfă, fie către aproapele său (rudă sau nu), fie către societate. Această persoană sau familie trebuie să locuiască în București sau în com. suburbane ».

Potrivit acestor rândueți, cancelaria Academiei Române a primit, în urma publicării premiului, cererile a 51 de candidați care împlineau dispozițiile, adică pe lângă cerere locuiau în București sau în comunele suburbane ale Bucureștilor, iar Comisia premiului compusă din 7 membri a primit aceste cereri împreună cu actele lor și cercetându-le cu toată scrupulozitatea a crezut că le poate împărți în categoriile următoare :

I. Cererile a 7 *văduve*, unele fără copii, dar sărace, altele crescându-și copiii cu greutate. Ne înduioșează sărăcia și greutatea văduvelor, dar cererea lor nu intră în prevederile testamentului.

II. Cererile a 7 *pensionare* cu pensii mici și cu unele greutăți. Nici micimea pensilor nu intră în litera testamentului.

III. Cererile a 11 *funcționare, lucrători și un pensionar* care-și cresc copiii iar unii și-au ajutat frați, surori sau părinți. Dar testamentul cere mai mult.

IV. Cererile a 12 persoane, bărbați sau femei care concurează pe temeiul de sărăcie, de boală sau pentru creșterea copiilor. Ar fi vrednici de ajutor, dar nu din acest premiu.

V. Cererile a 9 persoane care sunt vrednice de amintit pentru energia lor. Iată o servitoare care trimite de 11 ani toată leafa ei acasă la familia-i numeroasă. Iată un meseriaș mozaicar care ajută pe alții după puterea lui (cu 100 lei, 300 lei) și care « vrea să știe dacă mai sunt oameni ca el în lumea asta ». Iată o maestră de lucru, energică, răzbătătoare; și-a adus în București toată familia (4 frați și mamă) și i-a căpățuit pe toți; iar acum mulțumită se gândește să-și croiască proprie căsnicie. Iată un invalid de război care-și croiește altă ocupație și își crește copiii, cinci la număr ținându-le haine în casă și pregătindu-le singur pâine bună din grâu pisat în casă. Două surori și-au crescut frații orfani, dintre care doi au căzut în războiul nostru cel mare. Iată o învățătoare bolnăvicioasă care ajută surori și nepoți. Iată un orfan dela vârsta de 7 ani, azi funcționar, a crescut două surori, le-a căpățuit; iar acum ar dori să studieze în străinătate. Iată un mecanic-pensionar care face donații la școli și la alte instituții după puterea lui. Iată, cu îndreptățită mândrie, scrie o văduvă de război care cu energie și în cinste și-a crescut odraslele: « am șase băieți, oameni de onoare; șase ostași ca niște brazi ».

Prețuim vrednicia și cinstea acestor candidați și ne bucurăm că în neamul nostru se află astfel de persoane, pilde de urmat.

VI. Din cele 5 cereri rămase, ne-am străduit în toată credința și grija ca să nu greșim față de oameni și de Dumnezeu și să alegem persoana vrednică de acest premiu. Cercetând actele alăturate la cerere, culegând știri dela oameni de încredere, făcând cercetări la fața locului și întărindu-ne rezultatele prin încredințare scrisă dela omul al cărui cuvânt are putere de adevăr și care este generalul Ioan Manolescu dela Casele Naționale, — ne-am oprit la cererea d-nei *Galina Georgescu* (în publicistică semnează *Gallia Tudor*) din strada Berthelot, 99, București, căreia propunem să i se acorde premiul de virtute din anul acesta pentru faptele următoare.

De neam din Câmpina Prahovei, rămâne văduvă cu cinci copii, la vârsta de 24 ani. Vine în București cu copiii și cu 300 de lei; învață croitorie, lucrează zi și noapte, ierneaază 7 ani în aceeași hană subțire, își termină liceul, ascultă cursuri universitare, și-și crește serios copiii, care azi au rosturi în lume.

Copiii poartă numele tatălui lor legitim.

1. Gallinița Belu, născută 1905, doctor în medicină, cu ocupație la municipiu, pentru școli. Locuiește de *doi ani* în B-dul Ghica, Aleea Moser, unde are un mic cabinet medical.

2. Steliana Belu, profesoară suplinitoare de l. franceză la Buzău, măritată acolo cu Alexandru Beghgiu, avocat.

3. Gheorghe Belu, căsătorit legitim, cu doi copii (6 și 4 ani), acum concentrat iar copiii stau la bunica lor.

4. Eleonora, inginer-chimist, lucrează la Ministerul Economiei Naționale; locuiește cu mama sa.

5. Teodor Belu s'a înecat neștiind să înoate, în lacul dela Brebu, în anul 1924. Era în clasa VI-a de liceu.

Pe lângă copiii săi, d-na Galina Georgescu a mai crescut patru fii ai violonistului Buică, părăsiți de tatăl lor și orfani de mamă. Acești 4 fii sunt nepoții unui cunoscut altădată profesor și scriitor.

Fiii lui Buică crescuți și dați la casele lor sunt:

1. Angela Buică, comprimară și coristă la Opera Română măritată cu Kadantef din corul Cazacilor, azi plecat în Rusia.

2. Adela Buică măritată la Buzău cu Mazăre Gh, casier C.F.R.

3. August Buică, însurat cu doi copii, funcționar la Min. A. N. și corist.

4. Ioan Buică, fost corist la Operă, mort de 7 ani.

De dorul fiului înecat a mai crescut 2 orfani de război din satul Nana. 1. Gheorghe Constantin, azi agent sanitar în Tămădău. 2. Tina Gheorghe, fugită după doi ani de creștere.

A îngrijit prin școli de o nepoată de soră, Maria Angelescu, azi profesoară la Petroșani.

Crește acum pe copilul Gheorghe Preda din Crăpături-Vâlcea, în clasa II-a primară Ține la dânsa și pe mama oarbă a acestui copil. Mai are în gazdă, cu burse mici, doi copilandri, surzi și muți.

Și toate acestea făcute fără ajutorul cuiva și fără cerșit de ici și de dincolo; ci prin munca mâinilor ei de croitoreasă, de scriitoare la mașină, și de chibzuită gospodină. Puterea ei de muncă i-a găsit vreme să țină conferințe de popularizare și să publice și literatură bunișoară pentru copii. Această femeie face parte din acele creștine care sunt gata oricând să ajute pe aproapele lor; virtute de seamă cerută de Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Pentru toate acestea și pentru alte fapte știute de Cel-de-sus, propunem să se acorde anul acesta premiul de virtute doamnei Galina Georgescu (= Gallia Tudor) din București, strada Berthelot, 99 ».

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU exprimă felicitări premiaților și ridică ședința publică.

Ședința intimă.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĚDATU arată că astăzi d-na *Mathilda Stelian Bonea*, din București, a făcut în formă autentică actul de donație, prin care donează Academiei Române suma de lei 1.000.000 în titluri de rentă

împrumutul înzestrării 4 ½%, anul 1934, purtând cuponul de 1 Decembrie 1941.

Actul a fost autentificat de Tribunalul Ilfov, Secția Notariat sub Nr. 18 903 și îl alăturăm în original.

El prevede ca renta donată să servească pentru constituirea unui fond inalienabil denumit « Fondul Mathilda și Stelian Bonea »

Din venitul acestui fond, după prelevările statutare, Academia Română va decerne, în fiecare an, patru premii, anume la doi studenți și la două studente dintre cei mai merițoși și lipsiți de mijloace, de origine etnică română, dela Facultatea de Drept din București, aleși câte unul din fiecare an de studiu pentru licență.

Pe măsură ce, în decursul timpului, titlurile de rentă ce constituie acest fond vor ieși la sorți, se va cumpăra din contravaloarea lor alte titluri de rentă sporindu-se astfel fondul.

Actul de donație mai prevede că, în caz de sporire a fondului, Academia Română va mări numărul premiilor sau valoarea lor, în măsura posibilităților, putând acorda și burse.

D-l Secretar General propune să se accepte această donațiune.

— Pusă la vot propunerea se aprobă în unanimitate și se acceptă, sub beneficiu de inventar, donațiunea făcută de d-na Mathilda Stelian Bonea.

La ordinea zilei fiind alegerea d-lui Em. Bucuța ca membru corespondent la Secțiunea Literară, d-l C. RĂDULESCU-MOTRU cetește următoarea propunere:

« Pentru locul de membru corespondent, în Secțiunea Literară, rămas vacant prin alegerea d-lui prof. N. Cartoian ca membru activ, propun pe d-l Emanoil Bucuța.

« Ajutorul pe care dânsul l-a dat Academiei în răspândirea publicațiilor sale este îndeobște cunoscut. De asemenea și interesul pe care dânsul îl arată la întreaga activitate a Secțiunii Literare. Așa, că asupra acestora, nu am nevoie să insist.

« În afară de aceasta, d-l Em. Bucuța este un scriitor de mare talent, precum și unul dintre cei mai activi propagandiști ai culturii noastre.

« Pentru dovedirea primei afirmații, este de ajuns să amintesc câteva dintre lucrările sale și anume:

« *Florile inimii*, versuri, 1920; *Legătura Roșie*, schițe; *Fuga lui Sefki*, roman; *Capra Neagră*, roman, etc.

« Iar pentru dovedirea celei de a doua, citez numeroasele publicații și înfăptuiri de ordine culturală:

« *România dintre Vidin și Timoc*, studiu etnografic; *Românii din Bulgaria*; *Balcicul*; *Titu Maiorescu și Duiliu Zamfirescu*, în scrisori; *O nouă metodă de statistică a asigurării de accidente muncitorești*; *Biblioteca satului*, etc.

« Pe lângă aceste publicații, persoana d-lui Em. Bucuța se mai recomandă prin multiplele înfăptuiri culturale. Dânsul a fost unul dintre cei mai activi funcționari ai Statului român în serviciul educației și culturii poporului. A fost și în unele este și astăzi, ca:

« *Redactor al Monitorului asigurărilor muncitorești* (1913); *Director al Muzeului Social* (1920); *Director al Educației Poporului* (1931); *Director la Casa Centrală a Asigurărilor Muncitorești*; *Subdirector general și Director al Publicațiilor dela Fundația Culturală Principele Carol*, etc.; *Redactor la revistele: Boabe de grâu; Graiul Românesc; Buletinul cărții*, etc.

« Pentru aceste diferite merite literare și servicii aduse culturii, a fost recompensat cu premii din partea: *Academiei Române, Societății scriitorilor Români, Cartea Românească, Institutul Social Român, Femina*, etc.

« Socotesc că este momentul pentru a-l alege ca membru corespondent și în acest scop îl supun votului d-voastre ».

— Se pune la vot și se constată, drept rezultat al votului, că din 37 voturi exprimate, d-l Em. Bucuța a întrunit 31 voturi pentru, 6 fiind contra.

D-l Președinte proclamă ales membru corespondent al Academiei Române, la Secțiunea Literară, pe d-l E m. B u c u ț a.

La ordinea de zi fiind alegerea Președintelui Academiei pentru anul 1940—1941, se procede la alegerea, prin vot secret, conform dispozițiilor art. 15 din Statute.

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU proclamă rezultatul primului scrutin, care este următorul: voturi exprimate 41; majoritatea cerută pentru a fi ales 22 voturi. D-l I. Simionescu întrunește 15 voturi, d-l I. Petrovici 12 voturi, d-l Dr. Gr. Antipa 7 voturi, d-l I. Nistor 6 voturi, 1 vot fiind alb.

Intru cât niciun candidat n'a întrunit majoritatea de voturi cerută pentru a fi ales, se repetă votarea.

Rezultatul scrutinului al II-lea este următorul: voturi exprimate 41; din care d-l I. Simionescu întrunește 17 voturi; d-l I. Petrovici 15 voturi, d-l Dr. Gr. Antipa 7 voturi, două voturi fiind albe.

Se procede la o nouă votare.

La scrutinul al III-lea rezultatul este următorul: voturi exprimate 41; din care d-l I. Simionescu întrunește 18 voturi; d-l I. Petrovici 16 voturi; d-l Dr. Gr. Antipa 6 voturi, 1 vot fiind alb.

Din nou votul se repetă, căpătându-se la al IV-lea scrutin următorul rezultat: 41 voturi exprimate; d-l I. Simionescu întrunește 18 voturi; d-l I. Petrovici 16; d-l Dr. Gr. Antipa 6, 1 vot fiind alb.

Votul se repetă pentru a cincea oară și se constată următorul rezultat: voturi exprimate 40; majoritatea cerută pentru a fi ales 21 voturi.

Din totalitatea voturilor întrunesc: d-l I. Simionescu 19 voturi; d-l I. Petrovici 16 voturi; d-l Dr. Gr. Antipa 4 voturi, 1 vot fiind alb.

D-l Președinte constată că nimeni n'a întrunit majoritatea de voturi și se trece la o nouă votare.

D-l Dr. GR. ANTIPA ia cuvântul pentru a mulțumi celor ce i-au făcut onoarea de a-i da votul și pentru a-i ruga să-și îndrepte votul către alte persoane.

Se procede la a VI-a votare și se constată următorul rezultat:

Voturi exprimate 39. Majoritatea cerută pentru a fi ales, 20 voturi.

Din totalul voturilor exprimate, d-l I. Simionescu întrunește 22 voturi; d-l I. Petrovici 16 voturi, 1 vot fiind alb.

D-l C. RĂDULESCU-MOTRU proclamă pe d-l Ion Simionescu, Președinte al Academiei Române pentru anul 1941—1942, îl felicită și îi oferă fotoliul prezidențial.

D-l Președinte I. SIMIONESCU, luând cuvântul pentru a mulțumi d-lor colegi pentru votul ce i l-au dat, zice că această cinste deosebită n'a căutat-o. Se poate ca acest vot să fie datorit contribuției pe care o dă la lucrările Academiei de îndelungată vreme, de când se află ca membru în această Instituție sau poate activității pe care s'a străduit s'o desfășoare de aproape 50 de ani pe terenul științei și al culturii românești. D-sa făgăduiește că, ocupând acest fotoliu de președinte, va urma pe calea trasă de precedesorii d-sale și că scopul d-sale de căpetenie va fi ca, în unire cu d-nii membri ai Academiei, să apere prestigiul acestei Instituțiuni. D-sa exprimă mulțumiri în deosebi d-lui coleg C. Rădulescu-Motru, care, timp de trei ani, ca Președinte al Academiei, a știut să conducă cu obiectivitate și cu cumințenie lucrările noastre, fapt care a asigurat liniștea în sânul Instituției.

Înainte de a se trece la alegerea de Vicepreședinți ai Academiei pentru anul 1941—1942, potrivit art. 15 din Statute, d-l Președinte I. SIMIONESCU face declarația că, față de noua sa situațiune în Academie, își dă demisiunea din locul de delegat al Academiei în Consiliul de administrație și conducere al Fundațiunii Familiei « Menachem H. Elias ».

— Se ia act

Se procede la alegerea Vicepreședinților prin vot secret și se obține următorul rezultat:

Voturi exprimate 33; majoritatea cerută pentru a fi ales, 17 voturi.

Din totalul voturilor, întrunesc: d-l N. Vasilescu Karpen 26 voturi; Preotul N. M. Popescu 26 voturi; C. Rădulescu-Motru 20 voturi.

D-l Președinte I. SIMIONESCU proclamă aleși Vicepreședinți ai Academiei Române pentru anul 1941—42 pe d-nii: N. Vasilescu Karpen, din partea Secțiunii Științifice; Preot N. M. Popescu, din partea Secțiunii Istorice și C. Rădulescu-Motru din partea Secțiunii Literare.

D-l Secretar General ALEX. LĂPĂDATU cetește următorul *Raport despre lucrările efectuate în această sesiune generală*:

Domnilor Colegi,

« Sesiunea noastră generală din acest an a fost dominată de două mari și însemnate fapte din viața Academiei Române.

« Primul fapt a fost participarea pentru întâia oară ca Rege, ca Protector și ca August Președinte de Onoare al Instituțiunii noastre, a mult iubitului nostru Suveran, Regele Mihai I, la lucrările noastre. Majestatea Sa a binevoit a veni să prezideze ședința solemnă dela 15 Mai, pentru

deschiderea acestei sesiuni, consacrată comemorării în veci neuitatului nostru coleg Nicolae Iorga, a cărui viață și neasemuită activitate au fost elogiate, în numele Academiei Române, în acea ședință, de colegul nostru d-l N. Bănescu.

« Al doilea fapt a fost împlinirea a trei sferturi de veac dela fundarea Instituțiunii noastre. Am sărbătorit această aniversare în ședința solemnă dela 29 Mai crt., prin cuvântările festive rostite de Președintele și secretarul General ai d-voastre și am adresat, cu acest prilej, telegrame omagiale Majestății Sale Regelui și d-lui General Ion Antonescu, Conducătorul Statului și Președintele Consiliului de Miniștri.

« La aceste două ședințe solenne s'au adăugat alte trei ședințe publice solenne, în care și-au pronunțat Discursurile de recepțiune în Academie colegii noștri d-nii Nichifor Crainic, Dim. Caracostea și P. P. Negulescu.

« Ședințelor publice li s'a consacrat una singură, acea de astăzi, rezervată proclamării premiilor pe care Academia le-a acordat în acest an.

« Pentru restul lucrărilor noastre s'au consacrat 8 ședințe intime, fiind necesar, pentru împlinirea lor, să se prelungească sesiunea cu două zile.

« În aceste ședințe s'a luat cunoștință, din diferitele rapoarte și dări de seamă prezentate, despre activitatea Bibliotecii și a Cabinetului numismatic, despre premiile, bursele și ajutoarele școlare în cărți didactice, care s'au dat din veniturile diferitelor fonduri, hotărîndu-se, în același timp, și acordarea lor în anul viitor; despre o propunere a d-lor colegi I. Simionescu și Liviu Rebreanu ca Academia să ia inițiativa publicării unei Enciclopedii; apoi despre funcționarea școalelor Academiei, constatând starea lor, în urma cutremurului dela 10 Noemvrie 1940 și dând autorizare Comisiunii Școalelor să se ocupe, alături de Delegațiune, de reclădirea lor în special de reclădirea Școalei de agricultură « Tache P. Anastassi » dela Țigănești, cea mai grav avariată dintre cele două școale de agricultură ale Instituțiunii noastre. Asemenea s'a luat cunoștință de mersul lucrării *Dicționarului limbii române*, la Sibiu, hotărînd ca, pentru acest an, redactarea întregii lucrări să se continue în același oraș, sub aceeași direcție a d-lui coleg S. Pușcariu, și fixându-se și modalitatea pentru achitarea remunerării redactorilor.

« Pășind la alte lucrări, în întâul rând al preocupărilor noastre s'a aflat problema locurilor vacante de membri activi, rămase ca atare pe urma regretaților noștri colegi N. Drăganu, Nicolae Iorga, Nicolae Titulescu și Ion Inuleț.

« Printr'un vot unanim, atât al Secțiunii Istorice, cât și al plenului, întemeiat pe motive de pietate și ca un omagiu adus de Instituțiunea noastră marii personalități a mult regretatului nostru coleg Nicolae Iorga, locul său a rămas vacant, amânându-se alegerea pentru o altă sesiune. Locurile regretaților colegi Ion Inuleț și Nicolae Titulescu au rămas, de asemenea, neocupate. Secțiunea Științifică, la propunerea d-lui coleg Ludovic Mrazec, a hotărît să amâne alegerea pentru locul regre-

tatului Ion Incuț, până la sesiunea generală viitoare. Iar Secțiunea Istorică n'a ajuns a recomanda plenului un candidat în locul regretatului Nicolae Titulescu, deoarece niciunul din candidații propuși n'a întrunit, în secțiune, numărul de voturi cerut de statute. Ambele aceste alegeri au venit, deci, în fața Colegiului extraordinar de candidare, prin al cărui vot ele au fost definitiv amânate la sesiunea generală a anului viitor.

«În locul regretatului Nic. Drăganu am chemat, cu aproape unanimitatea voturilor noastre, pe d-l prof. N. Cartoian, urmaș al lui Ion Bianu la catedra sa dela Facultatea de Litere din București pentru vechea literatură românească.

«Printre membrii corespondenți români au fost aleși, la Secțiunea Istorică, eminentul jurist d-l Vespasian V. Pella, iar la Secțiunea Literară cunoscutul literat și om de cultură d-l Em. Bucuța.

«În rândurile membrilor corespondenți străini a fost chemat, la Secțiunea Istorică, distinsul istoric german Dr. Franz Altheim, profesor la Universitatea din Halle.

«Gândul nostru, îndreptându-se pios, și în acest an, către colegii noștri trecuți în veșnicie și către donatorii decedați ai Academiei Române, 1-am pomenit, în ziua Înălțării Domnului, printr'un parastas, la care am luat parte un mare număr dintre noi, precum și unii din membrii familiilor și rudelor celor pomeniți. De asemenea am făcut un parastas pentru neuitatul coleg Nicolae Iorga, în ziua deschiderii sesiunii noastre, consacrate comemorării sale, cum s'a arătat mai sus.

«Este locul să amintim aci și despre pierderea dureroasă a regretatului nostru coleg de onoare și ilustrului economist și sociolog german Werner Sombart, al cărui elogiu a fost făcut de Președintele nostru în ședința dela 27 Mai.

«O atenție deosebită s'a dat recomandării a două personalități de seamă pentru posturile de conducere a Școalelor Române dela Roma și Paris, potrivit legii recent înnoite, privitoare la organizarea și funcționarea acestor școli.

«Prin votul dat în ședința dela 27 Mai, Academia a desemnat și recomandat ca Director al Școalei Române din Roma pe colegul nostru corespondent d-l Scarlat Lambrino, iar prin cel dat în ședința dela 28 Mai, a fost desemnat pentru locul de Director al Școalei din Paris colegul nostru corespondent d-l Constantin Marinescu.

«În altă ordine a lucrărilor noastre, s'au întocmit Regulamente pentru funcționarea nouălor fonduri *Anastase și Fotinia Gusti, Rozina și Ilie Jitlanu și Aristița și Ghiță Stan zis Roman*; s'a dat vot de acceptare a legatului lăsat Instituțiunii noastre de regretatul coleg Nicolae Titulescu și a donațiunii pe care ne-a făcut-o d-na Mathilda Stelian Bonea. Nu s'au putut primi sarcinile prevăzute pentru Academia Română în testamentul defunctei Eugenia Colonel Niculescu; s'a admis o transacțiune, propusă de moștenitorii rezervatari ai regretatului nostru coleg de onoare și testator Inginerul Matei Drăghiceanu. Dispozițiunile cerute de împrejurări s'au dat și cu privire la o eventuală vânzare a imobilului

C. Mironescu, la cererea văduvei uzufructuare, precum și la unele cereri de ajutor ale Parohiei Bisericii Sf. Vineri-Herasca.

« O propunere semnată de 11 domni colegi, privitoare la modificarea art. 2 și 3 din Statute, care a venit de două ori și în două forme diferite în fața noastră, a fost amânată până în Noembrie viitor, când urmează să fie luată în discuție într'o sesiune generală extraordinară, hotărâtă a se convoca, în acea lună, spre acest scop.

« Alte două propuneri — una pentru modificarea art. 15 din Statute, cealaltă pentru modificarea art. 41 din Regulamentul General, au fost, prima amânată pentru o altă sesiune generală, cea de a doua neluată în considerare.

« În ordinea financiară, am dat vot unanim de descărcare asupra gestiunii Academiei Române pe exercițiul expirat 1 Iulie 1939—30 Iunie 1940, și am aprobat proiectul de buget propus de Delegațiune și de Comisiunea Financiară, pentru exercițiul bugetar viitor 1941—42, cu un amendament de a se veni cu un ajutor la lefurile funcționarilor, care va fi hotărât și repartizat de Delegațiune.

« Asemenea s'a luat cunoștință și s'au aprobat gestiunea pe anul trecut și proiectul de buget pentru un semestru viitor ale Fundațiunii Familiei Menachem H. Elias, realegându-se, totdeodată, Comisiunea Financiară a Academiei pentru exercițiul bugetar viitor și delegați titulari și supleanți ai Academiei în Consiliul de conducere al Fundațiunii Elias, pentru aceeași perioadă de timp.

« Față de nestatornicia vremurilor, Delegațiunea a fost autorizată să modifice cifrele bugetului viitor, în cursul executării lui, potrivit nevoilor și împrejurărilor.

« În sfârșit am încheiat, în ședința de astăzi, lucrările acestei sesiuni generale, proclamând premiile acordate de Instituțiunea noastră în acest an, potrivit hotărârilor Secțiunilor și propunerilor Comisiunilor speciale și alegând Președinte al Academiei Române pe colegul nostru d-l Ion Simionescu și Vicepreședinti pe colegii noștri d-nii C. Rădulescu-Motru, Pr. N. M. Popescu și N. Vasilescu Karpen, care, împreună cu Secretarul General vor forma Delegațiunea Academiei pentru anul Academic viitor 1941—1942 ».

D-l Președinte I. SIMIONESCU aduce mulțumiri d-lui Secretar General Alex. Lapedatu pentru osteneala pe care și-o dă cu același devotament ca înaintașii săi Dim. A. Sturdza și Ion Bianu pentru păzirea rânduelilor și averii Academiei Române.

Inchizând sesiunea, d-sa arată că ar fi dorit să-și exprime, față de colegii din provincie, toată dragostea și toată încurajarea noastră la lupta pe care o duc pentru apărarea noastră națională în provinciile în care au plecat. Suntem cu sufletul lângă ei și facem urarea ca viitoarea sesiune generală să avem bucuria de a o ține sub un cer mai senin, într'o țară care-și va fi strâns iarăși la un loc pe toți fiii.

CONCURSURI PENTRU PREMIILE ACADEMIEI ROMÂNE

ÎN 1941 *)

1. PREMII PENTRU CĂRȚI PUBLICATE

PREMII GENERALE

1. *PREMIUL NĂSTUREL*, de 4 000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 unei cărți scrise în limba română, *cu conținut de orice natură*, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru acest premiu, este până la 31 *DECEMBRIE* 1941.

NOTĂ. — În privința *Premiilor Năsturel* se pun în cunoștința publicului următoarele dispozițiuni din codicilul răposatului C. Năsturel-Herescu:

« În tot anul Societatea Academică Română va avea a premia din veniturile Fondului *Năsturel* o carte tipărită originală, în limba română, care se va socoti de către Societate ca cea mai bună publicațiune apărută în cursul anului; însă aceste premii vor fi de două specii:

« 1. În trei ani consecutivi, de-a rândul, se va decerne câte un premiu de patru mii lei noi, No. 4 000 L. n., *minimum*, la cea mai bună carte apărută în cursul anului expirat.

« 2. Iară în al patrulea an, se va decerne un premiu fix de douăsprezece mii Lei noi, No. 12.000 L. n., carele se va numi « *Marele Premiu Năsturel* », operei care va fi judecată ca publicațiunea de căpetenie ce va fi apărut în cursul celor patru ani precedenți. Acest premiu nu se va putea decerne unei lucrări, care va fi obținut deja unul din premiile anuale, decât defalcând dintr'însul valoarea premiului precedent.

*) Sumele prevăzute în acest prospect ca premii sunt supuse impozitelor legale asupra veniturilor mobiliare.

« Operele ce se vor recompensa cu această a doua serie de premii vor trata cu preferință despre materiile următoare:

« *a*) Scrieri serioase de istorie și de științele accesorii ale istoriei, preferindu-se cele atingătoare de istoria țărilor române;

« *b*) Scrieri de religii ortodoxă, de morală practică și de filosofie;

« *c*) Scrieri de științe politice și de economie socială;

« *d*) Tratatate originale despre științele exacte;

« *e*) Scrieri enciclopedice, precum și dicționare de istorie și de geografie, în care să intre și istoria și geografia României; dicționare generale sau parțiale de științe exacte, de arte și de meserii, de administrațiune și jurisprudență și alte asemenea lucrări utile și bine întocmite;

« *f*) Cărți didactice de o valoare însemnată ca metodă și ca cuprins;

« *g*) Dicționare lingvistice în limba românească, mai ales pentru limbile antice și orientale, adică limba latină, elenă, sanscrită, ebraică, arabă, turcă, slavonă veche și altele;

« *h*) Publicațiuni și lucrări artistice de o valoare serioasă, adică relative la artele plastice, arhitectura, sculptura, gravura, pictura și chiar opere muzicale serioase, pe care aceste toate Societatea Academică Română le va putea aprecia, atunci când își va întinde activitatea ei și asupra tuturor materilor de bele-arte;

« *i*) Scrieri de pură literatură română, în proză și în versuri, precum poeme, drame și comedii serioase — mai ales subiecte naționale — și orice alte opere de înaltă literatură. Acestora mai cu seamă aş dori să se acorde « *Marele Premiu Năsturel* », când vor fi judecate ca având un merit cu totul superior, spre a se da astfel o încurajare mai puternică dezvoltării literaturii naționale ».

2. *PREMIUL ARHITECT PETRE ANTONESCU*, de 15.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 unui arhitect român, care va fi contribuit, prin construcțiuni de arhitectură românească, după planurile sale, la renașterea și propășirea arhitecturii naționale, prin continuarea și adaptarea tradițiilor la cerințele artei și tehnicii nouă. Premiul se va putea acorda și tinerilor arhitecți diplomați pentru lucrările de diplomă, atunci când proiectul de construcție, care a servit drept teză de diplomă, constituie o concepție artistică de arhitectură românească tradițională.

Termenul pentru depunerea cererilor de înscriere la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

3. *PREMIUL GENERAL GEORGESCU TEODOR*, de 10.000 Lei (*indivizibil*), se va da în sesiunea generală din 1942, celei mai bune lucrări cu conținut de Drept sau științe, apărută dela 1 Ianuarie 1938 până la 31 Decembrie 1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

4. *PREMIUL «EUFIMIA și IOAN ANDREI PROFESORI»*, de 3.500 Lei (*divizibil*), se va da în sesiunea generală din 1943 celei mai bune scrieri conținând *Predici bisericești duminicale și ale sărbătorilor sfinților prăznuiți de Sfânta Biserică creștină ortodoxă*, printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1939 până la 31 Decembrie 1942.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1942.

5. *MARELE PREMIU C. HAMANGIU*, de 100.000 Lei ¹⁾, se va da în sesiunea generală din 1943 celei mai de seamă opere de compoziție: *Pictură* sau *Sculptură*, ce se va fi produs în cursul anilor 1938—1942.

Termenul înscrierii la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1942.

6. *MARELE PREMIU C. HAMANGIU*, de 100.000 Lei (*indivizibil*), se va da în sesiunea generală din 1944 celei mai de seamă *lucrări muzicale*, operă și simfonie, compusă și executată în cursul anilor 1938—1943.

Termenul înscrierii la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1943.

NOTĂ. — În privința *Premiilor C. Hamangiu* pentru *pictură* sau *sculptură* și pentru *lucrări muzicale* se pun în vedere concurenților următoarele recomandări, în conformitate cu dorința întemeietorului premiilor:

1. Lucrarea de pictură sau sculptură să fie expusă într'un salon oficial sau într'un local destul de accesibil publicului pentru a putea fi judecată de oricine.

2. Lucrarea muzicală să fie o lucrare superioară ca idee și concepție, de preferință inspirată de specificul sufletului românesc și să fi fost executată într'un concert public.

7. *PREMIUL ASOCIAȚIUNII CRAIOVENE* pentru desvoltarea învățământului public, de 4.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1944, pentru o carte didactică, în limba română, apărută în anii 1941—1943.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1943.

8. *PREMIUL N. CHRISSOVELONI*, de 2.000 Lei (*divizibil*), se va da în sesiunea generală din 1944, prin comisiune specială de 7 membri, celor mai bune lucrări asupra comerțului, publicate în limba română, în anii 1941—1943.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1943.

¹⁾ Premiile Hamangiu, trecute în actul de donație în sumă de 200.000 lei fiecare, au trebuit să fie micșorate la 100.000 lei, din cauza reducerii veniturilor fondului Hamangiu.

9. *MARELE PREMIU C. HAMANGIU*, de 100.000 Lei (*indivizibil*), se va da în sesiunea generală din 1945 celei mai de seamă lucrări *juridice*, de filosofie sau de doctrină a Dreptului român, — de preferință cu subiect din istoria vechiului Drept românesc public și privat.

Pot lua parte la concurs lucrări publicate în cursul anilor 1939—1944.

Se permite să se depună la concurs și lucrări în manuscris. În acest caz, din valoarea premiului se va tipări lucrarea premiată, autorul acesteia rămânând cu drepturile de autor și cu restul sumei neîntrebuințate pentru tipărire.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs și într'un exemplar a manuscriselor, este până la 31 DECEMBRIE 1944.

10. *PREMIUL DIMITRIE (MITIȚA) BĂRZEANU*, de 1.500 Lei, se va da în sesiunea generală din 1945 unei *publicațiuni didactice de curs primar*, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate în anii 1941—1944.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 DECEMBRIE 1944.

11. *PREMIUL ANASTASIE STOLOȘANU*, de 3.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1946 pentru cea mai bună lucrare *cu cuprins de orice natură*, apărută dela 1 Ianuarie 1940 până la 31 Decembrie 1945, sau pentru o descoperire sau invențiune efectuată sau în curs de efectuare, de un vădit interes general, făcută dela 1 Ianuarie 1940 până la 31 Decembrie 1945.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a lucrărilor propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1945.

PREMIILE SECȚIUNII LITERARE

12. *MARELE PREMIU C. HAMANGIU*, de 100.000 Lei (*indivizibil*), se va da în sesiunea generală din 1942, celei mai de seamă lucrări de *critică literară*, printre cele publicate în cursul anilor 1936—1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

NOTĂ. — Cu privire la *Premiile C. Hamangiu* pentru *roman*, *lucrări dramatice* sau *volum de poezii* și lucrări de *critică literară*, se pun în vedere concurenților următoarele recomandățiuni, în conformitate cu dorința întemeietorului premiilor:

1. Lucrările de roman să aibă de preferință subiectul lor luat din viața românească; să fie de o superioară înălțime morală și să fie scrise în cea mai curată și frumoasă limbă românească.

2. Lucrările dramatice, în afară de recomandățiunile de mai sus, să fie și de o deosebită valoare literară pe lângă valoarea lor scenică.

3. Lucrările de critică literară să ajute la îndrumarea și însănătoșirea creațiunilor literare românești.

13. *PREMIUL STATULUI ELIADE RĂDULESCU*, de 50.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942, pentru o scriere *literară* sau de *filologie*, care se va judeca cea mai meritorie printre cele publicate în anii 1940—1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

14. *PREMIUL ELENA ȘI GHEORGHE M. VLASTO*, de 50.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 pentru *opere de pictură*.

Termenul înscrierii la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

15. *PREMIUL ELENA ȘI GHEORGHE M. VLASTO*, de 50.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 pentru *opere de sculptură*.

Termenul înscrierii la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

16. *PREMIUL ECATERINA I. C. BOLINTINEANU* de 2.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942, celei mai bune publicațiuni asupra *Educației*, printre cele apărute în cursul anilor 1940—1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

17. *PREMIUL ADAMACHI*, de 5.000 Lei (*divizibil*), se va da în sesiunea generală din 1942, pentru scrieri de *literatură* sau de *filologie* cu cuprinsul moral (în înțelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei), care se vor judeca mai meritorii printre cele publicate în anii 1939—1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

18. *PREMIUL C. RĂDULESCU-CODIN*, de 3.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 unei lucrări de *folklor* cuprinzând fie material nou folkloristic adunat de autor, fie mai ales un studiu asupra materialului existent, lucrare care se va judeca mai meritorie printre cele publicate în cursul anilor 1939—1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

19. *PREMIUL Dr. CORNEL NICOARĂ*, de 12 000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1943, pentru o scriere de *literatură* sau de *filologie*, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate în anii 1940—1942.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 *DECEMBRIE* 1942.

20. *PREMIUL IANCU TEODORIDI*, de 3 609 Lei și efecte de nominal Lei 13 000, se va da în sesiunea generală din 1943 unui scriitor român, care va produce pe scena Teatrului Național din Capitală cea mai reușită piesă dramatică

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 *DECEMBRIE* 1942.

21. *PREMIUL DEMOSTENE CONSTANTINIDE*, de 3 000 Lei (*divizibil*), se va da în sesiunea generală din 1944, pentru scrieri de *literatură*, *filologie* sau de *artă*, care se vor judeca mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1941 până la 31 Decembrie 1943.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 *DECEMBRIE* 1943.

22. *PREMIUL NEUSCHOTZ*, de 3.500 Lei, se va da în sesiunea generală din 1944, pentru o scriere *literară* sau de *filologie*, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate în anii 1941—1943.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 *DECEMBRIE* 1943.

23. *MARELE PREMIU C. HAMANGIU*, de 100.000 Lei (*indivizibil*), se va da în sesiunea generală din 1946 celui mai de seamă *roman*, printre cele publicate în cursul anilor 1940—1945.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 *DECEMBRIE* 1945.

24. *MARELE PREMIU C. HAMANGIU*, de 100.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1947, celui mai de seamă *lucrări dramatice* (dramă sau comedie) sau celui mai bun *volum de poezii*, printre cele publicate în cursul anilor 1941—1946.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 *DECEMBRIE* 1946.

(În privința premiilor Hamangiu, a se vedea nota de sub punctul 12)

PREMIILE SECȚIUNII ISTORICE

25. *PREMIUL LEON GH. PALLADE*, de 80.000 Lei (*indivizibil*), se va da în sesiunea generală din 1942 celei mai bune lucrări *cu caracter economic*, apărută dela 1 Ianuarie 1940 până la 31 Decembrie 1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a lucrărilor propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

26. *PREMIUL ELENA ȘI GHEORGHE M. VLASTO*, de 50.000 Lei (*indivizibil*), se va da în sesiunea generală din 1942 pentru *lucrări juridice, de preferință din Istoria Dreptului românesc*, apărute dela 1 Ianuarie 1937 până la 31 Decembrie 1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a lucrărilor propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

27. *PREMIUL ELENA ȘI GHEORGHE M. VLASTO*, de 50.000 Lei (*divizibil*), se va da în sesiunea generală din 1942 pentru *lucrări juridice, de preferință din Istoria Dreptului românesc*, apărute dela 1 Ianuarie 1937 până la 31 Decembrie 1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a lucrărilor propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

28. *PREMIUL ELENA ȘI GHEORGHE M. VLASTO*, de 40.000 Lei (*divizibil*), se va da în sesiunea generală din 1942 pentru *lucrări juridice* apărute dela 1 Ianuarie 1937 până la 31 Decembrie 1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a lucrărilor propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

29. *PREMIUL VASILE PÂRVAN*, de 30 000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 pentru lucrări tipărite sau descoperiri *arheologice*, cele mai însemnate făcute în țară, printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1940 până la 31 Decembrie 1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

30. *PREMIUL C. G. VERNEȘCU*, de 50.000 Lei (*indivizibil*), se va da în sesiunea generală din 1942 pentru *publicațiuni referitoare la Istoria Românilor*, apărute dela 1 Ianuarie 1937 până la 31 Decembrie 1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

31. *PREMIUL C. G. VERNESCU*, de 11 000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942, pentru *publicațiuni economice sau sociale* apărute dela 1 Ianuarie 1937 până la 31 Decembrie 1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

32. *PREMIUL CAMEREI DE COMERȚ ȘI INDUSTRIE Circ. I Turnu-Măgurele*, de 15 000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942, pentru o lucrare în legătură fie cu economia și productivitatea agricolă a județului Teleorman, fie cu istoria și starea lui socială.

Pot concura lucrări publicate dela 1 Ianuarie 1936 până la 31 Decembrie 1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru acest premiu, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

33. *PREMIUL PROFESOR GEORGE VÂLSAN*, de 15.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 celei mai bune lucrări *geografice* sau *etnografice* dintre cele apărute în cursul anilor 1937—1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

34. *PREMIUL HAGI VASILE*, de 5 000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942, pentru scrieri privitoare la *comerțul român în trecut și în prezent*, publicate în timpul dela 1 Ianuarie 1937 până la 31 Decembrie 1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

35. *PREMIUL NEUSCHOTZ*, de 3 500 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 pentru o scriere de *istorie*, de *filosofie* sau *juridică*, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1939 până la 31 Decembrie 1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

36. *PREMIUL DEMOSTENE CONSTANTINIDE*, de 3.000 Lei (*divizibil*), se va da în sesiunea generală din 1942, pentru scrieri *sociale* sau *istorice*, care se vor judeca mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1939 până la 31 Decembrie 1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

37. *PREMIUL STATULUI GHEORGHE ASACHI*, de 50.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1943 pentru o scriere *istorică, economică, juridică, filosofică*, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate în anii 1941 și 1942.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMVRIE 1942.

38. *PREMIUL GRIGORE C ANGELESCU*, de 4.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1943 pentru o scriere de *istorie, de filosofie sau juridică*, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1939 până la 31 Decembrie 1942

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMVRIE 1942.

39. « *SUBVENȚIA TRIENALĂ C. CHIRU* », în valoare de 22.500 Lei, se va da în sesiunea generală din 1943, pentru lucrări în curs de elaborare sau de desăvârșire, spre a permite unui cercetător lipsit de mijloace și meritos ca să-și continue sau să-și termine o lucrare de vădit interes.

Solicitarea subvenției se face printr'un memoriu adresat, în două exemplare, cancelariei Academiei până la 31 DECEMVRIE 1942, — memoriu în care se va arăta scopul și motivarea lucrării, starea în care se găsește și destinația ce se va da sumei primite.

Notă. — Membrii activi, de onoare și corespondenți ai Academiei nu pot solicita subvenția.

Membrii activi pot însă — prin depuneri de memoriu — propune alți cercetători, care consimt la aceasta în scris, până în ziua deschiderii sesiunii generale respective (Deciz. 28 Mai 1938).

40. *PREMIUL GH. CHIȚU*, de 3 000 Lei se va da în sesiunea generală din 1943 pentru o scriere de *istorie, de filosofie sau juridică*, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1940 până la 31 Decembrie 1942.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMVRIE 1942.

41. *PREMIUL V. ADAMACHI*, de 5.000 Lei (*divizibil*), se va da în sesiunea generală din 1943 pentru scrieri *istorice, economice, juridice, filosofice*, cu cuprins moral (în înțelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei), care se vor judeca mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1940 până la 31 Decembrie 1942.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMVRIE 1942.

42. *PREMIUL ECATERINA I. C. BOLINTINEANU*, de 2.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1943 celei mai bune lucrări asupra *științei Dreptului*, dintre cele apărute în cursul anilor 1941—1942.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1942.

43. *PREMIUL Dr. CORNEL NICOARĂ*, de 12.000 Lei (*divizibil*), se va da în sesiunea generală din 1944 pentru scrieri *istorice, economice, juridice, filosofice*, care se vor judeca mai meritorii printre cele publicate în anii 1941—1943.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1943.

PREMIILE SECȚIUNII ȘTIINȚIFICE

44. *PREMIUL I. OROVEANU*, de 70.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 celei mai meritoare lucrări sau descoperiri în *știința medicală*, publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

45. *PREMIUL STATULUI LAZĂR*, de 50.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942, pentru o scriere *cu conținut științific*, în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în genere), care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1940 până la 31 Decembrie 1941, sau pentru cea mai importantă *invențiune științifică*, făcută dela 1 Ianuarie 1940 până la 31 Decembrie 1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

46. *PREMIUL ION TEODOREANU INGINER INSPECTOR GENERAL*, de 25.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 pentru o lucrare originală din domeniul disciplinelor care se predau la Facultățile de *Construcții și Electro-Mecanică*, sau din acela al disciplinelor *Aviație și Armament*.

Se pot prezenta la concurs lucrări apărute dela 1 Ianuarie 1936, până la 31 Decembrie 1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a lucrărilor propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

47. *PREMIUL ION TEODOREANU INGINER INSPECTOR GENERAL*, de 25.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 pentru cea mai bună lucrare relativă la *boalele respiratorii, în special tuberculoza*.

Se pot prezenta la concurs lucrări apărute dela 1 Ianuarie 1936 până la 31 Decembrie 1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a lucrărilor propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

48. *PREMIUL INGINER ION APRIHĂNEANU*, de 20.000 Lei se va da în sesiunea generală din 1942 pentru cea mai bună lucrare de *Electro-mecanică*, apărută în anii 1937—1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a lucrărilor propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

49. *PREMIUL Dr. CORNEL NICOARĂ*, de 12.000 Lei, (*divizibil*), se va da în sesiunea generală din 1942 pentru scrieri *cu conținut științific*, în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în genere), care se vor judeca mai meritorii printre cele publicate în anii 1939—1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a lucrărilor propuse pentru concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

50. *PREMIUL ȘTEFAN DEMETRESCU-VERGU*, de 10.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 pentru o scriere de *natură silvică*, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

51. *PREMIUL ADINA și COLONEL PAUL STRĂȚESCU*, de 8.800 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 celei mai bune lucrări, scrisă în limba română, tratând o temă, prin care, datorită cercetărilor personale experimentale de ordin bacteriologic, fiziologic sau farmacodinamic, făcute la om sau animale, să se fi adus o contribuțiune etiologiciei, patogeniei, fizio-patogeniei sau terapeutice unei afecțiuni din domeniul medicinei interne. Pot concura lucrări apărute dela 1 Ianuarie 1939 până la 31 Decembrie 1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

52. *PREMIUL PROFESORULUI PETRE ANTONESCU dela POLITEHNICĂ*, de 7.000 Lei, pentru promovarea economiei forestiere române, se va da în sesiunea generală din 1942 pentru cea mai bună lucrare de amenajament aplicată pe teren, cu rezultate satisfăcătoare, timp de cel puțin cinci ani.

Termenul depunerii lucrărilor la cancelaria Academiei este până la 31 DECEMBRIE 1941.

NOTĂ. — Concurenților la acest premiu se pun în vedere următoarele dispozițiuni din regulamentul fondului:

«Tratamentul aplicat pădurii respective va fi codrul, cu tăieri progresive sau în formă de ochiuri sau grupe, iar masivele de rășinoase pure în amestec de foioase și chiar numai de foioase din regiunea muntoasă mai cu seamă dotată cu rețea complicată de drumuri sau care se vor crea; se va întrebuiți metoda de amenajament zisă de control a lui Gurnaud-Biolley, iar în pădurile de stejar pedunculat din regiunea de câmpie a țării și anume acolo unde anii de sămânță bogăți sunt foarte rari, fie din cauza înghețurilor târzii de primăvară, fie a atacului insectelor, etc., solul fiind în același timp foarte expus inerbării, în scopul de a se utiliza și anii parțiali de sămânță, se va aplica metoda codrului etajat, cum o numește Puton, care a întrebuițat-o într-o pădure de fagi din Vosgi sau «futaie claire», cum o definește Huffel, care o preconizează pentru pădurile de stejar din Nord-Estul Franței aflătoare în condițiile de mai sus, din care cauză îi poartă și numele ».

53. *PREMIUL Dr. EM. RIEGLER*, de 6 000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 celei mai meritoase lucrări din *chimica terapeutică* sau din *terapeutica generală*, publicată dela 1 Ianuarie 1940 până la 31 Decembrie 1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

54. *PREMIUL GRIGORE ALEXANDRESCU*, de 5 000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 celei mai bune scrieri din domeniul *chimiei aplicate* — organică sau anorganică — cu caracter industrial, care va fi apărut dela 1 Ianuarie 1934 până la 31 Decembrie 1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a lucrărilor propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

55. *PREMIUL CHIMIST VICTOR GEORGESCU*, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 pentru cea mai bună lucrare de *Chimie* făcută în România, privind în special utilizarea industrială a materiei prime indigene, apărută în cursul anilor 1936—1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a scrierilor propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941

56. *PREMIUL DE ENTOMOLOGIE AL PROFESORULUI GH. N. FINȚESCU*, de 2.500 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942, celei mai bune lucrări care va trata despre una din insectele care vatamă pomii roditori și fructele lor. Lucrarea va fi făcută sub formă de monografie și va fi tratată numai din punct de vedere biologic și cu aplicațiuni practice relative la stârpirea acestor insecte. Observațiile biologice vor trebui să fie făcute în țara noastră și relative la pomii cultivați de noi.

Se pot prezenta pentru concurs lucrări părăute dela 1 Ianuarie 1939 până la 31 Decembrie 1941.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a lucrărilor propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1941.

57. *PREMIUL DEMOSTENE CONSTANTINIDE*, de 3.000 Lei, (*divizibil*), se va da în sesiunea generală din 1943, pentru scrieri cu *conținut științific*, care se vor judeca mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1940 până la 31 Decembrie 1942.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1942.

58. *PREMIUL ILIE R. BOROȘIU*, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1944 celei mai bune lucrări de *medicină chirurgicală*, publicată în decursul anilor 1938—1943, în românește sau într'una din limbile: franceză, germană, engleză, italiană sau latină.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a lucrărilor propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1943.

59. *PREMIUL ADAMACHI*, de 5.000 Lei (*divizibil*), se va da în sesiunea generală din 1944 pentru scrieri cu *conținut științific*, în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științe aplicate în genere), care se vor judeca mai meritorii printre cele publicate în anii 1940—1943.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1943.

60. *PREMIUL Dr. CALISTRAT GROSOVICI*, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1944 celei mai bune lucrări de *medicină* sau, în lipsă, unei lucrări *științifice*, printre cele apărute dela 1 Ianuarie 1941 până la 31 Decembrie 1943.

Lucrările pot fi publicate în românește sau într'una din limbile: franceză, germană, italiană, engleză sau latină.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a lucrărilor propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1943.

Notă în atențiunea concurenților

Se pun în vedere concurenților următoarele articole din *Regulamentul pentru premiile literare, istorice și științifice*, votat de Academie la 8 Martie 1906 cu modificările aduse la 27 Mai 1919, la 26 Mai 1924, la 27 Mai 1930 și 16 Mai 1933:

« *Art. 4. Operele publicate* vor fi prezentate la concurs în câte 5 exemplare, depuse cu o cerere scrisă și semnată de autor sau de un membru activ ori corespondent al Academiei, cerere în care se va arăta totdeauna anume premiul la care concurează.

« Orice membru activ al Academiei poate propune spre premiare o lucrare apărută până la finele anului precedent, pe care o socotește că merită să fie luată în considerare. *Propunerea, făcută cu adeziunea autorului, însoțită de un raport motivat scris și de 5 exemplare ale lucrării*, va fi adusă la cunoștința tuturor membrilor Comisiunii respective sau Secțiunilor cel mai târziu în primele trei zile ale sesiunii ordinare a Academiei, arătându-se premiul pentru care se face propunerea.

« Un autor nu poate prezenta în același an aceeași scriere la mai multe premii, nici mai multe scrieri la diferite premii.

« O scriere prezentată la un premiu nu mai poate fi mutată la altul după trecerea termenului de prezentare (31 Decembrie), fixat în art. 3. *Această mutare se poate face însă prin deciziunea Secțiunii sau Comisiunii care decide asupra acordării premiilor.*

« *Art. 5. O scriere prezentată într'un an la un premiu și nepremiată* poate fi prezentată în anii următori la concursul aceluiași sau al altui premiu, numai dacă este preînnoită în părți esențiale în nouă edițiune, publicată de autor în viață.

« *Art. 6. Operele publicate de Academie, făcute din inițiativa sau cu ajutorul ei*, nu pot fi admise la concursul premiilor. De asemenea nu pot fi admise la concurs opere postume.

« *Art. 7. La concursul premiilor* poate fi admisă nu numai o operă întreagă; ci și parte dintr'o operă cu condițiune ca această parte să fie completă.

« *Art. 9. La premiile Năsturel — conform testamentului — pot fi admise numai scrieri în limba română; la premiile Elhade-Rădulescu, Lazăr, Adamachi, sunt admise și opere scrise de autori români sau străini într'una din limbile latină, italiană, franceză, germană sau engleză, dacă întreg cuprinsul operei va trata despre pământul sau neamul românesc, despre istoria, limba sau literatura românească.*

« *Art. 10.* Traducerile din limbi străine în limba română pot fi premiate numai dacă sunt făcute de pe operele clasice și, prin dificultățile învinse ale unei perfecte traduceri în versuri românești, vor constitui adevărate opere literare ale limbii române ori — prin anexarea de explicații și note științifice cu totul propriu traducătorului — își vor fi însușit meritele unei lucrări originale în limba română.

« *Art. 11.* Toate lucrările, fie tipărite, fie manuscrise, prezentate la vreunul din premiile Academiei, trebuie să fie scrise cu ortografia Academiei.

« *Art. 12.* Operele publicate anonime sau pseudonime vor putea fi admise la concurs, iar autorii, spre a primi premiile acordate vor trebui să probeze proprietatea lor ».

2. PREMII PENTRU LUCRĂRI CU SUBIECTE DATE

PREMIILE SECȚIUNII LITERARE

1. *PREMIUL TH. D. SPERANȚIA*, de 10 000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 celei mai bune lucrări în manuscris, care va trata subiectul:

Simțul psihologic și spiritul satiric în opera lui Th. D. Speranția. — (Deciz. 21 Aprilie 1939).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

2. *PREMIUL NĂSTUREL*, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 celei mai bune lucrări prezentate în manuscris cu subiectul:

Ortografia română (principii de orientare). — (Deciz. 20 Mai 1939).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

3. *PREMIUL PRINCIPESA ALINA ȘTIRBEI*, de 8.500 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 celei mai bune lucrări prezentate în manuscris cu subiectul:

Ideile directive ale proiectelor de reformă școlară în România dela 1866. — (Deciz. 24 Mai 1938).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

4. *PREMIUL STATULUI ELIADE RĂDULESCU*, de 50.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1943 celei mai bune lucrări prezentate în manuscris tratând subiectul:

Neologismul în limba română dela 1800 (istoric, tendințe, critică și glosar). — (Deciz. 27 Mai 1939).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1942.

5. *PREMIUL STATULUI ELIADE RĂDULESCU*, de 50.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1943 celei mai bune lucrări în manuscris, tratând subiectul:

Studiu critic comparativ asupra traducerilor evangheliilor dela Coresi până astăzi. — (Deciz. 27 Mai 1939).

Notă. — Se va ținea seamă de izvorul slavon, grecesc și latin. Lucrarea va avea un glosar comparativ, având ca bază textul grecesc.

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1942.

6. *PREMIUL AT. TONCOVICEANU*, de 1.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1943 celei mai bune lucrări prezentate în manuscris, tratând subiectul:

Folklorul unui sat. — (Deciz. 31 Mai 1940).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1942.

7. *PREMIUL G-RAL CONSTANTIN BURGHELE și MARIA BURGHELE*, de 4.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1944, celui mai bun manuscris de compunere *literară, istorică* sau *didactică*, având drept principal scop răspândirea și cultivarea în sufletul poporului nostru a frumoaselor principii de morală creștină. — (Deciz. 24 Mai 1929).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1943.

PREMIILE SECȚIUNII ISTORICE

8. *PREMIUL ALEXANDRU IOAN CUZA*, de 20.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 sau în oricare sesiune următoare, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor.

Punctele de căpetenie ale programului sunt cele următoare:

1. Teritoriul colonizațiunii romane în țările din dreapta și din stânga Dunării de jos.
2. Teorile vechi și nouă despre originea și locuințele Românilor în cursul evului mediu.
3. Migrațiunea popoarelor în țările dunărene și înrăuirile reciproce dintre barbari și elementul roman, dela părăsirea Daciei Traiane până la înființarea Imperiului bulgar.

4. României și Bulgarii în timpul Imperiului bulgar și al celui româno-bulgar și relațiunile lor cu popoarele din stânga Dunării.
5. Originea Principatelor Române.

Lucrarea va fi întemeiată pe un studiu cât mai amănunțit și conștiincios al izvoarelor antice și medievale: autori, inscripțiuni, documente și orice resturi ale vechimii, utilizându-se și toponimia, limba și în genere orice fântână ce ar putea contribui la lămurirea chestiunii.

— (Deciz. 5 Aprilie 1900 și 25 Martie 1904).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

9. *MARELE PREMIU REGELE FERDINAND*, de 10.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 pentru cea mai bună lucrare despre:

Vieața și faptele lui Tudor Vladimirescu și starea socială și culturală din timpul său. — (Deciz. 7 Iunie 1932).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

10. *PREMIUL BASARABIEI IN MEMORIA LUI I. C. BRĂȚIANU*, în efecte de nominal Lei 6.500 și 4.004 Lei în numerar, se va da în sesiunea generală din 1942 pentru cea mai bună lucrare despre:

Istoria apărării drepturilor României asupra Basarabiei și rolul oamenilor de Stat ai României în această luptă. — (Deciz. 6 Iunie 1923).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

11. *PREMIUL GENERAL R. ROSETTI*, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Figuri mai caracteristice din Războiul Independenței din 1877—78. — (Deciz. 31 Mai 1928).

Termenul depunerii manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

12. Un premiu de 2.000 Lei, oferit de d-l *Mihail Pizanty*, se va da în sesiunea generală din 1942 pentru cea mai bună lucrare, care va trata subiectul:

Problema exportului cerealelor românești în debușeurile naturale în raport cu concurența cerealelor străine. — (Deciz. 28 Mai 1936).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

13. *PREMIUL EPISCOPIEI ARGEȘULUI*, de 10 000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Istoria Episcopiei Argeșului. — (Deciz. 31 Mai 1940).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

14. *PREMIUL EPISCOPIEI HUȘILOR*, de 20.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 celei mai bune lucrări cu subiectul:

Istoria Episcopiei Hușilor. — (Deciz. 17 Mai 1938).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

15 *PREMIUL COMITETULUI NAȚIONAL COOPERATIST*, de 30 000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942, celui mai bun manuscris despre:

Cooperație — (Deciz. 16 Aprilie 1937).

Manuscrisul va cuprinde trei părți:

1. Scurt istoric al Cooperației în România întregită.
2. Scurtă privire asupra stării actuale a cooperativelor la noi, cu arătarea celor care au o firească dezvoltare.

3. Sistemul de cooperative care ar fi mai folositor și mai natural în România, bîzuit pe particularitățile economice și etnice ale țării.

Manuscrisul va corespunde unei cărți, format obișnuit, de cel mult 300 pagine de tipar.

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

16. *PREMIUL MINISTERULUI CULTELOR ȘI ARTELOR*, de 50.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Biograful de ierarhi din sec. XVII. — (Deciz. 30 Mai 1940).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

17. *PREMIUL STATULUI GH. ASACHI*, de 50.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Contribuțiunea Românilor din Banat în veacul al XIX-lea la progresul Statului român. — (Deciz. 27 Mai 1940).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

18. *PREMIUL V. ADAMACHI*, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Literatura de recomandatii (morale) la Români în întâia jumătate a secolului al XIX-lea. — (Deciz. 19 Mai 1938).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

19. *PREMIUL G. SAN MARIN*, de 2.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Directivele economice-politice ale lui Dionisie P. Marțian. — (Deciz. 19 Mai 1938).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

20. *PREMIUL Dr. IOAN și EMILIA RAȚIU*, de 25.000 lei, se va da în sesiunea generală din 1942 pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Vieța și activitatea D-ruului Ioan Rațiu și a soției sale Emiha. — (Deciz. 27 Mai 1940).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

21. *PREMIUL NĂSTUREL*, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1943, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Studii istorice asupra orașului Lugoj. — (Deciz. 27 Mai 1940).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1942.

22. *PREMIUL ION C. MIHAIL*, de 50.000 lei, se va da în sesiunea generală din 1943 pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Cercetări de gospodării țărănești. — (Deciz. 30 Mai 1941).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1942.

NOTĂ. — Concurenților li se pun în vedere următoarele recomandări cu privire la tratarea subiectului:

Cercetările de gospodării țărănești se vor face pe teren asupra unor gospodari frunțași, mijloci și codași, din același sat, ori din aceeași regiune, avându-se în vedere:

1. Așezarea spațială, cu analiza casei, grădinii și ogradei. — 2. Alcătuirea biologică și spița de neam. — 3. Tradiții și obiceiuri. — 4. Vieța eco-

nomică, cu analiza bugetului și istoricul proprietății moștenite. — 5. Activitatea spirituală (concepție de viață, credințe, muzică, poezie, atitudine față de biserică și școală, cu frecvența copiilor la școală și explicarea cauzală a analfabetismului, etc.). — 6. Formele vieții juridice, cu specială analiză a dreptului obișnuețnic. — 7. Relații între membrii familiei, între familii și persoanele întrebunțate în gospodării, între familii și elementele ce alcătuiesc gospodăria și între gospodăria ca unitate socială și mediul social (neam, gospodăriu și familii învecinate, sat și regiune).

23. *PREMIUL ION C. MIHAIL*, de 50.000 lei, se va da în sesiunea generală din 1943 pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Istoria luptelor naționale din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș dela 1848 până la 1918. — (Deciz. 30 Mai 1941).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1942.

24. *PREMIUL ION C. MIHAIL*, de 50.000 lei, se va da în sesiunea generală din 1944 pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Cancelarele domnești ale Principatelor române până la epoca fanariotă. — (Deciz. 30 Mai 1941).

La tratarea subiectului concurenții vor avea în vedere istoricul celor două cancelarii, cu deosebită privire la organizarea lor lăuntrică și la rolul logofeților și diacilor; actele și scrisorile; formulele diplomatice și dezvoltarea lor; limba slavă întrebunțată și evoluția ei; pecetile domnești; falsurile; condice de hrisoave; traduceri și în general orice vor crede necesar pentru a lămuri cât mai complet rolul istoric al acestor instituții.

Termenul depunerii manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1943.

25. *PREMIUL ION C. MIHAIL*, de 50.000 lei, se va da în sesiunea generală din 1945 pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Regimul succesoral în Dreptul românesc vechiu și actual. — (Deciz. 30 Mai 1941).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1944.

26. *PREMIUL GENERAL IOAN CARP și MARIA CARP*, de 7.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1945 pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Organizarea armatei române în sec. al XIX-lea până la 1866. — (Deciz. 30 Mai 1941).

Termenul pentru prezentarea manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1944.

27. *PREMIUL ALEXANDRU IOAN CUZA*, de 6.000 Lei, se da în sesiunea generală din 1945 celei mai bune lucrări cu subiectul:

Biserica creștină ortodoxă în timpul domniei lui Cuza-Vodă. — (Deciz. 30 Mai 1941).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1944.

PREMIILE SECȚIUNII ȘTIINȚIFICE

28. *PREMIUL GENERAL IOAN CARP și MARIA CARP*, de 7.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Metode de luptă contra secetei în România. — (Deciz. 23 Mai 1938).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

29. *PREMIUL AT. TONCOVICEANU*, de 1000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1942 pentru o lucrare cu subiectul:

Studiul sistematic și fitogeografic al unei regiuni din țară. — (Deciz. 27 Mai 1939).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1941.

30. *PREMIUL STATULUI GH. LAZĂR*, de 50.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1943 pentru cea mai bună lucrare tratând subiectul:

Un studiu de faună, distribuția geografică și oecologică a crustaceelor din Marea Neagră sau un studiu al parazitismului unui grup de crustacee superioare. — (Deciz. 26 Mai 1941).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1942.

31. *PREMIUL Dr. VICTOR BABEȘ*, de 20.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1943 pentru o lucrare cu subiectul:

Variantele virusului rabic; histopatologie și imunitate. — (Deciz. 28 Mai 1940).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1942.

32. *PREMIUL V. ADAMACHI*, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1943 pentru o lucrare cu subiectul:

Studiul stratografic și tectonic al unei regiuni din zona Flyschului carpatic — (Deciz. 26 Mai 1941).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1942.

33. *PREMIUL ALEXANDRU BODESCU*, de 2.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1944 pentru o lucrare cu subiectul:

Contribuțiuni la studiul ecuațiilor cu derivate parțiale. — (Deciz. 26 Mai 1941).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1943.

PREMII SPECIALE

34. *PREMIUL TOMA și IOAN N. SOCOLESCU*, de 10.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1943, celei mai bune lucrări cu subiectul:

Construcțiuni civile rurale, concepute, studiate și realizate ca opere de arhitectură românească. — (Deciz. 7 Iunie 1940).

Termenul prezentării lucrărilor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1942.

Notă în atențiunea concurenților

Concurenților la premiile cu subiecte date se pun în vedere următoarele articole din *Regulamentul Premurilor Academiei*:

« *Art. 19.* Manuscrisele se vor prezenta la concurs în termenul fixat în art. 3 (până la 31 Decembrie), fără nume de autor, purtând o deviză sau *motto*; ele vor fi însoțite de un plic sigilat, pe care va fi reprodusă deviza sau *motto* din fruntea manuscrisului și în care se va afla închis numele autorului. Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

« Manuscrisele, care nu vor fi scrise curat și lizibil, nu vor fi luate în cercetare.

« *Art. 21.* Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscris se va număra autorului numai după ce lucrarea va fi tipărită.

« *Art. 22.* Manuscrisele nepremiate vor fi restituite autorilor, care le vor cere și își vor dovedi proprietatea la cancelaria Academiei prin deschiderea plicului cu numele lor; manuscrisele nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămâne proprietatea Academiei și vor fi încorporate în Bibliotecă, în colecțiunea manuscriselor ».

* * *

Se atrage atențiunea că, în conformitate cu deciziunea luată în ședința dela 22 Mai 1932 și cu deciziunea Delegațiunii Academiei dela 23 Iunie 1933, Academia Română nu va plăti premiile publicate decât după încasarea veniturilor dela fondurile respective.

ACADEMIA ROMÂNĂ

LA 31 MAI 1941

Președintele de onoare și Protectorul Academiei Române

M. S. REGELE MIHAI I

DELEGATIUNEA

Preşedintele Academiei Române	SIMIONESCU, I
Vicepreşedinţi: din Secţiunea Literară . .	RĂDULESCU-MOTRU, C.
din Secţiunea Istorică . .	POPESCU, Pr. N. M.
din Secţiunea Ştiinţifică . .	VASILESCU KARPEN, N.
Secretar general (pe 7 ani, 1939—1946) . .	LĂPĂDATU, Alex.

MEMBRII ACTIVI

I. SECȚIUNEA LITERARĂ

Preşedinte: CIOBANU, St. (Bucureşti). — Ales la 10 Octomvrie 1918.
Vicepreşedinte: REBREANU, Liviu (Bucureşti). — Ales la 25 Mai 1939.
Secretar (pe 7 ani, 1937—1944): CAPIDAN, Th. (Buc.) — Ales la 23 Mai 1935.
BLAGA, Lucian (Cluj). — Ales la 28 Mai 1936.
BRĂTESCU-VOINEŞTI, I. Al. (Bucureşti). — Ales la 10 Octomvrie 1918.
CARACOSTEA, Dim. (Bucureşti). — Ales la 26 Mai 1938.
CARTOJAN Nicolae (Bucureşti). — Ales la 26 Mai 1941.
CRAINIC, Nichifor (Bucureşti). — Ales la 20 Mai 1940.
ENESCU, George (Bucureşti). — Ales la 27 Mai 1932.
MURNU, Gh. (Bucureşti). — Ales la 4 Iunie 1923.
PETRAŞCU, Gh. (Bucureşti). — Ales la 27 Mai 1936.
PETROVICI, I. (Bucureşti). — Ales la 24 Mai 1934.
PUŞCARIU, Sextil (Cluj). — Ales la 19 Mai 1914.
RĂDULESCU-MOTRU, C. (Bucureşti). — Ales la 4 Iunie 1923.
SADOVEANU, Mihail (Iasi). — Ales la 1 Iunie 1921.

II. SECȚIUNEA ISTORICĂ

Preşedinte: POPESCU, Preot Nicolae M. (Bucureşti). — Ales la 5 Iunie 1923.
Vicepreşedinte: DRAGOMIR, Silviu (Cluj). — Ales la 25 Mai 1928.

Secretar (pe 7 ani, 1941—1948): BĂNESCU, Nicolae (București). — Ales la 24 Mai 1934.

CUZA, A. C. (Iași). — Ales la 25 Mai 1936.

GUSTI, Dim. (București). — Ales la 4 Iunie 1919.

LĂPĂDATU, Alexandru (București). — Ales la 10 Octomvrie 1918.

LUPAȘ, Ioan (Cluj). — Ales la 17 Mai 1916.

MEHEDINȚI, Simeon (București). — Ales la 19 Mai 1915.

NEGULESCU, P. P. (București). — Ales la 23 Mai 1936.

NISTOR, Ioan I. (București). — Ales la 19 Mai 1915.

RĂDULESCU, Andrei (București). — Ales la 2 Iunie 1920.

ROSETTI, G-ral Radu (București). — Ales la 24 Mai 1934.

SLĂVESCU, Victor (București). — Ales la 20 Mai 1939.

2 locuri vacante.

III. SECȚIUNEA ȘTIINȚIFICĂ

Președinte: ANTIPA, Grigore (București). — Ales la 14 Mai 1910.

Vicepreședinte: BOGDAN, Petre (Iași). — Ales la 4 Iunie 1926.

Secretar (pe 7 ani, 1939—1946): SĂVULESCU, Traian (București). — Ales la 25 Mai 1936.

CIUCĂ, Dr. M. (București). — Ales la 24 Mai 1938

IONESCU-ȘIȘEȘTI, Gh. (București). — Ales la 25 Mai 1936.

MACOVEI, Gh. (București). — Ales la 22 Mai 1939.

MRAZEC, Ludovic (București). — Ales la 11 Aprilie 1905.

PARHON, C. I. (București). — Ales la 22 Mai 1939.

POMPEIU, Dimitrie (București). — Ales la 24 Mai 1934.

RACOVITĂ, Emil, (Cluj). — Ales la 2 Iunie 1920.

SIMIONESCU, Ioan (București). — Ales la 18 Mai 1911.

SPACU, Gh. (București). — Ales la 25 Mai 1936.

VASILESCU KARPEN, N. (București). — Ales la 6 Iunie 1923.

VOINOV, Dim. (București). — Ales la 1 Iunie 1927.

1 loc vacant.

MEMBRII DE ONOARE

VICTOR EMANUEL III, Rege al Italiei, al Albaniei
și Impărat al Etiopiei,
6 Martie 1890

NICOLAE, Principe al României,
28 Mai 1929

- ACHARD Charles (Paris).— Ales la 27 Mai 1932.
ANGELESCU Dr. Const. (București).— Ales la 24 Mai 1934.
ANTONESCU Petre (București).— Ales la 30 Mai 1936. 5
BALDACCI Antonio (Bologna).— Ales la 29 Mai 1913.
BALTHAZARD Dr. V. (Paris).— Ales la 11 Iunie 1919.
BÉDIER Joseph (Paris).— Ales la 11 Iunie 1919.
BENEȘ Edouard (Praga).— Ales la 30 Mai 1934
BERTHELOT Daniel (Paris).— Ales la 11 Mai 1919. 10
BERTONI Giulio (Roma).— Ales la 25 Mai 1940.
BRUNSCHVIG Léon (Paris).— Ales la 31 Mai 1935.
BOREL Emile (Paris).— Ales la 24 Mai 1934.
BOMPIANI Enrico (Roma).— Ales la 26 Mai 1936.
CAGNAT René (Paris).— Ales la 10 Iunie 1926. 15
CANCICOV Mircea (București).— Ales la 22 Iunie 1937.
CARADJA Aristide (Grumăzești).— Ales la 28 Mai 1930.
CARCOPINO Jérôme (Paris).— Ales la 8 Iunie 1926.
CARTAN Élie (Paris).— Ales la 27 Mai 1931.
CAULLERY Maurice (Paris).— Ales la 28 Mai 1928. 20
CAYEUX Lucien (Paris).— Ales la 26 Mai 1936.
CHALOUPECKY W. (Bratislava).— Ales la 31 Mai 1938.
CHARLÉTY Sebastien (Paris).— Ales la 31 Mai 1935.
CIOTORI D. N. (Londra).— Ales la 26 Mai 1936.
CLARK Dr. Charles Upson (New Haven, U. S. A.)— Ales la 26
Mai 1923. 25
COTTON Aimé (Paris).— Ales la 31 Mai 1938.
CROCE Benedetto (Neapol).— Ales la 12 Iunie 1921.
CUMONT Franz (Bruxelles).— Ales la 10 Iunie 1926.

- DĂNĂILĂ N. (București) — Ales la 29 Mai 1939
- DANIELOPOLU Dr. D. (București).— Ales la 31 Mai 1938. 30
- DE LA RONCIÈRE Charles (Paris).— Ales la 7 Iunie 1919.
- DEL VECCHIO Giorgio (Roma).— Ales la 29 Mai 1933.
- DE MARTONNE Emmanuel (Paris).— Ales corespondent la 26 Mai 1912, de onoare la 7 Iunie 1919.
- DE SANCTIS Gaetano (Roma).— Ales la 12 Iunie 1924.
- DIEHL Charles (Paris).— Ales la 11 Iunie 1919. 35
- DÖLGER Franz (Munchen).— Ales la 31 Mai 1939.
- DONICI Nicolae (Dubosarii-Vechi).— Ales la 23 Mai 1922.
- DRAGOMIRESCU Mihail (București) — Ales la 4 Iunie 1938.
- DUČIĆ Iovan (Belgrad).— Ales la 30 Mai 1940.
- DUMAS Georges (Paris).— Ales la 25 Mai 1933. 40
- FERMI Enrico (Roma).— Ales la 4 Iunie 1938.
- FOCILLON Henri (Lyon).— Ales corespondent la 1 Iunie 1922, de onoare la 8 Iunie 1926.
- GÉNY Fr. (Nancy) — Ales la 31 Mai 1935.
- GHEORGHIU Vasile (Cernăuți).— Ales la 31 Mai 1938.
- GHICA-BUDEȘTI N. (București) — Ales la 28 Mai 1937. 45
- GINI Corrado (Roma).— Ales la 4 Iunie 1938.
- GOROVI Artur (Folticeni) — Ales corespondent la 28 Mai 1915, de onoare la 25 Mai 1940.
- GRÉGOIRE Henri (Bruxelles).— Ales la 3 Iunie 1938.
- GRIGNARD Victor (Lyon) — Ales la 11 Iunie 1925.
- GUILLET Léon (Paris).— Ales la 27 Mai 1931. 50
- HARTLEY Sir Charles (Londra).— Ales la 16 Aprilie 1907.
- HEISENBERG W. (Leipzig).— Ales la 31 Mai 1938.
- JACOB Charles (Paris).— Ales la 27 Mai 1938.
- JOSSERAND L. (Lyon).— Ales la 4 Iunie 1938.
- KENYON Sir Frederic (Londra).— Ales la 12 Iunie 1924. 55
- KOLBENHEYER Erwin Guido (Munchen).— Ales la 31 Mai 1939.
- KROFTA Camil (Praga).— Ales la 3 Iunie 1938.
- LACEA Const (Cluj).— Ales la 29 Mai 1939
- LACROIX Albert (Paris).— Ales la 28 Mai 1931.
- LANCIANI Rodolfo (Roma) — Ales la 10 Iunie 1920. 60
- LĂPÊDATU Ioan (Cluj).— Ales la 25 Mai 1936.
- LAPICQUE Louis (Paris) — Ales la 30 Mai 1936.
- LAURENT Vitalien, Rev. (București).— Ales corespondent la 1 Iunie 1938, de onoare la 28 Mai 1940.
- LAVERAN Ch. L. A. (Paris).— Ales la 29 Mai 1914.
- LEBESGUE Henri (Paris).— Ales la 6 Iunie 1923. 65
- LEVADITI Dr. C. (Paris).— Ales corespondent la 24 Mai 1910, de onoare la 10 Iunie 1916.
- LUGEON Maurice (Lausanne).— Ales la 24 Mai 1934.
- MAC IVER, Robert M. (New York).— Ales la 4 Iunie 1938.
- MANIU Iuliu (Bădăcin).— Ales la 7 Iunie 1919.

- MARIE Pierre (Paris).— Ales la 28 Mai 1912. 70
- MAUNIER René (Paris).— Ales la 4 Iunie 1938.
- MAZURKIEWICZ Ștefan (Varșovia).— Ales la 24 Mai 1934.
- MEISNER C. (Iași).— Ales la 31 Mai 1934.
- MESTROVIĆ Ivan (Be'grad).— Ales la 28 Mai 1940.
- MEYNIAL Dr. E. (Paris).— Ales la 11 Iunie 1919. 75
- MILLET Gabriel (Paris).— Ales la 12 Iunie 1921.
- MIRONESCU Gh. G. (București).— Ales la 31 Mai 1939.
- MONTEL Paul (Paris).— Ales corespondent la 22 Mai 1929, de onoare la 27 Mai 1932.
- MOROZEWICZ Iosef (Varșovia).— Ales la 28 Mai 1928.
- MOSCICKI Ignacy (Varșovia).— Ales la 22 Iunie 1937. 80
- MYLLER Alex. (Iași). — Ales la 27 Mai 1938.
- NEGULESCU Paul (București).— Ales la 30 Mai 1936.
- NICODIM Patriarhul României (București).— Ales la 15 Oct. 1918.
- NICOLAE Bălan, Mitropolit (Sibiu).— Ales la 10 Iunie 1920.
- NICOLAE Colan, Episcop (Cluj).— Ales la 31 Mai 1938. 85
- NIGGLI Paul (Zurich).— Ales la 28 Mai 1937.
- OLIVIER-MARTIN Fr. (Paris).— Ales la 3 Iunie 1938.
- ORTIZ Ramiro (Padova).— Ales corespondent la 10 Iunie 1920, de onoare la 24 Mai 1934.
- PANTAZI Emanuel (București).— Ales la 28 Mai 1929.
- PARIBENI Roberto (Roma).— Ales la 8 Iunie 1926. 90
- PATERNO Em. (Roma).— Ales la 11 Iunie 1925
- PATSCH Karl (Viena).— Ales la 25 Mai 1933.
- PENDE Nicola (Genova).— Ales la 31 Mai 1935.
- PÉREZ Charles (Paris).— Ales la 26 Mai 1936.
- PERRIN Jean (Paris).— Ales la 28 Mai 1930. 95
- PERRONCITO Eduard (Torino).— Ales la 5 Iunie 1922.
- PETROVITCH Michael (Belgrad).— Ales la 31 Mai 1938.
- PICARD Emile (Paris).— Ales la 19 Mai 1911.
- PICK Behrendt (Gotha).— Ales la 29 Mai 1914.
- POPE William Jackson (Cambridge).— Ales la 11 Iunie 1925. 100
- POPESCU Ștefan (București).— Ales la 30 Mai 1936.
- PRESAN Const. Mareșal (București).— Ales la 7 Iunie 1923.
- PUAUX Gabriel (Viena).— Ales la 26 Mai 1933.
- RAMSAY Sir William (Edinburgh).— Ales la 12 Iunie 1924.
- RAYLEIGH Lord John William Strutt (Londra).— Ales la 22 Mai 1924. 105
- RIPERT Georges (Paris).— Ales la 31 Mai 1939.
- RIST Charles (Paris).— Ales la 28 Mai 1931.
- ROULE Louis (Paris).— Ales la 26 Mai 1936.
- ROUSSY Dr. G. (Paris).— Ales la 24 Mai 1934.
- SABATIER Paul (Toulouse).— Ales la 11 Iunie 1925. 110
- SAINT-AULAIRE Comte (Paris).— Ales la 28 Mai 1929.
- SERGEANT Emile (Paris).— Ales la 28 Mai 1930.
- SETON-WATSON R. W. (Londra).— Ales la 26 Mai 1923

- SEVERI Francesco (Roma) — Ales la 31 Mai 1938.
- SIERPINSKI W. (Varşovia) — Ales corespondent la 27 Mai 1932,
de onoare la 28 Mai 1934. 115
- SLAVIK Francisc (Praga). — Ales la 28 Mai 1937.
- SOROKIN Pitirim A. (Cambridge, Massachusetts). — Ales la 4 Iunie
1938.
- STURZA Dr. Marius (Cluj). — Ales la 3 Iunie 1938.
- ȘTIRBEY Barbu (București). — Ales la 28 Mai 1929.
- TĂTĂRESCU G. I. (București). — Ales la 22 Iunie 1937. 120
- TĂUȘAN Gr. (București) — Ales la 29 Mai 1939.
- UEBERSBERGER Hans (Berlin). — Ales la 29 Mai 1939.
- VĂCĂRESCU Elena (Paris) — Aleasă la 11 Iunie 1925.
- VILLAT Henri (Paris). — Ales la 3 Iunie 1938.
- ZAVORAL Metodu (Praga). — Ales la 7 Iunie 1919. 125
-

MEMBRII CORESPONDENȚI

I. LA SECȚIUNEA LITERARĂ

Români:

- ADAMESCU Gheorghe (București).— Ales la 12 Iunie 1921.
AGÂRBICEANU Ioan (Cluj).— Ales la 5 Iunie 1919.
BĂRBULESCU Ilie (Iași).— Ales la 4 Aprilie 1908.
BASSARABESCU I. A. (Ploești).— Ales la 25 Mai 1909.
BEZA Marcu (Ierusalim).— Ales la 4 Iunie 1923. 5
BREDICEANU Tiberiu (Brașov).— Ales la 26 Mai 1937.
BUCUȚA, Em. (București).— Ales la 31 Mai 1941.
GHIBU Onisifor (Cluj).— Ales la 5 Iunie 1919.
GIUGLEA GH. (Cluj).— Ales la 28 Mai 1936.
HALIPA Pantelimon (Chișinău).— Ales la 15 Octomvrie 1918. 10
HODOȘ Enea (Sibiu).— Ales la 23 Martie 1904.
IORDAN Iorgu (Iași).— Ales la 30 Mai 1934.
MANIU Adrian (București).— Ales la 31 Mai 1933.
MARCU Alexandru (București).— Ales la 31 Mai 1940.
MUNTEANU Basil (București).— Ales la 25 Mai 1939. 15
OPRESCU G. (București).— Ales la 27 Mai 1938.
PAPAHAGI Pericle (Siliștră).— Ales la 26 Mai 1916.
PILLAT Ion (București).— Ales la 26 Mai 1936.
PROCOPOVICI Alexe (Cluj).— Ales la 5 Iunie 1919.
RĂDULESCU-POGONEANU Ioan (București).— Ales la 4 Iunie 1919. 20
SIMIONESCU-RIMNICEANU M. (București).— Ales la 5 Iunie 1919.
ȘTEFĂNESCU-GOANGĂ Florian (Cluj).— Ales la 28 Mai 1937.
TOROUȚIU Ilie (București).— Ales la 26 Mai 1936.
TZIGARA-SAMURCAȘ Al. (București).— Ales la 3 Iunie 1938.
VIANU Tudor (București).— Ales la 28 Mai 1935 25

Străini:

- BARTOLI Matteo (Turin).— Ales la 29 Mai 1914
BRÖNDAL Viggo (Copenhaga).— Ales la 30 Mai 1936.
GAMILLSCHEG Ernst (Berlin).— Ales la 30 Mai 1929.
GASELEE Stephan (Cambridge).— Ales la 25 Mai 1933.

JABERG Karl (Berna).— Ales la 29 Mai 1939.	5
JOKL Norbert (Wien).— Ales la 30 Mai 1929.	
MESNARD Pierre (Alger).— Ales la 25 Mai 1939.	
ROQUES Mario (Paris).— Ales la 29 Mai 1914.	
SANDFELD-JENSEN Kr. (Copenhaga).— Ales la 18 Mai 1911.	
SKOK Petar (Zagreb).— Ales la 30 Mai 1929.	10
TAGLIAVINI Carol (Bologna).— Ales la 1 Iunie 1928.	
WARTBURG W. v. (Leipzig).— Ales la 28 Mai 1937.	
WEDKIEWICZ Stanislaw (Cracovia).— Ales la 30 Mai 1929.	13

II. LA SECȚIUNEA ISTORICĂ

Români:

ANDRIȘESCU I. (București).— Ales la 26 Mai 1928.	
BRĂTESCU Constantin (Cernăuți).— Ales la 5 Iunie 1919.	
BRĂȚIANU Gh. I. (București).— Ales la 2 Iunie 1928	
CÂNDEA Romul (Cernăuți).— Ales la 30 Mai 1929.	
COSTĂCHESCU Mihail (Iași).— Ales la 20 Mai 1939.	5
DJUVARA Mircea (București).— Ales la 23 Mai 1936.	
DRĂGHICEANU Virgil (București).— Ales la 4 Iunie 1926.	
ERBICEANU Vespasian (București).— Ales la 30 Mai 1932	
FILITTI I. C. (București).— Ales la 19 Mai 1915.	
GRECU Vasile (București).— Ales la 23 Mai 1936.	10
IONESCU-DOLJ I. (București).— Ales la 26 Mai 1928.	
LAMBRINO Scarlat (București).— Ales la 28 Mai 1934.	
MANUILA Sabiu (București).— Ales la 1 Iunie 1938.	
MARINESCU Const. (Cluj).— Ales la 2 Iunie 1928.	
METEȘ Preotul Ștefan (Cluj).— Ales la 7 Iunie 1919.	15
MIHĂILESCU VINTILĂ (București).— Ales la 20 Mai 1939.	
MOISIL Constantin (București).— Ales la 7 Iunie 1919.	
PĂCLIȘANU Zenovie (București).— Ales la 5 Iunie 1919.	
PANAITESCU P. P. (București).— Ales la 28 Mai 1934.	
PELLA, V. Vespasian (București).— Ales la 26 Mai 1941.	20
POPA-LISSEANU Gheorghe (București).— Ales la 7 Iunie 1919.	
RĂDUCANU Ion (București).— Ales la 23 Mai 1936.	
STOICESCU Const (București).— Ales la 23 Mai 1936.	
TAȘCĂ Gheorghe (București).— Ales la 4 Iunie 1926.	
ZOTTA Sever (Iași).— Ales la 7 Iunie 1919.	25

Străini:

ALTHEIM, Dr. Franz (Halle).— Ales la 30 Mai 1941.	
ANCEL Jacques (Paris).— Ales la 27 Mai 1932.	
BONNECASE I. (Bordeaux).— Ales la 30 Mai 1934.	
CATZAROW G. (Sofia).— Ales la 26 Mai 1936.	
CHAPUISAT Edouard (Genève).— Ales la 4 Iunie 1925.	5

DVORNIK Francisc (Praga) — Ales la 1 Iunie 1938.	
GHEDEON Emanuel (Atena).— Ales la 2 Aprilie 1891.	
GÓRKA Olgierd (Lwów).— Ales la 27 Mai 1932.	
GRONDIJS L. H — Ales la 28 Mai 1937.	
GUETZEVITCH B. M (Paris).— Ales la 27 Mai 1933.	10
HENRI Paul (Clermond-Ferrand).— Ales la 1 Iunie 1938.	
KERNER R. J. (California).— Ales la 1 Iunie 1938.	
LASCARIS M. (Salonic).— Ales la 25 Mai 1933.	
LUGLI Giuseppe (Roma).— Ales la 8 Iunie 1926	
MERCATI Silvio (Roma).— Ales la 28 Mai 1937.	15
ORSI Pietro (Veneția) — Ales la 31 Mai 1930.	
PERNICE Angelo (Florența) — Ales la 5 Iunie 1926.	
PROTIČ Andrei (Sofia) — Ales la 31 Mai 1930.	
PUIG Y CADAFAŁCH Ioseph (Barcelona).— Ales la 27 Mai 1931.	
RADONIČ Iovan (Belgrad).— Ales la 29 Mai 1914.	20
RIKER T. W. (Texas U.S.A.).— Ales la 31 Mai 1933.	
SISIČ Ferdo v. (Zagreb).— Ales la 31 Mai 1930.	
SOTIRIU C. A. (Atena).— Ales la 31 Mai 1930.	
STANOJEVIČ Stanoje (Belgrad).— Ales la 25 Mai 1933.	
STRZYGOWSKI Iosif (Viena).— Ales la 29 Mai 1914.	25
TANNER Voino (Helsingfors).— Ales la 31 Mai 1935.	
VULIČ N. (Belgrad).— Ales la 31 Mai 1930.	27

III. LA SECȚIUNEA ȘTIINȚIFICĂ

Români:

ANGELESCU Eugen (București).— Ales la 24 Mai 1939.	
ATANASIU Ion (București).— Ales la 23 Mai 1940.	
ATHANASIU Sava (București). Ales la 10 Iunie 1920.	
BOTEZAT Eugeniu (Cernăuți) — Ales la 25 Mai 1913.	
BUDEANU C. (București).— Ales la 27 Mai 1938.	5
CARANFIL N. (București).— Ales la 23 Mai 1940.	
CERNĂTESCU Radu (Iași).— Ales la 23 Mai 1940.	
CIUREA I. (București).— Ales la 6 Iunie 1927.	
CONSTANTINESCU Gogu (Londra).— Ales la 10 Iunie 1920.	
DAVID Mihail (Iași).— Ales la 31 Mai 1935	10
GUȘULEAC M. (Cernăuți).— Ales la 26 Mai 1937.	
HULUBEI Horia (Iași).— Ales la 26 Mai 1937.	
HURMUZESCU Dr. Dragomir (București).— Ales la 21 Mai 1916.	
IONESCU Ioan (București) — Ales la 5 Iunie 1919.	
IONESCU-MIHĂIEȘTI Dr C. (București).— Ales la 27 Mai 1938.	15
IONESCU-ȘIȘEȘTI Dr. N. (București).— Ales la 24 Mai 1939.	
MOLDOVANU Dr. I. (Cluj).— Ales la 10 Iunie 1920.	
MOTAȘ Const. (Iași).— Ales la 26 Mai 1937.	

ONICESCU Octav (București).— Ales la 27 Mai 1938.	
POPA, Dr. Gr. T. (Iași).— Ales la 25 Mai 1936.	20
SERGESCU Petru (Cluj).— Ales la 26 Mai 1937.	
STOILOV S. (Cernăuți).— Ales la 25 Mai 1936.	
TEODORESCU Em. C. (București).— Ales la 25 Mai 1909.	
TEODORESCU G-ral Paul (București).— Ales la 27 Mai 1938.	
VÂLCOVICI V. (București).— Ales la 25 Mai 1936.	25

Străini.

DUBOIS Dr. Léon (Baltimore, Maryland) — Ales la 12 Iunie 1921.	
FOURMARIER Paul (Liège).— Ales la 8 Iunie 1925.	
GUIART Jules (Cluj și Lyon).— Ales la 12 Iunie 1924.	
JEANNEL René (Cluj).— Ales la 26 Mai 1928.	
KELLY, Dr. Howard A. (Baltimore, Maryland).— Ales la 12 Iunie 1921.	5
KETTNER, Dr. Radomir (Praga).— Ales la 1 Iulie 1928.	
NICHOLAS Francisc C. (Baltimore, Maryland).— Ales la 12 Iunie 1921.	
PITTARD Eugène (Geneva).— Ales la 7 Iunie 1919.	8

MEMBRII ACADEMIEI DECEDAȚI

- ALECSANDRI Vasile.— Numit la 2 Iunie 1867.— † la 22 August 1890.
 AURELIAN Petre S.— Ales la 9 Septembrie 1871.— † 24 Ianuarie 1909.
 BABEȘ Vincențiu.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 21 Ianuarie 1907.
 BABEȘ Dr. Victor.— Ales la 11 Martie 1893.— † 19 Octombrie 1927.
 BACALOGLU Emanoil — Ales la 29 Iunie 1879.— † 30 August 1891. 5
 BALȘ GH.— Ales la 4 Iunie 1923.— † 22 Septembrie 1934.
 BARIȚIU Gheorghe.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 21 Martie 1893.
 BÂRSEANU Andrei.— Ales la 1 Aprilie 1908.— † 19 August 1922.
 BENGESCU Gheorghe.— Ales la 4 Iunie 1921.— † 23 August 1922.
 BIANU Ion.— Ales la 3 Aprilie 1902.— † 13 Februarie 1935. 10
 BOGDAN-DUICĂ Gh.— Ales la 4 Iunie 1919.— † 21 Sept. 1934.
 BOGDAN Ioan.— Ales la 29 Martie 1903.— † 1 Iunie 1919
 BRÂNDZĂ Dr. Dimitrie.— Ales la 30 Iunie 1879.— † 3 August 1895.
 BUNEA Augustin.— Ales la 28 Mai 1909.— † 18 Noembrie 1909.
 CANTACUZINO Dr. Ioan.— Ales la 30 Mai 1925.— † 14 Ianuarie 1934. 15
 CARAGIANI Ioan.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 13 Ianuarie 1921.
 CHIȚU Gheorghe.— Ales la 27 Iunie 1879.— † 28 Octombrie 1879.
 CIPARIU Timoteu — Numit la 22 Aprilie 1866.— † 22 August 1887.
 COBĂLCESCU Grigorie.— Ales la 29 Martie 1886.— † 21 Mai 1892.
 COȘBUC Gheorghe.— Ales la 20 Mai 1916.— † 26 Aprilie 1918. 20
 COZACOVICI Dimitrie.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 21 August 1868.
 CRAINICIANU Grigorie.— Ales la 18 Mai 1911.— † 1 Oct. 1935.
 DENSUSIANU OVID. — Ales la 15 Octombrie 1918.— † Iunie 1938.
 DELAVRANCEA B. Șt.— Ales la 19 Mai 1912.— † 30 Aprilie 1918.
 DIMITROVICI Ambrozie.— Numit la 22 Aprilie 1866.— † 3 Iulie 1866. 25
 DRĂGANU Nic. — Ales la 20 Mai 1939.— † 18 Decembrie 1939.
 ELIADE RĂDULESCU Ioan.— Numit la 2 Iunie 1867.— † 27 Apr. 1872.
 ERBICEANU Constantin.— Ales la 8 Aprilie 1899.— † 7 Martie 1913.
 FĂLCOIANU Ștefan.— Ales la 13 Septembrie 1876.— † 22 Ianuarie 1905.
 FELIX Dr. Iacob.— Ales la 30 Iunie 1879.— † 20 Ianuarie 1905. 30
 FÊTU Dr. Anastasiu.— Ales la 11 Septembrie 1871.— † 3 Martie 1886.
 FONTANINU Gheorghe M.— Ales la 10 Sept. 1870.— † 24 Aprilie 1886.
 GANE Nicolae.— Ales la 1 Aprilie 1908.— † 16 Aprilie 1916.
 GHICA Ion.— Ales la 13 August 1874.— † 22 Aprilie 1897.
 GIURESCU Constantin.— Ales la 14 Mai 1914.— † 28 Octombrie 1918. 35
 GOGA Octavian.— Ales la 4 Iunie 1919.— † 7 Mai 1938.

- GRECESCU, Dr. D — Ales la 17 Aprilie 1907.—† 2 Octomvrie 1910.
- HARET Spiru C.— Ales la 31 Martie 1892.—† 17 Decemvrie 1912.
- HASDEU Bogdan P.— Ales la 13 Septemvrie 1877.—† 25 August 1907.
- HEPITES Ștefan.— Ales la 3 Aprilie 1902.—† 16 Septemvrie 1922. 40
- HODOSIU Iosif.— Numit la 22 Aprilie 1866.—† 28 Noemvrie 1880.
- HURMUZAKI Alex.— Numit la 22 Aprilie 1866.—† 8 Martie 1871.
- HURMUZAKI Eudoxie.— Ales la 2 August 1872.—† 29 Ianuarie 1874.
- INCULEȚ Ion.— Ales la 10 Octomvrie 1918.—† 19 Noemvrie 1940.
- IONESCU Nicolae.— Numit la 20 Iulie 1867.—† 24 Ianuarie 1905. 45
- IORGA Nicolae.— Ales la 26 Mai 1910. † 28 Noemvrie 1940.
- ISTRATI Constantin.— Ales la 7 Aprilie 1899.—† 17 Ianuarie 1919.
- KALINDERU Ioan.— Ales la 13 Martie 1893.—† 11 Decemvrie 1913.
- KOGĂLNICEANU Mihail — Ales la 16 Sept. 1868.—† 20 Iunie 1891.
- KRETZULESCU Nicolae.— Ales la 9 Sept. 1871.—† 26 Iunie 1900. 50
- LAURIAN August Treb.— Numit la 2 Iunie 1867.—† 25 Febr. 1881.
- MAIORESCU Titu.— Numit la 20 Iulie 1867.—† 1 Iulie 1917.
- MANIU Vasile.— Ales la 12 Septemvrie 1876.—† 10 Martie 1901.
- MARIAN Simeon Fl — Ales la 26 Martie 1881.—† 11 Aprilie 1907
- MARIENESCU At. M.— Ales la 26 Martie 1881.—† 7 Ianuarie 1914. 55
- MARINESCU Dr. Gh.— Ales la 9 Aprilie 1905.—† 15 Mai 1938.
- MASSIMU Ioan C.— Numit la 2 Iunie 1867.—† 2 Iunie 1877.
- MELCHISEDEC Episcop.— Ales la 10 Sept. 1870.—† 16 Mai 1892.
- MOLDOVANU Ioan M — Ales la 11 Aprilie 1894.—† 7 Sept. 1915.
- MUNTEANU Gavril.— Numit la 22 Aprilie 1866.—† 17 Dec. 1869. 60
- NAUM Anton.— Ales la 11 Martie 1893.—† 28 August 1917.
- NEGRUZZI Constantin.— Numit la 2 Iunie 1867.—† 25 August 1868.
- NEGRUZZI C. Iacob.— Ales la 26 Martie 1881.—† 6 Ianuarie 1932.
- NICOLAE Popea Episcop.— Ales la 8 Aprilie 1899.—† 26 Iulie 1908.
- ODOBESCU Alexandru.— Ales la 10 Sept. 1870.—† 10 Noemvrie 1895. 65
- OLLĂNESCU Dimitrie C.— Ales la 11 Martie 1893.—† 20 Ian. 1908.
- ONCIUL Dimitrie.— Ales la 11 Aprilie 1905.—† 20 Martie 1923.
- PAPADOPOL-CALIMACH Alexandru.— Ales la 12 Septemvrie 1876.—† 18 Iunie 1898.
- PAPIU-ILARIANU Alex.— Ales la 16 Sept. 1868.—† 11 Octomvrie 1878.
- PÂRVAN Vasile.— Ales la 15 Mai 1913.—† 26 Iunie 1927. 70
- PHILIPPIDE Alexandru.— Ales la 1 Aprilie 1900.—† 11 August 1933.
- POENARU Petre.— Ales la 10 Sept. 1870.—† 2 Octomvrie 1875.
- PONI Petre — Ales la 30 Iunie 1879.—† 2 Aprilie 1925.
- PORCIUS Florian — Ales la 10 Martie 1882.—† 17 Mai 1906.
- PUȘCARIU Ioan.— Ales la 4 Aprilie 1900.—† 24 Decemvrie 1911. 75
- QUINTESCU Nicolae Gh.— Ales la 14 Sept. 1877.—† 12 August 1913.
- ROMAN Alexandru.— Numit la 22 Aprilie 1866.—† 15 Sept. 1897.
- ROSETTI Constantin A.— Numit la 2 Iunie 1867.—† 8 Aprilie 1885.
- SALIGNY Anghel.— Ales la 7 Aprilie 1897.—† 17 Iunie 1925.
- SBIERA Ioan.— Numit la 11 Iunie 1866.—† Octomvrie 1916. 80

- SION Gheorghe.— Ales la 16 Septemvrie 1868.—† 1 Octomvrie 1892.
 STAMATI Constantin.—Numit la 22 Aprilie 1866.—† 12 Septemvrie 1869.
 STEFANELLI Teodor V — Ales la 26 Mai 1910.—† 23 Iulie 1921.
 ȘTEFĂNESCU Grigorie.— Ales la 12 Sept. 1876.—† 20 Februarie 1911.
 STRĂJESCU Ioan.— Numit la 22 Aprilie 1866; — Ales membru de
 onoare la 12 Septemvrie 1870.—† 4 Octomvrie 1873. 85
 STURDZA Dimitrie A.— Ales la 15 Sept. 1871.—† 8 Octomvrie 1914.
 SUTZU Mihail C.— Ales la 1 Aprilie 1908.—† 3 Iulie 1933.
 TECLU Nicolae.— Ales la 2 Iulie 1879.—† Iulie 1916.
 TITULESCU, Nicolae. — Ales la 28 Mai 1935.—† 18 Martie 1941.
 TOCILESCU Gr. G.— Ales la 22 Martie 1890 —† 28 Septemvrie 1909 90
 ȚIȚEICA Gh.— Ales la 15 Mai 1918 —† 5 Februarie 1939.
 ȚRECHIA Vasile A.— Numit la 2 Iunie 1867.—† 23 Noemvrie 1901.
 VÂLSAN George — Ales la 2 Iunie 1920.—† 6 August 1935.
 VASICIU Dr. Paul — Ales la 2 Iulie 1879.—† 20 Iunie 1881.
 VASILE Mangra, Mitropolit.— Ales la 27 Mai 1909.—† 1 Oct. 1918. 95
 VULCAN Iosif.— Ales la 30 Martie 1891.—† 26 August 1907.
 XENOPOL A. D.— Ales la 11 Martie 1893.—† 27 Februarie 1920.
 ZAMFIRESCU Duiliu.— Ales la 1 Aprilie 1908.—† 3 Iunie 1922. 98
-

MEMBRII DE ONOARE DECEDAȚI

CAROL I, *Regele României*,
Protector al Academiei Române,
Președinte de onoare

Proclamat la 15 Septembrie 1867,
Decedat la 27 Septembrie 1914.

FERDINAND I, *Regele României*
Protector al Academiei Române,
Președinte de onoare

Proclamat la 15 Martie 1890,
Decedat la 20 Iulie 1927

ELISABETA, *Regina României (Carmen Sylva)*

Proclamată la 31 Martie 1881,
Decedată la 18 Februarie 1916.

MARIA, *Regina României*

Proclamată la 1 Mai 1915,
Decedată la 18 Iulie 1938.

- ADRIAN General Gheorghe.— Ales la 13 Septembrie 1875.—† 15
Octombrie 1889. 5
- ANDREIU Șaguna, Mitropolit.— Ales la 7 Septembrie 1871.—† 16
Iunie 1873.
- APPEL Paul — Ales la 22 Mai 1914.—† 24 Octombrie 1930.
- ARION C. C.— Ales la 12 Mai 1912.—† 27 Iunie 1923.
- ARRHENIUS Svante S.— Ales la 27 Mai 1913.—† Octombrie 1927.
- ASCOLI Graz. Isaia — Ales la 13 Septembrie 1877.—† 21 Ianuarie 1907. 10
- ATANASIE Mironescu, Mitropolit Primat.— Ales la 25 Mai 1909.—
† 9 Octombrie 1931.
- AVERESCU Al Mareșal — Ales la 7 Iunie 1923 —† 3 Octombrie 1938.
- AVRIL Baron Adolphe d'.— Ales la 7 Sept. 1871.—† 14 Octombrie 1904.
- BABELON Ernst.— Ales la 29 Mai 1914.—† 3 Ianuarie 1924.
- BACCELI Guido.— Ales la 22 Martie 1906.—† 10 Ianuarie 1916. 15

- BAILLON H.—Ales la 28 Martie 1887.—† 7 Iulie 1895.
- BAROZZI General C.—Ales la 9 Aprilie 1905.—† 15 Aprilie 1921.
- BARTHOUS Louis.—Ales la 22 Iunie 1934.—† 9 Oct. 1934.
- BATAILLARD Paul.—Ales la 30 August 1872.—† 1 Martie 1894.
- BECHAMP A.—Ales la 28 Martie 1906.—† 18 Aprilie 1915. 20
- BEERNAERT August M. F.—Ales la 25 Martie 1906.—† 6 Oct. 1912.
- BÉMONT Charles.—Ales la 8 Iunie 1926.—† Octombrie 1939.
- BENNDORF Otto.—Ales la 12 Aprilie 1894.—† 20 Ianuarie 1908.
- BERNAT-LENDWAY, Dr. A. N.—Ales la 4 Aprilie 1908.—† 12 Februarie 1924.
- BERTHELOT G-ral Henri Mathias.—Ales la 5 Iunie 1926.—† 28 Ianuarie 1931. 25
- BERTHELOT M.—Ales la 28 Martie 1906.—† 5 Martie 1907.
- BIDLO Jaroslav.—Ales la 31 Mai 1935.—† Decembrie 1937.
- BIONDELLI Bernardino.—Ales la 7 Sept. 1871.—† 29 Iunie 1886.
- BJOERKMAN Goran.—Ales la 25 Mai 1922.—† 22 Decembrie 1923.
- BLANCHARD Dr. Raphael.—Ales la 22 Mai 1914.—† 7 Februarie 1919. 30
- BLASERNA Pietro.—Ales la 27 Mai 1913.—† 27 Februarie 1918.
- BOCK Dr. Francisc.—Ales la 9 Sept. 1871.—† 19 Aprilie 1899.
- BONAPARTE Principele Roland.—Ales la 10 Iunie 1920.—† 15 Aprilie 1924.
- BORMANN Eugen.—Ales la 9 Aprilie 1897.—† 4 Martie 1917.
- BOSIANU Constantin.—Ales la 30 Iunie 1879.—† 21 Martie 1882. 35
- BOUCHARD Dr. Charles.—Ales la 18 Mai 1911.—† 2 Martie 1915.
- BOUGLÉ Célestin.—Ales la 4 Iunie 1938.—† 25 Ianuarie 1940.
- BRANISCE Dr. Valeriu.—Ales la 7 Iunie 1919.—† 1 Ianuarie 1928.
- BRĂȚIANU Ioan C.—Ales la 19 Martie 1885.—† 4 Mai 1891.
- BRĂȚIANU I. I. C.—Ales la 7 Iunie 1923.—† 24 Noembrie 1927. 40
- BRĂȚIANU I. Vintilă.—Ales la 28 Mai 1929.—† 22 Decembrie 1930.
- BURY I. B.—Ales la 25 Mai 1913.—† 1 Iunie 1928.
- BUZDUGAN George.—Ales la 28 Mai 1929.—† 7 Octombrie 1929.
- CÂMPEANU Petre.—Ales la 10 Septembrie 1871.—† 15 Aprilie 1893.
- CAPELLINI Cav. Ioan.—Ales la 7 Sept. 1871.—† 29 Mai 1922. 45
- CAPITAN H.—Ales la 27 Mai 1933.—† 21 Septembrie 1937.
- CECCHETTI Bartolomeo.—Ales la 22 Martie 1890.—† 16 Martie 1892.
- CHASLES Philarète.—Ales la 9 Septembrie 1871.—† 18 Iunie 1873.
- CICHORIUS Conrad.—Ales la 24 Mai 1914.—† 1932.
- CIHAC Alex.—Ales la 30 August 1872.—† 29 Iulie 1887. 50
- CIHAC Dr. Iacob.—Ales la 30 August 1872.—† 17 Noembrie 1888.
- COMȘA Dimitrie.—Ales la 13 Iunie 1926.—† 15 Februarie 1931.
- COLLINET Paul.—Ales la 26 Mai 1933.—† 9 Decembrie 1938.
- CONDIESCU G-ral Nic.—Ales la 1 Iunie 1938.—† 11 Iunie 1939.
- COSTĂCHESCU N.—Ales la 30 Mai 1936.—† Iulie 1939. 55
- COSTESCU Theodor.—Ales la 30 Mai 1934.—† 25 Martie 1939.
- CREȚIANU Gheorghe.—Ales la 22 Martie 1882.—† 6 August 1887.

- CROOKES William.—Ales la 27 Mai 1913.—† 4 Aprilie 1919.
- CUCIUREANU Dr. Gheorghe.—Ales la 10 Septembrie 1871.—† 10 Ianuarie 1886.
- DAHNS Felix.—Ales la 22 Aprilie 1894.—† 3 Ianuarie 1912. 60
- DARBOUX Jean Gaston.—Ales la 27 Mai 1913.—† 23 Febr. 1917.
- DAVID Emmanuel.—Ales la 25 Mai 1936.—† 5 Februarie 1941.
- DE FLERS Robert.—Ales la 11 Iunie 1919.—† 30 Iulie 1927.
- DELEHAYE Rev. Hippolyte.—Ales la 12 Iunie 1924.—† 1 Aprilie 1941.
- DESJARDINS Ernest.—Ales la 9 Sept. 1871.—† 9 Octombrie 1886. 65
- DIEFENBACH Lorenz.—Ales la 15 Aprilie 1880.—† 16 Martie 1883.
- DIEZ Frederic.—Ales la 30 August 1872.—† 17 Mai 1876.
- DIMA Gheorghe.—Ales la 7 Iunie 1919.—† 5 Iunie 1925.
- DOMASZEWSKI Alfred von.—Ales la 9 Aprilie 1897.—† 2 Iulie 1927.
- DRĂGHICEANU Matei.—Ales la 23 Mai 1933.—† 2 Mai 1939. 70
- DUPARC Louis.—Ales la 29 Mai 1913.—† 21 Octombrie 1932.
- EGGER Emil.—Ales la 7 Septembrie 1871.—† 18 August 1885.
- EHRLICH Dr. Paul.—Ales la 18 Mai 1911.—† 20 August 1915.
- FISCHER Emil.—Ales la 27 Mai 1913.—† 14 Iulie 1919.
- FOERSTER Wilhelm.—Ales la 27 Mai 1913.—† 18 Ianuarie 1921. 75
- FOUGÈRES Gustav.—Ales la 11 Iunie 1919.—† 7 Decembrie 1927.
- FROEHNER Wilhelm.—Ales la 9 Septembrie 1871.—† 22 Mai 1925.
- GASTER Moise.—Ales la 30 Mai 1929.—† 5 Martie 1939.
- GAUDRY Albert.—Ales la 23 Martie 1904.—† 27 Noembrie 1908.
- GILLIÉRON J.—Ales la 6 Iunie 1923.—† 26 Aprilie 1926. 80
- GOLDIȘ Vasile.—Ales la 7 Iunie 1919.—† 10 Februarie 1934.
- GONATA Ștefan.—Numit membru activ la 2 Iunie 1867.—Ales membru onorar la 22 Septembrie 1870.—† 18 Septembrie 1896.
- GORE Paul.—Ales la 7 Iunie 1919.—† 8 Decembrie 1927.
- GRĂDIȘTEANU Grigorie.—Ales la 30 Iunie 1879.—† 28 Febr. 1892.
- GRĂDIȘTEANU Petre.—Ales la 2 Aprilie 1883.—† 27 Sept. 1921. 85
- GRANT DUFF Sir M.—Ales la 12 Sept. 1875.—† 12 Ianuarie 1906.
- GRECIANU Ștefan D.—Ales la 9 Aprilie 1905.—† 1 August 1908.
- GRIGORESCU Nicolae.—Ales la 8 Aprilie 1899.—† 21 Iulie 1907.
- GRIGORIE Comșa, Episcop.—Ales la 28 Mai 1934.—† 25 Mai 1935.
- GUBERNATIS Angelo de.—Ales la 28 Martie 1895.—† 14 Februarie 1913. 90
- GUILLAUME Baron.—Ales la 16 Aprilie 1907.—† 22 Aprilie 1918.
- GUYE Philippe.—Ales la 29 Mai 1913.—† 27 Martie 1922.
- HALLER Albin.—Ales la 28 Mai 1909.—† 29 Aprilie 1925.
- HAMANGIU Const.—Ales la 29 Mai 1930.—† 7 Ianuarie 1932.
- HANN Iulius de.—Ales la 22 Mai 1914.—† 1 Octombrie 1921. 95
- HASDEU Alexandru.—Numit membru activ la 22 Aprilie 1866.—Ales membru onorar la 12 Septembrie 1870.—† 2 Noembrie 1872.
- HAYNALD Cardinal Ludovic.—Ales la 2 Aprilie 1883.—† 4 Iulie 1891.
- HEAD Barclay.—Ales la 29 Mai 1914.—† 12 Iunie 1924.

- HENRY Louis.— Ales la 28 Mai 1909.—† 23 Februarie 1913.
- HIRSCHFELD Otto.— Ales la 13 Aprilie 1894.—† 27 Martie 1922. 100
- HOMOLLE Théophile.— Ales la 12 Iunie 1924.—† 14 Iunie 1925.
- HURMUZAKI Const.— Ales la 7 Iunie 1919.—† 23 Febr. 1937.
- HURMUZAKI Nicolae.— Ales la 2 Aprilie 1883.—† 19 Sept. 1909.
- IACOV Antonovici Episcop.— Ales la 7 Iunie 1919.—† 31 Dec. 1931.
- ILARION Pușcariu, Arhiereu.— Ales la 24 Mai 1916.—† 8 Septem-
vrie 1922. 105
- IOANID Gheorghe.— Ales la 10 Sept. 1871.—† 27 Noemvrie 1888.
- IONESCU Ioan.— Ales la 1 Aprilie 1884.—† 17 Decemvrie 1891.
- IONESCU, Dr. Toma.— Ales la 5 Iunie 1925.—† 28 Martie 1926.
- IOSIF Gheorghian, Mitropolit Prîmat.— Ales la 24 Martie 1901.—† 24
Ianuarie 1909.
- IOSIF Naniescu, Mitropolitul Moldovei.— Ales la 16 Aprilie 1888.—
† 26 Ianuarie 1902. 110
- JAGIC Vatroslav.— Ales la 23 Martie 1904.—† 5 August 1923.
- JANET Paul.— Ales la 11 Iunie 1919.—† Martie 1937.
- JARNIK Dr. Ioan Urban.— Ales corespondent la 28 Mai 1879, Onorar
la 7 Iunie 1919.—† 12 Ianuarie 1923.
- JIRECEK Constantin.— Ales la 29 Mai 1914.—† 28 Decemvrie 1917.
- JOUBIN Louis.— Ales la 28 Mai 1934.—† ... Mai 1935. 115
- KISCH Gustav.— Ales la 25 Mai 1933.—† 1 Iunie 1938.
- KLEIN Felix.— Ales la 29 Mai 1913.—† 22 Iunie 1925.
- KLEINWAECHTER Friedrich.— Ales la 12 Iunie 1921.—† 12 De-
cemvrie 1927.
- KONDAKOV Nicodem.— Ales la 12 Iunie 1924.—† 17 Febr. 1925.
- KOTZEBUE Wilhelm de.— Ales la 1 Aprilie 1884.—† 24 Oct. 1887. 120
- KRETZULESCU Constantin.— Ales la 10 Septemvrie 1871.—† 20
Martie 1884.
- KRUMBACHER Karl.— Ales la 28 Martie 1906.—† 12 Dec. 1909.
- LACOUR-GAYET Georges.— Ales la 11 Iunie 1919.—† 8 Decem-
vrie 1935.
- LAHOVARI Gheorghe.— Ales la 25 Martie 1901.—† 13 Iunie 1909.
- LAMPRECHT Karl.— Ales la 23 Mai 1913.—† 10 Mai 1915. 125
- LASTEYRIE Comte Ferdinand de.— Ales la 9 Septemvrie 1871.—
† 14 Mai 1879.
- LÉGER Louis.— Ales la 12 Aprilie 1894.—† 30 Aprilie 1923.
- LEPSIUS Richard.— Ales la 30 August 1875.—† 10 Iulie 1884.
- LINAS Charles de.— Ales la 9 Septemvrie 1871.—† 14 Aprilie 1887.
- LIPPMANN Gabriel.— Ales la 28 Mai 1909.—† 31 Iulie 1921. 130
- LONGINESCU G. G.— Ales la 30 Mai 1936.—† 7 Aprilie 1939
- LONGPERRIER Adrien de.— Ales la 7 Septemvrie 1871.—† 14 Ia-
nuarie 1882.
- LORENZ Antoon Hendrich.— Ales la 29 Mai 1913.—† 4 Febr. 1928.
- LUDWIG Dr. Ernest.— Ales la 4 Aprilie 1908.—† 14 Octomvrie 1915
- MANGIUCA Simeon.— Ales la 22 Martie 1890.—† 22 Noemvrie 1890. 135

- MARSY Comte de.— Ales la 12 Aprilie 1894.—† 16 Mai 1900.
- MARȚIAN Iuliu.— Ales la 27 Mai 1933.—† Dec. 1937.
- MASARYK Th. Garigue.— Ales la 28 Mai 1934.—† 14 Septembrie 1937.
- MEILLET A.— Ales la 6 Iunie 1923.—† ... Aug. 1936
- METCHNIKOFF I.— Ales la 24 Mai 1911.—† 18 Iulie 1916. 140
- MEYER-LUEBKE W.— Ales la 28 Martie 1906.—† 5 Oct. 1936.
- MIKLOSICH Dr Franz.— Ales la 15 Apr. 1880.—† 7 Martie 1891.
- MIRON Dr. Cristea, Patriarhul României.— Ales la 7 Iunie 1919.—† 6 Martie 1939.
- MISSIR Petre.— Ales la 10 Iunie 1926.—† 10 Iunie 1929.
- MOCIONI Andrei.— Numit membru activ la 22 Aprilie 1866.— Ales membru onorar la 12 Septembrie 1870.—† 23 Aprilie 1880. 145
- MOMMSEN Teodor.— Ales la 3 Iulie 1879.—† 19 Octombrie 1903.
- MONLAU Filip.— Ales la 12 Septembrie 1870.—† 16 Februarie 1871.
- MOUREU Charles.— Ales la 11 Iunie 1925.—† 13 Iunie 1929.
- MUELLER Max.— Ales la 12 Septembrie 1875.—† 15 Octombrie 1900.
- MUREȘIANU Iacob.— Ales la 17 Septembrie 1877.—† 17 Sept. 1887. 150
- NICOLAE Ivan, Episcop.— Ales la 28 Mai 1934.—† 3 Febr. 1936.
- NICULESCU Oscar.— Ales la 30 Mai 1934.—† 24 Iulie 1940.
- NOAILLES Ana, Contesa de.— Aleasă la 11 Iunie 1925.—† 30 Aprilie 1339.
- NYROP Kristoffer.— Ales la 8 Iunie 1926.—† 13 Aprilie 1931.
- PAIS Ettore.— Ales la 12 Iunie 1924.—† ... Martie 1939. 155
- PETRUSZEWICZ A. S.— Ales la 22 Martie 1890.—† 11 Septembrie 1913
- PICOT Emile.— Ales la 31 Mai 1879.—† 13 Septembrie 1918.
- PICTET Amé.— Ales la 26 Mai 1933.—† 11 Martie 1937.
- PIMEN Georgescu, Mitropolit.— Ales la 15 Octombrie 1918.—† 12 Noembrie 1934.
- PIRENNE Henri.— Ales la 12 Iunie 1924.—† 1936. 160
- PLOPU Gheorghe.— Ales la 28 Mai 1934.—† 20 Octombrie 1940.
- POINCARÉ Jules-Henri.— Ales la 28 Mai 1909.—† 4 Iulie 1912.
- POINCARÉ Lucien.— Ales la 11 Iunie 1919.—† 9 Martie 1920.
- POINCARÉ Raymond.— Ales la 27 Mai 1932.—† 15 Octombrie 1934.
- POLIZU Dr. Gheorghe A.— Ales la 10 Sept. 1871.—† 18 Oct. 1886. 165
- POPOVICIU Eusebie.— Ales la 4 Aprilie 1908.—† 28 Septembrie 1922.
- POTTIER Edmond.— Ales la 10 Iunie 1926.—† ... Septembrie 1934.
- PURKINE Cyril.— Ales la 1 Iunie 1928.—† 5 Aprilie 1937.
- QUINET Edgar.— Ales la 15 Septembrie 1869.—† 27 Martie 1875.
- RADU Elie.— Ales la 5 Iunie 1926.—† 2 August 1931. 170
- RAMBAUD Alfred.— Ales la 28 Martie 1895.—† 10 Noembrie 1905.
- RAMON Y CAJAL (Santiago).— Ales la 4 Iunie 1923.—† 17 Oct. 1934.
- RAMSAY Sir William.— Ales la 29 Mai 1913.—† 1 August 1916.
- RICHEL Ch.— Ales la 12 Iunie 1926.—† 3 Decembrie 1935.
- ROMAN Ciorogarnu Episcop.— Ales la 12 Iunie 1921.— 25 Ianuarie 1936. 175
- ROMNICEANU Victor.— Ales la 6 Iunie 1923.—† 29 Noembrie 1933.
- ROTH Victor.— Ales la 10 Iunie 1926.—† 7 Aprilie 1936.

- ROSETTI Teodor.— Ales la 26 Martie 1891.—† 27 Iulie 1923.
- ROUX Dr. Emile.— Ales la 24 Mai 1911.—† 3 Noemvrie 1933.
- SCHLUMBERGER G. L. (Paris).— Ales la 28 Martie 1906.—† ...
Mai 1929. 180
- SCHRIJNEN Jos.— Ales la 28 Mai 1937.—† Febr. 1938.
- SCHUCHARDT Hugo.— Ales la 13 Sept. 1877.—† 21 Aprilie 1927.
- SCIALOJA Vittorio.— Ales la 23 Mai 1933.—† 19 Noemvrie 1933.
- SELLA Quintino.— Ales la 2 Aprilie 1883.—† 15 Martie 1884.
- SILAȘI Dr. Cr.— Ales la 13 Septemvrie 1877.—† 5 Ianuarie 1897. 185
- SIMU Anastasie.— Ales la 29 Mai 1933.—† 28 Februarie 1935.
- SOMBART Werner.— Ales la 28 Mai 1931.—† Mai 1941.
- STANLEY OF ALDERLEY Lord Henry.— Ales la 7 Sept. 1871.—
† 10 Decemvrie 1903.
- STEENSTRUP J. Jap. Smith.— Ales la 12 Sept. 1870.—† 8 Iunie 1897.
- STROESCU Vasile.— Ales la 24 Mai 1910.—† 13 Aprilie 1926. 190
- STURDZA-SCHEIANU Dimitrie.— Ales la 16 Aprilie 1907.—† 6 Fe-
bruarie 1920.
- SURUCEANU Ioan C.— Ales la 11 Aprilie 1888.—† 18 Noemvrie 1897.
- SZABO Dr. Iosif.— Ales la 30 August 1872.—† 15 Decemvrie 1874.
- TERMIER Pierre.— Ales la 28 Mai 1928.—† ... Octomvrie 1930.
- TEUTSCH Dr. Friederich.— Ales la 7 Iunie 1919.—† 11 Februarie
1933. 195
- TIKTIN H.— Ales la 7 Iunie 1919.—† 13 Martie 1936.
- TOBLER Adolf.— Ales la 30 August 1875.—† 5 Martie 1910.
- TORMA Carol.— Ales la 22 Martie 1882.—† 17 Februarie 1897.
- UBICINI A.— Ales la 9 Septemvrie 1871.—† 15 Octomvrie 1884.
- URBAIN Georges.— Ales la 1 Iunie 1938.—† ... Noemvrie 1938. 200
- UVAROFF Alexis S.— Ales la 9 Septemvrie 1871.—† Februarie 1885.
- VASILE Suciu, Mitropolit.— Ales la 11 Iunie 1919.—† 25 Ianuarie 1935.
- VEGEZZI-RUSCALÁ G.— Ales la 15 Sept. 1869.—† 17 Decemvrie
1885.
- VICTOR Mihályi, Mitropolit.— Ales la 12 Aprilie 1894.—† 17 Ia-
nuarie 1918.
- VIRCHOW Rudolf.— Ales la 6 Aprilie 1902.—† 23 August 1902. 205
- VLADIMIR de Repta, Mitropolit.— Ales la 7 Iunie 1919.—† 24 Aprilie
1926.
- VOLTERRA Vitto. — Ales la 29 Mai 1913. — 11 Octomvrie 1940.
- WALDEYER Wilhelm von.— Ales la 28 Mai 1912.—† 23 Ianuarie 1921.
- WHITE Sir William A.— Ales la 17 Martie 1885.—† 16 Dec. 1891.
- WILAMOWITZ-MOELLENDORFF Ulrich.— Ales la 29 Mai 1914.—
† 25 Septemvrie 1930. 210

MEMBRII CORESPONDENȚII DECEDAȚI

- ANDREADES A. M.—Ales la 28 Mai 1929 —† 17 Aprilie 1935.
 ASSAKY Dr. G.—Ales la 20 Martie 1890 —† 22 Aprilie 1899.
 ASSER T. M. C.—Ales la 1 Aprilie 1903.—† 6 Iunie 1914.
 ATHANASIU I.—Ales la 24 Mai 1911.—† 20 Iulie 1926.
 BAMBERG Dr. Felix.—Ales la 2 Aprilie 1891.—† 31 Ianuarie 1893. 5
 BARCIANU Sava Popovici.—Ales la 15 Sept. 1869.—† 17 Martie 1879.
 BASTERRA Y ZABALA Ramon de.—Ales la 12 Iunie 1921 —† 17 Iunie 1928.
 BOGREA Vasile.—Ales la 10 Iunie 1920.—† 8 Septembrie 1926.
 BOIU Zaharia.—Ales la 13 Sept. 1877.—† 24 Octombrie 1903.
 BORCEA Ioan (Iași).—Ales la 5 Iunie 1919.—† 30 Iulie 1936. 10
 BOTEZ Eugen.—Ales la 8 Iunie 1922.—† 12 Mai 1933.
 BRĂȚIANU General C. I.—Ales la 10 Aprilie 1889.—† 6 Ian. 1910.
 BROȘTEANU Petre.—Ales la 1 Aprilie 1889 —† Ianuarie 1920.
 BURADA Teodor.—Ales la 25 Martie 1887.—† 18 Februarie 1923.
 CĂLUGĂREANU Dr. D.—Ales la 10 Iunie 1920 —† 17 Decembrie 1937. 15
 CLIMESCU C.—Ales la 31 Martie 1892.—† 6 August 1926.
 CODRESCU Teodor.—Ales la 2 Aprilie 1886.—† 22 Martie 1894.
 COSMOVICI Leon —Ales la 11 Martie 1893.—† 21 Iulie 1921.
 CULIANU N.—Ales la 1 Aprilie 1889.—† 28 Noembrie 1915.
 DAN Dimitrie.—Ales la 23 Martie 1904.—† 25 Mai 1927. 20
 DEMETRIESCU Angel.—Ales la 6 Aprilie 1902.—† 22 Iulie 1903.
 DENSUSIANU Aron.—Ales la 13 Sept. 1877 —† 4 Sept. 1900.
 DENSUSIANU Nicolae.—Ales la 6 Aprilie 1880.—† 25 Martie 1911.
 DOBRESCU N.—Ales la 11 Mai 1911.—† 10 Iulie 1914
 DOCAN Nicolae.—Ales la 26 Mai 1915.—† 25 Aprilie 1933. 25
 ELIAD Pompiliu.—Ales la 21 Mai 1912.—† 24 Mai 1914.
 ESARCU Constantin.—Ales la 1 Aprilie 1884.—† 8 Iunie 1898.
 FILIPESCU Gh. Em.—Ales la 25 Mai 1936 —† 25 Noembrie 1937.
 FRĂȚIMAN Justin.—Ales la 7 Iunie 1919 —† 23 Septembrie 1927.
 FRIEDWAGNER M. H.—Ales la 18 Mai 1911.—† 5 Aprilie 1940. 30
 GEROTA D.—Ales la 21 Mai 1916.—† 14 Februarie 1939.
 GLOTZ Gustave.—Ales la 28 Mai 1929.—† 17 Aprilie 1935.
 GOGU Constantin.—Ales la 3 Aprilie 1889.—† 30 Ianuarie 1897.
 GHIBĂNESCU Gh.—(Iași).—Ales la 11 Aprilie 1905.—† 6 Iulie 1936.

- GUICHEN Viconte de — Ales la 28 Mai 1929 — † 9 Octomvrie 1938. 35
- GUILLOUARD Louis Vincent. — Ales la 1 Aprilie 1903. — † 26 Ianuarie 1925
- HÂRJEU General C. N. — Ales la 27 Mai 1909. — † 24 Mai 1928.
- HERZOG Eugen. — Ales la 29 Mai 1914. — † 17 Decemvrie 1928.
- IONESCU-GION G. I. — Ales la 1 Aprilie 1889. — † 29 Iunie 1904.
- IOSIF Goldiș, Episcop — Ales la 22 Martie 1882 — † 23 Martie 1902. 40
- JANCA Victor — Ales la 22 Martie 1882. — † 9 August 1890.
- JUNG Dr. Julius — Ales la 13 Septemvrie 1877. — † 1910.
- KADLEC Karel — Ales la 7 Iunie 1919 — † 3 Decemvrie 1928
- KALINDERU Dr. N. — Ales la 20 Martie 1890 — † 16 Aprilie 1902.
- KALUZIACKI Dr. E. — Ales la 20 Martie 1890 — † 21 Iunie 1914. 45
- KANITZ August — Ales la 22 Martie 1882 — † 30 Iunie 1896
- LAMBRIOR Alex. — Ales la 2 Martie 1882 — † 20 Septemvrie 1883.
- LAURIAN D. Aug — Ales la 13 Septemvrie 1877. — † 25 Octomvrie 1906.
- LECOMTE DU NOUÏY A. — Ales la 25 Martie 1887. — † 11 Noemvrie 1914.
- LEGRAND Emile — Ales la 13 Sept. 1877. — † 15 Noemvrie 1902. 50
- LONGINESCU Ștefan — Ales la 24 Mai 1910 — † 2 August 1931.
- MĂRGĂRIT Apostol. — Ales la 3 Aprilie 1889 — † 22 Iulie 1903.
- MEȘIOTA Ioan. — Ales la 13 Sept. 1877. — † 19 Ianuarie 1878.
- MIHALYI Ioan — Ales la 25 Martie 1901. — † 14 Octomvrie 1914.
- MINOVICI Ștefan. — Ales la 8 Iunie 1925. — † 30 Decemvrie 1935. 55
- MONTANDON A. L. — Ales la 11 Aprilie 1905. — † 3 Martie 1922.
- MONTESSUS DE BALLORE Conte Fernando. — Ales la 27 Mai 1913. — † ... Martie 1923.
- MURGOCI G. M. — Ales la 6 Iunie 1923. — † 5 Martie 1925.
- NEGREANU Dimitrie — Ales la 11 Martie 1893. — † 30 Aprilie 1908.
- NENIȚESCU Ioan. — Ales la 18 Martie 1896. — † 23 Februarie 1901. 60
- NYS Ernest. — Ales la 1 Aprilie 1903 — † 4 Septemvrie 1920.
- OBEDENARU Dr. Mihail G. — Ales la 10 Sept. 1871. — † 9 Iulie 1885.
- ODHNER C. T. — Ales la 20 Martie 1890 — † 11 Iunie 1904.
- ONIȚ Virgil — Ales la 3 Aprilie 1902. — † 21 Octomvrie 1915.
- PANAITEȘCU Scarlat G-ral — Ales la 7 Iunie 1919. — † 22 Martie 1938. 65
- PAPACOSTEA Cezar (Iași). — Ales la 29 Mai 1935. — † Iulie 1936.
- PETCOVIĆ Vladimir (Belgrad). — Ales la 1 Iunie 1928. — † 1935.
- PETRESCU Dr. Z. — Ales la 18 Martie 1885 — † 16 Decemvrie 1901.
- PETRINO Dimitrie. — Ales la 17 Sept. 1877 — † 29 Aprilie 1878.
- POP Gavril — Ales la 7 Septemvrie 1871. — † 27 Mai 1883. 70
- POPESCU Ioan. — Ales la 13 Septemvrie 1877 — † 3 Martie 1892.
- POPOVICI Gh. — Ales la 11 Aprilie 1905. — † 12 Iulie 1905.
- POPOVICI Gh. — Ales la 29 Mai 1909. — † 27 Decemvrie 1927.
- RIEGLER Dr. Em. — Ales la 23 Martie 1904. — † 31 August 1929.
- ROBESCU C. F. — Ales la 10 Septemvrie 1871. — † 1920. 75
- ROMAN Visarion. — Ales la 13 Septemvrie 1877. — † 29 Aprilie 1885.

- ROMNICEANU Dr. Gr — Ales la 20 Martie 1890.—† 1 Mai 1915.
 ROMNICEANU M.— Ales la 23 Martie 1904.—† 4 Octomvrie 1915.
 ROMSTORFER Karl — Ales la 29 Mai 1914.—† 22 Noemvrie 1917.
 ROSNY Léon de.— Ales la 13 Septemvrie 1877.—† 28 August 1914. 80
 RUSSO Demostene.— Ales la 5 Iunie 1919.—† 5 Octomvrie 1938.
 SALIGNY Alfons.— Ales la 3 Aprilie 1902 —† 4 Mai 1903.
 SANDU-ALDEA Const.— Ales la 5 Iunie 1919 —† 21 Martie 1927.
 SCHRADER Otto.— Ales la 30 Martie 1891 —† 21 Martie 1919.
 SCHUYLER Eugen.— Ales la 12 Martie 1885.—† 16 Iulie 1890. 85
 ȘERBĂNESCU Colonel T.— Ales la 12 Aprilie 1894.—† 2 Iulie 1901.
 SLAVICI Ioan.— Ales la 22 Martie 1882.—† 10 August 1925.
 SPERANȚIA TEODOR D.— Ales la 30 Martie 1891.—† 9 Martie 1929.
 ȘTEFĂNESCU Sabba.— Ales la 11 Martie 1893.—† 16 August 1931.
 SUȚU Dr. Alexandru.— Ales la 11 Aprilie 1881.—† 1920. 90
 TAFRALI Orest — Ales la 26 Mai 1936.—† 5 Noemvrie 1937.
 TANOVICIANU Ioan.— Ales la 9 Aprilie 1897.—† 8 Aprilie 1917.
 TEMPERLEY Harold.— Ales la 25 Mai 1933.—† 11 Iulie 1939.
 TOPÂRCEANU Gh. (Iași).— Ales la 28 Mai 1936 —† 8 Mai 1937.
 TRAUGOTT Tamm.— Ales la 2 Aprilie 1891.—† 28 Iulie 1938. 95
 URSU Ioan.— Ales la 25 Mai 1910.—† 17 Octomvrie 1925.
 VÂRGOLICI Ștefan.— Ales la 25 Martie 1887.—† 29 Iulie 1897.
 VITZU Dr. Alex N.— Ales la 7 Aprilie 1897.—† 25 Decemvrie 1902.
 WEIGAND Gustav.— Ales la 31 Martie 1892.—† 9 Iulie 1930.
 ZAUNER Dr. Adolf. — Ales la 29 Mai 1914. — † August 1940. 100

COMISIUNILE ACADEMIEI ROMÂNE ÎN ANUL 1940—1941

- I. Comisiunea coordonării activității culturale și a publicațiilor:
SIMIONESCU I., RĂDULESCU-MOTRU C., POPESCU
Preot N. M., VASILESCU KARPEN N., LĂPĂDATU ALEX,
CIOBANU ȘT., CAPIDAN TH., BĂNESCU N., ANTIPA
Dr. GR., SĂVULESCU TR., ROSETTI G-ral R.
- II. Comisiunea Bibliotecii: CIOBANU ȘT. (Secțiunea Literară). —
GUSTI DIM. (Secțiunea Istorică). — MACOVEI GH. (Sec-
țiunea Științifică). — ROSETTI G-ral R., Conservatorul Biblio-
tecii și Colecțiunilor.
- III. Comisiunea financiară: NISTOR I., POMPEIU DIM., SLĂVESCU
VICTOR, VASILESCU KARPEN N.
- IV. Comisiunea școlară: BĂNESCU N., CAPIDAN TH., IONESCU-
ȘIȘEȘTI GH
- V. Comisiunea bunurilor mobiliare și imobiliare: LĂPĂDATU ALEX,
Secretarul General al Academiei Române, Președinte; CAPIDAN
TH., SADOVEANU MIHAIL (Secțiunea Literară), NISTOR I.,
SLĂVESCU VICTOR (Secțiunea Istorică), ANTIPA Dr. GR.,
IONESCU-ȘIȘEȘTI GH. (Secțiunea Științifică).
- VI. Comisiunea premiului Năsturel, de 4000 lei, din 1942: CARACOSTEA
DIM., CARTOJAN N., CIOBANU ȘT., MURNU G. (Secțiunea
Literară), LUPAȘ I., MEHEDINȚI S., NEGULESCU P. P.,
POPESCU Pr. N. M. (Secțiunea Istorică); MRAZEC L., PARHON
Dr. C. I., POMPEIU DIM., SĂVULESCU TR. (Secțiunea
Științifică).
- VII. Comisiunile pentru lucrările intrate la concursul premiilor cu subiecte
date, din 1942:
 - a) Premiul Th. D. Speranția, de 10.000 lei despre « Simțul psihologic
și spiritul satiric în opera lui Th. D. Speranția »:
CRAINIC N., REBREANU L., SADOVEANU M.
 - b) Premiul Năsturel, de 5000 lei, despre: « Ortografia română (principii
de orientare) »:
CAPIDAN TH., CARACOSTEA DIM., CARTOJAN N.
 - c) Premiul *Principesa Alina Știrbei*, de 8500 lei, despre: « Ideile direc-
tive ale proiectelor de reformă școlară în România dela 1866 »:
CARTOJAN N., PETROVICI I., RĂDULESCU-MOTRU C.

- d) Premiul *Alexandru Ioan Cuza*, de 20.000 lei, despre: « Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor »:

LĂPĚDATU ALEX., NISTOR I., LUPAȘ I.

- e) Premiul *Regele Ferdinand*, de 10.000 lei, despre: « Vieța și faptele lui Tudor Vladimirescu și starea socială și culturală din timpul său »:

LUPAȘ I., RĂDULESCU ANDREI, NISTOR I. I.

- f) Premiul *General R. Rosetti*, de 5000 lei, despre: « Figurile mai caracteristice din Războiul Independenței din 1877—78 »:

NISTOR I., LĂPĚDATU ALEX., RĂDULESCU ANDREI.

- g) Premiul *Basarabiei în memoria lui I. C. Brătianu*, în efecte nominale de lei 6500 și 4004 lei în numerar, despre: « Istoria apărării drepturilor României asupra Basarabiei și rolul oamenilor de Stat ai României în această luptă »:

CIOBANU ȘT., NISTOR I., LĂPĚDATU ALEX.

- h) Premiul *Ministerului Cultelor și Artelor*, de 50.000 lei, despre: « Biografii de ierarhi din secolul al XVII-lea »:

LĂPĚDATU ALEX., LUPAȘ I., POPESCU Preot N. M.

- i) Premiul *Episcopiei Argeșului*, de 10.000 lei, cu subiectul: « Istoria Episcopiei Argeșului »:

BĂNESCU N., LUPAȘ I., POPESCU Preot N. M.

- j) Premiul *Comitetului Național Cooperatist*, de 30.000 lei, cu subiectul: « Despre cooperatie »:

GUSTI DIM., RĂDULESCU ANDREI, SLĂVESCU VICTOR.

- k) Un premiu de 2000 lei, oferit de d-l *Mihail Pizanty*, despre: « Problema exportului cerealelor românești în debușeurile naturale în raport cu concurența cerealelor străine »:

ANTIPA Dr. GR., IONESCU-ȘIȘEȘTI GH., SLĂVESCU VICTOR.

- l) Premiul *Episcopiei Hușilor*, de 20 000 lei, cu subiectul: « Istoria Episcopiei Hușilor »:

BĂNESCU N., LUPAȘ I., POPESCU Preot N. M.

- m) Premiul Statului *Gh. Asachi*, de 50.000 lei, despre: « Contribuțiunea Românilor din Banat în veacul al XIX-lea la progresul Statului român »:

DRAGOMIR S., LĂPĚDATU ALEX., NISTOR I.

- n) Premiul *V. Adamachi*, de 5000 lei, cu subiectul: « Literatura de recomandată (morale) la Români în întâia jumătate a secolului al XIX-lea »:

BĂNESCU N., MEHEDINȚI S., POPESCU Pr. N. M.

- o) Premiul *G. San Marin*, de 2000 lei, cu subiectul: « Directivele economice-politice ale lui Dionisie P. Marțian »:

GUSTI DIM., NEGULESCU P. P., SLĂVESCU VICTOR.

- p) Premiul *Dr. Ioan și Emilia Rațiu*, de 25.000 lei, cu subiectul: « Vieța și activitatea D-ului Ioan Rațiu și a soției sale Emilia »:

DRAGOMIR S., LĂPĚDATU ALEX., LUPAȘ I.

- r) Premiul *General Ioan Carp și Maria Carp*, de 7000 lei, cu subiectul: « Metode de luptă contra secetei în România »:
BOGDAN PETRE, IONESCU-ȘIȘEȘTI GH., MACOVEI GH.
- s) Premiul *At. Toncoviceanu*, de 1000 lei, cu subiectul: « Studiul sistematic și fitogeografic al unei regiuni din țară »:
GUȘULEAC M., IONESCU-ȘIȘEȘTI GH., SĂVULESCU TR.
- VIII. Comisiunea pentru premiul de virtute Mavroyeni în București: Președinte SIMIONESCU I., Președintele Academiei Române. BRĂTESCU-VOINEȘTI I. AL., CIOBANU ȘT. (Secțiunea Literară). BĂNESCU N., POPESCU Pr. N. M. (Secțiunea Istorică). — ANTIPA Dr. GR, POMPEIU DIM. (Secțiunea Științifică).
- IX. Comisiunea Fondului Adamachi: BOGDAN P., LĂPĚDATU ALEX., SIMIONESCU I.
- X. Comisiunea Fondurilor Antachi și Chiru: PETRAȘCU GH. și RĂDULESCU-MOTRU C. (Secțiunea Literară). — BĂNESCU N. și RĂDULESCU ANDREI (Secțiunea Istorică). — CIUCĂ Dr. M. și SĂVULESCU TR. (Secțiunea Științifică).
- XI. Comisiunea Fondului I. Fētu: LUPAȘ I., MACOVEI GH., PETRAȘCU GH., POPESCU Pr. N. M., SPACU GH.
- XII. Comisiunea pentru burse din Fondurile C. G. Vernescu, Maria Antachi, Profesor Cristea Otin, Leon S. Arié, Ilie Ștefănescu, Inginer Petre și Maria Lucaciu, N. Rătescu și A. Papadopol: CAPIDAN TH., RĂDULESCU ANDREI, SIMIONESCU I.
- XIII. Comisiunea pentru modificarea Regulamentului premiilor Academiei și a regulamentelor fondurilor cu venituri mici: ANTIPA Dr. GR., BRĂTESCU-VOINEȘTI I. AL., CAPIDAN TH., DRAGOMIR S., RACOVIȚĂ EM., RĂDULESCU ANDREI, RĂDULESCU-MOTRU C., LUPAȘ I., SIMIONESCU I.
- XIV. Comisiunea *Dicționarului limbii române*: CAPIDAN TH., CARACOSTEA DIM., SADOVEANU M. (Secțiunea Literară) — GUSTI DIM., NISTOR I. (Secțiunea Istorică). — ANTIPA Dr. GR, SIMIONESCU I. (Secțiunea Științifică).
- XV. Comisiunea pentru stabilirea planului bibliografiei române dela 1830 încoace, extinsă și la periodice: CAPIDAN TH., CARACOSTEA DIM. (Secțiunea Literară). — BĂNESCU N., ROSETTI G-ral R. (Secțiunea Istorică). — SĂVULESCU TR. SIMIONESCU I. (Secțiunea Științifică).
- XVI. Comisiunea pentru localul Academiei: ANTIPA Dr. GR., IONESCU-ȘIȘEȘTI GH., LĂPĚDATU ALEX., NISTOR I., PETRAȘCU GH., SIMIONESCU I., ca președinte al Academiei, ROSETTI G-ral R., VASILESCU KARPEN N.
- XVII. Comisiunea pentru întocmirea proiectului de organizare a Consiliului Național de cercetări și a Asociației prietenilor științei:

PETROVICI I., RĂDULESCU-MOTRU C (Secțiunea Literară). — GUSTI DIM, LĂPĂDATU ALEX. (Secțiunea Istorică). — ANTIPA Dr. GR., MRAZEC L., POMPEIU DIM., RACOVITĂ EM, SPACU GH., VASILESCU KARPEN N. (Secțiunea Științifică).

Comisiunea restrânsă: GUSTI DIM, MRAZEC L., RACOVITĂ EM.

XVIII. Delegați în Consiliul de conducere și administrație a Fundațiunii Familiei Menachem H. Elias:

Titulari: ANTIPA Dr. GR, CAPIDAN TH, MURNU GH., POMPEIU DIM.

Supleanți: MEHEDINȚI S, PARHON Dr. C. I., PUȘCARIU S., VASILESCU KARPEN N. (loc vacant).

CUPRINSUL

PARTEA I

ȘEDINȚELE ORDINARE

7 Iunie 1940 — 9 Mai 1941

	Pag.
1. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 7 Iunie 1940.	
D-l N. IORGA, comunicare: <i>O carte de gândire conservatoare românească</i>	3
D-l Alex. Lăpădatu delegat la sărbătorirea celor 20 ani dela așezarea I.P.S.S. Nicolae în scaunul mitropolitan dela Sibiu ..	„
D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU comunică discursul ținut de d-sa la deschiderea Lunii Cărții	„
D-l N. DONICI, membru de onoare, depune raportul despre <i>Participarea României la al VI-lea Congres al Uniunii Astronomice Internaționale</i> , ținut la Stockholm în August 1938.....	5
D-l General RADU ROSETTI face a XXVII-a dare de seamă: <i>Învățămintele din războiul în curs</i>	„
2. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 14 Iunie 1940.	
D-l O. ONICESCU, comunicare: <i>Probleme de limbă în matematică</i> ..	„
Se comunică scrisoarea de mulțumire a d-lui Ing. N. Caranfil pentru alegerea sa ca membru corespondent	„
3. ȘEDINȚA DELA 21 Iunie 1940.	
D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU salută pe d-l Ing. N. Caranfil ca membru corespondent. D-l N. Caranfil mulțumește	„
D-l GR. ANTIPA salută pe d-l N. Caranfil în numele Secțiunii Științifice	6
D-l N. VASILESCU KARPEN prezintă lucrarea Secțiunii Științifice cu privire la Terminologia Științifică românească.....	„
D-l GR. ANTIPA dă explicațiuni.....	„

	Pag.
D-l Secretar general ALEX. LĂPĂDATU propune ca raportul comisiei respective să fie examinat și de Secțiunea Literară, ceea ce se aprobă.	6
D-l General R. ROSETTI face a XXVIII-a dare de seamă: <i>Invățămintele din războiul în curs</i>	„
4. ȘEDINȚA DELA 28 Iunie 1940.	
Se comunică alegerea d-lui Horia Hulubei ca membru corespondent al Academiei franceze de Științe	„
Se comunică punerea la dispoziția Academiei a sumelor de 3 500.000 lei din partea Ministerului de Finanțe și 3.500.000 lei din partea Băncii Naționale pentru localul Bibliotecii	7
Secțiunea Literară își însușește raportul Secțiunii Științifice în chestiunea fixării terminologiei științifice	„
Se aprobă textul <i>Terminologia Științifică românească</i>	„
D-l General R. ROSETTI face a XXIX-a dare de seamă: <i>Invățămintele din războiul în curs</i>	10
5. ȘEDINȚA DELA 5 Iulie 1940.	
D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU despre știrbirea unității Neamului prin pierderea Basarabiei și a Bucovinei de Nord ..	„
D-l LIVIU REBREANU propune ca Academia să ia o hotărâre în chestiunea raptului celor două provincii românești	11
Se delegă d-l I. I. NISTOR să întocmească memoriul respectiv ..	„
D-l N. IORGA, comunicare: <i>Individualism și Solidarism în dezvoltarea istoriei</i>	„
Se comunică scrisorile de mulțumire ale d-lor Alex. Marcu ales membru corespondent și a d-lui Giulio Bertoni ales membru de onoare	„
D-l General R. ROSETTI face a XXX-a dare de seamă: <i>Invățămintele din războiul în curs</i>	12
6. ȘEDINȚA DELA 12 Iulie 1940.	
D-l I. I. NISTOR cetește ante-proiectul memoriului redactat în chestiunea răpirii Basarabiei și Bucovinei de Nord	„
D-l Secretar general ALEX. LĂPĂDATU spune că Delegațiunea va lua măsurile convenite pentru traducerea memoriului	16
D-l I. PETROVICI, Vicepreședinte, încheie ședințele de vară ..	„
7. ȘEDINȚA DELA 20 SEPTEMBRIE 1940.	
D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU vorbește despre nouăle pierderi suferite de patria noastră și marile transformări în viața internă a țării	„

	<u>Pag.</u>
Telegramele expediate M. S. Regelui Mihai I și d-lui General Ion Antonescu, Conducătorul Statului	17
D-l I. LUPAȘ vorbește despre atrocitățile suferite de Românii din teritoriul cedat al Transilvaniei	18
Se comunică hotărîrea Ministerului Educației Naționale de a-și însuși normele stabilite de Academie în chestiunea Terminologiei științifice	19
Telegrame expediate M. S. Regelui-Împărat Victor Emanuel III și Ducelui	„
Se comunică schimbarea orei ședințelor săptămânale.....	20
D-l General R. ROSETTI face a XXXI-a dare de seamă: <i>Invățămintele din războiul în curs</i>	„

8. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 27 SEPTEMBRIE 1940.

D-l I. I. NISTOR, comunicare: <i>Călugărița Elisaveta Sturdsa. Un episod din timpul Zaveriei</i>	„
D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU anunță moartea lui A. Zăuner, membru corespondent	21
Academia din Ljubljana cere schimb de publicațiuni	„
D-l Secretar general ALEX. LĂPĂDATU, în chestiunea comemorării lui Vasile Alecsandri la semicentenarul morții sale....	„
D-l General R. ROSETTI depune a XXXII-a dare de seamă: <i>Invățămintele din războiul în curs</i> ..	22

9. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 4 OCTOMBRIE 1940.

D-l SILVIU DRAGOMIR, comunicare. <i>Considerațiuni istorice asupra vechului și noului Statut privitor la granițele Ardealului românesc</i>	„
D-l Secretar general și d-l Președinte în chestiunea comemorării lui Vasile Alecsandri	„
D-l D. CARACOSTEA oferă medalia bătută de Ministerul Educației Naționale cu prilejul comemorării lui Vasile Alecsandri. .	„

10. ȘEDINȚA DELA 11 OCTOMBRIE 1941.

Se comunică scrisoarea de mulțumire a d-lui Ioan Atanasie pentru alegerea sa ca membru corespondent	„
Se reia discuțiunea cu privire la sfârșirea teritoriului național și suferințele Românilor de acolo. Vorbesc d-nii I. Al. Brătescu-Voinești, Andrei Rădulescu, Nichifor Crainic, Secretarul general Alex. Lăpădatu, I. I. Nistor, D. Gusti și I. Petrovici, Vicepreședinte	22—25

11. *ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 18 OCTOMVRIE 1940.* Pag.
- D-1 I. A. RĂDULESCU-POGONEANU, comunicare: *O scrisoare medită către Alecsandri și câteva considerații în legătură cu ea* .. 25
- D-1 Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU în chestiunea comemorării lui Vasile Alecsandri „
- D-1 General R. ROSETTI depune a XXXIII-a Dare de seamă: *Invățăminte din războiul în curs* „
12. *ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 25 OCTOMVRIE 1940*
- D-1 Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU anunță moartea membrilor de onoare George Plopu și Vitto Volterra .. „
- D-1 I. I. NISTOR, comunicare. *Lucius Aproxianus, eroul Țării Șipenișului* 27
- Telegrama de răspuns a d-lui General Ion Antonescu, Conducătorul Statului „
- D-1 General R. ROSETTI depune a XXXIV-a dare de seamă: *Invățăminte din războiul în curs* .. „
13. *ȘEDINȚA DELA 1 NOEMVRIE 1940.*
- D-1 Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU despre lucrarea Comisiunii culturale cu privire la completarea legii Școalei Române din Roma..... „
- D-1 GR. ANTIPA arată baza înnoirii școalei „
- D-1 General R. ROSETTI depune a XXXV-a dare de seamă: *Invățăminte din războiul în curs* 28
14. *ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 8 NOEMVRIE 1940.*
- D-1 N. BĂNESCU, comunicare: *Stăpânirea bizantină în Matracha (Tmutokan), în Chazaria și Rusia, în timpul Comnenilor*..... „
- Telegrama către M. S. Regele Mihai I cu prilejul onomastice M. Sale .. „
- Se delegă d-l Emil Racoviță să reprezinte Academia la deschiderea Universității din Cluj-Sibiu „
- Se comunică proclamarea d-lui Nichifor Crainic « doctor honoris causa » al Universității din Viena „
- D-nu I. I. Nistor, Alex. Lăpădatu, Andrei Rădulescu, I. Al. Brătescu-Voinești și I. Petrovici în chestiunea proclamării M. S. Regelui ca Președinte de onoare și Protector al Academiei Române „
- D-1 General R. ROSETTI depune a XXXVI-a dare de seamă: *Invățăminte din războiul în curs* 29

15. ȘEDINȚA DELA 15 NOEMVRIE 1940.

Pag.

D-l Secretar general ALEX. LĂPĂDATU face o dare de seamă asupra degradărilor produse la imobilele din Capitală și din provincie, ale Academiei, în urma cutremurului dela 10 Noemvrie.	29
D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU salută pe d-l prof I. Atanasu, membru corespondent. D-l I. Atanasu mulțumește	30
D-l General R. ROSETTI depune a XXXVII-a dare de seamă: <i>Invățăminte din războiul în curs</i>	„

16. ȘEDINȚA DELA 22 NOEMVRIE 1940.

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU anunță decesul și elogiază memoria lui Ion Inculeț membru al Academiei .	30
D-l G. IONESCU-SIȘEȘTI depune cuvântarea rostită de d-sa în numele Academiei, la înmormântarea lui I. Inculeț	32
Cuvântarea rostită de d-l Emil Racoviță la deschiderea Universității din Cluj-Sibiu, ca delegat al Academiei	33

17. ȘEDINȚA DELA 29 NOEMVRIE 1940.

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU anunță tragicul sfârșit al lui Nicolae Iorga.....	34
---	----

18. ȘEDINȚA DELA 6 DECEMVRIE 1940.

D-l General R. ROSETTI cetește poeziile lui N. Iorga publicate în « Cuget Clar », din 28 Iulie 1940	35
D-l General R. ROSETTI cetește scrisoarea lui Sever de Zotta către V. Grigorcea după originalul ce i-a înfățișat d-l Iancușor S. Zotta	36
D-l I. LUPAȘ vorbește despre traducerea în limbile germană și italiană a volumului « La Transylvanie ».....	38
În aceeași chestiune vorbesc d-nii D. Gusti, Gr. Antipa, Dim. Caracostea, Sextil Pușcariu, I. I. Nistor, Alex. Lăpădatu, N. Bănescu, C. Rădulescu-Motru.....	39
D-l Secretar general ALEX. LĂPĂDATU arată părerea Comisiunii bunurilor despre stricăciunile provocate de cutremur.....	40
Se aprobă convocarea unei Sesiuni extraordinare după sărbători ..	„
D-l General R. ROSETTI depune a XXXVIII-a dare de seamă: <i>Invățăminte din războiul în curs</i>	41

19. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 13 DECEMVRIE 1940.

D-l General R. ROSETTI, comunicare: <i>Participarea populației civile la războiul din 1877—78</i>	„
D-sa depune a XXXIX-a dare de seamă: <i>Invățăminte din războiul în curs</i>	„

	<u>Pag.</u>
20. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 20 DECEMBRIE 1940.	
D-l General Ion Antonescu, Conducătorul Statului, asistă la ședință. D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU îl salută	41
D-l DIM. CARACOSTEA face comunicarea comemorativă despre Vasile Alecsandri, Poetul	„
D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU despre acordarea Premiului de virtute Mavroyeni și depune textul cuvântării d-lui G. Ionescu-Șișești rostit cu acea ocaziune.....	„
D-l General R. ROSETTI depune a XL-a dare de seamă: <i>Invățăminte din războiul în curs</i>	43
21. ȘEDINȚA DELA 10 IANUARIE 1941.	
D-l Secretar general ALEX. LĂPĂDATU comunică răspunsul d-nei Ecaterina N. Iorga la scrisoarea de condoleanțe a Academiei.....	„
D-l GR. ANTIPA, cuvântare la centenarul nașterii lui Anton Dohrn	„
<i>Lista concurenților la premiile anului în curs</i>	45
22. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 17 IANUARIE 1941.	
D-l General R. ROSETTI, comunicare despre <i>Academii și Institute</i>	54
D-sa depune a XLI-a dare de seamă: <i>Invățăminte din războiul în curs</i>	„
23. ȘEDINȚA DELA 24 IANUARIE 1941.	
Se aprobă propunerea de amânare a <i>Sesiunii Generale extraordinare</i>	„
D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU, cuvântare la aniversarea Unirii Principatelor	„
Telegramă M. S. Regelui Mihai I și Domnului General Ion Antonescu, conducătorul Statului, cu prilejul aniversării Unirii Principatelor	„
D-l Secretar general ALEX. LĂPĂDATU vorbește în chestiunea jubileului de 75 ani ai Academiei Române și a monografiei Academiei ...	55
Discuțiunea asupra sărbătoririi jubileului	55—58
D-l General R. ROSETTI depune a XLII-a dare de seamă: <i>Invățăminte din războiul în curs</i>	58
24. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 31 IANUARIE 1941.	
D-l LIVIU REBREANU, comunicare: <i>Prima navelă românească «Alexandru Lăpușneanu» de Costache Negruzzi</i>	„
D-l NICHIFOR CRAINIC, comunicare, despre poezia: <i>Anul 1840, de Grigore Alexandrescu</i>	„
D-l Președinte salută pe d-nii General R. Rosetti și Nichifor Crainic ca miniștri în noul guvern. D-l General R. ROSETTI mulțumește.....	„

25. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 7 FEBRUARIE 1941

Pag.

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU anunță moartea membrului de onoare David Emanuel	59
D-l I. IONESCU-DOLJ, membru corespondent, comunicare: <i>Contribuția profesorului Ion Tanoviceanu la progresul științei penale române</i>	”
Se comunică răspunsul d-lui General Ion Antonescu la telegrama adresată de Academie cu prilejul aniversării Unirii Principatelor	60

26. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 14 FEBRUARIE 1941.

D-l S. MEHEDINȚI, comunicare: <i>Academia — instituție etnopedagogică Institutul — organizare internațională</i>	”
--	---

SESIUNEA GENERALĂ EXTRAORDINARĂ

27. ȘEDINȚA DELA 15 FEBRUARIE 1941.

D-l Secretar general ALEX. LĂPĂDATU arată programul de lucru al acestei sesiuni	”
Discuțiunea în chestiunea reparațiilor imobilelor stricate de cutremur	62
D-l ANDREI RĂDULESCU, în chestiunea legatului <i>Arhitect St. Constantinescu-Roda</i> . Legatul se respinge	63
D-l General R. ROSETTI cere și se aprobă modificarea Art. 29 din Regulamentul Bibliotecii	”

28. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 21 FEBRUARIE 1941.

D-l S. MEHEDINȚI, comunicare: <i>Etnopedagogia — fundament al renașterii unui popor</i>	64
Se comunică scrisoarea de mulțumire a d-lui General Ion Antonescu pentru donația de 50.000 lei făcută de Academie, pentru ajutorarea familiilor ostașilor căzuți	”
Se delegă d-l L. Mrazec în Consiliul pentru administrarea fondului de cercetări științifice	”

29. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 28 FEBRUARIE 1941.

D-l ALEX. LĂPĂDATU, comunicare: <i>11 Februarie 1866 — în perspectiva istorică a trei sferturi de veac</i>	”
D-l I. I. NISTOR prezintă o notă a d-lui T. Cristureanu despre Geografia economică și politică a țărilor românești după lexiconul lui Iohann Hubner	65

30.	<i>ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 7 MARTIE 1941</i>	<u>Pag.</u>
	D-l I. I. NISTOR, comunicare: <i>Românii în Transdanuvia</i>	72
	D-l D. GUSTI, delegat la serbarea centenarului Universității Catolice Fordham University, din New-York.	„
31.	<i>ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 14 MARTIE 1941.</i>	
	D-l MIHAIL DRAGOMIRESCU, membru de onoare, comunicare: <i>Eminescu — poet universal</i>	„
	D-l G. OPREȘCU, membru corespondent, comunicare: <i>Carol Popp de Szathmary — desinator</i>	„
	D-l Secretar general ALEX. LĂPĂDATU face elogiul memoriei lui T. V. Păcățian.....	73
	Se comunică nota d-lui Artur Gorovei, membru de onoare: Amintiri despre Teodor Stefanelli	74
32.	<i>ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 21 MARTIE 1941.</i>	
	D-l Vicepreședinte I. PETROVICI anunțând decesul colegului Nicolae Titulescu în elogiază memoria	79
	D-l I. RĂDUCANU, membru corespondent, comunicare: <i>Ideea Națională în gândirea economică a lui Friedrich List</i>	82
	D-l coleg Petre Bogdan se delegă în Consiliul Fundațiunii Regele Ferdinand I	„
33.	<i>ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 28 MARTIE 1941.</i>	
	D-l C. RĂDULESCU-MOTRU, comunicare: <i>Tipul rasial românesc după indicele cefalic</i>	„
	D-l G. G. MIRONESCU, membru de onoare, comunicare: <i>Amin- turi despre Nicolae Iorga</i>	„
34.	<i>ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 4 APRILIE 1941.</i>	
	D-l Vicepreședinte I. PETROVICI, cuvântare, la 60 de ani dela nașterea lui Octavian Goga	86
	D-l ANDREI RĂDULESCU, comunicare: <i>Cercetări privitoare la organizarea tutelei minorilor în dreptul românesc</i>	90
35.	<i>ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 11 APRILIE 1941.</i>	
	D-l I. I. NISTOR, comunicare: <i>Principatele Române în preajmă tratatului dela Adrianopol</i>	„
	Cuvântarea comemorativă despre Nicolae Iorga rostită la In- stitutul Franței de d-l Mario Roques, membru corespondent ..	„
	D-l NICHIFOR CRAINIC, despre înființarea unui Institut pentru studiul Românilor de peste hotare. Discuțiunea respectivă.....	97

36. *ȘEDINȚA DELA 2 MAI 1941.*Pga.

D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU anunță moartea membrului de onoare Hippolyte Delehayé.....	98
D-l Președinte salută pe d-l Al. Tzigara-Samurcaș ales membru corespondent, care mulțumește	„
D-nii I. Petrovici, Dim. Gusti și I. Simionescu, sunt delegații în Consiliul Ununii Fundațiilor Regale	„
D-l NICHIFOR CRAINIC, în chestiunea Institutului pentru studiul Românilor de peste hotare	„

ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 9 MAI 1941.

D-l DIM. GUSTI, comunicare: <i>Știința și pedagogia Națiunii</i>	99
Se anunță că M. S. Regele va prezida ședința plenară pentru comemorarea lui <i>Nicolae Iorga</i> . În aceeași zi se va face și un parastas pentru Nicolae Iorga	„

PARTEA II

SESIUNEA GENERALĂ

15 — 31 MAI 1941

1. ȘEDINȚA PUBLICĂ SOLEMNĂ DELA 15 MAI 1941	Pag.
D-1 Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU salută pe M. S. Regele	100
Cuvântul M. S. REGELUI MIHAI I	102
D-1 N. BĂNESCU rostește <i>Elogiul lui Nicolae Iorga</i>	„
D-1 Secretar general ALEX. LĂPĂDATU cetește <i>Raportul despre activitatea Academiei în 1940—41</i>	„
2. ȘEDINȚA DELA 16 MAI 1941.	
Propunere pentru modificarea Statutelor	126
D-1 General R. ROSETTI: 1. Despre noua lege a depozitului legal.	
2. Legea Școalelor române din Paris și Roma. 3. În chestiunea cercetărilor arhivistice în străinătate	„
D-1 CONST. MOISIL, membru corespondent: <i>Raport despre activitatea Cabinetului Numismatic în 1940</i>	127
Pr. N. M. POPESCU: <i>Raportul Comisiunii pentru împărțirea cărților didactice din fondul I. Fătu, în 1940. La discuțiune iau parte d-nii I. Nistor și Alex. Lăpădatu</i>	129
D-1 I. SIMIONESCU, cetește <i>Raportul Comisiunii fondului V. Adamachi, despre bursele acordate în 1940—41, cu propuneri pentru 1941—42. Părerile d-lor G. Ionescu-Șișești și Alex. Lăpădatu</i>	130
D-1 Secretar general ALEX. LĂPĂDATU: <i>Raport asupra mersului Fundațiunii Ion I. Dalles</i>	131
3. ȘEDINȚA DELA 17 MAI 1941.	
D-1 General R. ROSETTI: <i>Raport despre activitatea Bibliotecii Academiei în anul 1940</i>	132
D-1 ANDREI RĂDULESCU, în chestiunea legatului testat Academiei de N. Titulescu	149
Votul asupra legatului <i>Eugenia Col. Niculescu</i>	„

4. ȘEDINȚA DELA 19 MAI 1941.

Pag.

D-1 Vicepreședinte G. IONESCU-ȘIȘEȘTI: <i>Raportul Comisiunii Școlare asupra Școalelor de agricultură Tache P. Anastassiou și I. C. Agarici</i>	150
Asupra legatului Arhitect Edm Van Saanen Algi.....	151

5. ȘEDINȚA DELA 20 MAI 1941.

D-1 ANDREI RĂDULESCU: <i>Raportul Comisiunii burselor acordate din fondurile Maria Antachi, C. G. Vernescu, G. Otin, L. S. Arié, Ilie Ștefănescu, Ing. Petre și Maria Lucaciu, N. Rătescu și Ap. Papadopol</i>	„
D-1 DIM. GUSTI cetește propunerea pentru modificarea Statutelor	153
Discuțiunea asupra propunerii	158

6. ȘEDINȚA PUBLICĂ SOLEMNĂ DELA 22 MAI 1941.

D-1 NICHIFOR CRAINIC, Discursul de recepțiune: <i>Elogiul lui Octavian Goga</i> . D-1 LUCIAN BLAGA răspunde.....	159
Se comunică Procesul-verbal al Secțiunii Literare privitor la alegerea d-lui N. Cartoian ca membru activ	„

7. ȘEDINȚA PUBLICĂ SOLEMNĂ DELA 23 MAI 1941

D-1 DIM. CARACOSTEA, Discursul de recepțiune despre <i>Balada poporană română</i> . D-1 TH. CAPIDAN răspunde.....	„
Se comunică Procesul-verbal al Secțiunii Istorice referitor la completarea locurilor vacante de membri	„
Regulamentele Fondurilor: 1. <i>Anastase și Fotinia Gusti</i> . 2. <i>Rozina și Ilie Țitanu</i> . 3. <i>Aristița și Ghiță Stan zis Roman</i>	160
Aprobarea transacției propuse de moștenitorii lui <i>Matei Drăghiceanu</i>	162

8. ȘEDINȚA DELA 24 MAI 1941.

Procesul-verbal al Colegiului extraordinar de candidare pentru alegerea unui membru în locul lui Ion Inculeț.....	„
Idem pentru alegerea unui membru în locul lui N. Titulescu ..	163

9. ȘEDINȚA DELA 26 MAI 1941.

D-1 I. SIMIONESCU în chestiunea alcătuirii unei Enciclopedii românești	„
Propunere pentru mofidicarea art. 41 din Regulament	166
Propunere pentru modificarea art. 15 din Statute	167
Propunere pentru reorganizarea secțiilor	„
<i>Raportul Comisiunii pentru administrarea Fondului Maria Antachi</i> ..	168

	<u>Pag.</u>
D-1 ST. CIOBANU cetește propunerea pentru alegerea d-lui N. Cartoian	170
Proclamarea d-lui N. Cartoian ca membru activ în Secțiunea Literară	174
D-1 ANDREI RĂDULESCU cetește propunerea pentru alegerea d-lui Vespasian V. Pella ca membru corespondent	„
Proclamarea d-lui Vespasian V. Pella ca membru corespondent	175
10. ȘEDINȚA DELA 27 MAI 1941.	
D-1 Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU elogiază memoria membrului de onoare Werner Sombart, recent decedat. „	
Se acordă Premiul de Virtute Mavroyeni d-nei Galina Georgescu (Gallia Tudor)	176
D-1 Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU salută pe d-l N. Cartoian ca membru ales la Secțiunea Literară. D-1 N. CARTOIAN răspunde.	„
<i>Expunerea de motive la Proiectul de Buget pe 1941—42</i>	177
<i>Bugetul Academiei Române pe exercițiul 1941—42</i>	180
<i>Raportul Comisiunii financiare pentru cercetarea conturilor Fundațiunii Menachem H. Elias</i>	195
<i>Raportul Comisiunii financiare despre întocmirea bugetului Fundațiunii Elias pe semestrul Ianuarie—Iunie 1942</i>	196
Alegerea delegaților titulari și supleanți în Consiliul de conducere al Fundațiunii Elias	197
D-1 General R. ROSETTI, cu privire la desemnarea directorilor Școalelor române din Roma și Paris	„
Recomandarea d-lui Scarlat Lambrino ca director al Școlii Române din Roma.	„
11. ȘEDINȚA PUBLICĂ SOLEMNĂ DELA 28 MAI 1941.	
D-1 P. P. NEGULESCU își rostește Discursul de recepțiune: <i>Conflictul generațiilor și factorul progresului</i> . D-1 DIM. GUSTI răspunde.	198
D-1 Const. Marinescu, membru corespondent, e recomandat ca director al Școlii Române dela Paris	„
12. ȘEDINȚA PUBLICĂ SOLEMNĂ DELA 29 MAI 1941.	
<i>consacrată aniversării a 75-a a Academiei Române</i>	
D-1 C. RĂDULESCU-MOTRU cuvântare despre <i>Știința și menirea Academiei Române</i>	„
D-1 ALEX. LĂPĂDATU: <i>La a 75-a aniversară a Academiei Române — Constatări și reflecții</i> ..	„

	<u>Pag</u>
Telegramele adresate M. S. Regelui Mihai I și d-lui General Ion Antonescu, Conducătorul Statului	198
D-l ȘT. CIOBANU cetește <i>Raportul Comisiunii pentru examinarea lucrărilor făcute în 1940—41</i>	199
Se alege d-l C. Parhon delegat supleant în Consiliul de conducere al Fundațiunii Ehas	200
13. <i>ȘEDINȚA DELA 30 MAI 1941.</i>	
D-l S. PUȘCARIU, <i>Raport asupra lucrării Dicționarului</i>	201
Discuțiunea asupra raportului	202
Hotărâre în chestiunea legatului testat de defunctul C M Mironescu	203
D-l SILVIU DRAGOMIR cetește raportul asupra alegerii d-lui Franz Altheim ca membru corespondent	„
D-l Franz Altheim e proclamat membru corespondent	204
14. <i>ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 31 MAI 1941.</i>	
D-l Președinte C. RĂDULESCU-MOTRU: <i>Dare de seamă despre Premiile Academiei Române din anul 1941</i>	„
D-l TRAIAN SĂVULESCU: Concluziuni asupra lucrărilor științifice prezentate la concurs	205
D-nii GEORGE ENESCU și DIM. CARACOSTEA, raport despre: «130 melodii populare aromânești culese și notate de Ion Caranica»	206
D-l G. SPACU, raport: «Manual de fizică cu aplicațiuni la comerț și industrie pentru clasa III-a a liceelor și gimnaziilor comerciale» de Alexandru-Dan St. Petrescu	207
D-l TIBERIU BREDICEANU, raport: «Carte de cântece și învățăături muzicale» pentru clasele I, II, III a tuturor școalelor secundare de băieți și fete (3 vol.) de I. Vicol	„
D-l DIM. CARACOSTEA, raport: «Scribe sur la scène roumaine dans la première moitié du XIX-ème siècle» de Horia Rădulescu	208
D-l MIHAIL SADOVEANU, raport: «Viața cea de toate zilele» de Stefana Velisar-Teodoreanu	„
D-l DIM. CARACOSTEA, raport: «Sâmburi de lumină» de Alice Soare și «Privighetoarea oarbă» de Vania Gherghinescu	209
D-nii G. PETRAȘCU și G. OPRESCU asupra operei artistice (pictură) a d-lui D. Ghiață	210
D-l LIVIU REBREANU asupra operei artistice (sculptură) a d-lui Const. Baraschi	„
D-l PAUL NEGULESCU, raport: «Contenciosul administrativ român» ed. II, de Const. G. Rărăncescu	211

	<u>Pag.</u>
D-1 ANDREI RĂDULESCU raport: « Marea noastră sau regimul Strămtorilor », de N. Dașcovici.....	218
D-1 ION I. NISTOR, raport: « Monetele și părăsirea Daciei » de Mihail Macrea	220
D-1 DIM. GUSTI, raport: « Gospodăria în credințele și riturile magice ale femeilor din Drăguș (Făgăraș) » de Ștefania Cristescu-Golopenția	221
D-1 ION I. NISTOR, raport: « Istoria Maramureșului », de Alexandru Filipașcu	”
D-1 DIM. GUSTI, raport: « Conceptul de artă populară » de Al. Dima	223
D-1 S. MEHEDINȚI, raport: « Asupra notelor școlare. Cercetări docimologice », de Dumitru Muster	224
D-1 I. IONESCU-DOLJ, raport: « Executarea hotărîrilor penale după legiuirea penală », de Nicolae T. Buzea.....	”
D-1 ALEX. LĂPĂDATU, raport: « Raporturile Românilor cu Ledru-Rollin și radicalii francezi », de Olimpiu Boitoș....	227
D-1 P. P. NEGULESCU, raport: « Logica nouă », de Anton Dumitriu	229
D-1 General PAUL TEODORESCU, raport: « Psihologia și pedagogia ordinului », de Lt.-Colonel Constantin Atanasiu	230
D-1 N. BĂNESCU, raport: « Împăratul Matcu Aureliu filosoful » de Matei Gr. Peucescu	231
D-1 ION I. NISTOR, raport: « Documente bucovinene » Vol. IV, de Teodor Balan.....	”
D-1 S. MEHEDINȚI, raport: « Oierii Mărgineni în Basarabia, Crimeea, Caucaz și America de Nord », de Nicolae Dragomir	233
D-1 Dr. M. CIUCĂ, raport: « Nutriție și dietoterapie. Alimenta-regimuri », de Mircea Petrescu și Aurora Suțianu ..	”
D-1 Dr. C. I. PARHON, raport: « Contributions à l'étude des vitamines. L'alimentation. Recherches sur les vitamines des aliments roumains », de Prof. Dr. G. Băltăceanu, C. Vasiliu, S. Constantinescu și B. Concister.....	234
D-1 Dr. D. DANIELOPOLU, raport: « Apendiculo-duodenita », de Andrei Cârstea	235
D-1 Dr. N. IONESCU-ȘIȘEȘTI, raport: « Manual de anatomie patologică clinică », de Titu Vasiliu.....	”
D-1 Dr. C. I. PARHON, raport: « Conduita în dystociile basinelui osos », de Dr. George D. Vintilă.....	236
D-1 Dr. N. IONESCU-ȘIȘEȘTI, raport: « La septinévrite rabique et quelques conséquences théoriques découlant de son étude », de S. Nicolau	237
D-1 N. VASILESCU KARPEN, raport: « Compresorul motorului de avion », de Dr. Ing. Ion Vlădea.....	238

	<u>Pag.</u>
D-l Dr. N. IONESCU-ȘIȘEȘTI, raport: « Recherches anatomiques sur le sympathique lombaire », de Dr. I. Făgărașanu....	238
Pr. N. M. POPESCU, raport: asupra Premiului de virtute Mavroyeni, acordat d-nei Galina Georgescu.....	239
Acceptarea donațiunii d-nei <i>Mathilda Stelian Bonea</i>	241
D-l C. RĂDULESCU-MOTRU, cetește propunerea pentru alegerea d-lui Em. Bucuță ca membru corespondent.....	242
Proclamarea d-lui Em. Bucuță ca membru corespondent....	243
Alegerea d-lui I. Simionescu ca Președinte al Academiei, pe 1941—42	244
Alegerea d-lor N. Vasilescu Karpen, Pr. N. M. Popescu și C. Rădulescu-Motru, ca Vicepreședinți pe 1941—42	„
D-l Secretar general ALEX. LĂPĂDATU cetește <i>Raportul despre lucrările efectuate în această sesiune generală</i>	„
<hr/>	
Concursuri pentru Premiile Academiei Române în 1941	248
Academia Română la 31 Mai 1941. Delegațiunea, membrii activi, de onoare și corespondenți	272
Comisiunile Academiei Române în anul 1940—41....	294

